

jojo moyes

în căutarea
unui
destin

Autoarea bestsellerurilor
*Înainte să te cunosc și
După ce te-am pierdut*

blue
MOON

Australia, 1946. Șase sute cincizeci de mirese pleacă în Anglia pentru a-i întâlni pe bărbații cu care s-au căsătorit în timpul războiului. Dar în locul vasului de croazieră luxos la care se așteptau, se trezesc la bordul unui portavion, alături de o mie de bărbați.

Pe punțile arse de soare, vechile iubiri și promisiunile trecute devin amintiri îndepărtate, iar tensiunea ajunge la limită, pe măsură ce miresele și soții lor revin asupra hotărârilor luate. Iar pentru una dintre mirese, Frances Mackenzie, devine curând clar că uneori călătoria este mai importantă decât destinația.

„Teribil de romantic și de emoționant.“

Daily Mail

„O lectură minunată: o poveste despre soartă și destin deloc sentimentală.“

Sunday Express

„Un roman captivant și mișcător... Moyes scrie cu farmec atât dialogurile, cât și fragmentele descriptive.“

Glasgow Herald

„Un roman scilipitor despre prietenie, familie și dragoste.“

Woman & Home

Jojo Moyes este autoarea bestsellerurilor *Înainte să te cunosc*, *După ce te-am pierdut*, *Fata pe care ai lăsat-o în urmă*, *Ultima scrisoare de dragoste* și *Un bărbat și o femeie*.

e
Book
disponibil

Tradiție din 1989

www.litera.ro

ISBN 978-606-33-2039-2

9 786063 320392

blue
MOON

jojo moyes

în căutarea
unui
destin

Traducere din limba engleză
ANA DRAGOMIRESCU

The Ship of Brides
Jojo Moyes
Copyright © 2005 Jojo's Mojo Ltd

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Ne puteți vizita pe

În căutarea unui destin
Jojo Moyes

Copyright © 2017 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fii
Redactor: Teodora Nicolau
Corector: Ioana Patriche
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare și prepress: Bogdan Coscaru

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MOYES, JOJO

În căutarea unui destin / Jojo Moyes;
trad.: Ana Dragomirescu. – București: Litera, 2017
ISBN 978-606-33-2039-2

I. Dragomirescu, Ana (trad.)

821.111(73)-31=135.1

*Lui Betty McKee și lui Jo Staunton-Lambert,
pentru curajul lor în timpul unor călătorii foarte diferite*

În 1946, forțele maritime ale Marii Britanii au intrat în ultima etapă a transportului postbelic de mirese de război. Este vorba despre acele femei și fete căsătorite cu militari britanici ce-și executau serviciul peste hotare. Cele mai multe dintre ele călătoreau pe nave de transport sau pe vapoare de linie special pregătite. Dar pe 2 iulie 1946, aproximativ 655 de mirese australiene au pornit într-o călătorie unică – navigau pentru a-și întâlni soții britanici la bordul vasului britanic *Victorious*: un portavion.

Peste 1 100 de bărbați (și nouăsprezece avioane) le-au însoțit într-o călătorie care a durat aproape șase săptămâni. Cea mai tânără dintre mirese avea cincisprezece ani. Cel puțin una dintre ele a rămas văduvă înainte de a ajunge la destinație. Bunica mea, Betty McKee, s-a numărat printre cele îndeajuns de norocoase, încât să-și vadă credința răsplătită.

Povestea care urmează, inspirată de acea călătorie, îi este dedicată ei și tuturor mireselor care au avut curajul de a se încrede într-un viitor necunoscut, aflat la celălalt capăt al lumii.

Jojo Moyes
iulie 2004

N.B. Toate citatele sunt reale și fac referire la experiențele prin care au trecut miresele de război sau cei care lucrau pe nava *Victorious*.

Prolog

Prima dată când am revăzut-o, parcă m-a trăsnit ceva.

Auzisem expresia asta de o mie de ori, dar până atunci nu-i înțelesesem niciodată adevăratul sens: a existat o întârziere, în care memoria mea și-a luat răgazul de a face legătura cu ceea ce-mi vedeau ochii, după care a urmat un șoc fizic ce mi-a străbătut trupul, de parcă tocmai aş fi primit o mare lovitură. Nu sunt genul de om care să se aprindă peste măsură. Nu-mi înfrumusețez cuvintele. Dar pot spune cu sinceritate că momentul acela m-a lăsat fără suflare.

Nu mă așteptasem s-o mai văd vreodată. Nu într-un asemenea loc. O îngropasem de multă vreme în cine știe ce cotlon ascuns al minții mele. Nu doar pe ea în sine, ci și tot ceea ce însemnase pentru mine. Toate întâmplările prin care mă silise să trec. Căci abia după trecerea timpului, a unei veșnicii, am înțeles ce-mi făcuse. Am înțeles că, în nenumărate feluri, ea a fost cel mai bun și cel mai rău lucru care mi s-a întâmplat vreodată.

Însă n-am trăit doar șocul prezenței ei fizice. Ci și durerea. Presupun că, în amintirea mea, ea exista numai așa cum fusese pe vremuri, cu mulți ani în urmă. S-o văd în starea ei actuală, înconjurată de toți oamenii aceia, arătând atât de bătrână, atât de umilită... nu mă puteam gândi decât că nu se afla în locul potrivit pentru ea. Sufeream pentru că ceva atât de frumos, de magnific chiar, fusese redus la...

Nu știu. Poate că nu e tocmai corect. Nici unul dintre noi nu e nemuritor, nu-i așa? La drept vorbind, să o văd în starea aceea mi-a

amintit într-un mod neplăcut de propria mea fire muritoare. De ceea ce fusesem. De ceea ce trebuie să devenim cu toții.

În orice caz, acolo, într-un loc în care nu mai călcasem niciodată, într-un loc în care nu aveam nici un motiv să mă aflu, am regăsit-o. Sau poate că ea m-a găsit pe mine.

Cred că până în clipa aceea n-am crezut în Soartă. Dar e greu să nu crezi, când te gândești cât de departe ajunseserăm.

E greu să nu crezi, când te gândești că părea cu neputință ca, dincolo de kilometri, de continente, de oceane întinse, să ne fie menit să ne reîntâlnim.

India, 2002

Se trezise în zgomote de ceartă. Răstite, nedeslușite, explozive, asemănătoare cu hămăitul pe care-l scoate un cățeluș când încă nu s-a descoperit care e problema. Bătrâna și-a ridicat capul de lângă geam, și-a masat ceafa acolo unde aerul condiționat făcuse ca răcoarea să-i pătrundă până în oase, și a încercat să se îndrepte. În primele câteva clipe încețoșate de după trezire nu știa sigur unde sau măcar cine era. A auzit un amestec cadențat de voci apoi, treptat, cuvintele au devenit tot mai clare, târând-o pas cu pas din somnul fără vise, înapoi în prezent.

– Nu spun că nu mi-au plăcut palatele. Sau templele. Zic doar că mă aflu aici de două săptămâni și nu simt că m-aș fi apropiat de adevărata Indie.

– Eu ce crezi că sunt? Un Sanjay virtual?

De pe locul din față, glasul băiatului o tachina cu blândețe.

– Știi ce vreau să spun.

– Eu sunt indian. Ram, pe care-l vezi aici, e tot indian. Simplul fapt că mi-am petrecut jumătate din viață în Anglia nu mă face mai puțin indian.

– Of, haide, Jay, tu nu ești tocmai tipic!

– Tipic pentru ce?

– Nu știu. Pentru majoritatea oamenilor care trăiesc aici.

Tânărul a clătinat cu dispreț din cap.

– Vrei să fii o turistă a sărăciei.

– Nu despre asta e vorba.

– Vrei să poți merge acasă și să le poți vorbi prietenilor tăi despre lucrurile îngrozitoare pe care le-ai văzut. Despre cum n-au nici o idee ce înseamnă suferința. Iar noi nu ți-am oferit decât Coca-Cola și aer condiționat.

S-au iscat râsete. Bătrâna s-a uitat cu ochii mijiți la ceas. Mai era puțin până la unsprezece și jumătate: dormise aproape o oră.

Alături de ea, nepoata ei se apleca printre cele două scaune din față.

– Uite ce e, îmi doresc doar să văd ceva care să-mi arate cum trăiesc oamenii cu adevărat. Vreau să spun că ghizii turistici nu sunt dispuși să-ți prezinte decât reședințe princiare ori centre comerciale.

– Deci tu vrei mahalale.

De pe scaunul șoferului, s-a auzit glasul domnului Vaghela:

– Pot să vă duc la mine acasă, domnișoară Jennifer. Să vedeți acolo condiții de mahala.

Când a observat că cei doi tineri nu-l iau în seamă, bărbatul și-a ridicat vocea:

– Uitați-vă atent la domnul Ram B. Vaghela, aflat aici, de față, și-i veți vedea pe cei săraci, asupriți și izgoniți, a continuat el și a ridicat din umeri. Știți, mă întreb cum de-am supraviețuit atâția ani.

– Și noi ne întrebăm asta, aproape zilnic, a replicat Sanjay.

Bătrâna s-a ridicat în capul oaselor, moment în care și-a surprins imaginea în oglinda retrovizoare. Părul i se turtise pe o parte a capului, iar gulerul îi lăsase o urmă adâncă și roșie pe pielea albă.

Jennifer a aruncat o privire peste umăr.

– Te simți bine, bunico?

Blugii îi alunecaseră ceva mai jos pe șolduri, scoțând la iveală un mic tatuaj.

– Sunt bine, draga mea.

Oare Jennifer îi spusese că și-a făcut un tatuaj? Bătrâna și-a netezit părul, incapabilă să-și aducă aminte.

– Îmi pare foarte rău. Probabil că am ațipit.

– N-aveți pentru ce să vă cereți scuze, a zis domnul Vaghela. Nouă, cetățenilor maturi, ar trebui să ni se permită să ne odihnim când avem nevoie.

– Spui că vrei să conduc eu, Ram? a întrebat Sanjay.

– Nu, nu, domnule Sanjay! Nu mă lasă inima să vă întrerup discursul scânteietor.

Ochii bătrânului i-au întâlnit pe ai ei în oglinda retrovizoare. Încă zăpăcită și vulnerabilă după somn, bătrâna s-a silit să zâmbească drept răspuns la ceea ce presupunea că fusese un semn deliberat făcut cu ochiul.

Erau pe drum de aproape trei ore, a socotit ea. Călătoria până în Gujarat, o incursiune adăugată în ultimul moment vacanței lor, altminteri ermetic programate, începuse ca o aventură („Părinții prietenului meu din facultate, Sanjay, s-au oferit să ne găzduiască timp de două nopți, bunico! Au o casă uluitoare, ca un palat. E la doar câteva ore distanță”) și sfârșise la un pas de dezastru, când avionul lor nu reușise să aterizeze la ora stabilită, lăsându-le doar o zi la dispoziție pentru a se întoarce în Bombay și a prinde zborul ce urma să le ducă spre casă.

Deja epuizată în urma excursiei, bătrâna căzuse, în sinea ei, pradă disperării. India i se părea o grea încercare, un copleșitor bombardament al simțurilor, în ciuda filtrului reprezentat de autobuzele cu aer condiționat și de hotelurile de patru stele, așa că gândul de a rămâne împotmolită în Gujarat, fie și între zidurile casei Singh, ce semăna mai degrabă cu un palat, o umplea de groază. Însă doamna Singh se oferise să le împrumute mașina și șoferul familiei, pentru a se asigura că „doamnele” prind avionul către casă. Chiar dacă acesta urma să decoleze de pe un aeroport aflat la vreo șase sute patruzeci de kilometri distanță.

– Doar nu vreți să umblați prin gări! le spusese ea, făcând un gest delicat înspre părul de un blond strălucitor al lui Jennifer. Nu singure.

– Pot să le duc eu cu mașina! protestase Sanjay.

Însă mama lui murmurase ceva legat de o asigurare și de o suspendare a permisului, așa că băiatul acceptase să-l însoțească în schimb pe domnul Vaghela, pentru a avea grijă ca Jennifer și bunica

ei să nu fie deranjate când vor face popas. Era genul acela de tovarășie. Altădată, pe bătrână ar fi enervat-o presupunerea că nu se poate spera ca femeile care călătoresc împreună să-și poarte singure de grijă. Dar acum era recunoscătoare pentru o asemenea amabilitate de modă veche. Nu se simțea capabilă să răzbată singură prin acele țărâ-muri străine și descoperise că o îngrijora comportamentul primejdios al nepoatei sale, căreia nu părea să-i fie frică de nimic. Voise de mai multe ori s-o prevină pe Jennifer, dar se opri, conștientă că ar fi părut slabă și fricoasă. Tinerii au dreptul să fie neînfricați, își amintea ea. Nu uita cum erai și tu la vârsta ei.

– Vă simțiți bine acolo, în spate, doamnă?

– Sunt bine, mulțumesc, Sanjay.

– Mă tem că mai avem ceva de mers. Nu-i o călătorie ușoară.

– Trebuie să fie foarte obositoare pentru cei care doar stau jos, a bombănit domnul Vaghela.

– Sunteți foarte amabili că ne duceți.

– Jay, ia uite!

Bătrâna a observat că părăsiseră șoseaua, iar acum străbăteau o mahala plină de cocioabe, printre care se iveau, ici și colo, magazinele ticsite cu traverse din oțel și cu materiale lemnoase. Drumul, flancat de un zid lung, alcătuit din foi de metal peticite între ele la întâmplare, se umpluse de adâncituri și fâgașe, făcând ca scuterele să lase, în praful de pe jos, urme ce aminteau de limba sanscrită și împiedicând până și mașinile construite pentru viteze amețitoare să înainteze cu aproape douăzeci și cinci de kilometri pe oră. Lexusul negru abia se târa, cu motorul gemând ușor, în semn de neliniște, ori de câte ori vira pentru a evita gropile sau când vreo vacă umbla cu pași mărunți, aparent într-o direcție anume, ca și cum ar fi răspuns unei chemări de sirenă.

Motivul exclamației lui Jennifer nu fusese vaca (din astea văzuseră destule), ci un munte de chiuvete din ceramică, ale căror țevi de scurgere se iveau ca niște cordoane ombilicale retezate. Puțin mai încolo se înălțau un morman de saltele și un altul format din ceea ce păreau a fi niște mese de operație.

– De pe vapoare, a spus domnul Vaghela, aparent fără să se refere la ceva anume.

– Crezi că ne-am putea opri curând? a întrebat tânăra. Unde suntem?

Șoferul și-a pus un deget noduros pe harta de lângă el.

– Alang.

– Nu aici, s-a încruntat Sanjay. Nu cred că e un loc potrivit pentru un popas.

– Lasă-mă să văd harta!

Jennifer s-a împins în față, printre cei doi bărbați.

– S-ar putea să fie un loc mai îndepărtat de drumurile umblate. Un loc puțin mai... interesant.

– Cu siguranță ne-am îndepărtat de drumurile umblate, i-a zis bunica ei, uitându-se la strada prăfuită și la bărbații ce stăteau ghemuiți pe margine.

Însă nimeni n-a părut s-o audă.

– Nu...

Sanjay se uita în jur.

– Nu cred că e genul de loc...

Bătrâna și-a schimbat poziția pe banchetă. Își dorea cu disperare să bea ceva și să aibă ocazia de a-și întinde picioarele. I-ar fi prins bine și o vizită la toaletă, dar puținul timp petrecut în India o învățase că, în afara celor mai mari hoteluri, mersul la toaletă deseori te chinuia la fel de mult pe cât te ușura.

– Îți zic eu cum facem, a început Sanjay. Luăm două sticle de cola și ne oprim undeva în afara orașului, ca să ne dezmoțim.

– Țsta e un fel de orașel construit în jurul unei gropi de gunoi? a întrebat Jennifer, uitându-se cu ochii mijiți la o grămadă de frigidere.

Sanjay i-a făcut semn șoferului să oprească.

– Parchează acolo, Ram, lângă prăvălia aia! Cea de lângă templu. O să cumpăr niște băuturi reci.

– O să *cumpărăm* niște băuturi reci, a intervenit Jennifer.

Automobilul s-a oprit.

– E în regulă dacă stai în mașină, bunico?

Fata n-a mai așteptat răspunsul. Ea și prietenul ei au țâșnit pe uși afară, lăsând ca un val de aer fierbinte să invadeze răcoarea artificială din interiorul mașinii, apoi au intrat, râzând, în prăvălia arsă de soare.

Puțin mai încolo, pe stradă, alți câțiva bărbați stăteau pe vine și beau din câni de tinichea, dregându-și din când în când vocea cu o plăcere nonșalantă. Se uitau curioși la mașină. Bătrâna stătea înăuntru, asculta ticăitul motorului care se liniștea, și a simțit că, dintr-odată, atrage atenția asupra ei. Afară, arșița făcea să licărească aerul de deasupra pământului.

Domnul Vaghela s-a răsucit pe scaun.

– Doamnă, îmi permiteți să vă întreb: cu cât vă plătiți șoferul?

Era a treia întrebare de felul ăsta pe care i-o adresa, ori de câte ori Sanjay lipsea din mașină.

– Nu am șofer.

– Poftim? Nici un servitor?

– Păi, e o fată care mă ajută, s-a bâlbâit ea. Annette.

– Are camera ei?

Bătrâna s-a gândit la căsuța cochetă a Annettei, cu mușcate la fereastră.

– Da, oarecum.

– Concedii plătite?

– Mă tem că nu știu sigur.

Femeia era pe cale să încerce să-și detalieze relația pe care o avea în prezent cu Annette, dar domnul Vaghela a întrerupt-o.

– De patruzeci de ani lucrez pentru familia asta și nu primesc decât o săptămână de concediu plătit pe an. Mă gândesc să înființez un sindicat, *yaar*¹. Vărul meu are internet acasă și ne-am uitat cum funcționează. Am văzut ce-i în Danemarca. Ei, aia țară bună pentru drepturile muncitorilor!

Bărbatul s-a întors la loc și a dat din cap în semn de aprobare.

– Pensii, spitale... educație... cu toții ar trebui să lucrăm în Danemarca.

Bătrâna a tăcut preț de câteva clipe.

– Eu n-am fost niciodată acolo, a zis ea în cele din urmă.

¹ În India și Pakistan, termen colocvial pentru „prieten“, „frate“ (n.red.)

Se uita la cei doi tineri, unul blond și altul brunet, care umblau prin magazinul de pe marginea drumului. Jennifer îi spusese că ea și Sanjay sunt doar prieteni și totuși, în urmă cu două nopți, bătrâna o auzise furișându-se, de-a lungul coridorului pardosit cu gresie, către ceea ce presupunea că era camera băiatului. A doua zi cei doi fuseseră relaxați ca doi copii, unul în preajma celuilalt.

– Ești îndrăgostită de el?

Jennifer se arătase îngrozită de întrebarea timidă a bunicii sale.

– Doamne, nu, bunico! Eu și Jay... oh, nu... Nu-mi doresc o relație! El știe asta.

Bătrâna și-a amintit din nou de ea însăși la acea vârstă, de oroarea năucitoare care o cuprindea când rămânea singură în compania unui bărbat, de hotărârea ei de a rămâne necăsătorită, însă din cu totul alte motive. Apoi s-a uitat la Sanjay, care, bănuia ea, era posibil să nu fi fost atât de înțeleghător în privința întregii situații pe cât îl credea nepoata ei.

– Cunoașteți locul acesta?

Domnul Vaghela începuse să mestece altă bucată de betel¹. Dinții i se umpluseră de pete roșii.

Ea a scuturat din cap. Cu aerul condiționat oprit, simțea deja creșterea temperaturii. Gura i se uscaseră și înghițea cu greu. Îi spusese de mai multe ori lui Jennifer că nu-i place să bea cola.

– Alang. Cel mai mare cimitir de vapoare din lume.

– Oh!

Bătrâna încerca să pară interesată, dar se simțea din ce în ce mai obosită și mai dornică să-și continue drumul. Hotelul Bombay, aflat la o distanță necunoscută înaintea lor, i se părea o oază. S-a uitat la ceas: cum poate cineva să stea aproape douăzeci de minute ca să cumpere două sticle de băutură?

– Patru sute de șantiere navale sunt aici. Și oameni care, în doar câteva luni, pot să demonteze un tanc petrolier până la șuruburi și piulițe.

– Oh!

¹ Frunze ale copacului cu același nume (piper cățărător), care pot fi mestecate, de cele mai multe ori în combinație cu frunze de tutun (n.red.)

– Aici nu există drepturi ale muncitorilor, să știți. O liră pe zi, cu atât sunt plătiți ca să-și riște viața și sănătatea.

– Serios?

– Unele dintre cele mai mari nave ale lumii au ajuns aici. Nu v-ar veni să credeți ce lucruri lasă proprietarii pe vasele de croazieră: servicii de masă, rufărie din pânză de in, instrumente muzicale cât pentru o orchestră.

Domnul Vaghela a oftat.

– Uneori e trist, *yaar*. Vapoare așa de frumoase, transformate în fiare vechi.

Bătrâna și-a desprins privirea de ușa prăvăliei, încercând să lase în continuare impresia că e interesată. Tinerii puteau fi atât de nerespectuoși! A închis ochii, conștientă că epuizarea și setea îi otrăveau firea de obicei calmă.

– Se spune că pe drumul spre Bhavnagar poți cumpăra orice: scaune, telefoane, instrumente muzicale. Tot ce se găsește pe un vas se vinde. Cumnatul meu lucrează pentru una dintre marile companii care demontează nave în Bhavnagar, *yaar*. Și-a împodobit toată casa cu obiecte luate de pe vase. Arată ca un palat, știți?

Bărbatul s-a scobit în dinți.

– Pot să ia orice. Hm! Nu m-ar mira dacă ar vinde și echipajul.

– Domnule Vaghela?

– Da, doamnă?

– Aceea e o ceainărie?

Bărbatul, distras de la monologul său, s-a întors în direcția indicată de degetul ei, spre fațada unei prăvălii liniștite, în fața căreia câteva mese și scaune stăteau așezate la întâmplare în colbul de pe marginea străzii.

– Așa este.

– Atunci ați fi atât de amabil încât să mă duceți acolo și să-mi comandați o ceașcă de ceai? Chiar nu cred că-mi mai pot petrece măcar o clipă așteptând-o pe nepoata mea.

– Aș fi încântat, doamnă.

Domnul Vaghela a ieșit din mașină și i-a deschis portiera.

– Tinerii ăștia, *yaar*, n-au pic de respect.

I-a oferit brațul, iar bătrâna s-a sprijinit de el în timp ce cobora, clipind, în soarele amiezii.

– Am auzit că lucrurile stau cu totul altfel în Danemarca.

Tinerii au ieșit din magazin în timp ce ea își bea porția de „ceai de scoruș”, cum îl numise domnul Vaghela. Ceașca era zgâriată, ca după ani întregi de folosire, dar părea curată, iar bărbatul care îi servise făcuse un spectacol teribil din asta. Prin intermediul domnului Vaghela, bătrâna răspunsese întrebărilor obligatorii legate de călătoriile ei, confirmase că nu-l cunoaște pe vărul proprietarului, care locuia în Milton Keynes, după care plătise pentru ceaiul negru cu miere, lapte și mirodenii cerut de șofer (și pentru un desert lipicios cu fistic, care să-l țină în putere, mă înțelegeți), se așezase sub coperțină și își îndreptase privirea către ceea ce acum știa, din locul ușor înălțat în care se afla, că se întinde dincolo de zidul din oțel: nesfârșitul, sclipitorul ocean albastru.

Ceva mai încolo, un mic templu hindus stătea la umbra unui arbore neem. Era flancat de un șir de gherete care, din câte se pare, fuseseră ridicate pentru a satisface nevoile muncitorilor: un frizer, un vânzător de țigări, un bărbat care oferea fructe și ouă, un altul care vindea piese pentru biciclete. Abia după câteva minute și-a dat seama că ea era singura femeie ce se zărea pe acolo.

– Ne întrebam unde ați dispărut.

– Nu v-ați întrebat multă vreme, presupun. Domnul Vaghela și cu mine ne-am îndepărtat la doar câțiva metri.

Tonul ei era mai tăios decât intenționase.

– V-am mai spus: nu cred că ar fi trebuit să ne oprim aici, a zis Sanjay, uitându-se, cu o iritare abia ascunsă, la primul grup de bărbați din apropiere, apoi la mașină.

– Trebuia să cobor, i-a răspuns cu hotărâre bătrâna. Domnul Vaghela a avut amabilitatea de a-mi face această favoare.

A sorbit din ceaiul care era surprinzător de bun.

– Simțeam nevoia de o pauză.

– Desigur. Voiam doar să spun că mi-ar fi plăcut să vă găsesc un loc ceva mai pitoresc, având în vedere că e ultima dumneavoastră zi de vacanță.

– Mie-mi convine aici.

Se simțea ceva mai bine: căldura era potolită de o briză cât se poate de ușoară. Imaginea apei azurii o liniștea după kilometrii de drum ce păruseră nesfârșiți, parcurși parcă prin ceață. Din depărtare, auzea zăngănit de metal ce se izbea de metal și scrâșnetul unui aparat de tăiat.

– Uau! Uită-te la toate vapoarele alea!

Jennifer arăta către țărm, unde bunica ei întrezărea corpurile unor nave uriașe, eșuate ca niște balene pe nisip. Bătrâna și-a mijit ochii, dorindu-și să-și fi luat ochelarii din mașină.

– Țsta e șantierul naval despre care vorbeați? l-a întrebat ea pe domnul Vaghela.

– Sunt patru sute la număr, doamnă. Înșirate de-a lungul a zece kilometri de plajă.

– Arată ca un cimitir de elefanți, a spus Jennifer, după care a adăugat, pe un ton grav: locul în care vapoarele vin ca să moară. Să-ți aduc ochelarii, bunico?

Era împăciuitoare, gata să ajute, ca pentru a compensa faptul că stătuse prea mult în prăvălie.

– Ar fi foarte drăguț.

În alte condiții, avea să se gândească bătrâna după aceea, nesfârșita întindere de nisip a plajei ar fi putut înfrumuseța o broșură turistică, cu cerul ei senin care întâlnea pământul într-un arc argintiu și cu șirul de munți albaștrui, ce se zăreau în depărtare. Dar, cu ajutorul ochelarilor, putea să vadă că nisipul era cenușiu din pricina ruginii și a uleiurilor adunate în ani de zile, iar hectarele de plajă erau presărate cu nave uriașe, așezate din patru în patru sute de metri, și cu bucăți enorme de metale neidentificate, provenite din dezmembrarea măruntaielor unor vase defuncte.

La marginea apei, la câteva sute de metri distanță, mai mulți bărbați îmbrăcați în halate de un albastru spălăcit stăteau pe vine, uitându-se cum o cabină de căpitan se leagănă pe corpul încă alb al unui vas ancorat la câteva zeci de metri de mal, apoi se prăbușește grea în apă.

– Nu e o atracție turistică obișnuită, a comentat Sanjay.

Jennifer se uita cu atenție la ceva, ținându-și mâna streășină la ochi. Bunica ei i-a privit umerii dezgoliți și s-a întrebat dacă n-ar trebui să-i sugereze să se acopere.

– E tocmai genul de lucru despre care vorbeam. Haide, Jay, să mergem și să aruncăm o privire!

– Nu, nu, domnișoară! Nu cred că e o idee bună.

Domnul Vaghela și-a terminat ceaiul.

– Șantierul naval nu-i un loc potrivit pentru o *lady*. Și ar trebui să cereți permisiunea autorităților portuare.

– Vreau doar să mă uit, Ram. N-o să mă apuc să mânuiesc o lampă de sudat.

– Cred că ar trebui să-l asculți pe domnul Vaghela, dragă.

Bătrâna și-a lăsat în jos ceașca, știind că simpla ei prezență în ceai-nărie atrăgea atenția.

– E o zonă de lucru.

– Și e o zi de weekend. Nu se întâmplă mai nimic acolo. Haide, Jay! Nimeni n-o să se supere dacă o să intrăm cinci minute.

– E un paznic la poartă, a spus băiatul.

Se vedea că tendința firească a lui Sanjay de a nu se aventura mai departe era înăbușită de nevoia lui de a fi văzut ca un tovarăș de aventuri, ca un protector, chiar.

– Jennifer, dragă... a început bătrâna, dorind să-l cruțe pe tânăr de rușine.

– Cinci minute.

Jennifer a sărit în sus, aproape ținându-și respirația de nerăbdare. În clipa următoare era deja la jumătatea drumului.

– Ar fi mai bine să mă duc cu ea, a spus Sanjay, cu o urmă de resemnare în glas. O s-o conving să stea într-un loc de unde o puteți vedea.

– Tinerii din ziua de azi! a zis domnul Vaghela, mestecând îngândurat. Nu se poate vorbi cu ei.

Un camion uriaș a trecut huruind pe lângă ei, cu partea din spate plină cu fiare contorsionate, de care stăteau agățați într-un echilibru precar șase sau șapte bărbați.

După plecarea camionului, bătrâna abia dacă a putut-o zări pe Jennifer, care discuta cu bărbatul de lângă poartă. Fata zâmbea, își trecea degetele prin părul blond. Apoi a băgat mâna în geantă și i-a întins paznicului o sticlă de cola. În timp ce Sanjay o ajungea din urmă, poarta s-a deschis. Iar cei doi au dispărut, reapărând câteva secunde mai târziu pe plajă, sub forma a două siluete minuscule.

Au trecut aproape douăzeci de minute înainte ca bătrâna ori domnul Vaghela să se îndure să spună cu glas tare ceea ce gândeau amândoi: că tinerii nu doar se făcuseră nevăzuți, ci și întârziaseră deja foarte mult. Și că ei aveau să fie nevoiți să plece în căutarea lor.

Înviorată de ceaiul băut, femeia s-a luptat să-și înăbușe iritarea la gândul că nepoata ei se purta, din nou, într-un fel atât de egoist și de nechibzuit. Știa însă că reacția se datora, în parte, temerii că fata putea să pățească ceva cât timp se afla în grija ei. Că ea, bătrână și neajutorată, pe acele tărâmuri străine, parcă din altă lume, putea fi răspunzătoare în împrejurări pe care nici nu spera să le controleze.

– Nu vrea să poarte ceas, știți.

– Cred că ar trebui să mergem și să-i aducem înapoi, a zis domnul Vaghela. E clar că au pierdut noțiunea timpului.

Bătrâna l-a lăsat să-i tragă scaunul, apoi l-a luat recunoscătoare de braț. Cămașa lui avea textura moale, subțire ca hârtia, pe care o capătă rufe spălate de multe, multe ori.

Bărbatul și-a scos umbrela neagră pe care o mai folosisese de câteva ori și a deschis-o, ridicând-o astfel încât amândoi să poată merge la umbră. Bătrâna a rămas aproape de el, conștientă de privirile insistente ale bărbaților slabi din spatele lor și ale celor din autobuzele care treceau scârțâind pe lângă ei.

S-au oprit în dreptul porții, unde domnul Vaghela i-a spus ceva paznicului, arătând către șantierul naval din spatele acestuia. Tonul lui era agresiv, certăreț, ca și cum omul ar fi comis o crimă lăsându-i pe tineri să intre.

Paznicul a răspuns cu câteva cuvinte aparent împăciuitoare, apoi i-a condus înăuntru.

Vapoarele nu erau intacte, așa cum crezuse ea inițial, ci niște carcase preistorice, mâncate de rugină. Bărbați mărunți forfoteau împrejurul lor ca niște furnici, părând să nu ia în seamă scrâșnetele fiarelor sfâșiate ori țipetele ascuțite ale uneltelor pentru tăiat din oțel. Țineau în mâini lămpi de sudat, ciocane, chei de piulițe, iar bocănitul ritmic al distrugerii răsună deznădăduit în spațiul liber.

Vasele ce pluteau încă în părți mai adânci ale oceanului erau prigonite cu frânghii de care atârnau platforme incredibil de fragile, folosite pentru mutarea bucăților de metal pe țărm. Ajunsă mai aproape de apă, bătrâna și-a dus mâna spre față, simțind un miros pătrunzător de canal deschis și un iz de chimicale pe care nu-l putea identifica. La câțiva metri distanță, un șir de ruguri răspândeau în aerul curat nori toxici de fum gros.

– Vă rog să aveți grijă pe unde călcați, a spus domnul Vaghela, arătând înspre nisipul decolorat. Nu cred că ăsta e un loc potrivit.

A aruncat o privire peste umăr, parcă întrebându-se dacă nu cumva bătrâna ar fi trebuit să rămână la ceainărie.

Însă ea n-ar fi vrut să stea acolo și să-i înfrunte singură pe toți acei tineri.

– O să mă țin de dumneavoastră, domnule Vaghela, dacă nu vă supărați.

– Cred că ar fi recomandat, i-a răspuns el, uitându-se în zare cu ochi mijiți.

Împrejurul lor, direct pe nisip, se înălțau mormane haotice de grinzi ruginite, foi de oțel mototolite și ceea ce păreau a fi niște turbine supradimensionate. Lanțuri uriașe, acoperite de scoici, zăceau răsucite peste tot sau stăteau încolăcite în grămezi acoperite de alge, asemenea unor gigantici șerpi adormiți, ce-i făceau pe muncitorii din jur să pară de-a dreptul pitici.

Jennifer nu se vedea pe nicăieri.

Câțiva oameni se adunaseră pe plajă, unii cu binocluri în mâini, alții sprijinindu-se de biciclete, toți cu ochii către apă. Bătrâna s-a prins mai strâns de brațul domnului Vaghela și s-a oprit pentru o clipă, obișnuindu-se cu căldura. Apoi cei doi au înaintat încet către mal, spre locul în care bărbați îmbrăcați în halate prăfuite și dotați cu

aparate de emisie-recepție umblau încoace și încolo, discutând agitați, în vreme ce copiii se jucau fără griji la picioarele părinților.

– Mai vine o navă, a spus domnul Vaghela, arătând cu degetul.

Au urmărit cum vasul, ce putea fi un vechi tanc petrolier, tras de câteva remorhere, devenea tot mai vizibil pe măsură ce se apropia de țărm. O mașină japoneză 4x4 a trecut huruind pe lângă ei, oprindu-se cu scrâșnet de pneuri la doar câteva sute de metri în fața lor. Abia atunci au sesizat cei doi vocile care strigau furioase și, după ce au ocolit un munte de butelii, au văzut, ceva mai încolo, o mică gloată strânsă în umbra unei enorme carcase metalice. În mijloc avea loc un soi de scandal.

– Doamnă, probabil că ar trebui să mergem într-acolo, a spus domnul Vaghela.

Bătrâna a dat din cap în semn de aprobare. Începuse să se îngrijeze.

Bărbatul, pe care burduhanul generos l-ar fi scos în evidență și fără ajutorul mașinii elegante, gesticula înspre navă, însoțindu-și discursul indignat cu stropi de salivă. Sanjay stătea în fața lui, în cercul format de ceilalți, ținându-și palmele coborâte într-un gest împăciuator, încercând să-l întrerupă. Obiectul mâniei bărbatului, Jennifer, stătea într-o postură pe care bunica ei și-o amintea din adolescența fetei: șoldurile împinse în față, brațele încrucișate la piept într-o atitudine defensivă, capul aplecat cu obrăznicie într-o parte.

– Poți să-i spui, intervenea ea din timp în timp, că nu încercam să-i fac nimic nenorocitei lui de nave. Și că nu există nici o lege care să-ți interzică să te uiți.

Sanjay s-a întors către ea.

– Asta-i problema, Jen. *Există* o astfel de lege. Când încalci proprietatea altcuiva.

– E o plajă! a țipat ea către bărbat. Are zece kilometri lungime. Și mii de oameni pe ea, fir-ar a dracului! Cum o să schimbe câtuși de puțin lucrurile faptul că eu mă uit la câteva vapoare ruginite?

– Jen, te rog...

Bărbații din jurul lui Sanjay, unii cocoșați sub greutatea buteliilor de oxigen pe care le cărau pe umeri, stăteau și se uimbau cu un interes nedisimulat, dându-și coate cu ochii la blugii și vesta lui Jennifer. Când bătrâna s-a apropiat de ei, câțiva s-au dat înapoi, iar ea a simțit un miros de sudoare stătută, amestecat cu tămâie și ceva sulfuros. S-a luptat cu impulsul de a-și acoperi iar gura cu mâna.

– Crede că Jennifer e de la cine știe ce organizație de protecție a mediului și că a venit aici ca să adune dovezi împotriva lui, i-a explicat Sanjay bătrânei.

– E evident că doar mă uit, a spus fata. Nici măcar nu am un aparat de fotografiat la mine, a continuat ea răspicat, adresându-se bărbatului, care o privea furios.

– Chiar nu ajuți, a muștrat-o Sanjay.

Bătrâna a încercat să evalueze cât de mare putea fi amenințarea pe care o reprezenta bărbatul acela. Gesturile lui deveniseră tot mai repezite și mai teatrale, chipul i se făcuse roșu de furie. Femeia s-a uitat la domnul Vaghela, aproape ca și cum ei ar fi fost singurii adulți prezenți.

Poate atent la asta, domnul Vaghela s-a desprins de ea, apoi și-a croit drum printre oameni, îndreptându-și brusc ținuta. S-a dus la proprietarul șantierului și i-a întins o mână, într-un fel care l-a silit pe bărbat să i-o strângă.

– Domnule, sunt domnul Ram B. Vaghela, a anunțat el.

Cei doi au început să vorbească precipitat în urdu, tonul domnului Vaghela fiind când lingușitor și conciliant, când hotărât și încrezător.

Era evident că discuția urma să dureze ceva timp. Bătrâna și-a dat seama că, fără brațul domnului Vaghela, începe să se clatine. S-a uitat în stânga și în dreapta ei, căutând un loc în care să se așeze, după care s-a retras puțin de lângă grup, încercând să nu se rușineze (ori să nu se sperie) de curiozitatea ostentativă a câtorva dintre bărbați. A zărit un tambur de oțel și s-a îndreptat încet către el.

Vreme de câteva minute a stat așezată pe tambur, uitându-se cum domnul Vaghela și Sanjay încercau să-l împace pe proprietar, să-l convingă de naivitatea și de inocența comercială a vizitatorilor săi. Din când în când arătau către ea, care-și făcea vânt sub umbrelă,

conștientă de faptul că prezența ei, o bătrânică aparent fragilă, probabil avea să le susțină cauza. Dar, în ciuda aerului ei blajin, femeia era furioasă. Jennifer ignorase cu încăpățănare dorințele tuturor celorlalți și, făcând asta, le întârziase călătoria cu cel puțin o oră. Șantierele navale sunt locuri periculoase, îi murmurase domnul Vaghela în timp ce traversau întinderea de nisip, nu doar pentru muncitori, ci și pentru cei despre care se crede că „se amestecă unde nu le fierbe oala“. Se mai văzuseră bunuri confiscate, spusese el, uitându-se neliniștit în urmă, către mașină.

Acum bătrâna se gândea că, la întoarcere, urma să fie nevoită să parcurgă din nou aceeași distanță pe nisipul fierbinte și că era foarte posibil să trebuiască să-i plătească pe acei oameni înainte de a fi lăsați să plece, ceea ce avea să-i consume și mai mult din bugetul aflat deja pe terminate.

– Fată fără minte și fără respect, a bombănit ea.

Într-o încercare de a părea nonșalantă, s-a ridicat și a pornit-o către prora navei, dornică să se îndepărteze de nepoata ei iresponsabilă și de bărbații cu priviri goale. Și-a ridicat umbrela și a ținut-o aproape de creștet, ridicând nori de nisip în timp ce mergea către o zonă umbrită. Vasul era pe jumătate demontat și se termina brusc, de parcă o mână gigantică l-ar fi retezat în două, apoi ar fi îndepărtat jumătatea din spate. Bătrâna și-a săltat umbrela pentru a se uita mai bine. Nu putea să vadă prea multe, căci se afla foarte jos, dar a reușit să distingă vreo două turele ce încă nu fuseseră îndepărtate. Le-a cercetat cu privirea, încruntându-se pentru că îi păreau cunoscute, cu vopseaua lor coșcovită de un gri-deschis, o culoare ștersă pe care n-o vedeai decât pe navele britanice. După câteva clipe, și-a coborât umbrela, s-a dat înapoi și, uitând pe moment de gâtul înțepenit, a ridicat ochii spre carena frântă ce se înălța deasupra ei.

Și-a făcut mâna streășină la ochi, apărându-se de soarele aprig, până când a reușit să citească ce mai rămăsese din numele scris pe laterala vasului.

Iar atunci, când și ultimele litere i-au devenit clare, vocile ce se certau au dispărut și, în ciuda arșiței înăbușitoare a după-amiezii

indiene, bătrâna de la poalele navei s-a simțit dintr-odată cuprinsă de un fior rece ca gheața.

Proprietarul șantierului, domnul Bhattacharya, nu se lăsa convins, însă chiar și în fața ostilității lui crescânde, a mulțimii ce devenea tot mai neliniștite și a faptului că întârziaseră deja cu o oră bună față de programul stabilit, tinerii încă se ciondăneau. Domnul Vaghela și-a șters fruntea cu o batistă. Domnișoara Jennifer lovea furioasă cu piciorul în nisip, aruncându-l în spatele ei, în timp ce afișa un aer de resemnare îmbufnată. Domnul Sanjay avea chipul aprins al cuiva care simte că apără o cauză pierdută. Din când în când se uita către tânără, apoi își ferea privirea, de parcă și el ar fi fost supărat pe ea.

– N-am nevoie să te cerți pentru mine, OK?

Domnul Vaghela a lovit-o ușurel pe braț.

– Dacă doriți să mă iertați fiindcă v-o spun, domnișoară Jennifer, nu cred că stăpâniți îndeajuns de bine dialectul urdu încât să vă descurcați de una singură.

– El înțelege engleza. L-am auzit.

– Ce spune fata acum?

Domnul Vaghela își dădea seama că proprietarul șantierului se simțea jignit de îmbrăcămintea ei, pe care o considera la limita decenței. Bănuia că, deși domnul Bhattacharya știa, în secret, că tinerii sunt nevinovați de acuzațiile ce li se aduceau, se enervase atât de tare, încât era hotărât să continue cearta. Domnul Vaghela întâlnise mulți oameni de felul ăsta de-a lungul vieții.

– Nu-mi place cum îmi vorbește.

Domnul Sanjay s-a apropiat de fată.

– Nici măcar nu știi ce spune! Înrautătești lucrurile, Jen! Întoarce-te la mașină și ia-o pe bunica ta cu tine. O să lămurim noi situația.

– Nu-mi spune ce să fac, Jay!

– El unde se duce? Unde se duc?

Domnul Bhattacharya se uita cu tot mai multă furie la domnul Sanjay.

– Cred că ar fi mai bine dacă fata ar părăsi șantierul dumneavoastră, domnule. Prietenul meu doar o convinge să facă asta.

– N-am nevoie să vii tu și să...

Domnișoara Jennifer s-a oprit brusc. Deodată s-a lăsat tăcerea, iar domnul Vaghela, căruia i se făcuse supărător de cald, a urmărit direcția în care se uita mulțimea și s-a întors către peticul de umbră de sub carena navei de alături.

– Ce-a pățit bătrâna? a întrebat domnul Bhattacharya.

Aceasta stătea cocoșată, cu capul sprijinit în mâini. Părul ei cenușiu căpătase o nuanță de alb-argintiu.

– Bunico?

Fata a dat fuga spre ea. Când bătrâna și-a ridicat capul, domnul Vaghela a răsuflat ușurat. Trebuia să admită că-l îngrijorase poziția corpului ei.

– Ești bine?

– Da. Da, dragă.

Domnul Vaghela s-a gândit că vorbele sunaseră ca și cum ar fi fost rostite automat, ca și cum femeia n-ar fi avut nici o legătură cu ele.

Uitând de domnul Bhattacharya, el și cu domnul Sanjay au mers până acolo și s-au ghemuit în fața bătrânei.

– Sunteți cam palidă, *Mammaji*, dacă-mi permiteți să spun asta.

A observat că femeia stătea cu o mână lipită de vas, un gest străniu, având în vedere că trebuia să se îndoaie într-un fel nefiresc pentru a-l face.

Proprietarul șantierului se ivise lângă ei și își curăța pantofii din piele de crocodil pe partea din spate a pantalonilor. I-a murmurat câteva cuvinte domnului Vaghela.

– Vrea să știe dacă doriți să beți ceva, i-a spus acesta bătrânei. Spune că are niște apă cu gheață în biroul lui.

– Nu vreau să facă un atac de cord pe șantierul meu, a continuat domnul Bhattacharya. Aduceți-i niște apă și pe urmă vă rog s-o luați de aici.

– Doriți niște apă cu gheață?

Bătrâna a dat impresia că urmează să se îndrepte, însă n-a făcut decât să ridice fără vlagă o mână.

– E foarte amabil, dar o să mă așez doar o clipă.

– Bunico? Ce s-a întâmplat?

Jennifer îngenunchease, cu mâinile așezate pe genunchiul bunicii. Avea ochii mari din pricina neliniștii. Atitudinea arogantă se risipise în aerul fierbinte. În spatele lor, bărbații mai tineri șușoteau și își dădeau coate, conștienți că o dramă necunoscută se petrecea chiar sub ochii lor.

– Te rog, spune-le să plece, Jen, a șoptit bătrâna. Zău! O să mă simt bine dacă toată lumea o să mă lase pur și simplu în pace.

– E din cauza mea? Îmi pare foarte rău, bunico! Știu că am fost o pacoste. Doar că nu mi-a plăcut cum îmi vorbea. Pentru că sunt fată, știi? Mă calcă pe nervi.

– Nu-i din cauza ta...

– Îmi pare rău. Ar fi trebuit să fiu mai atentă. Uite, o să te ducem înapoi la mașină.

Domnul Vaghela a fost mulțumit s-o audă cerându-și scuze. Era plăcut să știe că tinerii pot să-și recunoască faptele iresponsabile. Fata n-ar fi trebuit s-o facă pe bătrână să meargă atâta drum pe căldura aceea, nu într-un asemenea loc. Dovedise lipsă de respect.

– Nu e vina ta, Jennifer.

Femeia avea glasul încordat.

– E vorba despre navă, a șoptit ea.

Fără să înțeleagă, toți i-au urmărit privirea și s-au holbat la uriașa întindere de metal cenușiu, presărată cu dâre enorme de rugină. Tinerii s-au uitat unul la altul, apoi și-au coborât amândoi ochii către bătrâna ce părea, deodată, incredibil de firavă.

– E doar o navă, bunico, a spus Jennifer.

– Nu, a replicat ea, iar domnul Vaghela a observat că fața i se făcuse la fel de albă ca metalul din spatele ei. Aici te înșeli foarte mult.

Arareori, îi spusese domnul Ram B. Vaghela soției lui la întoarcerea acasă, vezi o bătrână plângând în hohote. În mod evident britanicii ăștia se purtau mai relaxat cu propriile emoții decât și-i imaginase și nu erau câtuși de puțin oamenii rezervați la care se așteptase. Soția lui, mai degrabă iritată, a ridicat o sprânceană, ca și cum nu s-ar mai fi obosit să răspundă adecvat comentariilor lui. Bărbatul și-a amintit de jalea bătrânei, de felul în care avusese nevoie de sprijin pentru a se întoarce

la mașină, de tăcerea în care se adâncise tot drumul până în Mumbai. Arăta ca un om care tocmai asistase la moartea cuiva.

Da, fusese oarecum surprins de purtarea doamnei englezoaice. Nu se dovedise deloc genul de femeie la care se așteptase.

Era destul de sigur că în Danemarca lucrurile stau cu totul altfel.

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul 1

Bani din iepuri! La târgurile organizate de curând în Sydney, masculii adulți cu cele mai frumoase blănuri făceau câte 19 șilingi și 11 penny livra¹, cel mai mare preț despre care am auzit vreodată în Australia. Procentul de piei de calitate ar fi mic, dar la cinci dintr-o livră, fie și doar cu 4 șilingi bucata, profitul e deloc de neglijat.

„Omul de la țară“, The Bulletin, Australia, 10 iulie 1946

Australia, 1946

Patru săptămâni până la îmbarcare

Letty McHugh a făcut semn camionetei să oprească, și-a șters cenușa inexistentă de sub ochi și a remarcat că, pentru o femeie cu „trăsături frumoase“, așa cum le descrisese cu tact vânzătoarea pe ale ei, rujul Floare de Cireș n-o să schimbe niciodată prea multe. Și-a frecat în grabă buzele, simțindu-se ca o proastă pentru că-l cumpărase. Apoi, după nici un minut, a băgat mâna în poșetă și s-a rujat din nou cu grijă, strâmbându-se la imaginea din oglinda retrovizoare.

Și-a netezit bluza, a strâns scrisorile luate în timpul vizitei pe care o făcea săptămânal la poștă, apoi s-a uitat prin parbriz la peisajul încetoșat. Probabil că ploaia nu avea să se mai domolească, oricât ar

¹ Veche unitate de măsură pentru greutate, egală cu 0,453 kg, folosită în special în țările anglo-saxone (n.tr.)

fi așteptat. Și-a acoperit capul și umerii cu o bucată de pânză impermeabilă și, oftând, a sărit din camionetă, alergând înspre casă.

– Margaret? Maggie?

Ușa din plasă împotriva insectelor s-a trântit în urma ei, înăbușind răpăitul insistent al potopului de afară, însă din interior nu a auzit decât ecoul propriei voci și al zgomotelor făcute de pantofii ei cei noi pe podeaua din lemn. Letty s-a uitat în poșetă, după care s-a șters pe picioare și a intrat în bucătărie, strigând de încă vreo câteva ori, deși bănuia că nu era nimeni înăuntru.

– Maggie? Ești acolo?

Bucătăria era goală, așa cum se întâmpla de obicei de când plecase Noreen. Letty și-a pus poșeta și scrisorile pe masa din lemn lustruit și s-a îndreptat spre aragazul pe care fierbea la foc mic o tocană. A ridicat capacul și a mirosit-o. Apoi, cuprinsă de vinovăție, a băgat mâna în dulap și a adăugat un praf de sare, niște chimen și mălai, a amestecat, după care a pus capacul la loc.

S-a dus la oglinjoara cu pete maronii de lângă dulăpiorul cu medicamente și a încercat să-și îndrepte părul care deja începuse să i se încrețească în aerul încărcat de umezeală. Abia dacă reușea să-și vadă tot chipul. Un lucru era sigur: familia Donleavy nu putea fi niciodată acuzată de vanitate.

Și-a frecat din nou buzele, pe urmă s-a întors în bucătărie, singurătatea permițându-i să privească obiectiv încăperea. A studiat lino-leumul, crăpat și impregnat cu mizeria adunată ani de zile, provenită din activitatea agricolă, mizerie ce nu se mai lua, indiferent de câte ori ar fi fost măturată și spălată. Sora ei plănuise să-l schimbe, ba chiar îi arătase lui Letty un model care-i plăcea, într-un catalog trimis tocmai din Perth. S-a uitat la vopseaua ștersă, la calendarul pe care erau însemnate doar cutare sau cutare expoziție agricolă și vizitele veterinarilor, ale cumpărătorilor ori vânzătorilor de cereale, la culcușurile câinilor, căptușite cu păături murdare și înșirate în jurul mașinii de gătit, la cutia cu înălbitor Bluo pentru cămășile bărbaților, care-și revărsa pudra pe suprafața de lucru spălăcită. Singurul semn al unei influențe feminine era un exemplar din revista *Glamor*, pe coperta căreia era promovat un nou articol semnat de Daphne du Maurier și

intitulat: „Te-ai căsătorit cu un străin?”. A observat că paginile ajunseseră ferfeniță din pricina răsfoitului.

– Margaret?

A aruncat o privire către ceas: în curând aveau să se întoarcă bărbății pentru prânz. S-a dus la cuierele de lângă ușa din spate și a luat de acolo un vechi cojoc de văcar, strâmbându-se din pricina mirosului de smoală și câine ud, despre care știa că avea să-i pătrundă în haine.

Ploaia era acum atât de deasă, încât, pe alocuri, curgea sub formă de pârâiașe împrejurul curții. Jgheburile gâlgâiau în semn de protest, iar găinile se strânseseră în grupuri zbârlite pe sub tufe. Letty și-a blestemat zilele pentru că nu-și adusese cizmele din cauciuc, dar a luat-o la fugă din pragul ușii până în curte, ocolind apoi prin spatele grajdului. Acolo, așa cum se așteptase într-o oarecare măsură, a zărit ceea ce părea a fi o mogâldeată maronie, lucioasă, călare pe un cal care înconjura padocul. Fața nu i se vedea de sub pălăria cu boruri largi, ce-i cădea până la guler, aproape reflectându-se în șiroaiele de ploaie.

– Margaret!

Letty s-a oprit sub streșinile grajdului și a început să strige pentru a se face auzită peste zgomotul potopului, în timp ce-și flutura mâna fără prea multă tragere de inimă.

Calul clar se săturase: coada i se lipise de picioarele din spate și mergea pieziș, pe vârfuri, în jurul gardului, lovind din când în când cu copitele, în semn de nemulțumire, în vreme ce călăreața îl întorcea cu răbdare pentru a reîncepe fiecare manevră chinuitoare.

– Maggie!

La un moment dat animalul s-a ridicat în două picioare. Lui Letty i-a tresărit inima, iar mâna i s-a ridicat ca o săgeată spre gură. Dar călăreața nici nu s-a răsturnat din șa, nici nu s-a îngrijorat, ci doar l-a împuns pe cal cu cizmele pentru a-l îndemna să înainteze, murmurând ceva ce putea fi, sau nu, o mustrare.

– Pentru Dumnezeu, Maggie, vrei să vii înapoi?

Marginea pălăriei s-a ridicat și o mână s-a înălțat în semn de salut. Animalul a fost îndrumat să întoarcă și s-a apropiat de poartă, cu capul plecat.

– Ești aici de mult, Letty? a strigat călăreața.

– Ai înnebunit, fato? Ce naiba crezi că faci?

Letty o vedea pe nepoata ei zâmbind larg pe sub borul pălăriei.

– Doar puțină școală. Tata e prea mare ca s-o călărească, iar băieții nu sunt de nici un folos cu ea, așa că n-am mai rămas decât eu. E o fată capricioasă, draga de ea, nu-i așa?

Letty a scuturat exasperată din cap și i-a făcut semn lui Margaret să descalece.

– Pentru numele lui Dumnezeu, copilă! Vrei o mână de ajutor la coborât?

– Ha, ha! Nu, sunt bine. E deja vremea prânzului? Am pus mai devreme niște tocană pe foc, dar nu știu când o să vină și ei. Mută vitele la Yarrawa Creek și s-ar putea să stea acolo toată ziua.

– N-o să stea toată ziua pe vremea asta, i-a răspuns Letty, în timp ce Margaret descăleca fără eleganță și ateriza greoaie în picioare. Asta dacă nu cumva sunt la fel de nebuni ca tine.

– Ah, nu te mai frământa! Pare mai rea decât este.

– Ești udă learcă. Uită-te la tine! Nu-mi vine să cred că te-ai gândit măcar să călărești pe vremea asta. Dumnezeule mare, Maggie, nu știu ce ai impresia că faci... Numai Cel de Sus știe ce-ar zice draga de maică-ta.

A urmat o scurtă pauză.

– Eu știu...

Margaret a strâmbat din nas în timp ce întindea mâna pe sub chingă. Letty s-a întrebat dacă nu spusese prea multe. A șovăit, apoi a înghițit scuzele ce-i stăteau pe limbă.

– N-am vrut să...

– Lasă! Ai dreptate, Letty, a spus fata, în timp ce a luat dintr-o mișcare șaua la subraț.

Ea n-ar fi silit-o pe iapa asta să se plimbe în cerc, ca să-i dea echilibru. Ar fi înhămat-o cu o pereche de căpestre laterale și gata.

Bărbații s-au întors la puțin timp după ora unu, într-un roi furtunos de galoși uzi și pălării din care picura apa, și s-au dezbrăcat de pelerine lângă ușa. Margaret așezase masa și împărțea castroane pline cu tocană de vită aburindă.

– Colm, încă ai noroi până pe spatele călcâielor, a spus Letty, iar tânărul și-a azvârlit îndatoritor ghetele pe covoraș, în loc să piardă timpul cu încercarea de a le curăța.

– Ai și niște pâine la asta?

– Dați-ne o șansă, băieți. Mă mișc cât pot de repede.

– Maggie, căteaua ta doarme în vechea pălărie a tatei, a spus Daniel, rânjind. Tata zice că dacă o să ia purici de la ea, o s-o împuște.

– N-am zis așa ceva, copil nerod! Ce mai faci, Letty? Ai fost ieri în oraș?

Murray Donleavy, un bărbat impunător, colțuros, ai cărui pistrui și ochi deschiși la culoare îi dezvăluiau originile celtice, s-a așezat în capul mesei și, fără nici un comentariu, a început să înfulece din bucata de pâine pe care i-o tăiase cumnata lui.

– Am fost, Murray.

– Era ceva la poștă pentru noi?

– O să vă aduc scrisorile după ce mâncați.

Altfel, având în vedere cum stăteau la masă bărbații aceia, plicurile ar fi fost stropite cu sos și mânjite cu urme de degete unsuroase. Pe Noreen nu păruse s-o deranjeze vreodată.

Margaret luase deja prânzul, iar acum stătea în fotoliul de lângă cămară, cu picioarele încălțate în șosete pe un taburet. Cu o tainică mulțumire, Letty i-a urmărit pe bărbați cum se așază comod și își lasă capetele în jos pentru a mânca. Pe vremea aceea puține familii se puteau lăuda cu cinci bărbați în jurul mesei, dintre care trei să-și fi executat serviciul militar. Când Murray i-a șoptit lui Daniel, mezinul, să-i mai dea pâine, Letty a simțit încă o urmă din accentul irlandez cu care bărbatul sosise în țară. Sora ei îl maimuțărea din când în când cu veselie.

– Ăăăsta! zicea ea, rotunjind vorbele într-o palidă imitație a accentului din vocea lui. Are mai multe lupte în el decât o nuntă din Dundalk.

Nu, mesei aceleia îi lipsea cu totul altcineva. Letty a oftat, alunghându-și-o pe Noreen din gând, așa cum făcea de nenumărate ori în fiecare zi. Pe urmă a spus cu voioșie:

– Nevasta lui Alf Pettit și-a cumpărat unul dintre acele frigidere noi, Defender. Are patru sertare, o mașină de făcut gheață și nu scoate nici un sunet.

– Spre deosebire de nevasta lui Alf Pettit, a spus Murray.

Trăsese lângă el cel mai recent exemplar din *The Bulletin* și era adâncit în lectura „Omului de la țară”, rubrica pentru fermieri.

– Hmpf! Scrie aici că lăptăriile sunt din ce în ce mai murdare pentru că toate femeile se lasă de muncă.

– E clar că n-au văzut niciodată halul în care arată camera lui Maggie.

– Tu ai făcut mâncarea asta?

Murray și-a ridicat nasul din ziar și a arătat cu degetul mare înspre castronul său, aproape gol.

– Maggie a gătit, i-a răspuns Letty.

– E bună. Mai gustoasă decât data trecută.

– Nu știu de ce, a spus Margaret, ținându-și mâna întinsă în fața ochilor, pentru a-și examina mai bine o așchie intrată în piele. N-am schimbat nimic.

– Se lansează un film nou la Odeon, a zis Letty, schimbând subiectul.

Asta le-a captat atenția. Știa că bărbații se prefăceau a nu fi interesați de micile bârfe pe care le aducea ea la fermă de două ori pe săptămână, vorbăria fiind treaba femeilor, dar, din când în când, măștile indiferenței le alunecau de pe chipuri. Femeia s-a sprijinit de chiu-vetă, cu brațele încrucișate la piept.

– Ei bine?

– E un film de război. Cu Greer Garson și Tyrone Power. Am uitat titlul. Ceva cu *Pentru totdeauna* în el?

– Sper să apară multe avioane de luptă în el. Din alea americane.

Daniel s-a uitat la frații lui, aparent căutându-le aprobarea, însă aceștia stăteau cu capetele plecate și înfulecau.

– Cum o să ajungi tu în Woodside, ghindocule? Bicicleta ți-e stricată, dacă-ți amintești, i-a spus Liam, dându-i un ghiont.

– Oricum n-o să meargă singur cu bicicleta o zi întreagă, a zis Murray.

– Unul dintre voi poa' să mă ia în camionetă. Of, haideți! O să vă plătesc înghețatele.

– Câți iepuri ai vândut săptămâna asta?

Daniel strângea bani în plus jupuind iepuri și vânzându-le pieile. Prețurile blănurilor de calitate crescuseră în mod inexplicabil de la un penny la câțiva șilingi bucata, ceea ce-i făcuse pe frații lui oarecum invidioși pe brusca lui înavuțire.

– Doar patru.

– Ei bine, ăsta-i cel mai bun preț pe care ți-l pot oferi.

– Ah, Murray, Betty m-a rugat să-ți spun că iapa lor cea bună e în sfârșit grea, dacă te mai interesează.

– Aia pe care au împerecheat-o cu Magicianul?

– Cred că da.

Murray a făcut un schimb de priviri cu fiul lui cel mai mare.

– Poate treci pe-acolo spre sfârșitul săptămânii, Colm. Ar fi bine să avem un cal ca lumea pe lângă casă.

– Apropo de asta.

Letty a tras adânc aer în piept.

– Am găsit-o pe Margaret călare pe iapa aia rea a voastră. Nu cred că ar trebui să călărească. E... periculos.

Murray nu și-a ridicat ochii din castronul cu tocană.

– E o femeie în toată firea, Letty. Destul de curând o să avem foarte puțin sau chiar nici un cuvânt de spus în viața ei.

– Nu-i cazul să te frământă, Letty. Știu ce fac.

– Pare o iapă sălbatică.

Letty s-a apucat să spele vasele, simțindu-se vag subminată.

– Spun doar că lui Noreen probabil nu i-ar fi plăcut. Nu când lucrurile... sunt cum sunt...

Rostirea numelui surorii ei a adus cu sine un moment de tăcere melancolică. Murray și-a împins castronul gol către mijlocul mesei.

– E frumos din partea ta că te ocupi de noi, Letty. Să nu crezi că nu-ți suntem recunoscători.

Dacă băieții or fi observat schimbul de priviri dintre cei doi „bătrâni“, așa cum îi numeau ei, ori că uitătura mătușii Letty a fost urmată de o cât se poate de ușoară înroșire a obrazilor, atunci n-au

spus nimic. Tot așa cum nu spusese nimic nici când, cu câteva luni în urmă, ea începuse să-și îmbrace fusta cea bună înainte de a veni în vizită pe la ei. Sau când, la peste patruzeci de ani, începuse dintr-odată să-și coafeze părul.

Între timp, Margaret se ridicase de pe scaunul ei și răsfoia scrisorile lăsate pe bufet, lângă poșeta lui Letty.

– La naiba! a exclamat ea.

– Margaret!

– Scuze, Letty. Uite! Uite, tată, e pentru mine! De la forțele navale!

Tatăl ei i-a făcut semn să aducă scrisoarea. A răsucit plicul în mâinile lui mari, observând ștampila oficială și adresa expeditorului.

– Vrei să-l deschid eu?

– Doar nu ți-o fi murit bărbatul, nu-i așa?

Daniel a scos un țipăt în clipa în care mâna lui Colm i-a tras o lovitură usturătoare peste ceafă.

– Nu fi și mai nemernic decât ești deja.

– Nu credeți că e mort, nu?

Margaret a întins mâna pentru a se sprijini de ceva, în timp ce chipul, de obicei îmbujorat, i se făcuse ca varul.

– Bineînțeles că nu e mort, i-a răspuns tatăl ei. Pentru asta se trimite o telegramă.

– Poate că au vrut să facă economie la taxele poștale, dar...

Daniel s-a retras ca o săgeată spre spătarul scaunului său, pentru a evita un șut zdravăn din partea fratelui său mai mare.

– Urma să aștept până terminați cu toții de mâncat, a spus Letty, însă n-a fost luată în seamă.

– Atunci, haide, Mags! Ce mai aștepți?

– Nu știu, a zis fata, părând că se chinuie să ia o decizie.

– Haide, suntem cu toții aici!

Tatăl ei a întins o mână și i-a așezat-o pe spate, ca s-o liniștească. Fata s-a uitat la el, apoi în jos, la scrisoarea pe care acum o ținea în mâini. Frații ei se ridicaseră în picioare și se strânseseră împrejur. Letty, care urmărea totul de lângă chiuveță, se simțea în plus, ca și cum ar fi fost o străină. Pentru a-și ascunde stânjeneala, s-a apucat

să-și facă de lucru cu frecatul unei tigăi, degetele ei groase înroșindu-se în apa fierbinte.

Margaret a rupt plicul și a început să citească scrisoarea, murmurând cuvintele, un obicei pe care-l căpătase din copilărie. Pe urmă a scos un geamăt scurt, iar Letty s-a întors în grabă pentru a o vedea cum se prăbușește pe scaunul pe care i-l împinsese unul dintre frații ei. Aparent cuprinsă de durere, tânăra și-a îndreptat ochii către tatăl ei.

– Te simți bine, fata mea?

Chipul bărbatului se zbârcise din pricina îngrijorării.

– Plec, tată! a spus Margaret cu glas răgușit.

– Ce? În Irlanda? a întrebat Daniel, smulgându-i scrisoarea.

– Nu. În Anglia. O să mă imbarce pe o navă. Oh, Doamne, tată!

– Margaret! a dojenit-o Letty, însă nimeni n-a auzit.

– Mags pleacă în Anglia!

Fratele ei mai mare s-a apucat să citească scrisoarea.

– Chiar pleacă! Au reușit într-adevăr s-o strecoare la bord!

– Nu mai fi așa nerușinat! a spus Margaret, dar fără tragere de inimă.

– „Datorită schimbării situației unei alte mirese de război, vă putem oferi accesul pe...” Asta cum se pronunță? „Va pleca din Sydney”, bla, bla, bla.

– Schimbării situației? Deci ce credeți că a pățit biata de ea? a întrebat Niall cu dispreț.

– E posibil ca soțul să fi fost deja însurat. Se mai întâmplă, să știți!

– Letty! a protestat Murray.

– Ei bine, e adevărat, Murray. Se întâmplă tot felul de lucruri. Trebuie doar să citești ziarele. Am auzit despre fete care au mers tocmai până în America numai pentru a li se spune că nu sunt dorite. Unele cu...

Vocea i s-a stins.

– Joe nu-i așa, a zis Murray. Știm cu toții că el nu-i așa.

– În plus, a intervenit vesel Colm, când s-a însurat cu Mags, i-am zis că dacă o s-o dezamăgească vreodată, o să-l vânez și o să-l ucid.

– Și asta ai făcut? a spus mirat Niall.

– Doamne! a exclamat Margaret, ignorând-o pe mătușa ei, dar făcându-și semnul crucii, în chip de scuză mută. Cu voi purtându-mi de grijă, e o minune că nu și-a luat lumea-n cap.

S-a lăsat tăcerea, pe măsură ce toți cei din încăpere încercau să priceapă sensul scrisorii. Margaret l-a apucat strâns de mână pe tatăl ei, în vreme ce toți ceilalți se prefăceau că nu observă.

– Vrea cineva un ceai? a întrebat Letty.

Avea un nod în gât, căci își imaginase bucătăria fără Margaret în ea. S-au auzit câteva murmure înăbușite în semn de încuviințare.

– Fii atentă, nu există nici o garanție că o să primești o cabină, a spus Niall, continuând să citească.

– Ar putea s-o bage printre bagaje, a zis Liam. E tare ca o piele veche.

– Asta-i tot? a întrebat Daniel care, a observat Letty, părea profund șocat. Adică tu pleci în Anglia și gata?

– Și gata, a răspuns încet Margaret.

– Dar cu noi cum rămâne? a continuat băiatul și vocea i s-a frânt, ca și cum până atunci n-ar fi luat încă în serios căsătoria surorii lui sau posibilele ei urmări. Nu putem să le pierdem și pe mama, și pe Mags. Vreau să spun, noi ce se presupune că o să facem?

Letty a dat să vorbească, dar a descoperit că rămăsese fără cuvinte. De cealaltă parte a mesei, Murray șezuse în tăcere, ținându-și degetele împletite cu ale fiicei sale.

– Noi, fiule, o să ne bucurăm.

– Poftim?

Murray i-a zâmbit liniștitor fetei. Era un surâs pe care Letty nu-l putea crede sincer.

– Noi o să ne bucurăm pentru că Margaret o să fie alături de un om bun. Un om care a luptat pentru țara lui și a noastră. Un om care o merită pe Margaret la fel de mult pe cât îl merită și ea pe el.

– Oh, tată!

Margaret și-a șters ușor ochii.

– Și, mai important, iar aici bărbatul a ridicat vocea, ca pentru a împiedica orice întrerupere, ar trebui să fim cum nu se poate mai bucuroși că bunicul lui Joe a fost irlandez. Și asta înseamnă că...

Murray și-a pus cu blândețe o mână aspră peste pântecul umflat al fiicei sale.

– ... micuțul ăsta, cu voia Domnului, o să pună piciorul în țara lui Dumnezeu.

– Of, Murray! șoptit Letty, acoperindu-și gura cu mâna.

– Adunați-vă puterile, flăcăi, le-a murmurat Colm fraților săi, începând să-și tragă cizmele în picioare, ne așteaptă o seară de *Oh, Danny Boy*.¹

Nu mai aveau unde să pună rufele ude. Uscătorul din interior era atât de încărcat, încât amenința să tragă în jos tavanul. Hainele jilave atârnavă în fiecare cuier și pe fiecare sârmă din casă sau stăteau întinse pe umerase agățate de uși, ori peste prosoape întinse pe mesele de lucru. Margaret a mai scos un maiou plin de apă din găleată și i l-a întins mătușii sale, care a băgat marginea în calandru și a început să învârtă manivela.

– Pentru că ieri nu s-a uscat nimic, a spus Margaret. N-am strâns la timp rufe de pe frânghie, așa că s-au făcut din nou learcă și mai aveam încă o grămadă de spălat.

– De ce nu te așezi, Maggie? a întrebat-o Letty, uitându-se la picioarele ei. Odihnește-ți picioarele un minut sau două.

Margaret s-a lăsat recunoscătoare pe scaunul din spălătorie și a întins o mână pentru a-l mângâia pe terierul așezat lângă ea.

– Aș putea să întind câteva haine în baie, dar tata nu suportă asta.

– Știi că ar trebui să te odihnești. Majoritatea femeilor ar sta deja cu picioarele în sus dacă ar fi în locul tău.

– Ah, mai e o veșnicie până să nasc! a spus Margaret.

– După socoteala mea nu mai sunt nici douăsprezece săptămâni.

– Africancele îi leapădă pur și simplu pe lângă o tufă și își văd de treabă mai departe.

– Tu nu ești africană. Și mă îndoiesc că cineva ar „lepăda” un copil ca pe...

¹ Baladă populară din folclorul irlandez, ale cărei versuri au fost scrise în 1910 de Frederick Weatherley (n.red.)

Letty își dădea seama că nu putea vorbi despre naștere în cunoștință de cauză. A continuat să stoarcă rufele în tăcere, în vreme ce ploaia răpăia zgomotos pe acoperișul din tablă al acaretului, iar mirosul dulce al pământului proaspăt udat se ridica prin ferestrele deschise. Calandrul scârțâia ca o ființă îmbătrânită, silită să facă un efort împotriva voinței sale.

– Daniel a primit vestea mai rău decât credeam, a spus în cele din urmă Margaret.

Letty continua să învârtă manivela, gemând când o trăgea înspre ea.

– E încă tânăr. A trecut prin multe necazuri în ultimii doi ani.

– Dar e chiar furios! Nu mă așteptam să se enerveze.

Letty s-a oprit.

– Presupun că se simte dezamăgit. În parte fiindcă și-a pierdut mama, iar tu...

– Nu e ca și cum aș fi făcut-o intenționat.

Margaret s-a gândit la izbucnirea fratelui ei, la cuvintele „egoistă” și „odioasă” ce-i fuseseră azvârlite la supărare, până când tatăl lor pusese brusc capăt diatribei cu un dos de palmă.

– Știu, a spus Letty, oprindu-se și îndreptându-se de spate. Și ei știu. Chiar și Daniel.

– Dar când m-am măritat cu Joe m-am gândit că o să-i părăsesc pe tata și pe băieți. Am crezut că nimănui n-o să-i pese prea mult.

– Bineînțeles că le pasă. Te iubesc.

– Pe mine nu m-a deranjat plecarea lui Niall.

– Atunci a fost vorba despre război. Știai că trebuia să plece.

– Dar cine o să aibă grijă de toți? Tata poate, cu chiu, cu vai, o să calce o cămașă sau să spele vasele, dacă n-are încotro, însă nici unul dintre ei nu-i în stare să încropească o masă. Și ar fi în stare să lase așternuturile pe paturi până când s-ar băga ele singure în coșul cu rufe.

În timp ce vorbea, Margaret aproape că începuse să creadă în imaginea ei de reazem al gospodăriei, rol pe care îl ocupa, cu un resentiment tăcut, de doi ani încoace. Nu se așteptase niciodată să fie nevoită să gătească și să spele pentru altcineva. Până și Joe o înțelesese când îi spusese că e incapabilă să se ocupe de treburile casnice și, mai important, că n-avea nici o intenție să remedieze situația. Acum,

când era silită să petreacă zilnic ore în șir îngrijindu-și frații pe care cândva îi tratase ca pe niște egali, în sufletul ei se luptau durerea, vinovăția și furia mută.

– E o mare grijă, Letty. Chiar nu cred că ei o să se descurce fără... mă rog, o femeie prin casă.

A urmat o tăcere lungă. Cățelușa scâncea în somn, dând din picioare într-o goană nevăzută.

– Presupun că ar putea să aducă pe cineva, cum ar fi o slujnică, a spus Letty în cele din urmă, pe un ton înșelător de relaxat.

– Tata n-ar accepta să plătească pentru așa ceva. Știi cum vorbește întruna despre economisirea banilor. Și, pe lângă asta, nu cred că vreunul dintre ei și-ar dori o străină în bucătărie. Îi cunoști.

Margaret s-a uitat pe furiș la mătușa ei.

– De când s-a întors din armată, lui Niall nu-i mai place să vadă nici un străin prin preajmă. Of, nu știu...

Afară, ploaia dădea să se oprească. Răpăitul de pe acoperiș se domolise, iar înspre est, printre norii cenușii, se zăreau mici petice de albastru senin. Vreme de câteva minute, cele două femei nu și-au mai zis nimic, fiecare părând absorbită de priveliștea ce se ivea dincolo de fereastra cu plasă împotriva insectelor.

Văzând că nu urmează să primească nici un răspuns, Margaret a vorbit iar:

– De fapt, mă întreb dacă ar fi cazul să mai plec. Vreau să zic că n-are nici un rost să mă duc, dacă urmează să-mi petrec tot timpul frământându-mă pentru familie, nu-i așa?

A așteptat ca mătușa ei să spună ceva. Pentru că aceasta nu scotea o vorbă, a continuat:

– Fiindcă eu...

– Probabil, s-a încumetat Letty, că aș putea să dau eu o mână de ajutor.

– Ce?

– Nu spune „ce“, draga mea. Dacă îți faci atâtea griji pentru ei, a zis femeia cu glas măsurat, eu aș putea să vin aproape în fiecare zi. Doar ca să-i ajut.

– Oh, Letty, ai vrea?

Margaret avusese grijă ca tonul ei să pară exact cât trebuie de surprins și tocmai cât trebuie de recunoscător.

– N-aș vrea să calc pe nimeni pe bătăături.

– Nu... nu... bineînțeles că nu.

– N-aș vrea ca tu sau băieții să credeți... că încerc să îi iau locul mamei voastre.

– Oh, nu cred că cineva s-ar gândi la asta.

Cele două femei s-au oprit pentru a chibzui la ceea ce, în sfârșit, fusese spus cu glas tare.

– S-ar putea ca unii să... interpreteze greșit lucrurile. Oamenii de prin oraș și alții ca ei.

Letty și-a netezit părul fără să-și dea seama.

– Da, s-ar putea, a răspuns Margaret, părând în continuare teribil de serioasă.

– Dar, la urma urmei, nu e ca și cum aș avea un serviciu sau cam așa ceva. Nu acum, după ce au închis fabrica de muniție. Iar familia ar trebui să fie pe primul loc.

– Categorical ar trebui.

– Vreau să spun că băieții ăștia au nevoie de o influență feminină. Mai ales Daniel. E la vârsta aceea... Și nu-i vorba că aș face un lucru greșit. Orice... știi tu...

Dacă Margaret o fi observat ușoara roșeață de plăcere ce se întindea tiptil pe obrajii mătușii sale, n-a spus nimic. Iar dacă mai era și altceva pe chipul lui Letty ori în rujul ei cel nou, ceva ce-i trezea nepoatei sale unele sentimente puțin mai complicate cu privire la aranjamentul făcut, atunci fata se străduia cu hotărâre să-și alunge din minte acel ceva. În caz că prețul propriei libertăți lipsite de vinovăție avea să fie uzurparea locului ocupat cândva de mama ei, atunci Margaret urma să aibă grijă să vadă doar avantajele.

Chipul uscățiv al lui Letty era acum luminat de un surâs.

– Atunci, draga mea, dacă o să-ți fie de ajutor, o să mă îngrijesc eu cum se cuvine de toți, a spus femeia. Și de Maude. O să am mare grijă de ea. Nu trebuie să-ți faci probleme.

– Oh, nu-mi fac probleme pentru ea.

Margaret s-a ridicat cu greu.

– Mă duc să...

– Da, o să mă asigur că le merge bine, a continuat mătușa.

Din câte se pare, nerăbdarea o făcea vorbăreață.

– Dacă asta chiar te-ar face să te simți un pic mai ușurată, Maggie dragă, să știi că o să fac tot ce pot. Da, n-ai de ce să te frământă cătuși de puțin.

Brusc înviorată, Letty a stors în mâini ultima cămașă, apoi a aruncat-o în coșul cu rufe pregătite pentru a fi puse la uscat.

Și-a șters pe șorț degetele mari și osoase.

– Așa. Acum. Ce-ar fi să mă duc și să pregătesc niște ceai pentru amândouă? Tu pregătește-ți scrisoarea pentru forțele navale, cea prin care le spui că accepți, iar atunci o să știm că ai totul pregătit. Doar nu vrei să-ți pierzi locul, nu-i așa? Nu cum a pățit cealaltă biată fată.

Margaret s-a silit să zâmbească în așa fel încât să pară mai pregătită decât se simțea. În articolul din *Glamor* scria că era posibil să nu-i mai revadă niciodată pe cei de acasă. Trebuia să fie pregătită pentru așa ceva.

– Uite ce e, Maggie, o să umblu prin sertarele tale de sus. Ca să văd dacă pot să-ți cârpesc câte ceva. Știu că nu ești cea mai pricepută la cusut și vrem să arăți ca scoasă din cutie, când o să te întâlnești din nou cu Joe.

Nu se cuvine să fii supărată pe ei, scria în revistă. Și trebuie să ai grijă să nu-i reproșezi niciodată soțului tău că te-a despărțit de familie.

Mătușa lui Maggie se apucase să care coșul cu rufe prin încăpere cu aceeași pricepere de stăpână a casei pe care o avusese cândva mama ei. Fata a închis ochii și a tras adânc aer în piept, în timp ce glasul lui Letty răsuna din celălalt capăt al spălătoriei.

– Dacă tot mă apuc, s-ar putea să cârpesc și câteva dintre vechile cămăși ale tatălui tău. N-am putut să nu observ, draga mea, că par puțin cam uzate și n-aș vrea să spună cineva că...

Femeia i-a aruncat o privire piezișă lui Margaret.

– O să am grijă ca totul să fie în ordine pe-aici. Oh, da! Nu trebuie să-ți faci nici o grijă.

Margaret nu voia să și-i imagineze pe băieți rămași singuri. Mai bine așa decât cu cineva necunoscut.

– Maggie?

– Mm?

– Crezi că... crezi că pe tatăl tău o să-l deranjeze? Vreau să spun, prezența mea?

Chipul lui Letty devenise deodată îngrijorat, trăsăturile feței ei de patruzeci și cinci de ani părând la fel de deschise ca acelea ale unei tinere mirese.

Mai târziu, în numeroasele nopți în care avea să-și amintească acele clipe, Margaret nu avea să fie sigură ce-o făcuse să spună acele cuvinte. Nu era un om rău. La urma urmei, își dorea ca nici Letty, nici tatăl ei să nu se simtă singuri.

– Cred că ar fi încântat, a zis fata, aplecându-se către cățelușă ei. Ține foarte mult la tine, Letty, la fel ca și băieții.

Și-a coborât privirea și a tușit, studiindu-și așchia intrată în pielea mâinii.

– Spune deseori că te vede ca pe... un fel de soră. Ca pe un om care-i poate vorbi despre mama, care își amintește cum era ea... Și, bineînțeles, dacă o să le speli cămășile, o să ai parte de eterna lor recunoștință.

Dintr-un motiv sau altul, lui Margaret îi era imposibil să ridice ochii, dar își dădea seama că fustele lui Letty deveniseră apăsător de nemișcate, că picioarele subțiri ale acesteia rămăseseră neclintite, la câțiva metri distanță. Mâinile femeii, de obicei vioaie, atârnavă nemișcate peste șorț.

– Da, a spus mătușa în cele din urmă. Desigur.

Vocea ei părea ușor gâtuită.

– Păi, cum spuneam. Mă... mă duc să pregătesc ceaiul ăla.

Capitolul 2

Cei doi canguri masculi, amândoi ieșiți de doar un an din marsupiul mamei, vor pleca în curând cu avionul către Londra... pe drum, vor mânca 12 livre de fân. Compania aeriană Quantas Empire a declarat ieri că cei doi canguri vor petrece doar 63 de ore în aer.

Sydney Morning Herald, 4 iulie 1946

Trei săptămâni până la îmbarcare

Dragă Ian,

N-o să ghicești niciodată ce s-a întâmplat: am intrat! Știu că n-o să-ți vină să crezi, căci și mie abia dacă-mi vine să cred, dar e adevărat. Tata a stat de vorbă cu unul dintre vechii lui prieteni de la Crucea Roșie, care la rândul lui are niște prieteni sus-puși în Marina Regală, și cât ai clipi aveam ordine care-mi spuneau că am primit un loc pe următorul vas ce va pleca din port, chiar dacă, strict vorbind, ar trebui să fiu o prioritate scăzută.

Ca să preîntâmpin o răzmeriță, a trebuit să le spun celorlalte mirese de acasă că mă duc la Perth, să-mi vizitez bunica, dar acum sunt aici, pitită în hotelul Wentworth din Sydney, așteptând să urc la bord înaintea lor.

Dragul meu, abia aștept să te văd! Mi-e tare dor de tine. Mama zice că, atunci când o să ne punem la punct noua noastră casă, ea și tata o să vină numai decît la noi. Plănuiesc să zboare cu noul serviciu Quantas – „Cangur”. Știai că, dacă zbori cu un Lancastrian, poți să

ajungi la Londra doar în 63 de ore? Ea m-a rugat să-ți cer adresa mamei tale, pentru ca să-mi poată trimite restul lucrurilor, după ce o să ajung în Anglia. Sunt sigură că amândoi o să fie mai împăcați cu toate când o să-i cunoască pe părinții tăi. Par să-și imagineze că o să sfârșesc într-o colibă de chirpici, pe undeva prin mijlocul vreunui câmp englezesc.

Oricum, dragul meu, iată că deja îmi exersezi semnătura, îmi amintesc să răspund la „doamnă”, încă obișnuindu-mă să văd o verighetă pe degetul meu. Am fost foarte dezamăgită că noi n-am avut parte de o lună de miere așa cum se cuvine, însă chiar nu-mi pasă unde o să se întâmple, atâta vreme cât o să fiu cu tine. Acum o să închei, căci îmi voi petrece după-amiaza la Clubul Soțiilor Americane din Woolloomooloo, unde voi afla ce-o să-mi trebuiască pentru călătorie. Soțiile americane primesc tot felul de lucruri, spre deosebire de noi, bietele neveste britanice. (Nu e o încântare faptul că spun asta?) Ține minte ce-ți spun: dacă o să fiu nevoită să ascult încă o interpretare a melodiei When The Boy From Alabama Meets A Girl From Gundagi, cred că o să-mi crească aripi și o să zbor singură până la tine. Ai grijă, dragostea mea, și scrie-mi de îndată ce ai o clipă liberă.

A ta, Avice

De patru ani, de când fusese înființat, Clubul Soțiilor Americane se întâlnea la fiecare două săptămâni, în eleganta casă din stuc alb, aflată la marginea Grădinii Botanice regale. La început, clubul obișnuia să se reunească pentru a le ajuta pe fetele venite din Perth ori Canberra să-și ocupe nesfârșitele săptămâni până când avea să li se permită să traverseze oceanul pentru a-și întâlni soții americani. Erau învățate să cânte imnul Statelor Unite ori să alcătuiască, din petice multicolore, cuverturi matlasate în stil american, iar femeile mai în vârstă le ofereau puțin sprijin celor însărcinate, celor care alăptau și celor care nu se puteau hotărî dacă erau încremenite de groază din pricina călătoriei sau a gândului că s-ar putea să nu mai plece niciodată.

În ultima vreme, clubul încetase să mai fie specific american: legea mireselor de război¹, emisă cu un an în urmă, grăbise plecarea celor

¹ US War Brides Act sau Legea 271, intrată în vigoare pe 28 decembrie 1945, le permitea membrilor forțelor armate americane să-și aducă în Statele Unite soții, soțiile

douăsprezece mii de neveste australiene proaspăt căsătorite, prin urmare cuverturile fuseseră înlocuite cu după-amiezi de bridge ori sfaturi despre cum pot fi îndurate mâncărurile și rațiile britanice.

Multe dintre tinerele mirese care veneau acum la club erau cazate în locuințele unor familii din Leichhardt, din Darlinghurst sau din suburbii. Se aflau într-o ciudată regiune de graniță, fără să-și fi sfârșit încă viețile din Australia, dar fără să-și fi început traiul în altă parte, concentrându-se asupra detaliilor unui viitor despre care știau prea puține și pe care nu-l puteau controla. De aceea poate nu era de mirare că, în timpul întâlnirilor ce aveau loc o dată la două săptămâni, exista un singur subiect de discuție.

– O fată pe care am cunoscut-o la Melbourne a putut să călătorească pe *Queen Mary*, într-o cabină de clasa întâi, spunea o tânără cu ochelari.

Vasul de linie era considerat Sfântul Graal al mijloacelor de transport. În Australia încă soseau scrisori cu povești despre măreția lui.

– Zicea că și-a petrecut aproape tot timpul prăjindu-se lângă piscină. Cică se organizau seri dansante, petreceri cu jocuri, de toate. Și au făcut rost de niște rochii absolut divine, făcute în Ceylon. Singura problemă a fost că a trebuit să-și împartă cabina cu o femeie oarecare și copiii acesteia. Îîh! Degete lipicioase pe toate hainele ei și trezirea la cinci și jumătate dimineața, când începea să plângă bebelușul.

– Copiii sunt o binecuvântare, a intervenit cu glas blând doamna Proffit, în timp ce verifica felul în care fusese cusută o pălărie verde pe trupul unei maimuțe din lână cafenie.

În ziua aceea confecționau daruri pentru copiii londonezi afectați de bombardamente. Una dintre fete primise de la soacra ei britanică o carte intitulată *Sfaturi utile pornind de la felurite mărunțișuri*, iar pentru întâlnirea din săptămâna următoare, doamna Proffit așternuse pe hârtie instrucțiuni pentru a face un colier din inelușele de metal prinse de picioarele găinilor și o lenjerie de pat din furouri vechi.

– Da, a spus ea, privindu-le cu drag pe toate. Într-o zi o să înțelegeți. Copiii sunt o binecuvântare.

sau copiii de naționalitate străină, fără ca aceștia să fie supuși restricțiilor privind imigrația impuse după cel de-al Doilea Război Mondial. (n.tr.)

– În nici un caz mai mult de un copil, a mormăit fata cu ochi negri care stătea lângă Avice, însoțindu-și comentariul cu un ghiont oarecum vulgar.

Altădată, Avice n-ar fi petrecut nici cinci minute în compania acelei ciudat amestec de fete (printre care se numărau și unele ce păreau să fi aterizat direct din cine știe ce gară de la țară, cu pantofii plini de noroi) și, desigur, nici nu și-ar fi irosit atâtea ore răbdând predici interminabile din partea unor femei între două vârste, rămase nemăritate, care profitau de război pentru a-și însufleți viețile, probabil până atunci mohorâte. Dar se afla deja de aproape zece zile în Sydney, împreună cu prietenul tatălui ei, domnul Burton, singurul om pe care-l cunoștea în oraș, iar Clubul Soților devenise singurul ei reper în materie de contacte sociale. (Încă nu știa sigur cum să-i explice tatălui ei felul în care se comporta domnul Burton. Fusesse nevoită să-i spună de nu mai puțin de patru ori că e femeie măritată și tot nu era sigură că, din punctul lui de vedere, asta avea vreo importanță.)

La întâlnirea din ziua aceea mai luau parte alte douăsprezece tinere. Doar câteva petrecuseră mai mult de șapte zile la rând cu soții lor și jumătate dintre ele nu-și mai văzuseră bărbații de aproape un an. Prioritare erau transporturile care aduceau trupele înapoi acasă, nu „nevestele decorative”, cum ajunseseră să fie cunoscute. Unele își depuseseră actele cu peste douăsprezece luni în urmă și de atunci nu primiseră prea multe vești. Cel puțin una, sătulă de condițiile sinistre de cazare, renunțase și plecase acasă. Restul rămăneau, încurajate de speranță oarbă, deznădejde, dragoste sau, în majoritatea cazurilor, de toate trei la un loc, mai mult sau mai puțin.

Avice era cea mai nouă membră a clubului. După ce ascultase poveștile despre familiile care le găzduiau pe celelalte tinere, le mulțumea în tăcere părinților ei pentru opulența hotelului în care locuia. Totul ar fi fost mult mai puțin captivant dacă s-ar fi văzut nevoită să stea cu cine știe ce cuplu de bătrâni morocănoși. Chiar și așa, entuzismul îi scădea de la o zi la alta.

– Dacă doamna Tidworth mă mai întreabă o dată: „Oh, dragă, el tot n-a trimis după tine?“, jur că-i trag un pumn.

– Îi place la nebunie scorpiei bătrâne. La fel i-a făcut și lui Mary Knight, cât a stat acolo. Mă gândesc că baba chiar vrea să primești telegrama în care scrie „Nu veni“.

– Eu nu suport să mi se spună „o să-ți pară rău“.

– Nu mai e mult, nu?

– Când trebuie să vină următorul vas?

– Peste vreo trei săptămâni, conform ordinelor primite, a răspuns fata cu ochii negri.

Avise se gândea că era posibil ca tânăra să-i fi spus că o cheamă Jean, dar ea era o cauză pierdută când venea vorba despre nume și le uitase pe toate de îndată ce îi fuseseră prezentate.

– Ar face bine să fie un vapor la fel de frumos precum *Queen Mary*. Acolo există chiar și un coafor cu uscătoare de păr încălzite. Vreau neapărat să-mi aranjez părul cum trebuie înainte să-l revăd pe Stan.

– A fost o femeie minunată Regina Maria, a spus doamna Proffit, din capătul opus al mesei. O adevărată doamnă!

– Tu ți-ai primit ordinele?

O fată cu pistrui, așezată de cealaltă parte a mesei, se uita încruntată la Jean.

– Săptămâna trecută.

– Dar tu ai prioritate scăzută. Ziceai că, până luna trecută, nici nu depuseseseși actele.

Au urmat câteva clipe de tăcere. În jurul mesei, câteva tinere s-au uitat una la alta, apoi și-au plecat ochii asupra broderiilor la care lucrau. Doamna Proffit și-a ridicat privirea, aparent simțind ușoara răcire a atmosferei.

– Mai are cineva nevoie de ață? a întrebat ea, uitându-se pe deasupra ochelarilor.

– Da, păi, câteodată ai pur și simplu noroc, a zis Jean și s-a scuzat, ridicându-se de la masă.

– Cum se face că ea are un loc? a comentat pistruiata, întorcându-se către femeile aflate la stânga și la dreapta ei. Eu aștept de aproape cincisprezece luni, iar ea urcă la bordul primului vas care pleacă din port. Cum se poate să fie corect?

Vocea i se ascuțise din pricina nedreptății. Avice și-a notat în minte să nu pomenească nimic despre ordinele pe care le primise.

– E grea, nu-i așa? a murmurat altă fată.

– Poftim?

– Jean. E însărcinată. Știi ce? Americanii nu te mai lasă să traversezi oceanul, odată ce ai trecut de patru luni.

– Cine face pinguinul? a intervenit doamna Proffit. Va trebui să păstrați așa neagră pentru cea care brodează pinguinul.

– Stați așa! a spus o roșcată, băgând firul de ață în ac. Stan al ei a plecat în noiembrie. Mi-a zis că a urcat pe același vas cu Ernie al meu.

– Deci nu poate fi însărcinată.

– Sau este... și...

Ochii s-au făcut mari și s-au întâlnit unii cu alții, iar fetele au zâmbit cu subînțeleles.

– Sarah, dragă, ai chef de un cangur mic?

Doamna Proffit le-a privit radioasă pe fete și a scos din geanta ei de pânză câteva bucățele de fetru brun-roșcat.

– Mie cangurii mi se par tare drăgălași, ție nu?

Câteva minute mai târziu, Jean s-a întors la locul ei și s-a așezat pe scaun cu brațele încrucișate la piept, într-o atitudine oarecum războinică. Apoi a părut să-și dea seama că nu se mai discuta despre ea, așa că s-a relaxat vizibil, deși e posibil s-o fi mirat brusca sânguință cu care se făureau jucării în jurul ei.

– Eu l-am cunoscut pe Ian, soțul meu, la un ceai dansant, a spus Avice, încercând să întrerupă tăcerea. Eu făceam parte dintr-un comitet de primire al tinerelor domnișoare, iar el a fost al doilea bărbat căruia i-am oferit o ceașcă de ceai.

– Nu i-ai mai oferit nimic altceva?

Cea care vorbise era Jean. Poate că știa ea ce spune.

– Din câte am auzit, cred că nu toată lumea are exact aceeași idee despre ospitalitate ca tine, a replicat Avice.

Își amintea cum se îmbujorase în timp ce turna ceaiul. Era evident că el se uita insistent la gleznele ei, de care era destul de mândră.

Subofițerul Ian Stewart Radley. În vârstă de douăzeci și șase de ani, cu cinci ani mai mare decât ea, diferență pe care Avice o

considera tocmai potrivită, înalt, cu spatele drept și ochii de culoarea mării, cu un accent de gentleman britanic și mâini mari, catifelate, care o făcuseră să tremure când le atinseseră pentru prima dată pe ale ei, deși ținea un fursec între degete. O invitase la dans (cu toate că nu se mai afla nimeni altcineva pe ring) și, pentru că era militar, ei i se păruse o lașitate să refuze. Ce însemnau un foxtrot ori un Gay Gordons¹, când el privea moartea în față?

După nici patru luni, se căsătoreau în cadrul unei ceremonii de bun-gust, organizate la oficiul stării civile de pe Collins Street. Tatăl ei intrase la idei, așa că o pusese pe mama ei s-o ia la întrebări (desigur, într-un fel discret, ca de la femeie la femeie) ca să afle dacă mai existau și alte motive pentru o căsătorie atât de grabnică, în afara iminentei plecări a lui Ian. Acesta îi spusese socrului său, în chip destul de onorabil, după părerea ei, că e bucuros să aștepte, dacă asta-și doresc părinții lui Avice, și că n-ar face nimic care să-i supere, însă ea era hotărâtă să devină doamna Radley. Războiul grăbise totul, scurtase intervalul firesc al unor asemenea evenimente. Iar ea știuse, încă de la acea primă ceașcă de ceai, că nu exista pe lume nici un alt bărbat cu care să se poată vedea măritată, nimeni altcineva căruia să se gândească să-i ofere numeroasele ei daruri.

– Dar nu știm nimic despre el, draga mea, îi spusese mama ei, frângându-și mâinile.

– E bărbatul perfect.

– Îți dai seama că nu la asta m-am referit.

– Ce trebuie să știți? A fost în război, apărând frontul Brisbane, nu-i așa? Faptul că ne ocrotește țara, riscându-și propria viață la peste nouăsprezece mii de kilometri depărtare de casă, pentru a ne salva de japonezi, nu-l face demn de mâna mea?

– Nu-i nevoie să devii melodramatică, scumpo, intervenise tatăl ei.

Părinții cedaseră, bineînțeles. Întotdeauna o făceau. Sora ei, Deanna, fusese furioasă.

¹ Dans scoțian de modă veche, foarte popular la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX, în timpul căruia perechile repetă o serie de pași, de obicei învârtindu-se în jurul încăperii. Numele provine de la cel al regimentului scoțian Gordon Highlanders. (n.tr.)

– Johnnie al meu era cazat la mătușa mea, Vi, a zis altă fată. Mi s-a părut un bărbat superb. În a doua noapte de când stătea acolo, m-am strecurat în camera lui și asta a fost.

– Cel mai bine e să te bagi de la început, a comentat o alta, printre râsete răgușite. Să-ți marchezi teritoriul.

– Mai ales dacă e și Jean prin preajmă.

Până și lui Jean i s-a părut amuzant.

– Acum, cine vrea să exerseze cum se face unul dintre aceste adorabile coliere?

Doamna Proffit a ridicat un șirag neuniform de spirale din aluminiu.

– Sunt sigură că așa ceva poartă și cele mai bine îmbrăcate doamne din Europa.

– Săptămâna viitoare o să învățăm cum să facem mantii de seară haute couture din păturile cailor.

– Te-am auzit, Edwina!

Doamna Proffit a așezat cu grijă colierul pe masă.

– Îmi pare rău, doamnă P., dar dacă Johnnie m-ar vedea purtând așa ceva, n-ar ști dacă să mă sărute sau să se uite la fundul meu, că poate am scos un ou.

A urmat o explozie de râsete, o izbucnire de isterie abia reținută. Doamna Proffit a oftat și a lăsat lucrul din mână. Zău așa! Era de așteptat, pe măsură ce se apropia ziua îmbarcării, dar... zău așa! Fetele alea puteau fi atât de obositoare!

– Deci tu când pleci?

Familia care o găzduia pe Jean locuia la două străzi distanță de hotelul Wentworth, așa că fetele ajunseseră să se întoarcă împreună, alene, către casă. În ciuda aerului de antipatie reciprocă dintre ele, nu le trăgea inima să-și petreacă încă o seară singure în camerele lor.

– Avice, pentru când ai primit ordinele?

Avice se întreba dacă să răspundă sincer. Era destul de sigură că Jean, așa imatură și necioplită cum părea, nu reprezenta genul de fată cu care ar fi vrut, în mod normal, să se asocieze, mai ales dacă zvonurile despre situația ei s-ar dovedi adevărate. Însă nici ea nu era o

tânăra obișnuită cu reticența, iar efortul de a păstra tăcerea cu privire la propriile planuri, timp de o după-amiază întreagă, o obosise.

– La fel ca tine. Peste trei săptămâni. Cum îi zice navei? *Victoria*?

– E o mizerie, nu?

Jean și-a aprins o țigară, făcându-și mâinile căuș pentru a-i feri capătul de adierea brizei. Ca și cum și-ar fi adus aminte cu întârziere, i-a oferit și lui Avice una. Aceasta a strâmbat din nas și a refuzat.

– Ce-ai zis?

– Că e o mizerie. Altele merg cu afurisita de *Queen Mary* și noi ne alegem cu vechitura de cutie de conserve.

O mașină a trecut încet pe lângă ele și doi soldați și-a scos capetele pe ferestre, pentru a le striga ceva grosolan. Jean le-a zâmbit larg, fluturându-și țigara în vreme ce automobilul dispărea după colț. Avice s-a oprit în fața ei.

– Îmi pare rău, nu înțeleg ce vrei să zici.

– Tu n-ai auzit-o pe doamna Proffit? Cea care e măritată cu comandantul?

Avice a scuturat din cap, iar Jean a râs fără umor.

– Iubita mea, nu cred că tu și cu mine o să avem parte tocmai de saloane de coafură și de cabine clasa întâi. *Victoria* noastră e un nenorocit de portavion.

Avice s-a uitat lung la ea preț de câteva clipe, apoi a zâmbit. Era genul de surâs pe care acasă îl rezerva slujitorilor ce făcuseră un lucru nemaipomenit de prostesc.

– Cred că te înșeli, Jean. Doamnele nu călătoresc cu portavioane.

Și-a țuguia buzele, în timp ce fumul țigării aluneca încet către ea.

– În plus, nici n-ar avea unde să ne țină.

– Tu chiar nu știi nimic, nu-i așa?

Avice s-a luptat să-și înăbușe iritarea pe care i-o pricinuia faptul că o persoană, care probabil era cu cel puțin cinci ani mai tânără decât ea, i se adresa în felul acela.

– Au rămas fără mijloace decente de transport. Ar fi în stare să ne înghesuie în orice apucă, numai ca să ne ducă acolo. Probabil se gândesc că cine își dorește cu adevărat să meargă o să îndure orice i se scoate în cale.

– Ești sigură?

– Până și bătrâna doamnă P. părea puțin neliniștită. Poate-și face griji că tinerele ei doamne o să ajungă în Anglia îmbrăcate în salopete și mânjite de combustibil. Nu-i tocmai impresia pe care și-o dorește pentru cele mai rafinate australience.

– Un portavion?

Avice simțea că o ia cu ameteală. S-a întins către un zid din apropiere și s-a așezat jos. Jean s-a făcut comodă lângă ea.

– Țasta e vasul. Eu nici nu m-am deranjat să mă uit la nume. Am presupus doar... Ah, mă rog, l-au modificat un pic, cred.

– Dar unde o să dormim?

– Nuș. Pe punte, lângă avioane?

Avice a făcut ochii mari.

– La naiba, Avice, ești chiar mai credulă decât păreai!

Jean a răs pe înfundate, și-a stins țigara, s-a ridicat și a pornit-o din nou la drum.

Poate că era imaginația ei de vină, dar lui Avice i se părea că fata devine din ce în ce mai necioplită.

– O să găsească ei o cale de a ne face loc. Oricum, e mai bine decât să rămânem pe-aici. O să primim un pat și ceva de mâncare, iar Crucea Roșie o să aibă grijă de noi.

– Oh, nu cred.

Avice se întunecase la față. Mergea în pas grăbit. Dacă telefona atunci, mai era posibil să-l prindă pe tatăl ei înainte să plece de la club.

– Ce vrei să zici?

– Nu se poate să călătoresc cu așa ceva. Una la mână, părinții mei n-o să accepte. Credeau că o să merg cu un vapor de linie. Știi tu, unul dintre acelea care au fost rechiziționate pentru transporturi. Aproape că e singurul motiv pentru care m-au lăsat să plec.

– În asemenea vremuri, primești ce ți se dă, draga mea. Știi asta.

Nu și eu, și-a zis Avice în sinea ei. Deja alerga înspre hotel. Nu și eu, o fată a cărei familie deține cea mai mare fabrică de aparate de radio din Melbourne.

– O să ne dea și salopete de mașiniști, în caz că au nevoie să facem un pic de curățenie.

– Mie chiar nu mi se pare așa amuzant.

– Tre' să râzi.

Pleacă de aici, fată nesuferită, s-a gândit Avice. N-aș pune piciorul pe același vas cu tine nici măcar pentru o călătorie în jurul portului Sydney și nici măcar dacă ar fi vorba despre *Queen Mary*.

– Nu te îngrijora, Avice! Sunt sigură că o să-ți faci ei rost de un pat clasa întâi în sala cazanelor!

Chiar și de la jumătatea străzii, Avice încă auzea chicotitul nesuferit al lui Jean.

– Mami?

– Avice, draga mea, tu ești? Wilfred! E Avice!

O auzea pe mama ei strigând în capătul coridorului și putea să și-o închipuie așezată pe scaunul de lângă telefon, cu covorul persan întins pe parchet și cu vaza de flori ce nu lipsea de pe măsuta de alături.

– Ce mai faci, scumpa mea?

– Bine, mami. Dar am nevoie să vorbesc cu tati.

– Nu pari în regulă. Tu chiar te simți bine?

– Da.

– Ai primit vreo veste de la Ian?

– Mami, trebuie să vorbesc cu tati.

Avice se chinuia să nu lase nerăbdarea să i se simtă în voce.

– Nu-i așa că mi-ai spune?

– E mica mea prințesă?

– Oh, tati, slavă Domnului! Am o problemă.

Tatăl ei n-a spus nimic.

– Cu transportul.

– Am vorbit chiar eu cu comandantul Guild. Mi-a promis că o să urci pe următorul...

– Nu, nu despre asta e vorba. M-a pus pe un vas.

– Atunci care-i problema?

Avice a auzit-o pe mama ei spunându-i din spatele tatălui:

– E tânărul. Pun pariu zece la unu că e tânărul.

Apoi pe Deanna:

– I-a zis să nu vină?

– Spune-le că n-are nici o legătură cu Ian. E vorba despre navă.

– Nu înțeleg, prințesă.

– E un portavion.

– Ce?

– Maureen! a șuierat bărbatul. Taci din gură. Nu aud nici un cuvânt din ce-mi spune.

Avice a oftat scurt.

– Exact. E un portavion. Ei se așteaptă să navigăm până în Anglia cu un *portavion*.

Preț de câteva clipe s-a lăsat tăcerea.

– Vor ca ea să călătorească pe un portavion, i-a zis tatăl ei mamei.

– Ce? Cu un avion?

– Nu, femeie toantă! Cu una dintre navele pe care se pun avioanele.

– O navă de război?

Avice mai că o auzea pe mama ei clătinându-se teatral, cuprinsă de groază. Deanna izbucnise în râs. Era de așteptat: n-o iertase pe sora ei pentru că se măritase prima.

– Va trebui să-mi găsești altceva, a stăruit Avice. Vorbește cu oricine m-a pus pe listă. Spune-i că trebuie să călătoresc cu altceva. Urcă-mă pe altă navă.

– N-ai spus niciodată nimic despre vreun portavion! zicea mama ei. Ea nu poate să călătorească pe așa ceva. Nu lângă toate avioanele alea care decolează tot timpul de pe punte. Ar fi periculos!

– Tati?

– Au scufundat *Vyner Brooke*, nu-i așa? vocifera femeia. Japonezii ar putea încerca să scufunde și portavionul, așa cum au scufundat *Vyner Brooke*.

– Ține-ți gura, femeie!

– Ce s-a întâmplat? Ești singura fată de la bord, prințesă?

– Eu? Oh, nu, mai sunt încă vreo șase sute de soții care călătoresc, s-a încruntat Avice. Doar că o să fie îngrozitor. O să ne pună să dormim pe saltele de campanie și n-o să existe nici un fel de înlesniri.

Și, tati, ar trebui să vezi cu ce soi de fete mă trimit... ce limbaj! Nici nu pot reproduce...

Mama ei a intervenit la telefon.

– Știam eu, Avice! Ele pur și simplu nu sunt din aceeași categorie cu tine. Chiar nu cred că e o idee bună.

– Tati? Poți să rezolvi tu?

Tatăl ei a oftat din greu.

– Ei bine, nu-i așa de ușor, prințesă. A trebuit să trag ceva sfori, nu glumă, ca să te urc la bord. Și, oricum, multe dintre neveste au plecat deja. Nu știi sigur câte transporturi o să mai fie.

– Păi, trimite-mă cu avionul. O să merg cu Quantas.

– Nu-i atât de ușor, Avice.

– Nu pot merge cu vasul ăla îngrozitor!

– Ascultă, Avice, am plătit o grămadă de bani ca să-ți obțin un loc pe el, mă auzi? Și arunc în continuare ai naibii de mulți ca să te țin în blestematul ăla de hotel, fiindcă ție nu-ți plac condițiile de cazare ale marinei. Nu mai pot să dau alte parale pe un zbor până în Blighty doar pentru că nu-ți convin condițiile de la bordul vasului.

– Dar, tati...

– Scumpo, mi-ar plăcea foarte mult să te ajut, zău, dar nici n-ai idee cât de greu mi-a fost să-ți obțin un loc la bord.

– Dar, tati!

Fata a bătut din picior, făcându-o pe recepționeră să se uite spre ea. Apoi și-a coborât vocea la nivelul unei șoapte:

– Știi ce faci. Să nu crezi că nu mi-am dat seama de ce refuzi să mă ajuți.

Mama ei a intervenit cu glas ferm.

– Avice, ai dreptate. Cred că povestea cu nava e o idee foarte proastă.

– Da?

Avice a simțit un licăr de speranță. Mama ei înțelegea cât de important e să călătorești confortabil. Știa că lucrurile trebuie făcute așa cum se cuvine. Ce-ar zice Ian dacă ea ar apărea arătând ca un salahor?

– Da. Cred că ar trebui să te întorci acasă chiar azi. Urcă într-un tren mâine dimineață, la prima oră.

– Acasă?

– Toată treaba asta are pur și simplu prea mulți „dacă” și „parcă”. Chestia cu nava pare absolut oribilă, n-ai mai primit nici o veste de la Ian de Dumnezeu știe când...

– E pe mare, mămico.

– ... iar eu pur și simplu cred că toate semnele sunt împotriva ta. Împacă-te cu situația, draga mea, și vino acasă.

– Poftim?

– Nu știi nimic despre familia acelui om. Nimic! Habar n-ai dacă cel puțin o să te întâmpine cineva la sosire. Asta în caz că nava aceea de război o să ajungă măcar la destinație. Vino acasă, draga mea, și pe urmă o s-o scoatem noi la capăt. O mulțime de fete se răzgândesc. Citești mereu despre ele.

– Și o mulțime de fete sunt părăsite, a strigat Deanna.

– Eu sunt căsătorită, mămico.

– Și sunt sigură că putem să facem ceva în privința asta. Vreau să spun că, aici, nu știe aproape nimeni.

– Poftim?

– Păi, a fost doar o mică ceremonie, nu-i așa? Am putea s-o anulăm sau ceva.

Lui Avice nu-i venea să creadă.

– S-o anulăm? Îîh! Amândoi sunteți atât de ipocriți! Știu ce faceți. Mi-ați obținut un loc pe cea mai prăpădită vechitură pe care ați putut-o găsi doar pentru că nu vreți să plec.

– Avice...

– Ei bine, păcat. N-o să mă faceți să mă răzgândesc în privința lui Ian.

Recepționara renunțase la orice încercare de a se preface că nu ascultă și stătea cu urechile ciulite, aplecată peste biroul ei. Avice a acoperit receptorul cu mâna și a ridicat din sprâncene către fată. Rușinată, aceasta și-a făcut de lucru cu niște hârtii.

Tatăl a vorbit din nou:

– Ești acolo? Avice?

Bărbatul a oftat din rărunchi.

– Uite ce e, o să-ți trimit niște bani. Lasă să treacă un timp, dacă vrei. Stai cuminte la Wentworth. O să mai vorbim despre asta.

Avice o auzea pe mama ei turuind în continuare în fundal. Deanna cerea să afle de ce sora ei stătea la cel mai bun hotel din Sydney.

– Nu, tati, a răspuns Avice. Spune-le mamei și Deannei că o să mă urc pe afurisita aia de navă pentru a-mi întâlni soțul. O să ajung acolo pe cont propriu, chiar dacă asta înseamnă să înot în motorină și nava să colcăie de soldați imputiți, pentru că îl iubesc. *Îl iubesc*. N-o să vă mai sun, dar poți să-i zici mamei că o să-i trimit o telegramă de la destinație. După ce Ian, soțul meu, o să-mi iasă în întâmpinare.

Capitolul 3

Pentru a fi eligibilă în vederea unei numiri în serviciul surorilor medicale din cadrul armatei australiene, candidata trebuia să aibă pregătire sanitară, să fie supusă a coroanei britanice, necăsătorită, fără persoane în întreținere... aptă din punct de vedere medical, cu o bună caracterizare și attribute personale esențiale pentru a devenit o soră medicală eficientă.

*Joan Crouch, „Un serviciu special”,
Povestea Spitalului australian 2/9, 1940–1946*

*Insulele Morotai și Halmahera, sudul Pacificului, 1946
O săptămână până la imbarcare*

Era lună plină deasupra Insulei Morotai. Strălucirea ei melancolică lumina noaptea tăcută, în care căldura era atât de înăbușitoare, încât amortise până și blânda briză, pe care în mod normal te puteai bizui că își va croi drum prin perdelele de sisali¹. Singurele sunete ce se mai auzeau erau, din când în când, bufniturile înfundate ale nucilor de cocos, ce se izbeau de pământ. Nu mai rămăsese nimeni care să le culeagă pe cele coapte, așa că ele cădeau nestingherite, punându-i în pericol pe cei neatenți.

¹ Plantă textilă din regiunile tropicale, din frunzele căreia se obțin fibre deosebit de rezistente (n.red.)

În acele momente Morotai era, în cea mai mare parte, cufundată în întuneric și doar câteva lumini mai licăreau în clădirile înșiruite pe marginea drumului ce se întindea de-a lungul insulei. În ultimii cinci ani, acel capăt de insulă vuisese din pricina traficului forțelor aliate, aerul fusese încărcat de mugetul motoarelor de avion și de norii fumului de eșapament, însă acum se lăsase tăcerea, întreruptă doar de îndepărtate hohote de râs, de pârâitul unui gramofon și de clinchetul paharelor, ce abia se auzea în liniștea nopții.

În cortul ce găzduia sala de mese a asistentelor, la câteva sute de metri distanță de ceea ce fusese baza americană, asistenta-șefă Audrey Marshall, de la Spitalul Clinic Australian, își încheia însemnările pentru acea zi în Jurnalul de Război pe Unitate.

– Am primit traseul navei-spital pentru evacuarea prizonierilor de război de pe Morotai.

– De înmănat ordinele de transport ale unității: 12 prizonieri de război și o soră medicală vor fi mutați mâine în Australia, cu *Ariadne*.

– Situația paturilor: ocupate 12, libere 24.

S-a uitat la ultimele două numere, minunându-se la gândul anilor întregi de înregistrări în care situația fusese inversată, al sutelor de zile în care avusese de adăugat a treia coloană: „cei decedați“. Secția ei era una dintre puținele rămase încă deschise: patruzeci și cinci dintre cele cincizeci și două existente în total fuseseră deja închise, pacienții fuseseră trimiși înapoi la familiile lor din Anglia, Australia sau chiar India, asistentele medicale, demobilizate, iar proviziile așteptau să fie vândute autorităților de ocupație daneze. *Ariadne* avea să fie ultima navă-spital care să transporte amestecul pestriț de oameni, alcătuit din ultimii prizonieri de război ce părăseau insula. De atunci înainte urma să aibă de-a face doar cu întâmplătoarele accidente de mașină sau cu bolile civililor până când și ea avea să primească, la rândul ei, ordinele de a se întoarce acasă.

– Asistenta Frederick m-a trimis să vă spun că sergentul Wilkes dansează foxtrot cu asistenta Cooper în sala de operații... Ea a căzut deja de două ori.

Infirmiera Gore își vârâse capul pe după prelata de la intrare. Chipul ei, pe care căldura îl făcea întotdeauna să înflorească, era îmbujorat datorită entuziasmului și a ultimilor aburi de whisky. Cu spitalul la un pas de a fi părăsit, fetele se purtau caraghios și flușturistic, îi distrau pe soldați cântând și reinterpretând scene din filme vechi, în vreme ce fosta lor atitudine rezervată și autoritară se risipea în aerul încărcat de umezeală. Deși, strict vorbind, se aflau încă la datorie, pe Audrey n-o lăsa inima să le dojenească. Nu după ce văzuseră în ultimele săptămâni. Nu putea să uite fețele lor șocate, sleite de puteri, la sosirea primilor prizonieri de război din Borneo.

– Du-te și spune-i fetei ăleia prostuțe să-l ducă înapoi înăuntru. Puțin îmi pasă dacă ea pățește ceva, dar el s-a ridicat din pat doar de două zile. Nu vrem ca, peste toate necazurile pe care le are, să-și mai rupă și un picior.

– Așa o să fac, șefa.

Fata a plecat, lăsând prelata să cadă moale la locul ei. Apoi chipul tinerei a reapărut pentru o clipă.

– Veniți? Băieții întreabă unde sunteți.

– Vin imediat, infirmieră, a răspuns Audrey, închizând registrul și ridicându-se de pe scaunul pliant. Tu ia-o înainte!

– Da, șefa, a zis fata și s-a îndepărtat chicotind.

Audrey Marshall și-a aranjat coafura în oglinjoara pe care o ținea deasupra ligheanului pentru spălat, apoi și-a tamponat fața cu un prosop. A lovit cu palma un țăntar care se repezise către dosul brațului ei, apoi și-a netezit pantalonii din bumbac gri și a părăsit sala de mese a asistentelor, trecând pe lângă sălile de operații (acum tăcute, slavă Domnului), înspre salonul G și gândindu-se ce plăcere rară era să se îndrepte către un loc din care se auzeau râsete și muzică, nu urletele soldaților chinuiți de durere.

Majoritatea paturilor din cortul lung, cunoscut drept „salonul G”, fuseseră mutate către partea din spate, astfel că jumătate din încăpere era acum transformată într-un ring de dans acoperit cu nisip, pe care oamenii încă ținuiți la pat să-l poată vedea. De pe biroul din colț, gramofonul reda răgușit cântecele ce încă nu pieriseră în urma

zgârieturilor pricinuite de ani întregi de nisipuri și utilizare excesivă. Pe fosta masă pentru bandaje fusese improvizat un bar, unde perfuzoarele fuseseră transformate în accesorii pentru sticle de whisky și bere.

În seara aceea mulți renunțaseră la uniformă, femeile se îmbrăcaseră cu bluze deschise la culoare și fuste înflorate, iar bărbații purtau cămăși și pantaloni pe care trebuiau să și-i strângă în talie cu ajutorul unor curele înguste. Câteva surori dansau, unele între ele, altele cu medicii și fizioterapeuții rămași de la Crucea Roșie, poticnindu-se la mișcările mai elaborate. Vreo două s-au oprit când Audrey Marshall a intrat, dar aceasta a dat din cap înspre ele într-un fel care le-a sugerat că ar trebui să-și continue dansul.

– Presupun că s-ar cuveni să-mi fac ultima vizită, a spus ea, cu glas prefăcut aspru, ceea ce a stârnit urale lipsite de vlagă din partea ocupanților cortului.

– O să ne fie dor de dumneavoastră, a zis dintr-un colț sergentul Levy, cuprins de emoție.

Audrey abia dacă reușea să-i vadă chipul în spatele picioarelor pe care le ținea ridicate, căci erau încă în ghips.

– Mai degrabă o să-ți fie dor de băile cu buretele, i-a replicat camaradul lui.

Alte râsete. Asistenta-șefă a înaintat de-a lungul șirului de paturi, luând temperatura celor suspectați de malarie și uitându-se sub bandajele care acopereau ulcere tropicale ce refuzau cu obstinație să se vindece.

Lotul acela de pacienți nu arăta prea rău. La începutul anului, când veniseră prizonierii de război indieni, până și ea avusese coșmături săptămâni de-a rândul. Își amintea de oasele zdrobite, de viermii care colcăiau în rănila lăsate de baionete, de burțile lihnite și umflate. Reduși la o stare aproape inumană, mulți dintre sikhi se împotriviseră asistentelor care încercau să-i trateze, căci de-a lungul anilor se obișnuiseră cu brutalitatea și, slăbiți cum erau, nu se mai așteptau la nimic altceva. După ce-i văzuseră, femeile plânseseră în corturile lor, mai ales pentru aceia pe care japonezii îi hrăniseră intenționat peste măsură înainte de a-i lăsa să plece din lagăre și care înduraseră morți chinuitoare din pricina primelor fărâme de libertate.

Câțiva dintre indienii sikh abia dacă mai arătau a bărbați: erau muți sau incoerenți și slăbiseră atât de mult, încât fiecare putea fi purtat în brațe de o singură asistentă. Săptămâni întregi îi hrăniseră ca pe nou-născuți: porții de lapte praf la fiecare două ore, apoi câteva lingurițe cu piure de cartofi, carne tocată de iepure sau orez fiert, în încercarea de a le readuce la viață sistemele digestive distruse. Ținuseră în poală capete scheletice, șterseseră mâncarea vărsată printre buzele crăpate și, încet-încet, îi convinseseră pe oameni, cu șoapte și zâmbete, că nu-i aștepta cine știe ce teribil act de violență. Treptat, cu ochii lor adânciți în orbite, pustiiți din pricina lucrurilor pe care le văzuseră, bărbații începuseră să înțeleagă unde veniseră.

Asistentele fuseseră atât de impresionate de situația lor, de recunoștința lor mută și de faptul că mulți nu mai primiseră de ani întregi vești de acasă, încât, după câteva săptămâni, îl rugaseră pe unul dintre interpreți să le ajute să prepare o rețetă pe bază de curry pentru aceia dintre pacienți care puteau digera asemenea mâncare. Nimic prea pretentios, doar niște carne de miel cu mirodenii și niște lipii indiene care să meargă lângă orezul fiert. Serviseră totul pe tăvi împodobite cu flori. Li se păruse important să-i convingă pe oameni că mai rămăsese puțină frumusețe în lume. Dar când intraseră în salon și așezaseră cu mândrie tăvile în fața lor, mulți dintre prizonieri sfârșiseră prin a izbucni în lacrimi, căci erau obișnuiți mai degrabă cu vorbele grele și cu loviturile, decât cu bunătatea.

– Bei o dușcă cu noi, șefa?

Căpitanul a ridicat sticla, în chip de invitație. Discul se sfârșise și, în capătul celălalt al încăperii, cineva a tras o înjurătură când următorul disc i-a scăpat din mâinile alunecoase, căzând pe podea. Audrey s-a uitat câteva clipe la căpitan. Acesta n-ar fi trebuit să combine băutura cu medicamentele pe care le lua.

– Nu te supăra dacă accept, căpitane Baillie, a răspuns ea. În sănătatea băieților care nu se duc acasă.

Chipurile fetelor s-au relaxat.

– Pentru prietenii absenți, au murmurat ele, ținându-și paharele ridicate.

– Mi-aș dori să mai fie și americanii aici, a spus infirmiera Fisher, ștergându-și fruntea. Mi-e dor, nu glumă, de gălețile alea cu gheață zdrobită.

În spital mai rămăseseră doar câțiva pacienți britanici. S-a auzit un val de încuviințări din partea celor prezenți.

– Eu vreau doar să ajung pe mare, a spus, din colț, soldatul Lerwick. Tot visez la briză.

– La ceștile de ceai făcute cu apă fără clor.

– La berea englezească rece.

– Nu există așa ceva, camarade.

În mod normal, o căldură ca aceea i-ar fi moleșit pe toți, pacienții ar fi moțăit în paturile lor, asistentele s-ar fi mișcat încet printre ei, ștergând fețele umede cu cârpe înmuiate în apă rece, verificând dacă există ulcere, infecții, dizenterii. Însă iminenta plecare a prizonierilor de război, înzdrăvenirea acestora, gândul că erau cu toții acolo, toate astea insuflaseră ceva în atmosferă. Poate era înțelegerea bruscă a faptului că vechile unități, grupuri strâns legate care se sprijiniseră unele pe altele pentru a trece prin ororile ultimilor ani, stăteau să se destrame, să fie despărțite de kilometri întregi, în unele cazuri chiar de continente întregi, și probabil că nu aveau să se mai reîntâlnească niciodată.

Uitându-se la oamenii din fața ei, Audrey Marshall a simțit un nod în gât, senzație atât de rară, încât, preț de o clipă, a uluit-o. Înțelegea subit nevoia fetelor de a petrece, hotărârea bărbaților de a bea, de a dansa și de a parcurge cu o veselie forțată aceste ultime ceasuri petrecute împreună.

– Uite ce e, le-a spus ea, arătând către perfuzorul din colț, lângă care unul dintre fizioterapeuți bea bere dintr-o proteză, vreau un pahar mare.

Nu mult după aceea au început cântecele. *Shenandoah*. Vocile stridente, încălzite de alcool, se înălțau prin pânza de cort, înspre cerul nopții. Ajunseseră la jumătatea refrenului, când în salon a intrat o fată. La început Audrey n-a văzut-o. Poate că whiskyul îi amortise simțurile care, de obicei, aveau grijă să nu-i scape nimic. Dar, în timp ce și ea își ridica propriul glas în ritmul cântecului, bucurându-se la

vederea bărbaților aflați în convalescență, care fredonau în paturile lor, a asistentelor ce se strângeau una pe alta în brațe, vărsând din când în când lacrimi sentimentale, a simțit o bruscă răceală în atmosferă și priviri piezișe care-i spuneau că s-a schimbat ceva.

Tânăra stătea în ușă, cu chipul ei palid și pistruiat neclintit ca porțelanul, cu umerii slabi înălțându-se drepti în uniforma medicală, urmărind scena din fața ei. Ținea în mâini o valijoară și un sac de călătorie. Nu era cine știe ce avere, după șase ani petrecuți în Spitalul Clinic Australian. Se uita cu atenție la mulțimea din cort, ca și cum asta i-ar fi slăbit hotărârea de a intra, ca și cum ar fi fost pe cale să se răzgândească. Apoi a dat cu ochii de Audrey Marshall, a privit-o și s-a îndreptat încet către ea, rămânând cât mai aproape cu putință de peretele cortului.

– Ți-ai făcut deja bagajele, soră?

Fata a stat pe gânduri înainte de a vorbi.

– Dacă nu vă supărați, doamnă asistentă-șefă, o să mă imbarc din seara asta pe nava-spital. Le-ar prinde bine o mână de ajutor cu soldații foarte bolnavi.

– Pe mine nu m-au întrebat, a spus Audrey, încercând să nu pară mâhnită.

Tânăra a lăsat privirea în pământ.

– Eu... eu m-am oferit. Sper să nu vă deranjeze. Mi s-a părut că aș putea fi mai utilă... că probabil dumneavoastră nu mai aveți nevoie de mine.

Din pricina muzicii îi venea greu s-o audă.

– Nu vrei să rămâi și să bei câteva pahare cu noi, la despărțire?

Nici măcar în timp ce rostea cuvintele, Audrey nu știa sigur de ce mai întreabă. În cei patru ani în care lucraseră împreună, sora Mackenzie nu fusese niciodată adepta petrecerilor. Acum probabil înțelegea de ce.

– Sunteți foarte amabilă, dar nu, vă mulțumesc.

Tânăra deja se uita înspre ușă, de parcă și-ar fi făcut socoteala cum să plece. Audrey era pe cale să insiste, căci nu voia s-o lase să se îndepărteze, să permită ca acesta să fie sfârșitul serviciului ei. Dar, în vreme ce încerca să găsească vorbele potrivite, și-a dat seama că

majoritatea fetelor se opriseră din dans. Câteva dintre ele se strânseseră în grupuri, judecând-o cu ochi reci.

– Aș vrea să spun... a început Audrey, dar unul dintre bărbați a întrerupt-o.

– Aia e sora Mackenzie? O ascunzi acolo, șefa? Haide, soră, nu poți să pleci fără să-ți iei rămas-bun așa cum se cuvine.

Soldatul Lerwick încerca să se ridice din pat. Își așezase picioarele pe podea și se sprijinea cu o mână de tăblia de fier.

– Să nu pleci nicăieri, soră. Mi-ai promis ceva, mai ții minte?

Audrey a surprins rânjetul cunoscător, aruncat de infirmiera Fisher către cele două fete de lângă ea. S-a uitat spre sora Mackenzie, înțelegând că și aceasta îl văzuse. Fata și-a strâns mai tare bagajele în mâini. Trupul i-a devenit mai țeapăn, apoi a spus încet:

– Nu pot rămâne, soldat. Trebuie să urc la bordul navei-spital.

– Ah, nu bei ceva cu noi, soră? Un ultim pahar?

– Sora Mackenzie are treabă, sergent O'Brien, a intervenit cu glas ferm asistenta-șefă.

– Ei, haide! Măcar strânge-mi mâna!

Tânăra a făcut un pas înainte și a mers să strângă mâinile bărbaților care i le întindeau. Muzica începuse din nou, distrăgând atenția de la persoana ei, însă chiar în timp ce fata înainta, Audrey Marshall observa ochii mijiți ai celorlalte asistente și felul în care câțiva dintre militari întorceau intenționat spatele. A pornit pe urmele ei, având grijă ca sora să nu fie reținută prea mult lângă fiecare dintre paturi.

– Ai însemnat enorm pentru mine, soră.

Sergentul O'Brian i-a cuprins mâna albă într-ale sale, vorbindu-i cu glasul înlăcrimat din pricina băuturii.

– Oricare alta dintre noi ar fi făcut la fel, i-a răspuns ea, puțin cam tăios.

– Soră! Soră, vino încoace!

Soldatul Lerwick căzuse pe gânduri. Audrey a văzut-o pe fată uitându-se la el, apoi la numărul de oameni pe lângă care ar fi trebuit să treacă pentru a i se alătura.

– Haide, soră Mackenzie. Mi-ai promis ceva, ai uitat?

– Chiar nu cred...

– Nu ți-ai încălca promisiunea făcut unui om rănit, nu-i așa, soră?

Soldatul Lerwick luase expresia caraghioasă a unui câine bătut. Bărbații aflați de-o parte și de alta i s-au alăturat, strigând în cor:

– Haide, soră, ai promis!

Atunci s-a lăsat tăcerea în cort. Audrey Marshall le-a văzut pe fete trăgându-se înapoi în timp ce așteptau să vadă cum va reacționa sora Mackenzie.

Până la urmă, nemaiputând să suporte încurcătura fetei, a intervenit.

– Soldat, ți-aș fi recunoscătoare dacă te-ai întoarce în pat.

S-a îndreptat cu pași grăbiți către el.

– Promisiune sau nu, nu ești pregătit să te dai jos din el.

– Of, șefa! Mai lasă omul în pace!

Tocmai îi ridica piciorul pe saltea, când o voce a spus:

– E în regulă, doamnă!

S-a întors și a zărit-o pe fată chiar în spatele ei, cu chipul senin. Numai ușorul tremur al mâinilor albe îi trăda jena.

– E adevărat că am promis.

Audrey mai mult a ghicit decât a văzut privirile celorlalte femei și, în ciuda căldurii, a simțit că i se face pielea de găină.

– Dacă ești sigură, soră...

Fata era înaltă, așa că a trebuit să se aplece pentru a-l ajuta pe tânăr să se ridice în capul oaselor, iar apoi, așezându-și brațul pe sub umerii lui, într-un gest îndelung exersat, l-a săltat în picioare.

Preț de câteva clipe, nimeni n-a scos o vorbă. După care sergentul Levy a strigat să cânte muzica și cineva a clătinat gramofonul, trezindu-l din nou la viață.

– Dă-i drumul, Scottie, a zis bărbatul din spatele ei. Doar să n-o calci pe picioare.

– Nu știam eu să dansez nici înainte, a glumit soldatul, în timp ce se îndreptau încet către peticul de nisip ce juca rolul unui ring de dans. Iar un kilogram de șrapnel în genunchi n-o să mă ajute câtuși de puțin.

Au început să danseze.

– Ah, soră, l-a auzit Audrey spunând, habar n-ai de când îmi doresc treaba asta!

Bărbații rămași încă prin apropiere au izbucnit într-un ropot spontan de aplauze. Audrey Marshall s-a trezit că aplaudă și ea, emoționată la vederea soldatului firav ce stătea drept și mândru, radiind de fericire pentru că-și îndeplinise modesta lui ambiție: să se afle din nou pe un ring de dans, cu o femeie în brațe. S-a uitat la fata care, de dragul lui, își înfrunta curajoasă propria stânjeneală, încordându-și brațele musculoase pentru a-l sprijini în caz că și-ar fi pierdut echilibrul. Era o fată bună. O infirmieră bună.

Asta o întrista cel mai mult.

Muzica s-a oprit. Soldatul Lerwick s-a prăbușit recunoscător pe patul său, încă zâmbind larg, în ciuda oboselii evidente. Audrey a simțit o strângere de inimă, știind că simplul gest de bunătate făcut avea să se întoarcă împotriva tinerei infirmiere. Știind că, în timp ce își căuta din priviri bagajele, și tânăra fată era conștientă de același lucru.

– Te conduc până afară, soră, a spus ea, căci voia s-o salveze de și mai multă expunere.

Soldatul Lerwick încă o ținea de mână.

– Știm ce-ați făcut toate, venind aici în timpul vostru liber... Ne-ați fost precum... precum niște surori.

A izbucnit în lacrimi și, după o clipă de ezitare, sora Mackenzie s-a aplecat deasupra lui, șoptindu-i să nu se amărască.

– La asta o să mă gândesc când o să-mi amintesc de tine, soră. La nimic altceva. Mi-aș fi dorit doar ca și bietul Chalkie...

Audrey s-a pus repede între ei.

– Nu mă îndoiesc că toți îi suntem foarte recunoscători sorei Mackenzie, nu-i așa? Și sunt sigură că toți am dori să-i urăm toate cele bune pentru viitor.

Câteva asistente au aplaudat politicos. Vreo doi bărbați au făcut schimb de rânjete.

– Vă mulțumesc, a răspuns încet fata. Vă mulțumesc. Mă bucur că v-am cunoscut... pe toți...

Și-a mușcat buza, apoi a tras cu ochiul către ușa cortului, aparent dorindu-și cu disperare să plece.

– Te conduc, soră.

– Să ai grijă de tine, soră Mackenzie.

– Transmite-le urările noastre de bine băieților de acasă.

– Spune-i lu' nevastă-mea să-mi încălzească partea mea de pat.

Ultima replică a fost însoțită de râsete deșănțate. Audrey, uitând pe moment de ciudata ei îngrijorare, a remarcat cu satisfacție gluma. Cu câteva săptămâni în urmă, unii dintre bărbați nici n-ar fi putut să-i spună cum se numesc soțiile lor.

Cele două femei se îndreptau către navă, întrerupând tăcerea doar cu fâșăitul uniformelor apretate și cu zgomotul surd al pantofilor ce călcau în nisip, căci sunetul petrecerii se pierduse în depărtare. Au mers de-a lungul gardului care delimita zona, au trecut pe lângă șirul de corturi sanitare, acum rămase goale, pe lângă clădirea din tablă ondulată a statului-major, pe lângă bucătărie și latrine. Au dat din cap înspre paznicul de la poartă, care le-a salutat, apoi, părăsind tabăra, au luat-o pe drumul pustiu de la capătul insulei, pașii răsunându-le pe asfalt, în timp ce se îndreptau către nava-spital care plutea pe apa sclipitoare, sub lumina lunii.

Odată ajunse la punctul de control, s-au oprit. Sora Mackenzie s-a uitat la vas, iar Audrey Marshall s-a întrebat ce-o fi fost în mintea fetei, bănuind că știa deja răspunsul.

– Nu e mult până la Sydney, nu-i așa? a întrebat ea, când tăcerea devenise stânjenitoare.

– Nu. Nu-i deloc mult.

Existau prea multe întrebări nepotrivite, prea multe răspunsuri banale. Audrey se lupta cu impulsul de-a o cuprinde pe fată cu brațul, dorindu-și să poată exprima mai bine măcar o parte din ceea ce simțea.

– Faci ce trebuie, Frances, a spus ea în cele din urmă. Și eu aș proceda la fel dacă aș fi în locul tău.

Ținându-și spatele drept, tânăra a privit-o drept în ochi. Întotdeauna fusese reținută, s-a gândit Audrey, dar în ultimele săptămâni, figura ei se închisese complet, de parcă ar fi fost săpată în marmură.

– Nu le da atenție celorlalte, a spus ea deodată. Probabil că sunt doar invidioase.

Amândouă știau că nu era adevărat.

– Un nou început, eh? a continuat ea, întinzându-i o mână.

– Un nou început.

Sora Mackenzie i-a strâns-o cu hotărâre. Avea pielea rece, în ciuda căldurii. Avea chipul de nepătruns.

– Mulțumesc.

– Să ai grijă de tine.

Audrey nu era o femeie sentimentală, care să se lase pradă emoțiilor puternice. În timp ce fata se îndrepta către navă, asistenta-șefă a dat din cap, și-a netezit pantalonii, apoi a pornit înapoi spre tabără.

PARTEA A DOUA

Capitolul 4

Cel mai mișcător spectacol oferit de Sydney săptămâna trecută a fost plecarea către Anglia a vasului britanic Victorious, având la bord 700 de soții australiene ale militarilor englezi aflați peste hotare. Cu câteva ore înainte ca nava să-și înceapă călătoria, drumul de lângă chei era plin de rude și prieteni... Cele mai multe dintre mirese erau uimitor de tinere.

The Bulletin, 10 iulie 1946

Îmbarcarea

Mai târziu și-a dat seama că nu era sigură la ce se așteptase. Poate la un șir ordonat de femei, toate cu valizele în mâini, așteptând să treacă pe lângă căpitan. După ce aveau să-i strângă mâna și să-și ia cu discreție, poate cu lacrimi în ochi, rămas-bun, ele urmau să urce pe pasarelă, către nava lor mare și albă. Până când cei din familia ei aveau să se piardă în zare, ea urma să-și fluture mâna înspre ei, să-i strige lui Letty ultimele instrucțiuni cu privire la hrănirea iepei și la locul în care se aflau cizmele cele bune ale mamei, apoi să-și strige dragostea și cuvintele de despărțire, vocea răsunându-i de-a lungul portului, în vreme ce vasul pornea încet pe apă. Avea să fie curajoasă și să rămână cu ochii ațintiți către ceea ce urma să facă, nu către ceea ce lăsa în urmă.

Ce nu-și imaginase: traficul blocat pe tot drumul către portul Sydney, mașinile șerpuind în șiruri nervoase, înaintând bară la bară sub cerul cenușiu al orașului, mulțimile de oameni îmbulzindu-se la intrarea către docuri, strigând și dând din mâini în semn de salut către oameni aflați prea departe sau pur și simplu prea asurziți de zgomot ca să mai răspundă. Fanfara, vânzătorii de înghețată, copiii pierduți. Forfota milioanelor de coate și picioare ce se împleticeau, încercând să-și croiască drum către chei. Isteria a nenumărate tinere ce se agățau de părinții lor, plângând în hohote de jale sau zăpăcite din pricina entuziasmului, în timp ce încercau să care bagaje și pachete cu mâncare prin aglomerație, înspre uriașul vapor cenușiu. Atmosfera de așteptare neliniștită, care atârna ca o perdea de ceață deasupra docurilor.

– Fir-ar să fie! În ritmul ăsta n-o să mai ajungem niciodată.

Murray Donleavy, cu chipul lui pistruiat neclintit, stătea la volanul camionetei, fumând încă o țigară.

– O să fie bine, tată.

Margaret și-a pus o mână pe brațul lui.

– Omul conduce ca un idiot. Uite, e așa de ocupat cu pălăvrăgitul, încât nici n-a observat că lumea se mișcă. Dă-i înainte!

Bărbatul a izbit cu mâna în claxon, făcând ca mașina din față să se zguduie și apoi să se oprească.

– Tată, pentru Dumnezeu, nu e una dintre vacile tale! E în regulă. O să ne descurcăm. Dacă lucrurile scapă de sub control, pot oricând să cobor și să merg pe jos.

– Poate să-i dea la o parte din drum cu nenorocita aia de burtă a ei.

Daniel, care stătea în spatele ei, devenise din ce în ce mai bădăran cu privire la „umflătura” surorii lui, așa cum o numea el.

– O să te dau pe tine la o parte din drum, dacă n-ai grijă cum vorbești. Cu un dos de palmă.

Margaret s-a aplecat ca să-și mângâie cățelușa terier ce stătea pe podeaua mașinii, între picioarele ei. Din când în când, nasul lui Maude Gonne tresărea înspre mirosurile necunoscute care se strecurau prin fereastră: sare de mare, fum de eșapament, floricele și motorină. Era un animal bătrân, pe jumătate orb, avea nasul presărat cu

pete cărunte și fusese cadoul primit de Margaret în ziua în care împlinise zece ani. Mama ei i-o dăruise întrucât, spre deosebire de frații săi, ea nu putea să capete o armă.

Fata s-a aplecat, și-a tras coșul pe genunchi, apoi s-a asigurat a enșpea oară că actele ei sunt în ordine.

Tatăl ei i-a aruncat o privire.

– Se pare că afurisita aia mică ți-a umplut tot coșul. Credeam că Letty ți-a pus câteva sendvișuri la pachet.

– Probabil că le-am scos când mă agitam prin casă. Îmi pare rău, am avut prea multe pe cap în dimineața asta.

– Să sperăm că o să-ți dea să mănânci la bord.

– Sigur că o să ne dea să mâncăm, tată. Mai ales mie.

– O să aibă nevoie de încă o navă doar ca să transporte toată mâncarea pentru ea.

– Daniel!

– Tată, e OK.

Chipul înverșunat al fratelui ei era pe jumătate ascuns în spatele bretonului prea lung. Părea că băiatului îi venea din ce în ce mai greu să se uite la ea. Margaret s-a gândit să-i întindă o mână pentru a-i spune că înțelege, că n-o să-l învinuiască pentru răutatea lui, care nu-i stătea în fire, dar bănuia că el avea să respingă și un asemenea gest, iar în momentul acela, când se apropiau așa de mult de clipa despărțirii, nu era sigură că se simțea îndeajuns de puternică încât să suporte.

Letty nu voise ca el să vină, gândindu-se că aerul posac al băiatului ar fi un semn rău pentru călătorie.

– Nu vrei ca o mutră ca a lui să fie ultimul lucru pe care-l vezi în legătură cu familia ta, îi zisese femeia, după ce Daniel trântise ușa pentru a nu se știe a câta oară.

– E în regulă, răspunsese Margaret.

Mătușa ei clătinase din cap și își dublase eforturile de a pregăti pachetul cu mâncare. Erau permise unsprezece kilograme, iar Letty, temându-se ca nu cumva mama lui Joe să creadă că noua ei familie australiană nu e îndeajuns de ospitalieră, cântărise și recântărise bagajul, până când folosisese până la ultimul gram greutatea îngăduită.

Așa se face că, printre alte lucruri, zestrea lui Margaret conținea: o cutie în care se afla cea mai bună prăjitură cu fructe făcută de Letty, o sticlă de sherry, conserve de somon, carne de vită și sparanghel, plus o cutie de fondante cu jeleu pe care o ținuse la păstrare împreună cu niște cupoane, după o vizită la magazinul Hordern Brothers. Voise să pună în pachet și o duzină de ouă, dar Margaret îi atrăsese atenția că, deși ouăle ar fi putut scăpa tefere după drumul cu mașina până în Sydney, după șase săptămâni la bordul unui vapor, ar fi fost mai mult un pericol pentru sănătate decât un cadou.

– Nu e ca și cum englezii ar fi singurii care au rații, se plânsese Colm.

Lui îi plăcea foarte mult prăjitura cu fructe a lui Letty.

– Cu cât o să ne arătăm mai amabili față de ei, cu atât se vor purta mai frumos cu Maggie, îi răspunsese supărată Letty.

Apoi, după ce rămăsese câteva clipe cu privirea pironită în gol, fugise din bucătărie, ștergându-și ochii cu un prosop pentru vase. Nu se mai obosise să-și aranjeze părul.

– Ai actele la tine?

Ajunseseră la porțile cheiului Woolloomooloo. Ofițerul îmbrăcat în uniformă nouă stătea țeapăn, pătruns de importanța zilei. S-a aplecat către fereastra camionetei, iar Margaret și-a scos din coș documentele îndelung frunzărite și i le-a întins.

Bărbatul și-a lăsat degetul să-i alunece de-a lungul listei de nume până când, vădit satisfăcut, le-a făcut semn să înainteze.

– Toate miresele, către *Victoria*. Dana a șasea. Probabil că va trebui s-o lăsați lângă poștă. N-aveți unde să opriți.

– Nu pot să fac asta, prietene. Uită-te la ea!

Ofițerul s-a aplecat prin geamul de lângă tatăl ei, după care a întors privirea, pentru a studia mulțimea.

– Poate aveți noroc și găsiți un loc la stânga. Urmați indicatoarele către chei, apoi luați-o la stânga, pe lângă stâlpul albastru.

– Să trăiești, prietene!

Bărbatul a lovit de două ori în capota camionetei.

– Încercați să nu călcați pe nimeni. E o nebunie acolo.

– O să-mi dau silința.

Murray și-a îndesat mai bine pălăria pe cap și a început să-și croiască drum înspre chei.

– Nu pot să promit nimic, fii atent!

Mașina gema și scârțâia, în vreme ce Murray înainta prin mulțime, apăsând din când în când pedala de frână, atunci când vreun pieton rătăcit o lua de pe bordură pe partea carosabilă sau virând pentru a evita câte o mamă cu fiica ei, care plângeau și se strângeau în brațe, fără să ia în seamă nimic din jurul lor.

– Ai zis bine că oamenii ăștia nu sunt ca niște vaci, a bombănit bărbatul. Vacile au mai mult bun-simț.

Nici în cele mai bune zile ale lui nu-i plăceau mulțimile. Deși Woodside era relativ aproape de marele oraș, Margaret se gândea că, după ce se născuse ea, tatăl ei fusese probabil doar de câteva ori în Sydney. Un loc zgomotos și împutit, plin de escroci. Nu se poate merge drept înainte, obișnuia el să se plângă. Grămada de lume îl silea să facă slalom doar ca să ajungă din punctul A în punctul B. Nici ei nu-i prea plăcea acolo, dar în ziua aceea se simțea ciudat de detașată, de parcă ar fi fost o observatoare, incapabilă să înțeleagă amploarea a ceea ce era pe cale să facă.

– Cum stăm cu timpul? a întrebat-o tatăl ei în timp ce așteptau pe loc, cu motorul mergând în gol, așteptând ca un nou șir de oameni să treacă prin fața lor, târând după ei valize umflate sau copii recalci-tranți.

– Tată, stăm bine, ți-am spus! Dacă vrei, de aici aș putea să cobor și să merg pe jos.

– De parcă te-aș lăsa singură cu alde ăștia.

Dintr-odată, Margaret și-a dat seama că bărbatul simțea o uriașă responsabilitate de a o duce la destinație, că, oricât ar fi detestat s-o piardă, se temea să nu facă o ultimă greșală față de ea.

– Au mai rămas doar vreo două sute de metri și eu nu sunt nici pe departe infirmă.

– Am promis că o să te duc până la navă, Maggie. Tu stai cuminte acolo!

Maxilarul bărbatului se încleștase, iar ea s-a întrebat absentă cui îi făcuse el acea promisiune.

– Acolo! Uite, tată!

Daniel lovea cu degetul în fereastra din spate, gesticulând precipitat către un loc de parcare ce tocmai fusese lăsat liber de o mașină cu aer oficial.

– Așa!

Tatăl lui și-a împins bărbia înainte și a turat motorul, făcându-i pe oamenii din fața lui să sară la o parte din drum.

– Dați-i drumul! a răcnit el prin geam și, după doar câteva secunde, înghesuisse camioneta în locul de parcare îngust, luând-o înaintea altor mașini ce dădeau să intre în același spațiu. Gata!

A oprit motorul și, în timp ce acesta se liniștea păcănind, s-a întors către fiica lui.

– Gata! a repetat el, nu la fel de ferm.

Ea s-a întins și l-a luat de mână.

– Știam eu că o să mă aduci până aici, i-a spus.

Nava era uriașă, îndeajuns de mare încât să ocupe toată lungimea cheiului, ascunzând în spatele ei marea și cerul, astfel că suprafețele ei netede, cenușii, erau singurele care întâmpinau mulțimea ce se înghesuia acum în preajma barierelor, încercând cu frenezie să comunice cu cei aflați deja la bord. Era îndeajuns de mare, încât să-i oprească lui Maggie răsuflarea în gâtleej.

Pe o latură a vasului, turelele ieșeau în afară ca niște balcoane, unele având încă tunurile fixate sau susținând schele fusiforme, îndoit ca gâturile unor păsări elegante. Pe puntea de decolare, abia vizibilă de la distanța la care se aflau, aeronavele stăteau așezate în trei formații, cu aripile strânse deasupra lor: Corsair, Firefly și poate un Walrus. Margaret, care căpătase prin osmoză pasiunea fratelui ei pentru avioane, le putea numi pe toate. Sute de fete erau deja la bord, înșirate pe marginea punții de decolare, călare pe țevicele tunurilor sau fluturându-și mâinile de pe pasarelă. Cu baticuri pe cap și cu hainele bine strânse în jurul trupurilor, pentru a le apăra de briza aspră, gesturile lor păreau mărunte și metronomice pe fundalul portavionului. Câteva priveau curioase prin hublouri, transmițându-le mesaje mute

celor de pe țărm. Era imposibil să auzi ceva în zarva generală, așa că multe dădeau maniac din mâini ca niște semnalizatoare.

Într-o parte a cheiului, cânta o fanfară. Maggie abia a reușit să deslușească melodiile *The Maori's Farewell* și *Bell-bottomed Trousers* din frânturile ce ajungeau până la ea peste larva făcută de mulțime. În timp ce ei stăteau pe loc, o fată îmbrăcată într-o haină de care erau agățate panglici din hârtie colorată, era ajutată să coboare, plângând, de pe pasarelă.

– S-a răzgândit, l-a auzit Margaret pe unul dintre ofițeri. Cineva s-o ducă la magaziile de marfă, lângă celelalte.

Margaret nu-și îngăduise să simtă nici cea mai mică tulburare, căci știa cât de ușor ar fi fost să se lase înghițită de isterie.

– Ai emoții? a întrebat-o tatăl ei.

Și el o văzuse pe fată.

– Nu, a răspuns ea. Vreau doar să-l revăd pe Joe.

Răspunsul a părut să-l mulțumească pe bărbat.

– Mama ta ar fi fost mândră de tine.

– Mama mi-ar fi spus că trebuia să mă îmbrac mai elegant.

– Și asta-i adevărat.

Tatăl ei i-a dat un ghiont în glumă, iar ea i-a răspuns cu același gest, după care a ridicat mâna pentru a-și așeza mai bine pălăria.

– Mai sunt mirese?

O femeie de la Crucea Roșie, înarmată cu o mapă, și-a croit cu coatele drum pe lângă ei.

– Mireselor, trebuie să vă imbarcați acum. Să aveți actele pregătite.

În timp ce urca pe pasarelă, fiecare fată primea, din partea docherilor, o ploaie de panglici din hârtie colorată și un potop de strigăte care o avertizau, pe un ton mai mult sau mai puțin jovial, că o să-i pară rău.

Tatăl ei îi dusesese cufărul la vamă. Acum Margaret se uita peste umărul lui, la fratele ei mai mic, ce stătea cu ochii întorși de la ea și de la navă.

– Să ai grijă de iapă pentru mine, Daniel, a spus fata, acum nevoită să ridice un pic glasul. Să nu o lași pe nici una dintre matahalele alea să se apropie de ea.

Băiatul și-a pus ochii în pământ, refuzând s-o privească.

– Și ține-o cât poți de mult într-un frâu fără zăbale. În momentul ăsta nu trage și o să se comporte mai bine pe termen lung dacă o să reușești să-i păstrezi gura moale.

– Daniel! Răspunde-i surorii tale! l-a îndemnat tatăl, dându-i un cot.

– Bine.

Margaret s-a uitat la umerii lui subțiri, la chipul întors cu hotărâre de la al ei, și a simțit un imbold copleșitor de a-l îmbrățișa, de a-i spune cât de mult îl iubește. Însă lui Daniel trupul ei umflat de sarcină i se părușe din ce în ce mai respingător și refuzase s-o mai atingă încă de când ea îi confirmase că va pleca. Parcă i-ar fi învinovățit pânțele, nu pe Joe, pentru că o lua de acasă.

– Îmi strângi mâna?

A urmat o lungă pauză, împovărată de perspectiva dojenirii părintești, după care mâna lui Daniel s-a întins și a cuprins-o pe a ei într-o strângere scurtă și fermă. După care i-a dat drumul. Băiatul refuza în continuare s-o privească.

– O să-ți scriu, i-a spus ea. Ai face bine să-mi răspunzi naibii.

El n-a zis nimic. Tatăl lor a făcut un pas înainte și a strâns-o cu putere la piept.

– Spune-i bărbatului ăluia al tău că trebuie să aibă grijă de tine, a început el cu glas gătit, ținându-și buzele lipite de părul ei.

– Nu și tu, tată!

Margaret a inspirat mirosul de naftalină pe care-l răspândea haina lui cea bună și izul de vite, amestecat cu mireasma fânului.

– O să vă meargă bine tuturor. Letty o să aibă mai mare grijă de voi decât am avut eu vreodată.

– Păi, nici nu i-ar fi prea greu.

Fata a simțit efortul din spatele glumei lui și l-a strâns mai tare.

– Mi-aș dori... Mi-aș dori...

– Tată...

În tonul ei se simțea un avertisment.

– Așa e.

Bărbatul s-a retras de lângă ea și a aruncat câteva priviri scurte în jur, de parcă ar fi fost deja cu gândul în altă parte. A înghițit în sec.

– Ei, am face bine să te lăsăm să urci la bord. Vrei să-ți duc eu bagajele?

– O să mă descurc.

Margaret și-a aruncat pe umăr geanta cea mare, apoi, în timp ce-și recăpăta echilibrul, și-a înghesuit sub brațul liber coșul de mână și pachetul cu mâncare. A tras adânc aer în piept și a pornit înspre navă.

Tatăl ei a ridicat în grabă o mână.

– Stai așa, fetițo! Trebuie să treci mai întâi pe la vamă.

– Ce?

– Spre vamă. Uite, trimit pe toată lumea în direcția aia, înainte să urce la bord.

Margaret s-a uitat cu atenție prin mulțimea ce se îmbrâncea, către locul arătat de tatăl ei: o magazie uriașă din tablă ondulată, aflată de cealaltă parte a cheiului.

– Asta spunea femeia de la Crucea Roșie. Toată lumea trebuie să treacă mai întâi pe acolo.

Două fete vorbeau cu ofițerii de la intrare. Una dintre ele arăta spre geanta ei și râdea. Tatăl lui Margaret și-a privit cu atenție fiica.

– Ești bine, fetițo? Te-ai făcut groaznic de palidă.

– Nu pot, tată, a șoptit ea.

– Nu te aud, fetițo. Ce s-a întâmplat?

– Tată, nu mă simt bine.

Tatăl ei a pășit în față și a luat-o de braț.

– Ce e? Ai nevoie să te așezi.

– Nu... E din cauza mulțimii. Mă simt puțin slăbită. Spune-le că trebuie să mă urce la bord.

Margaret a închis ochii. L-a auzit pe tatăl ei strigând la Daniel, apoi pe acesta din urmă luând-o la goană. Câteva minute mai târziu, doi ofițeri de marină stăteau lângă ea.

– Vă simțiți bine, doamnă?

– Trebuie doar să urc la bord.

– Sigur. Ați fost...

– Uite ce e, vedeți că sunt însărcinată. Mă simt slăbită. Copilașul îmi apasă pe vezică și mi-e teamă că o să mă fac de rușine. Nu mai pot sta în gloata asta nici o clipă.

Deznădejdea o făcea să lăcrimeze și își dădea seama că asta îi stânjenea pe ofițeri.

– Nu-i stă deloc în fire, zicea tatăl ei, cu îngrijorare în glas. E o puștoaică zdravănă. N-am mai văzut-o niciodată la un pas de leșin.

– Am avut deja câteva, a spus unul dintre ofițeri. E din cauza agitației. O s-o urcăm la bord. Dați-ne bagajele dumneavoastră, doamnă.

Margaret a dat drumul genții și pachetului cu mâncare, a cărui hârtie maronie se înmuiase din pricina mâinilor ei transpirate.

– O să fie OK? Aveți un doctor pe vas?

Tatăl se învârtea pe lângă ei, cu obrajii supti.

– Da, domnule. Vă rog să nu vă faceți probleme.

Tânăra l-a simțit oprindu-se lângă ea.

– Îmi pare rău, domnule. Nu puteți merge mai departe.

Unul dintre ofițeri întinsese mâna către coșul ei.

– Vreți să vi-l duc eu?

– Nu! a izbucnit fata, trăgând coșul spre ea. Nu, mulțumesc, a adăugat și a încercat să zâmbească. Am toate actele și lucrurile în el. Ar fi groaznic dacă l-aș pierde.

Bărbatul i-a zâmbit larg.

– Probabil că aveți dreptate, doamnă. Nu e o zi în care să vă permiteți să pierdeți ceva.

Fiecare ofițer o apucase de câte un braț, pentru a o sprijini, iar acum o împingeau amândoi către navă. Spre deosebire de *Victoria*, a observat ea cu un aer absent, pasarela părea uzată, proptelele din lemn fiind pe jumătate putrezite după ani întregi în care suportaseră pașii oamenilor și apa oceanului.

– Atunci, rămas-bun, Maggie! a strigat tatăl ei.

– Tată!

Brusc, totul părea prea grăbit. La urma urmei nu știa sigur dacă era pregătită. Cu mâna liberă, a încercat să facă o bezea, străduindu-se să transmită ceva din ceea ce simțea.

– Daniel? Daniel? Unde e?

Tatăl ei s-a răsucit pentru a-l găsi pe băiat. I-a făcut semn lui Maggie să aștepte, să stea pe loc, însă mulțimea se împingea în barieră, iar bărbatul începea deja să fie înghițit de ea.

– Nu mi-am luat rămas-bun cum se cuvine.

– Ce băiat afurisit!

Tatăl ei aproape că izbucnise în lacrimi.

– Dan! Știu că vrea să-și ia la revedere. Uite ce e, nu lua în seamă toate...

– Chiar trebuie să vă urcăm la bord, doamnă, a spus ofițerul de lângă ea.

Fata s-a uitat la el, apoi la magazia vămii. Pusese deja ambele picioare pe pasarelă. Simțea cum propria valiză îi apasă picioarele, căci ofițerul din spatele ei era nerăbdător să înainteze.

– Nu-l văd, iubire! i-a strigat Murray. Nu știu unde e.

– Spune-i că-i OK, tată! Înțeleg.

Vedea că tatăl ei clipea cu greu.

– O să-ți pară rău!

Un tânăr muncitor, cu șapca trasă pe ochi, i-a rânjit cu viclenie.

– Să ai grijă! a țipat tatăl ei. Mă auzi? Să ai grijă de tine.

După care vocea, chipul și vârful pălăriei lui ponosite s-au pierdut în învălmășeală.

Ofițerul secund, sau secundul, așa cum îi spuneau oamenii lui, încercase de trei ori să-i atragă atenția. Afurisitul continua să stea acolo, legănându-se înainte și înapoi, ca un copil care imploră să fie lăsat la toaletă.

Dobson. Mereu un pic mai degajat decât o cerea ocazia. Căpitanul Highfield, deja în toane proaste, era hotărât să-l ignore. S-a întors cu spatele și a sunat la camera de control a motoarelor.

Umezeala îi dădea dureri de picior. Și l-a odihnit pentru câteva clipe, lăsându-și toată greutatea pe celălalt, într-o poziție strâmbă, nefirească pentru el. Era un bărbat îndesat, a cărui ținută dreaptă ca o vergea de tun devenise, după ani întregi de serviciu militar, adânc înrădăcinată în ființa lui și stârnise nenumărate imitații ireverențioase sub punte.

– Hawkins, spune-mi ce-i cu motorul extern de la babord. E încă blocat?

– Am doi băieți acolo chiar în clipa asta, domnule. Sperăm să-i dăm drumul cam în următoarele douăzeci de minute.

Căpitanul Highfield a oftat.

– Dă-ți toată silința, omule! Altfel o să avem nevoie de încă două smucituri ca să avem drum liber și n-o să pară o mișcare prea iscusită într-o zi ca asta, nu-i așa?

– Nu-i tocmai imaginea pe care vrem să le-o lăsăm bătrânilor coloniști când o s-o rupem la fugă cu fiicele lor.

– Puntea, aici timonerie, Coxswain la timonă.

– Foarte bine, Coxswain. Fii pregătit să cârmești unu-doi-zero.

Căpitanul Highfield s-a ridicat de la microfon.

– Ce e?

Dobson s-a codit.

– Eu... doar vă dădeam dreptate, domnule. Nu e genul de imagine pe care vrem să o lăsăm.

– Da, mă rog, nu-i un lucru care ar trebui să te preocupe pe tine, Dobson. Ce voiai?

De pe puntea de manevră se vedea tot portul: uriașa mulțime agitată, ce se întindea până la capătul docurilor uscate¹, pavilionul arborat dedesubt și, una câte una, femeile care urcau încet pe pasarelă, fluturându-și mâinile în timp ce se apropiau. Highfield ofta în sinea lui la vederea fiecăreia dintre ele.

– Am venit să vă vorbesc despre raportul de prezență, domnule. Încă ne lipsesc câțiva.

Căpitanul Highfield și-a aruncat ochii spre ceas.

– La ora asta? Câți?

Dobson și-a consultat lista.

– În momentul de față, domnule, cred că șase dintre ei.

– Fir-ar să fie!

Căpitanul a izbit cu palma în cadran. Plecarea la drum se transforma într-o farsă.

¹ Un doc uscat este o construcție hidrotehnică de forma unui bazin cu pereții în trepte și cu porți etanșe sau ecluză, destinată andocării navelor pentru lucrări de reparații și întreținere. După intrarea în bazin, apa se evacuează și nava se așază pe scaunele de calaj. (n.tr.)

– Ce Dumnezeu au făcut oamenii azi-noapte?

– Se pare că a fost un soi de chef la una dintre cârciumi, domnule. Avem câțiva care au fost prinși în timp ce se încăierau, alți câțiva care, sincer vă spun, nu mai erau în stare de nimic. Unul n-a nimerit pasarela și a dat de bucluc. Noroc că-i aveam pe Jones și Morris de pază, domnule, altfel poate că l-am fi pierdut de tot. Și mai sunt încă șase absenți.

Highfield și-a ațintit privirea dincolo de punte.

– A dracului harababură! a spus el.

Cei din jur știau că furia din glasul lui nu era pricinuită doar de lipsa celor șase bărbați.

– Șase sute de fete flușturatice sunt în stare să se îmbarce la timp, dar nu și cei mai de soi militari englezi. O nenorocită de rușine, asta sunt toți!

– Mai e ceva. Patru dintre mirese au ajuns deja la Crucea Roșie.

– Ce? Sunt la bord de doar cinci minute!

– N-au ascultat când le-am zis că trebuie să lase capul în jos la trecerea prin tambuchiuri¹. Presupun că erau prea entuziasmate.

Dobson și-a plesnit fruntea, imitând cea mai frecventă dintre vătămrile suferite la bordul unei nave.

– Una dintre ele are nevoie de copci.

– Nu poate chirurgul să se ocupe?

– Ah! El e ... ăăm ... unul dintre cei absenți.

A urmat o tăcere lungă. Oamenii din jur așteptau, fără să scoată o vorbă.

– Douăzeci de minute, a spus Highfield în cele din urmă. Doar până punem din nou în funcțiune motorul extern de la babord. După aia poți să le spui muncitorilor să înceapă să le descarce lucrurile. Nu accept ca nava să fie ținută pe loc. Mai ales azi.

Avice s-a rezemat de balustradă, ținându-și cu o mână pălăria așezată pe cap. Călare pe o turelă, Jean se dădea în spectacol. Bruneta

¹ Deschizătură în puntea unei nave, prevăzută cu un capac sau cu o construcție asemănătoare unei gherete, care o protejează de intemperii și care permite accesul în încăperile de sub punte (n.tr.)

devenise isterică și, după ce țipase până când răgușise la oricine ar fi fost dispus s-o asculte, acum își aruncase brațele pe după gâturile a doi matrozi, de parcă ar fi fost beată și s-ar fi sprijinit de ei. Poate că era beată. La o asemenea fată, puține lucruri ar mai fi surprins-o pe Avice. De aceea avusese mare grijă să se despartă de ea încă din clipa în care urcaseră la bord, cu o jumătate de oră în urmă.

Avice și-a privit pliseurile noului ei taior, mulțumită de aspectul superior al hainelor ei în comparație cu cele purtate de fetele din jur. Părinții ei, care nu putuseră s-o conducă până la navă, îi trimiseseră o telegramă și niște bani, iar mama ei făcuse așa încât taiorul să-i fie livrat la hotel chiar în acea dimineață. Avice se frământase cu privire la ținuta pe care urma s-o poarte, neștiind sigur care era eticheta pentru o asemenea ocazie. Acum, când vedea limpede cel puțin o sută de alte tinere, dintre care mai nici una nu părea să se fi îmbrăcat în mod special pentru ziua respectivă, se întreba de ce-și făcuse griji.

Vasul era părăginit. Avice fusese fotografiată, interviuată pentru rubrica mondenă a publicației *The Bulletin* și primită cu o strângere de mână de către o persoană care aproape sigur era căpitanul, însă toate astea nu schimbau faptul că *Victoria* începuse să ruginască pe alocuri, semănând cu *Queen Mary* cam tot atât cât semăna Jean cu tiza ei, Jean Harlow¹. În timp ce urca pe pasarela șubredă, Avice strâmbase din nas când simțise un iz slab, dar persistent, de varză fiartă, ceea ce n-a făcut decât să accentueze specificul de mână a doua al mijlocului ei de transport.

Totuși, nimeni n-o putea acuza pe Avice de slăbiciune. Oh, nu! Și-a îndreptat umerii și s-a silit să se gândească la viitorul către care se îndrepta. Peste șase săptămâni avea să descopere ce-i rezerva noua ei viață. Avea să-i cunoască pe părinții lui, să ia ceaiul în locuința parohului, să le întâlnească pe doamnele din pitorescul sătuc englezesc în care trăia familia lui, poate chiar să dea peste vreun duce ori vreo ducesă. Avea să le fie prezentată prietenilor lui Ian, celor din afara Forțelor Aeriene Britanice, celor care-l știau de pe vremea când era copil. Avea să înceapă amenajarea căminului lor.

¹ Actriță americană (1911–1937), cunoscută mai ales pentru frumusețea ei și pentru sexualitatea nedisimulată (n.tr.)

Avea să fie, în sfârșit, doamna Ian Radley și nu doar Avice (sau, așa cum îi zicea mama ei, „of, Avice...“), care o fi fost ea măritată, dar, din punctul de vedere al familiei sale, nu părea să merite mai mult respect ori mai multă atenție adultă decât în vremea copilăriei.

– Uită-te la ea!

Avice și-a aruncat ochii spre puntea inferioară: Jean tocmai alunecase de pe turelă. Atârna, chicotind, de buzunarul de la pantalonii unuia dintre mateloți, cu furoul și o bună parte dintr-un picior expuse oricui ar fi vrut să se uite. Avice era pe cale să spună ceva, când și-a dat seama că puntea vibra ușor sub tălpile ei: probabil că motoarele se puseseră în mișcare, nu că le-ar fi putut auzi cineva în toată larma din port. S-a uitat peste margine și a observat, speriată, că pasarela fusese ridicată. Zgomotul se întetise și, puțin mai încolo, un trolu îi trăgea spre vas pe câțiva marinari ce păreau să fi ratat ocazia de a se îmbarca pe calea obișnuită. Aceștia râdeau și aclamau, cu fețele acoperite cu urme de ruj. Poate chiar și beți.

Rușinos, s-a gândit Avice, dar a zâmbit împotriva voinței sale când bărbații au fost trântiți, fără nici o ceremonie, pe puntea de decolare aflată deasupra. Deodată, uriașa ambarcațiune s-a desprins încet din port cu smucituri scurte și bruște. Femeile sporovăiau emoționate, fluturându-și cu mai multă insistență mâinile și ridicând glasurile, căci fiecare încerca să se asigure că mesajul ei e auzit peste toată hărmălaia.

– Mamă! țipa din ce în ce mai isteric o voce de sub Avice. Mamă! Mamă!

Cineva de lângă ea a început să se roage, apoi s-a întrerupt ca să exclame ca pentru sine:

– Nu-mi vine să cred! Nu-mi vine să cred.

Mulțimea, o mare de steaguri australiene, presărată, ici și colo, cu câte un drapel al Regatului Unit, clocotea și spumega, pe măsură ce oamenii se împingeau către marginea cheiului, săltându-se peste vecinii lor pentru a fi văzuți de către cei aflați pe vas. Câțiva țineau pancarte pe care scria: „Drum bun, Audrey“ sau „Mult noroc din partea muncitorilor de pe șantierul naval din Garden Island“. Avice s-a trezit că se uită împrejurul portului, apoi către dealurile aflate

dincolo de el. Asta-i tot? s-a întrebat ea dintr-odată, cu răsuflarea întretăiată. Ultima dată când văd Australia? Apoi o înclinare a navei a făcut să se rupă panglicile decorative ce o legau de mal, fâșiile ca niște resturi ale unei pânze de păianjen desprinzându-se de balustradele docului și, cu un vaier puternic, vasul s-a urnit de lângă chei, afundându-se cu câteva grade în timp ce ridica ancora.

S-a auzit un oftat generalizat. Motoarele au început să se pună în mișcare. O fată a scos un țipăt și, în toiul larmei, fanfara, acum perfect vizibilă pe chei, a început să cânte *Waltzing Matilda*.

Câteva obiecte au fost azvârlite de pe dană, însă au căzut în apă, ridicând în aer stropi zadarnici. Fâșia subțire de ocean albastru s-a lățit sub ei, apoi s-a transformat într-o întindere. Nava, parcă nepăsătoare față de nebunia din jurul ei, aluneca, surprinzător de repede, departe de port.

– O să vă pară rău! s-a auzit un strigăt solitar, pe deasupra muzicii. Suna a glumă.

– Tuturor o să vă pară rău!

În clipa aceea, printre pasagerii vasului s-a lăsat liniștea. Apoi, rupând tăcerea, o primă fată a izbucnit în plâns.

Murray Donleavy l-a cuprins cu brațul pe fiul său care suspina și a rămas pe loc, fără să scoată un cuvânt, în vreme ce mulțimea se risipea, lăsând să se audă mai bine plânsul femeilor îndurerate. Până la urmă au mai rămas pe chei doar câteva grupuri de oameni, care priveau în zare cum nava se topește treptat la orizont. Începuse să se facă frig, iar băiatul tremura. Murray și-a scos haina și a pus-o pe umerii lui Daniel, apoi și-a tras la piept fiul pentru a-l încălzi.

Din când în când, Daniel își sălta capul, ca și cum ar fi vrut să vorbească, însă nu reușea să-și găsească vorbele, așa că se afunda iar într-un plâns tăcut, cu fața ascunsă în palme, de parcă lacrimile ar fi fost un motiv de rușine.

– N-ai de ce să-ți pară rău, băiete! a murmurat tatăl său. A fost o zi grea.

Mașina lor, una dintre puținele rămase, stătea într-o mare de panglici pline de noroi și ambalaje de dulciuri aruncate pe jos. Murray a

ocolit camioneta, îndreptându-se către locul șoferului, dar s-a oprit brusc când a observat că fiul său stătea pe loc și-l fixa cu privirea.

– Te simți bine?

– Crezi că ea o să mă urască, tată?

Murray s-a întors și l-a luat din nou în brațe.

– Nu mai fi așa de moale, fir-ar să fie! a spus el, ciufulindu-i părul. Cât ai clipi, o să te implore s-o vizitezi.

– În Anglia?

– Nu văd de ce nu. Tu economisește-ți în continuare banii ăia câștigați cu iepurii și nici n-o să-ți dai seama când o să poți merge până acolo cu avionul. Lucrurile se schimbă repede.

Băiatul a rămas cu ochii pironiți în gol, transportat într-o lume cu blănuri plătite gras și avioane uriașe.

– Aș putea să merg cu avionul până acolo, a repetat el.

– Cum ziceam, băiete, tu pune-ți banii deoparte! La ritmul în care mergi, o să poți plăti drumul pentru noi toți.

Atunci Daniel a zâmbit, iar tatăl său a simțit o strângere de inimă când l-a văzut înfruntând cu atâta curaj încă o pierdere. Probabil că așa s-au simțit și femeile pe timpul războiului, a remarcat el, în vreme ce urca în camionetă. Doar că ele nu știau dacă o să ne mai întoarcem. Să ai grijă de ea! i-a spus el încet navei. Să ai grijă de fata mea!

Au stat în cabină preț de câteva clipe, uitându-se la șirul de oameni ce ieșea pe porțile docului și descoperind uriașa întindere de pământ care, până atunci, fusese invizibilă, ascunsă sub îmbulzeală. Vântul se întetea, împrăștiind bucățele de hârtie în jurul cheiului, spre a fi atacate de pescăruși. Murray a oftat, dându-și deodată seama cât de lung era drumul către casă.

– Tată, Maggie și-a lăsat sendvișurile.

Lângă el, Daniel ținea ridicat pachetul înfășurat în hârtie cerată pe care îl pregătise Letty în dimineața aceea.

– Erau aici, pe podea. Și-a uitat prânzul.

Murray s-a încruntat, încercând să-și amintească ce-i spusese fata lui despre sendvișurile lăsate acasă. Ei, mă rog, s-a gândit el. Probabil că s-a înșelat. Așa-s femeile când poartă copii în pânțe. Împrăștiate. Noreen fusese la fel.

– Pot să le mănânc eu, tată? Sunt lihnit.

Bărbatul a băgat cheia în contact.

– Nu văd de ce nu. Ei nu-i mai sunt de folos acum. Uite ce e, păstrează-mi și mie unul!

Începuse în sfârșit să plouă: cerul plumburiu, care amenințase toată ziua să-și descarce povara, azvârlea stropi pe parbriz. Murray a pornit camioneta și a ieșit încet cu spatele din incinta docurilor. Deodată a apăsat frâna, azvârlindu-l pe Daniel în față și făcându-l să-și scuie îmbucătura de sandviș pe bord.

– Stai așa! a spus bărbatul, cu chipul înflăcărat de amintirea unui coș gol și a grabei inexplicabile cu care fiica lui voia să urce la bord. Unde-i afurisitul ăla de câine?

Capitolul 5

O mireasă australiană a ratat plecarea spre Anglia cu vasul britanic Victorious deoarece împotriva ei a fost adusă, în ultimul moment, o acuzație, respinsă ulterior. Imediat a fost eliberată și dusă în mare grabă, cu o mașină de poliție, până la cheiul nr. 3 Woolloomooloo, însă portavionul care ducea miresele pornise deja la drum.

Sydney Morning Herald, 4 iulie 1946

O zi de la începerea călătoriei

Nava britanică *Victoria* avea aproape două sute cincizeci de metri lungime și cântărea douăzeci și trei de mii de tone, cuprinzând nouă nivele sub puntea de decolare și încă patru punți deasupra, până la înălțimile vertiginoase ale covertei¹ și refugiului. Chiar și fără cabinele create special pentru mirese, vasul ar fi putut adăposti în pânțele său uriaș aproape două sute de încăperi, depozite și compartimente, egale, poate, ca mărime, cu câteva magazine universale ori blocuri de lux. Sau chiar cu câteva hambare uriașe, în funcție de locul din care proveneau miresele. Numai hangarele, unde erau cazate, hrănite și distrase cele mai multe dintre femei, măsurau aproape o sută șaiszeci și cinci de metri lungime și erau situate pe același nivel cu cantinele, băile, dormitorul căpitanului și cel puțin paisprezece magazine de mărimi considerabile. Erau legate între ele

¹ Puntea superioară a unei nave, numită și punte de manevră (n.tr.)

prin coridoare înguste care, dacă încurcai punțile, te puteau duce la fel de bine nu către baia mireselor, ci către un atelier de reparat avioane ori către cabina mecanicilor, situație care le făcuse deja pe câteva fete să roșească. Cineva afișase un plan al navei în sala de mese a femeilor, iar Avice se pomenise că îl studiază în repetate rânduri, meditănd cu amărăciune la magaziile de legume, la sălile de împachetare a parașutelor și la depozitele pentru tunuri antiaeriene ce s-ar fi convenit să fie, de fapt, săli de bal maiestuoase și cabine de clasa întâi. Era o lume plutitoare a regulilor și regulamentelor de înțeles, a obiceiurilor orânduite, dar încă nedezvăluite, un labirint întortocheat, format din încăperi scunde, culoare și compartimente încuiate, cele mai multe dintre ele ducând spre locuri în care femeile n-ar fi trebuit să intre. Era un spațiu uriaș și totuși înghesuit, gălăgios (mai ales pentru cele cazate lângă sala motoarelor), dărăpănat și plin până la refuz cu fete guralive și bărbați ce încercau, în unele cazuri fără prea multă tragere de inimă, să-și vadă de treabă. Din pricina numărului mare de oameni ce forfoteau încoace și încolo, căruia i se adăuga necunoașterea, în general, a locurilor unde se aflau diverse scări și coridoare, deseori simpla traversare a unei punți putea să-ți ia aproape jumătate de oră, ba împingându-te pe lângă oameni, ba lipindu-te de pereții încărcăți de țevi, pentru a le face loc altora să treacă.

Și cu toate astea, Avice nu reușea să scape de Jean.

Din clipa în care descoperise că le fusese alocată aceeași cabină (peste șase sute de mirese pe vas și pe ea o puseseră împreună cu Jean!), bruneta hotărâse să-și asume un nou rol: acela de Cea Mai Bună Prietenă a lui Avice. Uitănd, în mod convenabil, de antipatia reciprocă ce le caracterizase întâlnirile de la Clubul Soțiilor Americane, Jean își petrecuse cea mai mare parte a ultimelor douăzeci și patru de ore ținându-se scai după Avice și întrerupând-o ori de câte ori începea o conversație cu oricine altcineva, pentru a-și marca teritoriul prin intermediul unei aluzii la un presupus trecut comun în Sydney.

Așa au ajuns să ia împreună micul dejun la prima oră („Avice! O mai știi pe fata aia care surfila totul drept? Până și lenjeria intimă?“), să umble împreună pe punți pentru a se orienta („Avice! Ții minte că a trebuit să purtăm colierele alea făcute din inele pentru găini? Îl mai

ai pe al tău?“) sau să stea împreună la aceeași coadă aglomerată din fața băii („Avice! Ai purtat furoul ăla în noaptea nunții? Pare puțin cam elegant pentru o zi obișnuită... sau încerci să impresionezi pe cineva? Ei, nu-i așa?“). Avice știa că ar fi trebuit să se poarte mai frumos cu Jean, mai ales de când aflase că avea doar șaisprezece ani, dar zău așa! Fata era îngrozitor de sâcâitoare.

Iar Avice nu era convinsă nici de sinceritatea ei deplină. La micul dejun, avusese loc un schimb de replici în timpul căruia Jean trăncănise despre planurile ei de a-și lua o slujbă la magazinul universal în care mătușa soțului ei deținea un post de conducere.

– Cum o să poți munci? Credeam că aștepți un copil, i-a spus Avice cu răceală.

– L-am pierdut, i-a răspuns nepăsătoare Jean.

Avice i-a aruncat o privire aspră, încărcată de scepticism.

– A fost foarte trist, a adăugat Jean.

Apoi, după o pauză:

– Crezi că o să mă lase să iau încă o porție de șuncă?

În timp ce urca în pas grăbit ultimul șir de trepte, Avice a remarcat că Jean abia dacă-l pomenea pe soțul ei, Stanley. Ea una ar fi vorbit mai des despre Ian, dar în puținele ocazii în care o făcuse, Jean încercase să-i smulgă cine știe ce confidențe vulgare („L-ai lăsat să ți-o pună înainte de noaptea nunții?“ sau, mai rău: „Te-a speriat prima dată când ai văzut-o... știi tu... sculându-se?“). Până la urmă, Avice a renunțat la încercarea de a se descotorosi fofilându-se de noua ei prietenă. La ora unsprezece, toate trebuiau să se prezinte sus, pe puntea de decolare, pentru cuvântarea căpitanului. Ar fi trebuit să-i fie destul de ușor să se piardă de ea printre peste șase sute de alte femei, nu-i așa?

– Ai chef să mergi la vreuna dintre prelegerile astea? i-a strigat Jean, mestecând gumă în timp ce-și croiau drum pe lângă cabina de proiecție. Săptămâna viitoare o să fie una despre greutatea pe care le întâmpini când te căsătorești cu un străin.

Așa cum se întâmplase toată dimineața, vocea ei răsuna peste vibrațiile zgomotoase ale motoarelor și peste repetatele comenzi date

prin siflee, care-i chemau pe subofițerul Gardner sau pe alți membri ai echipei speciale în biroul comandantului.

Avice s-a prefăcut că n-o aude.

– Mie-mi place destul de mult cea despre dificultățile obișnuite din primul an de căsnicie, a continuat Jean. Doar că, până acum, primul nostru an s-a dovedit al naibii de ușor. El nici n-a fost de față.

– Echipajul navei britanice *Victoria* va face tot ce-i stă în putință pentru ca drumul vostru până în Regatul Unit să fie unul plăcut... În același timp, trebuie să rețineți că nu vă aflați pe un pachebot, ci aveți privilegiul de a fi pasagere pe unul dintre vasele militare ale Majestății Sale. Viața la bord trebuie să fie guvernată de regulile și de obiceiurile armatei.

Margaret stătea pe puntea de decolare, în al treilea rând de mirese, dintre care unele chicoteau nervos în timp ce-l ascultau pe căpitan. Acesta din urmă, se gândea ea, umbla de parcă cineva i-ar fi cusut mânecile de haină.

Marea, strălucitor de albastră, era blândă și liniștită, iar puntea, mare cât un câmp de aproape un hectar, abia dacă se mișca. Margaret se uita pe furiș la oglinda lucitoare a apei, adulmecând aerul sărat, simțind atingerea ceții purtate de briză, bucurându-se, pentru prima oară de când ridicaseră ancora cu o zi în urmă, de spațiu și libertate. Crezuse că o să i se pară puțin înfricoșător să nu mai vadă țărmul, dar în schimb se desfăta cu simpla întindere a oceanului și se întreba (cu curiozitate, nu cu teamă) ce se afla dincolo de suprafața lui.

La fiecare capăt al punții, reflectate în suprafața prismatică a câtorva bălți formate din apă de mare și combustibil, avioanele stăteau priponite, cu boturile lor scânteietoare îndreptate în sus, ca și cum ar fi tânjit să zboare. Între ele, la baza turnului cunoscut drept „insula”, stăteau de veghe grupuri de bărbați îmbrăcați în salopete.

– Fiecare persoană aflată la bordul navelor militare se supune legilor disciplinei navale, ceea ce înseamnă că îi sunt interzise băuturile spirtoase, vinul sau berea, precum și jocurile de noroc sub orice formă. Nu este permis, în nici un moment, fumatul în preajma avioanelor. Cel mai important, nu stați în calea și nu distrageți atenția

bărbaților aflați la datorie. Aveți voie în aproape orice parte a vasului, cu excepția încăperilor în care locuiesc bărbații, însă munca nu trebuie întreruptă.

Auzind acestea, unele dintre fete s-au uitat în jur, iar un marinar le-a făcut cu ochiul. Un chicotit s-a răspândit în rândul tinerelor. Margaret și-a mutat greutatea de pe un picior pe celălalt și a oftat.

La doar două minute după ce căpitanul începuse să vorbească, Jean, una dintre fetele repartizate în aceeași cabină cu Margaret, trecuse repede pe locul din fața acesteia, iar acum stătea cu un picior îndoit sub ea, rozându-și unghiile. În dimineața aceea fusese plină de viață, turuind fără încetare, încă din zori, despre entuziasmul ei, despre navă, despre pantofii ei noi. Orice-i trecea prin minte ciripea numaidecât, nefiltrat, în urechile noilor ei colege de cameră. Acum, confruntată cu atitudinea severă a căpitanului și cu pomelnicul lui de posibile delikte, părea să-și fi pierdut pentru o vreme siguranța, iar însuflețirea ei lăsase loc îngrijorării.

– Poate ați auzit de la alte mirese că, de-a lungul călătoriei, au avut ocazia de a coborî de pe vase în diverse porturi. Trebuie să rețineți că, aflându-vă pe o navă de transport, voi probabil că nu veți putea pleca. S-ar putea să existe șansa unor coborâri pe uscat în Colombo și, eventual, în Bombay, dacă situația internațională o va permite, însă nu pot fi considerate lucruri sigure. Aș adăuga că persoanele ce nu revin la bord până la ora stabilită riscă să fie lăsate în urmă.

Căpitanul și-a lăsat privirea să-i alunece printre ele. Nu era nimic în ochii lui care să lase loc de speculații.

– Dacă există vreo plângere de ordin general cu privire la o chestiune sau alta, ar trebui informat ofițerul de gardă din serviciul feminin, iar ea va aduce problema în atenția căpitanilor-locotenenți. Între timp, femeilor le este interzis accesul în următoarele spații: încăperile în care se odihnesc și iau masa marinarii, cabinele și popotele ofițerilor, locurile de sub puntea hangarelor, cele situate cu un nivel deasupra punții de decolare, spațiile destinate păstrării armamentului și în interiorul bărcilor de salvare.

Un ghid mai amănunțit, sub forma unei broșuri, va fi distribuit fiecăreia dintre voi în această după-amiază. Aș vrea ca toate să-l citiți

și să vă asigurați că respectați întocmai regulamentele prevăzute acolo. Nu pot sublinia îndeajuns cât de grave vor fi consecințele pentru acelea care aleg să nu se supună.

Pe punte s-a așternut tăcerea, în vreme ce căpitanul lăsa ca vorbele sale să capete ecou. Margaret a simțit cum se îmbujorează la gândul cabinei sale, aflate dedesubt, pe puntea hangarelor. Puțin mai încolo, o femeie plângea.

– La bord se află opt ofițeri din serviciul feminin, pentru a vă sfătui, ajuta și asista de-a lungul călătoriei.

În momentul acela, bărbatul a arătat înspre femeile ce stăteau lângă avioanele Corsair, fiecare arătând aproape la fel de neîndurătoare și de trufașă precum căpitanul.

– Fiecare ofițer are în grijă un grup de cabine și va fi întotdeauna disponibil pentru a vă ajuta.

Căpitanul le-a fixat cu o privire aspră pe femeile din fața lui.

– Ofițerii din serviciul feminin vor face și ronduri pe timpul nopții.

– S-a dus naibii distracția mea de seară, a șoptit fata de lângă Margaret, iar replica i-a fost primită cu râsete înfundate.

– Așa cum femeilor nu le este permis să intre în spațiile de cazare ale personalului naval, nici echipajul vasului n-are acces în spațiile de dormit și locuit ale femeilor, cu excepția cazurilor în care le-o cere datoria. V-aș reaminti de afirmația mea anterioară și anume că ofițerii de gardă din serviciul feminin vor face ronduri pe timpul nopții.

– Iar fetele neascultătoare vor cădea în mare.

A urmat o nouă izbucnire de chicoteli furișe, dar limpezi, ce parcă au detensionat atmosfera.

– Dumnezeu știe drept cine ne ia, a spus fata de lângă Margaret, jucându-se cu o broșă.

Căpitanul părea să fi ajuns la finalul discursului său interminabil. S-a uitat la o notiță atașată broșurilor lui, aparent hotărându-se dacă să continue sau nu. După o clipă sau două, și-a ridicat capul.

– Am fost rugat să vă spun și că... a fost deschis... aici maxilarul căpitanului s-a încleștat... un mic coafor, în capătul dinspre pupa al camerei de odihnă de lângă cabina B. Va fi deservit de către voluntare din rândul pasagerelor, dacă cineva dorește... să-și ofere serviciile.

S-a uitat atent în hârtiile lui, apoi le-a fixat pe toate cu o privire ce putea să transmită răceală sau, pur și simplu, o resemnare plictisită.

– Prietenoasă ființă, a spus Margaret în șoaptă, în vreme ce grupul se împrăștia.

– Mă simt de parcă m-aș fi întors la școală, dar cu mai puține locuri de fumat, a murmurat Jean, aflată în fața ei.

Highfield s-a uitat la femeile din fața lui, care-și dădeau coate, sușoteau, se foiau, nefiind capabile nici măcar să stea locului îndeajuns de mult încât să-l asculte enumerând regulile și regulamentele ce urmau să le guverneze viețile în următoarele șase săptămâni. Numai în ultimele douăzeci și patru de ore asistase la noi încălcări ale regulilor, la noi exemple de motive pentru care acea călătorie fusese o idee catastrofală, și ar fi vrut să-i telegrafieze lui McManus pentru a-i spune: „Vezi? Nu ți-am zis eu că așa o să se întâmple?”. Jumătate dintre femei erau isterice și păreau să nu știe dacă să râdă ori să plângă. Femeile din cealaltă jumătate deja încurcau locul, pierzându-se pe sub punți, uitând să se aplece și lovindu-și capetele, stând în drumul oamenilor lui sau oprindu-l chiar pe el pentru a-l întreba, așa cum făcuse una în dimineața aceea, unde ar putea găsi bufetul cu înghețată. Colac peste pupăză, ceva mai devreme mergea prin galeria de la nivelul superior și se trezise într-un nor nu de combustibil, ci de parfum. Parfum! Fetele alea puteau la fel de bine să-și lege lenjeria în locul flămării vasului și să termine povestea.

Trebuia recunoscut că nu exista nici o diferență izbitoare în comportamentul bărbaților, însă știa că era doar o chestiune de timp: chiar în clipa aceea femeile erau principalul subiect de discuție în cabinele marinarilor și mașiniștilor, la popota ofițerilor, ba chiar și în dormitoarele infanteriștilor marini. Căpitanul simțea o ușoară neli-niște plutind în aer, așa cum un câine simte mirosul furtunii ce se apropie.

Sau poate că pur și simplu nimic nu mai părea la locul lui de la moartea lui Hart. Membrii echipajului își pierduseră hotărârea plină de voioșie ce le caracterizase ultimele nouă luni petrecute în Pacific. Bărbații rămași pe navă erau acum retrași, mai înclinați spre certuri

și insubordonare. De când ridicaseră ancora, îi surprinsese de câteva ori bombănind între ei și se întrebaseră cât de mult îl învinovăteau. Și-a încheiat discursul și, așa cum făcea deseori, s-a silit să-și alunge gândurile din minte. Femeile nu arătau cum se cuvine. Purtau culori prea aprinse, părul prea lung, eșarfe ce atârnavă peste tot. Până atunci nava lui fusese o imagine monocromă, o înșiruire ordonată de gri și alb. Simpla introducere a culorilor îl dezechilibra, ca și cum cineva ar fi eliberat în preajma lui un stol de păsări exotice și le-ar fi lăsat acolo, gălăgioase și imprevizibile, să stârnească haosul. Unele dintre femei purtau pantofi cu toc, pentru numele lui Dumnezeu!

Nu-i vorba că nu-mi plac femeile, și-a zis el, așa cum făcea de câteva ori pe oră. Doar că fiecare lucru își are locul lui. Oamenii își au locul lor. El era un individ rezonabil. Nu i se părea că are un punct de vedere excesiv.

Și-a strâns broșura la subraț și a dat cu ochii de niște matrozi care zăboveau pe lângă parâme – lanțurile ce legau aeronavele de punte.

– Voi n-aveți nimic mai bun de făcut? s-a răstit la ei, apoi s-a întors pe călcâie și a pornit cu pași mari spre culoarul comun.

Dragă Joe,

Ei bine, iată-mă pe Victoria, împreună cu celelalte mirese, și îți pot spune un lucru: categoric sunt o fată căreia îi place pe pământ. E o aglomerație îngrozitoare, chiar și pe o navă de asemenea mărime, și oriunde te-ai duce, dai peste oameni, de parcă ai fi într-un oraș, dar mai rău. Presupun că tu ești obișnuit, dar eu deja visez la câmpuri și spații libere. Aseară am visat chiar și turma de vaci a tatei...

Cabina noastră cu patru paturi e una dintre numeroasele cabine amenajate în ceea ce pare să fi fost cândva un uriaș puț de lift, iar eu o împart cu alte trei fete ce lasă impresia că ar fi de treabă. Una dintre ele, Jean, are doar șaisprezece ani și ghici ce? Nu e cea mai tânără! Sunt la bord două fete care, în mod evident, n-au mai mult de cincisprezece ani, amândouă măritate cu britanici și călătorind singure. N-aș putea spune ce-ar fi făcut tata dacă aș fi venit acasă la cincisprezece ani și l-aș fi anunțat că mă căsătoresc, chiar dacă ar fi fost vorba despre tine, dragul meu. Îmi mai împart dormitorul cu o fată care a lucrat la

Spitalul Clinic Australian din Pacific și care nu spune mai nimic, dar și cu o alta care cred că e genul puțin mai monden.

Se pare că o mireasă a ratat imbarcarea în Sydney și va fi dusă cu avionul până în Fremantle, de unde o s-o luăm noi. Așadar, probabil nu s-ar putea spune că forțele maritime nu fac tot ce le stă în putere pentru a ne aduce la voi.

Bărbații sunt cu toții destul de prietenoși, deși nu se cuvine să stăm prea mult de vorbă cu ei. Unele fete se prostesc ori de câte ori trec pe lângă unul. Zău, ai crede că nici măcar n-au mai văzut un bărbat, darămite să se fi măritat cu unul. Căpitanul ne-a tras deja o săpuneală și toți vorbesc întruna despre apă și despre cum n-ar trebui să folosim nici o picătură. Eu n-am spălat decât o flanelă azi-dimineață. Nu văd cum aș putea să sec nava din atâta lucru. Mă gândesc deseori la tine și mă mângâie închipuirea că, probabil chiar în clipa asta, navigăm pe același ocean.

Joe Junior sunt sigură că-ți transmite dragostea lui (mă lovește ca un catâr când încerc să dorm!).

A ta, Maggie

Mai erau lucruri pe care nu i le spusese lui Joe: faptul că își petrecuse cea mai mare parte a primei nopți stând trează și ascultând zăngănitul lanțurilor, bufniturile ușilor ce se trânteau dedesubtul și deasupra ei, țișetele și râsetele isterice ale femeilor cazate dincolo de pereții subțiri, simțind vibrațiile uriașului vas ce se mișca sub ea, gemând ca o fiară preistorică. Că, printre ordinele de neînțeles ce răsunau la fiecare sfert de oră („Echipaj, la posturile de luptă“, „Pregătiți pentru primirea la bord a șleului cu porții în plus“, „Echipaj special, închideți“), fuseseră trezite cu o interpretare la megafon a îndemnului „Hopa sus, arată un picior“ (iar la cinci și jumătate dimineața auzise versiunea mai puțin plăcută, destinată bărbaților: „Hopa sus, deșteptarea, mâna de pe mădular luați, cu ciorapii vă-ncălțați“). Că nava era o amețitoare harababură de posturi și grade, de la marinari până la mașiniști și piloți. Că sala de mese era îndeajuns de mare, încât să găzduiască trei sute de fete deodată, că puse laolaltă făceau tot atâta gălăgie cât un stol de grauri ce se lasă pe pământ și că la cina din ajun

mâncase mai bine decât în ultimii doi ani din viața ei. Că primul obicei marinăresc pe care-l învățaseră (punându-se accent pe importanța lui) fusese „spălatul militarăște”: lași dușul să curgă câteva secunde pentru a-ți înmuia pielea, te săpunești cu apa oprită, apoi te clătești scurt sub jetul de apă. Era vital, insistase ofițerul de la Crucea Roșie, să economisească apa, pentru ca pompele s-o poată desăra și înlocui suficient de repede, astfel încât călătoria să fie făcută în condiții de igienă. Din ce auzise Maggie la dușuri, ea era cam singura dintre mirese care respectase instrucțiunile.

În spatele ei, ascunsă de trupul ei umflat și de un pled împăturit cu grijă, dormea Maude Gonne. După discursul căpitanului, Margaret dăduse fuga înapoi în cabină (Daniel ar fi spus că se „urnise”) și potolise scâncetele cățelușei cu biscuiți furați, apoi o duse pe furiș la baie, pentru a se asigura că n-o să se facă de rușine. Abia se întorsese, când intrase Frances, iar Margaret se trântise pe patul ei și își pusese o mână prevenitoare pe capul ascuns al animalului, silindu-l să tacă.

Era o problemă. Crezuse că o să-i fie alocată o cabină cu un singur pat, că așa primiseră cele mai multe mirese însărcinate. Nu-i dăduse prin gând că ar putea fi nevoită să-și împartă dormitorul.

Se întreba dacă putea să aibă încredere în Frances, care își avea patul lângă al ei. Părea o fată cumsecade, dar spusese prea puține ca să sugereze ceva anume. Și era infirmieră, iar unele dintre acestea se atașau teribil de tare de reguli și regulamente.

Margaret și-a schimbat poziția în pat, încercând să se așeze comod, în timp ce simțea motoarele huruind sub ea. Ar fi vrut să-i spună foarte multe lui Joe, ar fi vrut să-i împărtășească o mulțime de lucruri despre cât de străin i se părea totul: să fie împinsă cu forța din căminul ei într-o lume în care fetele deveneau isterice nu doar în legătură cu viitorul lor, ci și din pricina unor mărci de șampon ori ciorapi („De unde i-ai luat? I-am căutat peste tot!”) și își făceau una alteia mărturisiri atât de intime, încât lăsau impresia că se cunoșteau de ani de zile, nu doar de douăzeci și patru de ore.

Mama ei ar fi putut s-o lămurească, s-a gândit Margaret. Ar fi putut să le vorbească pe limba lor, să traducă, apoi să dezamorseze situația cu câteva replici concise și pline de miez. Dacă aș fi știut că o

să plece, și-a zis ea, aș fi ascultat-o mai atent. Aș fi tratat totul cu ceva mai mult respect, în loc să-mi petrec viața încercând să mă port ca băieții. Nu ți se spune niciodată că durerea nu e doar o prăpastie larg deschisă, ci se și întinde la nesfârșit, cu miliarde de întrebări ce nu-și găsesc răspunsul.

Margaret s-a uitat la ceas. Ai ei probabil că erau deja pe afară, poate cu tractorul, curățând puietii de pe marginea pășunii boulenilor, așa cum avuseseră de gând să facă toată vara. Colm glumise, spunându-i că o să-și iasă din minți atâtea săptămâni înconjurată de femei. Tata îi zisese că ar putea învăța câteva lucruri. Margaret s-a uitat pe furiș la toate gătelile femeiești din jurul ei, la mătasuri, nai-loane și imprimeuri florale, la creme pentru față și seturi pentru manichiură. Nu se așteptase să sfârșească prin a se simți ca o străină.

– Vrei perna mea?

Frances scosese nasul din romanul pe care-l citea. Arăta către pân-tecele lui Margaret.

– Nu. Mersi.

– Haide, nu se poate să-ți fie comod!

Era cea mai lungă propoziție pe care o rostise de când se prezentase. Maggie a stat pe gânduri, după care a primit cu mulțumiri perna, pe care și-a îndesat-o sub coapse. Era adevărat: paturile suprapuse erau la fel de spațioase și de confortabile ca o scândură de călcat.

– Când urmează să naști?

– Abia peste vreo două luni.

Margaret și-a tras nasul, apoi a împins șovăitoare în saltea.

– Presupun că ar fi putut să fie și mai rău. Ne-ar fi putut da hamace.

Cealaltă fată i-a zâmbit nesigură, ca și cum, după ce deschisese discuția, nu mai știa cum s-o continue. S-a întors la cartea ei.

Maude Gonne se foia și scâncea în somn, zgâriind cu labele spa-tele stăpânei sale. Zgomotul pe care-l făcea era acoperit de zăngănitul motoarelor și de flecăreala fetelor care treceau prin fața ușii întredeschise. Însă Margaret trebuia să facă ceva. Maude Gonne nu putea să-și petreacă următoarele șase săptămâni ascunsă în cabină. Chiar dacă ar fi scos-o doar ca să meargă până la baie, cu siguranță aveau

să existe momente în care și celelalte tinere urmau să fie de față. Și atunci cum avea s-o convingă pe cățelușă să tacă?

Fir-ar să fie, și-a zis ea, schimbându-și iar poziția pântecelui. Cu bebelușul care se mișca fără încetare și cu toate femeile alea în jur, ziua, noaptea și în fiecare clipă, îi era imposibil să gândească limpede.

Ușa cabinei era deschisă, așa că Avice a pășit înăuntru, amintindu-și să se aplece (n-avea nici o intenție să-l întâlnească pe Ian cu fruntea învinețită) și le-a zâmbit celor două fete care stăteau întinse pe paturile de jos. Făcute din saltele de campanie distribuite de marina militară, așezate pe cadre înălțate, paturile suprapuse erau situate la nici un metru jumate unul de celălalt, în vreme ce valijoarele femeilor, conținând strictul necesar, fuseseră stivuite în siguranță lângă peretele temporar de tablă ce le despărțea de dormitorul vecin.

Toată cabina ocupa mai puțin spațiu decât baia de acasă a lui Avice. Nu se făcuse nici o concesie feminității pasagerelor: țeșăturile erau, în cel mai bun caz, utilitariste, podeaua n-avea nici un covor pe ea, iar culoarea era de un cenușiu uniform, ca de navă de război. Singurele oglinzi se găseau în încăperile pline de aburi ce găzduiau dușurile. Valizele mai mari, în care se aflau cele mai multe dintre hainele și lucrurile lor, erau încuiate pe puntea superioară de la pupa vasului, unde mirosea a combustibil de avion și unde n-aveau acces decât dacă implorau permisiunea unei femei-ofițer, surprinzător de acre, din serviciul feminin, care deja îi amintise de două ori lui Avice (cu o invidie greu ascunsă, așa i se păruse) că la bord nu se face parada modei.

Avice era teribil de dezamăgită din pricina tovarășelor ei de drum. În dimineața aceea, aproape oriunde se uitase, văzuse fete îmbrăcate în haine mai elegante, ce aveau aerul potrivit, acel aer care lui Avice îi indica un statut social asemănător cu al ei. În compania lor ar fi putut găsi o consolare pentru oroarea de pe navă. În schimb, ei îi căzuseră pe cap o țărancă însărcinată și o infirmieră posacă. (Spera ca aceasta din urmă să nu se dovedească una dintre acele femei care se cred superioare, ca și cum lucrurile îngrozitoare la care

e de presupus că au asistat le-ar face pe toate celelalte superficiale pentru că încearcă să se distreze.) Și, desigur, mai era Jean.

– Salutare, camarazi marinari!

Jean s-a cățarat în patul de deasupra lui Margaret, mișcându-și ca o maimuță membrele subțiri și golașe, apoi și-a aprins o țigară.

– Avice și cu mine am cercetat ce se întâmplă la bord. În galeria de jos, aproape de prora vasului, există un cinematograf. Are cineva chef să meargă la film mai târziu?

– Nu. Oricum, mersi, a spus Frances.

– De fapt, eu cred că o să rămân aici și o să scriu niște scrisori.

Avice s-a urcat în patul ei, ținându-și cu o mână fusta peste coapse. A fost nevoie de ceva efort.

– Mă simt un pic obosită.

– Da' tu, Maggie?

Jean s-a aplecat peste marginea patului ei. Ivirea bruscă a capului ei a făcut-o pe Margaret să sară în sus și să se răsucească într-un fel ciudat. Avice s-a întrebat dacă nu cumva această tovarășă de călătorie avea să se dovedească și mai ciudată decât bănuise. Margaret a părut să-și dea seama că reacția ei fusese un pic cam stranie, așa că a întins o mână în spate, a luat o revistă și a deschis-o repede, cu o nonșalanță studiată.

– Nu, a răspuns ea. Mulțumesc. Eu... eu probabil că ar trebui să mă odihnesc.

– Da. Așa să faci, i-a zis Jean, săltându-se înapoi pe saltea și trăgând îndelung din țigară. Ultimul lucru pe care ni l-am dori ar fi să lepezi copilul aici.

Avice își căuta peria de păr. Scotocise de vreo câteva ori prin trusa ei de toaletă, după care se dăduse jos din pat ca să se uite și prin celelalte. Acum că entuziasmul plecării se risipise și îi deveniseră clare condițiile în care urma să fie nevoită să-și petreacă următoarele șase săptămâni, starea ei de spirit se întunecase. Îi venea greu să treacă peste toate zâmbind.

– Îmi pare rău că vă deranjez, dar mi-a văzut cineva peria?

I s-a părut destul de nobil din partea ei să n-o întrebe direct pe Jean.

– Cum arată?

– E argintie. Cu inițialele mele pe spate. Cele de după căsătorie: AR.

– Aici, sus, nu-i, a zis Jean. Dar mai devreme, când au făcut moatoarele chestia aia care seamăna cu un scuturat, s-au răsturnat câteva lucruri din valizele noastre. Te-ai uitat pe podea?

Avice s-a lăsat în genunchi, blestemând lumina slabă pe care o arunca becul fără abajur din tavan. Dacă ar fi avut o fereastră, ar fi putut să vadă mai bine. De fapt, totul ar fi fost mai plăcut cu o vedere către mare. Era sigură că unele fete primiseră cabine cu hublouri. Nu putea înțelege de ce tatăl ei nu ceruse asta. Tocmai își întindea brațul pe sub patul lui Frances, când a simțit cum ceva rece și umed îi atinge interiorul coapsei. A scos un țipăt și a sărit în sus, lovindu-se cu ceafa de patul lui Frances.

– Ce Dumnezeu...

Durerea i-a săgetat creștetul, făcând-o să se poticnească. Și-a strâns fusta în jurul picioarelor și s-a răsucit, străduindu-se să vadă ceva în spatele ei.

– Cine a făcut asta? E cineva care numește asta o glumă?

– Ce s-a întâmplat? a întrebat-o Jean, cu ochii mari de uimire.

– Cineva m-a atins... Cineva și-a băgat chestia rece și umedă...

Aici, rămasă fără cuvinte, Avice s-a uitat bănuitoare în jur, ca și cum ar fi fost posibil ca vreun nebun să se fi pitit la bord când nimeni nu era atent.

– Cineva m-a atins acolo, a repetat ea.

Nimeni n-a scos un cuvânt. Frances o privea în tăcere, cu chipul netulburat.

– N-am vedenii, i-a spus Avice supărată.

În clipa aceea toți ochii s-au îndreptat către Margaret, care se aplecase peste marginea patului, bodogănind. Avice, cu obrazii aprinși, cu inima bătându-i nebunește în piept, cu picioarele încrucișate defensiv, s-a uitat lung la ea.

Margaret și-a ridicat vinovată privirea. S-a ridicat în picioare, s-a dus la ușă, a închis-o, apoi a oftat.

– Of, la naiba! Trebuie să vă spun tuturor ceva. Credeam că o să primesc o cabină doar pentru mine, având în vedere că sunt... în halul ăsta.

Avice a făcut un pas în spate, manevră dificilă într-un spațiu atât de strâmt.

– În ce fel? Oh, Doamne! Nu ești una dintre alea... pe invers? Oh, Dumnezeu!

– Pe invers? s-a mirat Margaret.

– Știam eu că n-ar fi trebuit să vin.

– Sunt însărcinată, prostuo! Credeam că o să stau singură în cabină pentru că sunt însărcinată.

– Îți faci un cuib sub pat? a întrebat-o Jean. Pisica mea așa a făcut când a fătat. A lăsat o mizerie groaznică.

– Nu! i-a răspuns Margaret. Nu-mi fac nici un afurisit de cuib! Uite ce e, încerc să vă spun ceva.

Obrajii i se înroșiseră. Avice și-a încrucișat brațele la piept, ca pentru a se apăra.

– Ți-a felul tău de a-ți cere scuze?

Margaret a scuturat din cap.

– Nu e ceea ce crezi.

S-a lăsat în patru labe și a rostit o chemare blândă. Câteva secunde mai târziu, mâna ei lată s-a ivit afară de sub pat. În ea ținea o cățelușă.

– Fetelor, a spus ea, faceți cunoștință cu Maude Gonne.

Patru perechi de ochi s-au holbat la animal, care le-a privit la rândul ei cu ochi urduroși și nepăsători.

– Știam eu! Știam eu că pui ceva la cale! a strigat triumfătoare Jean. Când eram pe puntea de decolare, mi-am zis: „Margaret asta e șireată ca o vulpe, ia uite-o cum se strecoară.”

– Oh, pentru Dumnezeu! s-a strâmbat Avice. Vrei să zici că asta m-a...?

– Furoul ăla chiar își face treaba, așa-i, Avice? a întrebat-o Jean în bătaie de joc.

Frances s-a uitat cu atenție la cățelușă.

– Dar n-ai voie cu animale de companie la bord, a spus ea.

– Știu.

– Îmi pare rău, dar nu poți spera că o s-o faci să tacă, a zis Avice. Și o să umple dormitorul de miros.

S-a lăsat o tăcere lungă, timp în care gândurile nerostite pluteau în aer. Până la urmă, îngrijorarea s-a dovedit mai puternică decât delicatețea înăscută a lui Avice.

– O să stăm la bordul fierătaniei ăsteia vreme de șase săptămâni. Ea unde o să-și facă nevoile?

Margaret s-a așezat, aplecându-se pentru a nu-și lovi capul de patul de deasupra. Cățelușa s-a cuibărit în poala ei.

– E foarte curată și... am plănuit eu totul. Aseară n-ați observat nimic, nu-i așa? După ce ați adormit, am făcut-o să alerge înapoi și încolo pe culoarul din capăt.

– Ai făcut-o să alerge înapoi și încolo pe culoar?

– Și am curățat după ea. Uite, nu latră. Nu miroase. Voi avea grijă ca „nevoile” ei să nu vă stea câtuși de puțin în cale. Dar vă rog, vă rog, nu mă dați de gol. E... bătrână... Mama mi-a dat-o. Și...

Fata a clipit frenetic.

– ... Uite, ea e tot ce mi-a mai rămas de la maică-mea. N-am putut s-o părăsesc, bine?

S-a lăsat liniștea, în vreme ce femeile se uitau una la cealaltă. Margaret stătea cu ochii în pământ, roșie la față din pricina emoțiilor. Era prea curând pentru asemenea confidențe, știa asta și o știau și ele.

– E vorba doar despre câteva săptămâni și e foarte important pentru mine.

A urmat o nouă și îndelungată tăcere. Sora medicală și-a privit pantofii.

– Dacă vrei să încerci s-o ții aici, pe mine nu mă deranjează.

– Nici pe mine, a spus Jean. Atâta vreme cât nu-mi roade pantofii. E chiar dulce. Pentru un șobolan.

Avice știa că nu putea fi singura care să se plângă: ar fi făcut-o să pară lipsită de inimă.

– Cum rămâne cu infanteriștii marini? a întrebat ea.

– Ce?

– Cei care, de mâine seară, se vor posta în fața ușilor noastre. N-ai auzit ce-a zis ofițereasa aia din serviciul feminin? N-o s-o mai poți scoate din cabină.

– Un infanterist marin? Pentru ce?

– O să vină la nouă și jumătate. Presupun ca să-i împiedice pe bărbații de jos să intre și să ne răpească, a spus Jean. Gândește-te: o mie de bărbați disperăți, care stau la doar câțiva metri sub noi. Dacă ar vrea, ar putea să dea buzna pe ușile noastre și...

– Oh, pentru numele lui Dumnezeu!

Avice și-a dus repede mâna la gât.

– Totuși, a continuat Jean, rânjind lasciv, paza ar putea exista ca să ne țină pe-alde noi înăuntru.

– Ei bine, va trebui s-o scot înainte să vină infanteristul.

– Culoarul o să fie prea aglomerat, a zis Jean.

– Poate că ar trebui să spunem cuiva, a intervenit Avice. Sunt sigură că o să înțeleagă. Și poate că au... condiții speciale pentru genul ăsta de situații. O încăpere în care ar putea s-o țină. Probabil că ar fi mult mai fericită cu puțin spațiu în care să alerge, nu-i așa?

Avice și-a dat seama că n-o deranja doar discuția despre câine, ci și senzația că cineva scăpa nepedepsit. Tuturor le fuseseră cântărite bagajele până la ultimul gram, li se impuseseră restricții privind pachetele cu mâncare și li se ceruse să-și lase în urmă lucrurile preferate. Iar fata aceea avusese neobrăzarea să nu ia în seamă nimic.

– Nu, a răspuns Margaret, întunecându-se la față. L-ai auzit pe căpitan azi-dimineață. Încă suntem prea aproape de casă. O s-o urce într-o barcă, o s-o trimită înapoi spre Sydney și n-o s-o mai văd niciodată. Nu-mi pot asuma un asemenea risc. Cel puțin nu încă.

– O facem noi să tacă, a spus Jean, mângâind cățelușa pe cap.

Avice a avut impresia că Jean ar fi dispusă la orice aducea cu subminarea autorității.

– Nu-i așa, fetelor? O să fie grozav! Mai târziu, o să-i aduc pe furiș ceva de mâncare de la cină.

– Avice? a întrebat Margaret.

După aceea, Avice avea să-și dea seama că fata rostise întrebarea ca și cum i-ar fi pus deja eticheta de persoană care strică tot cheful altora.

– Eu n-o să scot o vorbă, a răspuns ea, cu glas încordat. Doar s-o ții departe de mine. Iar dacă ești prinsă, ai grijă să le spui că noi n-am avut absolut nici un amestec.

Capitolul 6

Din efectivul vasului făceau parte și vreo treizeci și cinci, patruzeci de infanteriști marini. Înfățișarea elegantă și purtarea lor veneau, de obicei, în contrast direct cu noi, „mateloții”, și stârneau o oarecare mirare amuzată din partea noastră... Cu nasturii lor de alamă și cu cizmele lor perfect lustruite, aveau un aer foarte pretențios.

*L. Troman, marinar, nava britanică Victorious,
în Wine, Women and War*

Două zile de la începerea călătoriei

Străduindu-se să le țină ocupate pe acele mirese al căror entuziasm inițial putea să lase loc dorului de casă, nava britanică *Victoria* oferea, în a doua zi de călătorie, următoarele activități, prezentate în detaliu în primul număr al publicației *Cotidianul navei*:

ora 10:00 Rugăciuni protestante (puntea E)

ora 13:00 Muzică înregistrată

ora 14:30 Jocuri marinărești (puntea de decolare)

ora 16:00 Colțul de tricotaj (Crucea Roșie va oferi un kilogram de lână roz sau albă și o pereche de andrele pentru fiecare fată)

- ora 17:00 Prelegere: „Căsnicia și viața de familie“, oferită de preotul navei
- ora 18:30 Petrecere cu Bingo (spațiul de recreere, puntea principală)
- ora 19: 30 Liturghia romano-catolică

Dintre toate, jocurile marinărești și petrecerea cu Bingo păreau cele mai populare, iar prelegerea, cea mai puțin căutată. Din păcate, preotul avea un aer respingător și cel puțin una dintre mirese remarcase că n-aveau nevoie de o prelegere despre căsătorie din partea unui bărbat ce parcă voia să se spele ori de câte ori se întâmpla să-l atingă în treacăt o femeie.

În același timp, gazeta cu nume plin de fantezie, redactată de una dintre femeile-ofițer din serviciul feminin, cu ajutorul a două mirese, menționa și că era ziua de naștere a doamnei Josephine Darnforth, în vârstă de nouăsprezece ani, și a doamnei Alice Sutton, în vârstă de douăzeci și doi de ani, apoi făcea apel la cititoarele ei să participe cu mici bârfe ori cu urări de bine, ce ar fi putut „să facă astfel încât călătoria să treacă într-un mod mai plăcut și mai prietenos“.

– Bârfe, ha? a comentat Jean, căreia articolul îi fusese citit cu voce tare. Pun pariu că, până la sfârșitul drumului, o să aibă destule cât să umple douăzeci de ziare.

Avise părăsise devreme dormitorul, pentru a participa la rugăciunile protestante. Socotea că la biserică avea să întâlnească oameni mai de rangul ei. Fusese ușor tulburată când Margaret anunțase că va lua parte la liturghia catolică. Nu mai cunoscuse niciodată o papistașă, așa cum le spunea mama ei, dar a avut grijă să nu lase să i se citească mila pe chip.

Jean, care deja își declarase aversiunea față de orice fel de religie (o experiență nefericită cu un Frate Creștin) se machia, pregătindu-se pentru ora de muzică înregistrată. Bănuia că acolo s-ar putea dansa și susținea că o „mănâncă pielea ca pe un cangur care stă în fundul gol pe un mușuroi de termite“ să scape din cabină și să atace ringul de dans.

Margaret stătea întinsă pe pat, cu o mână așezată pe trupul câinelui, citind una dintre revistele lui Avice. Din când în când, pufnea în batjocură.

– Scrie aici că n-ar trebui să dormi prea des pe o parte a feței, ca nu cumva să faci riduri. Cum naiba ar trebui să dormi altfel?

Apoi și-a amintit că, noaptea trecută, o văzuse pe Avice lungită pe spate, deasupra patului lui Frances, în ciuda evidentului disconfort pe care i-l producea capul plin de bigudiuri, prin urmare și-a făcut o notă mentală să nu mai comenteze niciodată în public.

Astfel Frances a rămas liberă să dispară fără nici un cuvânt. Îmbrăcată într-o pereche de pantaloni și o cămașă cu mânecă scurtă, ambele de un kaki deschis (era ținută cu care se putea apropia cel mai mult de vechea ei uniformă) s-a furișat afară din cabină, dând scurt din cap în semn de salut către fetele pe lângă care trecea, și a pornit-o în lungul coridorului.

A fost nevoită să ciocănească de două ori înainte de a primi un răspuns, însă chiar și atunci a făcut un pas în spate, citind și răscitind numele scris pe ușă.

– Intră!

A pășit în infirmerie, ai cărei pereți erau acoperiți de sus până jos cu sticle și borcane, ținute în siguranță pe rafturi înguste, în spatele unor uși de sticlă. Bărbatul așezat la birou avea părul scurt și roșcat, netezit în jurul capului ca un fel de cochilie protectoare, și era îmbrăcat în haine civile. Avea chipul pistruiat și ochii ridați din pricina a ceea ce ar fi putut să fie ani întregi de privit printre pleoapele întredeschise, deși, judecând după ceea ce făcea în clipa aceea, probabil că de vină erau, mai degrabă, zâmbetele.

– Vino înăuntru. Faci locul să pară dezordonat.

Frances s-a îmbujorat puțin, dându-și seama că omul glumise, apoi a făcut câțiva pași înspre el.

– Deci care pare să fie problema?

Mâna bărbatului aluneca înainte și înapoi de-a lungul biroului, ca și cum ar fi urmat un ritm neauzit.

– N-am nici o problemă.

Tânăra și-a îndreptat spatele, țeapănă în cămașa ei apretată.

– Sunteți chirurgul? Domnul Farraday?

– Nu.

Străinul s-a uitat la ea, parcă gândindu-se dacă s-o lămurească sau nu.

– Vincent Duxbury. Pasager civil. Probabil că nu sunt omul la care te gândeai. El... ăăă... n-a reușit să prindă vaporul. Căpitanul Highfield mi-a cerut să-i țin locul. Și, sincer să fiu, dat fiind nivelul de ospitalitate de la bord, sunt bucuros să-i fac pe plac. Cu ce te pot ajuta?

– Nu sunt sigură că puteți, a răspuns ea, încurcată. Cel puțin nu în felul acela. Am fost... vreau să spun, sunt infirmieră.

I-a întins o mână.

– Frances Mackenzie. Sora Frances Mackenzie. Am auzit că unora dintre mirese li se va permite să ajute cu îndatoririle de secretară și altele asemenea, iar eu mă gândeam că mi-aș putea oferi serviciile aici.

Vincent Duxbury i-a strâns mâna, apoi i-a făcut semn să se așeze.

– O infirmieră, așa-i? Bănuiam eu că s-ar putea să avem câteva la bord. Ai participat la multe acțiuni de luptă?

– Cinci ani în Pacific, a răspuns fata. Ultima mutare în interes de serviciu a fost la Spitalul Clinic Australian 2/7 Morotai.

S-a luptat cu impulsul de a adăuga un „să trăiți“.

– Vărul meu a fost în Japonia, în '43. Soțul dumitale?

– Al meu? Ah!

Pentru o clipă a părut prinsă pe picior greșit.

– Alfred Mackenzie. Infanteria Țării Galilor.

– Infanteria Țării Galilor... a repetat încet bărbatul, ca și cum asta ar fi avut vreo semnificație.

Frances și-a încrucișat mâinile în poală. Doctorul Duxbury s-a lăsat pe spătarul scaunului, jucându-se cu dopul unei sticle cafenii. Părea că se afla de ceva timp în cameră, cu toate că nu-și scosese încă haina. Brusc, tânăra și-a dat seama că mirosul de alcool care plutea în aer nu era neapărat medicinal.

– Deci...

Frances a așteptat, încercând să nu se uite prea mult la eticheta sticlei.

– Vrei să-ți faci în continuare datoria. În aceste șase săptămâni.

– Dacă pot fi de folos, da, a răspuns ea și a tras adânc aer în piept. Am dobândit experiență mai ales în tratarea arsurilor, a dizenteriei și în regenerarea sistemelor digestive grav afectate. Asta datorită prizonierilor de război, a adăugat ea. Am avut o experiență însemnată cu aceștia.

– Îh-hm.

– N-am prea multe cunoștințe de obstetrică sau ginecologie, dar m-am gândit că aș putea să ajut măcar la tratarea bărbaților. Am întrebat pe cineva de pe nava-spital *Ariadne*, unde mi-am făcut ultima oară serviciul, și am aflat că pe portavioane sunt răniți un număr disproportionat de mare de oameni, în special în timpul zborurilor de antrenament.

– Ai studiat foarte bine chestiunea, doamnă Mackenzie.

– Așadar... nici măcar nu-i vorba despre faptul că mi-ar plăcea să-mi ocup timpul într-un mod util, domnule doctor. Aș fi recunosătoare pentru șansa de a mai câștiga puțină experiență... Sunt un bun ucenic, a adăugat ea, când a văzut că bărbatul nu zice nimic.

A urmat un moment de tăcere. Frances se uita la Duxbury, dar intensitatea privirii lui o deconcerta.

– Cânti? a întrebat-o el în cele din urmă.

– Poftim?

– Cântece, doamnă Mackenzie. Știi dumneata, cântece din spectacole, imnuri, operă.

A început să fredoneze o melodie pe care ea n-o știa.

– Mă tem că nu, a răspuns tânăra.

– Păcat, a strâmbat el din nas, apoi a izbit cu palma în masă. Mă gândeam că am putea să adunăm câteva fete și să organizăm un spectacol. Ce ocazie perfectă, nu?

Frances a remarcat că sticla cafenie era goală. Încă nu reușea să deslușească ce stătea scris pe etichetă, dar mirosul lichidului pe care îl conținuse se împrăștia ușor în aer la fiecare răsuflare a bărbatului.

Ea a tras adânc aer în piept.

– Sunt sigură că ar fi o... o idee utilă, domnule doctor. Însă eu chiar mă întrebam dacă am putea să discutăm doar...

– *Long ago and far away...* Știi *Showboat*?

– Nu, a spus Frances. Mă tem că nu.

– Păcat. *Old Man River*...

Duxbury a închis ochii și a continuat să cânte. Frances a rămas așezată, cu mâinile încleștate în poală, neștiind sigur dacă să-l întrerupă sau nu.

– Domnule doctor?

Cântecul lui s-a transformat pe nesimțite într-un murmur melodios. Bărbatul și-a lăsat capul pe spate.

– Domnule doctor? Știți cumva când ați vrea să încep?

– *El tot hoinărește*...

Duxbury a deschis un ochi. A continuat să cânte până la sfârșitul versului.

– Doamnă Mackenzie?

– Pot începe de azi, dacă doriți. Dacă vi s-ar părea... util. Am uniformă în dormitor. Am păstrat-o intenționat în bagajul de mână.

Bărbatul se opri din cântat. Îi zâmbea larg. Frances s-a întrebat dacă așa avea să se poarte în fiecare zi. Ar fi urmat să fie nevoită să numere pe ascuns sticlele, așa cum obișnuia să facă pentru doctorul Arbuthnot.

– Știi ce-o să-ți zic, Frances? Pot să-ți spun Frances?

Acum arăta cu sticla înspre ea. Părea că-și savurează clipa de posibilă mărinimie.

– O să-ți zic să pleci.

– Mă scuzați?

Duxbury a izbucnit în râs.

– Te-am păcălit, nu-i așa? Nu, Frances Mackenzie. Ți-ai făcut datoria față de țara ta și a mea vreme de cinci ani. Meriți o mică pauză. O să-ți prescriu șase săptămâni de vacanță.

– Dar eu vreau să muncesc, a spus ea.

– Nici un dar, doamnă Mackenzie. Războiul s-a terminat. Peste doar câteva săptămâni o să fii ocupată cu cea mai dificilă slujbă din cariera ta. Nici n-o să-ți dai seama când o să începi să-ți crești propriii copii și atunci, crede-mă, îngrijirea soldaților bolnavi o să-ți pară o nimica toată. Aia o să fie adevărata muncă. Ascultă pe cineva care știe. Trei băieți și o fată. Fiecare dintre ei ca argintul viu.

I-a numărat pe degete, apoi a clătinat din cap, ca și cum ar fi fost pierdut în aprecierea de la distanță a odraslelor lui.

– Asta-i singura treabă care vreau să te intereseze de-acum înainte. Treaba femeilor *adevărate*. Așadar, oricât de mult m-ar bucura compania unei tinere atrăgătoare, în clipa asta voi insista să-ți savurezi ultimele zile de libertate. Coafează-ți părul. Uită-te la niște filme. Fă-te frumoasă pentru soțul ăla al tău.

Ea îl privea uluită.

– Du-te deci! Du-te, acum!

Lui Frances i-au trebuit câteva secunde ca să priceapă că era pof-tită afară. Bărbatul i-a făcut semn să-și retragă mâna pe care i-o în-tinsese.

– Și distrează-te! Vino să fredonezi câteva cântecele! *Fă loc zilei de mâine...*

A continuat să-l audă cântând până când a ajuns în capătul cu-loarului.

În seara aceea, infanteristul marin a ajuns cu un minut înainte de nouă și jumătate. Era un bărbat zvelt, cu părul negru, bine pieptănat, care, mișcându-se cu economia cuiva obișnuit să treacă neobservat, s-a postat chiar la intrarea în dormitorul lor, cu spatele la ușă, cu picioarele depărtate la puțin peste patruzeci și cinci de centimetri unul de celălalt și cu privirea ațintită în gol. Promise însărcinarea de a veghea asupra cabinei lor, a celor două aflate de-o parte și de alta și a celor cinci situate deasupra. Alți infanteriști erau așezați la intervale similare, în dreptul celorlalte dormitoare.

– Se putea să n-avem noi unul chiar în fața ușii? a bombănit Margaret.

Miresele stăteau întinse în paturi, citind sau scriind, în vreme ce Avice își dădea unghiile cu o oă pe care și-o cumpărase de la magazinul militar amenajat în camera de odihnă a ofițerilor. Nu era o nuanță deosebit de frumoasă, dar simțise nevoia unui răsfăț care să o ajute să străbată ceea ce deja se dovedea o călătorie plină de încercări.

Auzind pașii infanteristului și putând să vadă o frântură din trupul acestuia prin ușa întredeschisă, fetele s-au uitat una la alta.

Aproape fără să-și dea seama, Margaret și-a coborât ochii înspre cățelușă ei adormită. Au așteptat, în caz că bărbatul avea să rostească vreun salut sau, poate, o instrucțiune, însă el n-a făcut decât să rămână pe loc.

La zece fără un sfert, Jean a ieșit din cabină cu țigările ei, oferindu-i și lui. După ce soldatul a refuzat-o, ea și-a aprins una pentru sine, apoi a început să-l ia la întrebări: unde e cinematograful? Bărbații primesc aceeași mâncare ca miresele? Lui îi place piureul de cartofi? Infanteristul i-a răspuns monosilabic, zâmbind doar o dată, când ea l-a întrebat cum procedează când are nevoie să meargă la toaletă. („Of, Jean“, a murmurat Avice, din spatele ușii.)

– Sunt antrenat să n-am nevoie, a răspuns el sec.

– Deci, unde dormi? l-a întrebat ea cu cochetărie, sprijinindu-se de una dintre țevile ce se întindeau de-a lungul peretelui.

– În cabina mea, doamnă.

– Și unde-i asta?

– Secret oficial, a spus bărbatul.

– Nu încerca să mă protestezi! a replicat Jean.

Infanteristul a continuat să se uite drept înainte.

– Sunt doar curioasă...

S-a apropiat de el, cercetându-i curioasă chipul.

– Oh, haide, am avut soldăței de jucărie care vorbeau mai mult decât tine.

– Doamnă.

Fata părea a-și cântări muniția rămasă. Armele convenționale urmau a se dovedi inefficiente.

– De fapt, a spus ea, stingându-și țigara, voiam să te rog ceva... dar e puțin cam jenant.

Infanteristul s-a arătat precaut. Nu-i de mirare, s-a gândit Avice. Jean și-a lăsat vârful pantofului să-i alunece pe podea, ca și cum ar fi urmărit conturul unui model.

– Te rog să nu mai spui nimănui, dar mă tot pierd, a zis ea. Mi-ar plăcea să mă plimb pe navă, însă azi m-am rătăcit deja de două ori și asta m-a cam transformat în ținta glumelor printre celelalte fete. Așa

că nu-mi prea place să le întreb pe ele. Chiar am ratat cina fiindcă n-am reușit să găsesc cantina.

Infanteristul s-a mai relaxat un pic. A ascultat-o cu atenție.

– Vezi tu, e din cauză că am doar șaisprezece ani. Nu m-am descurcat prea bine la școală. Cu cititul și alte chestii. Și nu pot...

Jean și-a coborât vocea la nivelul unei șoapte.

– ... nu reușesc să pricep harta. Aia de pe navă. N-ai putea să mi-o explici tu, nu-i așa?

Bărbatul a stat puțin pe gânduri, după care a dat din cap în semn de încuviințare.

– E una afișată la avizierul acela. Vreți să v-o explic pas cu pas?

Vorbea cu voce gravă, sonoră, ca și cum ar fi fost pe cale să înceapă să cânte.

– Oh, ai vrea? l-a întrebat Jean, afișând un surâs înduioșător.

– Sfinte Sisoe, e genială! a exclamat Margaret, care asculta de după ușă.

Când ea și Avice au aruncat o privire afară, cei doi stăteau în fața hărții, la vreo patru-cinci metri distanță, în lungul culoarului. Margaret, îmbrăcată într-un capot și ducând cu ea o trusă de toaletă supradimensionată, și-a fluturat voioasă mâna spre ei și a trecut grăbită mai departe. Infanteristul a salutat-o, după care s-a întors la Jean pentru a-i explica în ce fel poate folosi harta pentru a ajunge de pe puntea hangarelor până la spălătorie, de exemplu. Tânăra părea extrem de concentrată pe ceea ce avea el de spus.

– Situația nu e ideală, a zis Margaret după aceea, așezându-se greoaie pe patul ei, în timp ce cățelușa umbla încet prin cabină, adulmecând podeaua. Pentru ea nu-i o plimbare adevărată. Vreau să spun că e obișnuită să alerge pe câmpuri.

Avice și-a înăbușit impulsul de a-i spune că ar fi trebuit să se gândească la asta dinainte. Acum stătea în fața oglinjoarei ei de voiaj, întinzându-și pe chip o cremă răcoritoare. Aerul de mare cu siguranță urma să aibă efecte îngrozitoare asupra pielii ei și a naibii să fie dacă avea să-l întâlnească pe Ian arătând precum o bucată de pește uscat.

Ușa s-a deschis.

– Ai fost grozavă! a spus Margaret, în timp ce Jean intra rânjind în cabină și închidea ușa în urma ei. Ai fost grozavă, Jean.

Aceasta a zâmbit afectat.

– Ei bine, fetelor, ori te pricepi...

S-a oprit brusc.

– Ei drăcie, Avice, cu gura așa căscată, parc-ai fi un eglefin.

Avice și-a strâns buzele.

– Îți sunt cât se poate de recunoscătoare, Jean, i-a zis Margaret. Nu credeam că o să se mai clinească. Vreau să spun că povestea aia despre cum nu știi să citești a fost genială.

– Ce?

– Mie nu mi-ar fi dat prin cap. Probabil că tu chiar ești în stare să te gândești la o soluție cât ai clipi.

Jean i-a aruncat o privire piezișă.

– N-am avut la ce mă gândi, soro.

Următoarele cuvinte i le-a adresat podelei.

– Nu știu să citesc o boabă. În afar' de numele meu. Niciodată n-am știut.

S-a lăsat o tăcere stânjenitoare. Avice a încercat să-și dea seama dacă era o nouă glumă de-a lui Jean, însă ea nu râdea.

Deodată, Jean a întrerupt liniștea.

– Ce naiba-i asta? a întrebat ea, ridicându-se în picioare și fluturându-și mâinile.

A urmat o clipă de răgaz, apoi un miros dezgustător i-a explicat izbucnirea. Margaret s-a făcut mică de rușine.

– Scuze, doamnelor. Am zis că e curată. N-am zis niciodată că nu trage vânturi.

Jean a izbucnit în râs, ba chiar și Frances a reușit să suradă cu tristețe. Avice și-a ridicat ochii spre cer și, încercând să nu lase amărăciunea să-i pătrundă în suflet, s-a gândit la *Queen Mary*.

Dorul de casă a izbit-o abia în a doua noapte. Margaret zăcea trează în cabina întunecată, ascultând ocazionalele scârțâituri și pufnituri iscate când tovarășele ei de călătorie se răsuceau în paturile lor și simțind cum oboseala parcă-i fusese măturată, în mod paradoxal,

tocmai de ocazia de a dormi. Crezuse că n-are nici o problemă: nou-tatea a tot ce o înconjura și entuziasmul plecării din port o împiedicaseră deopotrivă să se gândească prea mult la noua ei situație. Acum însă, în timp ce-și imagina vasul în mijlocul oceanului, plutind prin întunericul ca de cerneală, pe ea puneau stăpânire o groază irațională și o dorință copilărească de a se întoarce, de a fugi înapoi la siguranța familiară a singurului cămin în care își petrecuse vreodată noaptea. În momentele acelea, frații ei probabil că se pregăteau de culcare: îi și vedea adunați în jurul mesei de la bucătărie (salonul nu-l mai foloseau aproape niciodată, de când le murise mama), stând cu picioarele lor lungi întinse și ascultând radioul, jucând cărți sau, în cazul lui Daniel, citind o revistă cu benzi desenate, poate cu Colm uitându-se peste umărul lui. Tata probabil că stătea în fotoliul său, cu mâinile sub cap, lăsând vederii peticele uzate de pe coatele cămășii, cu ochii închiși, ca înainte de somn, ba chiar ațipind din când în când. Letty probabil cosea ori lustruia ceva, așezată poate pe scaunul ocupat cândva de mama ei.

Letty, cu care Margaret se purtase atât de meschin!

O copleșea gândul că nu avea să-l mai revadă niciodată pe nici unul dintre ei și își mușca degetele, în speranța că durerea fizică ar putea să-i alunge cu de-a sila imaginea din minte.

A tras adânc aer în piept, a întins mâna și a simțit sub pătură trupul lui Maude Gonne, cuibărită în spațiul strâmt dintre coapsa și pântecul ei. N-ar fi trebuit s-o ia și pe cățelușă, fusese un gest egoist. Nu se gândise la cât de nefericită o să fie, închisă zi și noapte în cabina aceea gălăgioasă și înăbușitoare. Până și lui Margaret îi venea greu să îndure, iar ea putea să umble cât poftea pe alte punți. Îmi pare rău, i-a spus în tăcere cățelușei. Ți promit că, atunci când o să ajungem în Anglia, o să mă revanșez față de tine. O lacrimă i s-a prelins pe obraz.

Afară, infanteristul și-a schimbat poziția pe podeaua metalică și a șoptit un salut către cineva care trecea pe acolo. Margaret l-a auzit atingând ușor ușa cu cămașa. În depărtare, câteva rânduri de pași grei au coborât tropăind pe treptele de metal. Deasupra ei, Jean a murmurat ceva, poate în somn, iar Avice și-a tras mai bine pătura peste părul răsucit pe bigudiuri.

Margaret nu-și împărțise niciodată camera cu nimeni. Fusesse unul dintre puținele avantaje pe care le avusese ca fată în gospodăria familiei Donleavy. Acum, cu ușa închisă, fără o lumină ori o gură de aer, micuțul dormitor îi părea sufocant. Și-a aruncat picioarele peste marginea patului și, preț de câteva clipe, a rămas așezată în capul oaselor. Nu pot, și-a spus, trăgându-și peste genunchi cămașa de noapte prea mare pentru ea. Trebuie să mă adun. S-a gândit la Joe, la chipul lui cald și ușor ironic. „Stăpânește-te, bătrânico!“, îi spunea el, iar Margaret a închis ochii, încercând să-și amintească de ce făcea călătoria aceea.

– Margaret? a răsunat în beznă glasul lui Jean. Pleci undeva?

– Nu, a răspuns ea, strecurându-și picioarele înapoi sub pătură. Nu, doar că...

Nu putea să-i explice.

– Doar că îmi vine greu să adorm.

– Și mie.

Vocea lui Jean părea neobișnuit de slabă. Lui Margaret i s-a făcut milă de ea. Nu era cu mult mai mult decât o copilă.

– Vrei să cobori un pic până aici? i-a șoptit.

Abia a reușit să deslușească picioarele subțiri ale fetei coborând repede pe scăriță, apoi trupul ei furișându-se în celălalt capăt al patului.

– Nu-i loc la capul patului, a chicotit Jean și, fără să vrea, Margaret a râs la rândul ei. Să nu lași copilul să mă ia la șuturi. Și să nu lași câinele să-și vâre nasul în chiloții mei.

Au stat în tăcere vreme de câteva minute, Margaret neputând să-și dea seama dacă atingerea pielii lui Jean o liniștea sau o tulbura. Aceasta din urmă s-a foit o vreme, mișcând agitată din picioare, iar Margaret a simțit-o pe Maude Gonne ridicându-și întrebătoare capul.

– Cum îl cheamă pe soțul tău? a întrebat-o Jean în cele din urmă.

– Joe.

– Pe al meu, Stan.

– Da, mi-ai spus.

– Stan Castleforth. Marți împlinește nouăsprezece ani. Mama lui n-a fost prea încântată când i-a zis că ne-am cununat, dar el spune că acum s-a mai potolit.

Margaret stătea pe spate, cu ochii pironiți în bezna de deasupra ei, se gândea la scrisorile pline de căldură pe care le primise de la mama lui Joe și se întreba dacă nesăbuinta sau curajul trimiseseră o fată, aproape o copilă, într-o călătorie spre celălalt capăt al lumii.

– Sunt sigură că o să fie bine după ce o să apucați să vă cunoașteți, a spus ea, când o continuare a tăcerii ar fi putut să sugereze exact opusul.

– E din Nottingham, a continuat Jean. Știi unde e?

– Nu.

– Nici eu. Dar el zice că de acolo vine Robin Hood. Deci mă gândesc că probabil e într-o pădure.

Jean s-a răsucit din nou, iar Margaret a auzit-o scotocind la picioarele patului.

– Te deranjează dacă fumez? a șoptit ea.

– Dă-i drumul.

S-a iscat o flacără și, pentru o clipă, a zărit în lumina ei chipul lui Jean, pierdut în concentrare, în timp ce aprindea țigara. Apoi chibritul s-a stins, iar cabina s-a cufundat din nou în întuneric.

– Mă gândesc o grămadă la Stan, știi, a spus fata. E nemaipomenit de frumos. Toate prietenele mele cred asta. L-am cunoscut în fața cinematografului, iar el și amicul lui s-au oferit să plătească pentru mine și prietena mea. *Ziegfield Follies*. Tehnicolor.

A oftat.

– Mi-a zis că n-a mai sărutat o fată de când a fost în Portsmouth și în condițiile alea n-am prea putut să-l refuz. Până la *This Heart of Mine* îmi băgase deja mâna sub fustă.

Margaret a auzit-o fredonând melodia.

– M-am măritat îmbrăcată într-o rochie făcută din mătase de parașută. Mătușa Mavis mi-a făcut rost de ea de la un soldat pe care-l cunoștea și care repară aparate de radio. Maică-mea nu se prea pricepe la toate chestiile astea.

A făcut o pauză.

– De fapt, mă înțeleg mai bine cu mătușa Mavis. Totdeauna a fost așa. Maică-mea crede că respir aerul degeaba.

Margaret s-a întors pe o parte, gândindu-se la propria mamă. La perseverența ei, la prezența ei maternă autoritară și exasperată, la mâinile ei pline de pistrui, ce se ridicau de câteva sute de ori pe zi pentru a-i prinde părul căzut peste față. Și-a dat seama că i se uscaser gura.

– A fost altfel când ai... știi tu?

– Ce?

– A trebuit s-o faci altfel... ca să ai un copil, vreau să zic.

– Jean!

– Ce? a ridicat ea indignată glasul. Cineva tre' să-mi spună.

Margaret s-a înălțat în capul oaselor, având grijă să nu dea cu capul în patul de deasupra.

– Cred că știi toate astea.

– Atunci n-aș mai întreba, nu-i așa?

– Adică ție nu ți-a spus nimeni niciodată... cum se fac copiii?

Jean a pufnit.

– Știu unde tre' s-o bage el, dacă la asta te referi. Partea aia chiar îmi place. Dar nu știu cum se ajunge de la așa ceva la făcut copii.

Margaret amuțise de uimire, însă de sus s-a auzit o voce:

– Dacă ai de gând să fii atât de grosolană, încât să discuți asemenea lucruri în public, ai putea măcar să vorbești mai încet. Unele dintre noi încearcă să doarmă.

– Pun pariu că Avice știe, a chicotit Jean.

– Parcă spuneai că ai pierdut un copil, a replicat înțepător Avice.

– Oh, Jean! Îmi pare foarte rău!

Margaret și-a dus fără să vrea mâna la gură. A urmat o lungă tăcere.

– De fapt, a spus Jean, n-am fost tocmai însărcinată.

Margaret a auzit-o pe Avice răsucindu-se sub pătură.

– Îmi... mă rog, îmi întârziase puțin știți voi ce. Iar prietena mea Polly mi-a zis că asta-i semn de sarcină. Așa că m-am declarat însărcinată, știind că asta o să mă ajute să urc pe vas. Deși, când am făcut socoteala pe calendar, mi-am dat seama că n-aveam cum să fi fost, dacă mă înțelegeți. Și pe urmă au fost nevoiți să-mi amâne de două ori controlul medical. Când mi l-au făcut în sfârșit, am zis că am

pierdut copilul și am început să plâng, fiindcă până atunci ajunsesem să mă conving singură că sunt gravidă, iar asistentei i s-a făcut milă de mine și mi-a spus că nimeni nu trebuie să știe dacă-i așa ori pe dincolo, că cel mai important e să mă ducă la Stan al meu. Probabil de aia m-au băgat în cabină cu tine, Maggie.

A tras îndelung din țigară.

– Deci asta a fost. N-am vrut chiar să mint.

S-a răsucit, a luat un pantof și a strivit mucul țigării pe talpă. Vocea ei a căpătat o asprime defensivă.

– Dar dacă mă pârăște vreuna dintre voi, tot o să zic că am pierdut sarcina la bord. Deci n-are nici un rost să spuneți cuiva.

Margaret și-a așezat mâinile pe burtă.

– N-o să te pârască nimeni, Jean, a asigurat-o ea.

Dinspre patul lui Avice s-a lăsat o tăcere asurzitoare. De afară, de la nu se știe ce distanță, s-a auzit un corn de ceață, care a scos o singură notă joasă, melancolică.

– Frances? a întrebat Jean.

– Doarme, i-a șoptit Margaret.

– Ba nu, nu doarme. I-am văzut ochii deschiși când mi-am aprins țigara. Tu n-ai să mă spui, Frances, nu-i așa?

– Nu, i-a răspuns Frances din patul de alături. N-am să te spun.

Jean a coborât pe podea. A bătut-o ușurel pe picior pe Margaret, apoi s-a cățarat sprintenă înapoi în patul ei, unde a început să foșnească în timp ce se așeza comod.

– Deci, haideți! a zis ea în cele din urmă. Cui îi place s-o facă și ce trebuie să se întâmple ca să ai un copil?

De pe puntea de decolare, o bombă de peste patru sute cinci zeci de kilograme, aruncată de un avion Sutka, seamănă curios de mult cu un butoiuș de bere. Se rostogolește alene din burta sinistrului aeroplan, cu o nepăsare veselă care te-ar putea face să crezi că e pe cale să alunece pe treptele ce duc la pivnița unei berării. Înconjurat de frații săi, flancat de o formație compactă de avioane de luptă, aparatul de zbor pare să se oprească o clipă pe cer, pentru ca apoi să plutească înspre navă, ghidat de o forță invizibilă către punte.

La asta se gândește căpitanul Highfield, cu ochii ațintiți spre cer, spre propria-i moarte iminentă. La asta și la faptul că, în timp ce zidul de flăcări se ridică de pe puntea blindată și înghite insula, centrul de comandă al navei, în timp ce dogoarea alb-albăstruie înghite totul în jur, așa cum a știut dintotdeauna că are să se întâmple, el e stăpânit de o groază care-l încremenește, groaza că a uitat ceva. Ceva ce trebuia să facă. Dar până și în nemișcarea lui oarbă își dă seama cât de ridicol e să se uite în jur după cine știe ce sarcină trecută cu vederea, când se află la un pas de a fi cuprins de flăcări.

Și atunci, în inima furioasă a focului, în vreme ce bombele cad cu nemiluita în jurul lui, ricoșând de pe punți, în vreme ce nările îl ustură din pricina mirosului de combustibil ars, iar urechile refuză să devină surde la urletele oamenilor lui, Highfield își ridică privirea și vede un avion acolo unde nu mai există nici unul. Căci și acesta e mistuit de flăcări galbene ce i se preling pe lângă carlingă, înnegrindu-i aripile înclinate, însă nu îndeajuns de repede încât să acopere chipul lui Hart, rămas neatins în interior, cu ochii întrebători îndreptați către căpitan.

Îmi pare rău, îi spune Highfield cu ochii în lacrimi, nefiind sigur că tânărul îl aude în trosnetul văpăilor. Îmi pare rău.

Când se trezește, cu perna udă de sudoare și cerul încă întunecat deasupra oceanului liniștit, continuă să rostească, în tăcere, aceleași cuvinte.

Capitolul 7

Eu, la fel ca mulți alții, dezvoltasem o relație de dragoste și ură cu Vic. Detestam viața de acolo, dar ne mândream cu ea ca unitate de luptă. O blestemam când vorbeam între noi, însă n-am fi răbdat să auzim pe nimeni din afara navei zicând ceva înjositor despre ea... era o navă norocoasă. Marinarii sunt tare superstițioși.

*L. Troman, marinar pe nava britanică Victorious,
în Wine, Women and War*

Cu două săptămâni în urmă

Conform jurnalului de bord, nava britanică *Victoria* participase la lupte în nordul Atlanticului, în Pacific și, mai recent, în preajma Insulei Morotai unde, transportând aeronavele Corsair, ajutase la respingerea atacurilor japoneze și căpătase cicatricele care s-o dovedeau. De-a lungul ultimilor câțiva ani, la fel ca multe alte vase asemenea ei, se oprise de mai multe ori în șantierul naval de la Woolloomooloo, ca să i se repare coca avariata de mine, să i se astupe găurile făcute de gloanțe și torpile, să i se vindece cruntele răni lăsate de timpul petrecut pe mare, înainte de a fi trimisă din nou în larg, purtând la bord oameni care, la rândul lor, se întremaseră și erau pregătiți de bătălie.

Căpitanul George Highfield nu era prea înclinat spre idei fanteziste, dar când se plimba de-a lungul docului uscat, privind, prin

ceața de deasupra apei, la carena *Victoriei* și a vecinelor ei, își îngăduia deseori să se gândească la acele vase ca la niște camarade. După ce s-au aliat cu tine, după ce ți-au dat tot ce aveau, înfruntând mări furtunoase și focuri aprige, e greu să nu ți se pară că au un fel de personalitate, că suferă ca și cum ar fi oarecum vătămate. În cei patruzeci de ani de serviciu militar, își avusese favoritele lui, ambarcațiuni pe care simțise că-i aparțin fără nici o urmă de îndoială, la bordul cărora se crease acea întâmplătoare uniune alchimică între vas și echipaj, prin care fiecare om știe că și-ar da de bună voie și viața ca să apere nava. Căpitanul își înghițise în singurătate lacrimile de amărăciune când fusese nevoit să le părăsească și plânsese alături de alții, când fuseseră scufundate. Deseori se gândea că la fel trebuie să se fi simțit și generațiile trecute de militari în legătură cu caii lor.

– Biata bătrânică, a murmurat el, aruncând o privire către spărtura din coasta portavionului.

Semăna atât de mult cu *Indomitable*, vechiul lui vas!

Chirurgul îi spusese că ar trebui să folosească un baston. Din câte bănuia Highfield, altora le spusese că n-ar trebui să i se permită deloc să plece înapoi pe mare.

– Rănile de felul ăsta se vindecă mai greu la vârsta dumitale, remarcase el, referindu-se la cicatricea vânătă, rămasă acolo unde metalul spintecase carnea până la os, și la pielea încrețită de arsuri din jurul ei. Nu sunt convins că ar trebui să te ridici încă din pat, căpitane.

Highfield se externase din spital chiar în acea dimineață.

– Am o navă de dus acasă, spusese el, punând punct discuției.

De parcă și-ar fi îngăduit ca, ajuns până acolo, să fie declarat invalid!

La fel ca toți ceilalți, chirurgul nu mai scosese o vorbă. Uneori, căpitanul avea impresia că, în asemenea momente, nimeni nu mai știa ce să-i zică. Nu-i putea învinovăți: dacă ar fi fost în locul lor, probabil că ar fi simțit la fel.

– Ah, Highfield! Mi s-a spus că ești aici.

– Să trăiți!

Căpitanul s-a oprit și a salutat. Amiralul s-a apropiat de el prin ploaia mărunță, făcându-i semn să plece ofițerului de lângă el, care-i ținea umbrela. Deasupra lor, pescărușii se roteau și plonjau în apă, țipetele lor fiind înăbușite de ceață.

– Ți s-a înzdrăvenit piciorul?

– E absolut în regulă, domnule. Ca și nou.

L-a urmărit pe superiorul său cum își coboară privirea către rană. Oamenii lui obișnuiau să spună că atunci când dai peste un amiral în spațiu deschis, nu știi dacă să-ți lustruiești nasturii pentru o ceremonie sau să te pregătești sufletește pentru o săpuneală. Dar McManus era un ins de treabă, care întotdeauna știa, într-o oarecare măsură, ce se petrece în jurul lui. Foarte mulți amirali își omorau timpul în spatele birourilor, întrerupându-se pentru a urca la bordul unei nave doar cu o zi înainte să se întoarcă acasă, asumându-și astfel o parte din gloria ei. McManus, însă, era o pasăre rară: mereu voia să afle ce se întâmplă la docuri, era mediator în dispute, testa apele politice, pune la îndoială totul și nu-i scăpa nimic.

Highfield s-a luptat cu impulsul de a-și muta iar greutatea pe celălalt picior. Brusc devenise conștient că amiralul s-ar putea să știe totul și despre problemele lui medicale.

– M-am gândit să vin și să arunc o privire și *Victoriei*, a spus el. N-am mai văzut-o de câțiva ani. De când am urcat la bordul ei pe vremea convoaielor adriatice.

– S-ar putea s-o găsești ușor schimbată, a zis McManus. A încasat o bătaie zdravănă.

– Presupun că același lucru s-ar putea spune despre cei mai mulți dintre noi.

Era cel mai apropiat lucru de o glumă pe care l-ar fi putut spune Highfield, dar McManus a recunoscut asta în surâsul lui tăcut.

Cei doi bărbați au început să meargă încet de-a lungul docului, potrivindu-și inconștient ritmul pașilor.

– Așadar ești în cea mai bună formă și pregătit să pornești din nou la drum, așa-i, Highfield?

– Domnule.

– Groaznică treabă, ce s-a întâmplat. Să știi că tuturor ne-a părut rău pentru voi.

Highfield a rămas cu ochii ațintiți drept înainte.

– Da, a continuat McManus. Hart ar fi ajuns până în vârf. Nu era un pilot oarecare... Al naibii de păcat, când erați cu toții așa aproape de casă!

– Am luat legătura cu mama lui, domnule, cât am fost în spital.

– Da. Bravo. Era cel mai bine ca vestea să vină de la tine.

Era jenant să fie lăudat pentru o ispravă atât de mărunță. Apoi Highfield a descoperit, așa cum i se întâmpla deseori când venea vorba despre tânărul Hart, că rămăsese fără cuvinte.

După ce tăcerea s-a întins vreme de câteva minute, amiralul s-a oprit și s-a întors cu fața către el.

– Nu trebuie să te învinovățești.

– Domnule.

– Am auzit că ai fost un pic... abătut din pricina asta. Ei bine, cu toții am suferit asemenea pierderi și cu toții am rămas treji nopțile, întrebându-ne dacă nu cumva am fi putut să le prevenim.

Privirea lui pătrunzătoare măsura chipul lui Highfield.

– N-ai avut de ales. Toată lumea știe asta.

Căpitanul s-a încordat. Îi era peste putință să se uite în ochii amiralului.

– Vorbesc serios. Iar dacă oamenii care au mai rămas din echipajul tău vor avea cariere la fel de îndelungate ca a ta, vor vedea lucruri și mai rele. Nu zăbovi asupra poveștii, Highfield. Treburi din astea se mai întâmplă.

Vocea lui McManus s-a stins treptat, ca și cum bărbatul s-ar fi adâncit în gânduri. Highfield a rămas tăcut, ascultând sunetul propriilor pași pe docul deja umezit de ploaie și îndepărtatele scârțâituri și bufnituri ale macaralelor.

Ajunseseră aproape de pasarelă. Chiar și de acolo, îi zărea pe mecanicii de la bord înlocuind metalul ce fusese deformat de impact, auzea bubuiturile și sfredeliturile care-i dădeau de veste că sudorii erau ocupați în spațiul destinat hangarelor. Munciseră din greu, însă la tribord încă se zărea o uriașă despicătură carbonizată în metalul

neted și cenușiu. Nava nu avea să câștige vreun concurs de frumusețe, dar, în timp ce se uita la ea, Highfield simțea cum chinul ultimelor săptămâni i se topește din suflet.

Cei doi s-au oprit la picioarele pasarelei, privind cerul, cu ochii mijiiți, prin ploaia mărunță. Pe căpitan îl durea din nou piciorul și se întreba dacă s-ar putea sprijini discret de balustrade.

– Deci ce urmează după ce te întorci, Highfield?

Bărbatul a șovăit.

– Păi, o să ies la pensie, domnule.

– Știu asta, omule! Voiam să spun: cu ce o să-ți ocupi timpul? Ai vreun hobby? Nu cumva există vreo doamnă Highfield pe care ai ținut-o ascunsă în toți anii ăștia?

– Nu, domnule.

– Oh!

Căpitanului i s-a părut că aude milă în această ultimă exclamație. Ar fi vrut să spună că nu simțise niciodată lipsa unei prezențe feminine în viața lui. Apropie-te prea tare de o femeie și n-o să mai fii fericit nicăieri. Văzuse bărbați care, atâta vreme cât se aflau pe mare, tânjeau după nevestele lor, iar apoi, când ajungeau pe uscat, erau săcâți de constrângerile feminității și ale treburilor casnice. Dar nu s-a mai obosit să zică nimic din toate astea, căci în situațiile în care o făcuse, oamenii îi aruncaseră priviri oarecum ciudate.

Amiralul s-a întors iar către *Victoria*.

– Ei bine, nimic nu seamănă cu un „militar de carieră“, nu-i așa? Probabil că nu ne-ai fi dat tot ce aveai mai bun dacă mintea ți-ar fi stat mereu la cine știe ce femeie rămasă pe undeva.

– Într-adevăr, domnule.

– Patima mea e golful. Am de gând să stau de dimineață până seara pe teren. Cred că și nevesti-mii o să-i placă așa.

Amiralul a început să râdă.

– De-a lungul anilor, s-a obișnuit să-și vadă de-ale ei, știi.

– Da, a răspuns căpitanul Highfield, deși habar n-avea.

– N-o încântă perspectiva ca eu să-i stau mereu în picioare.

– Totuși...

– Dar tu n-ai de ce să-ți faci asemenea griji, nu-i așa? Tu n-ai decât să joci cât golf poțtești.

– Nu sunt tocmai un pasionat de golf, domnule.

– Poftim?

– Cred că sunt mai fericit pe apă.

Fusese la un pas de a spune ceea ce gândea: că nu știa sigur cu ce avea să se ocupe. Și că asta îl deconcerta. În ultimele patru decenii viața îi fusese planificată până la ultimul minut, știuse cu zile sau săptămâni înainte ce avea să facă, ba chiar și unde, în ce parte a lumii avea să se afle, conform repartizărilor pe termen lung ori scurt, pe care le primea bătute la mașină.

Unii îl considerau norocos pentru că-și încheia cariera odată cu sfârșitul războiului: o explozie de glorie, glumeau ei, apoi își dădeau seama ce spusese. O să-mi duc oamenii acasă, le zicea el. O să se termine așa cum trebuie. Putea să pară foarte convingător. De câteva ori se luptase cu imboldul de a-l implora pe amiral să-l lase să rămână în serviciu.

– Așadar, urci?

– Mă gândeam că aș putea să fac o inspecție. Se pare că au fost ocupați.

Acum că se pregătea să urce din nou la bord, Highfield simțea cum își recapătă o părticică din vechea lui autoritate, din senzația de siguranță și ordine ce-i fuseseră slăbite pe durata șederii în spital. Amiralul n-a mai spus nimic, ci a început să suie cu pași iuți pe pasarelă, ținându-și mâinile înlănțuite la spate.

Avizierul de la intrare fusese întors către perete. Căpitanul s-a oprit în ușă, l-a răsucit și, ca pentru a-și confirma prezența la bord, a strecurat în el plăcuța pe care stătea scris numele lui. Era un gest liniștitor. Cei doi bărbați au trecut apoi pragul, plecându-și simultan capetele în timp ce intrau în hangarul uriaș ca o peșteră.

Înăuntru nu erau aprinse toate luminile, așa că lui Highfield i-au trebuit câteva minute ca să-și obișnuiască ochii cu întunericul. Împrejurul lui, matrozii legau cutii uriașe cu echipamente de niște rafturi înguste, ridicând și coborând găleți negre pline cu scule, pentru cei care lucrau deasupra lor. Într-un capăt, trei tineri vopsitori

reparau țeavăria. S-au uitat peste umăr, parcă neștiind sigur dacă s-ar cuveni să salute. Căpitanul l-a recunoscut pe unul dintre ei, un flăcău care, cu trei săptămâni în urmă, fusese cât pe ce să-și piardă un deget, prinzându-și-l în parâme. Băiatul și-a dus mâna la frunte, lăsând să se vadă că era bandajată într-un săculeț din piele. Highfield a dat din cap în semn de recunoaștere, mulțumit că tânărul se întorsese deja la muncă. Apoi și-a îndreptat privirea în față, către enormul puț de lift prin care avioanele erau transportate către punte. Acolo, câțiva bărbați munceau pe o schelă, părând a fixa bare de metal la intervale regulate, pe toată lungimea puțului. Căpitanul a urmărit scena cu ochii holbați, încercând să găsească o posibilă explicație. N-a reușit.

– Hei! Tu!

Tânărul sudor de pe schelă și-a ridicat casca de protecție. Highfield s-a îndreptat către marginea puțului.

– Ce naiba crezi că faci?

Băiatul, cu un aer nesigur, nu i-a răspuns.

– Ce faci cu puțul de lift? Ai înnebunit? Tu știi ce fac puțurile de lift? Permit nenorocitelor de avioane să urce și să coboare. Cine naiba ți-a zi să...

Amiralul și-a pus o mână pe brațul lui. Abia după câteva secunde căpitanul, ce avea încă toate simțurile îndreptate către incredibila imagine dinaintea lui, a simțit gestul.

– Despre asta am venit să-ți vorbesc.

– Prostul ăsta blestemat pune bare de metal în puțurile lifturilor. Bare pentru paturi suprapuse, Dumnezeu mare! Tu ai habar ce faci, omule?

– O face la ordinele mele, Highfield.

– Mă scuzați, domnule?

– E vorba de *Victoria*. În vreme ce tu erai internat, au avut loc câteva schimbări. Noi ordine de la Londra. Călătoria asta n-o să fie chiar atât de simplă pe cât credeai.

Highfield s-a posomorât.

– Alți prizonieri de război?

– Nu.

– Nu cumva prizonieri capturați de la inamici? Vă amintiți ce ne-
cazuri am avut când...

– Mă tem că e mai rău, Highfield.

Amiralul a oftat îndelung, fixând cu privirea chipul căpitanului.

– Paturile sunt pentru femei.

A urmat o tăcere lungă.

– Tu o să-ți duci în continuare oamenii acasă. Dar o să ai o încărcătură suplimentară. Șase sute și ceva de mirese de război din Australia, ce trebuie să ajungă în Blighty, la bărbații lor. Puțurile lif-
turilor vor fi folosite pentru construcția unor cabine suplimentare.

Sudorul și-a reluat munca, aparatul lui împrăștiind scânteii dinspre
structura metalică. Căpitanul s-a întors către amiral.

– Dar n-au cum să urce pe portavionul meu!

– Așa-i războiul, Highfield. Oamenii trebuie să se descurce.

– Dar ele călătoresc cu navele de transport, domnule. Cu vase de
linie, unde să existe servicii corespunzătoare. E o nebunie! Trebuie să
le spuneți!

– Nici pe mine nu pot zice că m-a bucurat treaba asta. Dar e mu-
sai, dragă prietene. Toate vasele de linie au fost deja rechiziționate.

L-a bătut pe Highfield pe umăr.

– Discutăm despre asta doar șase săptămâni. Nici n-o să-ți dai
seama când o să treacă. Iar după toată tărășenia cu Hart și cu mina,
asta s-ar putea să-i mai învieze pe oameni. Să le mai abată gându-
rile de la ce s-a întâmplat.

Dar e ultima mea călătorie! Ultima dată când voi fi împreună cu
echipajul meu. Pe nava mea. Highfield simțea cum se ridică în el un
imens geamăt de durere, o furie pricinuită de umilința la care era
supus.

– Domnule...

– Uite ce e, George, întreaga poveste a încins legăturile telefonice
cu Londra. În jurul nevestelor ăstora plutește o oarecare zarvă poli-
tică. Fetele din Marea Britanie organizează demonstrații în fața par-
lamentului fiindcă se simt uitate. Atât șefii armatei, cât și guvernul
australian tare ar vrea ca asemenea situații să nu se repete și aici. Deja
s-au stârnit o grămadă de nemulțumiri printre bărbații australieni,

după ce atât de multe dintre femeile lor s-au măritat cu străini. După părerea mea, toți cei implicați simt că cel mai bine ar fi să le luăm cât mai repede de-aici și să lăsăm lucrurile să se liniștească.

Tonul amiralului a devenit împăciuitoare:

– Știu că ți-e greu, dar încearcă să vezi situația din punctul de vedere al fetelor. Unele nu și-au mai văzut bărbații de peste doi ani. Războiul s-a terminat, iar ele își doresc cu disperare să fie din nou împreună.

A remarcat încleștarea din maxilarul căpitanului.

– Pune-te în locul lor, George! Vor doar să ajungă acasă, la cei dragi, cât se poate de repede și cu cât mai puțină tevatură. Trebuie să înțelegi cum e.

– E o rețetă pentru dezastru, asta înseamnă femei la bord.

Forța trăirilor îi înăsprise vocea lui Highfield și câțiva oameni din apropiere s-au oprit din lucru pentru a-l urmări.

– Nu accept! Nu accept ca nava asta să fie azvârlită în haos de femei. Superiorii trebuie să înțeleagă. Trebuie să vadă.

Glasul amiralului era liniștitor, însă căpătase acea tonalitate impersonală a omului care e pe cale să-și piardă răbdarea.

– Cu ele nu vor călători bebeluși ori copii. Lotul ăsta a fost ales cu multă grijă. Numai tinere sănătoase, mă rog, poate câteva însărcinate.

– Și bărbații?

– Fără bărbați. Ah, s-ar putea să fie câțiva pasageri în plus, dar asta o s-o aflăm abia cu câteva zile înainte de imbarcare. Încă n-am primit lista finală.

Amiralul s-a oprit.

– Ah, te referi la bărbații tăi! Ei bine, ei o să stea pe alte punți. Puțurile lifturilor, cu cabinele femeilor, vor fi izolate. Sunt câteva (cele, ăăă, gravide) care vor primi cabine cu un singur pat. Munca oamenilor tăi va continua ca de obicei. Și vom stabili tot felul de măsuri de siguranță, pentru a împiedica orice relații necuviincioase. Știi, genul acela de lucruri.

Căpitanul Highfield s-a întors către superiorul său. Urgența situației în care se afla îi luase de pe chip aerul lui calm obișnuit. Întreaga

lui ființă se străduia cu disperare să transmită cât de greșită și de puțin posibilă era acea călătorie.

– Uite ce e, domnule, unii dintre oamenii mei n-au mai avut parte de... de tovărășie feminină de luni întregi. E ca și cum am vâri un chibrit aprins într-o cutie cu artificii. N-ați auzit despre incidentele de pe *Audacious*? Cu toții știm ce s-a întâmplat acolo, pentru Dumnezeu!

– Și cred că am învățat cu toții câte ceva de la *Audacious*.

– E imposibil, domnule. E periculos și ridicol, și va destabiliza întreaga atmosferă de pe navă. Știți cât de fragile sunt lucrurile de soiul ăsta.

– Chiar nu e loc de negociere, Highfield.

– Am muncit luni de zile ca să ajungem la un echilibru. Știți prin ce-a trecut echipajul meu. Nu puteți să azvârliți pur și simplu o grămadă de fete între ei și să credeți că...

– Vor avea ordine stricte. Marina va emite reguli de conduită...

– Ce știu femeile despre ordine? Acolo unde femeile și bărbații trăiesc laolaltă într-un spațiu restrâns, o să apară și necazurile.

– Sunt femei măritate, Highfield!

Vocea amiralului devenise tăioasă.

– Se duc acasă, la soții lor. E tot rostul călătoriei.

– Ei bine, cu tot respectul, domnule, asta arată exact cât de bine înțelegeți natura umană.

Cuvintele căpitanului au continuat să plutească în aer, șocându-i pe ambii bărbați. Highfield a tras aer în piept, tremurând.

– Cer permisiunea de a pleca. Domnule.

Abia dacă a mai așteptat ca amiralul să dea din cap în semn de încuviințare. Pentru prima dată în cariera lui militară, căpitanul Highfield s-a răsucit pe călcâie și a plecat furios din fața unui superior.

Amiralul a rămas pe loc și l-a urmărit cum se îndepărtează de-a lungul hangarului, pentru ca apoi să dispară în măruntaiele navei, precum un iepure care-și găsește refugiul în vizuina lui. În alte cazuri, o asemenea lipsă de respect ar fi grăbit sfârșitul unei cariere. Însă McManus îl respecta mult pe Highfield, așa morocănos cum era.

N-ar fi vrut să-l vadă sfârșindu-și munca de-o viață în dezonoare. În plus, a reflectat amiralul, în timp ce le făcea semn matrozilor să-și vadă de treabă mai departe, oricât și-ar fi iubit el nevasta și fiicele, dacă ar fi fost sincer și dacă nava s-ar fi aflat sub comanda lui, probabil că ar fi avut aceeași părere.

Capitolul 8

Pe parcursul călătoriei, miresele au avut parte de prelegeri și demonstrații menite să le ajute cu problemele legate de cumpărături și gătit pe care le ridică raționalizarea. În ultimele etape ale drumului, dieta lor a fost ușor redusă, astfel încât efectul trecerii la mâncarea raționalizată să nu fie atât de puternic.

Daily Mirror, 7 august 1946

Cinci zile

Cu o schimbare de dispoziție la fel de bruscă și de capricioasă ca aceea a miresele de la bord, condițiile de pe mare s-au înrăutățit considerabil dincolo de fâșia de apă cunoscută sub numele de Capul Sydney. Marele Golf Australian, spuneau bărbații, cu un amestec de bucurie și rele presimțiri, avea să-i aleagă pe adevărații marinari dintre ei.

Ai fi zis că, după ce-i ademenise înspre o falsă senzație de siguranță, soarta se hotărâse ca acum să le demonstreze cât de vulnerabili erau și cât de puțin previzibil le putea fi viitorul. Albastrul vesel al mării s-a întunecat, s-a tulburat și s-a umflat în creste amenințătoare. Vânturile, mai întâi adieri șoptite, s-au întetit, transformându-se în aspre vijelii, apoi s-au umflat, până când au căpătat forța unor furtuni ce-i biciuiau cu stropi de ploaie pe militarii care, acoperiți cu pelerine din foi de cort, încercau iar și iar să fixeze mai bine avioanele de

punte. Sub ei, nava înainta săltând și rostogolindu-se printre valuri, gemând din pricina efortului.

Acesta a fost momentul în care pasagerii, care își petrecuseră ultimele zile rătăcind pe punți, precum un roi fără astâmpăr, s-au retras, mai întâi unul câte unul, apoi mai mulți deodată, în paturile lor. Cei rămași pe picioare înaintau clătinându-se de-a lungul coridoarelor, umblând crăcănat și sprijinindu-se, albi la față, de pereți. Prelegerile, la fel și exercițiul de folosire a bărcilor de salvare, au fost anulate când echipajul și-a dat seama că prea puține femei erau îndeajuns de zdrene încât să merite efortul. Femeile-ofițer din serviciul feminin care mai puteau să meargă făceau tot ce puteau pentru a împărți pilule împotriva răului de mare.

Vuietul apelor, mugetul periodic al sirenei vasului și neîncetatul zăngănit al lanțurilor și avioanelor de deasupra făceau somnul imposibil. Avice și Jean (trebuia să fie Jean, nu-i așa?) zăceau în paturile lor, zăvorâte în propriile lumi tainice de valuri de greață. Cel puțin lumea lui Avice era tainică, fiindcă despre simptomele lui Jean i se părea că știe deja absolut totul: cum își simte ea stomacul făcut ghem, cum până și din cauza unei simple bucăți de pâine uscată s-a făcut de rușine în fața sălii de mese de pe puntea de decolare, cum mașinistul acela îngrozitor, care se tot ținea după ele pe lângă spălătorie, s-a apucat să mănânce un sendviș cu brânză și pastă vegetală chiar în fața ei, numai ca s-o facă să se înverzească și mai tare. Sendvișul îi atârna din gură și...

– Da, da, Jean. Am priceput ideea, i-a spus Avice, apoi și-a astupat urechile.

– Deci nu veniți să beți un ceai? le-a întrebat Margaret, stând în pragul ușii. O să ni se dea friptură la conservă.

Cățelușa dormea în patul stăpânei sale, vădit netulburată de vremea aspră. Jean s-a întors cu fața către perete. Răspunsul ei, poate spre norocul lor, a fost de neînțeles.

– Haide, atunci, Frances! a continuat Margaret. Cred că am rămas doar noi două.

Margaret Donleavy îl cunoscuse pe Joseph O'Brien cu un an și jumătate în urmă, când fratele ei, Colm, îl adusese cu el de la cârciumă, împreună cu alți șase sau șapte camarazi ce aveau să devină obișnuiți ai casei în ultimele luni de război. Era felul fraților ei de a ține locuința ocupată după moartea mamei lor, a explicat Margaret. La început nu putuseră să facă față golului rămas, tăcerii asurzitoare lăsate în urmă de dispariția unei persoane care oricum nu vorbea prea mult. Nici tatăl și nici frații ei nu voiseră să-i lase singuri pe ea și pe Daniel, pentru a-și îneca tristețea în cârciumă (erau grijulii, chiar dacă nu lăsau întotdeauna impresia asta), așa că, vreme de câteva luni, aduseseră cârciuma la fermă, venind uneori și cu câte paisprezece sau cincisprezece bărbați înghesuiți în partea din spate a camionetei. De cele mai multe ori era vorba despre americani înarmați cu bere și țării sau despre irlandezi care intonau melodii ce-i umpleau lui Murray ochii de lacrimi și uite-așa, în fiecare noapte, casa se umplea de zgomotele bărbaților care beau și cântau, iar uneori, de plânsetele lui Daniel, care încerca să priceapă ce se petrece.

– Joe a fost singurul care nici nu m-a invitat la o întâlnire, nici nu s-a transformat într-o pacoste, i-a povestit Margaret lui Frances, în timp ce stătea alături de ea în sala de mese aproape goală și mânca cu poftă din piureul de cartofi. Ceilalți ori mă tratau ca pe un soi de chelneriță, ori încercau să mă strângă în brațe atunci când nu-i vedeau frații mei. Pe unul a trebuit să-l pocnesc cu o lopată fiindcă mă prinsese în lăptărie și începuse să se obrăznicească.

Margaret și-a înșfăcat tava de metal, care dădea să alunece pe masă.

– Nu s-a mai întors.

O săptămână mai târziu, Colm îl prinsese pe un altul trăgând cu ochiul prin ușă, în timp ce sora lui făcea baie. El, Niall și Liam fuseseră la un pas de a-l omorî în bătaie. După aceea încetaseră să mai aducă bărbați în casă.

Cu excepția lui Joe, care obișnuia să-i viziteze în fiecare zi, să-l tachineze pe Daniel până când reușea să-l înveselească, să-i ofere tatălui ei sfaturi spicuite de la micuța fermă pe care tatăl lui o conducea

în Devon și să-i arunce priviri furișe lui Margaret, însoțite de daruri mărunte sub formă de țigări și ciorapi de nailon.

– Până la urmă a trebuit să-l întreb de ce nu încearcă să mă cucească. Mi-a spus că, după părerea lui, dacă o să-mi stea îndeajuns de mult prin preajmă, o să ajung să cred că face parte din mobilier.

Au ieșit pentru prima dată în oraș cu exact trei luni înainte ca forțele aeriene americane să arunce bomba atomică asupra orașului Hiroshima, iar câteva săptămâni mai târziu, când Joe a avut ultima dată prilejul de a pleca în permisie, s-au cununat, Margaret îmbrăcând rochia de mireasă a mamei sale. Fata știuse de la bun început că avea să le meargă bine împreună. Joe, spunea ea, semăna cu frații ei. Nu își lua nici propria persoană, nici soția prea în serios.

– L-a bucurat vestea despre copil?

– Când i-am spus că sunt însărcinată, m-a întrebat dacă o să-mi vină sorocul pe la fătutul oilor, a pufnit Margaret.

– Nu-i genul romantic, a surâs Frances.

– Joe n-ar recunoaște romantismul nici dacă l-ar plesni peste față. Dar pe mine nu mă deranjează. Nu mă prea dau în vânt după toate chestiile alea siropoase. După ce ai trăit îndeajuns de mult alături de patru fermieri, îți vine greu să asociezi romantismul cu reprezentanții aceluiași sex, care obișnuiau să azvârle în tine cu biluțele din nas pe sub masa din bucătărie.

Fata a zâmbit larg, apoi a mai luat o gură de mâncare.

– Eu nici măcar nu voiam să mă mărit. Pentru mine căsnicia însemna doar că trebuia să gătesc și mai mult și să spăl de două ori mai multe șosete.

A aruncat o privire către propriul trup și zâmbetul i-a dispărut de pe chip.

– Încă mă întreb din când în când cum de am reușit să ajung așa.

– Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat cu mama ta, i-a zis Frances.

Margaret a observat că își luase a doua porție (pe ea poziția copilului o împiedica să mănânce prea mult fără să sufere de indigestie) și totuși era slabă ca o scândură. Budinca era făcută din gelatină de smântână și lapte de migdale, o „frumusețe la scaldă”, numită astfel,

după cum le spusese rânjind bucătarul, fiindcă tremura și avea rotunjimi apetisante.

– Cum a murit? Scuze! s-a grăbit să adauge Frances, când a văzut că pielea albă a lui Margaret începe să se îmbujoreze. Nu vreau să fiu... lipsită de tact. E din pricina slujbei de infirmieră.

– Nu... nu... a zis Margaret.

S-au agățat de masă, care era fixată în podea, desfăcându-și brațele pentru a opri sarea, piperul sau cănila să alunece de pe blat.

– S-a întâmplat din senin, a continuat fata în cele din urmă, după ce valul s-a mai domolit. Acum era teafără, iar în clipa următoare... s-a dus.

Sala de mese era aproape tăcută, cu excepția murmurului femeilor care fuseseră îndeajuns de curajoase ori de imprudente încât să se gândească la mâncare, și, din când în când, a zornăitului ce răsună când un vas de ceramică ori o tavă cădeau victime unui nou val. Cozile din zilele precedente se evaporaseră, iar puținele mirese care nu-și pierduseră încă pofta de mâncare întârziu în fața platourilor, alegând fără grabă.

– Aș zice că e un fel destul de bun de a te stinge, a spus Frances.

Când s-a uitat înspre Margaret, ochii ei erau limpezi și neclintiți, de un albastru intens.

– Probabil că ea nici nu și-a dat seama.

Infirmiera a făcut o pauză, după care a adăugat:

– Serios, i s-ar fi putut întâmpla lucruri mult mai rele.

Margaret poate că ar fi stăruit mai mult asupra acestei ultime afirmații, dacă n-ar fi fost râsetele ce răsunau din colțul încăperii. Se auzeau de câteva minute, sub forma unui îndepărtat zgomot de fundal, însă acum ajunseseră la o culme, crescând și scăzând în intensitate, ca și cum s-ar fi potrivit cu valurile de afară.

Margaret și Frances s-au răsucit pe scaune și au văzut că unele dintre femeile care stăteau în colț nu mai erau singure: li se alăturaseră câțiva bărbați îmbrăcați în salopete de mecanici. Margaret l-a recunoscut între ei pe unul cu care se salutase în ziua precedentă, în timp ce acesta freca punțile. Bărbații se înghesuiau în jurul tinerelor ce păreau să se bucure de puțină atenție masculină.

– Jean ar trebui să fie aici, a comentat Margaret cu un aer absent, apoi s-a întors la mâncarea ei.

– Crezi că ar trebui să le ducem ceva? Niște piure de cartofi?

– S-ar răci până să ajungem noi în cabină, a zis Margaret. În plus, nu mă încântă perspectiva ca Jean să-l dea afară deasupra patului meu. Și așa miroase destul de rău acolo.

Frances s-a uitat pe fereastră, la apa ce se umfla și spumega în jurul lor, plesnind din timp în timp cu putere hubloul pătat de sare.

E o fire rezervată, și-a zis Margaret, genul care, chiar în timp ce vorbește cu tine, lasă mereu impresia că poartă o a doua conversație în mintea ei.

– Sper că Maude Gonne n-a pățit nimic, a spus ea cu voce tare.

Frances s-a întors către ea, ca și cum ar fi fost smulsă împotriva voinței sale dintre niște gânduri îndepărtate.

– Pe de-o parte vreau să mă asigur că e bine, dar pe de altă parte, nu mai suport să stau nici o clipă în nenorocita aia de cabină. Mă scoate din minți! Mai ales cu cele două care gem acolo.

Frances a dat aproape imperceptibil din cap. Margaret bănuia că nu s-ar fi putut apropia mai mult de o încuviințare fâțișă. Dar femeia s-a aplecat în față, astfel încât vocea abia să-i fie auzită peste zgomoarele din sala de mese.

– Dacă vrei, mai târziu am putea s-o plimbăm pe punți. S-o mai scoatem puțin la aer. Ai putea s-o așezi în coșul ăla de răchită, unde s-o ascundem cu un pulover.

– Vă salut, doamnelor!

Era mecanicul. Margaret a tresărit, apoi s-a uitat iute în spatele lui, la flușturaticele de lângă care el tocmai plecase. Unele dintre ele îl priveau peste umăr.

– 'nă ziua, a spus ea pe un ton neutru.

– Vorbeam adineauri cu prietenii mei de colo și m-am gândit să vă spun că în seara asta o să aibă loc, la cabina mașiniștilor, o mică petrecere de „bun venit la bord“.

Bărbatul vorbea cu accent și cu o ușurință născută dintr-o siguranță de sine îndelung răsplătită.

– Ce idee drăguță, i-a răspuns Margaret, sorbind din ceai. Dar avem un flăcău postat în fața ușii noastre.

– Nu și în seara asta, doamnelor, a zis mecanicul. Din cauza vremii, e criză de supraveghetori ai moralității. O să avem o noapte sau două de libertate.

Bărbatul i-a făcut cu ochiul lui Frances. Probabil se născuse făcând cu ochiul.

– O să fie doar un mic prilej de veselie. Avem ceva tărie, o să jucăm cărți și poate o să vă facem cunoștință cu câteva dintre obiceiurile englezești.

Margaret și-a ridicat ochii în tavan.

– Nu-i de noi, mersi!

– Vorbesc de cărți, doamnă, de cărți.

Pe chipul lui se citeau uimirea și jignirea.

– Nu știu la ce v-ați gândit. Ei drăcie, sunteți femei măritate și toate cele...

În ciuda voinței sale, Margaret a izbucnit în râs.

– Nu m-ar supăra o partidă de cărți, a spus ea. Ce jucați?

– Gin rummy. Newmarket. Poate câte un poker din când în când.

– Asta-i singurul joc de cărți care există, a replicat ea, dar eu nu joc decât pe mize.

– Ești genul meu de fată, a zis bărbatul.

– Probabil că o să vă fac praf. Am învățat de la cei mai buni.

– Îmi asum riscul, a spus el. Nu fac nazuri când vine vorba despre omul căruia o să-i iau banii.

– Aha! Dar o să am loc? a întrebat Margaret, împingându-se către spătarul scaunului, pentru a-și dezvălui pânțelele umflate.

A așteptat să vadă reacția lui. Ezitarea bărbatului n-a durat decât o fracțiune de secundă.

– O să vă facem loc, a spus el. Oricine știe cât de cât să joace poker e binevenit la cabina mașiniștilor.

Era de parcă ar fi recunoscut ceva unul în celălalt.

– Dennis Tims, a spus el, întinzându-i o mână.

Ea a acceptat-o.

– Margaret... Maggie... O'Brien.

Bărbatul a dat din cap înspre Frances, care nu i-a întins mâna.

– Noi stăm patru punți mai jos, aproape direct sub cabinele voastre. Coborâți pe scările de lângă baia ofițerilor, apoi mergeți în direcția din care se aud zgomotele distracției.

Le-a salutat, a dat să plece, apoi a adăugat, șoptind teatral:

– Dacă o să rămâi înțepenită pe scări, Mags, strigă-ne și-o să adun câțiva băieți cu care să vin să te împingem.

Perspectiva de a-și petrece câteva ceasuri în compania unor bărbați a înviorat-o vizibil pe Margaret. Spre deosebire de multe alte femei, ea nu tânjea după flirturi, ci doar după simpla atmosferă masculină de acasă. A scos un oftat prelung: apariția lui Dennis îi arătase cât de apăsătoare se dovedise noua ei existență doar printre femei.

– Pare de treabă, a spus ea veselă, urnindu-se de la masă.

– Da, a răspuns Frances, în timp ce-și ducea deja tava către căruciorul cu vase murdare.

– Vii cu mine? Frances?

Margaret trebuia să alerge ușor pentru a nu rămâne în urma fetei înalte și zvelte, care înainta cu pași mari de-a lungul culoarului, aproape fără să-și miște greutatea de pe un picior pe altul, în ciuda balansului violent al podelei. I se păruse că, pe toată durata discuției cu Dennis, Frances nu-și întorsese nici o clipă fața către el. Abia peste câteva minute, Margaret și-a dat seama că, în cele două ore pe care le petrecuse cu noua ei colegă de cameră, ea nu-i spusese absolut nimic despre sine.

Dragă George,

Sper că scrisoarea asta te găsește sănătos și că piciorul îți e, în mare măsură, vindecat. Nu sunt sigură că ultima mea scrisoare a ajuns la tine, căci n-am mai primit de foarte multă vreme un răspuns. Mi-am permis ca pe aceasta s-o numerotez, astfel încât să-ți poți da seama în ce ordine au fost trimise mesajele mele. Noi suntem cu toții bine aici, în Tiverton. Grădina arată pur și simplu încântător, iar noile mele straturi cresc foarte frumos. Patrick muncește din greu, ca de obicei, și a luat încă un băiat care să-l ajute la unele dintre lucrările mai mari. Cu el,

numărul angajaților se ridică acum la cinci, ceea ce e un bilanț considerabil pentru vremurile astea de criză.

Eu sunt foarte nerăbdătoare să primesc vești din partea ta, George, fiindcă deja te-am întrebat de mai multe ori dacă vrei să închiriezi vila de la marginea proprietății Hamworth. Am vorbit personal cu lordul Hamworth (ne-am întâlnit întâmplător la una dintre reuniunile mondene organizate de soția lui) și mi-a spus că s-ar bucura să te ia în calcul, ținând seama de serviciul tău militar strălucit, însă trebuie să afle curând, dragule, fiindcă și alte persoane s-au arătat interesate. În casa de alături locuiește o profesoară ieșită la pensie, doamna Barnes, o femeie de treabă din Cheltenham. Și deja ți-am pregătit o femeie care să se ocupe de tine, așa că nu trebuie să-ți faci griji în privința meselor calde!

Așa cum am mai menționat, Patrick ar fi foarte fericit să te prezinte înaltei societăți din Tiverton. El are un cuvânt greu de spus în Clubul Rotary din localitate și s-ar putea asigura că o să ai „intrare” la oamenii de calitate de pe-aici. Acum că vei avea ceva mai mult timp la dispoziție, poate ți-ar plăcea să te alături clubului local de automobilism? Sau chiar să faci puțin yahting? Sunt sigură că vei dori să te „joci” în continuare cu bărcile, chiar și la apusul vieții.

Mai e un militar ieșit la pensie care tocmai s-a mutat în localitate împreună cu soția lui, deci vei avea pe cineva cu care să schimbi „povești de război”, deși cred că el s-ar putea să fi făcut parte din Forțele Aeriene Britanice. E o fire tăcută (abia dacă mi-a adresat o vorbă pe alee!) și pare să fi pățit ceva la un ochi. Eu presupun că e vorba despre o rană câpătată în război, dar Marjorie Latham se jură că i-a făcut cu ochiul.

Trebuie să plec acum, George. Dar m-am gândit să te anunț că sora noastră se simte un pic mai bine. Mi-a spus să-ți transmit că îți e recunoscătoare pentru tot ce ai făcut și speră ca, în curând, să-ți poată scrie chiar ea. Și-a îndurat pierderea cu foarte mult curaj.

Mă rog, așa cum fac întotdeauna, ca drumul tău să fie lipsit de primejdii.

Sora ta iubitoare,
Iris

Căpitanul Highfield stătea în cabina lui, sprijinind cu o mână paharul de vin din cristal și, cu furculița ridicată absent în dreptul gurii, citea scrisoarea pe care amânase s-o deschidă de când plecase din Sydney. Tacâmul a rămas în aer cale de câteva paragrafe, apoi, când a ajuns la finalul scrisorii, bărbatul l-a lăsat jos și a împins la o parte friptura cu șuncă și cartofi fierți, care deja se răciseră complet.

Pe căpitan îl bucurase întrucâtva schimbarea vremii, căci femeile erau mai ușor de controlat când stăteau în paturi, între pereții cabinelor, iar în afara câtorva cazuri de vomă severă și a fetei care se învinețise căzând dintr-un pat suprapus, infirmeria nu fusese ocupată peste măsură. Acestea fiind spuse, ideea de a merge la doctor îl frământa foarte mult în acele momente.

La început voise să pună pe seama umezelii junghiul reumatic apărut din pricina scăderii bruște a presiunii. Însă durerea care-i cuprinsese piciorul ajunsese să fie din ce în ce mai insistentă și să-și schimbe forma, devenind uneori ascuțită, un semn al relelor intenții din partea organismului. Știa că ar fi trebuit să meargă la un control, doar medicul din Sydney îl făcuse să înțeleagă cât de necesar era. Dar știa că dacă superiorii ar fi aflat ce bănuia el că aveau să afle, atunci ar fi avut un motiv să-l lipsească de această ultimă călătorie. L-ar fi trimis acasă cu avionul. Iar pentru el până și o navă plină cu femei era de preferat absenței oricărei nave.

Cineva a bătut la ușă. Căpitanul și-a împins din reflex piciorul mai adânc sub masă.

– Intră!

Era Dobson, care aducea un snop de hârtii.

– Îmi cer scuze că vă deranjez, domnule, dar v-am adus lista revizuită a bolnavilor. Mi-am zis că ați vrea să știți: am rămas fără cinci dintre cele opt femei-ofițer.

– Tuturor le e rău?

– Patru dintre ele au probleme cu răul de mare, domnule. Una e ținută la pat. A căzut pe scări, în fața camerei de transmisiuni, și are glezna scrântită.

Dobson se uita insistent la mâncarea neatinsă. Highfield s-a gândit că, fără îndoială, vestea avea să ajungă mai târziu la colegii secundului, iar posibilele motive aveau să fie discutate pe larg.

– Ce Dumnezeu căuta în fața camerei de transmisiuni?

– Se rătăcise, domnule.

Dobson și-a păstrat cu pricepere echilibrul în clipa în care poadeau s-a înălțat sub el, iar stropii de apă au acoperit fereastra.

– Unul dintre mecanici a găsit două fete în Depozitul de făină 2. Reușiseră cumva să se încuie înăuntru. Se pare că o groază dintre ele nu sunt în stare să citească o hartă.

Vinul i se acrise în gură. Highfield a oftat în tăcere.

– Deci, ce ne facem cu rondurile din noaptea asta?

– Mă gândeam că am putea să-i punem pe câțiva dintre infanteriști să se ocupe, domnule. Clive și Nicol sunt băieți de încredere. Sincer să fiu, nu cred să avem prea multe necazuri cu damele câtă vreme străbatem golful. Aș zice că cel puțin jumătate dintre ele sunt prea ocupate să geamă în paturile lor ca să se mai țină de șotii. Sălile de mese au rămas aproape goale.

Dobson avea dreptate. Highfield spera absent ca vremea îngrozitoare să se întindă pe durata tuturor celor șase săptămâni.

– Bine. Pune-i pe bărbați să se ocupe. Care-i nivelul apei?

– Nu-i prea rău, domnule. Ținem lucrurile sub control, deși trebuie să vă spun că sistemele de pe bătrânica asta sunt destul de obosite. Unele mașinării arată de parcă ar fi ținute laolaltă cu sfoară pentru baloți și mult noroc. Totuși, ne-a fost de ajutor că multe femei stau în pat, a rânjit Dobson. Mai puțin spălat pe cap și altele asemenea.

– Da, păi, m-am gândit la asta. Să ai grijă să introducem încă o prelegere despre spălatul după reguli militare. Fă-le obligatorii. Iar celor care nu vor pune sfaturile în aplicare ar trebui să le vină de hac amenințarea că nu li se va permite să folosească nici un pic de apă vreme de trei zile înainte de a-și întâlni soții.

Dobson a plecat, având ceva ușor enervant în îngâmfarea lui. Se și vedea la comanda navei, așa auzise Highfield, în repetate rânduri, de la Rennick, stewardul său. Căpitanul se bucurase când îi văzuse pe alți subordonați ai săi înaintând în grad, însă apucăturile lui Dobson

pur și simplu îi stăteau în gât. Ceva din privirea individului îi spunea că, fie din pricina lui Hart, fie din cauza iminentei ieșiri la pensie, el, Highfield, fusese dat la o parte. În ciuda trecutului său și a postului pe care îl ocupa, nu mai era cineva demn de a fi luat în considerare.

– Omul e un măgar, a spus Rennick, când a venit să ia farfuria căpitanului.

Lucra cu Highfield de aproape zece ani și își exprima părerile cu încrederea pe care i-o dădea îndelungata lor relație.

– O fi un măgar, dar e singurul ofițer secund pe care îl am.

– Echipajul nu-l respectă nici cât negru sub unghie. N-o să vă fie de nici un folos în călătoria asta.

– Știi ce, Rennick? În clipa asta, măgar sau nu, Dobson e ultima mea grijă.

Stewardul a ridicat din umeri, iar chipul lui ridat, de scoțian, s-a îndreptat către căpitan cu o expresie ce sugera că amândoi știau mai multe decât alegeau să spună. În timp ce Rennick părăsea încăperea, lui Highfield i-au căzut ochii pe scrisoarea din fața lui. Și-a luat paharul cu vin într-o mână, apoi a măturat foaia de hârtie de pe masa de mahon în coșul de gunoi aflat dedesubt.

Dennis se înșelase în privința infanteristului. Când Margaret și Frances au ajuns înapoi la cabina lor, acesta stătea în fața ușii, cu mâna ridicată ca pentru a ciocăni.

– Hei! i-a strigat Margaret, încercând, în ciuda trupului său greoi și a podelei ce se legăna, să alerge de-a lungul culoarului. Hei!

Bărbatul și-a lăsat mâna în jos îndeajuns de mult, încât Margaret să apuce să se vâre între el și ușă.

– Pot să te ajut cu ceva? l-a întrebat ea, gâfâind și ținându-și o mână sub burtă.

– V-am adus niște biscuiți. La ordinele căpitanului, doamnă. Facem asta pentru toți pasagerii cărora le e rău.

– Fetele dorm, i-a zis Margaret. Ar fi mai bine să nu le deranjăm, nu crezi, Frances?

Aceasta i-a aruncat o privire militarului, apoi și-a îndreptat ochii în altă parte.

– Ba da.

– Frances e infirmieră, a continuat Margaret. Ea știe ce e mai bine pentru bolnavi.

Au urmat câteva clipe de tăcere.

– Biscuiții ajută.

Infanteristul ținea țeapăn cutia în mâini.

– Atunci să vi-i las dumneavoastră?

– Da. Mersi.

Margaret a luat cutia, tresărind de durere. Copilului nu-i plăcuse să fie zgâlțâit.

Bărbatul se holba la Frances. Când și-a dat seama că Margaret îl vede, s-a grăbit să-și întoarcă privirea.

– În seara asta n-o să fiu aici, a spus el. Sunt câțiva oameni cărora li s-a făcut rău din cauza vremii, așa că o să ajut cu rondurile. Dacă preferați, am permisiunea de a trece mai târziu pe la dumneavoastră.

Avea un fel de a vorbi înghițind silabele, ca și cum conversația l-ar fi stânjenit.

– Nu, i-a răspuns Margaret. Ne descurcăm, i-a spus ea, zâmbindu-i larg. Dar mulțumim că te-ai oferit. Și nu trebuie să ne spui „doamnă”. Pare un pic... formal.

– Astea-s ordinele, doamnă.

– Aha! Ordinele.

– Așa e.

Infanteristul și-a ridicat mâna într-o jumătate de salut milităresc.

– La revedere, atunci. Și mersi pentru biscuiți.

Margaret și-a fluturat degetele înspre el. Se ruga ca Maude Gonne, alertată de vocea ei, să nu înceapă să latre.

Când au deschis ușa, Jean s-a trezit și a săltat un chip palid de sub pătură. A refuzat biscuiții, apoi s-a ridicat încet, scoțând la iveală jumătatea superioară a unei cămăși de noapte din imitație de flanelă, împodobită cu ghirlande de trandafirași rozalii. Lui Margaret i s-a părut că arăta șocant de tânără.

– Crezi că ar trebui să luăm ceva cu noi?

Maude Gonne sărise în poala ei și o lungea pe față.

– Unde să luăm ceva?

– La cabina mașiniștilor. Băutură sau altceva.

– Eu nu merg, a spus Frances.

– Trebuie să vii! Nu mă pot duce singură.

Jean și-a mijit ochii. Avea cearcăne.

– Unde să mergi? a șoptit ea.

– Jos, la un mic chef, i-a răspuns Margaret. Mi s-a promis un joc de poker. O să cobor după ce o s-o scot pe Maude la o scurtă plimbare. Haide, Frances, nu poți să rămâi aici toată seara! O să te simți jalnic.

– Chiar nu e genul meu, a zis infirmiera.

Dar nu părea foarte convinsă.

– Atunci o să te învăț.

– Doar n-o să mă lăsați aici, a intervenit Jean, aruncându-și picioarele peste marginea patului.

– Ești sigură? a întrebat-o Margaret. E destul de urât afară.

– Mai bine decât să-mi vărs mațele în tovărășia domnișoarei Scârț, a spus ea, arătând cu degetul mare înspre silueta lui Avice, care dormea în patul de vizavi

Pe marginea patului atârna un capot lung, din mătase corai.

– Vin cu voi. Dacă e o petrecere, n-am de gând s-o ratez. O să fie cel mai bun prilej de distracție pe care l-am avut de când am pornit la drum.

Dacă lui Margaret i se păruse că dormitoarele fetelor erau îngheșuite, mai nimic n-o pregătise pentru vederea numărului de bărbați ce puteau fi îngrămădiți într-o singură cabină, nu cu mult mai mare decât salonul din casa unui muncitor. Primul indiciu era mirosul: acel iz de mosc, care acasă impregna camerele fraților ei, fusese condensat și amplificat, până când ajunsese să le întâmpine încă din fața ușii, sub forma unei explozii de duhoare. În el se amestecau miasme de trupuri bărbătești, tot timpul prea aproape unele de altele, înainte și după baie, de transpirație, de alcool, țigări, rufărie nespălată și de alte lucruri la care nici Frances, nici Margaret nu voiau să se gândească. Situația n-ar fi trebuit să mire prea tare, căci era puțin probabil ca încăperea, aflată la cinci nivele mai jos, chiar în dreptul liniei de plutire, să se fi bucurat vreodată de ceva mai mult decât o slabă adiere

de aer proaspăt. Iar pentru că se găsea chiar deasupra sălii motorului de la tribord, mai era și într-o aproape permanentă stare de vibrație, mașinăriile duduind sub picioarele lor cu o statornicie înspăimântătoare, monstruoasă.

– Cred că ar trebui să ne întoarcem, a spus Frances.

Tot drumul își târâse picioarele, așteptându-se să dea de necaz la fiecare capăt de coridor. Margaret ajunsese s-o țină strâns de mânecă, hotărâtă s-o facă pe fată să se distreze, măcar o dată, chiar și dacă asta avea s-o omoare.

– După băile ofițerilor, nu? Crezi că astea sunt băile?

– Eu nu mă uit ca să aflu, a zis Jean care, în minutele scurse de când se furișaseră afară din cabina lor și până când coborâseră scările, își recăpătase culoarea din obraji.

În spatele ei, Frances s-a poticnit și a încercat să-și recapete echilibrul, în vreme ce nava se apleca iar înainte.

– Aici e, a spus Margaret. Salutare! a strigat ea și a bătut șovăitoare în ușa, neștiind dacă va fi auzită peste zgomotul motoarelor. Dennis e acolo?

A urmat o clipă de tăcere, apoi o explozie de fluierături. Cineva a strigat:

– Fruntea sus, flăcăi, avem musafiri!

Câteva minute mai târziu, răstimp în care Margaret și Frances s-au întrebat dacă nu cumva ar trebui să plece, iar Jean a încercat fără succes să tragă cu ochiul prin crăpătura de doi centimetri prin care răzbătea lumina, ușa s-a deschis larg. Dennis, ce răspândea un parfum plăcut, îmbrăcat într-o cămașă călcată și ținând strâns în mână o sticlă plină cu un lichid chihlimburiu, și-a fluturat brațul în stilul cuiva care propune o intrare grandioasă.

– Doamnelor, a spus el, oprindu-se pentru a li se adresa, bine ați venit la adevăratul motor al *Victoriei*.

Treizeci și doi de bărbați erau cazați în sala destinată mașiniștilor și chiar dacă numai jumătate dintre ei se aflau acolo, femeile s-au trezit așa aproape de ei, încât, în condiții normale, s-ar fi așteptat la o logodnă iminentă. Frances și-a petrecut prima jumătate de oră lipită de singurii cincisprezece centimetri de perete gol, aparent prea

îngrozită de prezența a câțiva masculi pe jumătate goi, ca să se mai așeze. Jean chicotea și se îmbujora, spunând „obraznicule!”, pe un ton dojenitor, ori de câte ori nu-i venea în minte o replică mai chibzuită, ceea ce se întâmpla foarte des. Margaret era poate cel mai puțin tulburată: starea în care se afla și atitudinea relaxată în compania unui număr mare de bărbați le permiteau muncitorilor s-o trateze ca pe o soră onorifică. Un ceas mai târziu, nu numai că ieșise învingătoare din câteva partide de cărți, dar le și răspunsese mai multor bărbați care o întrebaseră care sunt cele mai potrivite lucruri pe care să le scrie iubitelor sau cum să se poarte cu soacrele băgăcioase, ba chiar și unuia care voise să afle ce cravată să aleagă pentru un eveniment civil. Aerul era încărcat de fumul ȕigărilor, de aburii alcoolului și de înjurăturile sporadice, urmate de scuze, ca o concesie făcută prezenței doamnelor. În colțul îndepărtat, un bărbat slab ca o scândură, cu păr roșcat și lins, cânta încet la o trompetă. Nimeni nu-l lua în seamă, motiv pentru care Margaret s-a gândit că același lucru se întâmpla, probabil, în fiecare seară.

– Voi, doamnelor, vreți ceva de băut? le-a întrebat Dennis, aplecându-se deasupra lor cu două pahare scunde.

Femeile își dăduseră repede seama că el nu se ghida după regulile obișnuite ale navei. Băutura, ȕigările, un împrumut până la soldă, toate alunecau de la și înspre el ca apa. Frances, care între timp fusese convinsă să ia loc lângă Margaret, a scuturat din cap. Părea imună la privirile admirative ale bărbaților și își petrecuse atâta timp fixându-și pantofii, încât Margaret se simțea vinovată pentru că insistase să vină cu ea. Jean, însă, golise deja două pahare și se prostea tot mai tare cu fiecare secundă care trecea.

– Ușurel, Jean, i-a șoptit Margaret. Amintește-ȕi cât de rău îți era mai devreme.

– Davy de colo zice că asta o să-mi liniștească stomacul, i-a răspuns Jean, arătând către bărbatul de lângă ea.

– *O să-ȕi liniștiască stomiacul?*

Jackson, unul dintre matrozi, găsea că accentul fetelor era fascinant și își făcuse un scop din a repeta ca papagalul tot ce spuneau ele.

– Să nu crezi o iotă din ce-ți zice șleahta asta, a avertizat-o Margaret, ridicându-și sprâncenele. Să-ți liniștească stomacul, asta-i bună!

– Așa ți-a spus și Joe al tău, nu? a întrebat-o Dennis, arătând către pânțele ei, în zgomotul râsetelor deșănțate.

Pereții erau acoperiți cu bare menite să susțină hamacele și cu rânduri de dulapuri ai căror proprietari puteau fi identificați prin intermediul cărților poștale ori al numelor scrise de mână. În puținul loc rămas liber, pozele unor starlete îmbrăcate sumar se înghesuiau lângă mai puțin fermecătoarele fotografii neclare în care apăreau soții, iubite și copii veseli, ca niște amintiri pătate de nicotină din alte lumi, mai spațioase, aflate hăt-departe. În jurul lor, bărbații care nu jucau cărți la măsuțele de lemn stăteau întinși în hamace, unde scriau scrisori, dormeau, fumau, citeau sau doar priveau, bucurându-se de simpla prezență a femeilor. Din respect pentru ele, majoritatea se înveliseră și mulți le oferiseră dulciuri, țigări sau chiar poze ale iubitelor, spre a fi admirate. În ciuda spațiului strâmt, nu se simțea nici o amenințare plutind în aer, așa cum se întâmpla pe vremea când tatăl lui Margaret venea acasă cu tot felul de flăcăi de la cârciumă. Bărbații erau ospitalieri, prietenoși și flirtau numai cu moderație. Lui Margaret i se părea că-i înțelege: după ce-și petrecuseră luni întregi departe de cei dragi, le era îndeajuns doar să aibă alături pe cineva care să le reamintească de o lume aflată departe de războaie, de soldați, de lupte. Și ea simțise același lucru când văzuse oameni îmbrăcați în aceeași uniformă pe care o purta și Joe.

– Frances? Ești sigură că nu vrei să joci o mână?

Margaret câștigase iar. Dennis fluierase și își azvârlise cărțile pe masă, amenințând să se răzbune crunt cu următoarea ocazie. În mintea lui nu părea să existe nici o îndoială că aveau să se reîntâlnească.

– Nu, mulțumesc.

– Ai fi grozavă.

Chiar ar fi fost. Avea o figură aproape complet netulburată. Trăsăturile ei frumoase, ușor înăsprite, nu lăsau să se vadă nici un pic din disconfortul pe care Margaret știa că îl simțea. Deja menționase de câteva ori că Frances era infirmieră și tot de atâtea ori Frances refuzase orice încercare de a fi făcută să vorbească despre timpul petrecut în

serviciul armatei. Purtarea ei avea exact atâta eleganță câtă era necesară pentru a nu lăsa impresia de grosolănie. Dar nu mai mult.

– Prietena ta se simte bine? i-a șoptit Dennis lui Margaret.

– Cred că e nițel timidă.

Ea n-avea altă explicație. Vorbise ținându-și capul plecat, rușinată de faptul că se pretindea apropiată de o femeie pe care abia o cunoscuse.

– *Nițel* timidă, a murmurat matrozul din spatele ei.

– Tacă-ți gura, Jackson! Deci unde-i înrolat omul tău?

– Forțele maritime, a răspuns Margaret. Joseph O'Brien. E mecanic pe *Alexandra*.

– Mecanic, eh? Hei, flăcăi, Mags asta e una de-a noastră. Nevastă de mecanic. Am știut eu că ai gusturi bune, Mags, de cum te-am văzut.

– Și pun pariu că tu vezi o mulțime de femei, a spus Margaret, ridicând din sprâncene.

– Foarte puține cu gust, a zis tovarășul lui.

Au mai jucat patru sau cinci mâini, iar jocul și atmosfera din încăpere le-au alungat repede fetelor senzația că erau străine. Margaret știa că, pentru unul ca Dennis, ea însemna o companie lipsită de primejdii, căci el era genul de bărbat care se bucura de tovărășia femeilor când ieșea din discuție posibilitatea unei cuceriri sexuale. Se temuse că sarcina avea să-i îngreuneze situația în timpul călătoriei, însă acum își dădea seama că putea chiar să-i facă viața mai ușoară.

În mod paradoxal, partea și mai bună era că bărbații n-o etichetau în funcție de pânțele ei. Aproape toate femeile pe care le întâlnise până atunci pe navă o întrebaseră în ce lună e, dacă bebelușul e „cumințe” (se întreba ce-o fi însemnat un bebeluș obraznic), dacă speră să fie băiat sau fată. Parcă ar fi încetat să mai fie Margaret și s-ar fi transformat într-un incubator ambulant. Unele voiau să-i atingă burta și îi șopteau confidențe nedorite despre cât tânjeau ele după un copil. Altele, asemenea lui Avice, o priveau ușor scârbite ori evitau să vorbească despre sarcină, ca și cum s-ar fi temut că ar putea fi cumva contagioasă. Chiar și Margaret aborda arareori subiectul. Bântuită de imagini în care vacile tatălui ei își fătau vițeei, încă nu se împăcase cu propria soartă biologică.

Au jucat alte două, trei partide. Fumul din încăpere se întetea. Trompetistul din colț a interpretat două cântece pe care Margaret nu le-a recunoscut, apoi o variantă neobișnuit de rapidă a melodiei *The Green Green Grass of Home*. Bărbații au oprit jocul pentru a cânta. Jean i-a întrerupt cu un cântecel ce nu poate fi reprodus, însă a uitat ultimele câteva versuri și s-a prăbușit în hohote de râs.

Se făcuse târziu sau cel puțin așa părea. Fără lumină naturală ori măcar un ceas, era imposibil să-ți dai seama dacă timpul stătea în loc sau zbura spre primele ore ale dimineții. Totul se reducea la cărți bune sau proaste, la chicotelile lui Jean, la trompeta din colț și la zgomotele care, cu puțină imaginație, aminteau un pic de acasă.

Margaret și-a pus jos cărțile și i-a lăsat lui Dennis o secundă pentru a se dumeri.

– Cred că mi-ești dator, domnule Tims.

– Am rămas fără nici o lețcaie, a spus el, cu o exasperare prietenoasă. Te mulțumești să jucăm pe țigări? Un cadou pentru soțul tău?

– Păstrează-le, i-a răspuns ea. Îmi e prea milă de tine ca să-ți mai iau ceva.

– Am face bine să ne întoarcem în cabină. S-a făcut târziu.

Frances, singura din cei prezenți care nu renunțase încă la atitudinea rece și formală, s-a uitat demonstrativ la ceas, apoi la Jean care, nemaiputând să-și controleze râsul, stătea întinsă într-un hamac și se uita la revista cu benzi desenate a unui tânăr matroz.

Era douăsprezece fără un sfert. Margaret s-a ridicat cu greu, tristă că trebuia să plece.

– A fost grozav, băieți, a zis ea, dar presupun că ar trebui să plecăm cât mai e vreme.

– Doar nu vreți să fiți trimise acasă într-o barcă de salvare.

Chipul lui Frances trăda faptul că, preț de câteva clipe, luase remarca în serios.

– Mulțumim foarte mult pentru ospitalitate.

– *Ospitalitati*, a murmurat Jackson.

– Plăcerea a fost de partea noastră, a spus Dennis. Vreți ca unul dintre noi să verifice dacă e cineva pe culoar? a întrebat el, după care glasul i s-a înăsprit. Hei, Plummer, arată puțin respect!

Muzica s-a oprit. Toate privirile s-au îndreptat în direcția în care se uita Dennis. Proprietarul revistei pe care o citea Jean își așezase, ca din întâmplare, mâna pe coapsa ei, gest la care acum renunțase. Nu era clar dacă fata se îmbătase atât de tare, încât nici nu observase. Oricum, s-a simțit o ușoară schimbare în atmosferă. Preț de o secundă sau două, nimeni n-a mai scos o vorbă.

Apoi a intervenit Frances.

– Da, haide, Jean!

De parcă s-ar fi trezit brusc la viață.

– Ridică-te! Trebuie să ne întoarcem.

– Strici cheful oamenilor!

Jean pe jumătate a alunecat, pe jumătate a căzut din hamac, i-a aruncat o bezea matrozului, după care a îngăduit ca brațul încordat al lui Frances să-l cuprindă pe al ei.

– Pa, băieți! Mersi pentru distracție!

Părul îi căzuse peste față, ascunzându-i pe jumătate zâmbetul extatic.

– Mâine dimineață tre' să ne grăbim.

Și-a întins cu stângăcie un picior, iar Frances s-a aplecat în față pentru a-i trage fusta în jos, la un nivel decent. Margaret a dat din cap înspre bărbații așezați în jurul mesei, apoi a pornit către ușă, simțindu-se dintr-odată stânjenită, ca și cum tocmai și-ar fi dat seama de potențialele capcane ale situației în care se aflau.

Dennis a părut să priceapă asta.

– Scuze pentru ce s-a întâmplat, a zis el. Doar băutura-i de vină. N-a fost nici o intenție rea.

– Nu-i cu supărare, a zis Margaret, afișând un surâs neutru.

Bărbatul i-a întins o mână.

– Să mai veniți.

S-a aplecat către ea și i-a șoptit:

– M-am săturat să-i tot văd pe ăștia.

Margaret a înțeles ce încerca să-i spună și i-a fost recunoscătoare.

– Mi-ar plăcea să mai jucăm o partidă de cărți, a adăugat el.

– Sunt sigură că o să revenim, i-a răspuns fata, în timp ce Frances o târa pe Jean către ușă.

*

Avise era trează când, făcând cât mai puțin zgomot, Margaret și Frances s-au furișat înapoi în cabină, ținând-o între ele pe Jean care chicotea și pufnea.

Pe drum întâlniseră doar două fete prudente, care împărtășiseră cu ele un cât se poate de scurt rânjet complice, înainte de a dispărea pe o ușă întunecată. Margaret, totuși, văzuse pretutindeni nălucile supraveghetorilor și simțise cum îi iau foc urechile în așteptarea strigătelor de genul: „Hei! Voi de colo! Ce credeți că faceți?“. Știa, judecând după figura ei serioasă, că și Frances simțea același lucru. În timpul ăsta, Jean dăduse la boboci de două ori, din fericire în baia ofițerilor (unde nu era nimeni), apoi se pusese pe râs, încercând să le reproducă povestea pe care o citise în revistă.

– Era tare amuzant. De fiecare dată când fata aia făcea ceva. Orice!

Fata i s-a lățit într-o expresie de uimire exagerată.

– Îi cădeau toate hainele de pe ea.

– Să mori de râs, nu alta, a mormăit Margaret.

Era o fată voinică („seamănă puțin cu o juncană“, obișnuiau să spună frații ei), dar copilul, pe lângă greutatea aproape inertă a lui Jean și balansul neîncetat al navei, o făceau să înainteze pe culoar gemând și transpirând. Frances preluase cea mai mare parte din povara colegei lor de cameră și o căra în tăcere, ținându-se cu o mână de țevi și balustrade, în timp ce chipul îi era încordat din pricina efortului.

– De cele mai multe ori rămânea doar în lenjerie și mai știu eu ce. Dar erau cel puțin două poze în care n-avea absolut nimic pe ea. Nimic! Trebuia să facă așa cu mâinile.

Jean s-a zbatut pentru a scăpa din strânsoarea celor două fete (era surprinzător de puternică pentru o copilă atât de mărunțică), apoi s-a prefăcut că-și acoperă sânii și pântecul, rotunjindu-și buzele într-un *ooh!* de uimire exagerată.

– Of, haide, Jean!

Margaret trăsesese cu ochiul pe după colț, în direcția dormitorului lor, și văzuse că, din fericire, infanteriștii nu erau la datorie.

– Repede! S-ar putea să n-avem decât un minut la dispoziție.

Atunci a ieșit din umbră o femeie.

– Oh! a exclamat Frances.

Margaret a simțit cum se înroșește la față.

– Ce se întâmplă, doamnelor?

Femeia-ofițer s-a apropiat de ele cu pași repezi, pieptul ei generos luându-i-o puțin înainte. Era una dintre supraveghetoarele din serviciul feminin, o femeie cu părul castaniu, care le îndrumase mai devreme către spălătorie. Avea ceva aproape indecent în graba ei, de parcă abia ar fi așteptat să aibă loc un delict.

– Ce se petrece? Știți că miresele n-au voie să iasă din dormitoare la ora asta.

Margaret a simțit cum i se umflă limba în gură.

– Prietenei noastre i s-a făcut rău, i-a răspuns cu răceală Frances. Avea nevoie la baie și nu eram sigure dacă o să se descurce singură.

Ca pentru a-i întări spusele, puntea s-a ridicat sub ele, făcându-le să se împleticească și să se lovească de perete. Jean a alunecat în genunchi și a tras o înjurătură, urmată de un râgâit.

– Rău de mare, nu-i așa?

– Groaznic, a zis Margaret, ridicând-o cu greu pe împricinată.

– Ei bine, nu știu sigur dacă...

– Sunt infirmieră, a întrerupt-o Frances.

Glăsciorul ei subțire putea fi neașteptat de autoritar, s-a gândit Margaret.

– Am hotărât că ar fi mai igienic să dea la boboci departe de paturi. Mai avem o bolnavă înăuntru, a adăugat ea, arătând către ușă.

Femeia s-a uitat țintă la Jean, care stătea cu capul atârnat în jos.

– Sunteți sigure că-i vorba despre rău de mare?

– Ah, da! a spus Frances. Am examinat-o și n-are nimic altceva. Figura femeii rămăsese circumspectă.

– Am mai văzut asemenea lucruri, a continuat Frances, când îmi făceam serviciul pe nava-spital *Ariadne*.

Rostise mai apăsător cuvântul „serviciu”. A întins o mână.

– Sora Frances Mackenzie.

Femeia-ofițer fusese întrecută în șiretenie. Margaret își dăduse seama că asta o deranja pe ofițereasă, nu în ultimul rând pentru că nu știa cum se întâmplase.

– Da. Păi... a replicat ea.

Nu i-a strâns mâna lui Frances, ci a lăsat-o să stea întinsă în aer. Aparenta ușurință cu care Frances și-a retras brațul a făcut-o pe Margaret să se întrebe pentru o clipă de câte ori îi fusese refuzat gestul.

– Ei bine, vă voi cere să vă întoarceți în paturile voastre, doamnelor, și să nu mai ieșiți decât dacă e o urgență. Știți că în noaptea asta nu avem infanteriști de gardă și s-a hotărât interzicerea cu strictețe a circulației după ora stingerii.

– Sunt sigură că de-aici înainte n-o să mai avem probleme, a spus Frances.

– Știți, asta-s ordinele, a zis femeia-ofițer.

– Da, știm, i-a răspuns Frances.

Margaret a dat să plece, însă colega ei aștepta ca femeia să se îndepărteze. Bineînțeles, s-a gândit Margaret. Cățelușă!

Până la urmă femeia-ofițer a cedat. Și-a văzut de drum, aruncându-le o ultimă privire îngrijorată, în vreme ce se îndrepta, cu pași nesiguri, către sala de mese.

Capitolul 9

După lăsarea întunericului, se făceau frecvent și la intervale neregulate controale ale tuturor punților descoperite, galeriilor și posturilor de tragere. Toate femeile trebuiau să fie în paturi până la ora 23, iar femeile-ofițer din serviciul feminin făceau ronduri pentru a se asigura că nu lipsea nici una... Au fost cele mai bune măsuri care au putut fi concepute și, cu toate că nu erau nicidecum perfecte, în orice caz au descurajat purtările nepotrivite și au întrerupt numeroase petreceri de-ocheate înainte ca situația să degenereze.

*Căpitanul John Campbell Annesley, citat în
HMS Victorious, de Neil McCart*

Șapte zile

Sunetul ca de tinichea al goarnei răzbătea prin megafon și răsuna între pereții punții B. La auzul lui, mai mulți bărbați s-au strâmbat și cel puțin unul și-a acoperit urechile cu mâinile. Mișcările le erau întârziate, șovăitoare, dovadă a celor opt „petreceri” neoficiale despre care se spunea că ar fi avut loc în nopțile precedente. Dintre cei cincisprezece membri ai echipajului înșirați în fața cabinei căpitanului, unsprezece așteptau să fie supuși unei judecăți sumare pentru delikte legate de respectivele chefuri, iar ceilalți urmau să fie trași la răspundere pentru abateri ce datau încă de la ultima permisie pe uscat. În mod normal, asemenea chestiuni disciplinare ar fi avut loc la nici

o zi sau două după părăsirea docurilor, însă natura specială a încărcăturii vasului și neobișnuita gravitate a faptelor arătau că, cel puțin până la un punct, la bordul navei britanice *Victoria* munca încă nu-și reluase cursul firesc.

Subofițerul însărcinat cu menținerea disciplinei stătea chiar în fața unuia dintre băieții mai tineri, pe care doi camarazi îl țineau de sub-suori. Bărbatul a întins un deget lat și grăsuț cu care l-a apucat de sub bărbie pe împricinat, încruntându-se când i-a simțit izul răsufării.

– Nu știu ce ți-ar zice maică-ta, dragul meu boboc, dacă te-ar vedea în halul ăsta, dar pot să-mi închipui.

S-a întors către ceilalți doi.

– E camaradul vostru?

– Da, să trăiți!

– Cum a ajuns în starea asta?

Băieții, căci nu erau mai mult de atât, și-au lăsat ochii în pământ.

– Nu știu, să trăiți!

– Ceața scoțiană, nu-i așa? Spre deosebire de whiskyul scoțian?

– Nu știu, să trăiți!

– *Nu știu, să trăiți!* a repetat subofițerul, fixându-i cu o privire severă, îndelung exersată. Pun pariu că nu știți.

Henry Nicol, infanterist marin, a făcut un pas înapoi, lipindu-se de perete. Tânărul vopsitor de lângă el își răsucea chipiul în mâinile vinete și însângerate. A oftat, încordându-se pentru a se opune mișcărilor navei. Trecuseră deja de cea mai primejdioasă parte a golfului, dar balansul navei încă îi putea lua prin surprindere pe cei neatenți.

– Soames, așa-i?

Tânărul a dat spășit din cap înspre subofițer.

– Să trăiți!

– Pentru ce a venit, Nicol?

– Certuri și tulburarea ordinii, domnule. Și stare de ebrietate.

– Nu-ți stă în fire, Soames.

– Nu, să trăiți!

Bărbatul a clătinat din cap.

– Vorbești tu în numele lui, nu-i așa, Nicol?

– Da, să trăiți!

– Ai grijă să tragi un pui de somn mai târziu. În seara asta ești din nou de gardă. Arăți al dracului de rău.

A dat din cap înspre cel mai tânăr.

– Soames, treaba-i urâtă. Data viitoare folosește-ți căpățâna, nu pumnii.

Subofițerul însărcinat cu disciplina a trecut încet la următorul militar (acuzat de tulburarea ordinii și consum de droguri/alcool), iar Soames s-a prăbușit lângă perete.

– O s-o încasați cu toții, a spus subofițerul. Azi aveți de-a face cu căpitanul, nu cu secundul, și pot să vă spun că nu e în toanele cele mai bune.

– O s-o iau pe coajă, nu-i așa? a gemut Soames.

În condiții normale, Nicol poate că l-ar fi contrazis, poate că ar fi spus ceva liniștitor, optimist. Dar cu o mână încă lipită de scrisoarea din buzunarul lui, n-avea nici energia, nici cheful de a face pe altcineva să se simtă mai bine. Amânase zile în șir deschiderea plicului, bănuind și temându-se de conținutul lui. Acum, la o săptămână după plecarea din Sydney, știa.

De parcă știutul ar fi putut vreodată să îmbunătățească ceva.

– O să treceți toți cu bine peste asta, a spus el.

Dragă Henry,

Sunt dezamăgită, dar nu surprinsă, că n-am primit nici un răspuns de la tine. Vreau să-ți spun încă o dată cât de rău îmi pare. N-am intenționat niciodată să te rănesc. Însă a trecut foarte multă vreme în care abia dacă ne-am mai spus un cuvânt și chiar țin foarte mult la Anton. E un om bun, blând, foarte grijuliu cu mine...

Nu vreau să sune ca o critică la adresa ta. Știu că eram groaznic de tineri când ne-am căsătorit și poate dacă războiul n-ar fi început când a început... Totuși, după cum știm amândoi, lumea din ziua de azi e plină de „ce-ar fi dacă“...

Nicol citise primul paragraf și se gândise că, în mod ironic, traiul îi era mai ușor pe vremea când i se cenzurau scrisorile.

Au trecut aproape douăzeci de minute până să le vină rândul. S-au oprit în fața biroului căpitanului, apoi Nicol l-a urmat înăuntru pe mai tânărul său coleg și amândoi au salutat. Căpitanul Highfield era așezat la masa lui de lucru, flancat de căpitanul infanteriei și de un locotenent pe care Nicol nu-l recunoștea, care scria ceva într-un registru. Preț de câteva secunde, n-a dat nici un semn că ar fi observat prezența noilor veniți.

Nicol i-a dat un ghiont tânărului.

– Chipiul, i-a șuierat el, ținându-și în față propria beretă neagră.

Soames s-a descoperit. Ofițerul aflat lângă căpitan a citit cu glas tare acuzația: băiatul se încăierase cu alt vopsitor în cabina marinariilor. Mai și băuse țării, mult peste „înghițiturile” care reprezentau porția zilnică a matrozilor.

– Cum pledăm? a întrebat căpitanul Highfield, continuând să scrie.

Avea un scris alungit, elegant, oarecum nepotrivit cu degetele lui scurte și butucănoase.

– Vinovat, să trăiți! a răspuns Soames.

Da, sunt vinovată. Și slabă. Dar, la drept vorbind, în ultimii patru ani aș fi putut la fel de bine să fiu văduvă, judecând după veștile pe care le-am primit de la tine. Mi-am petrecut trei din acești ani stând trează săptămână după săptămână, rugându-mă ca tu să fii în siguranță și să te întorci la noi, vorbindu-le zilnic copiilor despre tine, chiar și atunci când bănuiam că ne-ai uitat. Iar când într-adevăr ai revenit, ai fost ca un străin.

În cele din urmă, căpitanul și-a ridicat privirea. S-a uitat la tânăr, apoi i s-a adresat infanteristului.

– Nicol, nu-i așa?

– Să trăiți!

– Ce-mi poți spune despre caracterul acestui tânăr?

Nicol și-a dres vocea, adunându-și gândurile.

– E cu noi de puțin peste un an, domnule. Muncește ca vopsitor.

În tot timpul ăsta s-a dovedit foarte așezat, muncitor, liniștit.

A făcut o pauză.

– Un soi bun.

– Așadar, Soames, având în vedere această caracterizare strălucită, ce anume te-a transformat într-un idiot scandalagiu?

Băiatul și-a lăsat capul în piept.

– Ridică ochii, omule, când vorbești cu mine!

– Să trăiți!

Tânărul s-a îmbujorat.

– E vorba despre iubita mea, domnule. Ea... ea trebuia să mă conducă la plecarea din Sydney. Ne întâlnim de ceva vreme. Dar s-a... mă rog, vina a fost a unuia dintre cei de pe puntea C, domnule.

Când a apărut Anton și a început să-mi acorde puțină atenție, Henry, nu-i vorba că ți-a ocupat locul. Nu exista nici un loc pe care să-l ocupe.

– ... și a început să mă ia peste picior... pe urmă și ceilalți, mă rog, au zis că nu sunt în stare să stăpânesc o femeie și știți cum e la armată, domnule, mă rog, m-am săturat până în gât și, ei bine, cred că am văzut roșu înaintea ochilor.

– Crezi că ai văzut roșu.

Copiii țin foarte mult la el. Tu vei rămâne mereu tatăl lor, iar ei știu asta, dar vor îndrăgi America și acolo vor primi tot felul de șanse de care n-ar fi avut niciodată parte într-un sătuc adormit din Norfolk.

– Da, domnule, a răspuns vopsitorul, tușind cu mâna la gură. Îmi pare foarte rău, domnule.

– Îți pare foarte rău, a repetat căpitanul. Deci, Nicol, zici că până în momentul ăsta a fost soi bun?

– Da, să trăiți!

Căpitanul și-a lăsat jos stiloul, apoi și-a încleștat mâinile. Vocea îi era ca de gheață.

– Știi că nu-mi plac certurile pe nava mea. În special cele iscate din cauza băuturii. Mai mult, nu-mi place să descopăr că s-ar putea ca pe

vasul meu să aibă loc, fără știrea mea, evenimente sociale care includ consumul de băutură.

– Domnule.

– Pricepi? Nu-mi plac surprizele, Soames.

Dar acesta e momentul, dragule, în care trebuie să-ți dau o veste dureroasă. Dacă scrisoarea mea e oarecum urgentă, asta se datorează faptului că sunt însărcinată cu copilul lui Anton și toți așteptăm ca tu să îngădui divorțul, astfel încât să ne putem căsători și să putem crește pruncul împreună.

– Ești o rușine.

– Da, să trăiți!

– Ești a cincea persoană pe care am văzut-o aici în dimineața asta din cauza unei învinuiri legate de băutură. Știai asta?

Băiatul n-a spus nimic.

– Lucru destul de surprinzător pentru un vas pe care se presupune că nu există nici un fel de alcool, cu excepția porțiilor voastre săptămânale.

– Domnule.

Nicol și-a dres glasul. Căpitanul l-a privit cu atenție pe băiat pe sub sprâncene.

– Țin seama de calitățile pe care le-ai dovedit până acum, Soames, și ar trebui să te consideri norocos că ai pe cineva cu o bună reputație, care să vorbească în numele tău.

– Domnule.

– Te voi lăsa să scapi cu o amendă. Dar vreau să-ți fie clar un lucru, iar asta poți să le-o spui și prietenilor tăi și tuturor celor care așteaptă afară: puține lucruri îmi scapă pe nava asta. Foarte puține! Și dacă aveți impresia că nu știu despre micile chefuri care se iscă spontan la o oră la care echipajul și pasagerele noastre ar trebui să fie despărțiți nu numai de pereți, ci și de întregi coridoare afurisite, atunci vă înșelați amarnic.

– N-am vrut să fac nici un rău, domnule.

N-am vrut ca lucrurile să se petreacă așa. Te rog, fă astfel încât copilul ăsta să nu crească asemenea unui bastard, Henry, te implor! Știu că te-am rănit îngrozitor, însă te rog să nu abați asupra copilășului orice ai simți față de mine.

– N-ai vrut să faci nici un rău, a bombănit Highfield și a început să scrie. N-ai vrut să faci nici un rău. Nici unul dintre voi nu vrea vreodată să facă rău.

Preț de câteva clipe, în cameră s-a lăsat tăcerea.

– Două lire. Și să nu te mai prind pe-aici.

– Să trăiți!

– Stânga-mprejur, marș forțat! a strigat locotenentul.

Cei doi bărbați au salutat și au părăsit biroul.

– Două nenorocite de lire! a exclamat Soames îndesându-și chipiul la loc pe cap, în timp ce-și târau picioarele pe lângă coada de vinovați. Două nenorocite de lire! i-a murmurat el din nou unuia dintre camarazii săi. Highfield ăla e o jigodie mizerabilă.

– Ghinion.

Pașii lui Soames se înteteau odată cu sentimentul nedreptății.

– Nu știu de ce a trebuit să se lege de mine și să-i tot dea cu melița. Eu nici măcar n-am vorbit cu vreuna dintre afurisitele alea de mirese australience. Nici măcar cu una singură, fir-ar să fie! Nu ca nenorocitul de Tims. El primește aproape în fiecare seară fete în cabina aia. Mi-a spus Jackson.

– Cel mai bine ar fi să te ții departe de cei de teapa lor, i-a spus Nicol.

– Ce e?

Tânărul s-a răsucit, poate simțind încordarea abia înăbușită din vocea infanteristului.

– Te simți bine?

– Sunt bine, i-a răspuns acesta, scoțând mâna din buzunar.

Te rog scrie-mi sau trimite-mi o telegramă când poți. Îți las cu bucurie casa și toate cele. Le-am păstrat în bună orânduire, atât cât am

putut. Nu vreau să-ți mai pricinuiesc neazuri. Vreau doar să-mi dai voie să plec.

A ta,

Fay.

– Da, a continuat Nicol, înaintând cu pași mari pe coridor. Mă simt bine.

Procese sumare s-au sfârșit puțin după ora unsprezece. Căpitanul Highfield a lăsat stiloul din mână, apoi le-a făcut semn lui Dobson, care intrase cu câteva minute în urmă, și căpitanului de infanterie să se așeze. Un steward a fost trimis după ceai.

– Nu-i bine, nu-i așa? a început el, lăsându-se pe spătarul scaunului. Abia dacă s-a împlinit o săptămână de când am plecat și... poftim!

Căpitanul de infanterie n-a spus nimic. Infanteriștii erau oameni disciplinați și nu beau niciodată pe vas. Înclinau să apară la procese doar pentru a depune mărturie despre caracterul cuiva sau, sporadic, atunci când frecușurile firești dintre ei și marinari degenerau în lovituri.

– Situația asta a adus tensiuni pe navă. Și alcool. Când am avut ultima oară atâtea abateri pe mare legate de consumul excesiv de băutură?

Cei doi bărbați au scuturat din capete.

– O să organizăm o percheziție a dulapurilor, domnule căpitan. Să vedem ce putem scoate la iveală, a zis Dobson.

Prin fereastra din spatele lor se vedea că marea se domolise, iar cerul se înseninase, căpătând o nuanță vie de albastru strălucitor. Era genul de priveliște care nu se putea să nu-ți umple sufletul de optimism. Însă pe Highfield nu-l bucura. O durere surdă îi pulsase în picior toată dimineața, ca o permanentă amintire ritmică a eșecului său.

În zori, când se îmbrăcase, evitase să-și privească rana, căci culoarea ei îl îngrijora. Aspectul ușor purpuriu nu anunța formarea constantă a unor țesuturi noi, sănătoase, ci o teribilă luptă ce avea loc sub piele. Dacă Bertram, chirurgul obișnuit al navei, s-ar fi aflat la bord, căpitanul l-ar fi putut ruga să arunce o privire. Medicul l-ar fi înțeles. Însă

Bertram nu se prezentase în Sydney, se afla acum în fața curții marțiale, iar locul lui fusese ocupat de prostul acela afurisit de Duxbury.

Dobson s-a lăsat în față, sprijinindu-și coatele de genunchi.

– Femeile-ofițer îmi spun că sunt destul de sigure cu privire la existența unor forfote pe timpul nopții. Chiar aseară, cea de pe puntea B a trebuit să intervină într-o situație.

– Bătaie?

Cei doi bărbați așezați s-au uitat unul la altul, apoi la căpitan.

– Nu, domnule. Ăăă... contact fizic între o mireasă și un matroz.

– Contact fizic?

– Da, domnule. El o apucase pe după... pe după pompa de santină¹.

Highfield se așteptase la așa ceva și își avertizase superiorii. Totuși, realitatea l-a izbit ca un pumn. Când se gândea că, tocmai în timp ce el stătea acolo, se petreceau asemenea lucruri la bordul vasului său...

– Știam eu că așa o să se întâmple! a spus cu voce tare și i-a văzut pe ceilalți doi bărbați semnificativ mai puțin tulburați decât se simțea el.

De fapt, Dobson părea că încearcă să-și rețină un zâmbet.

– Va trebui să punem mai mulți infanteriști în fața zonei hangarelor, a cabinei matrozilor și în fața celei unde stau marinarii.

– Cu tot respectul, domnule, a intervenit căpitanul de infanterie, băieții mei deja lucrează în schimburi șapte zile din șapte, pe lângă toate celelalte sarcini ale lor. Nu le pot cere să facă mai mult. Ați văzut cât de obosit arăta Nicol și nu e singurul.

– Chiar avem nevoie de ei în fața cabinelor? a întrebat Dobson. Dacă infanteriștii țin miresele în cabinele lor, iar supraveghetoarele fac rondurile de castitate, cu siguranță asta ar trebui să fie suficient.

– Ei bine, în mod evident nu e, nu-i așa? Nu și când deja întrerupem petreceri deocheate sau Dumnezeu mai știe ce altceva. Uite care-i treaba, am plecat de doar o săptămână din port. Dacă lăsăm lucrurile să scape de sub control încă de pe acum, cerul știe unde o să ajungem.

Era asaltat de imagini în care apăreau cupluri preacurvind în magazia cu făină, soți mânioși și un ministru al marinei cu fața stacojie.

¹ Spațiu din fundul unei nave, unde se strâng apele de condensare, de infiltrație etc., ce sunt apoi eliminate cu ajutorul pompelor (n.tr.)

– Oh, haideți, domnule! Eu aș spune că e important să ne păstrăm perspectiva.

– Ce?

– Nu se poate să nu existe câteva mici probleme la început, mai ales cu atâția noi membri în echipaj, dar nu e vorba despre nimic din ce nu putem stăpâni. De fapt, după povestea de pe *Indomitable*, probabil că nici nu strică. Se vede că oamenii se mai învioresază puțin.

Până în momentul acela, poate din politețe ori chiar din dorința de a nu-l răni și mai tare pe căpitan, nimeni nu pomenise despre nava scufundată. Cel puțin nu în legătură cu moralul echipajului. Când a auzit numele fostului său vas, Highfield a strâns din dinți. S-ar putea să fi fost un gest reflex. Dar mai probabil era s-o fi făcut din pricina omului care vorbise.

În timp ce comandantul își aduna gândurile, Dobson a adăugat cu glas mios:

– Dacă preferați, domnule căpitan, ați putea lăsa problemele disciplinare în seama noastră. Ar fi trist, domnule, ca din pricina câtorva pozne tinerești să nu vă puteți bucura un pic de această ultimă călătorie.

În vorbele înțepătoare ale secundului, în atitudinea lui relaxată și încrezătoare, se simțea tot ceea ce oamenii gândeau în prezent despre Highfield, dar nu spuneau cu voce tare. Pe vremuri, Dobson n-ar fi îndrăznit nicidecum să-i vorbească astfel. Căpitanul era atât de uluit de această insubordonare abia disimulată, încât rămăsese fără cuvinte. Când stewardul a intrat cu ceaiul, a trebuit să aștepte câteva secunde înainte ca superiorul să-i remarce prezența.

Căpitanul de infanterie, genul mai diplomat, s-a aplecat către el.

– Cred, domnule, că s-ar putea ca o mare parte din problemele apărute în această ultimă săptămână să fi fost cauzate de condițiile meteorologice din golf, a spus el. Mă gândesc că atât marinarii, cât și femeile au profitat că mulți supraveghetori lipseau pentru a-și spori gradul de... ăăm... interacțiune. Lăsați să mai treacă vreo câteva zile, iar fetele vor fi mai puțin excitabile și bărbații se vor obișnui cu prezența lor la bord. Îmi închipui că lucrurile se vor potoli.

Highfield, devenit bănuitor, i-a cercetat chipul căpitanului de infanterie. Figura acestuia avea o limpezime care-i lipsea individului de lângă el.

– Crezi că n-ar trebui să intervenim?

– Da, așa cred, domnule.

– Sunt de acord, domnule, a spus Dobson. Cel mai bine ar fi ca, în etapa asta, să nu facem prea mult tărăboi.

Highfield nu l-a luat în seamă. În timp ce închidea registrul, s-a întors către căpitanul de infanterie.

– Foarte bine, a zis el. Pentru moment o s-o luăm ușor. Dar vreau să știu totul, fiecare pas făcut sub punte după ora 22. Țineți din scurt supraveghetorii, puneți-i să-și folosească ochii și urechile! Iar dacă există cea mai mică urmă de conduită necuviincioasă – cea mai mică urmă, atenție! – vreau s-o înăbușim din fașă. Nu voi permite nimănui să fim acuzați de scăderea standardelor navale în această călătorie. Nu sub comanda mea.

Dragă Deanna,

Sper că tu, mama și tata sunteți cu toții sănătoși. Nu știu sigur când voi reuși să pun plicul acesta la poștă, dar m-am gândit să îți scriu și să îți povestesc câte ceva despre călătoria noastră. Totul e teribil de captivant. Deseori mă gândesc cât de mult ți-ar plăcea să fii aici și cât de surprinzătoare sunt condițiile în care călătorim, date fiind rezervele mele.

Mi-am făcut trei noi prietene încântătoare: Margaret, al cărei tată deține o moșie întinsă, nu departe de Sydney, Frances, care e foarte elegantă și a făcut lucruri admirabile în domeniul îngrijirii bolnavilor, și Jean. Toate sunt cu mult mai interesante decât vechea noastră societate. O fată de aici și-a adus cu ea cincisprezece perechi de pantofi! Sunt foarte ușurată că am putut merge la cumpărături înainte de a urca la bord. E foarte plăcut să ai lucruri noi, nu-i așa?

Sunt cazată în partea cea mai spațioasă a navei, la mică distanță de zona cunoscută sub numele de covertă și de „cabina de comandă” a căpitanului. Ni s-a spus că, odată ce vom ajunge în Gibraltar, s-ar

putea să aibă loc câteva cocteiluri și că e perfect posibil ca la bord să urce câțiva guvernatori, deci iată ceva de așteptat cu nerăbdare.

Membrii echipajului chiar nu știu ce să mai facă pentru noi. În fiecare zi pun la cale noi distracții pentru a ne ține ocupate: ateliere de broderie, dansuri, cele mai noi filme. În după-amiaza asta merg să văd National Velvet. Nu cred că a ajuns încă în Melbourne, dar, crede-mă, când va apărea trebuie să te duci neapărat la cinematograful. Fetele care l-au văzut deja spun că Elizabeth Taylor e de-a dreptul minunată. Marinarii sunt șarmanți, îți sar în ajutor și mereu îți aduc mici gustări. Și, Deanna, te-ai topi după mâncarea de aici! Ai zice că nimeni n-a auzit măcar de raționalizare. Nici vorbă despre praful de ouă de care ne temeam toate! Așadar le poți spune mamei și tatei că nu trebuie să-și facă nici cea mai mică grijă.

La capătul navei există un salon de coafură complet utilat. Cred că, după ce voi termina de scris, voi merge să arunc o privire. S-ar putea chiar să dau o mână de ajutor! Îți amintești cum spunea mereu doamna Johnson că nimeni nu aranjează părul mai bine decât mine? Dar de îndată ce voi ajunge la Londra, va trebui să găsesc un salon respectabil. Desigur, îți voi spune totul despre Londra. Sper ca Ian să mă contacteze înainte de a ne întâlni, în legătură cu planurile privind mica noastră vacanță acolo.

Așa cum spuneam, nădăjduiesc că scrisoarea mea vă găsește pe toți sănătoși și te rog să transmiți vechiului nostru grup aceste vești bune din partea mea. Ah, da, până să primești aceste rânduri, micul vostru recital probabil că a avut deja loc. Sunt convinsă că a ieșit bine. Îți voi scrie din nou când nu voi mai fi atât de ocupată!

*Sora ta iubitoare,
Avice*

Avice stătea în micuța sală de mese de pe puntea de decolare, uitându-se prin hubloul pătat de sare la pescărușii ce se năpusteau în apa din jurul navei și la cerul senin din spatele lor. În jumătatea de oră pe care și-o petrecuse scriindu-i surorii sale, aproape că începuse să creadă acea versiune a călătoriei pe care o născocise. De fapt, ajunsese s-o creadă atât de mult, încât, după ce încheiase, fusese oarecum

dezamăgită să se trezească iarăși între pereții ruginiți ai aceluiași hangar plutitor, înconjurată nu de cocteiluri și de încântători prieteni noi, ci de boturile zgâriate ale avioanelor de pe punte, de băieți incoerenți, care-și târau picioarele îmbrăcați în salopetele lor slinoase, de ocean și de sare, de mirosurile prăjelilor, uleiului și ruginii.

– O ceașcă de ceai, Avice?

Margaret stătea aplecată deasupra ei, cu burta uriașă pe jumătate sprijinită de blatul din lemn al mesei.

– Eu mă duc să-mi iau o ceașcă. Nu se știe niciodată, s-ar putea să-ți liniștească stomacul.

– Nu. Mulțumesc.

Avice a înghițit în sec, apoi și-a îngăduit să-și imagineze gustul. Imediat a simțit un val de greață care i-a confirmat refuzul. Încă îi venea greu să facă față picăturilor de combustibil împrăstiate pretutindeni, parcă urmărind-o în tot locul, agățându-i-se de haine și de nări. Nu conta cu cât parfum se dădea, tot era convinsă că mirosea ca un mecanic.

– Trebuie să iei ceva.

– O să beau un pahar cu apă. Poate cu un pesmet, dacă mai au.

– Ei, biata de tine! Nu mulți se simt atât de rău.

Pe podea erau trei băltoace care reflectau lumina ce pătrundea prin hublouri.

– Sunt sigură că o să-mi treacă în curând.

Avice a avut grijă să zâmbească vesel. Foarte puține neazuri în viață nu pot fi ușurate cu un zâmbet plăcut, obișnuia să spună mama ei.

– Așa eram eu în primele luni cu ăsta mic.

Margaret s-a lovit ușurel peste pânțele.

– Nu puteam să înghit nici pâine prăjită uscată. Eram ca vai de lume. Mă mir că n-am rău de mare ca tine și Jean.

– Te superi dacă vorbim despre altceva?

Margaret a început să râdă.

– Nici o problemă. Scuze, Ave. Mă duc să aduc ceaiul.

Ave. Dacă nu s-ar fi simțit groaznic, Avice ar fi corectat-o: nimic nu e mai rău decât un nume prescurtat. Însă Margaret deja pornise

cu mers clătinat înspre tejghea, lăsând-o alături de Frances, o companie și mai neplăcută.

Pe parcursul ultimelor câteva zile, Avice hotărâse că exista ceva profund deconcertant cu privire la persoana lui Frances. Infirmiera avea un aer foarte vigilent, de parcă te-ar fi judecat chiar și atunci când nu făcea altceva decât să stea în tăcere lângă tine. Până și când era amabilă cu Avice, aducându-i pastile pentru a-i potoli greața sau verificând dacă nu s-a deshidratat prea tare, purtarea ei era întrucâtva rezervată, ca și cum Avice ar fi avut ceva care o făcea să nu vrea să se apropie prea tare. De parcă *ea* ar fi fost ceva special!

Aflase de la Margaret că Frances fusese refuzată când se oferise să lucreze la infirmerie. Partea mai puțin generoasă a lui Avice se întreba de ce marina militară o considerase nepotrivită, în vreme ce partea cealaltă se gândea cât de mult i s-ar simplifica viața dacă Frances nu i-ar mai fi stat în preajmă toată ziua, cu mutra ei serioasă și cu conversația ei stânjenitoare. Avice a aruncat o privire în jur, la alte mese, unde majoritatea fetelor sporovăiau de parcă s-ar fi cunoscut de ani de zile. Deja se grupaseră în mici cete, bisericuțe strâns unite, în care străinii nu aveau ce căuta. Uitându-se la un grup de tinere care păreau deosebit de fericite, Avice și-a înăbușit imboldul de a li se adresa, de a le dovedi că nu fusese alegerea ei să se întovărășească cu acea fată stranie și severă. Dar, desigur, ar fi fost un gest nepoliticos.

– Ai ceva planuri pentru după-amiaza asta?

Frances studia un exemplar al gazetei *Cotidianul navei*. Și-a ridicat repede ochii, cu un aer precaut care a făcut-o pe Avice să vrea să strige: „Nu-i o întrebare-capcană, să știi!”. Părul ei de un roșcat-deschis era adunat într-un coc strâns la ceafă. Dacă ar fi fost vorba despre oricine altcineva, Avice s-ar fi oferit să-i facă o coafură mai atrăgătoare. Ar fi fost o fată drăguță, dacă s-ar mai fi luminat un pic la chip.

– Nu, a răspuns Frances.

Apoi, când tăcerea care se lăsase amenința să le copleșească pe amândouă:

– Mă gândeam că aș putea să stau aici o vreme.

– Oh! Ei bine, cred că vremea s-a mai îmbunătățit, nu-i așa?

– Da.

– Prelegerea de azi mi s-a părut cam searbădă, a continuat Avice. Nu putea suferi pauzele între conversații.

– Oh?

– Rații și altele asemenea, a pufnit ea. Sinceră să fiu, odată ce vom ajunge în Anglia, am de gând să gătesc cât mai puțin cu puțință.

În spatele lor, câteva fete și-au împins zgomotos scaunele în spate și s-au ridicat de la masă, abia întrerupându-și conversația. Cele două le-au urmărit cum pleacă.

– Ți-ai terminat scrisoarea? a întrebat Frances.

Avice și-a acoperit foaia cu mâna, ca și cum conținutul ei ar fi putut cumva să devină vizibil.

– Da.

Răspunsul i-a ieșit ceva mai tăios decât intenționase. A făcut un efort conștient de a se relaxa.

– E pentru sora mea.

– Oh!

– Am mai scris încă două azi-dimineață. Una lui Ian și alta unei vechi prietene din școală. E fiica soților McKillen?

Frances a scuturat din cap. Avice a oftat.

– Au foarte multe proprietăți. Nu-i mai scrisesem Angelei de când am plecat din Melbourne... Dar nu știu când o să pot pune plicurile la poștă. Mi-ar plăcea foarte mult să aflu când o să primesc o scrisoare de la Ian.

Și-a studiat unghiile.

– Sper să fie în Ceylon. Mi s-a spus că acolo s-ar putea aduce poșta la bord.

Visa la un teanc gros de scrisori din partea lui Ian, așteptând-o în zăduful vreunul oficiu poștal tropical. Avea să le lege cu o panglică roșie și să le citească în intimitate, desfătându-se cu ele una câte una, așa cum ar savura o cutie cu bomboane de ciocolată.

– E oarecum ciudat, a spus ea, aproape ca pentru sine, să bat atâta drum și să nu fi vorbit cu el de atâta vreme.

Și-a lăsat degetul să-i alunece de-a lungul literelor care formau numele lui Ian pe plic.

– Uneori totul îmi pare un pic ireal. Ca și cum nu mi-ar veni să cred că m-am măritat cu omul ăsta, iar acum mă aflu pe un vas, în mijlocul pustietății. Când nu-i poți vorbi bărbatului tău, e greu să te agăți în continuare de ideea că totul se întâmplă cu adevărat.

Trecuseră cinci săptămâni și patru zile de la ultima lui scrisoare. Prima pe care o primise în calitate de femeie căsătorită.

– Încerc să-mi imaginez la ce se gândește acum, fiindcă partea cea mai rea în a aștepta foarte mult timp o scrisoare e să știi că toate trăirile sunt deja depășite. Lucrurile care îl supărau poate că au trecut. Apusurile pe care le descrie se vor fi sfârșit de mult. Eu nici măcar nu știu unde e Ian. Singurul lucru pe care ne bazăm toate, bănuiesc eu, e faptul că sentimentele lor pentru noi nu s-au schimbat, chiar dacă nu ne vorbim. Presupun că asta-i încercarea prin care trece credința noastră.

Vocea îi scăzuse, căpătând un ton meditativ. Și-a dat seama că, preț de câteva minute, uitase să-i mai fie rău. S-a îndreptat puțin de spate.

– Nu crezi?

Ceva ciudat se petrecuse cu chipul lui Frances: devenise opac, neutru, ca o mască.

– Probabil că da, a răspuns ea.

Iar Avice și-a dat seama că la fel de bine ar fi putut să spună că cerul s-a înverzit. S-a simțit tulburată și enervată, ca și cum pasul pe care îl făcuse înspre o legătură mai apropiată ar fi fost respins cu tot dinadinsul. Mai că era tentată să spună ceva în privința asta, însă tocmai atunci s-a întors Margaret, apropiindu-se legănat de masă, încărcată cu o tavă pentru ceai. Sprijinită de cana ei stătea o ditamai înghețata de vanilie, a treia pe care și-o luase de când se așezaseră acolo.

– Ascultați aici, fetelor! Dragei de Jean o să-i placă la nebunie. O să aibă loc o ceremonie de „trecere a hotarului“. Se pare că e o tradiție marinărească legată de traversarea ecuatorului și se vor organiza tot felul de jocuri distractive pe puntea de decolare. Tocmai mi-a spus tipul care se ocupă de samovar.

Grosolănia lui Frances a fost dată uitării.

– Va trebui să ne îmbrăcăm elegant?

Avice și-a dus o mână spre păr.

– Habar n-am. Nu știu nimic despre asta, o să se afișeze ceva mai târziu, la avizierul principal. Dar o să fie amuzant, nu-i așa? Avem ceva de făcut?

– Îh! Eu nu mă implic. Nu cu stomacul meu.

– Frances?

Margaret mușcase vârful cornetului cu înghețată. O mică picătură de vanilie i se lipise de vârful nasului.

– Nu știu.

– Ah, haide! a îndemnat-o Margaret.

Scaunul a scârțâit în semn de protest când s-a așezat pe el.

– Relaxează-te, femeie! Eliberează-te puțin!

Frances i-a aruncat un zâmbet șovăitor, dezvelind un șir de dinți mici și albi. Avice a remarcat, cu o tresărire, că putea fi chiar frumoasă.

– Poate, a spus ea.

Frances crezuse că o s-o irite bărbatul din fața cabinei. În prima noapte în care el stătuse acolo, de cealaltă parte a ușii lor, îi fusese cu neputință să doarmă, conștientă de apropierea străinului. De îmbrăcăminte ei sumară, de vulnerabilitatea ei. Conștientă că, cel puțin teoretic, el avea autoritate asupra ei. Îi simțise intens fiecare mișcare, fiecare pas, fiecare pufnitură sau acces de tuse, sunetul vocii atunci când murmură un salut ori o indicație către un trecător. Din când în când, stând întinsă pe întuneric, chibzuia la semnificația prezenței lui, care nu făcea decât să evidențieze că ele erau o marfă, o încărcătură ce trebuia transportată în siguranță dintr-un capăt în celălalt al lumii, în multe cazuri de la tați la soți, de la un rând de bărbați la altul.

Pașii aceia apăsați, ținuta rigidă, pușca, toate îi spuneau că ele trebuiau ținute la un loc, întemnițate și totuși păzite, ocrotite de forțele necunoscute de sub punte. Uneori, când vecinătatea atâtor oameni, a atâtor bărbați străini, combinată cu izolarea în care trăiau, o neliniștea, se bucura că el era așezat în fața ușii. Dar de obicei existența lui o jigneau, fiindcă o făcea să se simtă ca un obiect, o proprietate a cuiva, ce trebuia apărată.

Celelalte nu păreau a nutri asemenea considerații filosofice. De fapt, nici nu-l observau pe infanterist. Pentru ele era, la fel ca multe lucruri de la bord, o parte a mobilierului din fiecare noapte, un om căruia să-i dea bună seara, pe lângă care să scoată în taină câinele sau chiar propria persoană, dacă aveau de gând să se strecoare în vârful picioarelor până jos, la altă petrecere. Așa cum se întâmpla în seara aceea. Margaret și Jean se pregăteau să-l întâlnească pe Dennis pentru o nouă partidă de poker, sporovăind în șoapte furișe în timp ce se pieptăneau, își făceau de lucru cu ciorapii și pantofii sau, în cazul lui Jean, împrumutau din cosmeticele celorlalte colege. Era aproape ora nouă, nu îndeajuns de târziu încât să fie închise în cabinele lor, conform programului de stingere, dar după ambele ture de cină. Îndeajuns de târziu încât, dacă le-ar fi fost observate mișcările, să fie pe bună dreptate luate la întrebări cu privire la destinația lor.

– Ești sigură că nu vrei să vii cu noi, Frances?

Mai fuseseră deja la câteva petreceri. La ultima dintre ele, Jean nu se îmbătase.

Frances a scuturat din cap.

– Nu trebuie să te porți ca o călugăriță.

Margaret și-a legat șiretul de la pantof.

– Sunt sigură că bărbatul tău nu s-ar supăra dacă te-ai bucura de puțină companie, pentru Dumnezeu!

– Noi n-o să-i spunem, a intervenit Jean, apoi și-a țuguat buzele pentru a și le ruja din nou.

Margaret a ridicat cățelușa în ce mai rămăsese din poala ei.

– O să-ți pierzi mințile dacă o să stai aici în fiecare seară, să știi.

– Când o să ajungem în Plymouth, o să fie nevoiți să te scoată în cămașă de forță.

Jean a izbucnit într-un râs zgomotos, lovindu-și tâmpla cu degetul arătător.

– O să creadă că îți umblă cangurii brambura pe pășunea din deal.

– Îmi asum riscul, a zâmbit Frances.

– Avice?

– Nu, mulțumesc. În seara asta o să mă odihnesc.

Greața i se întetise iar, așa că Avice zăcea în patul ei, palidă și fără vlagă, din când în când ridicându-și, apoi lăsându-și cartea în jos.

– Dacă ai putea ține cățelușa cât mai departe de mine, ți-aș fi recunoscătoare. Mirosul ei mă face să mă simt și mai rău.

Nu se așteptaseră ca infanteristul să fie afară. În serile trecute lipse și nici una dintre ele nu auzise pașii care, de obicei, îi anunțau sosirea. Jean, urmată de Margaret, a încremenit în pragul ușii.

– Oh... noi ne ducem doar să luăm puțin aer, a spus Margaret, grăbindu-se să închidă ușa în spatele ei.

– O să ne întoarcem până la ora unsprezece, a continuat Jean.

– Aproximativ.

Frances, care se ridicase pentru a-și lua capotul de pe un umerăș, s-a oprit de cealaltă parte a ușii, când a auzit glasul bărbătesc și ușoara încordare din vocile femeilor.

– Eu aș evita Plutonul Negru, dacă acolo vă place să luați aer, spunea bărbatul, atât de încet, încât nimeni nu putea fi tocmai sigur de ce auzise.

Frances s-a aplecat mai spre ușă, ținându-și capotul ridicat în aer.

– Cabina mașiniștilor. În seara asta se vor pune în aplicare măsuri disciplinare, a explicat el.

– Ah! Așa, a spus Margaret. Păi, mulțumesc.

Frances a auzit pașii femeilor îndepărtându-se cu zgomot pe coridor, apoi pe infanterist tușind ușor. Cele două aveau să tacă până la colțul de lângă furtunul pentru incendii. Apoi, odată dispărute din raza vizuală a militarului, aveau să izbucnească în hohote de râs și uimire, să se țină o clipă de mână, aruncând o privire furișă în spatele lor, apoi s-o pornească înspre cabina mașiniștilor.

Avice nu dormea. Frances se gândea că ar fi fost mai ușor dacă ar fi dormit. Rămase închise împreună în cabina micuță, se mișcau în tăcere una pe lângă cealaltă. În cele din urmă Avice s-a întins, cu fața la perete, iar Frances a început să răsfoiască jenată o revistă, sperând ca aerul ei concentrat să pară mai veridic decât era.

Cele două rămâneau arareori singure. Margaret era cinstită și prietenoasă, firea ei deloc complicată putându-se citi în zâmbetele pe care le împărțea cu generozitate. Jean era mai puțin previzibilă, dar

nu-și dădea aere: exprima fără ocolișuri tot ce simțea, orice mărunță supărare și orice clipă de entuziasm, oricât de neplăcute puteau fi.

Frances bănuia că Avice, însă, o considera dificilă. Nu doar că n-aveau nimic în comun, dar personalitatea și felul ei de a fi o călcau pe Avice pe nervi. Presupunea că, în alte condiții, lucrul ăsta s-ar fi putut manifesta printr-o ostilitate fățișă, deoarece experiența îi arătase că asemenea fete deseori procedau astfel. Aveau nevoie să privească pe cineva de sus pentru a-și confirma propria poziție în societate.

Dar într-o cabină de nici trei metri pe doi metri și jumătate, nu era loc pentru trăiri adevărate. Așa că celor două nu le mai rămânea decât să stea zăvorâte în lumile lor chinuitoare de tact și bune maniere. Din când în când, Frances o întreba pe Avice dacă are nevoie de ceva sau dacă i s-a mai domolit puțin greața, iar Avice o întreba pe Frances dacă o deranjează că mai lasă un pic lumina aprinsă. Și uite așa aveau să-și petreacă restul serii, fiecare prefăcându-se cu politețe că o crede pe cealaltă cufundată în somn.

Frances stătea întinsă pe spate în patul ei. Încerca să citească, însă descoperise că parcurgea același paragraf de câteva ori fără să prieceapă nimic. S-a silit să se concentreze, moment în care și-a dat seama că citise deja revista. Până la urmă a rămas cu ochii ațintiți către salteaua lăsată de deasupra ei, urmărind-o cum se mișcă.

Cățelușă a scâncit încet în somn, abia vizibilă de sub puloverul lui Margaret. Frances a aruncat o privire pe podea, ca să se asigure că vasul cu apă al animalului era plin.

Dintr-un loc aflat cu mult deasupra lor, a auzit o bufnitură, urmată de râsete înfundate. Afară, infanteristul a murmurat ceva către un pasager. Timpul începuse să se întindă, să devină elastic.

Frances a oftat. Ușurel, ca să n-o audă Avice. Margaret avusese dreptate. Dacă avea să-și mai petreacă o seară acolo, urma să-și iasă din minți.

Bărbatul s-a răsucit când ea a deschis ușa.

– Îmi dezmořtesc picioarele, a spus Frances.

– Strict vorbind, doamnă, n-ar trebui să vă părăsiți cabina la ora asta.

Ea n-a protestat, nici nu și-a susținut cauza, a rămas doar pe loc, așteptând, până când el i-a făcut semn cu capul să-și vadă de drum.

– Către cabina mașiniștilor?

– Nu, a răspuns Frances, zâmbind cu ochii în pământ. Nu. Nu-i pe gustul meu.

Femeia a pornit cu pași grăbiți de-a lungul coridorului, simțind în spate privirea infanteristului, temându-se ca nu cumva el să-i strige că s-a răzgândit, că e deja prea aproape de ora stingerii și că-i recomandă să rămână unde e. Însă bărbatul n-a spus nimic.

Odată ieșită din raza lui vizuală, a urcat scările de lângă sala de cinematograf și a dat politicos din cap în semn de salut către două fete care, ținându-se la braț, s-au retras pentru a-i face loc să treacă. A trecut repede, cu capul plecat, pe lângă cabine, pe lângă șirurile de cufere din tablă prinse cu chingi de pereți, pe lângă rezervele de armament, muniție și veste de salvare, pe lângă instrucțiunile scrise cu vopsea: „A nu se uda“, „A nu se folosi după 11:47“, „Nu fumați“. A urcat cu pași mari, câte două deodată, treptele temporare ce duceau către cabina de comandă a căpitanului, ferindu-se pentru a nu-și lovi fruntea de barele metalice.

A ajuns la tambuchi, a aruncat o privire peste umăr, pentru a se asigura că n-o vede nimeni, apoi l-a deschis și a ieșit pe puntea de decolare. Acolo s-a oprit brusc, aproape amețită de neașteptata întâlnire cu uriașa întindere a mării și a cerului ca de cerneală.

Frances a rămas o vreme afară, trăgând în piept aerul rece și proaspăt, simțind cum briza îi biciuiește pielea feței, bucurându-se de mișcările blânde ale navei. Dedesubt, motoarele care duduiau îi dădeau deseori impresia că se află în măruntaiele unui animal preistoric: le simțea vibrațiile prin tot trupul, în timp ce pufăiau și gemeau furioase din pricina efortului. Acolo sus, însă, mișcarea lor aducea cu un tors molcom, animalul părând blajin și supus, ce o purta în siguranță mai departe, de-a lungul vastului ocean, asemenea unei fiare mitice.

Frances a cercetat cu atenție puntea întunecată, pe care accesul era interzis după lăsarea întunericului. Unele scăldate în lumina lunii, altele ascunse în umbră, siluetele avioanelor se înălțau împrejurul ei, ca niște copii strânși pe un teren de joacă. Profilele lor aveau ceva

ciudat de atrăgător, așa cum stăteau cu boturile în sus, ca și cum ar fi adulmecat aerul. A început să se plimbe încet printre ele, îngăduindu-și să mângâie metalul strălucitor, desfătându-se cu suprafața lui umedă și rece pe care o simțea în palmă. În cele din urmă, s-a așezat sub un fuzelaj îngust, aerodinamic. Stând pe podeaua din beton, între două chingi, și-a cuprins genunchii cu brațele și a început să admire milioanele de stele, nesfârșitele dăre de spumă albă ce schițau drumul vasului lor prin apă, punctul neștiut în care oceanul de cerneală întâlnea nesfârșitul cer întunecat. Și, poate pentru prima dată de când se îmbarcase, Frances Mackenzie a închis ochii și, cu întreg trupul străbătut de un fior, și-a permis să răsuflă.

Se afla acolo de aproape zece minute, când l-a văzut pe căpitan. Acesta ieșise pe aceeași ușă pe care ea o închisese în urma ei, gradul putându-i fi intuit după șapca albă și în ținuta dreaptă, care ieșea curios de mult în evidență. La început Frances s-a tras înapoi și s-a mutat astfel încât să fie ocrotită de umbre, deja așteptându-se la un furios „hei, tu!” care avea s-o umple de rușine. L-a urmărit pe bărbat cum închide cu băgare de seamă ușa, astfel încât să nu o trântască. Apoi, cu același aer ferit pe care probabil că îl avusese și ea, căpitanul a început să șchiopăteze din ce în ce mai vizibil, îndreptându-se către tribordul navei, spre un punct aflat chiar la limita dincolo de care nu mai putea fi văzut de pe covertă. Cu uniforma scăldată în lumina lunii, s-a oprit lângă una dintre aeronavele mai mari și a întins o mână pentru a se sprijini de un lonjeron. După aceea, în timp ce Frances își ținea respirația, s-a aplecat și s-a apucat să-și maseze piciorul.

Bărbatul a rămas acolo preț de câteva minute bune, cu greutatea sprijinită pe un singur picior, cu umerii cocoșați și privirea ațintită către apă. În cele din urmă și-a îndreptat umerii și a pornit-o înapoi către tambuchi. Până să ajungă la ușă, nu i se mai putea zări mersul șchiopătat.

Mai târziu, Frances n-ar fi putut să spună lămurit ce parte din această scurtă scenă i se păruse liniștitoare. Poate să fi fost oceanul însuși, faptul că reușise să fure douăzeci de minute de libertate sau micul semn de umanitate din mersul șchiopătat al căpitanului, o amintire a faptului că

bărbații nu sunt infailibili, că pot să-și ascundă durerea și să sufere. Dar, oricare ar fi fost motivul, în timp ce cobora scările, Frances și-a dat seama că era mai puțin sensibilă la privirile celor pe lângă care trecea, că-și recăpătase o fărâmbă din încrederea în sine.

În mod normal nu i-ar fi cerut unui bărbat o țigară. Nu și-ar fi îngăduit să se lase atrasă într-o conversație. Și cu siguranță n-ar fi început ea una. Dar se simțea mult mai bine. Cerul fusese atât de frumos! Iar pe chipul lui se citea o urmă de melancolie.

Stătea sprijinit de perete, lângă ușă cabinei, ținând țigara între degetul mare și arătător, ascunsă în căușul palmei, și privind țintă într-un punct aflat pe podeaua din fața lui. Părul îi alunecase pe frunte, iar umerii îi erau căzuți, ca și cum ar fi fost pierdut în gânduri nu tocmai fericite. Când a văzut-o, a stins țigara între degete și a lăsat-o să-i cadă în buzunar. Lui Frances i s-a părut chiar că-l zărește roșind. După aceea avea să-și aducă aminte că fusese oarecum uimită: până în clipa aceea el îi păruse un fel de robot. La fel ca mulți alți infanteriști marini. Nu se gândise mai niciodată că, în spatele măștii, ar putea fi loc și pentru ceva atât de uman cum ar fi rușinea sau chiar vinovăția.

– Te rog, nu te deranja, i-a spus ea. Nu din pricina mea.

Bărbatul a ridicat din umeri.

– De fapt, n-ar trebui să fumez cât sunt la datorie.

– Și totuși.

El i-a mulțumit cu glas morocănos, fără s-o privească în ochi. Iar atunci, din nu se știe ce motiv, în loc să dispară în cabină, Frances a rămas acolo, cu puloverul pe umeri și, în mod neașteptat până și pentru sine, l-a întrebat dacă n-ar putea să-i dea și ei o țigară.

– Nu-mi vine să intru încă, i-a explicat.

Apoi a așteptat sfioasă, regretându-și deja decizia. Infanteristul a scos o țigară din pachet și i-a întins-o fără nici un cuvânt. I-a aprins-o, atingându-i ușor mâna făcută căuș pentru a proteja flacăra. Frances a încercat să nu tresară, după care s-a întrebat cât de repede ar putea să fumeze fără să amețească, pentru ca după aceea să se facă nevăzută. Era evident că el nu-și dorise companie. Ea ar fi trebuit să-și dea seama mai bine decât oricine altcineva.

– O să trag doar câteva fumuri.

– Nu vă grăbiți.

Pentru a doua oară, Frances s-a trezit în situația neobișnuită de a zâmbi, un gest instinctiv, împăciuitoare. Surâsul oferit de el în chip de răspuns s-a stins iute. Au continuat să stea în picioare, de-o parte și de alta a ușii, uitându-se la propriile încălțări, la avertismentul de siguranță, la hidrant, până când tăcerea a început să devină stânjenitoare.

Frances s-a uitat pieziș la mâneca infanteristului.

– Ce grad ai?

– Caporal.

– Tresele tale sunt cu susul în jos.

– Infanterist marin cu trei galoane.

Ea a tras îndelung din țigară. Deja fumase aproape o treime.

– Credeam că trei trese înseamnă sergent.

– Nu și dacă sunt cu susul în jos.

– Nu pricep.

– Sunt pentru serviciu îndelungat. Bună conduită.

A aruncat o scurtă privire înspre ele, ca și cum arareori s-ar fi gândit la asta.

– Am pus capăt încăierărilor, lucruri de genul ăsta. Presupun că e un fel de a recompensa pe cineva care nu-și dorește să fie înaintat în grad.

Doi matrozi au străbătut culoarul. Când au trecut pe lângă Frances, și-au aruncat ochii de la ea la infanterist și înapoi. Femeia a așteptat până când s-au îndepărtat, pășind zgomotos. O clipă mai târziu, scurta creștere în intensitate a sunetelor unei conversații, urmată de o scădere, i-a dat de înțeles că ușa unei cabine fusese deschisă, apoi închisă.

– De ce n-ai vrut să fii înaintat în grad?

– Nu știu.

E posibil ca bărbatul să-și fi dat seama că răspunsul lui păruse un pic cam răstit, căci a continuat.

– Poate că nu m-am considerat niciodată ca având stofă de sergent.

Lui Frances i s-a părut că pe chipul lui era încremenită o expresie de dezamăgire și că privirea lui, deși prietenoasă, trăda disconfortul pe care îl resimțea când se vedea nevoit să sporovăiască. Ea cunoștea aerul acela, căci îl afișa la rândul ei în mod obișnuit.

Ochii bărbatului i-au întâlnit pentru o clipă pe ai ei, apoi au alunecat în altă parte.

– Poate că nu mi-am dorit niciodată responsabilitatea.

Atunci ea a observat fotografia, la care probabil infanteristul se uitase înainte de sosirea ei. Era o poză alb-negru, ceva mai mică decât un portofel bărbătesc, pitită în palma lui dreaptă, între arătător și degetul mare.

– Copiii tăi? a întrebat Frances, dând din cap către mâna lui.

Bărbatul a ridicat fotografia și s-a uitat la ea ca și cum ar fi văzut-o prima oară.

– Da.

– Băiat și fată?

– Doi băieți.

Ea și-a cerut scuze, apoi și-au zâmbit stânjeniți.

– Cel mai mic avea nevoie de o tunsoare.

I-a întins poza. Frances a luat-o, a ținut-o în lumină și a cercetat chipurile vesele, neștiind sigur ce s-ar fi convenit să zică.

– Par drăguți.

– Poza e veche de un an și jumătate. Trebuie să mai fi crescut ceva.

Ea a dat din cap în semn de încuviințare, ca și cum bărbatul i-ar fi împărtășit vreo vorbă de înțelepciune părintească.

– Dumneavoastră?

– Oh! Nu...

I-a înapoiat fotografia.

– Nu.

Între ei s-a lăsat din nou tăcerea.

– Ți-e dor de ei?

– În fiecare zi, a răspuns el, apoi glasul i s-a înăsprit. Probabil că nici nu-și mai amintesc cum arăt.

Frances nu știa ce să spună. Oricare ar fi fost povestea în care se amestecase nepoftită, ea nu putea fi lămurită cu o țigară și câteva

minute de trăncăneală. Dintr-odată a simțit că ideea de a-l atrage într-o discuție fusese pripită și prost gândită. Treaba lui era să stea în fața ușii. N-avea de ales dacă ea alegea să-i vorbească. Probabil că nu voia să fie sâcâit de femei seara târziu.

– Te las, i-a spus încet, după care a adăugat: mulțumesc pentru țigară.

A strivit mukul sub talpă și s-a aplecat să-l ridice. Se temea să-l ducă în cabină. Ce avea să facă cu el pe întuneric? Dar dacă l-ar fi băgat în buzunar, ar fi putut arde țesătura. El nu-i observase încurcătura, dar s-a întors când a văzut-o șovăind lângă ușă.

– Dați-l încoace, i-a spus și a întins o mână.

Palma îi era înăspriță, bătătorită după ani întregi de sare și muncă grea. Frances a scuturat din cap, însă el și-a apropiat și mai mult, cu insistență, mâna de ea. Femeia i-a dat mukul țigării și s-a îmbujorat.

– Scuze, a șoptit.

– Nici o problemă.

– Noapte bună, atunci.

A deschis ușa și tocmai se strecura tăcută în beznă din interior, când i-a auzit glasul. Era îndeajuns de calm, încât să-i confirme că nu-l judecase greșit, dar îndeajuns de relaxat, încât să-i arate că nu se simțise jignit. Îndeajuns de relaxat, încât să sugereze un soi de propune e.

– Deci al cui e câinele? a întrebat el.

Capitolul 10

Călătoria a fost un coșmar. Din cauza avariilor, a durat opt săptămâni. Am avut parte de o crimă, o sinucidere, un ofițer de aviație care a înnebunit etc. Toate astea pe lângă un echipaj care-și neglija munca pentru a avea timp să se țină după „mirese” și, mai apoi, pentru a se ocupa cu activități de gimnastică sexuală de-a dreptul publice. Păreau a folosi orice spațiu disponibil de pe navă, existând chiar un cuplu care se specializase în „cuiburile de cioară”.¹

Din hârtiile răposatului Richard Lowery, arhitect naval

Șaisprezece zile

Prima telegramă cu mesajul „nedorită, nu veni” a sosit în dimineața celei de-a șaisprezecea zile de călătorie. A fost primită în camera de transmisiuni, la ora opt și câteva minute, imediat după buletinul meteorologic pe termen lung. Conținutul ei a fost consemnat de radiotelegrafist. Acesta i-a dus-o în grabă căpitanului, care tocmai mânca pâine prăjită și griș de ovăz fiert în lapte. Highfield a citit telegrama, după care l-a convocat pe preot, care la rândul lui a chemat-o pe femeia-ofițer responsabilă. Toți trei au petrecut ceva timp discutând cu emfază despre cele știute cu privire la caracterul

¹ Numite și gabii, „cuiburile de cioară” sunt platforme orizontale fixate în vârful unui catarg și folosite ca posturi de observație sau (la navele cu pânze) ca loc de unde se manevrează parâmele. (n.tr.)

mi-resei implicate și despre cât de bine, sau de rău, ar fi putut să primească vestea.

Destinatara telegramei, o anume doamnă Millicent Newcombe (născută Sumpter), a fost chemată în biroul căpitanului la ora zece dimineța. Se considerase că ar fi corect să fie lăsată să se bucure mai întâi de un mic-dejun copios, căci multe dintre pasagere încă nu-și reveniseră complet în urma răului de mare. Fata a sosit albă la față, convinsă că soțul ei, pilot pe avioane Seafire, fusese doborât și dispăruse, fiind socotit mort. Atât de mare îi era durerea, încât nici unul dintre cei trei nu s-a grăbit să-i spună adevărul, nefăcând altceva decât să stea jenați în picioare, în vreme ce ea hohotea cu nasul în batistă. În cele din urmă, căpitanul Highfield a lămurit situația, spunându-i cu glas răsunător că îi pare teribil de rău, dar nu era vorba despre așa ceva. Nu era câtuși de puțin vorba despre așa ceva. Apoi i-a dat telegrama.

Așa cum avea să-i povestească mai târziu căpitanul stewardului său, după ce a citit mesajul, fata s-a făcut palidă, chiar mai palidă decât atunci când bănuise moartea soțului ei. A întrebat, de câteva ori, dacă credeau că e o glumă, iar când a auzit că stătea în firea lucrurilor ca toate telegramele de felul acela să fie cercetate și verificate, s-a așezat, uitându-se cu ochii mijiți la cuvintele scrise pe hârtia din fața ei, ca și cum ele n-ar fi avut nici o noimă.

– Mama lui e de vină, a spus ea. Știam eu că o să mi-o coacă. Știam eu!

În timp ce toți ceilalți stăteau tăcuți în picioare împrejurul ei, fata a continuat:

– Mi-am cumpărat două perechi de pantofi noi. Mi-am dat toate economiile pe ei. Pentru când urma să cobor pe țărm. Credeam că o să vrea să mă vadă încălțată cu pantofi frumoși.

– Sunt sigur că sunt niște pantofi foarte frumoși, a murmurat preotul neajutorat.

Apoi, aruncând o privire sfâșietoare prin încăpere, tânăra a spus:

– Acum nu știu ce să mă fac.

Căpitanul Highfield, împreună cu femeia-ofițer, i-au telegrafiat părinților fetei, după care au luat legătura cu Londra, de unde au fost sfătuiți s-o debarce în Ceylon, unde un reprezentant al guvernului

australian avea să se ocupe de pregătirea întoarcerii ei acasă. Radiotelegrafistul urma să aibă grijă ca părinții și celelalte rude ale fetei să primească toate informațiile relevante. Nu trebuiau s-o lase să plece decât atunci când aveau să fie convinși că fuseseră luate măsuri pentru primirea ei la destinație. Toate aceste proceduri erau expuse în documentele trimise recent de la Londra și fuseseră stabilite pentru întoarcerea înainte de vreme a nevestelor de militari.

– Îmi pare foarte rău, a zis fata, după ce au fost făcute toate aranjamentele.

Adunându-și puterile, și-a îndreptat umerii slabi.

– Pentru că v-am deranjat atât de mult, vreau să spun. Îmi pare foarte rău.

– Chiar nu e nici un deranj, doamnă... ăăm... Millicent.

Femeia-ofițer o cuprinsese pe fată cu brațul pe după umeri, pentru a o conduce spre ușă. Era greu de spus dacă gestul se voia ocrotitor sau reprezenta doar un semn al hotărârii ofițerului de a o scoate pe tânără din biroul căpitanului.

Preț de câteva clipe după plecarea ei, încăperea s-a cufundat în tăcere, ca și cum nimeni n-ar mai fi știut ce să spună în fața unui asemenea dezastru emoțional. Cu vocea deznădăjduită a fetei răsunând încă între pereții biroului său, Highfield s-a așezat, descoperind că îl luase durerea de cap.

– O să iau legătura cu Crucea Roșie din Ceylon, domnule, a spus în cele din urmă preotul. Să mă asigur că are cine să stea o vreme cu ea. Să-i ofere puțin sprijin.

– Ar fi o idee bună, a zis căpitanul.

A mâzgălit ceva lipsit de sens pe carnetelul din fața lui.

– Presupun că ar trebui să-l contactăm și pe ofițerul superior al pilotului, doar ca să ne convingem că nu există circumstanțe atenuante. Vrei să te ocupi tu de asta, Dobson?

– Da, domnule, a răspuns secundul.

Intrase tocmai când Millicent pleca și fluiera o melodie veselă, pe care Highfield o găsea teribil de enervantă.

Căpitanul se întreba dacă n-ar trebui să petreacă mai mult timp cu fata și dacă nu s-ar cuveni să-i ceară femeii-ofițer s-o invite la cină.

O mâncare servită la masa căpitanului ar fi putut-o consola după umilința suferită. Dar lui întotdeauna i se păruse dificil să cântărească asemenea lucruri.

– O să se descurce, a spus Dobson

– Poftim? a întrebat Highfield.

– Probabil că până la plecarea din Ceylon o să-și găsească deja vreun alt tânăr nătărău. O fată frumușică așa cum e ea, a rânjit secundul. Nu cred că australiencele astea sunt prea năzuroase, atâta vreme cât găsesc pe cineva care să le scoată de la stână.

Highfield rămăsese fără cuvinte.

– În plus, o să avem cu o mireasă mai puțin la bord, nu, domnule căpitan?

Dobson a început să râdă, vădit mulțumit de umorul lui.

– Cu oleacă de noroc s-ar putea să ne descotorosim de toate până să ajungem în Plymouth.

Rennick, care stătuse într-un colț, i-a întâlnit preț de o clipă privirea căpitanului, apoi a părăsit încăperea în tăcere.

Până în momentul acela, lumea, așa cum o cunoscuseră miresele, rămăsese treptat în urmă, odată cu fiecare milă marină parcursă, iar *Victoria* se transformase și într-o lume a cărei existență se desfășura separat de viața care-și urma cursul pe uscat. Obiceiurile vasului deveniseră și obiceiurile femeilor, iar chipurile ce se învâртеau zilnic în jurul lor, frecând puntea, vopsind sau sudând, le deveniseră semeni. Noua lor lume se întindea de la biroul căpitanului, aflat într-un capăt al navei, până la magazinul militar (furnizor de rujuri, detergent, hârtie de scris și alte lucruri esențiale, fără bonuri de rații), situat în capătul opus, și de la puntea de decolare, înconjurată de nesfârșitul orizont albastru, până la măruntaiele pompelor de santină ori până la motoarele de la babord și tribord.

Pentru unele femei, zilele se scurgeau printre rugăciuni și scrisori către cei dragi, pentru altele, printre prelegeri și filme, toate presărate cu plimbări prin zonele libere ale punților zgomotoase sau cu câte un joc de bingo. Având mâncarea asigurată de alții și viața guvernată de reguli, le mai rămâneau puține hotărâri de luat. Părăsite pe insula lor

plutitoare, miresele au devenit pasive, s-au lăsat pradă noilor ritmuri, înconjurată doar de clima încet schimbătoare, de apusurile tot mai spectaculoase, de oceanul infinit. Pas cu pas, în mod inevitabil, așa cum o femeie însărcinată nu-și poate închipui nașterea, și lor li se părea din ce în ce mai greu să se gândească cu bucurie la destinație, din ce în ce mai chinuitor să-și imagineze necunoscutul.

Tot mai dificil, însă, le era să privească în urmă.

În această atmosferă amortită, vestea despre „nedorită, nu veni” s-a strecurat pe vas cu viteza și capacitatea de răspândire a unui virus. Starea de spirit colectivă, care începuse să capete un aer de sărbătoare, căci fetelor le era din ce în ce mai puțin greață, s-a schimbat brusc, devenind încordată. În discuțiile din sala de mese se simțea o nouă și gravă notă de neliniște, iar infirmeria se confrunta cu un iureș de pacienți ce acuzau dureri de cap și palpitații. Imediat a crescut numărul de întrebări privind momentul în care avea să sosească următorul lot de scrisori. Cel puțin una dintre mirese i-a mărturisit preotului că s-ar putea să se fi răzgândit, ca și cum spunând asta și auzind vorbele liniștitoare ale clericului, ar fi putut cumva să preîntâmpine eventualitatea ca soțul ei să facă același lucru.

Acea bucățică de hârtie și cele patru cuvinte seci, care stăteau scrise pe ea, le arătau femeilor, cum nu se poate mai limpede și fără menajamente, realitatea situației în care se aflau. Le spuneau că viitorul lor nu le aparține, că forțe nevăzute le dictau, chiar în acele clipe, lunile și anii ce aveau să vină. Le aminteau că multe se măritaseră în grabă și că, indiferent ce ar fi simțit ele și câte sacrificii ar fi făcut, acum nu le mai rămânea decât să aștepte, complet lipsite de apărare, ca soții lor să se căiască în voie.

În ciuda situației create sau poate datorită ei, sosirea în acea după-amiază a regelui Neptun și a oștilor sale a insuflat la bord o atmosferă care putea fi descrisă, în cel mai bun caz, înflăcărată sau, în cel mai rău caz, maniacală.

După prânz, Margaret și-a târât colegele de cabină pe puntea de decolare. Avise declarase că ar prefera să se odihnească în patul ei și că se simte prea slăbită să se distreze. Frances zisese, cu glăsciorul său imperturbabil, că nu i se pare genul ei de eveniment. Dar Margaret,

căreia nu-i scăpase răceala dintre cele două și care era ea însăși un pic tulburată după ce, în dimineața aceea, găsisse în baie o fată ce plângea în hohote, convinsă fiind (în lipsa oricăror dovezi) că e pe cale să primească o telegramă, hotărâse că le-ar prinde bine tuturor să meargă la petrecere.

Motivele ei nu erau pe de-a-ntregul lipsite de egoism: nu voia să joace rolul de mediatore între toanele discordante ale celorlalte și nu mai putea îndura încă o după-amiază de ricoșeuri fără rost între sala de mese și pereții dormitorului.

Jean, cel puțin, nu avusese nevoie să fie convinsă.

Când au ieșit, puntea de decolare (în mod obișnuit pustie, cu excepția stolurilor de pescăruși atenți, a mireselor rătăcite sau a câtorva perechi singuratice de marinari, care făceau curățenie înaintând cu spatele într-o formație neîntreruptă) se transformase într-o mare clo-cotitoare de oameni, scăldată în razele soarelui. Freamătul mulțimii se înălța în aer, acoperind zgomotul motoarelor, în vreme ce spectatorii se așezau în jurul unui bazin din pânză de vele, proaspăt construit. Abia după câteva secunde, Margaret a observat scaunul suspendat deasupra lui cu ajutorul unei macarale mobile.

– Doamne Dumnezeule! Doar n-o să ne vâre în ăla, nu-i așa? a exclamat ea.

– Pentru tine le-ar trebui o macara de cheu, a replicat Jane, în timp ce-și croia drum prin mulțime, cu coatele scoase în afară ca două urechi de elefant, fără să ia în seamă privirile tăioase și bombănelile celorlalți.

– Haideți, fetelor! E destul loc acolo. Atenție la spate! Trece o doamnă gravidă.

După ce majoritatea celor prezenți s-au așezat, Margaret și-a dat seama că lumea era amestecată. Pentru prima dată de când ridicaseră ancora, bărbații și femeile se adunaseră laolaltă, fără să fie despărțiți în mod formal. Ofițerii, totuși, stăteau deoparte, îmbrăcați în uniforme lor albe. Căldura de pe punte amintea de atmosfera încărcată de așteptare a unui festival și, în timp ce înainta greoi printre oameni, Margaret a observat brațele și picioarele dezgolite ale femeilor din jur, ochadele mai îndrăznețe pe care le aruncau bărbații.

Ceva mai încolo, o altă femeie însărcinată, aproape de termen, cu o pălărie de soare pe cap, cu pielea pătată din pricina unei reacții neplăcute la arșiță, căuta un loc unde să se așeze. A zărit-o pe Margaret și pe chip i-a apărut o expresie de recunoaștere, în care zâmbetul se împletea cu mila. În spatele ei, un bărbat îmbrăcat în salopetă i-a oferit un pahar de carton unei fete care râdea, iar Margaret și-a amintit cu dor de momentul în care Joe îi cumpărase o limonadă, pe când se aflau la un bălci local, în timpul uneia dintre primele lor ieșiri în oraș.

S-a ghemuit în locul pe care i-l lăsase liber Jean, încercând să se sprijine de suprafața dură astfel încât să n-o doară mâinile și picioarele. Câteva minute mai târziu, s-a trezit nevoită să se aplece fără eleganță, când o ladă uriașă a fost trecută peste capetele femeilor, din mâinile unui matroz în cele ale un mecanic mustăcios, pe care Margaret l-a recunoscut din cabina lui Dennis.

– Pofțiți, doamnă! i-a spus acesta, așezându-i lada alături. Stați pe ea.

– Foarte politicos din partea voastră, a zis fata, rușinată și oarecum iritată că starea ei o făcea să aibă nevoie de așa ceva.

– Deloc, i-a răspuns bărbatul. Trăgeam la sorti acolo și nici unul dintre noi nu își dorea sarcina de a vă sălta în picioare.

Având în vedere dezinvoltura cu care folosea Margaret limbajul necuviincios, poate a fost un noroc că, tocmai în acele clipe, și-a făcut apariția „Neptun“, purtând o perucă făcută din sfori despletite și cu fața vopsită într-un verde aprins. Era înconjurat de câțiva tovarăși costumați la fel de bizar, care au fost prezentați drept Medicul, Dentistul și Bărbierul Regelui, Regina Amfitrite (într-o variantă cam păroasă) și Pruncul Regelui, o matahală ce avea șalele acoperite cu un prosop și trupul îmbrăcat într-un strat gros din acea unsoare asociată de regulă cu motoarele bine reglate. În spatele lor, însoțită de trompetistul cel roșcat și aclamată zgomotos de femeile și de militarii strânși pe punte, venea o ceată de bărbați dezbrăcați până la brâu, care, din câte se pare, urmau să pună în aplicare poruncile regelui. Aceștia au fost prezentați, fără nici o altă explicație, drept „golani“.

– Eu aș îndrăzni și m-aș „dezgoli“. Hei! M-aș „dezgoli complet“ pentru tine, amice!

Chipul lui Jean strălucea de încântare.

– Uită-te la el! E zdravăn ca un taur!

– Of, Jean! a oftat Avice.

În ciuda aerului său exasperat, oricine putea să vadă clar că Avice se simțea mai bine. Era limpede după faptul că-și petrecuse douăzeci de minute încheiate aranjându-și părul, chiar și fără ajutorul fixativului ori al unei oglinzi ca lumea. Era limpede și după faptul că își folosisese parfumul cu atâta generozitate, încât Maude Gonnet strănutase aproape jumătate de oră după aceea. Dar cea mai evidentă dovadă era brusca ei înveselire, pricinuită de faptul că se afla în compania unor oameni din toate categoriile sociale.

– Uite! Sunt tot felul de gradați aici! a spus ea cu bucurie, lundu-și gâtul pentru a vedea cine se afla în mulțime. Uite câte treseli! Credeam că o să fie doar o gloată de mecanici bătrâni și dezgustători.

Margaret și Frances au făcut schimb de priviri.

– Și de neveste ale unor mecanici bătrâni și dezgustători? a întrebat sec Margaret, însă Avice n-a părut s-o audă.

– Of, îmi doresc să-mi fi scos rochia cu flori albastre! a spus ea, fără să se adreseze nimănui anume, în timp ce-și privea fusta de bum-bac. E mult mai frumoasă.

– Te simți bine? a zis Frances, arătând cu capul înspre pântecul lui Margaret.

În ciuda pălăriei de soare cu boruri largi și pleoștite, infirmiera nu părea a fi în largul ei.

– Sunt bine, a răspuns Margaret.

– Ai nevoie de o băutură sau de altceva? E destul de cald.

– Nu, a spus Margaret, pe un ton puțin răstit.

– Nu mă deranjează să mă duc până la sala de mese.

Parcă Frances și-ar fi dorit cu disperare să plece.

– Of, încetează să te mai agiți fără rost! a intervenit Avice, netezindu-și tivul fustei. Dacă o să vrea ceva, o să ceară.

– O să vorbesc eu în numele meu, mersi. Mă simt bine, a continuat Margaret, întorcându-se către Frances. Doar nu sunt bolnavă, pentru numele lui Dumnezeu.

– Mă gândeam doar...

– Ei bine, nu te mai gândi! Sunt perfect în stare să am grijă de mine.

Și-a lăsat capul în jos, luptându-se cu enervarea. Lângă ea, Frances încremenise, amintindu-i într-un fel deranjant de Letty.

– Ascultați, ascultați! a început Neptun, ridicându-și tridentul, astfel încât să scânteieze în soare.

Încet-încet, larma s-a domolit, transformându-se într-un chicotit colectiv abia înăbușit, șoaptele ocazionale croindu-și drum prin mulțime precum o adiere de vânt printr-un lan de porumb. Mulțumit că reușise să capteze întreaga atenție a femeilor, „regele” a ridicat un sul de hârtie.

*Voi, doamnelor, pe care Anglia le-a vrut,
Afla-veți că ai noști de rușine s-au făcut.
Abateri grave, abateri multe
Curtea bătrânului Neptun venit-a să le-asculte.
Matroz ori căpitan, egali sunt toți
Înaintea regelui și a vestitei sale judecăți.
Și fiecare va afla că pentru vina sa
O aspră și udă pedeapsă va-ncasa.
Ori că n-a dat din sticla lui deloc,
Ori că-i considerat un mormoloc¹,
Acuza o s-o aflați și apoi o s-auzim
Cum vrea Neptun pe vinovat să-l pedepsim.*

– Nu-i tocmai Wordsworth², nu-i așa? a pufnit Avice.

– Cine? a întrebat Jean.

¹ În jargonul marinăresc, termenul se referă la un marinăr care nu a traversat încă ecuatorul (n.red.)

² William Wordsworth (1770–1850), poet britanic, figură centrală a revoluției romantice din poezia engleză (n.tr.)

*Acum matrozii, mormolocii, 'ncepătorii
 Vor trebui să se bată ca chiorii,
 Ca să scape din hoarda lui Neptun cel tare
 Și devină, pe drept cuvânt, „lupi de mare”.
 Căpitan, preot sau umil hamal,
 Prea mulți trimis-au departe de mal.
 Așa că, frumoase doamne, acum vom hotărî
 Cine în apă cu scaunul va coborî.*

În cele din urmă, după numeroase fluierături și ceva ce ar putea fi calificat drept o încăierare, a fost chemat primul „mormoloc”: un tânăr matroz care umbla cu ochii întredeschiși, lucru explicat de ochelarii purtați deasupra capului, asemenea unui premiu. Din câte se pare, vina lui pornea de la faptul că era abia a doua oară când traversa ecuatorul. Prima dată o făcuse pe vremea războiului, așa că momentul nu fusese sărbătorit cum se cuvine. În timp ce femeile își strigau aprobarea, tânărul a fost mai întâi acuzat de „nerecunoaștere a teritoriilor lui Neptun”, apoi, în timp ce oștile suveranului îl țineau nemișcat, Dentistul Regelui i-a umplut gura cu ceea ce păreau a fi clăbuci de săpun, făcându-l să se înece și să se sufoce. După aceea a fost ridicat pe scaun și, în clipa în care Neptun și-a coborât tridentul, l-a scufundat fără întârziere în bazin, în aplauzele și uralele pasagerelor.

– Nu e ceva foarte demn, nu-i așa? a comentat Avice, aplecându-se pentru a vedea mai bine.

Atunci Golanii au început să umble prin mulțime, privindu-le pe femei cu o concentrare teatrală. Miresele, la rândul lor, au intrat în joc, începând să țipe și să se strângă în brațe, în timp ce-și jurau cu glas tare și fără pic de sinceritate să se apere una pe alta. Purtarea lor era așa de melodramatică, încât a făcut-o pe Margaret să-și dea ochii peste cap. Lângă ea, Frances nici n-a tresărit. Apoi, însă, a părut atât de puțin impresionată de prezența bărbaților, că Margaret a ajuns să se întrebe cum de ajunsese să fie măritată.

Unul dintre Golani s-a oprit în fața lor. Cu pieptul încă ud după cele câteva atacuri precedente, cu chipul vopsit în verde și un șirag de scoici în jurul gâtului, s-a aplecat și s-a uitat cu atenție la femei.

– Așadar ce fel de păcătoase și puse pe rele avem aici? a întrebat el. Care dintre voi merită să fie pedepsită?

Replicile i-au fost primite cu un zbieret colectiv, în timp ce miresele se trăgeau la o parte din calea lui, precum valurile biblice.

Cu excepția lui Frances. În momentul în care bărbatul i s-a oprit în față, femeia a rămas neclintită și l-a privit drept în ochi până când, dându-și seama că nu se va alege cu nici un pic de distracție din partea ei, el s-a întors către Margaret.

– Aha! a strigat, pornind spre ea.

Margaret se pregătea să protesteze zâmbind, să spună că în nici un caz n-o să se lase așezată pe afurisitul acela de scaun, când Golanul s-a răsucit pe călcâie, precum erou negativ dintr-un spectacol de pantomimă, și s-a îndreptat către publicul din jurul lui.

– Văd că va trebui să-mi găsec altă victimă, a spus el, întinzând o mână spre ea, căci legea lui Neptun cere să nu ofensezi o balenă!

Miresele din preajma lor se prăpădeau de râs. Margaret, care fusese cât pe ce să-i dea o replică usturătoare, s-a trezit rămasă fără cuvinte. Toți o batjocoreau. Ca și cum sarcina ar fi transformat-o în cine știe ce soi de glumă.

– Oh, șterge-o! a spus ea supărată, dar asta n-a făcut decât să sporească râsetele tuturor.

În timp ce bărbatul se îndepărta, umblând după altă pradă, Margaret a rămas pe loc, iar ochii i s-au umplut în mod inexplicabil de lacrimi. Frances stătea cu pălăria trasă pe ochi și cu mâinile încleștate în poală.

– Idiot nenorocit, a bombănit Margaret, apoi a repetat cu glas mai ridicat: idiot nenorocit.

Ca și cum, rostite cu voce tare, vorbele astea ar fi putut s-o facă să se simtă mai bine.

Soarele devenise mai aprig, iar Margaret își simțea nasul și obrajii arzând. Alți câțiva matrozi au fost aduși în fața mulțimii, unde li s-au adus învinuiri similare. Unii se zbăteau și înjurau sau erau cărați pe brațe, căci chipurile încercaseră să se ascundă prin tot felul de părți ale navei. Cei mai mulți râdeau.

Margaret o invidia pe Frances pentru pălăria ei. Și-a schimbat poziția pe ladă și, cu mâna streășină la ochi, a urmărit în continuare spectacolul, nefericirile înscenate ale altora alungându-i treptat proasta dispoziție.

– Tu ai mai fost pe nave militare până acum. Mereu e așa? a întrebat-o pe Frances, care între timp își pusese ochelarii de soare.

Nu putea să sufere o atmosferă încărcată. Frances s-a silit să zâmbească, iar lui Margaret i s-a făcut rușine că fusese atât de tăioasă cu ea.

– N-aș putea să-ți zic, a murmurat infirmiera. Eu întotdeauna eram la muncă.

În clipa aceea, atenția i-a fost atrasă de ceva aflat la dreapta ei.

– Cui îi faci semn cu capul?

– Acela e infanteristul nostru, a răspuns Frances.

– Da?

Margaret s-a uitat cu ochii mijiți la bărbatul brunet ce stătea în picioare, nu departe de ele. Nu-i privise niciodată cu adevărat chipul, căci întotdeauna fusese prea ocupată să treacă în grabă pe lângă el, aplecată peste cățelușa ascunsă la piept.

– Arată al naibii de rău. La ora asta n-ar trebui să doarmă, dacă stă de pază toată noaptea?

Frances nu i-a răspuns. Infanteristul le observase, iar acum ochii îi erau îndreptați către picioarele ei.

– Te salută, a zis Margaret, fluturându-și veselă mâna. Uite! Nu-i faci și tu semn cu mâna?

Dar Frances n-a părut s-o fi auzit.

– Fii atentă! le-a întrerupt Jean, apucând-o pe Margaret de cot. Fir-ar al dracului să fie! L-au săltat pe unul dintre ofițeri!

– Și nu-i un ofițer oarecare, a zis Avice. E secundul. Are o poziție foarte importantă, să știți. Oh, Dumnezeu!

Buzele i-au tresărit sub mâna care le acoperea, ca și cum i s-ar fi părut că, de dragul bunei-cuviințe, n-ar trebui văzută distrându-se atât de tare.

Secundul, care tot bolborosea și ocăra, a fost luat pe sus de lângă căpitan și dus la scaunul pentru scufundat și legat de el. Acolo, într-un

atac al Golanilor, i s-a scos cămașa, după care trupul i-a fost acoperit cu unsoare, iar fața, mânjită cu ceva ce putea fi terci de ovăz.

Bărbatul s-a răsucit de câteva ori pe scaun, ca pentru a face apel la cineva aflat în spatele lui, însă părul i-a fost frecat cu sirop și peste creștet i s-au presărat pene. Zgomotul devenea din ce în ce mai puternic cu fiecare umilință la care era supus ofițerul, până când chiar și pescărușii care dădeau târcoale scenei au început să țipe. Ai fi zis că, după ce li se arătase cu brutalitate cât de puțin control aveau asupra propriilor vieți, femeile simțeau o plăcere cathartică în a hotărî soarta altuia.

– Jos! Jos! Jos! urla publicul, vocile bărbaților amestecându-se cu ale fetelor.

Margaret își uitase propria umilință. Rânjea și striga, amintindu-și de hârjonelile fraților ei, de felul în care, pe când erau copii, obișnuiau să se trântescă unul pe altul în țărână și să-și bage unul altuia cu forța bălegar de vacă în gură.

Atenția i-a fost distrasă de o bătaie pe umăr. Frances îi șoptea ceva. Îi era imposibil s-o audă, dar femeia părea să-i facă semn că o să plece. Margaret s-a gândit că părea cam palidă, apoi s-a îndreptat din nou către suferința secundului.

– Uită-te la el! a strigat Avice, minunându-se. Pare furios la culme!

– Și-a ieșit din minți ca pișcat de viespe, a zis Jean. Nu credeam că o să-i facă așa ceva cuiva atât de important.

– Te simți bine... a început Margaret, după care și-a dat seama că Frances plecase deja.

La îndemnurile mulțimii deja în delir, Bărbierul Regelui i-a săpunit părul ofițerului, a luat o foarfecă uriașă și s-a apucat să-l ciopârțească. Apoi câțiva bărbați veseli i-au deschis gura victimei cu forța și s-au apucat să vâre în ea ceea ce Neptun anunțase că ar fi „doctoria marinarii”. În timp ce secundul icnea și scuipa, cu fața aproape de nerecunoscut, unul dintre Golani umbla printre femeile adunate și, plin de mândrie, descria în detaliu ingredientele: ulei de castor, oțet, clăbuci de săpun și praf de ouă. Secundului i s-au vârât doi pești putrezi în urechi, iar în jurul gâtului i s-a legat o eșarfă de femeie. A urmat o scurtă

numărătoare inversă, după care a fost scufundat în apă, de unde s-a ridicat de două ori la suprafață, pentru a-și striga furia.

– O să plătiți cu toții al dracului de scump pentru asta, zbiera el printre clăbuci. O să vă aflu numele și o să stau de vorbă cu superiorii voștri.

– Ține-ți gura, Dobbo! i-a poruncit Regina Amfitrite sau s-ar putea să te trezești cu altă mâncare de pește în ea.

Femeile au râs și mai tare.

– Chiar nu-mi vine să *cred* că au dreptul să facă așa ceva, a spus Avice, jubilând de entuziasm. Sunt sigură că o persoană atât de sus-pusă pe scara ierarhică n-ar trebui să fie inclusă.

Apoi a încremenit precum un câine de vânătoare care simte prada.

– Oh, Doamne! Aia e Irene Carter!

Uitând de judecata lui Neptun și de colegele ei, s-a ridicat în picioare și a început să se împingă prin mulțimea batjocoritoare, ducându-și o mână spre păr în timp ce înainta.

– Irene! Irene! Sunt Avice!

– Crezi că domnul căpitan o să-i raporteze pentru asta? a întrebat Jean, privind cu ochii mari, în timp ce larma se potolea, iar victima care continua să bolborosească era dezlegată de scaun. Ai zice că de un asemenea om n-ai voie să te atingi, nu-i așa?

– Habar n-am, i-a răspuns Margaret.

A cercetat puntea în căutarea lui Frances și a dat cu ochii de căpitan. Stătea lângă insulă, cu chipul parțial acoperit de trupurile oamenilor din jurul său. Un bărbat mai scund, cu fața brăzdată de riduri, s-a ridicat pe vârfuri pentru a-i șopti ceva la ureche. Lui Margaret îi venea greu să discearnă de la distanța la care stătea, în parte pentru că figura căpitanului era umbrită de șapcă și în parte pentru că foarte mulți oameni se învâртеau în jur, însă ar fi putut să jure că mai-marele navei râdea.

Pe Frances a găsit-o abia după aproape două ore. Se proiecta filmul *National Velvet*, iar infirmiera stătea singură în sala de cinematograf, pe unul dintre rândurile aflate mai în spate, cu ochelarii de

soare ridicăți pe creștetul capului, vădit captivată de imaginea lui Mickey Rooney beat într-un bar.

Margaret s-a oprit puțin pe marginea culoarului îngust dintre scaune, mijindu-și ochii în beznă pentru a se convinge că aceea era cu adevărat Frances, după care s-a dus la ea.

– Ai pățit ceva? a întrebat-o, așezându-se cu grijă alături.

– Sunt bine, a murmurat Frances.

Margaret s-a gândit că în viața ei nu mai întâlnise pe cineva atât de imposibil.

– Ceremonia a fost foarte distractivă, a zis ea, ridicându-și picioarele pe scaunul din față. Bucătarul a fost acuzat că gătește mâncare necomestibilă. I-au îndesat o caracatiță moartă pe cap și l-au silit să mănânce lăturile de ieri, făcute chiseliță. Mi s-a părut un pic nedrept. Adică eu n-aș fi în stare să fac o treabă mai bună la bucătărie.

În lumina ecranului, a văzut-o pe Frances zâmbind într-un fel care sugera o completă lipsă de interes. Însă Margaret s-a încăpățânat să continue.

– Jean s-a dus să ia ceaiul cu marinarii care mai sunt în stare. Ah, și Avice ne-a părăsit! Și-a găsit niște vechi prietene și s-au repezit una la alta ca niște îndrăgostiți care nu s-au mai văzut de-o veșnicie. Chiar și semănau între ele: păr perfect coafat, mult machiaj, genul ăsta de lucruri. Bănuiala mea e că o să se descotorosească de noi ca de un cartof fierbinte. Mi se pare că am cam dezamăgit-o. Eu, cel puțin, s-a grăbit ea să adauge. Știi tu, o mulgătoare grasă cu un cățel puturos după ea. Probabil că ea nu ar numi asta o scenă mondenă.

Copilul o lovea. Margaret și-a schimbat poziția, dojenindu-l în tăcere.

– Mă... mă întrebam de ce ai plecat, a continuat ea. Credeam... mă rog, voiam doar să mă asigur că ești bine.

În momentul acela Frances și-a dat, în mod evident, seama că nu avea să fie lăsată să vadă filmul. Ținuta i s-a mai relaxat puțin, iar capul i s-a plecat înspre Margaret.

– Nu mă descurc foarte bine cu mulțimile, a spus ea.

– Asta-i tot? a întrebat Margaret.

– Da.

Pe ecran, Elizabeth Taylor s-a urcat în spinarea calului dintr-un singur salt ușor, genul acela de salt care sugerează absența greutății și o bucurie născută din simplul fapt că te miști. Privind-o, Margaret și-a amintit de iapa năbădăioasă a mamei sale, de cum putea ea, cu câteva luni în urmă, s-o încalece fără efort și apoi, făcând pe grozava în fața fraților ei, să se răsucescă athletic cu fața către spatele animalului. Pe spinarea calului bătrân, care era mai liniștit, reușea chiar și să stea în mâini.

– Îmi pare rău, a șoptit ea. Pentru că m-am cam răstit la tine mai devreme.

Frances nu și-a luat ochii de la ecran.

– Găsesc doar... găsesc că e cam greu să fii însărcinată. Nu mă simt tocmai bine în pielea mea. Și uneori... vorbesc fără să gândesc.

Margaret și-a pus mâinile pe burtă, privindu-le cum se ridică în ritmul zvârcolirilor bebelușului.

– E din pricina fraților mei. M-am obișnuit să fiu directă. Și nu mă gândesc întotdeauna la impresia pe care o las celorlalți.

Preț de câteva clipe ecranul a fost luminat de un soare cinematografic, moment în care s-a putut observa că Frances își plecase privirea. Pentru Margaret a fost singurul semn că o asculta.

– Ca să zic drept, a continuat ea, căci întunericul și faptul că erau singure îi îngăduiau să spună lucruri pe care le ținuse foarte multă vreme doar pentru sine, urăsc sarcina. N-ar trebui să spun așa ceva. Urăsc faptul că sunt atât de mare. Urăsc faptul că nu sunt în stare să urc nici două trepte blestemate fără să gâfâi ca o babă. Urăsc felul în care arăt, ideea că nu pot să fac nici o nenorocită de chestie – nici să mănânc, nici să beau, nici să mă plimb prin soare – fără să fie nevoie să mă gândesc la copil.

A început să se joace cu tivul fustei. Era sătulă până peste cap de fusta aia, de aceleași haine purtate zi după zi. Până să rămână gravidă, nu purta mai niciodată fuste. Și-a netezit distrată poalele. În cele din urmă a început din nou să vorbească.

– Știi, aproape imediat după ce m-am măritat cu Joe, el a plecat, iar eu am continuat să locuiesc cu tata și cu frații mei. Căsătorie teoretică, bănuiesc că așa s-ar putea numi. Eu una categoric nu mă

simțeam căsătorită. Dar nu m-am plâns pentru că toate eram în aceeași barcă, nu? Nici una dintre noi nu-și avea bărbatul lângă ea. Pe urmă s-a terminat războiul. Și atunci am descoperit... știi tu...

S-a uitat în jos.

– Și în loc să-mi primesc în sfârșit dreptul de a pleca în străinătate, ca să-l reîntâlnesc pe Joe și să mă pot bucura pur și simplu că suntem împreună, că suntem, în fine, unul lângă celălalt, asta fiind, de fapt, tot ceea ce-mi doream cu adevărat, noi deja trebuie să ne gândim la sarcină. S-a zis cu luna de miere. S-a zis cu timpul doar pentru noi. Până să nasc, ne vom fi petrecut în doi doar vreo patru săptămâni de căsnicie.

– Și-a frecat fața, recunoscătoare că Frances nu i-o putea zări.

– Probabil mă crezi îngrozitoare că spun toate lucrurile astea. Pesemne că tu ai văzut tot felul de morți, de boli, de copii și te gândești că s-ar cuveni să fiu recunoscătoare. Dar nu pot fi așa. Pur și simplu nu pot! Detest ideea că s-ar cădea să simt tot soiul de chestii feminine și materne pe care nu mă pot sili să le simt.

Glasul i s-a aprins.

– Cel mai mult urăsc gândul că, din momentul în care o să nasc, n-o să mai fiu niciodată liberă...

Ochii i s-au umplut de lacrimi. Stânjenită, a încercat să și-i șteargă cu mâna stângă, astfel încât Frances să nu observe. Iată în ce o transformase sarcina: într-o fetiță proastă și smiorcăită. Și-a suflat nasul într-o batistă udă. Apoi a încercat să se așeze din nou comod și a tresărit de durere în clipa în care copilul i-a tras încă un șut strașnic în coaste, ca pentru a se răzbuna. Atunci a simțit o mână rece pe braț.

– Presupun că era de așteptat, i-a spus Frances, să fim puțin încordate una în preajma celeilalte. Vreau să spun, ținând cont că locuim într-un spațiu atât de mic și toate cele.

Margaret a suspinat iar.

– N-am vrut să jignesc.

În momentul acela Frances s-a întors către ea. Margaret abia dacă-i putea desluși ochii neobișnuit de mari. Infirmiera a înghițit în sec, de parcă ceea ce urma să spună ar fi necesitat un efort.

– Nu m-am simțit jignită.

Apoi, după ce i-a strâns cât se poate de scurt brațul lui Margaret, și-a pus iar mâna în poală și a devenit din nou atentă la film.

Margaret și Frances mergeau de-a lungul punții hangarelor, înapoi către cabina lor, după ce, din pricina faptului că filmul se terminase mai târziu, luaseră cina laolaltă cu tura a doua de mirese, în loc să se alăture grupei în care fuseseră repartizate. Margaret constatare că rugămintea lor de a cina cu întârziere stârnise atâtea plescăituri din limbă și încuviințări țăfnoase printre femeile-ofițer din serviciul feminin, încât ai fi zis că ceruseră să mănânce în pielea goală.

– Plăcintă rece, umplută cu carne de vită la conservă, în loc de plăcintă caldă, umplută cu carne de vită la conservă. Puțin probabil să fie nevoie de un tratat internațional pentru asta, nu?

Frances zâmbise a doua oară în seara aceea. Margaret observase pentru că, de fiecare dată când zâmbea, chipul infirmierei se transformase complet. Încremenirea ca de porțelan și aerul de melancolie rezervată se risipiseră pentru o clipă, dând la iveală o femeie delicat de frumoasă. Margaret fusese tentată să facă un comentariu în privința asta, însă din puținul pe care-l știa despre Frances, își dădea seama că orice remarcă ar fi redus-o din nou la tăcere. Iar ea nu era genul care să-și bage nasul unde nu-i fierbe oala.

Frances vorbea despre viața la bordul unei nave-spital. În timp ce glasul ei calm și precis descria în amănunt vizitele, apoi rănile unui tânăr infanterist pe care infirmiera îl tratase în preajma Insulelor Solomon, Margaret a început să se gândească la surâsul de mai de vreme, pe urmă la Letty. La felul în care, preț de-o clipă, mătușa ei păruse o tânără îmbujorată, la acea aproape-frumusețe stranie care-i învăluisese trăsăturile când îndrăznise, pentru câteva momente, să creadă într-un viitor alături de Murray Donleavy. Margaret și-a alungat imaginea din minte, simțind o rușine greu de înțeles.

Temperatura nu scăzuse la fel de mult ca în serile precedente, iar aerul plăcut îi amintea de verile petrecute acasă, de cum stătea ea pe veranda din față, cu picioarele goale așezate pe scândurile aspre, auzind când și când câte o plesnitură, semn că unul dintre frații ei întrerupsese brusc zborul nocturn al cine știe cărei insecte carnivore.

A încercat să-și imagineze ce făceau ei în seara aceea. Daniel poate că stătea pe verandă, jupuind iepuri cu briceagul...

Dintr-odată, a devenit atentă la ce-i povestea Frances. S-a oprit. A pus-o pe Frances să repete.

– Ești sigură? El știe? a exclamat Margaret.

Infiriera stătea cu mâinile adânc vârâte în buzunare.

– Așa a zis. M-a întrebat al cui e.

– I-ai spus?

– Nu.

– Atunci ce i-ai zis?

– Nu i-am zis nimic.

– Cum adică nu i-ai zis nimic?

– Nu i-am zis nimic. Am închis ușa.

S-au lipit de peretele acoperit cu țevi, pentru a lăsa doi ofițeri să treacă pe lângă ele. Unul dintre ei și-a înclinat șapca în semn de salut, iar Margaret i-a zâmbit politicos. A așteptat ca bărbații să se îndepărteze pe culoar, înainte de a vorbi din nou.

– Ți-a zis că știe despre câine și tu nu l-ai întrebat dacă o să ne dea de gol? Sau de cât timp știe? Nimic?

– Păi, nu ne-a dat încă de gol, nu?

– Dar nu știm ce are de gând să facă!

Margaret și-a dat seama că maxilarul lui Frances era deosebit de încheștat.

– Eu pur și simplu... n-am vrut să intru într-o discuție despre asta.

– De ce? a întrebat-o Margaret, nevenindu-i să creadă.

– N-am vrut să-i vină idei...

– Idei? În legătură cu ce?

Frances reușea să pară în același timp și furioasă, și în defensivă.

– N-am vrut să creadă că ar putea folosi câinele ca monedă de schimb, ca să cadă la vreo învoială.

S-a lăsat o tăcere lungă. Margaret s-a încruntat, căci nu mai pricepea nimic.

– E o chestie serioasă. Mă gândeam că ar putea să vrea ceva... la schimb.

Acum Frances părea ușor jenată, ca și cum ar fi înțeles ce impresie putea să lase logica ei. Margaret a clătinat din cap.

– Doamne, Frances! Ai un fel ciudat de a privi felul în care procedează oamenii.

Ajunseseră aproape de cabina lor. Margaret încerca să-și amintească dacă existase vreo semnificație ascunsă în salutul din acea după-amiază al infanteristului și tocmai voia să spună că ea ar trebui să fie cea care să-i vorbească bărbatului, când atenția i-a fost distrasă de apariția unei fete care alerga pe coridor. Părul ei negru, lung până la umeri, era prins cu agrafe, astfel încât să nu-i cadă peste față, însă una dintre ele se desprinsese, iar acum atârna desfăcută. Fata s-a oprit brusc, ceea ce a făcut ca picioarele să-i alunece pe podea, și s-a uitat cu atenție la ușa lor.

– Voi stați aici? La 3G? a spus ea printre gâfâieli.

– Da, a ridicat din umeri Margaret. Și?

– Cunoașteți o fată pe nume Jean? a întrebat tânăra, cu răsuflarea încă întretăiată.

Când a văzut că cele două dau din cap în semn de încuviințare, a continuat:

– Ați face bine să mergeți jos. Să aveți grijă de micuța voastră prietenă, înainte s-o găsească vreun oficial. S-a băgat într-o oarecare încurcătură.

– Unde? a întrebat Margaret.

– În cabina marinarilor. Pe puntea E. După al doilea șir de trepte, luați-o la stânga. E ușa albastră de lângă extincător. Eu nu mai pot sta. Infanteriștii o să ajungă aici dintr-o clipă în alta. Trebuie să vă grăbiți.

– O s-o iau înainte, i-a spus Frances lui Margaret. Mă mișc mai repede. Tu ajunge-mă din urmă.

Infirmiera și-a descălțat pantofii, și-a azvârlit puloverul și geanta lângă ușa cabinei lor, apoi a luat-o la goană pe coridor, picioarele ei lungi și subțiri parcă zburând.

Avise se gândea că omul poate să îndure tot felul de greutate, dacă se află în compania potrivită. Din după-amiaza aceea, de când o găsisese pe Irene Carter și fusese invitată să li se alăture aceștia și

prietenelor ei la un ceai, apoi la o prelegere (Irene cususe niște huse pentru haine pur și simplu minunate) și, în cele din urmă, la cină, discutaseră atât de mult și de însuflețit, încât uitase nu doar de oră, dar și de cât de mult detesta bătrânul vas.

Tatăl lui Irene Carter deținea cel mai important club de tenis din Melbourne. Tânăra era căsătorită cu un sublocotenent abia întors de pe Marea Adriatică, fiul (iar aici Avice se oprea pentru a trage aer în piept) unei persoane sus-puse din Ministerul de Externe. Își adusese cu ea nu mai puțin de unsprezece pălării, în eventualitatea în care nu aveau să fie de găsit în Anglia. Nu mai încăpea nici o urmă de îndoială că Irene Carter făcea parte din categoria potrivită. Și, cu o rigoare de care Avice nu se considera capabilă, hotărâse să adune în jurul ei numai fete de același soi. Într-un caz mersese atât de departe, încât organizase un schimb de paturi, astfel încât o tânără oacheșă cu ochelari să fie mutată într-o cabină unde avea „să găsească fete de teapa ei”. Nu fusese nevoie să spună lămurit ce includeau acele criterii. Uitându-se la Irene și la fetele absolut adorabile din preajma ei, Avice își dădea seama că toate semănau între ele, nu doar din punctul de vedere al hainelor și purtării, ci și în privința atitudinii.

– Desigur, știi ce i s-a întâmplat Loliciei Tarrant, nu-i așa? spunea Irene, ținând-o ușor de braț pe Avice, în timp ce coborau cu pași mărunți treptele care duceau către hangarul principal.

Celelalte fete le urmau îndeaproape.

– Nu.

Pantofii Irenei arătau ca aceia pe care mama lui Avice îi văzuse într-o revistă de la Paris. Probabil că îi fuseseră aduși cu avionul.

– Ei bine, știi că era logodită cu pilotul acela? Cel cu... mustăcioara tristă? Nu? Mă rog... nici nu se făcuseră cinci săptămâni de la plecarea soțului în Malaya, când s-a încurcat cu un soldat american.

Irene și-a coborât vocea.

– Ce om îngrozitor! Atât de necioplit! Știi ce obișnuia să spună despre Melbourne? „E cât jumătate din cel mai mare cimitir al New Yorkului și de două ori mai mort.” Îlh! Repeta asta la nesfârșit, de parcă ar fi fost o replică teribil de originală de fiecare dată.

– Și ce s-a întâmplat?

Avice făcuse ochii mari, imaginându-și-o pe Lolicia cu americanul.

– Ei bine, asta a fost. Logodnicul ei s-a întors și, după cum îți poți închipui, n-a fost foarte încântat s-o găsească pe Lolly la promenadă cu soldatul. Hai să spunem doar că americanul nu cucerise doar frontul Brisbane, înțelegi unde bat?

– Dumnezeu! a exclamat Avice.

– Și nici tatăl lui Lolly n-a fost foarte bucuros când a aflat. Firește, ei fuseseră precauți în privința americanilor încă de când cu crimele.

Toate fetele își aminteau de scandalul ce se iscase după ce patru femei din Melbourne fuseseră ucise de soldatul Edward J. Leonski, iar relațiile Australiei cu militarii americani se deterioraseră.

– Doar el nu era un criminal.

– Oh, Avice, ești amuzantă! Nu. Dar le-a povestit prietenilor lui din armată ce-a făcut el cu Lolly. În cele mai deocheate detalii. Iar superiorul lui se pare că a încurcat socotelile și a trimis o scrisoare către tatăl lui Lolly, prin care-i sugera să-și supravegheze mai îndeaproape fata.

– Oh, Doamne Dumnezeu!

– Reputația ei a fost făcută ferfeniță. Logodnicul nici nu vrea să mai audă de ea, deși, bineînțeles, jumătate din cele spuse de ofițerul acela erau doar minciuni.

– Ea e bine?

– Nu știu, a răspuns Irene.

– Credeam că sunteți prietene, a spus Avice.

– Acum?

Irene a făcut o grimasă și a scuturat din cap, ca și cum ar fi încercat să alunge o insectă sâcâitoare. A urmat o tăcere lungă.

– Deci, a continuat ea, ai de gând să intri în concurs pentru titlul de regină a vasului *Victoria*? Să știi că săptămâna viitoare se organizează competiția Miss Picioare Încântătoare.

Ajunseseră la jumătatea punții hangarelor, când s-au întâlnit cu Margaret. Stătea rezemată de un avizier, cu o mână deasupra capului, cu palma în jos, ca pentru a se sprijini, iar cu cealaltă lipită de pânțele uriaș.

– Te simți bine? a întrebat-o Avice, paralizată de teama că țărâncuța era pe cale să nască.

Ar fi fost nevoită să se implice. Numai Dumnezeu știe ce ar fi crezut Irene.

– Un junghi, a răspuns Margaret printre dinții încleștați.

Lui Avice aproape că i s-a făcut rău de ușurare.

– Ai vrea o mână de ajutor ca să te întorci în cabina ta? a întrebat politicoasă Irene.

– Nu.

Margaret s-a uitat la colega ei de cameră, apoi la prietena acesteia. Avice a remarcat că nasul fetei se înroșise de la soare.

– Trebuie să cobor. Jean s-a băgat într-o mică... încurcătură.

– Stă cu noi în cabină, a explicat Avice.

– Vrei să te ajutăm? s-a oferit Irene.

Își îndoise genunchii pentru a se uita la chipul înroșit al lui Margaret.

– Trebuie să-mi trag sufletul.

– Ei bine, n-ai cum să te duci și să-ți găsești prietena în halul ăsta. Nu când ai de coborât atâtea scări. O să venim cu tine.

Avice a dat să protesteze:

– Nu... nu cred că ar trebui... adică, Jean e...

Dar Irene își desprinsese deja brațul de al lui Avice și se întindea către Margaret.

– Ți-e mai bine? Haide, ia-mă de braț! O să pornim într-o mică aventură. Veniți, fetelor! a spus ea. De când am pus piciorul pe vas, n-am avut parte de nimic palpitant. Haideți să mergem și să salvăm o domniță la ananghie!

Iar Avice parcă a și auzit-o pe Jean izbucnind în râsul ei vulgar, spunând că Margaret „se frământă mai ceva decât o bucată de cocă în Frământești” sau altceva de felul ăsta, apoi parcă a și văzut-o pe Irene (singura ei legătură cu o viață socială așa cum se cuvine de-a lungul călătoriei) pregătindu-se să dispară de lângă ea într-un nor de reproș. A închis ochii, apucându-se să-și repete în gând scuzele și căile de a se depărta de mitocănia lui Jean.

Însă când au găsit-o pe Jean, ea nu râdea. Nici măcar nu stătea în picioare.

Încă dinainte s-o vadă pe ea, i-au văzut picioarele, ițindu-se într-o poziție nefirească de după un morman de canistre, lângă sala supraîncălzită a motorului de la tribord. Avea pantofii pe jumătate încălțați și întorși unul către celălalt. Pe măsură ce se apropiau, vocile fetelor, care își vorbiseră șoptit cât străbătuseră culoarul lung și îngust, se stingeau, căci ele erau prea ocupate să cuprindă scena din fața lor. Deja vedeau îndeajuns de mult din bustul lui Jean, încât să-și dea seama că era beată. Atât de beată, că bolborosea ceva incoerent, fără a se adresa nimănui anume. Atât de beată, că stătea pe jumătate în capul oaselor, pe jumătate culcată, cu picioarele rășchirate pe podeaua tare și unsuroasă. Atât de beată, încât nu-i păsa că avea bluza deschisă și că un sân mic și alb îi ieșise din sutienul șui.

Frances stătea aplecată deasupra lui Jean. Chipul infirmierei, de regulă palid și grav, era acum de un roșu aprins, părul i se desprinsese cumva din obișnuitul coc sever și întreaga ei ființă parcă radia electricitate. Un bărbat (poate marinăr), la fel de beat ca Jean, tocmai se îndepărta de ea, împleticindu-se și ținându-se strâns de umăr. Era deschisat la pantaloni, iar prin deschizătura cărnoasă se zărea un crâmpei din ceva purpuriu și obscen. În timp ce nou-venitele se holbau la ei, mute de uimire și groază, un al doilea bărbat s-a desprins din umbrele aflate în spate și, aruncând o privire vinovată către fete, și-a îndreptat hainele, apoi a plecat în grabă. Jean s-a mișcat și a mormăit ceva. Părul ei negru, ud de transpirație, i se lipise de față în şuvițe late ca niște frunze de ferigă. În tăcerea șocată care se lăsase, Margaret a îngenuncheat și a încercat să-i tragă în jos fusta lui Jean, astfel încât să-i acopere coapsele albe.

– Ticălosule! îi striga Frances bărbatului.

Atunci au văzut că femeia ținea în mâna ei osoasă o uriașă cheie de piulițe. Bărbatul s-a mișcat, moment în care ea și-a coborât brațul, iar cheia s-a izbit de umărul lui cu un trosnet zgomotos. În timp ce el se lăsa în jos, încercând să se ferească, loviturile au continuat să cadă fără întrerupere asupra lui, cu forța neîndurătoare, maniacală, a unui

perforator pneumatic. În clipa în care l-a nimerit în laterala capului, un șuvoi subțire de sânge i-a tășnit de deasupra urechii.

Fetele nici n-au apucat să priceapă ce se întâmplă, să înțeleagă sensul și implicațiile celor văzute, că Dennis Tims s-a apropiat în fugă de ele, trupul lui solid și încordat aducând cu sine o nouă amenințare.

– Ce naiba se petrece? a întrebat el, cu țigara încă în mână. Mikey zicea... Ce dracu...? Oh, Doamne! a exclamat, uitându-se la Frances, la pantalonii bărbatului, la Jean, prăbușită pe podea și acum sprijinită de Margaret. Oh, Doamne! Doamne Dumnezeule... Thompson, nenorocit...

Și-a scăpat țigara și a înșfăcat-o pe Frances care, desfigurată, a încercat să se smulgă din brațele lui.

– Ticălosule! țipa ea. Ticălos mizerabil!

– Gata, fato! a spus Tims. Acum gata! Gata!

În vreme ce un camarad de-al lui îl trăgea pe bărbatul rănit de lângă ea, Dennis i-a cuprins pieptul lui Frances cu brațele sale groase și a târât-o înapoi, până când cheia de piulițe a ajuns să fluture fără rost prin aer.

Tovarășul lui Tims i-a dat drumul bărbatului care, prea șocat sau poate prea beat ca să mai reacționeze, s-a prăvălit ca un bolovan. Vacarmul pe care îl făceau motoarele era asurzitor, o nesfârșită suită de bubuituri și scârțâituri, însă chiar și peste toate acestea, capul bărbatului tot s-a auzit căzând cu o bufnitură surdă, precum aceea scoasă de un pepene scăpat pe podea.

Irene a scos un țipăt.

Tims a eliberat-o pe Frances, apoi l-a împins pe bărbatul căzut, răsucindu-l pe o parte. La început ai fi crezut că vrea să-i facă și mai mult rău, însă el îi controla cu mișcări aspre rana, bombănind în timpul ăsta ceva de neînțeles.

Două dintre fete, care până atunci șușotiseră între ele, au rupt-o la fugă, acoperindu-și fețele cu mâinile. Avice tremura. Tims stătea în genunchi, strigându-i bărbatului să se ridice, să se ridice, fir-ar să fie.

În spatele rănitului, Margaret începuse s-o târască pe Jean de acolo.

Frances stătea pe loc, cu picioarele depărtate la lățimea umerilor, ținând cheia între degetele slăbite, tremurând convulsiv. Era posibil să nu-și fi dat seama că plângea.

– Ar trebui să chemăm pe cineva, i-a spus Avice lui Irene.

În aer plutea o energie îngrozitoare. Avice începuse să găfâie, ca și cum, chiar din postura de simplu observator, trupul îi fusese supra-saturat de adrenalină.

– Eu nu... eu...

Atunci au zărit-o pe femeia-ofițer care alerga înspre ei. Pașii i se auzeau cu ecou pe podeaua de metal.

– Ce se întâmplă aici?

Păr negru, pieptănat la spate, piept generos. Se afla încă la vreo șase metri distanță.

Tims s-a oprit, cu pumnul ridicat în aer. Unul dintre camarazii lui i-a spus ceva, și-a pus o mână pe cotul lui, după care s-a topit în beznă. Tims s-a îndreptat, apoi și-a trecut o mână prin părul scurt, de culoarea spicului. Cu mâna încă mișcându-i-se involuntar, cu ochii mari și încordați, s-a uitat la Margaret, de parcă abia atunci ar fi observat că era și ea acolo. A scuturat din cap, ca pentru a spune ceva, poate pentru a-și cere scuze. În clipa următoare, femeia-ofițer stătea în fața tuturor, săgetându-i pe rând cu privirea, în vreme ce un aer autoritar emana dinspre ea ca un parfum prost.

– Ce se întâmplă aici?

La început a părut că n-o vede pe Jean prăbușită pe podea. Margaret încă încerca să-i dea un aspect decent. Avice a văzut că fata avea ciorapii răsuciți în dreptul genunchilor.

– Un mic accident, a spus Tims, ștergându-și mâinile însângerate pe pantaloni.

Nu se uita la femeia-ofițer.

– Tocmai lămuream situația.

Mai mult a mimat cuvintele decât le-a rostit. Femeia-ofițer s-a uitat la mâinile lui, apoi la Avice și la Margaret, al cărei pântec i-a distras pentru câteva momente atenția.

– Voi, fetelor, ce căutați aici?

A așteptat un răspuns. Nimeni n-a scos o vorbă. Avice și-a dat seama că, lângă ea, Irene își ținea lipită de piept o mână în care strângea o batistă, de parcă ar fi fost o eroină chinuită de tuberculoză. Aroganța mondenă și încrederea în sine o părăsiseră, iar buzele îi atârnavu întredeschise.

Când s-a reîntors către Tims, acesta dispăruse. Bărbatul rănit zăcea acum într-o rână pe podea, cu genunchii strânși la piept.

– Știți că există pedepse grave pentru pătrunderea în zona destinată bărbaților?

S-a lăsat o tăcere grea. Ofițereasa s-a aplecat, a cercetat starea bărbatului căzut și a observat că celălalt dispăruse. Apoi a dat cu ochii de Jean.

– Oh, Doamne Dumnezeule! Vă rog să nu-mi spuneți că e ceea ce cred!

– Nu e, a replicat Margaret.

Femeia și-a îndreptat privirea către ea.

– Oh, Doamne, Dumnezeule! a repetat. Va trebui să-l informez pe căpitan.

– De ce? Nu suntem vinovate.

Avice strigase pentru a se face auzită peste zgomotul motoarelor.

– Noi am venit doar ca s-o luăm pe Jean.

– Avice!

Frances se chinuia să se ridice. S-a așezat între femeia-ofițer și silueta culcată a lui Jean.

– Lăsați totul în seama noastră. O s-o ducem noi înapoi în cameră.

– Nu pot face așa ceva. Mi s-a spus să raportez orice petreceri, orice consum de alcool, orice... abatere. Va trebui să-mi spuneți numele voastre.

– Dar noi nu suntem vinovate! a intervenit Avice, aruncând o privire către Irene. Numai Jean s-a făcut de rușine!

– Jean?

– Jean Castleforth, a zis Avice deznădăjduită. Noi chiar n-am avut nici un amestec. Am coborât doar când am auzit că are necazuri.

– Jean Castleforth, a repetat femeia. Și pe tine cum te cheamă?

– Dar eu nici măcar nu m-am uitat la vreun bărbat! Nici nu-mi place alcoolul!

– Am spus că o ducem noi în cabină, a zis Frances. Sunt infirmieră. O să am eu grijă de ea.

– Doar nu-mi sugerezi să trec cu vederea povestea asta. Uită-te la ea!

– Ea e doar...

– E de teapa unei târfe, asta e!

– Cum îndrăznești?

Când își îndrepta trupul, Frances era surprinzător de înaltă. Trăsăturile i se înăspriseră. Avice a observat că își ținea pumnii strânși.

– Cum îndrăznești?

– Vrei să-mi spui că au adus-o cu de-a sila aici?

Femeia a strâmbat din nas când a simțit mirosul de alcool din răsuflarea lui Jean.

– Ce-ar fi ca noi, toate, doar să...

Tremurând de furie, Frances s-a repezit la Avice.

– Pleacă de aici! Pur și simplu dispari din fața mea. Iar tu, ofițer din serviciul feminin sau ce-oi mai fi fiind, ascultă aici: nu poți s-o raportezi pentru ce s-a întâmplat, ai auzit? N-a fost vina ei.

– Am primit ordin să raportez orice abatere.

– Are șaisprezece ani. E evident că au îmbătat-o și... au profitat de ea. Are șaisprezece ani!

– Suficienți cât să știe ce face. N-ar trebui să fie aici. Nici una dintre voi n-ar trebui să fie aici.

– Au îmbătat-o! Uită-te la ea! E aproape inconștientă! Crezi că s-ar cuveni să-și piardă reputația, poate și soțul, din cauza asta?

– Eu nu...

– Nu poți să distrugi viața unei fete doar din cauza unui moment de beție!

Frances stătea acum aplecată deasupra femeii-ofițer, cu un aer abia stăpânit de... ce-o fi fost?

Avice, șocată de această Frances pe care n-o mai recunoștea, s-a trezit făcând, din instinct, câțiva pași înapoi. Femeia-ofițer părea să fi

remarcat și ea starea infirmierei: își îndreptase puțin spatele, într-un fel care sugera o oarecare strategie defensivă.

– Așa cum am spus, mi s-a ordonat să...

– Oh, mai taci cu ordinele tale, slugă...

Era imposibil să-ți dai seama de ce Frances, aprinsă la față și electrizată, ridicase o mână, însă Margaret deja o trăgea înapoi.

– Frances, i-a șoptit ea, liniștește-te, OK? E în regulă.

Au trecut câteva clipe înainte ca Frances să dea semne că o aude. Stătea țeapănă, plesnind de încordare.

– Nu, nu e OK! Trebuie să-i spun! a replicat ea, cu ochii scânteind.

– Dar n-o ajuți, a intervenit Margaret. Mă auzi? Trebuie să te retragi.

Ceva din privirea lui Margaret a potolit-o pe infirmieră. Aceasta a clipit de câteva ori, apoi a oftat adânc, cutremurându-se.

Mâna Irenei, cea în care ținea încă strâns batista, dârdâia. Avise tocmai își întorcea privirea de la ea, când a văzut că femeia-ofițer le întorsese spatele și, parcă recunoscătoare pentru ocazia de a scăpa, se îndepărta cu pași grăbiți și hotărâți de-a lungul coridorului.

– E doar o copilă! a strigat Frances.

Însă femeia dispăruse.

Capitolul 11

Felicitări doamnei H. Skinner și doamnei H. Dill care, în această săptămână, își aniversează căsătoria. Doamna Skinner împlinește doi ani de căsnicie, iar doamna Dill, un an, și cu toate că fericita ocazie le găsește departe de soții lor, sperăm sincer că aceasta va fi ultima aniversare pe care o vor petrece despărțiți și le dorim să aibă parte de toate bucuriile în viitoarea lor viață.

*„Vremea sărbătorii“, Daily Ship News,
din hârtiile lui Avice R. Wilson, mireasă de război,
Muzeul Imperial al Războiului*

Optsprezece zile

Pe apă e imposibil să-ți dai seama la ce oră se ivesc zorile, nu pentru că ceasul răsăritului se schimbă de la o zi la alta sau de la un continent la altul, ci pentru că de-a lungul arcului aplatizat al unui orizont marin, crăpătura strălucitoare ce spintecă întunericul poate fi zărită de la sute, poate chiar mii de kilometri depărtare, cu mult înainte ca ea să fie vizibilă de pe uscat, cu mult înainte de a reprezenta începutul unei noi zile. Și, mai important, pentru că, sub punți, pe un culoar îngust, lipsit de ferestre ori uși, luminat doar pe cale artificială, e imposibil să afli dacă zorii s-au ivit sau nu.

Acesta era un motiv, dar nu singurul, pentru care lui Henry Nicol nu-i plăcea răstimpul dintre ora cinci și șase dimineața. Altădată îi

plăcea să facă de gardă foarte devreme. Pe atunci marea i se părea nouă și magică, pe atunci, neobișnuit fiind cu traiul într-un spațiu atât de strâmt, alături de alți bărbați, savura cel mai tihnit răgaz la bordul unei nave: ultimele câteva clipe de întuneric, înainte ca vasul să-și pună lin în mișcare mecanismele de peste zi și să se trezească, treptat, în jurul lui. Era singurul moment în care își putea închipui că a rămas singurul om pe pământ.

Mai târziu, când se afla acasă, în permisie, iar cei doi copii ai lui erau foarte mici, cel puțin unul dintre ei se trezea inevitabil la prima oră a dimineții, așa că Nicol își auzea soția dându-se greoaie jos din pat, iar dacă alegea să deschidă un ochi, o și vedea pe jumătate cum își ridică din reflex o mână către buclele prinse cu agrafe, în vreme ce pe cealaltă o întinde spre capot și șoptește: „Stai așa, vine mama!“. În momentele acelea, el se răsucea pe partea cealaltă, ținut pe pernă de un cunoscut amestec între vinovăție și frământare, căci până și când era pe jumătate adormit, își dădea seama că nu reușea să simtă ceea ce s-ar fi convenit pentru femeia care se îndepărta lipăind pe linoleum: recunoștință, dorință, chiar dragoste.

De la o vreme, însă, pentru el ora 05.00 nu mai vestea începutul unei noi zile, ci însemna doar o cifră seacă, de la care recalcula timpul: în America trebuia să fie ora 17.00, în după-amiaza precedentă. Iar acolo, ceea ce pentru el era ora 19.00, pentru băieții lui însemna momentul trezirii. Însă de data asta, distanța geografică era numai jumătate din problemă, fiindcă viețile lor se desfășurau deja după un cu totul alt fus orar. Deseori se întreba cum aveau să-și amintească cei mici de el, dacă nu și-l puteau imagina că există cu o jumătate de zi sau chiar cu o zi întreagă înainte. De aici încolo, nici el nu se mai putea gândi la copiii lui la timpul prezent, închipuindu-și, așa cum obișnuia să facă uneori că acum iau micul dejun, acum se spală pe dinți, acum poate sunt afară, jucându-se cu o minge, cu o mașinuță, cu căruciorul pe care l-am făcut pentru ei din resturi de lemn. De aici înainte avea să se gândească la ei la timpul trecut.

Mâinile unui alt bărbat aveau să le arunce mingea.

De cealaltă parte a ușii de oțel, o femeie a murmurat în somn, ridicându-și vocea ca și cum ar fi întrebat ceva. Apoi s-a lăsat tăcerea.

Nicol s-a uitat la ceasul pe care și-l potrivise cu o zi înainte, căci intraseră într-un alt fus orar. Ceasurile mele aleargă de zor spre niciunde, s-a gândit el. Nu tu cămin, nu tu copii, nu tu întoarcere eroică. Am renunțat la cei mai buni ani și mi-am văzut prietenii cum îngheață, se îneacă ori ard de vii. Eu mi-am sacrificat inocența, iar prietenii mei și-au sacrificat viețile, doar ca să ajung să plâng după ceea ce niciodată n-am fost sigur că îmi doresc. Cel puțin nu înainte de a fi prea târziu.

Nicol s-a lăsat pe spate, și-a împietrit mintea pentru a se apăra de cunoscutele gânduri și a încercat să urnească uriașa povară care i se așezase pe umeri, apăsându-i inima și plămânii. Își dorea ca ultima oră să se scurgă mai repede. Își dorea să răsară soarele.

– Capetele descoperite!

Casierul nu și-a ridicat privirea când marinarul a făcut un pas înainte, și-a tras chipiul de pe cap și l-a pus pe masa din fața lui. Cei doi bărbați de lângă el scotoceau prin sertarele cu bancnote, trecându-și de la unul la altul hârtiute scrise de mână.

– Andrews, să trăiți! Mecanic de aviație, clasa întâi. Șapte doi doi unu nouă șapte doi. Să trăiți!

În timp ce tânărul aștepta în fața lui, casierul și-a răsfoit registrul contabil, apoi și-a lăsat degetele să-i alunece repede în josul paginii.

– Trei lire și doisprezece șilingi.

– Trei lire și doisprezece șilingi, a repetat adjunctul casierului, aflat alături.

Mecanicul și-a dres vocea.

– Domnule, cu tot respectul, să trăiți, e mai puțin decât primeam înainte de Australia, să trăiți!

Casierul avea figura cuiva care auzise toate plângerile posibile și toate tentativele de înșelătorie financiară, nu o dată, ci de mii de ori.

– Pe atunci ne făceam serviciul în Pacific, Andrews. Primeai bani suplimentari pentru operațiuni în zona acțiunilor de luptă. Ți-ar plăcea să organizăm câțiva pasageri kamikaze ca să-ți justificăm cei doi șilingi în plus?

– Nu, să trăiți!

– Nu... Să nu-i cheltui pe toți pe uscat! Și ține-te departe de femeile alea! Nu vrem ca peste două zile să fie coadă în fața infirmeriei, nu-i așa, flăcăi?

Banii au fost numărați și împinși de-a latul mesei. Chipiul a fost așezat la loc pe capul mecanicului, care, un pic îmbujorat, s-a îndepărtat, în timp ce-și număra bancnotele între degetele nerăbdătoare.

– Capetele descoperite!

– Nicol.

Pierdut în ritmul liniștit al cozii care înainta șerpuind de-a lungul a ceea ce mai rămăsese din puntea hangarelor, infanteristul a devenit atent abia când și-a auzit numele strigat a doua oară. Avea ochii împăienjeniți după încă o noapte de insomnie și nedorite gânduri adânci.

Tims, un individ grosolan și musculos, stătea în picioare lângă el. A mai tras din țigară preț de câteva secunde, înainte de a vorbi din nou. Nicol îl cunoștea drept un om direct, genul de erou local căruia îi place să fie considerat unul „dintr-o bucată”. Umblau zvonuri că dădea bani cu camătă și că aceia care se luau la ceartă cu el deveneau teribil de predispuși la accidentări. Nicol încercase, din instinct, să-l ocolească, recunoscând că deseori e mai bine să nu te apropii prea tare de unul ca Tims sau chiar să afli prea multe pe seama lui. Căci nu vrei nici să ți-l faci dușman, nici să te trezești îndatorat lui. Asemenea persoane, cu o charismă ciudată, care-și clădesc complicate baze ale puterii, puteau fi găsite pe orice vas. Nicol presupunea că era ceva de așteptat într-o lume autonomă, bazată pe tăcere și ierarhie.

Acum, însă, Tims părea potolit. Când a vorbit, și-a ales cu grijă și respect cuvintele. S-ar putea să existe mici animozități între marinari și mașiniști, a început el. Acum două seri a avut loc un incident în care a fost implicată o femeie. În timp ce spunea asta, a clătinat din cap, ca și cum nici măcar lui nu i-ar fi venit să creadă cât de nesăbuite puteau fi australiențele. Lucrurile au scăpat un pic de sub control, a continuat Tims.

O asemenea recunoaștere a adevărului gol-goluț nu-i stătea în fire și, la început, Nicol s-a întrebat dacă nu cumva bărbatul îi cerea, pe ocolite, să pună să aresteze pe cineva. Dar înainte să apuce să întrebe

de ce ar trebui să-l intereseze pe el povestea asta, altfel decât în trecut, Tims a vorbit din nou:

– Au fost implicate fetele tale.

Fetele tale. Ce intimitate ciudată, aproape familiară, sugera sintagma asta. Pentru o clipă Nicol n-a putut pricepe cum de mireasa aceea rezervată, care stătuse de vorbă cu el într-una dintre serile trecute, ar fi putut isca vreun tărăboi la beție. Poftim, astea-s femeile! și-a zis el cu amărăciune. Incapabile să rămână fidele (sau măcar treze) pe timpul unei călătorii de șase săptămâni.

Apoi Tims, ale cărui degete erau înfășurate într-un bandaj însângerat, a continuat să-l lămurească. Nu fata cea înaltă, Frances, fusese de vină, ci aceea tânără și prostuță, cu care Nicol discutase prima dată când stătuse de pază. Cea care chicotea tot timpul. Jean.

Infanteristul a fost întrucâtva mai puțin uimit și, cu toate că-l tulburaseră cele auzite, l-a cuprins un sentiment ce putea fi luat drept ușurare. Frances nu-i păruse genul. Era prea stânjenită în compania străinilor. Prea timidă. Probabil că-și dorea să creadă că, undeva, mai sunt și femei cumsecade. Femei care știu cum să se poarte.

Femei care înțeleg noțiunea de loialitate.

– Am nevoie să ne faci o favoare, infanteristule. E clar că eu nu pot să mă duc acolo.

Aici Tims a arătat cu unul dintre degetele mari către cabine.

– Vrei să te asiguri că Maggie n-a pățit nimic? Cea însărcinată. E o fată de treabă și a fost un pic șocată. Ținând cont de starea în care se află și de toate cele... Mă rog, nu-mi place să mă gândesc că ar putea avea probleme.

– Dacă se simte șocată, cu siguranță o să se ducă la infirmerie.

Tims s-a strâmbat.

– Ca s-o consulte idiotul ăla? De când a pus piciorul la bord și până acum a fost beat criță în fiecare zi. Nu m-aș lăsa pe mâna lui nici să-mi scoată o așchie.

Tims și-a strivit mukul de țigară.

– Nu. Cred că ar fi bine să ai tu grijă de ea. Iar dacă întreabă cineva ceva, fetele și-au petrecut toată noaptea în paturile lor. Bine?

Nu era ceva obișnuit ca un mașinist să i se adreseze astfel unui infanterist. Și, în mod normal, ceva din tonul lui Tims l-ar fi făcut pe Nicol să-și iasă din fire. Dar a bănuț că nefireasca îndrăzneală a mecanicului era izvorâtă din cavalerism, poate chiar dintr-o sinceră îngrijorare, așa că a trecut-o cu vederea.

– Nici o problemă, a răspuns el.

Privind retrospectiv, și-a dat seama că existaseră câteva schimbări subtile în atmosfera acelei seri. Din spatele ușii nu răzbătuseră obișnuitele conversații intermitente, ci șoapte grăbite. La un moment dat, auzise pe cineva plângând, apoi o scurtă ceartă. Fata cea înaltă ieșise de trei ori „după apă” și abia dacă-i murmurase un salut. Nicol pusese toate astea pe seama unei crize de isterie feminină. Fuseseră avertizați că, odată urcați cu toții la bord, s-ar putea întâmpla așa ceva, mai ales în cazul femeilor neobișnuite să locuiască laolaltă în spații strâmte.

– Îți zic, spunea Tims, Thompson are noroc că n-am pus eu primul mâna pe cheia aia de piulițe.

– O cheie de piulițe?

Mecanicul a aruncat o privire în spatele lui.

– Era la una dintre fete. La cea înaltă. După părerea tuturor, ea l-a oprit pe nenorocit. L-a trosnit zdravăn peste umăr, după care a încercat să-i crape și căpățâna pe deasupra.

Tims a râs amuzat.

– Trebuie să recunoști că australiențele astea nu-s lipsite de bărbăție. Nu ți-ai putea imagina o englezoaică făcând la fel, nu-i așa?

Mecanicul a tras îndelung din țigară.

– Pe de altă parte, presupun că nu ți-ai putea-o imagina nici coborând sub punte cu o grămadă de tipi străini.

– Nu fi atât de sigur, a mormăit Nicol, apoi a regretat.

– Oricum, eu o să stau cuminte pentru o vreme. O vreme, cabina o să fie închisă vizitatorilor. Dar spune-i lui Mags că-mi pare rău. Dacă aș fi ajuns primul la micuța lor prietenă... mă rog, nu s-ar mai fi întâmplat.

– Thompson unde e? a întrebat Nicol. În caz că o să întrebe fetele. E în arest?

Tims a scuturat din cap.

– N-ar trebui să-l ducem?

– Gândește-te, Nicol! Dacă-l săltăm pentru ce-a făcut, s-a zis și cu fata, nu-i așa? Femeia-ofițer care a coborât habar n-avea de nimic, a reținut doar numele lui Jean. Dar micuța Jean n-o să spună adevărul despre ce s-a întâmplat. Nu și dacă vrea să ajungă fără tevatură la Blighty și la omul ei, ceea ce sunt destul de sigur că vrea.

Tims și-a stins țigara.

– În plus, sunt sigur că nu vrei să faci război pe marginea faptului că fetele tale au dat de necaz. Nu se poate să dea bine pentru tine, nu-i așa? Ele, toate, în sala motorului, cu atât de puțin timp înainte să intri în tură...

Bărbatul continua să vorbească pe un ton blând, ce contrasta cu amenințarea implicită din cuvintele lui.

– Eu îți dau doar de știre, așa, din politețe, că băieții și cu mine o să ne ocupăm în felul nostru de Thompson și de amărâtul ăla de tovarăș al lui. Chiar dacă va trebui să așteptăm până când o să coborâm pe uscat.

– O să se afle, a zis Nicol. Știi că o să se afle.

Tims s-a uitat peste umăr, la lungul șir de oameni din spatele său. Când s-a întors la loc, în ochii lui se citea ceva ce i-a stârnit infanteristului un vag sentiment de milă pentru necunoscutul făptuitor.

– Nu și dacă toată lumea își ține fleanca.

Margaret s-a aplecat peste balustradă, atât cât îi îngăduia burta, și a ridicat coșul de răchită, bombănind ceva în momentul în care s-a izbit de peretele vasului. Sub ea, în apele scânteietoare, băieți sprinteni, cu pielea arămie, se aruncau în valuri peste marginile micuței lor ambarcațiuni, pentru a pescui monedele pe care marinarii le aruncau de pe punte. Pe lângă ei, canoe subțiri, scobite din câte un singur trunchi de copac, se legăneau sub mișcările unor bărbați uscățivi și bronzăți, cu brațele încărcate pline de mici bijuterii. Portul Colombo, din Ceylon, sclipea în arșiță, pe fundalul unei păduri dese, întunecate, și întrerupt, din loc în loc, de câte o clădire mai înaltă.

Se raportaseră câteva cazuri de variolă și, mai devreme, fuseseră anunțate că nu se consideră înțelept ca femeile să coboare pe uscat.

Acolo, unde se va arunca ancora în apele albastre, la câțiva metri de mal, era locul cel mai apropiat de Ceylon în care aveau să ajungă.

Margaret, care-și dorise cu disperare să părăsească nava, care își petrecuse zile în șir așteptând să simtă pământul sub picioare, fusese furioasă.

– Omul tău de la magazin zice că bărbații vor avea voie totuși să meargă pe țărm, deci e în regulă să ne molipsim de vărsat pe cont propriu.

Aproape că izbucnise în plâns din pricina nedreptății.

– Probabil că au voie pentru că sunt vaccinați, îi spusese Frances, însă Margaret alesese să n-o asculte.

Poate pentru a le consola, unul dintre vânzători le împrumutase un cablu, de care legase un coș. Ele urmau să-l coboare în apă și apoi să-l ridice după ce avea să fie umplut, astfel încât să poată cerceta în voie marfa. Arătase către alte două nave de război ancorate în port, în preajma cărora Margaret zărea pâlcuri de bărcuțe implicate în aceeași activitate.

– Francezi și americani. O să vedeți că majoritatea negustorilor ajung să se strângă în jurul americanilor.

Bărbatul și-a frecat arătătorul de degetul mare, rânjind și ridicând o sprânceană.

– Dacă reușiți să vă azvârliți coșul până acolo, s-ar putea să vă alegeți cu niște ciorapi noi.

– Lotul ăsta arată bine, fetelor. Pregătiți-vă poșetele!

Margaret, gâfâind din pricina efortului, a săltat cu grijă coșul peste balustradă, după care l-a așezat pe platforma turelei de tun pe care erau așezate. A început să scotocească și să ridice mărgelile ori șiraguri de scoici și corali, care-i alunecau printre degete.

– Vrea cineva un colier de sidef? E mai bun decât chestia aia din inele de la găini, nu, Jean?

Fata a schițat un surâs lipsit de vlagă. Fusese tăcută toată dimineața. Înaintea apelului de trezire, Margaret o auzise discutând în șoaptă cu Frances. Apoi cele două dispăruseră o vreme în baie. Frances își luase și trusa medicală cu ea. Nimeni nu vorbise despre ce era posibil să se fi întâmplat, iar Margaret n-ar fi vrut să întrebe, căci

nici măcar nu era sigură de întrebare. Dar acum Jean stătea mută între ele, palidă și abătută, părând înfricoșător de tânără. Când mergea, o făcea cu băgare de seamă.

– Uite, Jean! Țasta s-ar potrivi cu rochia ta albastră. Vezi cum reflectă sideful lumina?

– Frumos, a spus copila.

Și-a aprins încă o țigară, cu umerii încovoiați și capul între umeri, de parcă i-ar fi fost frig, în ciuda căldurii.

– Ar trebui să-i luăm ceva biete de Avice. Poate ar face-o să se simtă mai bine.

Margaret și-a auzit propria voce, hotărâtă să fie veselă, apoi a înțeles, din tăcerea care s-a lăsat drept răspuns, că Frances poate nu și-ar fi dorit ca Avice să se simtă mai bine.

Seara trecută, după ce se întorseseră în cabină, între cele două se iscase o ceartă îngrozitoare. Frances, a cărei obișnuită atitudine rezervată se risipise, îi strigase lui Avice că e o egoistă, o trădătoare preocupată doar să-și salveze propria piele. Avice, roșie la față din pricina vinovăției, îi răspunsese că nu vede de ce ar trebui să-și pună ea în pericol viitorul doar pentru că Jean are conduita morală a unei pisici fără stăpân. Până la urmă tot i s-ar fi aflat numele. Mânia lui Avice fusese sporită și de faptul că prietena ei, Irene, dispăruse, așa că Margaret abia reușise să le împiedice pe ea și pe Frances să ajungă la lovături. În dimineața următoare, când Avice părăsise cabina, celelalte bănuiseră că nu aveau s-o mai revadă în ziua respectivă.

Vocile negustorilor se înălțau până la ele:

– Doamnă Melbourne! Doamnă Sydney!

Făceau semne cu degetele pentru a indica prețurile mărfurilor. În mijlocul bărcilor, capul unui băiețel s-a ridicat la suprafața lucitoare a apei. Copilul zâmbea larg și ținea în sus ceva metalic. Apoi s-a uitat mai atent la obiectul din mâna lui și chipul i s-a întunecat. A azvârlit înspre navă bucata de metal, care s-a izbit de peretele lateral și a ricoșat precum un glonț.

– Ce-a fost asta? a întrebat Margaret, uitându-se în jos.

– Marinarii le aruncă piulițe și dibluri vechi. Îi lasă să plonjeze după ele, crezând că sunt monede, a spus Frances. Asta numesc ei distracție.

Femeia a tăcut. Acum aveau noi perspective cu privire la ceea ce marinarii numeau distracție. Însă Jean nu părea să le fi auzit. Fusesse ocupată cu studierea unui mic colier de perle, pe care acum și-l îndesa în buzunar.

– Vrei să ți-l cumpăr eu? a întrebat-o Margaret. Nu mă deranjează, dacă ți-ai uitat poșeta.

Ochii lui Jean erau încă roșii.

– Neah! a răspuns fata. N-o să-l plătesc. Mai proști sunt ei că trimit marfa sus.

A urmat un moment de tăcere. Apoi, fără nici un cuvânt, Margaret s-a ridicat, a scos câteva monede din poșetă și le-a coborât, laolaltă cu bijuteriile rămase, către barca de jos. După aceea, poate pentru a se consola pe sine în aceeași măsură ca pe copilă, i-a zis lui Jean:

– Ți-am povestit vreodată cum m-a cerut Joe în căsătorie?

S-a așezat și a împuns-o în glumă cu cotul.

– Asta o să te facă să râzi. Deja se hotărâse că mă vrea de soție. Obținuse permisiunea tatei. Și îmi cumpăraseră un inel. Oh, acum nu-l port! a explicat Margaret. Am degetele prea umflate. Oricum, a decis ca miercuri să fie ziua cea mare (era penultima lui zi de permisie pe uscat), așa că a apărut emoționat, cu cizmele sclipind ca niște oglinzi și cu părul lins. Avea totul pus la cale în minte. Urma să se așeze într-un genunchi și să facă singurul gest romantic din viața lui.

– Îl irosea pe tine, a spus Frances.

– Ei bine, acum știe asta, a zâmbit larg Margaret, deci, mă rog, ajunge la noi acasă, bate la ușă și când intră, eu tocmai țipam la Daniel să nu-și mai lase hainele pe dușumea pentru că a naibii să fiu dacă o să mă țin după fundul lui cum făcea mama. Bietul de Joe stătea în hol, în vreme ce eu și Dan zbieram unul la altul din toate puterile. Și taman atunci dă tata buzna pe ușă și strigă că au scăpat vacile. Joe încremenise, încă șocat după ce mă auzise înjurând ca un birjar, iar tata îl înșfacă, îi zice: „Hai, flăcău! Mai cu viață!” și îl târăște în spatele casei.

Margaret s-a lăsat pe spate.

– Ei bine, a continuat ea, acolo era haos. Vreo patruzeci de vaci ieșiseră din țarc și dărmaseră unul dintre garduri, iar două dintre ele făceau praf ce mai rămăsese din grădina mamei, așa că tata le ciomăgea cu un băț și, cu obrajii șiroind de lacrimi, încerca să proptească florile mamei. Mai încolo, Colm gonea cu camioneta pe urmele animalelor, încercând să le taie calea celor care fugeau panicate către șosea. Liam era pe unul dintre cai și o făcea pe John Wayne. Iar eu și Joe încercam să încolțim restul vacilor în șopron.

Margaret s-a uitat la chipurile din fața ei.

– Ați văzut vreodată o vacă îngrozită, fetelor? a întrebat ea, apoi și-a coborât vocea. Se baligă ceva de speriat. Iar când se răsuțește, mizeria zboară peste tot. Bietul Joe era plin de sus până jos, din creștet până în tălpi, și pe cizmele lui lună și peste tot.

– Ce dezgustător! a spus Jean, schițând un zâmbet.

– Pe urmă, colac peste pupăză, cea mai mare dintre vitele noastre se hotărăște s-o rupă la fugă și se repede drept peste el. Să nu mă înțelegeți greșit, Joe nu-i vreun papă-lapte, dar vaca s-a năpustit asupra lui de-ai fi zis că nici nu era acolo. Buf!

Margaret a mimat o căzătură pe spate. Până și ea, care se socotea imună la mirosurile de fermă, fusese nevoită să se țină de nas când îl ajutase pe tânăr să se ridice și încercase să-l șteargă. Crezuse că-l aude înjurând, dar până la urmă își dăduse seama că el spunea:

– Inelul, inelul!

După aceea amândoi își petrecuseră aproape jumătate de oră umblând de-a bușilea prin șopron și încercând să găsească simbolul eternului devotament al lui Joe în băligar.

– Și tu... tu încă porți inelul?

– Cu tot cu mizeria de la vaci. Pentru mine asta face parte din romantism.

Apoi, când Jean și-a dus mâna la gură:

– Of, Jean! Bineînțeles că l-am spălat înainte să mi-l pun pe deget. La fel a trebuit să fac și cu Joe. Prima seară ca logodnică a lui mi-am petrecut-o spălându-i și călcându-i uniforma, ca să nu dea de necaz când avea să se întoarcă la bază.

– Stan m-a cerut în timp ce ne aflam la un bal, a zis Jean. Cred că eram cea mai mică de acolo. Aveam cincisprezece ani. Dar a fost adorabil. Purtam un taior în două piese din șantung albastru (era al prietenei mele, Polly), iar el mi-a zis că sunt cea mai frumoasă fată din încăpere. Băuse câteva pahare, dar când au început cu *You Made Me Love You*, s-a întors către camaradul lui și i-a zis: „Asta-i fata cu care o să mă căsătoresc. Ai auzit?“. Pe urmă a repetat-o cu voce tare. Eu m-am făcut că mă rușinez, dar, drept să spun, mi-a plăcut foarte mult.

– Sunt sigură că ți-a plăcut, a zis Frances, zâmbind.

– El a fost primul om care mi-a spus că mă iubește.

Ochii lui Jean înotau în lacrimi.

– Nimeni nu mi-o mai zisese vreodată. Nu mama. Pe tata nici nu l-am cunoscut.

Fata și-a dat la o parte părul de pe față.

– Nu. Nu mai am nimic în Australia, nimic! El e cel mai bun om pe care l-am cunoscut în viața mea.

Au mai rămas pe punte cam încă jumătate de oră, răstimp în care abia dacă și-au vorbit. Margaret le striga negustorilor să se apropie, să ia astea înapoi, să aducă alea. A cumpărat, în schimbul unui preț ridicol, două coliere pentru Letty, spunându-și că aveau să fie un cadou minunat, dar știind că erau doar o palidă încercare de a-și răscumpăra greșeala. Fiindcă arșița devenea tot mai aprigă, iar soarele urca pe cer, făcând ca locul în care stăteau să nu mai fie umbrat, Margaret s-a gândit să se mute în altă parte. Dar pentru ziua aceea nu fuseseră planificate nici un fel de evenimente distractive din pricina faptului că se așteptaseră să coboare pe țărm, iar gândul de a se ciondăni între ele în micuțul lor dormitor era de nesuportat.

Printre pleoapele întredeschise, se uita nepăsătoare la o bărcuță cu elice, care se îndrepta zbârnâind înspre ele. Vedea cum, odată cu apropierea micii ambarcațiuni, șapca de marinar a căpitanului și formele butucănoase de la bord deveneau tot mai limpezi. La un moment dat, a început să audă exclamații răsunând pe toată lungimea navei lor, pe măsură ce alte femei își dădeau seama despre ce este vorba.

– Fetelor! a strigat Margaret. E poșta! Am primit poșta!

O oră mai târziu, stăteau în sala de mese al cărei aer, de obicei mirosind a varză, era acum încărcat de înfrigurare, în vreme ce un ofițer de la Crucea Roșie, așezat la o masă pliantă din fundul sălii, strângea toate scrisorile ce trebuiau trimise și împărțea mici mănunchiuri de plicuri. Fiecare nume strigat era întâmpinat cu țipete de bucurie din partea destinatarei și a prietenelor ei, de parcă fetele ar fi fost chemate să primească un premiu, nu corespondența. În jurul lor, ferestrele erau deschise pentru a lăsa briza să pătrundă în încăpere. Lumina se reflecta în geamuri, ca un ecou al sclipirilor oceanului.

Jean s-a numărat printre primele chemate la masa pliantă. Numărul impresionant de șapte plicuri primite de la Stan a mai învi-orat-o. I-a întins scrisorile lui Frances, care i le-a citit cu glasul ei grav și sonor, în timp ce Jean pufăia emoționată din țigară.

– Ați auzit? tot întrerupea fata. Numele meu tatuat pe brațul lui drept. În două culori! Și l-a durut al dracului!

Margaret și Frances au făcut un schimb de priviri.

– Și, a continuat infirmiera, a câștigat patru puncte într-un meci de box. Scrie că tehnica de box a adversarului nu era decât încercarea de a para pumnii lui Stan cu fața.

– Ai auzit? a înghiontit-o Jean pe Margaret. Încearca să-i pareze pumnii cu fața!

Chiar dacă râsul ei era puțin prea ascuțit pentru a sugera o veselie sinceră, atunci nimeni n-a zis nimic. Era suficient că râde, indiferent cum ar fi făcut-o.

Mai târziu, Frances avea să-i mărturisească lui Margaret că omisese câteva paragrafe: pe cele care o avertizau pe Jean „să fie cuminte” și pe cele care relatau povestea unei iubite părăsite de unul dintre prietenii lui Stan, după ce bărbatul aflase că ea „călcase pe alături”.

– Margaret O'Brien?

Margaret a sărit de pe scaun cu o viteză nefirească pentru silueta ei voluminoasă. Cu răsuflarea întretăiată, s-a năpustit înspre teancul de plicuri care îi era întins, apoi s-a reîntors triumfătoare la masa ei, strălucind de bucurie, căci dăduse uitării nereușita de a coborî pe țarm. Pentru o clipă, s-a întrebat dacă ar putea să meargă în cabină și să-și citească scrisorile în intimitate, fără să jignească pe cineva. Dar

tocmai când era pe cale să rostească întrebarea cu voce tare, a auzit zgomotul scos de un scaun tras în spate pe dușumea și a ridicat privirea pentru a o vedea pe Avice așezându-se cu grijă în fața lor.

A urmat o scurtă pauză. Margaret, puțin surprinsă că Avice alesese să ia loc printre ele după cearta din seara trecută, s-a gândit dacă era cu putință ca fata să fi venit să-și ceară scuze.

– Am vești, a spus Avice.

– Și eu la fel, a replicat Jean. Uite! Șapte scrisori. Șapte!

– Nu, a continuat Avice.

Avea pe chip un surâs reținut, ca și cum ar fi ascuns cine știe ce mare secret. Nu mai era fata mânioasă care, strângând din buze, plecase din cabina lor cu doar câteva ore în urmă.

– Eu am noutăți adevărate, a spus ea, împingându-și bărbia în față. Sunt însărcinată!

S-a lăsat o tăcere uluită.

– Însărcinată cu ce? a întrebat Jean.

– Cu un copil, bineînțeles. Am fost la doctor.

– Ești sigură? a zis Frances. Domnul doctor Duxbury nu-mi pare... cel mai vrednic de încredere...

Și-a amintit că ultima oară îl văzuse cântând în timp ce privea într-un dulăpior cu provizii.

– Ah, deci acum infirmierele știu mai multe decât medicii, nu-i așa?

– Nu, eu doar...

– Domnul doctor Duxbury mi-a făcut o analiză de sânge, dar între timp mi-a pus multe întrebări și m-a examinat. E destul de sigur.

Fata și-a netezit părul și a privit în jur, poate sperând să împărtășească o veste atât de importantă unui public mai larg.

– Presupun că e logic, a spus Margaret, acum dacă stau să mă gândesc.

Celelalte două femei s-au uitat una la cealaltă. Avice nu reușea să-și păstreze cumpătul. Chipul i se luminase, obrajii îi erau rumeni de încântare.

– Un copil! Vă puteți imagina? Știam eu că nu se putea să am rău de mare! Am mers cu iahtul de foarte multe ori și niciodată nu mi-a

fost greață. Margaret, trebuie să-mi spui tot ce trebuie să cumpăr. Crezi că în Anglia se vând haine pentru bebeluși? Voi fi nevoită s-o pun pe mămica mea să-mi trimită tot felul de lucruri.

Margaret s-a ridicat și s-a întins peste masă pentru a o îmbrățișa.

– Avice, a zis ea, e o veste grozavă! Felicitări! Ce minunat e pentru voi amândoi!

– Măi să fie! a exclamat Jean, cu ochii mari de uimire. Deci tot răul ăla de mare era, de fapt, din cauză că aștepti un copil?

Fata părea sincer fericită. Margaret s-a gândit că Frances nu-i vorbise despre trădarea lui Avice și, dintr-odată, a cuprins-o tristețea pentru ea.

– Doctorul crede că sunt deja în a noua ori a zecea săptămână. Am rămas șocată când mi-a spus. Dar sunt foarte entuziasmată! Ian o să fie încântat. O să fie un tată foarte bun, a ciripit Avice, așezându-și o mână subțire peste pânțele neted, deja pierdută într-un vis despre viitoarea ei viață de familie.

– Stan și-a tatuat numele meu, i-a zis Jean, însă ea nici n-a auzit-o.

– Cred că o să-i adresez o cerere specială căpitanului pentru a le telegrafia rudelor mele și a le da vestea. Nu mă simt în stare să rabd până când o să ajungem în Anglia.

Numele lui Avice, strigat cu glas sacadat, s-a auzit cu ecou între pereții sălii de mese.

– Scrisori! a exclamat tânăra, ridicându-se în picioare. Scrisori! Cu toată agitația nici măcar nu m-am gândit... ah, voi le-ați primit pe ale voastre!

S-a uitat la Frances, ca și cum și-ar fi amintit brusc de ea, apoi n-a mai zis nimic.

– Felicitări! i-a spus infirmiera.

Nici nu s-a uitat la Avice.

Numele lui Frances a fost strigat cu o oră mai târziu. Era aproape ultimul și a răsunat din celălalt capăt al sălii de mese când încăperea, cu puțin timp înainte plină ochi, rămăsese aproape goală. Margaret se gândise de câteva ori să-și lase colegele, pentru a savura în singurătate cuvintele lui Joe și pentru a le diseca apoi, profitând de tăcerea

din cameră, dar deja exista atâta animozitate între celelalte fete, iar Jean era încă atât de fragilă, încât s-a simțit nevoită să aștepte.

Avise promise două scrisori de la familia ei și două plicuri foarte vechi de la Ian, trimise la doar câteva zile după plecarea lui din Sydney.

– Uită-te la data de pe ele! a spus ea supărată.

Păruse să ia drept o insultă personală faptul că Jean și Margaret primiseră mai multă corespondență decât ea.

– Scrisorile de la Ian sunt vechi de aproape șase săptămâni. La drept vorbind, ai crede că marina ar putea măcar să aibă grijă ca noi să primim corespondența la timp. Cum Dumnezeu să-i spun eu despre copil, dacă următoarea mea scrisoare o să ajungă la el abia la o săptămână după ce noi vom fi ajuns în Plymouth?

A studiat nervoasă ștampila poștei.

– Nici nu e cu adevărat pusă. Ar fi trebuit să primesc mult mai multe scrisori până acum. Probabil că zac grămadă pe undeva, prin cine știe ce avanpost uitat de lume.

– Cred că doar ai avut ghinion, Avice, i-a zis Margaret, cu un aer absent.

Deja recitise de câteva ori prima scrisoare a lui Joe. Soțul ei avuse grijă să-și numeroteze epistolele, astfel încât ea să le poată parcurge în ordinea corectă. *Bună, dragostea mea, îi scria el. Sper că atunci când vei primi plicul ăsta, vei fi deja pe nava Victoria. Nu mi-a venit să cred când mi-ai spus că o să călătorești cu bătrânica aia. Să te uiți după Archie Littlejohn. E radiotelegrafist. Ne-am antrenat împreună în '44. Bun băiat! El o să aibă grijă de tine. Pe de altă parte, nu cred să existe om la bord care să nu se îngrijească de voi, fetele. Cei de pe Vic sunt o gașcă de treabă.*

Margaret a înghițit în sec, căci parcă și auzea în minte vorbele lui, și s-a gândit la încrederea lui Joe în bunătatea sufletească a celor din jurul lui. S-a uitat pe furiș la Jean, care studia cu atenție scrisorile lui Stan.

– Vrei să te învâț? a întrebat-o. Cât suntem pe vas? Pun pariu că, până la sosire, ai putea ajunge să citești cursiv.

– Serios?

– Nu-i mare lucru, a continuat Margaret. O oră sau două pe zi și o să fii un șoarece de bibliotecă în toată regula.

– Stan nu știe... despre chestia cu cititul. Întotdeauna o puneam pe prietena mea Nancy să-mi scrie scrisorile, înțelegi? a explicat Jean. Dar când am urcat la bord, mi-am amintit că, dacă o să rog pe altcineva, scrisul o să fie diferit.

– Un motiv în plus să te apuci de învățat, i-a spus Margaret. O să-ți poți scrie singură scrisorile. Și pun pariu că Stan n-o să observe diferența.

Evidenta încântare a lui Jean a mai înveselit atmosfera.

– Chiar crezi că aș fi în stare? tot întreba ea și zâmbea larg atunci când Margaret îi răspundea afirmativ.

Mama ei o considerase întotdeauna grea de cap, după cum le dezvăluise Jean celor două colege ale sale, uitându-se când la una, când la cealaltă.

– Țineți minte ce vă zic: ea tre' să fie aia grea de cap. A rămas împotmolită acolo, să muncească la fabrica de biscuiți, în timp ce eu sunt pe o navă care se îndreaptă către Blighty. Corect?

– Corect, a zis cu hotărâre Margaret. Ia dă-ne plicul tău! O să-ți scriu alfabetul.

Frances s-a întors la masă. Avice și-a ridicat privirea de la plicurile ei și s-a uitat înspre mâna infirmierei.

– Doar o scrisoare? a întrebat ea cu glas tare.

N-a reușit să-și rețină zâmbetul. Frances a rămas netulburată.

– E de la unul dintre foștii mei pacienți, a spus ea, cu o plăcere sfioasă. S-a întors acasă și a început să meargă din nou.

– Ce frumos! a exclamat Margaret, bătând-o ușor pe braț.

– Nimic de la soțul tău?

– Avice... a intervenit Margaret, în chip de avertisment.

– Mă rog, întrebam doar!

A urmat un moment de tăcere. Margaret a dat să vorbească, dar nu știa ce să spună.

– Ei bine, poate că a fost copleșit la gândul că o să te revadă, a zis ea.

Avice a ridicat din sprâncene, apoi s-a ridicat de pe scaun și a plecat agale.

Fiindcă nici unul dintre mesajele mele n-a reușit să-ți smulgă un răspuns, îți scriu din politețe, pentru a te informa că am solicitat divorțul, pe motiv că sunt părăsită de trei ani. Deși tu și cu mine știm că nu e tocmai așa, sper să nu contești. Anton o să plătească drumul meu și al copiilor până în America, astfel încât să i ne putem alătura acolo. Vom pleca din Southampton pe data de 25. Mi-ar fi plăcut să ne despărțim civilizat, mai mult de dragul copiilor, dar e evident că tu ești hotărât să-mi arăți aceeași lipsă de grijă de care ai dat dovadă tot timpul cât ai fost plecat.

Unde ți-e umanitatea? Poate că n-a mai rămas nimic din tine, dincolo de toate regulile și regulamentele pe care le urmezi. Știu că trebuie să-ți fi fost greu. Știu că probabil ai văzut și ai înfruntat grozăvii nesfârșite. Dar, aici, noi trăim! Am fi fost colacul tău de salvare, dacă ne-ai fi lăsat.

Acum nu mai simt nici urmă de vinovăție fiindcă am ales viața, o viață mai bună, pentru mine și copiii mei...

– Ce s-a întâmplat, Nicol? Pari un pic cam palid. Ai primit vreo „nedorită, nu veni“?

Jones Galezul stătea întins în hamacul lui, răsfoind vreo duzină de scrisori. Probabil că le primise de la vreo duzină de femei.

Nicol se holba la a lui, fără s-o vadă. A mototolit-o și a băgat-o în buzunar.

– Nu, a răspuns el, apoi a tușit pentru a-și împiedica vocea să se frângă. Nu... doar ceva vești de acasă.

Câteva dintre bărbații aflați în jurul lui au făcut schimb de priviri.

– Cineva bolnav? s-a interesat Jones.

– Nu, i-a răspuns Nicol.

Tonul lui a oprit orice alte întrebări.

– Ei bine, arăți groaznic. De fapt, de câteva săptămâni încoace tot ca naiba arăți. Așa pățești când lucrezi în tura de la miezul nopții, nu-i așa, băieți? Știi ce-ți trebuie ție, omule?

Și zicând acestea, Jones l-a lovit în glumă cu pumnul peste braț.

– Îți trebuie puțină relaxare. În noaptea asta ești liber, nu? Hai cu noi pe țarm!

– Ah... cred că o să dorm.

– Se numește permisie, omule! Îți vine să crezi sau nu, Nicol, până și *tu* se cade să mai fii liber din când în când.

– O să rămân aici. Trebuie să recuperez la capitolul odihnă.

– Îmi pare rău, omule, dar nu se acceptă. Ai un buzunar plin de parale și o mutră de curcă plouată. Doctorul Jones zice că singurul leac e să te descotorosești de amândouă. Prinde acum vreo două ore de somn. Pe urmă vii cu noi. Și o să ne facem turtă!

Nicol a dat să refuze, apoi s-a simțit, în mod inexplicabil, ușurat de insistențele prietenoase ale lui Jones. Ideea de a întâmpina încă o dată zorile în picioare, în fața acelei uși de metal, singur cu gândurile lui, i se părea prea mult.

– Ok, a spus, după care și-a întins hamacul și a sărit sprinten în el. S-a făcut! Treziți-mă cu o jumătate de oră înainte să plecați.

Mâncau împreună. Margaret bănuia că asta nu se datora atât vreunei dorințe arzătoare a lui Avice de a-și împărți mesele cu colegele sale de cabină, cât faptului că Irene și prietenele ei îi arătaseră clar, prin șoapte și priviri reci, că nu mai e binevenită printre ele. O văzuse pe Avice cum se pregătea să se îndrepte cu pași vioi către masa lor și să le dea vestea, când și-a dat seama că se vorbea despre ea și despre colegele ei de cabină. Și nu de bine. Fata s-a dezumflat puțin, aruncându-și privirea către ele la fiecare hohot de râs. Apoi și-a netezit părul și s-a așezat în fața lui Margaret.

– Știi, i-a spus ea pe un ton relaxat, tocmai mi-am amintit ce nu puteam să sufăr la Irene Carter. E teribil de nepoliticoasă. Nu-mi dau seama ce-am văzut vreodată la ea.

– E plăcut să mai mâncăm toate laolaltă, i-a răspuns calm Margaret, ignorând tăcerea lui Frances.

– E în orice caz plăcut să n-o mai vedem pe Avice vomitând, a replicat Jean.

– Au făcut vreo greșală cu corespondența ta, Frances, a spus Avice, sau chiar n-ai primit decât o scrisoare?

– Știi ce, Avice? a intervenit cu glas tare Margaret, împingându-și farfuria. Mai devreme am avut o discuție minunată despre cum ne-au

cerut în căsătorie soții noștri. Pun pariu că ți-ar plăcea la nebunie să ne povestești cum te-a cerut Ian, nu-i așa?

I-a surprins privirea lui Frances. Era posibil să fi fost una plină de recunoștință sau de cu totul altceva.

– Nu v-am spus? Zău? Oh, a fost cea mai grozavă zi din viața mea! Mă rog, pe lângă ziua nunții, firește. Aceea e întotdeauna cea mai frumoasă din viața unei fete, nu? Deși în cazul nostru nu s-a putut organiza genul de nuntă la care te-ai fi așteptat în mod normal, având în vedere poziția familiei mele în societate și așa mai departe... Nu, a trebuit să fie o ceremonie un pic mai intimă. Dar, oh, cererea lui Ian! Oh, da...

Avice a închis ochii.

– Știți? Amintirea e încă atât de vie, aproape ca un miros...

– Atunci seamănă puțin cu a lui Margaret, a zis Jean.

– Am știut de când l-am văzut că el e alesul. Iar Ian spune același lucru despre mine. Of, fetelor, e atât de dulce! Și a trecut atâta vreme de când n-am mai vorbit... nu mai suport! E cel mai romantic bărbat în viață. Vedeți voi, nu credeam că o să mă mărit cu un militar. Nu mă număram printre acelea care vânează uniforme, nu băteam mereu din gene către orice individ îmbrăcat în alb. Dar dădeam o mână de ajutor la un ceai dansant (poate aveți și voi ceva asemănător prin locurile de unde veniți, nu?), l-am văzut și asta a fost. Am știut că trebuie să devin doamna Radley.

– Și el ce-a făcut? a întrebat Jean, aprinzându-și o țigară.

– Ei bine, a fost teribil de manierat. Știam că ne iubim (mi-a spus că, la un moment dat, a fost chiar obsedat de mine, vă puteți închipui?), dar își făcea griji că n-o să rezist ca soție de militar. Vreau să spun, cu toate despărțirile și nesiguranța... Mi-a spus că nu știe dacă ar fi drept să mă facă să trec prin așa ceva. Dar i-am răspuns: „Poate că arăt eu ca o floare delicată” (așa obișnuia să-mi spună tata, bobocelul lui de iasomie), „dar, de fapt, sunt foarte puternică. Serios! Sunt foarte hotărâtă.” Și cred că, până la urmă, Ian a recunoscut asta.

– Deci ce s-a întâmplat? a intervenit Margaret, vârându-și în gură lingurița pentru ceai.

– Ei bine, amândoi ne chinuiam. Tăticul meu își dorea să mai așteptăm. Iar Ian nu voia să-l supere, așa că a fost de acord cu el. Dar eu nu puteam să îndur gândul că ne vom despărți ca simpli „logodnici”.

– Erai îngrijorată că o să și-o tragă cu altcineva? a zis Jean.

– Așa că a primit permisiunea comandantului său, am fugit și ne-am căsătorit în fața judecătorului de pace. Pur și simplu. A fost teribil de romantic.

– Ce poveste frumoasă, Avice! a comentat Margaret. Mă duc să aduc niște ceai. Vrea cineva o ceașcă?

Afară, cerul se întuneca. Apusurile se scurgeau repede în acea parte a lumii, ziua stingându-se în noapte cu o oarecare nerăbdare. Nava era mai tăcută decât de obicei, în ciuda prezenței femeilor, ca și cum absența bărbaților s-ar fi simțit pe fiecare dintre punți, potolindu-le.

– Eu mă duc să văd dacă se dă ceva la cinema, a spus Jean.

– S-ar putea să se fi hotărât să proiecteze ceva, având în vedere că suntem toate aici.

– Nu-i nimic, a zis Avice, doar un afiș pe care scrie că următorul film o să fie mâine după-amiază.

– Bărbații trebuie să fie acum pe uscat, a spus Margaret, uitându-se pe fereastră. Norocoșii!

– Dar omul tău, Frances?

Jean și-a sprijinit bărbia în mâini, lăsându-și capul într-o parte.

– El cum te-a cerut de nevastă?

Frances s-a ridicat în picioare și a început să strângă farfuriile pe o tavă.

– Oh, nu e foarte interesant! a spus ea.

– Sunt sigură că vom fi fascinate, i-a răspuns Avice.

Infirmiera i-a aruncat o privire aspră. Margaret s-a gândit că probabil ar fi trebuit să schimbe subiectul, dar trebuia să-și recunoască o curiozitate ascunsă.

Așa că au așteptat. Și, după câteva clipe de ezitare, Frances s-a așezat, cu mormanul de farfurii murdare în fața ei. Le-a spus povestea cu glas calm, lipsit de emoție, vorbele ei părând diametral opuse șuvoiului de dragoste al lui Avice. Îl cunoscuse în Malaya, pe când lucra

ca infirmieră. Inginerul „Chalkie“ Mackenzie, douăzeci și opt de ani. Dintr-un orașel numit Cheltenham. Avea răni lăsate de șrapnel, care se infectaseră din cauza umidității tropicale. Frances îl îngrijise și, de-a lungul săptămânilor, el prinsese drag de ea.

– Uneori, când avea febră, începea să delireze și credea că suntem deja căsătoriți. Noi n-ar fi trebuit să ne atașăm de bolnavi, dar căpitanul lui, care stătea în patul vecin, a fost indulgent. Toți am fost. Acceptam tot felul de lucruri pentru a-i face pe oameni să se simtă mai bine.

– Deci, când te-a cerut? a întrebat Jean.

Deasupra ei, neoanele s-au aprins brusc, luminând chipurile femeilor.

– Păi... m-a cerut, de fapt, de multe ori. N-a existat cu adevărat o ocazie anume. Cred că m-a întrebat de vreo șaisprezece ori până să spun „da“.

– De șaisprezece ori! a exclamat Avice.

Parcă nu i-ar fi venit să creadă că Frances putea stârni o asemenea stăruință.

– Ce te-a determinat să accepți? a zis Margaret. Până la urmă, vreau să zic.

– Ce l-a determinat să te tot ceară? a murmurat Avice.

Dar Frances s-a ridicat și s-a uitat la ceas.

– Doamne, Maggie! Uite cât e ora! Cățelușă aia a ta probabil că-și așteaptă cu disperare plimbarea.

– Of, fir-ar să fie! Ai dreptate. Aș face bine să mă întorc jos, a spus Margaret.

Dând din cap către celelalte, ea și Frances au pornit spre cabină, jumătate mergând, jumătate alergând.

Fetele se sărutau. Au făcut-o o dată, scurt, apoi s-au întors să se uite la el și au izbucnit în râs când l-au văzut că nu reacționează. Cea mai scundă s-a lăsat pe spătarul scaunului de la bar, l-a privit alene, după care a întins un picior gol. Cealaltă, îmbrăcată într-o rochie verde, cu câteva măsuri prea mare pentru silueta ei subțire, a murmurat ceva de neînțeles pentru el și s-a aplecat ca să-i ciufulească părul.

– Doi, doi, a spus fata, ridicând două degete. O să ne distrăm. Doi, doi.

La început, el comandase încă o băutură fiecareia. Avusese nevoie de câteva minute pentru a pricepe ce-i sugera tânăra. Apoi scuturase din cap, chiar și atunci când ea scăzuse prețul până la o treime din suma cerută inițial.

– Nu mai sunt bani, a spus el, auzindu-și propriile cuvinte ca pe niște vorbe stranii și neclare. S-au dus toți.

– Nu, nu, a repetat fata în rochie verde.

Ai fi zis că auzise prea multe refuzuri și că toate fuseseră lipsite de sens.

– Doi, doi. Foarte multă plăcere.

La un moment dat, în cursul serii, Nicol își pierduse ceasul și nu mai avea habar ce oră era. Bărbații fluierau ori se băteau cu stângăcie afară, în stradă. Fetele dispăreau la etaj, apoi coborau din nou și sporovăiau sau se ciondăneau cu colegele lor. În fața localului, firma de neon arunca asupra intrării lumina albăstruie a unui răsărit rece și cenușiu.

Pe peretele din spatele fetelor, vedea o poză a lui Eisenhower, probabil donată de vreun soldat american venit în vizită. Oare cât era ceasul în America? A încercat să-și aducă aminte cum calculase diferența mai devreme în acea seară.

În celălalt capăt al încăperii, pe jumătate așezat, pe jumătate întins pe o banchetă, Jones Galezul vâra țigări în gura unei fete și râdea când ea le scuipa tușind.

– Nu trage prea mult în piept, îi spunea el, în vreme ce tânăra îl lovea jucăușă cu o mână subțire. O să-ți faci rău.

L-a surprins pe Nicol privindu-l.

– Ah... nu... Să nu-mi spui că-ți place și de Annie! i-a strigat el. Ticălos lacom! Le ai deja pe alea două.

Nicol a încercat să îngaimă o replică, însă vorbele i s-au prefăcut în cenușă.

– Pentru neveste și iubite! a anunțat Jones Galezul, ridicându-și băutura. Fie ca ele să nu se întâlnească niciodată!

Nicol și-a înălțat paharul către al tovarășului său și a luat o înghițitură.

– Și fără gropi de gunoi, a murmurat el.

Jones, abia auzindu-l, a izbucnit în râs. În timpul ultimei lor vizite în Ceylon, fuseseră la datorie, nu în permisie, și primiseră însărcinarea de a forma „patrula bețivilor” și de a-i căuta pe matrozii care, împovărați de lefuri, dar nestânjeniți nici de judecată, nici de inhibiții, profitau de cele câteva ore de libertate pentru a bea cât mai mult, în orice cârciumă locală pe care o puteau găsi, cu rezultate dezastruoase. Cu puțin timp înainte de ivirea zorilor, Nicol și Jones, după ce evacuaseră câteva dintre bordelurile de prin părțile locului, găsiseră mai mulți tineri lucrători zăcând în comă pe fundul unei gropi de gunoi. Evident că, pe parcursul nopții petrecute în oraș, fuseseră ușurați de bani, ceasuri, carnete de cecuri, ba chiar și de permisele de ședere, iar acum nu mai erau în stare nici să gândească, nici să vorbească. Neștiind, în lipsa documentelor de identitate, cine erau băieții, el și Jones, după ce discutaseră un timp între ei, îi aruncaseră grămadă, așa murdari și cu uniforme împruțite cu tot, pe cea mai apropiată navă a forțelor aliate. Acolo aveau să-și aștepte porția dublă de papară: din partea superiorilor de pe nava adoptivă și din partea celor de pe vasul de unde veneau.

– Mare dreptate ai! Fără gropi de gunoi pentru noi, amice! a zis Jones, ridicând un pahar. Amintește-ți doar să spui *Viceroy*. Ai priceput? Să ții minte numele vasului tău! *Viceroy*.

Și a izbucnit din nou în râs.

– Vino acum.

Fata în rochie verde îl trăgea de mânecă. Cealaltă dispăruse. Tânăra i-a strâns mâna într-a ei cu încrederea posesivă a unui copil și l-a condus pe scări în sus. Nicol a trebuit să se desprindă de ea pentru a răzbi până la etaj, ținându-se strâns de balustradă în timp ce treptele de lemn parcă urcau și coborau sub picioarele lui, precum o punte pe timp de furtună.

Când a pus mâna pe ea, ușa camerei i s-a părut ușoară ca hârtia. Fragilitatea pereților despărțitori era evidentă după zgomotele ce se auzeau din încăperea vecină.

– O să ne distrăm, hm?

Fata i-a urmărit privirea și a chicotit. Nicol s-a simțit brusc degustat și s-a așezat greoi pe marginea patului, uitându-se la tânără cum își descheie rochia. Pe sub pielea albă i se vedeau protuberanțele de pe șira spinării. Îl duceau cu gândul la Frances și la degetele ei osoase, între care ținuse poza băieților lui.

– Mă ajuți? l-a întrebat fata, apoi s-a răsucit sprintenă cu fața către el și a arătat înspre fermoar.

Cuvertura subțire a patului era spălată fără cusur. Lângă ea, pe o măsuță șubredă, stăteau o sticlă de vin și câteva flori superb aranjate. Aceste două detalii domestice, ce-i sugerau o dorință foarte îndepărtată de depravarea pe care o auzea din camera vecină, i-au umplut bărbatului ochii de lacrimi.

– Îmi pare rău, a spus el. Nu cred că...

Fata s-a întors, iar Nicol a zărit ceva crud în expresia de pe chipul ei.

– Da, da, a zis ea, reluându-și în grabă zâmbetul. Tu o să fii bărbat fericit. Te-am văzut și altă dată? Mă cunoști. Te fac bărbat fericit.

– Îmi pare rău, a repetat el.

Atunci fata l-a prins de mână, iar strânsoarea ei i s-a părut surprinzător de puternică. Privirea pe care ea a aruncat-o spre ușă l-a făcut să înțeleagă că poate avea motivele ei pentru care nu voia să-l lase să plece.

– Așteaptă puțin, l-a rugat.

– Vreau doar...

– Numai puțin stai, stai.

Nicol și-a dat seama că ochii o făceau să pară mai în vârstă. În ei se citeau oboseala și resemnarea, chiar și atunci când zâmbea poznaș și flutura din gene ca o fetișcană. Dar când s-a uitat cu mai multă atenție, a văzut că sâni ei păreau curios de neconturați, ca și cum n-ar fi ajuns încă la maturitate. Iar când i-a privit mâinile, a observat că avea unghiile roase, așa cum erau, pe vremuri, ale surorii lui. Și le rosesese până la carnea însângărată, cu o nepăsare copilărească față de aspectul lor. Nicol a închis ochii, simțindu-se dintr-odată rușinat pentru că se făcea complice la o asemenea corupere. Asta-i efectul

războiului, și-a spus el în tăcere. Chiar și asupra celor care supraviețuiesc. Până la urmă tot ne vine de hac.

A simțit greutatea fetei așezându-se peste el, apoi două mâini ușoare care-i mângâiau fața.

– Te rog așteaptă puțin, i-a șoptit la ureche vocea ei.

Parfumul ei îi umplea nările, un miros greu, peste măsură de dulce, nepotrivit cu tinerețea și cu trupul ei firav.

Fata își strecurase brațele pe după gâtul lui și îl trăgea în jos.

– Așteaptă puțin cu mine.

Și-a coborât degetele agile și a scos o exclamație înăbușită când el i-a oprit cu blândețe mâna.

– N-a mai rămas nimic în mine, i-a spus bărbatul. Sunt gol pe dinăuntru.

După aceea, în timp ce fata i se întindea alături, iar ochii ei negri îi cercetau pe ai lui în căutarea vreunui semn privind intențiile pe care le avea, Nicol și-a lăsat capul pe pernă. Auzea strigăte prin fereastra întredeschisă. De jos, se înălța miros de prăjeală, pătrunzător și cu iz de ghimbir. A luat-o de mână pe copilă.

– Spune-mi ceva, a început el.

Răsuflarea ei îi atingeă gâtul, atentă, așteptând, și Nicol și-a dat seama că e pe cale să adoarmă.

– Acum te fac fericit? i-a șoptit ea.

Bărbatul a șovăit. Știa că, probabil, acestea aveau să fie ultimele cuvinte pe care le rostea în seara aceea.

– Cât e ceasul în America?

Capitolul 12

Nava a luat legătura cu Londra prin intermediul telefonului! Comunicarea s-a făcut printr-o transmisiune radio către Sydney. Receptorul din Sydney a fost direcționat către un microfon conectat la linia telefonică Londra-Sydney... E un avans uriaș pentru lumea comunicațiilor și promite lucruri mărețe pe viitor.

*Din jurnalul intim al lui Henry Stamper,
elev al Școlii Militare de Marină, 13 ianuarie 1946,
grație amabilității lui Margaret Stamper*

Douăzeci și două de zile

Nu i se mai întâmplase niciodată. Ea cu certitudine nu-și dorise să i se întâmple vreodată. Dar Frances era silită să admită că se îndrăgostise.

În fiecare seară își spunea că ar trebui să se țină departe, că n-o să-i facă nici un bine, că prin faptele ei își pune în pericol călătoria. Și, cu toate astea, în fiecare seară, după ce le dădea o minimă explicație colegelor sale de cabină, se trezea dispărând pe ușa de metal. Arunca pe furiș câte o privire înspre fiecare capăt al coridorului, pășea în grabă pe lângă celelalte dormitoare, urca ușor scările, apoi străbătea în vârful picioarelor nivelul superior al punții hangarelor, până când ajungea la tambuchiul greu de oțel, ce se deschidea către puntea de decolare.

Când se gândea după aceea, își dădea seama că o parte din asta se datora faptului că se obișnuiseră unii cu alții: marinarii, femeile, rutina de pe vas, aerul încărcat de dor și nerăbdare, permanenta incertitudine. Ea se obișnuise să nu aibă un scop dimineța și poate că-și pierduse o mică parte din rapiditatea instituțională pe care, ani de zile, o purtase cu sine ca pe o armură. Se simțea mai în largul ei pe lângă alți oameni. S-ar fi încumetat chiar să spună că vreo câțiva îi plăceau. Era greu să nu îndrăgești pe cineva ca Margaret.

Însă cea pe care o iubea cu adevărat era nava, cu dimensiunile ei de monstru marin, fără îndoială prea uriașă pentru a fi fost creată de niște simpli oameni, împinsă de o forță de nestăvilit de-a lungul celor mai furtunoase mări. Îi iubea cicatricele, dărele de rugină care, în ciuda anilor de vopsiri și reparații, încă i se mai zăreau pe trup, mărturie a timpului petrecut în larg. Frances iubea spațiul infinit ce se întindea în jurul ei, senzația de nemărginită, irevocabilă mișcare spre vest. Iubea sentimentul pe care i-l oferea vasul, sentimentul că orice era posibil. Iubea milele marine și străfundurile insondabile pe care le deschideau între ea și trecutul ei, pe măsură ce portavionul aluneca prin apă.

Dacă n-ar fi fost prea frig noaptea, ar fi stat pe puntea de decolare ceasuri în șir, citind o carte sau o revistă și ridicând din când în când privirea pentru a se asigura că nu poate fi văzută de cineva de pe coastă. Cei de acolo își îndreptau atenția către apă, așa că nimeni n-o observa. Acum, însă, căldura tot mai mare îi oferea o dulce ușurare. Avea să-și găsească un loc preferat sub un avion și să se bucure în singurătate de brizele blânde, de neîncetatul foșnet al valurilor ce se repezeau pe sub pânțele vasului, de gustul sării pe buzele ei întredeschise. Îi plăcea că puteai zări, la mulți kilometri depărtare, cum cerul își schimbă înfățișarea, cum se iscă o furtună a cărei putere pare mai scăzută din pricina distanței. Mai erau și apusurile, cu nuanțele lor de portocaliu și albastru străvechi, ce se topeau pe marginile pământului, până când nu mai vedeai unde se termină cerul și unde începe marea.

Uneori, dacă avea noroc, vedea câte un cârd de marsuini și râdea de bucuria cu care se mișcau. Parcă ar fi fost complici cu vasul,

judecând după cum îl priveau și după cum înaintau pe lângă el, în perfectă armonie. Dar de cele mai multe ori stătea rezemată de câte o roată de avion, ținându-și pălăria ei cu boruri largi îndreptată spre spate, și doar se uita la cer. Un cer acum lipsit de bâzâitul aeronavelor inamice, de proiectilele tăcute și răuvoitoare, de țipetele răniților. De judecățile celor care aveau impresia că o cunosc. Nu mai stătea nimic între ea și destinația către care se îndrepta. Nici munți, nici copaci, nici clădiri. Nici oameni.

Noaptea, de una singură, putea să lase deoparte, pentru o vreme, atât trecutul, cât și viitorul. Putea doar să stea și să existe, alinată de faptul că era numai Frances, o ființă mărunță, o nimica toată între cer, mare și stele.

– Așadar, ce mai face vaporul vostru cu mirese?

De la plecarea din Sydney, nava de război *Alexandra* era prima ambarcațiune britanică pe lângă care *Victoria* trecea îndeajuns de aproape încât s-o poată contacta prin radio. Însă Highfield primise apelul căpitanului Edward Baxter cu ceva mai puțin entuziasm decât ar fi arătat în alte condiții, căci avea o vagă bănuială cu privire la felul în care urma să decurgă discuția.

– Și cum merge ziua sporturilor? Dobson îmi spune că le lași pe fete să iasă pentru puțină zbenguială. Sau mă gândesc la altceva?

Highfield a închis ochii, ascultând hohotele de râs îndepărtate. În ciuda strădaniei tuturor, ziua sporturilor nu putea fi descrisă ca un succes incontestabil, după cum aveau să cadă de acord cei mai mulți la încheierea ei. În ciuda apelor netede ca o oglindă, pe suprafața cărora *Victoria* aluneca atât de lin, încât un penny așezat pe muchie n-ar fi căzut de pe botul ei până la jumătatea drumului spre Trincomalee, jocul de hochei pe punte a trebuit abandonat după ce trei pucuri au zburat peste bord în trei meciuri succesive. Același lucru s-a întâmplat și cu bastonul folosit în cursa cu ștafetă, făcând-o pe una dintre mirese să izbucnească în plâns din cauza huiduielilor și batjocurii cu care i-a fost primită greșeala. O alta și-a înroșit picioarele când a frânat prea târziu și a alunecat periculos de mult de-a lungul punții, până când a fost târâtă înapoi de pe margine. Ofițerii

au observat că fetele n-aveau deprinderile necesare pentru a practica sporturi în spațiul limitat de pe o navă, fie ea și una atât de mare cum era *Victoria*.

Femeile-ofițer, care începuseră să-și piardă răbdarea din pricina căldurii, au încercat să extindă zona destinată jocurilor până în preajma avioanelor. Dar desfășurarea în siguranță a curselor în roabe și saci s-a dovedit imposibilă printre aeronave, căci chiar și după ce acestea au fost mutate, fie prin ridicare cu ajutorul macaralei, fie prin împingere cu ajutorul membrilor echipajului (care nu încetaseră să fluiera după fete), pasagerele, nefiind obișnuite cu formele lor, au continuat să se izbească, în mod repetat, de aripi sau de elice. Iar absența puțurilor de lift a făcut imposibilă așezarea avioanelor în oricare altă parte a vasului. Între timp, fiindcă nava își continua drumul prin Oceanul Indian, s-au trezit în mijlocul unui val de arșiță, iar uriașa punte de decolare a absorbit toată dogoarea soarelui, tălpile au început să se umple de bășici, mulți au considerat că e prea cald ca să mai alerge și țâșnitoarele au dat doar apă caldă, așa că, după-amiaza, concurențele s-au împrăștiat rând pe rând, văitându-se de oboseală, arsuri sau dureri de cap. Cu toții erau mai arțăgoși fiindcă nu putuseră dormi în zăduful din cabine. Pe lângă toate aceste probleme, două pasagere (din nefericire una dintre ele chiar fondatoarea Cercului de Studii Biblice al Mireselor), și-au ajutat o prietenă să ajungă la infirmerie, pentru o gleznă scrântită. Acolo, doctorul Duxbury duhnea a băutură și părea adâncit în lectura unui material despre care ar fi putut pretinde, în cel mai bun caz, că este „informativ din punct de vedere medical“, asta dacă ar fi fost câtuși de puțin în stare să se apere. Uitând de gleznă, miresele zguduie au dat fuga la șeful Crucii Roșii de pe vas, pentru a face o plângere oficială.

– M-am gândit că e important să mă familiarizez cu toate aspectele anatomiei feminine, avea să-i spună mai târziu medicul căpitanului Highfield.

– Nu sunt sigur că *Starlete de la Hollywood* e tocmai manualul de biologie la care s-ar fi gândit pasagerele noastre, a replicat căpitanul.

Apoi a decis că, deși nu corespundea întocmai principiilor, ar fi mai bine ca, în viitorul apropiat, să păstreze el cheia infirmeriei.

Tocmai atunci, două femei s-au luat la bătaie cu pumnii din cauza întrecerii de alergare cu oul în lingură (fără rost, de altfel, căci toate ouăle erau de lemn). După aceea, cursa „cară domnița” a culminat cu un scandal, în momentul în care o fată l-a acuzat pe un matroz că i-ar fi ridicat fusta. Și uite așa a luat sfârșit, în mod oficial, ziua sporturilor.

– Cred că întrebarea la care toți băieții așteaptă răspunsul e următoarea: cum stați cu consumul de apă?

– Bine, a răspuns Highfield, amintindu-și de raportul din acea dimineață.

Avuseseră ceva probleme cu una dintre stațiile de desalinizare, dar mecanicul-șef îi spusese că acum totul funcționează în parametri normali.

Baxter vorbea prea tare, ca și cum ar fi fost conștient că, la capătul lui, îl ascultă și alți oameni.

– Întreb doar pentru că, din ce am auzit la radio șanț, ați pus pe picioare un salon de coafură și ne întrebam cum arăți după un spălat cu șampon și un permanent...

A început să râdă cu poftă, iar lui Highfield i s-a părut că aude, din spatele lui, un ecou al acelor hohote.

Era singur în biroul meteorologic, mult deasupra punții sclipitoare, iar piciorul îi zvâcnise neconținut toată ziua. Când îl apucaseră durerile, se simțise oarecum trădat. Zile în șir nu avusese aproape nici o problemă, ajungând chiar să se convingă singur că rana i se vindeca fără a fi nevoie de vreo intervenție medicală.

– Înainte să intru în legătură cu tine, am vorbit cu Dobson. Mi-a spus că australiencele alea vă pun pe toți la treabă, nu glumă.

– Ce vrei să spui?

– Mai fac câte o încurcătură din când în când. Îi agită puțin pe bărbați. Nu pot spune că te invidiez, bătrâne. O grămadă de femei care-și împrăstie peste tot rufele, ojele, zorzoanele, mai știu eu ce. Care umblă înapoi și încolo îmbrăcate cu mai nimic, distrăgând atenția echipajului de la muncă. Băieții mei fac deja pariuri pe numărul de micuți Victor și Victoria care o să vină pe lume peste vreo nouă luni.

De la sfârșitul războiului, se observa o relaxare a felului în care își vorbeau membrii personalului superior al navelor. Erau puși pe glume, pe luat în zeflema. Nu pentru prima dată, Highfield s-a trezit tânjind după vremurile de altă dată. A încercat să nu lase jignirea să i se simtă în voce.

– Oamenii mei se comportă așa cum se cuvine.

– Eu nu la purtarea oamenilor tăi mă gândesc, George. Am auzit de fetele astea din colonii. Nu-s tocmai la fel de rezervate ca suratele lor britanice, iar dacă ce mi-a ajuns la urechi în legătură cu îndeletnicirile nocturne din Sydney este cât de cât...

– Fetele astea sunt de treabă. Totul se află sub control.

Highfield s-a gândit stânjenit la incidentul pe care femeia-ofițer i-l raportase săptămâna trecută. Baxter și ai lui aveau să afle cât de curând.

– Da. Mă rog. Sfatul meu ar fi să le ții închise cât poți de mult. Noi am avut tot soiul de neazuri cu flăcări mai tineri și cu pasagerele. Iar aici a fost vorba doar despre câte o fetișcană sau două. Mă apucă groaza când îmi închipui cum trebuie să fie cu peste șase sute. Cred că unele dintre ele și-au pierdut deja capul, acum când știu că se îndreaptă către casă.

În tăcerea lăsată de Highfield drept răspuns, Baxter a părut să accepte, în sfârșit, că nu avea să capete reacția dorită. Între timp, căpitanul *Victoriei* își ridicase cracul pantalonului. Poate să fi fost imaginația lui de vină, dar culoarea pielii dimprejurul răni îi părea mai aprinsă decât ultima dată când o examinase. A lăsat în jos țesătura și a strâns din dinți, ca și cum ar fi putut să vindece nenorocita aia de rană printr-un simplu act de voință.

– Da... cu toții ne-am amuzat puțin când ne-am gândit la tine cu un salon de coafură. Dintre toate navele..., dintre toți căpitani, nu-i așa? Totuși... Presupun că e plăcut să știi că băbuța ta o să fie de folos și după ce va ieși la pensie. Tu și cu ea ați putea înființa primul salon de înfrumusețare ambulant din lume.

Highfield a încetat să mai fie atent la picior.

– Să iasă la pensie?

– Știi tu, când o să fie retrasă din serviciul activ.

– *Victoria* o să fie retrasă din serviciul activ?

A urmat un moment de liniște.

– Credeam că știi, bătrâne. S-a zis cu ea. După ce au inspectat-o în Woolloomooloo, mecanicii au hotărât că nu merită peticită iar. După întoarcerea în Blighty o să fie terminată. Acum că s-a terminat războiul, au decis că vor să se concentreze pe o clasă de transportoare cu totul nouă. Nu că asta te-ar afecta prea mult, nu-i așa?

Highfield s-a așezat. În jurul lui, cadranele și hărțile din biroul meteorologic îl priveau mute, nepăsătoare la iminenta lor inutilitate. Așadar, i-a spus el în tăcere navei, tu și cu mine. Abia dacă-l mai auzea pe căpitanul care continua discuția.

– Dar, lăsând gluma la o parte, tu cum te mai simți, bătrâne? Am auzit că ai încasat o lovitură cu *Indomitable*. Pentru o vreme, în mai tot orașul nu s-a vorbit decât de asta. Ai îngrijorat câțiva oameni.

– Sunt bine.

– Desigur, desigur. Nu poți stăruia asupra unor asemenea lucruri, nu-i așa? Păcat, însă. Tânărul Hart a lucrat cu mine acum vreo doi ani. Am fost șocat când am aflat. Un băiat de treabă. Se remarcă întotdeauna.

– Da. Da, așa este.

– Odată, când eram în Singapore, i-am cunoscut soția. O tânără așa drăguță. Parcă îmi amintesc că tocmai născuse gemeni. Ceea ce mă cam aduce la motivul pentru care te-am sunat. Am primit telegramă de la Londra în dimineața asta. Mi s-a spus că s-ar putea să ai la bord câteva femei măritate cu oameni de-ai mei. Vom naviga în paralel vreme de o zi sau două, iar cei de la Londra s-au gândit că ar fi un gest frumos să-i lăsăm să ia legătura prin radio. Ce părere ai? Îndrăznesc să spun că ar fi un lucru bun pentru moralul alor mei să schimbe două vorbe cu nevesticile.

– Nu știu...

– Mă rog, nu te hotărî încă. Din câte am înțeles, oricum nu sunt decât câțiva. Presupun că n-o să te trezești cu hoarde de fete isterice care să-ți bată la ușă. Însă ar însemna mult pentru băieții mei. Și o să-i ajute să se țină departe de necazuri. Peste câteva zile o să amarăm

în Aden și e întotdeauna un lucru bun ca, înainte de a pune piciorul pe uscat, să li se amintească de responsabilitățile pe care le au.

Râsul lui era grav, gutural, încrezător că avea să fie înțeles. Jos, pe punte, bărbați echipați ca pentru tropice strângeau ultimele sfori și scaune rămase din ziua sporturilor, oprindu-se din când în când pentru a-și șterge frunțile de sudoare. Puțin mai încolo, două tinere se îndreptau agale către puntea sălii de mese. Razele soarelui la asfințit se reflectau în părul lor buclat și lucitor. S-au aplecat amândouă pentru a se strecura pe sub aripa unei aeronave, iar una dintre ele a întins o mână subțire pentru a atinge aparatul, însă și-a retras-o repede, ca și cum ar fi exclamat că e prea fierbinte. Râdea cu mâna la gură de ceva ce-i spunea cealaltă.

În spatele lor, celelalte avioane de luptă stăteau înșirate de-a lungul punții, suprafețele lor netede radiind căldură. Erau la fel de inutile ca și restul navei.

– Highfield?

– Pune-l pe omul tău să discute cu plutonierul meu, a spus Highfield, cu privirea încă ațintită către puntea de jos. O să vă trimitem o listă cu pasagerele și îmi poți spune cu care dintre ele vor să vorbească băieții tăi. O să vedem dacă vom putea organiza ceva.

A lăsat jos căștile. Apoi s-a întors către radiotelegrafist.

– Fă-mi legătura cu comandantul flotei britanice din zona Oceanului Pacific. Și cu oricine se ocupă cu acordul de împrumut-închiriere.

În seara aceea cabina rămăsese goală. Avice lua parte la un curs de făcut flori din material textil, care, după câte s-ar părea, conta pentru concursul „Regina Victoriei”. Deoarece hotărâse că Irene Carter îi era de acum dușmancă de moarte, Avice își dorea cu tot dinadinsul s-o înfrângă și să obțină titlul.

După ce se văitase de zăpușeală, Jean, sătulă de lecția de citit, se uita la un film împreună cu două mirese din dormitorul de deasupra.

Frances, care savurase o oră de singurătate și făcuse mare caz de bătrâna cățelușă, se simțea un pic neliniștită, căci îi era puțin prea cald pentru a fi în largul ei. Între pereții îmbâcsiți ai cabinei, bluza

i se lipea cleioasă de piele, iar așternutul i se părea vâscos pe salteaua de campanie. S-a dus la baie, unde și-a stropit de câteva ori fața cu apă rece.

Era pe cale să părăsească dormitorul pentru a merge pe puntea de decolare, când Margaret a dat buzna înăuntru, roșie la față și cu răsuflarea tăiată.

– Oh, Dumnezeu mare! tot spunea ea, ținându-și o mână dolo-fană lipită de gât. Oh, Dumnezeu mare!

– Te simți bine? a întrebat-o Frances și s-a repezit înspre ea.

Margaret și-a șters un strat subțire de sudoare de pe față. O iritație provocată de căldură i se întinsese dinspre piept, până pe gât. Fata s-a așezat greoaie pe patul ei.

– Margaret?

– Am fost chemată în camera de transmisiuni. N-o să ghicești niciodată: urmează să vorbesc cu Joe!

– Ce?

Margaret avea ochii mari.

– În seara asta! Îți vine să crezi? Se pare că *Alexandra* se află doar la o mică distanță de noi și putem lua legătura prin radio. Eu și alte vreo cinci fete, zic ei, o să putem vorbi cu soții noștri. Sunt una dintre no ocoase! Îți vine să crezi? Îți vine?

A înșfăcat-o pe cățelușă din patul ei și a sărutat-o apăsător.

– Oh, Maude, îți vine să crezi? O să vorbesc cu Joe! În seara asta! Apoi a aruncat o privire în oglinda pe care Avice o proptise lângă ușă și a scos un geamăt.

– Of, nu! Uită-te în ce hal arăt! De fiecare dată când e umezeală, părul meu o ia razna.

Și-a ridicat între degete șuvițele rebele.

– Nu cred că Joe o să te poată vedea prin radio, și-a permis să-și dea cu părerea Frances.

– Dar eu tot vreau să arăt bine pentru el.

Margaret a luat peria lui Avice și s-a pus pe treabă, pieptănându-și părul cu mișcări viguroase, care-l lăsau zbârlit în izbucniri de răzvrătire inofensivă, încărcate de electricitate statică. Și-a țuguia buzele.

– Vrei să vii cu mine? Sunt așa de amețită... nu vreau să mă fac de râs. Te-ar deranja?

Margaret și-a mușcat buza.

– N-am mai vorbit cu el de aproape trei luni. Și am nevoie de cineva care să-mi amintească să nu înjur în prezența căpitanului.

Frances și-a lăsat privirea în pământ.

– Of, fir-ar să fie, Sfinte Sisoe, îmi pare rău! Sunt lipsită de tact. N-am vrut să-ți fac în ciudă. Sunt sigură că și ție ți-ar plăcea la nebunie să discuți cu soțul tău. Mă gândeam doar că, dacă e să am pe cineva alături, aș vrea să fii tu aceea.

Frances a luat-o de mână. Margaret avea pielea umedă, fie din pricina căldurii, fie din cauza emoțiilor.

– Aș fi încântată, i-a spus ea.

– Joe?

Împrejurul ei, lumina scăzuse. Margaret și-a schimbat stânjenită poziția și a întrebat în șoaptă dacă stă unde trebuie. Radiotelegrafistul, cu căștile strâns pe urechi, a început să-și facă de lucru cu nenumăratele cadrane din fața lui. Apoi, aparent mulțumit de un șir de țiuiri și fluierături, a potrivit microfonul în fața ei.

– Apropie-ți fața de el, a îndemnat-o, așezându-și cu blândețe o mână pe spatele lui Margaret, pentru a o încuraja. Așa. Acum încearcă din nou.

– Joe?

În micuța încăpere înghesuită sub covertă, cele câteva mirese alese, unele însoțite de prietene, își dădeau coate. Camera de transmisiuni era prea mică pentru atâția oameni și toți stăteau țepeni, cu mâinile lipite de trup, câțiva făcându-și vânt cu reviste, în vreme ce fețele le străluceau din cauza zăpușelii. Afară, cerul se înnegrise și undeva, la mulți kilometri distanță, obiectul dorinței lor plutea prin întuneric.

– Mags?

Vocea se auzea ca din depărtare, printre pârâituri, dar, judecând după expresia de pe chipul lui Margaret, era categoric a lui.

A urmat un „aaah“ colectiv, asemănător sunetului pe care l-ar putea scoate un copil pus în fața unui pom de Crăciun.

Margaret fusese prima la rând și, până să audă acea dovadă, mi-reselor parcă le fusese imposibil să creadă în apropierea de bărbații lor, în faptul că vor putea, după luni întregi de tăcere, să schimbe cu ei câteva cuvinte prețioase. Acum se priveau una pe alta și radiau de fericire, ca și cum bucuria lor ar fi fost molipsitoare.

Margaret a întins o mână către microfon. Apoi, după un surâs plin de sfială:

– Joe, eu sunt. Ce mai faci?

– Îmi merge de minune, iubire. Tu te ții bine? Au grijă de tine?

Glasul lipsit de trup s-a întrerupt brusc. Margaret și-a strâns mâna în jurul microfonului.

– Sunt bine. Și eu, și Joe Junior. Îmi... îmi pare bine să te aud, s-a bâlbâit ea, în mod evident conștientă de faptul că, așa cum ea era înconjurată de străini, probabil și el era în aceeași situație.

Nici una dintre femei nu voia să-și facă de rușine bărbatul în fața camarazilor sau a superiorilor.

– Te hrănesc bine? s-a auzit vocea, iar ocupanții camerei de transmisiuni au izbucnit în râs.

Margaret și-a aruncat ochii către căpitanul care stătea în spate, cu brațele încrucișate la piept. Zâmbea blând.

– Au mare grijă de noi.

– Bine. Să... te păzești pe căldura asta. Ai grijă să bei multă apă.

– Oh, da!

– Trebuie să plec, scumpo, să-i dau rândul următorului camarad. Să ai grijă de tine.

– Și tu la fel.

Margaret s-a îndreptat către microfon, ca și cum așa ar fi putut, cumva, să se apropie de el.

– Ne vedem în Plymouth. Deja nu mai e mult.

Glasul lui Margaret s-a frânt.

– Nu mai e deloc mult, a spus ea. Pa, Joe!

Când s-a întors de lângă microfon, s-a lăsat într-o parte, iar Frances a pășit în față pentru a o sprijini, alarmată de lacrimile care-i

șiroiau pe obraji. Infirmiera se gândea că schimbul de cuvinte fusese destul de sărac. Lui Margaret ar fi trebuit să i se îngăduie cel puțin vreo câteva minute în plus și poate puțină intimitate, astfel încât să poată vorbi despre ce simțea. Frances bănuia că tovarășa ei de drum avea atâtea să-i spună lui Joe, despre libertate, despre cum e să fii soție, despre maternitate.

Dar, când a privit-o, zâmbetul lui Margaret era îndeajuns de strălucitor încât să lumineze întunericul.

– Oh, Frances, a fost minunat! a șoptit ea.

Frances a auzit dragostea pură din vocea lui Margaret, dovada că dobândise foarte mult din foarte puțin. Simțindu-și mintea goală și, în același timp, plină de gânduri ce alergau de colo-colo, și-a ținut în brațe prietena preț de câteva clipe, în vreme ce Margaret încerca să recapituleze în șoaptă discuția cu soțul ei și exclama că nu mai avusesese nimic în cap, că, după ce-i auzise vocea lui Joe, nu mai știuse ce să zică.

– Dar nu contează, nu? Of, Frances, sper să ai curând ocazia de a vorbi cu bărbatul tău! Nici nu-ți pot spune cât de bine mă simt! L-ai auzit pe Joe? Nu-i așa că-i cel mai grozav?

Toți ochii erau îndreptați către bruneta în rochie albastră, care izbucnise în lacrimi zgomotoase după ce auzise glasul soțului ei, iar acum era consolată de ofițerul de la Crucea Roșie. Așa se face că numai căpitanul a surprins expresia de pe chipul fetei înalte din colțul încăperii, ce-i fusese prezentată, în glumă, drept „moașă neoficială”. Lui nu-i plăcea să se uite prea atent la femei, căci nu voia ca lucrurile să fie interpretate greșit. Dar era ceva irezistibil în ținuta ei dreaptă. Și în privirea ei, în care se citea uluirea, ca și cum tocmai ar fi descoperit o uriașă pierdere. Căpitanul simțea, în mod inexplicabil, că privirea ei o oglindea pe a lui.

Nicol străbătea coridorul de jos, trecând pe lângă rezervele de artilerie și pe lângă camerele artileriștilor, apoi pe lângă hangarul în care, în mod normal, ai fi găsit câteva avioane și lăzile cu piese de schimb aferente, nu un șir de uși. Majoritatea erau deschise, în

speranța deșartă de a atrage câte o adiere rătăcită a brizei, și, din spațele lor, se auzeau murmurele femeilor, foșnetul cărților de joc sau al paginilor de revistă. Având grijă să privească doar în față, Nicol le-a depășit și a urcat fără zgomot scările, știind că, în acea seară, până și un asemenea efort neînsemnat avea să-i facă pantalonii scurți să i se lipească de piele. După ce a dat din cap în semn de salut către preot, a înaintat de-a lungul culoarului pe jumătate luminat, îndreptându-se către hol și încercând să treacă discret pe lângă apartamentul căpitanului. În cele din urmă, aruncând câte o scurtă privire la stânga și la dreapta lui, a deschis ușa tambuchiului de lângă biroul locotenentului-comandor și a ieșit pe puntea întunecată.

I se spusese unde avea s-o găsească. Mai devreme bătuse oarecum stânjenit la ușa cabinei (i se părea că deranjează fie și numai dacă vorbește în acel sălaș feminin) pentru a le spune ce se hotărâse. Pentru a le ruga, ca pe toate celelalte, să se pregătească. Poate că le anunțase cineva mai devreme fiindcă voia ca ele să prindă cele mai bune locuri. Fetele izbucniseră în râs, nevenindu-le să creadă. Ba îl pusese să și repete, până să-l ia în serios. Apoi, în vreme ce Avice și Jean se puneau înviorate pe treabă, Margaret, încă radiind de fericire după discuția prin radio, îi șoptise confirmarea a ceea ce el bănuia deja.

Cerul era mai mult înnorat, lăsând la vedere doar o mână de stele, așa că au trecut câteva minute până s-o zărească. La început Nicol a crezut că făcuse drumul degeaba și a dat să se întoarcă. Strict vorbind, n-ar fi trebuit să-și părăsească postul. Dar atunci o umbră s-a mișcat și un nor s-a retras pentru a lăsa puntea să se scalde în lumina lunii, a descoperit că putea, cu greu, să-i distingă silueta uscățivă sub cel mai îndepărtat dintre avioanele Corsair, stând cu genunchii strânși la piept.

Nicol a rămas pe loc preț de câteva clipe, întrebându-se dacă ea îl văzuse și dacă simplul fapt că o găsisese avea s-o stingherească. Apoi, când s-a apropiat, iar ea s-a întors cu fața către el, a simțit un val de ușurare. Ai fi zis că prezența ei avea darul de a-i reda încrederea în ceva. În statornicie, bănuia el. Poate chiar într-o stranie formă de bunătate. Dintr-odată s-a gândit la Thompson, la chipul lui însângerat, așa cum îl văzuse cu câteva zile în urmă, când tânărul fusese adus

pe targă înapoi la bord. Probabil s-a amestecat în vreo încăierare în timpul permisiei pe uscat, au spus colegii lui de cabină. Ce prostie din partea lui, să rămână de unul singur. Doar li se băgase în cap încă din primele zile să stea împreună când se află prin țări străine.

Nicol a observat că ea plânsese. A văzut-o cum se șterge la ochi, cum își îndreaptă umerii, iar plăcerea revederii i-a fost umbrită de stânjeneală.

– Îmi pare rău că vă deranjez. Prietena dumneavoastră mi-a spus că s-ar putea să vă gălesc aici.

Ea a dat să se ridice, însă bărbatul i-a făcut semn să rămână acolo unde se află.

– E totul în regulă?

Părea atât de alarmată, încât Nicol și-a dat seama că apariția lui neanunțată ar fi putut să-i sugereze sosirea temutei telegrame și s-a înjurat singur pentru lipsa lui de sensibilitate.

– Nu s-a întâmplat nimic. Vă rog.

I-a făcut din nou semn să stea așezată.

– Voiam doar să vă spun... să vă previn... că nu veți mai fi singură multă vreme.

Atunci s-a petrecut ceva și mai ciudat. Ea a părut aproape îngrozită.

– Poftim? l-a întrebat. Ce vrei să zici?

– Ordinele căpitanului. E prea cald în puțurile lifturilor... adică în cabine. A dat ordin ca, în noaptea asta, toată lumea să doarmă aici, afară. Mă rog, cel puțin miresele.

Umerii ei s-au mai relaxat un pic.

– Să dormim aici, afară? Pe punte? Ești sigur?

Nicol s-a trezit zâmbind. Până și lui i se părea o idee cam scrântită. Când îi spusese noutatea, secundul îi dăduse de înțeles, prin cuvinte alese cu grijă, că, după părerea lui, căpitanul a luat-o în sfârșit razna.

– Nu vă putem lăsa să fierbeți acolo, jos. Aproape că nu poate fi mai cald de atât. În seara asta unul dintre mecanicii noștri a leșinat în sala motoarelor de la tribord, prin urmare căpitanul Highfield a decis ca toate miresele să-și aducă sus saltelele de campanie. Puteți dormi în costumele de baie. Vă veți simți mult mai confortabil.

Atunci ea și-a întors privirea către oceanul întunecat.

– Probabil asta înseamnă că, de acum înainte, va trebui să mă țin departe de locul ăsta, a spus îngândurată.

Nicol nu-și mai putea lua ochii de la profilul ei. În lumina de un albastrui lăptos a lunii, pielea ei părea opalescentă. Când a dat să vorbească, vocea i s-a frânt, ceea ce l-a făcut să tușească pentru a ascunde asta și pentru a se aduna.

– Nu din pricina mea, a spus el. N-ați fi prima care are nevoie să stea câteva minute singură cu marea.

Singură cu marea? De unde-i venise asta? El nu vorbea așa. Acum probabil că ea avea să-l creadă un prost exaltat. Era ceva în atitudinea ei rezervată care-l făcea să se poticnească în halul ăla, ca un idiot.

Dar femeia n-a părut să observe. Când s-a întors către el, Nicol a văzut că ochii ei scânteiau din pricina lacrimilor.

– Nu contează, a spus ea cu glas trist. Oricum în seara asta nu are nici un efect.

Ce nu are nici un efect? ar fi vrut el s-o întrebe. Dar, în schimb, a spus încet:

– Vă simțiți bine?

– Sunt bine, i-a răspuns femeia.

Și, în timp ce se ridica brusc, scuturându-și fusta de praful inexistent, norii au acoperit din nou luna, iar chipul i-a devenit din nou ascuns privirii lui.

Highfield nu s-a putut abține să nu râdă în sinea lui de mutra pe care a avut-o Dobson când prima fată a ieșit pe punte, cu salteaua de campanie la subraț, îmbrăcată într-un costum de baie din două piese de un roz aprins, împodobit cu volănașe. Era genul de ținută care înainte l-ar fi făcut să bombăne în barbă. Tânăra s-a oprit în dreptul tambuchiului principal, s-a uitat cu precauție la căpitan, iar când acesta a dat din cap în chip de încuviințare, a ieșit și le-a făcut semn prietenelor aflate în spatele ei. Apoi a traversat în vârful picioarelor puntea, către locul indicat de un infanterist.

A fost rapid urmată de încă două fete, care chicoteau și se ciocneau una de alta în lumina reflectoarelor, în vreme ce erau îndrumate

către spațiile ce le fuseseră destinate, așa cum, în călătoriile precedente, erau ghidate avioanele. Nu după mult timp, miresele s-au revărsat prin tambuchiurile deschise, cele mai voinice, îmbrăcate în modeste cămăși de bumbac enorme, unele puțin rușinate de apariția în văzul lumii îmbrăcate într-o ținută atât de intimă. Căpitanul le spusese că acelea care nu se simt în largul lor sunt binevenite să doarmă în cabine, dar era sigur că, pe o căldură atât de înăbușitoare, majoritatea vor prefera blânda adiere a brizei pe o punte ce se mișcă pe la aer, în locul îmbâcselii de jos. Și, ca dovadă, pasagerele au continuat să vină, unele sporovăind, altele vociferând când încercau să-și întindă saltelele de campanie și descopereau că deja nu mai era destul loc, într-un spectacol pestriț de forme, mărimi, coafuri și purtări, ca într-o infinită varietate în care se prezintă feminitatea.

Infanteriștii urmau să vegheze asupra lor. În mod destul de ciudat, era una dintre puținele ocazii în care bărbații nu se văitaseră la auzul vestii că vor avea parte de o tură de noapte neprevăzută. Highfield se uita la fețele militarilor ce umblau pe puntea de decolare. Nici măcar ei, care în mod normal aveau niște chipuri la fel de impenetrabile ca ale jucătorilor de poker, nu se puteau abține să nu râdă și să nu glumească cu femeile pe seama acestei întorsături improbabile pe care o luaseră evenimentele.

– Ce naiba? a murmurat Highfield ca pentru sine, expresia rar folosită făcându-l și pe el să surâdă.

Ce naiba?

Una dintre femeile-ofițer și-a făcut apariția lângă umărul lui, însoțită de Dobson.

– Au urcat aproape toate, nu-i așa? a întrebat-o Highfield.

– Cred că da, domnule căpitan. Dar ne întrebam dacă le-am putea așeza pe câteva dintre ele mai aproape de avion. Nu-i destul loc pentru atât de multe. Dacă e să le rămână și bărbaților puțin spațiu pentru a se mișca pe margine și dacă vor toate să se întindă...

– Nu, a răspuns brusc Highfield. Le vreau bine despărțite de aeronave.

Dobson a mai stat câteva secunde, ca și cum ar fi așteptat o explicație. Când a văzut că nu vine nici una, a trimis-o arțăgos pe femeia-ofițer

să le despartă pe două fete care își disputau proprietatea unui cearșaf. Highfield știa că secundul său urma să le spună colegilor că decizia căpitanului avea probabil de-a face cu Hart și că pățania de pe *Indomitable* îl lăsase pe bătrân cu apucături ciudate în privința asumării riscurilor. Lasă-l să creadă ce-o vrea, s-a gândit disprețuitor Highfield.

Se făcuse aproape ora zece când a ieșit la iveală și ultima mireasă, și s-au verificat cabinele pentru a se asigura că nu avea să mai sosească nimeni. Highfield s-a așezat în fața femeilor și le-a făcut semn să tacă. Murmurul mulțimii slab luminate s-a potolit treptat, până când nu s-au mai auzit decât vuietul îndepărtat al motoarelor și foșnetul slab al valurilor de jos.

– Urma să vă descriu, în linii mari, câteva reguli, a început el, mutându-și greutatea de pe un picior pe celălalt.

S-a întors cu fața către infanteriștii care stăteau la stânga lui, într-un șir ordonat și tăcut.

– Să clarific câteva lucruri legate de seara asta. Dar am hotărât că e prea cald. Iar dacă nu aveți suficientă minte încât să nu cădeți peste marginea vasului, atunci nu există prea multe speranțe pentru voi, indiferent ce v-aș zice eu. Așa că vă voi ruga, la fel ca întotdeauna, să nu le distrageți atenția bărbaților de la munca lor. Și sper că ieșirea asta vă va ajuta să dormiți mai bine la noapte.

Vorbele lui au fost întâmpinate cu un ropot de aplauze și cu o întetire veselă a sporovăielii în rândul pasagerelor. Căpitanul putea citi recunoștința pe câteva dintre chipuri, iar asta l-a făcut să simtă în suflet o izbucnire necunoscută. Buzele i-au tresărit într-un surâs.

– Ai grijă ca doar infanteriștilor să li se permită accesul aici, sus, i-a spus el lui Dobson.

Apoi, câtă vreme buna dispoziție îi ținea la distanță durerea de picior, a pornit-o țepăn înspre apartamentul său.

Mai târziu, Frances avea să se gândească la acea noapte ca la punctul culminant al călătoriei lor. Nu doar pentru ea, ci și pentru majoritatea celor de pe vas. Poate că le înveselea că stăteau toate laolaltă, libertatea și dulcea ușurare pe care le-o ofereau cerul și marea neîngrădită, după zilele de căldură copleșitoare și irascibilitate crescândă.

Pentru o scurtă bucată de vreme, puntea deschisă le făcea pe toate să se simtă egale, împiedicând formarea bisericuțelor care transformau într-o grea încercare traiul printre foarte multe femei.

Avice, care în ultima săptămână o ignorase complet pe Frances, și-a petrecut câteva ore împrietenindu-se cu fetele din jur, valorificându-și astfel noul statut de soție însărcinată. Margaret, după ce se frământase puțin din pricina lui Maude Gonne și fusese liniștită de Frances, care născocise un pretext pentru a se strecura până jos și o găsisse pe cățelușă dormind confortabil, adormise după nici douăzeci de minute de când se așezaseră, iar acum sforăia la stânga ei, cu pân-tecele îmbrăcat într-o cămașă bărbătească subțire, sprijinit de perna lui Frances.

Infirmiera era bucuroasă s-o vadă astfel. O chinuse mila pentru Margaret care, umflată și stingherită în arșiță, se sucea și se învârtea în pat, încercând zadarnic să găsească o poziție confortabilă.

La început, Frances se simțise un pic jenată în costumul ei de baie, dar pusă în fața a câteva sute de femei de toate formele și mărimile, cu mâinile, picioarele și mijloacele dezgolate (câteva dintre ele purtau acei noi bikini minuscule), și-a dat curând seama că o asemenea grijă era ridicolă. Iar infanteriștii, odată ce depășiseră șocul provocat de întâlnirea cu ce aveau de păzit, își pierduseră și ei interesul. Acum câțiva jucau cărți, așezați pe niște lăzi lângă covertă, în vreme ce alții discutau între ei, aparent fără a lua în seamă trupurile aproape goale ce dormeau în spatele lor.

Oare pot fi chiar atât de puțin interesați? se întreba Frances. Poate vreun bărbat să rămână cu adevărat calm când vede atâta carne feminină dezgolită? Dar, oricât s-ar fi străduit, nu reușea să observe în purtarea lor nimic care să-i justifice disconfortul. În cele din urmă și-a lăsat și ea cearșaful să i se așeze pe corp, apoi s-a așezat astfel încât trupul ei pe jumătate ridicat să simtă cât mai mult din briza ce adia pe punte. Iar când l-a surprins totuși pe unul dintre bărbați aruncând o privire pofticioasă înspre pasagere, el fiind încă îmbrăcat în uniformă tropicală cu guler înalt, a fost silită să ajungă la concluzia că probabil tânjea după răcoarea pe care o simțeau fetele, mai mult decât după trupurile lor.

Frances a dormit, poate, vreo câteva ore după miezul nopții. Majoritatea fetelor din jurul ei dormeau adânc, căci lipsa câtorva nopți bune de somn funcționase ca o bilă pentru demolări asupra noilor împrejurări care le-ar fi putut ține treze. Dar ea n-avea ce face: faptul că se afla printre atâția oameni o împiedica să se simtă în largul ei. Până la urmă s-a ridicat în capul oaselor și a hotărât, cu grație, să se lase pradă stării de veghe, bucurându-se pur și simplu că putea să stea pe puntea de decolare fără teama de a fi descoperită. Și-a înfășurat nu prea strâns umerii în cearșaful de bumbac și a pășit cu grijă către marginea grupului, de unde abia dacă putea să distingă mișcarea înspumată a vasului prin ocean. În final a găsit un loc departe de toți ceilalți și s-a așezat acolo, pentru a privi în zare, fără să se gândească la nimic.

– Vă simțiți bine?

Întrebarea a fost rostită încet, astfel încât numai ea s-o poată auzi. Infanteristul stătea la câțiva metri depărtare de ea, scrutând orizontul.

– Sunt bine, a șoptit Frances.

Și ea se uita către apă, ca și cum amândoi s-ar fi prefăcut că nu stăteau de vorbă.

Bărbatul a rămas pe loc o vreme. Frances își dădea perfect seama că picioarele lui stăteau neclintite alături de ea, un pic încordate, ca și cum s-ar fi pregătit să întâmpine un val nevăzut.

– Vă place aici, nu-i așa? a întrebat-o el.

– Foarte mult. S-ar putea să pară un pic stupid. Dar am descoperit că marea mă face să mă simt... ei bine, fericită.

– Mai devreme nu păreați fericită.

Frances se minuna că putea să vorbească astfel cu el.

– Presupun că pustietatea întregului peisaj m-a copleșit, a răspuns ea. Nu m-am simțit alinată... așa cum mă simt de obicei.

– Aha!

Mai degrabă l-a simțit, decât l-a văzut dând din cap.

– Păi, arareori marea este așa cum te aștepti.

Un timp au tăcut, Frances fiind tulburată de faptul că nu-i mai despărțea o ușă de oțel. La început își trăsese cearșaful până în jurul gâtului, astfel încât să fie complet înfășurată în el. Apoi hotărâse că

era o prostie, o reacție extremă la prezența lui. Așa că îl lăsase să-i alunece peste umeri. Deși propria îndrăzneală o făcea să roșească.

– Întregul chip vi se schimbă când sunteți aici, sus.

Frances și-a întors repede privirea către el. Bărbatul poate și-a dat seama că întrecuse o limită, fiindcă a rămas cu ochii ațintiți înspre ocean.

– Știu cum e, a adăugat. De aceea îmi place să rămân pe mare.

Dar cum rămâne cu copiii tăi, ar fi vrut ea să-i spună, dar nu putea formula gândul fără ca el să sune ca o acuzație. Așa că s-a mulțumit să se uite pe furiș la chipul lui. Și-ar fi dorit să-l întrebe de ce părea așa de trist, când avea atâtea la care să se întoarcă. Dar bărbatul s-a răsucit și privirile li s-au întâlnit. Frances și-a dus fără să vrea mâna spre față, ca pentru a se apăra de el.

– Vreți să vă las singură? a întrebat-o încet infanteristul.

– Nu, i-a răspuns ea.

Cuvântul i-a zburat de pe buze înainte să apuce să-l cântărească. Apoi au amuțit amândoi, stânjeniți sau poate surprinși de faptul că ea spusese ceva și bărbatul îi rămăsese alături, ca o santinelă personală, în timp ce se uitau împreună la apele întunecate.

Primele raze de lumină, aprige și electrizante, s-au ivit în zare, la câteva mii de kilometri distanță, cu puțin înainte de cinci dimineața. El i-a vorbit despre cum poate răsăritul să se schimbe, în funcție de partea ecuatorului prin care călătoresc, uneori lent și languros, inundând domol cerul cu o lumină catifelat-albăstruie, alteori ivindu-se precum o scânteie aproape agresivă și aprinzând bolta ca după un scurtcircuit. I-a povestit cum, ca tânăr recrut, putea să înșire aproape toate constelațiile, ba chiar se mândrea întrucâtva cu asta. Obişnuia să le urmărească dispărând încet, odată cu ivirea zorilor, și să se bucure de magica lor reapariție câteva ore mai târziu, însă, după începerea războiului, n-a mai putut să stea nici un minut cu ochii pe cer fără să audă zumzetul îndepărtat al unui avion inamic.

– Acum nu mai încerc nici o plăcere, a zis el. Mi se pare mai ușor să nu mă uit.

Ea i-a spus că proiectilele din Pacific imitau culorile zorilor și că, atunci când era în tura de noapte, se uita prin fereastra cortului în care se afla salonul ei, minunându-se de capacitatea omului de a distruge natura. Se vedea o frumusețe ciudată până și în acele culori, zicea ea. Războiul sau poate munca de infirmieră o învățase să vadă frumosul în aproape orice.

– Plăcerea o să revină, să știi, a adăugat ea. Trebuie doar să-i lași timp.

Vocea ei era gravă, mângâietoare. Bărbatul și-o imagina împărțându-le aceleași gânduri răniților pe care-i îngrijea și își dorea, cu nesăbuire, să fi fost unul dintre ei.

– Ești de multă vreme pe nava asta?

A avut nevoie de câteva secunde pentru a se concentra asupra spuselor ei.

– Nu, i-a răspuns. Cei mai mulți dintre noi au fost pe *Indomitable*. Dar ea a fost scufundată la sfârșitul războiului. Aceia care au scăpat au ajuns pe *Victoria*.

Câteva cuvinte cu miez, deja îndelung exersate. Nu reușeau nici pe departe să descrie haosul și groaza din ultimele ceasuri de viață ale vasului, bombele, urletele și calele care se transformaseră în gheizere de foc.

Femeia s-a întors cu fața către el.

– Ați pierdut mulți camarazi?

– O grămadă. Căpitanul și-a pierdut nepotul.

Ea s-a întors către locul de sub covertă în care, cu câteva ore în urmă, căpitanul, arătând ca scos din cutie în uniforma lui tropicală, se opriese pentru a consulta o hartă.

– Toată lumea a pierdut pe câte cineva, a spus Frances, aproape ca pentru sine.

Nicol a întrebat-o despre prizonierii de război și a ascultat-o înșirând pomelnicul de răni ale pacienților pe care îi îngrijise și apoi îi pierduse. N-a întrebat-o, însă, cum a răzbit. Ea a remarcat că supraviețuitorii arareori depășesc cele întâmplătoare. Nici nu e important, odată ce ai simțit nemaipomenita recunoștință de a fi rămas pur și simplu în viață.

– Ți-ai ales o muncă grea, a spus el.

– Crezi cu adevărat că vreunul dintre noi a avut de ales?

În clipa aceea, când s-a uitat la chipul ei palid și serios, când a auzit în răspunsul ei hotărârea de a nu căuta să obțină nici cel mai mic avantaj din suferința altora, a știut că sentimentele lui pentru ea nu mai puteau fi considerate adecvate.

– Eu... eu... nu...

Șocul descoperirii l-a lăsat fără glas, așa că a scuturat în tăcere din cap. S-a trezit că gândurile îi zboară brusc, și în chip necuviincios, către ultima lui permisie pe uscat și s-a simțit expus, cuprins de rușine.

– Cu toții trebuie să găsim o cale, a continuat ea, de a ne ispăși păcatele.

Tu? ar fi vrut el să exclame, nevenindu-i să creadă. Tu n-ai început războiul ăsta. Tu n-ai fost răspunzătoare pentru distrugeri, pentru mâini și picioare sfârtecate, pentru chinuri. Tu ești dintre cei buni. Tu te numeri printre motivele pentru care noi, ceilalți, am continuat să mergem înainte. Tu, dintre toți oamenii, dintre toate femeile astea care dorm aici, n-ai nimic de ispășit.

Poate era de vină ora ciudată sau faptul că, în lumina ce dădea năvală, umerii ei goi străluceau de parcă ar fi fost din altă lume. Poate era de vină simplul fapt că păreau să fi trecut ani de zile de când Nicol nu mai schimbase cu nimeni nici măcar o vorbă care să nu fie învăluită în bravada și înșelătoria de sub uniformă militară. Dar își dorea să se deschidă în fața ei asemenea răsăritului, să se lase descoperit, cu tot cu defecte, apoi să fie iertat de căldura și înțelegerea ei. Îi venea să strige către soțul lui Frances (fără îndoială vreun mecanic stupid și pus pe glume, care, chiar în timp ce ea vorbea, poate că-și netezea pantalonii și le făcea șmecherește cu ochiul camarazilor, în timp ce se furișa afară din cine știe ce bordel aflat pe undeva prin Orientul Îndepărtat): „Tu știi ce ai? Tu înțelegi?”

Câteva clipe s-a gândit, nebunește, că ar putea încerca să pună în cuvinte măcar o parte din toate astea. Atunci, însă, l-a zărit cu coada ochiului pe căpitan, ivindu-se pe covertă. Urmărindu-i direcția privirii, Frances s-a întors și l-a urmărit pe Highfield cum se consultă cu doi ofițeri. Bătrânul a făcut semn înspre avioane, apoi și-a îndreptat spatele, în vreme ce ofițerii îi vorbeau repezit. Judecând după glasurile lor ridicate, ceva părea să fie în neregulă.

Fără tragere de inimă, Nicol a plecat de lângă Frances.

– Ar fi bine să mă duc și să aflu ce se petrece, a spus el.

A păstrat aproape căldura surâsului pe care ea i l-a oferit drept răspuns cale de douăzeci și patru de pași, câți i-au trebuit ca să se alăture celorlalți.

Peste câteva minute, s-a întors.

– O să fie aruncate peste bord, a zis bărbatul.

– Ce anume?

– Avioanele. Căpitanul a hotărât că avem cu toții nevoie de mai mult spațiu. Tocmai i s-a dat voie de la Londra să le azvârle în apă.

– Dar nu au nici o problemă!

Glasul lui Nicol clocotea într-un fel nefiresc pentru el. Noaptea cea lungă îl înhățase, îl gâtuisese, iar acum, după ce-i dăduse drumul, îl lăsase pradă emoțiilor.

– Șefii care supervizează acordul de împrumut-închiriere sunt de acord. Dar el... el nu e genul de căpitan care să ia asemenea decizii.

Infanteristul a clătinat din cap, nevenindu-i să creadă.

– Însă are dreptate, a spus Frances în cele din urmă. S-a terminat. Lasă-le să fie luate de ape.

Așa se face că, în timp ce zorile își revărsau lumina lor albastră și rece peste trupurile aproape goale, câteva fete s-au trezit, s-au înfășurat în cearșafuri și au privit amuțite, cu ochii împăienjeniți de somn, cum aeronavele sunt împinse în tăcere, una câte una, înspre marginea vasului, de către perechi de mecanici. Însoțite de cât mai puține instrucțiuni, ca să nu fie trezite pasagerele care dormeau, avioanele s-au întors pentru ultima dată cu fața către cer, cu aripile îndreptate în sus, unele purtând încă cicatricele și arsurile rămase după victoriile dobândite în aer. Au așteptat răbdătoare, câtă vreme le-au fost citite și bifate cele din urmă detalii. Apoi s-au clătinat pe margine, și-au petrecut o fracțiune de secundă în aer, după care au dispărut în ultimul lor zbor, pleoscăitul impactului fiind surprinzător de slab, în timp ce aparatele alunecau în adâncuri, lăsându-se purtate fără zgomot de curenții Oceanului Indian, în jos, tot mai jos, către o ultimă și blândă aterizare pe cine știe ce nevăzut și neștiut fund de mare.

Capitolul 13

Fratele meu s-a întors cu o mireasă englezoaică. Înainte să pună piciorul pe uscat, ea fusese ridicată în slăvile cerului ca fiind frumoasă, manierată, dornică să ajute și peste măsură de inteligentă...; în schimb, am descoperit o stricată leneșă, urâtă, roșie la față și răpănoasă, care nu avea nici un cuvânt bun de spus despre nimeni și nimic din țara asta... Vorbind în nume personal, pentru mine a fost o zi tristă aceea în care o boarfă de import a sosit în familia noastră.

Scrisoare către ziarul Truth din Melbourne, 1919

Douăzeci și două de zile

Dragă mamă,

Aceasta e o scrisoare greu de așternut pe hârtie. Cred că am amânat-o cât am putut de mult. Dar probabil că știi, fără să fie nevoie să-ți explic, ce vreau să-ți mărturisesc că am făcut și cum îndur povara de atunci. Nu sunt mândră de mine, mamă. Mi-am dat tot felul de motive pentru a mă convinge că am procedat corect. Dar nu știu sigur pe cine credeam că apăr: pe tine sau pe mine...

Dragul meu iubit,

Mi se pare foarte ciudat să încerc să compun scrisoarea asta, știind că e foarte probabil ca, până s-o primești, noi să fim deja unul în brațele celuilalt. Dar călătoria începe să se prelungească și, fiind captivă aici, în mijlocul oceanului, îmi doresc cu tot mai multă ardoare să

păstrez un soi de legătură. Să-ți vorbesc măcar, deși s-ar putea ca tu să n-ai cum să mă asculți. Presupun că unele dintre miresele de pe vas sunt mai independente decât mine și pot face față nesfârșitelor zile de absență. Însă pentru mine, fiecare minut petrecut departe de tine e mult prea lung și lipsit de orice valoare...

Uneori, discuțiile nerostite ce aveau loc pe nava *Victoria* deveneau asurzitoare. Acum, la jumătatea călătoriei, greutatea acestor schimburi unilaterale atârna apăsătoare în atmosferă, în vreme ce miresele reciteau și compuneau scrisori, străduindu-se să-și exprime dorul, să-și mărturisească temerile către rude ori să-și dojenească soții pentru lipsa emoțiilor. În Cabina 3G, două fete stăteau una lângă alta pe paturile lor, fiecare adâncită în gânduri, în timp ce-și lăsau stilourile să alunece pe hârtia subțire ca pânza, pusă la dispoziție de marina militară.

Din când în când, prin ușa întredeschisă, pătrundeau zgomotele unor pași care treceau, însoțite de hohote de râs sau de șoaptele unei conversații punctate cu discrete exclamații de mirare. Arșița ultimelor zile se mai potolise puțin odată cu ivirea unei scurte furtuni în primele ore ale dimineții, așa că pasagerele redeveniseră active și multe dintre ele ieșiseră pentru a se bucura de aerul mai proaspăt. Dar nici una dintre ele nu părea să fie auzită de către cele două locatari rămase în cabina 3G, amândouă pierdute în discuții unilaterale cu persoane aflate la mare depărtare de pereții vasului *Victoria*.

... dragule, în situația de față mi se pare întrucâtva caraghios să-ți scriu aceste cuvinte. Deci poate că le voi folosi pentru a-ți spune pur și simplu cât de mult te ador și cât de fericită sunt că pruncul acesta e al nostru. Că îl vom crește împreună și nu despărțiți, așa cum am fost, de nesfârșite întinderi de apă. Că nu mă pot gândi la un tată mai grozav decât sunt sigură că vei fi.

Uneori poți să simți ceva cu atâta putere, să fii atât de prins în propria nefericire, încât să-ți vină greu să înțelegi binele. Ba încă și mai greu să-l faci.

Totuși, azi-noapte mi-am dat seama că, și după toate cele întâmplate, tu n-ai fi făcut niciodată ce am făcut eu. În esență, tu ai fi vrut doar ca oamenii să fie cât mai fericiți cu putință. Îmi vine greu chiar și să scriu asta fără să mă apuce regretele.

– Avice, a spus Margaret, ai o sugativă?

– Poftim, i-a răspuns Avice, aplecându-se. Poți să păstrezi bucata aia. Eu am destulă.

Fata și-a îndreptat fusta în timp ce se așeza la loc și își mângâia distrată pânțelele cu mâna rămasă liberă.

... așadar asta-i motivul pentru care o să-i scriu lui Letty și o să-i spun adevărul. Că tata, deși nu va mai iubi pe nimeni așa cum te-a iubit pe tine, merită puțină tovărășie. Merită să fie îngrijit. În sfârșit am priceput că nu trebuie să apăr cine știe ce imagine perfectă pe care aș avea-o cu voi doi. Nu trebuie să mă simt furioasă pe ea pentru că a fost atâția ani îndrăgostită de el. Pot doar să mă întristez fiindcă și-a irosit toți anii ăștia pentru un om pe care știa că nu-l poate avea. Pe care nici măcar n-a încercat să-l aibă.

Știu că o să fii de acord, mamă. Dar cred că, după atâta singurătate, Letty merită să fie iubită.

– Mă duc sus, să stau puțin pe punte. E în regulă dacă te las singură cu Maude?

Avice și-a ridicat privirea către Margaret, care stătea lângă ușă, cu scrisoarea terminată în mână. Pare puțin cam roșie în jurul ochilor, s-a gândit Avice. Dar atenție cu rochia aia albastră îngrozitoare, pe care se vede că o poartă de zece zile încoace și cu gleznele alea umflate, probabil că ochii sunt cea mai mică dintre problemele ei.

– Sigur, a răspuns ea.

– Nu mai e așa de rău sus, acum că s-a mai domolit puțin căldura.

Avice a dat din cap în semn de încuviințare și, în timp ce ușa se închidea în urma lui Margaret, s-a apucat din nou de scris.

E foarte ciudat și s-ar putea chiar să ți se pară prostesc, dar știi ceva, Ian? M-a neliniștit nefiresc de mult gândul de a-ți spune. Știu că nu îți

plac la nebunie surprizele, însă asta e o surpriză cu adevărat specială, nu? Bineînțeles că ar fi fost plăcut să avem puțin timp pentru noi, dar după nașterea copilului vom putea să-i găsim o doică, iar noi doi să continuăm întocmai cum eram în Australia, doar că alături de un bebeluș adorabil pe care să-l iubim. Știu că, odată ce apar micuții, unii bărbați ajung să simtă destul de mult lipsa atenției din partea soțiilor, dar, dragul meu, vreau să te asigur că EU NU SUNT UNA DINTRE ELE. Nici un copil n-o să intervină vreodată între noi. Tu ocupi primul loc în inima mea și acolo vei rămâne mereu. Important e să fim împreună. Așa îmi spuneai întotdeauna. Păstrez gândurile acestea aproape de inima mea în fiecare clipă a fiecărei zile. Important e să fim împreună.

A ta, Avice.

Avice s-a întins în patul ei, ascultând duduitul îndepărtat al motoarelor, izbucnirile intermitente ale megafoanelor și țipetele altor fete implicate în cine știe ce activități la nivelul de deasupra. Și-a strâns la piept plicul sigilat, ținându-l cu ambele mâini, și a început să-și amintească.

În mod normal, ar fi trebuit să elibereze camera până la ora unsprezece dimineața, dar pentru că trăiau vremuri de război și nevoile erau așa cum erau, ea știa că nici măcar la două și un sfert după-amiaza nu era probabil să fie deranjați de cameristă. Hotelul Melbourne Flower Garden, la fel ca multe alte stabilimente din partea locului, făcea în perioada aceea afaceri înfloritoare cu ceva cunoscut sub numele de „șederi extinse”. De fapt, ora de plecare se prelungea atât de mult, încât deseori cuplurile nici nu se mai deranjau să rămână la hotel peste noapte. Era într-un totuș posibil ca multe perechi nici să nu fie căsătorite. Altfel de ce le-ar fi trebuit o cameră de hotel? Explicația cu „nevestele” care veneau în oraș special pentru a întâmpina vasele soților suna neconvingător chiar și pentru cele mai naive urechi. Dar când în localitate se aflau atâtea trupe și când cererea era cum era, proprietarul hotelului se dovedea îndeajuns de șiret, încât să priceapă că flexibilitatea și ochii închiși aveau să facă lirele să curgă în continuare.

Avice socotea cât timp le mai rămăsese înainte de a fi nevoiți să se ridice și să se întoarcă acasă. Dacă plecau în următoarea oră, puteau să

dea o raită și pe la zoo, astfel încât să nu fie obligată să mintă cu privire la locul în care fuseseră. Nu încăpea îndoială că mama ei avea s-o întrebe intenționat despre tigrii din Sumatra sau despre ceva asemănător.

Ian moțăise, ținându-o de pat cu un braț greu. Acum deschisese un ochi.

– La ce te gândești?

Avice și-a întors încet capul, până când fețele lor s-au oprit la doar câțiva centimetri distanță una de cealaltă.

– Mă gândeam că probabil n-ar fi trebuit să facem asta decât după nuntă.

– Să nu spui așa ceva, frumoasa mea! N-aș fi putut aștepta până atunci.

– Ți-ar fi fost într-atât de greu?

– Scumpo, știi că am o permisie de doar patruzeci și opt de ore. N-a fost mai distractiv decât să ne agităm fără rost din cauza planurilor legate de flori, domnișoare de onoare și mai știu eu ce?

Avice și-a spus în taină că ei probabil i-ar fi plăcut să se agite din pricina florilor și a domnișoarelor de onoare, dar nu voia să strice buna dispoziție, așa că a zâmbit enigmatic.

– Doamne, cât te iubesc!

Simțea pe piele cuvintele lui, ca și cum până și prin simpla răsuflare, Ian i-ar fi dăruit mici particule din ființa lui. A închis ochii, savurându-le.

– Și eu te iubesc, dragule.

– Nu-ți pare rău? a întrebat-o el.

– Că mă mărit cu tine? s-a mirat Avice

– Că ai făcut... știi tu. Nu te-a durut sau ceva?

La drept vorbind, o duruse puțin. Dar nu în vreun fel din pricina căruia să vrea să se oprească. Acum se îmbujorase, uluită de lucrurile pe care se trezise că le face, de ușurința cu care îi cedase lui Ian. Din cele spuse de mama ei, bănuise mereu că treaba asta avea să fie ceva ce trebuia îndurat. Bestia Adormită, așa o numea femeia.

– Cel mai bine e s-o lași să doarmă cât mai mult cu putință, o sfătuisese ea, plină de înțelepciune.

– N-ai o părere mai proastă despre mine... a murmurat Avice... pentru că te-am lăsat să...

A înghițit în sec.

– Adică, nu sunt sigură că s-ar fi convenit să-mi placă atât de mult...

– Oh, fata mea dragă, nu! Doamne, nu, a fost minunat că ți-a plăcut! De fapt, e unul dintre lucrurile pe care le iubesc la tine, Avice.

Ian a strâns-o la piept și a continuat să-i vorbească, ținându-și buzele lipite de părul ei.

– Ești o ființă senzuală. Un spirit liber. Nu ca fetele din Anglia.

Un spirit liber. Avice se pomenise crezând în această nouă versiune a ei, așa cum o descria Ian. Ceva mai devreme, când se văzuse goală și rușinată înaintea lui, el îi spusese că e o zeiță și că e cea mai ispititoare creatură pe care o văzuse vreodată, și încă ceva care o făcuse să roșească. Sub privirea lui tulbure din pricina admirației cu care o urmărea, Avice se trezise hotărâtă să devină ispititoare și ca o zeiță, când ceea ce-și dorea cu adevărat era să întindă mâna spre un capot.

Asta trebuie să însemne că el e cel potrivit pentru mine. Stă în puterea lui să mă transforme într-un om mai bun decât sunt.

Afară, traficul se întetea. Undeva sub fereastra deschisă, portiera unei mașini s-a trântit și un bărbat a început să strige insistent: „Davy, Davy!“, aparent fără a fi auzit.

– Deci, a spus Avice, desprinzându-și picioarele de ale lui și rostogolindu-se astfel încât să se aplece peste Ian, cu o mică parte din ea încă uimită de senzația pe care i-o lăsa pielea lui goală lipită de a ei. E adevărat, e adevărat că mă iubești, nu-i așa?

Ian i-a zâmbit, cu părul încălzit pe pernă, dar ea tot credea că nu văzuse în viața ei un bărbat mai chipeș.

– Chiar trebuie să întrebi?

– Și nimic din ce aș face n-o să te supere ori să te enerveze vreodată?

– N-ar avea cum, i-a răspuns el, întinzându-se către noptieră pentru o țigară. Imposibil.

– Și vrei să fii cu mine pentru totdeauna?

– Mai mult decât atât. La infinit.

Avice a tras adânc aer în piept.

– Atunci o să-ți zic ceva și nu ai voie să te înfurii pe mine.

Bărbatul a tras o țigară din pachet cu dinții lui albi și netezi, apoi s-a oprit, folosindu-și mâna cu care o cuprinsese pe după gât pentru a apăra flacăra chibritului aprins.

– Mm? a mormăit el.

Un firișor de fum albastru s-a înălțat în aerul încremenit de deasupra capului ei.

– O să ne căsătorim!

Ian a privit-o o clipă. Ochii lui mijiți au privit în sus.

– Bineînțeles că o să ne căsătorim, pisicuțo.

– Măine.

Lui Avice nu-i plăcea să se gândească prea mult la partea care urmase. La felul în care privirea i s-a înăsprit, iar ochii lui și-au pierdut din blândețe.

La felul în care Bestia Nu Tocmai Adormită s-a cufundat și mai tare în somn.

– Poftim?

– Am pus totul la cale. Cu judecătorul de pace. O să ne căsătorim mâine. La oficiul stării civile de pe Collins Street. O să fie acolo mama, tata și Deanna, iar soții Henderson au fost de acord să ne fie martori.

Apoi, când a văzut că el nu spune nimic:

– Oh, dragule, nu te supăra pe mine! Nu puteam suporta gândul că o să pleci din nou și noi o să rămânem doar logodiți. Iar având în vedere că tu mă iubești și eu te iubesc, și nu ne dorim decât să fim împreună, n-avea nici un rost să așteptăm luni de zile, la nesfârșit. Și tu spuneai că ai primit permisiunea comandantului.

Ian s-a ridicat brusc, atât de repede, încât Avice a căzut pe pernă. Fata s-a împins în capul oaselor, rezemându-se de tăblia patului și strângându-și cearșaful în jurul pieptului.

Bărbatul s-a aplecat în față, cu spatele către ea. Poate să fi fost imaginația ei de vină, dar părea să existe o înverșunare în felul în care își fuma țigara.

– Ei, dragul meu, i-a spus Avice, pe un ton jucăuș, n-ai voie să te superi. Nu admit.

Ian nici nu s-a clintit.

Ea a așteptat parcă vreo câteva vieți la rând, apoi s-a posomorât un pic. Expresia îndrăzneată de dezaprobare i-a pierit treptat de pe chip. În cele din urmă, când n-a mai putut suporta, a întins o mână către el. Atingerea pielii lui i-a amintit despre ceasurile din urmă.

– Chiar ești supărat pe mine?

Bărbatul a rămas tăcut. Și-a stins țigara, după care s-a întors către ea, trecându-și o mână prin păr.

– Nu-mi place să organizezi lucruri fără știrea mea... mai ales ceva atât de... de important cum e căsătoria.

Avice a lăsat cearșaful să cadă, s-a aplecat și i-a cuprins gâtul cu brațele.

– Îmi pare rău, dragule, a șoptit ea și i-a dezmiardat urechea cu nasul. Credeam că o să fii încântat.

Nu era pe deplin adevărat, căci încă de când făcuse programarea, știuse că fluturașii din stomacul ei nu apăruseră doar din pricina nerăbdării.

– La urma urmei, e treaba unui bărbat să aranjeze chestiile astea. Mă faci să mă simt... nu știu, Avice. Cine cântă aici, cocoșul ori găina?

Chipul lui s-a întunecat.

– Tu! a exclamat fata și ultimul petic de cearșaf i-a alunecat de pe trup când și-a strecurat un picior subțire peste trupul lui.

– Nu-i vreo glumă, nu-i așa? Totul e pus la punct? Musafiri și toate celelalte?

Avice și-a dezlipit buzele de gâtul lui.

– Numai soții Henderson. În afară de rude, vreau să spun. Nu e ca și cum aș fi organizat cine știe ce eveniment uriaș fără știrea ta.

Bărbatul și-a acoperit fața cu mâna.

– Nu-mi vine să cred că ai făcut una ca asta!

– Of, Ian, scumpule, te rog să nu...

– Nu-mi vine să cred...

– Încă mă vrei, nu-i așa, dragul meu?

Glasul ei, tremurător și un pic rugător, transmitea ceva mai multă îndoială decât simțea în realitate Avice. Niciodată nu-i trecuse prin minte că Ian ar putea să se răzgândească.

– Știi că te vreau... Doar că...

– Vrei să te asiguri că vei fi capul familiei. Firește că vrei! Știi că te consider foarte priceput. Și dacă am fi avut mai mult timp la dispoziție, aș fi așteptat o groază. Of, Ian, nu te supăra, dragule, te rog! Am făcut-o doar pentru că-mi doream atât de mult să devin doamna Radley!

Și-a lipit nasul de al lui, deschizându-și larg ochii albaștri, astfel încât el să se poată pierde în ei.

– Oh, Ian, dragul meu, te iubesc într-adevăr foarte mult!

La început bărbatul n-a spus nimic, ci doar s-a lăsat pradă sărutărilor ei, rugăminților ei șoptite și dezmiertărilor ei blânde. Apoi, încet-încet, Avice l-a simțit cum se înmoaie.

– Am făcut-o doar pentru că te iubesc, dragul meu, a murmurat fata și, în timp ce Ian i se dăruia, în timp ce ea se pierdea lent și simțea cum împreunarea trupurilor îi aduce bărbatul înapoi, odată cu redeșteptarea Bestiei Adormite, o părticică din ființa ei se gândea cu satisfacție că, oricât de dificile puteau fi uneori asemenea lucruri, datorită inteligenței, șarmului și a unei fărâme de noroc, Avice Pritchard obținea, de regulă, ceea ce-și dorea.

La nuntă, Ian s-a purtat puțin cam ciudat. Avice știa că mama ei asta gândea. A fost distrat, afectat parcă de o formă de surzenie selectivă, ba s-a apucat chiar să-și roadă unghiile (un obicei deplasat pentru un bărbat în toată firea). Dat fiind că la eveniment luau parte doar opt oameni și că Ian avea grad de ofițer, Avice a socotit că emoțiile lui erau un pic exagerate.

– Nu fi prostuță, i-a spus tatăl ei. Toți mirii trebuie să arate ca niște condamnați.

Mama ei l-a lovit în joacă pe viitorul soț și a încercat să-și ridice buzele rujate într-un surâs liniștitor. Deanna stătea îmbufnată. Era îmbrăcată într-un taior albastru, aproape îndeajuns de închis la

culoare, încât să poată fi considerat negru, ceea ce a făcut-o pe Avice să i se plângă mamei sale, care a îndemnat-o să nu facă război.

– E foarte greu pentru ea să te măriți tu prima, i-a șoptit femeia. Înțelegi?

Avice înțelegea. Chiar foarte bine.

– Mă mai iubești? I-a întrebat ea după aceea pe Ian.

Părinții ei plătiseră cina pentru toată lumea și le luaseră o noapte la hotelul Melbourne Grand. Mama miresei plânsese la masă și îi șoptise teatral fiicei sale că, de fapt, n-o să fie așa de rău și că ar putea-o ajuta să bea un pahărel sau două înainte. Avice zâmbise, un zâmbet ce avusese darul de a-i liniști mama și a-i scoate din sărite sora, pentru care surâsul spunea: o să fac Chestia Aia, o să devin femeie înaintea ta. Fusesse chiar tentată să-i zică surorii ei că făcuse deja Chestia Aia cu o seară în urmă, dar judecând după starea de spirit a Deannei din ultima vreme, Avice se gândise că probabil avea să fie dată de gol în fața mamei lor și numai asta îi lipsea.

– Ian? Mă mai iubești, acum că sunt doar plictisitoarea doamnă Radley?

Ajunseseră în camera lor. El a închis ușa în urma lui, a luat încă o gură de coniac, după care și-a deschiat gulerul.

– Bineînțeles că da, i-a răspuns.

Apoi a început să-și vină în fire. A tras-o către el, lăsându-și o mână să-i alunece în neștire pe coapsă.

– Te iubesc la nebunie, fată dragă.

– Mă ierți?

Atenția lui era deja îndreptată în altă parte.

– Sigur că da.

Și-a coborât buzele către gâtul ei și a mușcat-o ușor.

– Ți-am spus. Pur și simplu nu-mi plac surprizele.

– Cred că se apropie o furtună.

Jones Galezul a verificat barometrul de lângă ușa cabinei, și-a mai aprins o țigară, apoi s-a cutremurat.

– O simt în mine. O asemenea presiune... tre' să plesnească la un moment dat, nu?

– Dar aia de dimineață ce crezi c-a fost, ceață cu burniță?

– Aia numești tu furtună? N-a fost decât o bășină într-o ceașcă de ceai. Eu vorbesc de furtună adevărată, băieți. O furtună ca o femeie dezlănțuită. Din soiul acela care-ți face părul măciucă, îți biciuiește fălcile și îți zdrențuiește izmenele, până să apuci să spui: „Ah, haide, iubire! Ți-am încurcat în glumă numele cu al ei!”

Din mai multe hamace au răsunat hohote de râs. Nicol, întins în hamacul lui, a auzit zgomotul ca pe un prevestitor al cerurilor întunecate. Jones avea dreptate. Urma să se iște o furtună. Se simțea încordat, agitat, ca și cum ar fi băut prea multe cafele arăbești. Cel puțin asta-și spunea el: că furtuna era de vină.

Nicol a revăzut cu ochii minții imaginea acelui chip palid, luminat de razele lunii. Nu existase nici o invitație în privirea ei, nici un pic de cochetărie. Nu era genul de femeie care să considere flirtul o compensație pentru condiția de nevastă. Dar văzuse ceva în ochii ei. Ceva ce-i vorbise despre o înțelegere între ei doi. Despre o legătură. Ea îl cunoștea. Așa simțise el.

– Of, pentru Dumnezeu! a spus cu voce tare, aruncându-și picioarele peste marginea hamacului.

Nu avusese de gând să vorbească și, în clipa în care a pus tălpile pe podea, l-a apucat rușinea.

– Ce s-a întâmplat, Nicol, iubire?

Jones Galezul și-a lăsat din mână scrisoarea.

– Ți-a strâns cineva corsetul prea tare? N-ai arestat destui oameni în ultima vreme?

Nicol a închis ochii. Îl usturau, ca și cum ar fi fost plini de nisip. În ciuda epuizării, somnul îi scăpa printre degete. Se lăsa fugărit pe timpul zilei, dându-i din când în când impresia că va fi al lui. Apoi, când Nicol se relaxa, nevoia de a dormi se risipea și îl lăsa cu acea imagine întipărită în spatele pleoapelor. Și cu un dor în suflet. Cum pot gândi așa? se întreba el. Eu, dintre toți oamenii.

– Mă doare capul, a răspuns cu glas tare, masându-și fruntea. Cum ziceai și tu. Presiunea.

Se crezuse incapabil de emoții. Atât de șocat de ororile războiului, de numărul uriaș al celor pe care-i văzuse pierind în jurul lui, încât,

la fel ca mulți alți militari, își împietrise inima. Acum, silit să-și analizeze sincer comportamentul, se gândea că poate nu-și iubise nicio dată soția, ci fusese prins în ceea ce se aștepta de la el, în ideea că s-ar cuveni să se însoare. N-avusese încotro, după ce ea îi dezvăluise consecințele a ceea ce făcuseră. Te căsătorești, faci copii, îmbătrânești. Nevastă-ta se înăcrește pentru că nu-i acorzi atenție, tu te amărăști și te închizi în tine pentru că ți-ai pierdut visele, copiii cresc și merg mai departe, cu promisiunea să nu repete greșelile voastre. Nu mai rămâne loc pentru dorințe, pentru alternative. Îți Vezi De Viață. Poate, își spunea el în cele mai negre clipe, îi venea greu să admită că războiul îl scăpase de toate astea.

– Știi, Nic, mașiniștii vorbesc despre o petrecere în seara asta. Acum că bătrânica s-a liniștit iar.

Jones a lovit ușurel peretele de lângă el.

– Trebuie să recunosc, ar părea într-adevăr o risipă ca atâtea talente feminine să rateze ocazia de a simți un pic din vechea ospitalitate marinărească. Mă gândeam că aș putea să dau o raită pe-acolo.

Nicol a luat un bocanc și s-a apucat să-l lustruiască.

– Ești o potaie, a spus el.

Jones Galezul a scos un lătrat vesel.

– Oh, ce rău fac? a întrebat. Alea care nu vor o bucată de friganeă galeză trebuie să fie îndrăgostite așa cum se cuvine de bărbații lor. Și asta-i minunat. Alea care descoperă că aerul de mare le-a...

Galezul a ridicat o sprânceană.

– ... deschis dorința probabil că oricum n-aveau de gând să meargă până la capăt.

– Nu se poate, Jones! Toate sunt măritate, pentru Dumnezeu!

– Și nu mă îndoiesc că vreo câteva sunt deja ceva mai puțin măritate decât erau la plecare. Ai auzit de episodul de pe puntea B, nu-i așa? Iar azi-noapte, stăteam de gardă în fața cabinei 6E. Fata aia blondă e o pacoste! Nu voia să mă lase naibii în pace. Intra și ieșea, intra și ieșea... „Oh, dau doar o fugă până la baie!“, cu capotul atârându-i descheiat. Fără doar și poate, în situațiile astea, noi, bărbații, suntem adevăratele victime.

Jones a fluturat din gene, iar Nicol s-a întors la bocancii lui.

– Ah, haide, Nicol! Ia n-o mai fă pe însuratul și nu ne mai judeca tu pe noi! Doar pentru că tu ești fericit trăind ca la carte, nu înseamnă că restul lumii nu se poate distra un pic.

– Cred că ar trebui să le lăsați în pace, a replicat infanteristul, apoi a rămas surd la huiduielile colective cu care i-au fost primite cuvintele.

Chiar și printre bărbații pe care-i considera onorabili se strecura o lipsă de respect la adresa femeilor care-l deranja.

– Iar eu cred că *tu* ar trebui să-ți iei inima în dinți. Lidders de colea vine, nu-i așa, băiete? Brent și Farthing, la fel. Hai cu noi și-o să vezi că suntem cuminți.

– Sunt de serviciu.

– Bineînțeles că ești. Stai lipit de ușa dormitorului ăluia și le ascuți pe fete cum gâfâie de dorință.

Galezul a râs și a sărit în hamacul lui.

– Of, hai, Nicol! Și infanteriștii au voie să se distreze un pic. Uite ce e... gândește-te că am face un fel de serviciu. Distrarea soțiilor Imperiului. Pentru binele națiunii.

După un extravagant salut milităresc, Jones s-a lăsat din nou pe spate. Până să găsească Nicol o replică la fel de acidă, Galezul admise, cu o țigară aprinsă între degete.

Bărbații boxau pe puntea de decolare. Cineva amenajase în locul avioanelor Corsair un ring pe care Dennis Tims scotea untul dintr-un marinar. Cu bustul gol transformat într-un bloc de mușchi viguroși și încordați, mecanicul se mișca în ring fără grație ori ritm. Era un robot, o mașinărie de distrugere, izbind în neștire cu pumnii, până când tânărul matroz, care se clătina pe picioare, s-a prăbușit și a fost scos fără cunoștință printre corzi, pentru a fi dus de acolo. După patru runde, victoriile lui Tims căpătaseră un caracter inevitabil atât de înspăimântător, încât publicul, format din mirese și membri ai echipajului, abia dacă mai găsea entuziasmul să aplaude.

Frances, căreia îi venea greu să-i privească, stătea cu spatele la luptători. Pumnii lui Tims îi aminteau prea mult de noaptea „incidentului” în care fusese implicată Jean. Era ceva în forța loviturilor lui, în

brutalitatea cu care-și încorda fălcile, în timp ce se repezea asupra trupului palid din fața lui, ce-i dădea fiori reci lui Frances, chiar și pe căldura aceea. Încă de când se așezase împreună cu Jean, se întrebese dacă n-ar trebui, de dragul fetei, să se mute mai încolo. Dar interesul senin al adolescenței îi dovedea că fusese prea beată ca să mai știe ce văzuse Tims sau, de altfel, ce făcuse oricine altcineva.

– Sper să nu se încingă prea tare, a zis Jean, strecurându-se pe locul de lângă Margaret.

Părea a-i fi greu să stea locului. Își petrecuse ultima oră plimbându-se înainte și înapoi între marginea ringului și scaunele de pe punte.

– Ați auzit? S-a terminat apa.

Margaret s-a uitat la ea.

– Ce?

– Nu apa de băut, dar pompa nu funcționează cum trebuie și s-a zis cu spălatul – al părului, al hainelor sau mai știu eu ce – până când nu o repară. Doar porții de urgență. Vă puteți închipui? Pe vremea asta!

Jean și-a făcut vânt cu mâna.

– Vă zic io, e o adevărată răzmeriță în băi! Irene Carter aia s-o fi crezând ea o doamnă în toată regula, dar ar fi trebuit să auziți ce era la gura ei când s-a oprit dușul. L-ar fi făcut până și pe dragul de Dennis să roșească.

De vreo săptămână, Jean își regăsise atât de mult din buna dispoziție, încât sporovăiala ei neîncetată și, de cele mai multe ori lipsită de importanță, căpătase un nou avânt.

– Știați că Avice se ia la întrecere cu Irene pentru titlul de regină a *Victoriei*? În după-amiaza asta o să se țină concursul Miss Picioare Încântătoare. Avice a mers jos, la valize, și a convins-o pe femeia-ofițer s-o lase să-și scoată cea mai bună pereche de pantofi cu toc. Zece centimetri înălțime, îmbrăcați în satin verde, asortați cu costumul ei de baie.

– Oh!

Tims și-a continuat upercutul cu un croșeu de stânga. Apoi încă o dată. Și încă o dată.

– Te simți bine, Maggie?

Frances i-a dat lui Margaret înghețata pe care o ținea de câteva secunde bune în mâna întinsă și a schimbat în același timp o scurtă privire cu Jean.

– Nu... nu e vorba despre copil, nu-i așa?

Margaret s-a întors către ele.

– Nu. Sunt bine. Sincer.

N-a privit-o pe nici una dintre ele în ochi.

– Oh, Dennis a intrat iar în ring! Mă duc să văd dacă vrea cineva să pună un pariu cu mine. Deși vă spun eu că nu văd pe nimeni dispus să mizeze împotriva lui. Nu în ritmul ăsta.

Jean s-a ridicat, și-a netezit fusta și a pornit cu pași vioi înspre ceilalți spectatori.

Margaret și Frances au rămas tăcute, fiecare cu înghețata ei. Undeva în depărtare, un tanc petrolier înainta de-a lungul orizontului, așa că i-au urmărit mersul neîntrerupt, până când s-a topit în zare.

– Ce-i aia?

Margaret și-a coborât privirea către scrisoarea pe care o ținea în mână, dându-și în mod evident seama că numele destinatarului era vizibil. Frances n-a mai spus nimic, dar în ochii ei se citea o întrebare.

– Aveai... de gând s-o arunci în apă?

Margaret s-a uitat la valurile turcoaz.

– Ar fi... frumos. Am avut cândva un pacient a cărui iubită murise în Germania, în urma unui bombardament. I-a scris o scrisoare de adio, pe care am pus-o într-o sticlă și am aruncat-o peste bordul navei-spital.

– Eu aveam de gând s-o pun la poștă, a zis Margaret.

Frances s-a uitat din nou la plic, pentru a verifica dacă citise corect. După aceea s-a întors nedumerită către Margaret. În spatele lor, glasurile s-au ridicat uimite la vederea cine știe cărei nereguli în ring, însă infirmiera a rămas cu privirea ațintită asupra femeii de lângă ea.

– Am mințit, a spus Margaret. V-am lăsat să credeți că a murit, dar nu e așa. Ne-a părăsit. A plecat acum aproape doi ani și jumătate.

– Mama ta?

– Da.

Margaret și-a fluturat scrisoarea.

– Nu știi de ce am adus-o aici, sus.

Și s-a apucat să vorbească, la început încet, pe urmă ca și cum nu i-ar mai fi păsat că o aude cineva.

Fusese un șoc. Iar asta e puțin spus. Într-o bună zi, când se întorse-
seră acasă, găsiseră cina caldă pe aragaz, cămășile călcate cu grijă și
întinse deasupra sobei, podelele spălate, apoi lustruite, și un bilet.
Mama lor le scrisese că nu mai putea îndura. Așteptase ca frații lui
Margaret să se întoarcă de la război, iar Daniel să împlinească paispre-
zece ani și să devină bărbat, însă acum își considera treaba încheiată. Îi
iubea pe toți, dar trebuia să adune o fărâamă de viață pentru ea, cât mai
avea vreme. Spera ca ei s-o înțeleagă, însă nu se aștepta să fie așa.

Îl rugase pe Fred Bridgeman s-o ia și s-o ducă la gară, de unde
plecase doar cu o valiză de haine, douăzeci și două de lire economi-
site și două dintre fotografiile cele bune ale copiilor, păstrate în salo-
nul din față.

– Domnul Leader, de la casa de bilete, ne-a spus că a luat trenul
spre Sydney. De acolo s-ar fi putut duce oriunde. Am crezut că o să
se întoarcă atunci când o să fie pregătită. Dar n-a mai făcut-o nicio-
dată. Lui Daniel i-a fost cel mai greu.

Frances a luat-o pe Margaret de mână.

– Presupun că toți am fi putut vedea semnele. Dar omul nu se uită,
nu-i așa? Mamele se cuvine să fie extenuate, sătule de viață. Se cuvine
să țipe mult și pe urmă să-și ceară scuze. Se cuvine să aibă dureri de
cap. Probabil că toți am considerat-o parte din decor.

– Ați primit vreodată vești de la ea?

– Ne-a scris de câteva ori, iar tata i-a răspuns și a implorat-o să se
întoarcă, dar când a văzut că nu-l ascultă, a renunțat. Destul de repede,
dacă mă gândesc bine. N-a putut îndura ideea că ea nu-l mai iubea.
Odată ce au acceptat că mama nu avea să se întoarcă, băieții n-au mai
vrut să-i scrie deloc. Așa că... el pur și simplu... ei... s-au purtat ca și
cum ar fi fost moartă. Era mai ușor decât să admită adevărul.

Fata a făcut o pauză.

– Anul ăsta mi-a scris doar o dată. Poate că eu îi amintesc de ceva
ce și-ar dori să uite, de o vinovăție pe care nu vrea s-o simtă. Uneori
cred că cel mai bun lucru pe care l-aș putea face ar fi s-o las în pace.

Margaret a răsucit plicul în cealaltă mână.

- Sunt sigură că n-ar vrea să te facă să suferi, i-a spus încet Frances.

- Dar o face. Tot timpul.

- Tu poți, totuși, să iei legătura cu ea. Vreau să spun că, odată ce va afla unde ești..., cine știe? S-ar putea să-ți scrie mai des.

- Nu despre scrisori e vorba.

Margaret a azvârlit plicul pe punte. Frances s-a luptat cu imboldul de a pune ceva peste el. N-ar fi vrut ca o adiere de vânt să-l împingă peste bord.

- E vorba despre tot. Despre ea... despre ea și despre mine.

- Dar ți-a spus că te iubește...

- Nu înțelegi. Eu sunt fiica ei, nu-i așa?

- Da... însă...

- Atunci cum se presupune că ar trebui să mă simt eu, dacă viața de mamă e atât de rea, încât propria mea mamă și-a dorit mereu cu disperare să fugă?

Fata și-a frecat ochii cu degetele umflate.

- Frances, dacă după ce se va naște ființa asta, dacă după ce copilul va veni în sfârșit pe lume... eu o să trec prin exact același lucru?

Vremea s-a stricat pe la patru și jumătate, tocmai când meciurile de box se terminaseră. Sau când Tims se plictisise de ele. Era greu să-ți dai seama ce se întâmplase. Primele picături mari de ploaie au căzut grele pe punte, iar femeile s-au împrăștiat în grabă, scoțând țipete de sub pălăriile de soare ori cu revistele împăturite deasupra capului, în vreme ce-și adunau la repezeală lucrurile în genți și o zbugheau, ca furnicile, sub punți.

Margaret s-a retras în cabină, pentru a vedea ce face cățelușa, în vreme ce Frances s-a așezat împreună cu Jean în sala de mese de pe punte, uitându-se cum ploaia se prelinge printre dărele de sare de pe hublouri, apoi pătrunde în ramele ruginite. Doar câteva mirese au ales să rămână pe punte, chiar și relativ adăpostite de pereții sălii de mese, căci o furtună pe mare oferă o cu totul altă perspectivă decât una pe uscat. Când vezi la 360 de grade în jurul tău și nimic nu stă între viața umană și nesfârșita întindere a învolburatelor ape cenușii,

deasupra cărora norii tunători se apropie neîncetat dinspre sud, e posibil să te simți prea expus.

Margaret părea să fie într-o stare mai bună după ce vorbise deschis. Plânse puţin, dăduse vina, cu ciudă, pe copil, apoi, surâzând, îşi ceruse scuze de câteva ori. Frances se simţise neajutorată. Ar fi vrut să-i spună câte ceva despre propria familie, dar simţise că asta ar fi presupus explicaţii suplimentare, pe care nu era pregătită să le dea, nici măcar lui Margaret. Prietenia lor îi devenise preţioasă, ceea ce o făcea vulnerabilă. Şi îi trezea o presimţire. Îşi învârtea lingura de metal în cana goală, în vreme ce asculta gemetele navei, zăngănitul foilor de metal ce se încordau unele lângă altele, precum faliile înaintea unui cutremur. Afară, parâmele scârţâiau neconsolate, iar ploaia curgea râuri pe punte.

El unde o fi acum? se întreba Frances. Oare doarme? Visează la copiii lui? La soţia lui? Întocmai aşa cum prietenia cu Margaret adusesese noi emoţii în viaţa ei, şi gândurile legate de familia infanteristului scoteau la iveală ceva din ea care o umplea de ruşine.

Era geloasă. Sentimentul se deşteptase în seara în care Margaret vorbise cu Joe prin radio. Faptul că le auzise schimbul de cuvinte, că o văzuse pe Margaret cum se luminează la faţă datorită simplei speranţe de a auzi câteva vorbe o făcuse pe Frances să-şi dea seama de uriaşul gol din viaţa ei. Simţise o tristeţe care, pentru prima dată, nu-i mai fusese alinată de vederea oceanului. Acum senzaţia de pierdere îi era accentuată de gândurile ce se învârteau în jurul infanteristului şi al familiei lui. Îl considera un prieten, un suflet înrudit. Era tot ce aşteptase vreodată de la un bărbat. Descoperea, însă, că trăirile ei trecuseră graniţa înspre ceva ce nu putea identifica, înspre o sâcâitoare senzaţie de despărţire.

S-a gândit la soţul ei, la „Chalkie“ Mackenzie. Ceea ce simţise când îl întâlnise pentru prima dată fusese complet diferit. Frances şi-a lăsat jos lingura şi s-a silit să se uite la celelalte femei. N-o să fac asta, şi-a spus ea. N-are nici un rost să tânjeşti după lucruri pe care nu le poţi avea. Pe care niciodată nu le-ai fi putut avea. S-a străduit să-şi amintească de începutul drumului, de vremea în care simpla călătorie îi ajungea. Pe atunci era mulţumită, nu-i aşa?

– Bucătarul zice că n-o să fie o furtună urâtă, a spus Jean, întorcându-se la masă cu două cești de ceai.

Părea aproape dezamăgită.

– Se pare că n-o să se întetească prea tare. Păcat! Nu m-a deranjat legănatul când am trecut prin golf. Mă rog, odată ce am încetat să-mi mai vărs mațele. Totuși, el zice că probabil o să mai avem parte de ceva vreme rea după ce o să traversăm Canalul Suez.

Frances se obișnuise cu entuziasmul nefiresc al lui Jean.

– Nu se poate să fie prea mulți pasageri care să se roage pentru vreme rea.

– Eu, da. Îmi doresc o grozăvie de furtună. Una despre care să-i pot povesti lui Stan. Oh, știu că n-o să simțim mare lucru pe o vechitură uriașă cum e nava asta, dar mi-ar plăcea să stau aici, sus, și să mă uit! Ceva palpitant, știi? Ca în filme, dar de-adevăratelea. În ceea ce mă privește, totul devine un pic cam plictisitor.

Frances s-a uitat pe fereastră. La o depărtare neștiută, fulgerele luminau cerul. Ploaia era acum mai deasă, răpăind cu atâta putere pe acoperișul de metal, încât erau nevoite să vorbească mai tare pentru a fi auzite. În celălalt capăt al sălii de mese, câteva mirese arătau spre linia orizontului.

– Of, haide, Frances! Și ție-ți place să-ți pierzi puțin capul, nu-i așa? Uită-te la fulgerul ăla! Vrei să-mi spui că nu te ia cu... știi tu?

Jean a chicotit pe scaunul ei.

– Adică, uită-te la el!

Doar pentru o clipă, Frances și-a îngăduit să privească vijelia prin ochii lui Jean, să lase ca energia ei sălbatică să-i străbată trupul, s-o lumineze, s-o încarce. Însă obiceiurile dobândite în ani de zile erau prea puternice, așa că, atunci când s-a întors către Jean, atitudinea îi era calmă și măsurată.

– Ar fi bine să ai grijă la ce-ți dorești, a spus ea.

Dar a rămas cu ochii îndreptați către furtuna din zare.

Erau pe cale să plece și stăteau una lângă alta în ușa sălii de mese, așteptând ca ploaia să se mai domolească puțin, astfel încât s-o poată rupe la fugă înspre tambuchiul ce ducea către cabine, când a sosit

matrozul. Ud learcă, după drumul scurt străbătut de-a lungul punții, bărbatul a împins ușa, aducând cu sine un val de aer rece, încărcat de ploaie.

– O caut pe Jean Castleforth, a spus el, citind de pe o bucățică de hârtie. Jean Castleforth.

Tonul vocii lui nu prevestea nimic bun.

– Eu sunt.

Jean l-a apucat de braț.

– De ce?

Figura matrozului a rămas de nepătruns.

– Sunteți chemată în biroul căpitanului, doamnă.

Apoi, când a văzut că Jean încremenește, cu o expresie rigidă înțipărită pe chip, i s-a adresat lui Frances, ca și cum fata nici n-ar mai fi fost acolo.

– E una dintre cele tinere, nu? Mi s-a spus că ar fi bine să mai vină cineva cu ea.

Vorbele lui au stăvilit orice alte întrebări. Bărbatul le-a condus în ceea ce, mai târziu, avea să i se pară lui Frances cel mai lung drum scurt din viața ei. Uitând dintr-odată de ploaie, au străbătut cu pași grăbiți puntea hangarelor, au trecut pe lângă magazia cu torpile și au urcat câteva trepte, până când au ajuns în dreptul unei uși. Matrozul a bătut repede în ea. Când a auzit un „intră“, a deschis-o, apoi s-a retras, a întins un braț și ele au intrat. La un moment dat, în timpul drumului, Jean își strecurase mâna într-a lui Frances, iar acum i-o ținea strâns.

Camera, cu ferestre pe trei laturi, era mult mai luminoasă decât culoarul îngust, ceea ce le-a făcut să clipească. În spatele unui geam se zăreau siluetele a trei oameni, doi dintre ei stând cu fața către ele. Frances a observat cu un aer absent că, spre deosebire de oricare altă suprafață de pe vas, podeaua era acoperită cu un covor.

A remarcat cu îngrijorare că era prezent preotul, apoi a recunoscut-o pe femeia-ofițer care dăduse peste ele în seara aceea, în sala motoarelor. Temperatura a părut să scadă brusc, iar pe Frances au cuprins-o fiorii.

Jean privea pe rând chipurile întunecate din fața ei și tremura convulsiv.

– A pățit ceva, nu-i așa? a întrebat ea. Oh, Doamne, o să-mi ziceți că el a pățit ceva? E bine? Spuneți-mi, e bine?

Căpitanul a făcut un scurt schimb de priviri cu preotul, apoi a pășit în față și i-a întins lui Jean o telegramă.

– Îmi pare rău, draga mea, a spus el.

Fata s-a uitat la telegramă, apoi în sus, la căpitan.

– A... U... Ăla e un U?

A urmat cu degetul conturul literelor.

– Z? Citește-mi-o tu, a zis ea și a îndesat hârtia în mâna lui Frances.

Degetele îi tremurau atât de tare, încât foaia a scos un foșnet. Frances a luat telegrama cu stânga, în timp ce cu dreapta o ținea de mână pe Jean. Fata o strângea atât de tare, încât un firicel de sânge i se adunase în buricele degetelor.

Înainte de a citi cu voce tare, Frances a parcurs o clipă conținutul telegramei. Cuvintele i-au căzut din gură ca niște pietre. „Auzit despre purtare la bord. Nu avem viitor.” A înghițit în sec. „Nedorită, nu veni.”

Jean s-a holbat la telegramă, apoi la Frances.

– Ce e? a întrebat ea în tăcere.

După care:

– Mai citește-o o dată.

Frances și-ar fi dorit ca, prin rostirea acelor cuvinte, să existe o cale să le atenueze impactul.

– Nu pricep, a spus Jean.

– Veștile circulă între nave, i-a explicat încet ofițerul. Cineva trebuie să-i fi spus unuia dintre ceilalți marinari, când am acostat în Ceylon.

– Dar nu știa nimeni. În afară de dumneavoastră...

– Când am discutat cu superiorii soțului tău, pentru a verifica telegrama, ei ne-au spus că l-a tulburat destul de mult vestea privind sarcina ta.

Ofițerul a făcut o pauză.

– Din câte înțeleg, conform datelor la care v-ați întâlnit, ar fi imposibil ca el să fie tatăl.

Lui Frances i se părea că femeia vorbea cu cruzime, ca și cum ar fi fost încântată că găsisese alt argument cu care s-o lovească pe Jean. De parcă „nedorită, nu veni” n-ar fi fost îndeajuns de dureros.

Fata se albise la față.

– Dar nu sunt gravidă... aia a fost...

– Probabil că, în situația dată, lui i se pare irelevant.

– Dar n-am avut șansa să-i explic! Trebuie să vorbesc cu el! A înțeles totul greșit!

Frances a intervenit.

– N-a fost vina ei. Serios! A fost o neînțelegere.

Expresia de pe chipul femeii arăta că mai auzise de multe ori replica asta. Bărbații păreau doar jenați.

– Îmi pare rău, a spus căpitanul. Am vorbit cu cei de la Crucea Roșie și se vor face aranjamente pentru întoarcerea ta în Australia. Vei debarca la...

Jean, feroce ca viforul, s-a năpustit cu pumnii strânși asupra femeii-ofițer.

– Ticăloaso! Lua-te-ar dracu' de ticăloasă bătrână!

Până să se repeadă Frances la ea, fata apucase deja să tragă vreo câțiva pumni în capul femeii.

– Târfă bătrână și răzbunătoare! Doar pentru că n-ai fost în stare să-ți găsești pe cineva! a țipat ea.

Nu lua seama nici la bărbații care încercau s-o tragă de acolo, nici la rugămintile stăruitoare ale lui Frances.

– Eu n-am făcut niciodată nimic! striga Jean, iar lacrimile îi șiroiau pe obraji, în vreme ce colega ei de cameră și preotul o țineau în loc, cu fețele înroșite din pricina efortului.

– Eu n-am făcut niciodată nimic! Trebuie să-i ziceți lui Stan!

Camera rămăsese fără aer. Până și căpitanul părea șocat. Făcuse un pas înapoi.

– Să le duc înapoi, domnule?

Frances a văzut că matrozul se întorsese în birou. Jean se potolise. Căpitanul a dat din cap în semn de încuviințare.

– Așa ar fi cel mai bine. O să pun pe cineva să-ți vorbească despre... aranjamente... puțin mai târziu. Când situația se va... liniști.

- Domnule, a spus Frances, gâfâind în timp ce o ținea în brațe pe fata care dârdâia. Cu tot respectul, i-ați făcut un mare deserviciu.

I se învârtea capul din pricina nedreptății.

- Ea a fost doar o victimă în toată povestea asta.

- Ești infirmieră, nu avocat, i-a șuierat femeia-ofițer, ținându-se cu o mână de capul însângerat. Am văzut-o. Sau ai uitat?

Era prea târziu. În timp ce o conducea pe Jean afară din biroul căpitanului, susținută (sau poate doar ținută) din cealaltă parte de matroz, Frances a auzit-o, printre hohotele de plâns ale fetei, pe femeia-ofițer:

- Nu pot să spun că-s surprinsă, se justifica ea, pe un ton plângăreț. Mi s-a zis înainte să pornim la drum. Ba chiar ar trebui să spun că am fost avertizată. Australiencele astea sunt toate la fel.

Capitolul 14

Dacă primiți un pachet cu obiectele personale ale unei rude ori ale unui prieten aflat în armată, asta nu înseamnă că respectivul a dispărut sau a fost ucis... Înainte de a pleca peste hotare, mii de militari își strâng cele mai multe bunuri proprii și cer ca ele să fie trimise acasă. Sfatul autorităților către dumneavoastră este: „Livrarea unor pachete nu reprezintă un motiv de îngrijorare decât dacă sunt însoțite de informații din surse oficiale, trimise prin scrisoare sau telegramă către ruda cea mai apropiată.“

Daily Mail, luni, 12 iunie 1944

Douăzeci și trei de zile

Jean a fost dată jos de pe vas în timpul unei scurte opriri neprogramate în portul Cochin. Nimănui altcuiva nu i s-a permis să coboare pe mal, dar câteva mirese au privit-o cum se urcă într-o bărcuță cu motor și, refuzând să se uite la ele, este dusă spre țărm, având alături un ofițer de la Crucea Roșie, iar în celălalt capăt al ambarcațiunii, valiza și cufărul. Fata nu le-a făcut semne cu mâna.

Frances, care în prima seară o ținuse în brațe pe Jean în momentele de lacrimi și isterie, apoi îi fusese alături când starea de spirit i se preschimbase în ceva mai întunecat, încercase, fără succes, să găsească o cale de a îndrepta situația. Margaret mersese până într-acolo încât ceruse să-l vadă pe căpitan. Acesta fusese foarte amabil, după

cum avea ea să povestească mai târziu, însă dacă soțul n-o mai dorea pe Jean, el nu prea avea ce să facă. Nu spusese chiar „ordinele sunt ordine“, dar asta lăsase să se înțeleagă. Margaret mărturisise că ar fi vrut să-i sucească gâtul nenorocitei aleia de femei-ofițer.

– Am putea să-i scriem soțului ei, propusese Frances.

Însă erau îngrozitor de multe explicații de dat și nu toate puteau fi oferite cu o oarecare acuratețe. Și, până la urmă, câte să-i spună?

În timp ce Jean dormea, cele două femei compuseseră o scrisoare care li se părea atât sinceră, cât și plină de tact. Urmau s-o trimită la următoarea oprire pentru poștă. Dar amândouă știau, deși nici una nu recunoștea, că era puțin probabil ca scrisoarea să schimbe ceva.

Dacă-și puneau mâinile streășină la ochi, abia reușeau să distingă bărcuța ce se oprise lângă debarcader. Sub ceea ce părea a fi o umbră, așteptau două siluete: una i-a luat bagajul lui Jean, cealaltă a ajutat-o pe fată să pășească pe uscat. De la distanța aceea, era imposibil să vezi mai mult.

– N-a fost vina mea, a zis Avice, când tăcerea a devenit apăsătoare. Nu trebuie să vă uitați la mine în halul ăsta.

Margaret s-a șters la ochi și a intrat cu mișcări greoaie.

– E doar al dracului de trist, a spus ea.

Frances n-a scos un cuvânt.

Nu fusese o fată frumoasă sau măcar din cale-afară de plăcută. Dar, în zilele care au urmat, căpitanul Highfield și-a dat seama că nu-și mai putea scoate din minte figura lui Jean Castleforth. Situația ei semănase deranjant de mult cu aceea a unui prizonier de război: coborârea pe uscat, predarea în custodie sigură. Furia neputincioasă, deznădejdea și, în cele din urmă, resemnarea posacă de pe chipul ei.

Se întrebaseră de mai multe ori dacă procedaseră corect. Miresele fuseseră de neclintit, iar revolta potolită din glasul infirmierei îl bântuia încă: „I-ați făcut un mare deserviciu“. Dar ce altceva ar fi putut să facă? Femeia-ofițer n-avea nici o îndoială cu privire la cele văzute. Highfield trebuia să se încreadă în oamenii lui, aceiași pe care îi avertizase că nu va tolera un asemenea comportament. Și, după cum spusese femeia-ofițer, dacă soțul n-o mai voia, ce treabă aveau ei?

Totuși, cele două fete, acuzația vehementă care se citea pe chipul fetei înalte și subțiri, apoi durerea pură de pe figura celei mai tinere, îl făceau să se întrebe cât de multe cereau ei, de fapt, din partea femeilor, ducându-le într-o călătorie atât de lungă, în baza unei promisiuni întemeiate pe atât de puțin. Și punându-le în fața unor asemenea tentații. Asta dacă fusese vorba despre vreo tentație...

Îndepărtarea fetei (a doua care fusese coborâtă în asemenea condiții) aruncase un vâl negru asupra vasului. Căpitanul își dădea seama că miresele se simțeau mai nesigure ca oricând. Îi aruncau priviri piezișe când îl vedeau străbătând punțile pentru a-și face rondul și se îngrămădeau în pragul ușilor, de parcă s-ar fi temut că el le-ar putea hărăzi aceeași soartă. În timpul rugăciunilor, preotul încercase să potolească temerile femeilor cu câteva cuvinte alese cu grijă, însă nu făcuse decât să le sporească frământările. Între timp, femeile-ofițer erau ostracizate. După ce auziseră cum fusese tratată Jean, miresele aleseseră să-și exprime disprețul în diverse feluri, unele mai zgomoatoase decât altele, așa că mai multe femei-ofițer veniseră la Highfield cu lacrimi în ochi.

Cu câteva săptămâni în urmă, căpitanul le-ar fi spus tuturor să se adune. Acum le compătimea cu tristețe. Ele nu aveau o purtare rea, căci nu erau pornite în cine știe ce aventură măreață. Erau, în esență, lipsite de orice putere. Și o asemenea neputință poate trezi emoții neobișnuite, atât în sufletele celor care o trăiesc, cât și ale celor care sunt martori la așa ceva.

În plus, Highfield avea alte griji. Nava, ca și cum ar fi aflat despre soarta ce i se pregătea, suferise o serie de avarii. Cârma se blocase, a treia oară în ultimele zece zile, necesitând o trecere de urgență la sistemul de navigare cu aburi. Lipsa de apă se prelungea, mecanicii neputând să-și explice de ce se tot stricau pompele de desalinizare. Odată ajuns în Aden, vasul trebuia să preia încă paisprezece pasageri civili, inclusiv pe guvernatorul Gibraltarului și pe soția acestuia, care vizitară portul, iar acum trebuiau duși înapoi la reședința lor, și căpitanul nu știa cum avea să se îngrijească de toți. Pe deasupra, îi venea din ce în ce mai greu să-și ascundă șchiopătatul. Cu o zi înainte, Dobson îl întrebase pe un ton înțepător dacă „are vreo problemă”, așa că fusese

nevoit să-și lase toată greutatea pe piciorul rănit, deși acesta îi tremura atât de tare de durere, încât trebuise să-și muște falca să nu geamă de durere. Se gândise să meargă la infirmerie și să vadă dacă exista vreun medicament pe care să-l poată lua. La urma urmei, cheile erau la el. Însă habar nu avea ce doctorie să folosească, iar gândul de a face și mai multe stricăciuni îi dădea fiori. Încă trei săptămâni, își spunea. Mai sunt trei săptămâni, dacă voi putea rezista până atunci.

Una peste alta, iată motivele pentru care se hotărâse să organizeze serata dansantă. Un bun căpitan face tot ce-i stă în putere pentru a garanta fericirea și bunăstarea tuturor pasagerilor săi. Puțină muzică și câteva momente în care, atent supravegheați, bărbații și femeile să relaționeze aveau să le facă bine tuturor. Și, dintre toți oamenii, el înțelegea cel mai bine nevoia unei diversiuni.

Maude Gonne nu se simțea prea bine. Poate că o apăsa atmosfera tristă din micuța cabină ce părea goală fără prezența clocotitoare a lui Jean. Poate că era doar efectul celor câteva săptămâni în care mâncase prost și stătuse închisă în căldură. N-avea poftă de mâncare și era apatică. Abia dacă o mai interesau drumurile până la baie sau ieșirile nocturne pe punte și nu mai adulmeca neobișnuitul aer sărat de sub diversele lucruri sub care alegeau s-o ascundă. Slăbise și părea a naibii de ușoară, cu trupul firav.

Frances stătea pe patul ei și mângâia cu o mână capul cățelușei, care dădea să adoarmă răsuflând greu, cu ochii pe jumătate închiși. Din când în când, poate amintindu-și de prezența femeii, dădea din coadă, ca și cum și-ar fi exprimat cu politețe recunoștința. Draga de ea, era o cățelușă tare dulce.

Margaret se simțea vinovată. Îi spusese lui Frances că n-ar fi trebuit nicidecum să ia animalul în călătorie. Ar fi trebuit să se gândească la căldură, la faptul că avea s-o țină mereu închisă, apoi s-o lase în singurul cămin pe care-l cunoscuse vreodată, lângă câinii tatălui ei, să alerge pe nesfârșitele spații verzi, unde fusese fericită. Frances știa că nevroza asta, neobișnuită pentru Margaret, era ecoul tăcutelor gânduri ascunse ale fetei: dacă nu putea să se îngrijească nici măcar de o cățelușă, atunci ce speranțe...?

– Hai s-o ducem la o plimbare pe sus! a spus infirmiera.

– Ce?

Margaret s-a răsucit în patul ei.

– O băgăm în coșul tău și o acoperim cu o eșarfă. Ceva mai departe de baie e o turelă unde nu se duce nimeni. Ce-ar fi să stăm puțin acolo, iar Maude să se poată bucura de aerul proaspăt din timpul zilei?

Frances își dădea seama că pe Margaret o neliniștea ideea, însă nu prea avea alte variante.

– Uite, vrei s-o duc eu? a întrebat ea văzând cât de obosită era prietena ei.

Disconfortul o împiedicase zile întregi să doarmă ca lumea.

– Vrei? Mi-ar prinde bine un pui de somn.

– O s-o țin afară cât pot de mult.

Frances a coborât în grabă pe puntea C, conștientă de faptul că, dacă urma să pară stăpână pe ea, cel mai probabil nimeni nu avea s-o oprească. Mai multe pasagere își asumaseră deja unele îndatoriri pe vas, făcând muncă de cancelarie sau gătind. Unele se alăturaseră chiar recent înființatei Vopsitorii a Mireselor, așa că apariția unei femei pe o punte care până atunci fusese considerată teritoriu rezervat personalului de serviciu nu mai era atât de anormală pe cât părea cu două săptămâni în urmă.

Infirmiera a deschis micul tambuchi, apoi și-a lăsat capul în jos, a pășit afară și a proptit ușa în spatele ei, astfel încât să rămână deschisă. Ziua era însorită, iar căldura plăcută, nu apăsătoare. O adiere blândă a săltat eșarfa de mătase ce acoperea coșul adus de Frances și un năsuc negru a ieșit iute la iveală, tresărind.

– Așa, fată dragă, a murmurat femeia. Vezi dacă te ajută!

Câteva minute mai târziu, Maude Gonne mâncase un biscuit și un rest de șuncă, primele îmbucături de care se arătase interesată în ultimele două zile.

Frances a stat acolo, cu cățelușa în poală, vreme de aproape o oră, urmărind valurile ce se rostogoleau sub ea și ascultând, dinspre puntea de decolare de deasupra, frânturi de conversație sau ocazionale hohote de râs, întrerupte de câte o chemare prin megafon. Chiar dacă

își simțea hainele îmbâcsite, căci nu le mai spălase de câteva zile, iar mișcările trupului ei împrăștiu, din când în când, mirosuri care o făceau să tânjească după o baie, Frances știa că avea să ducă dorul navei. Zgomotele acesteia îi deveniseră suficient de familiare încât s-o aline. Nici măcar nu mai era sigură că își dorea, la fel ca toată lumea, să debarce la Aden.

Pe infanterist nu-l mai văzuse de două zile.

În serile precedente un alt militar stătuse de pază și cu toate că Frances își petrecuse neobișnuit de mult timp rătăcind dintr-un capăt în celălalt al vasului, el nu se ivise. Pentru scurtă vreme se întrebase dacă nu cumva bărbatul se îmbolnăvise și o apucase neliniștea la gândul că avea să fie tratat de doctorul Duxbury. Apoi își spusese să nu mai fie ridicolă. Probabil era mai bine că nu-l văzuse. O tulburase îndeajuns alungarea lui Jean și fără un nedorit amor de școlăriță.

Dar, după aproape un ceas, când tocmai se pregătea să se întoarcă înăuntru, Frances s-a trezit tresărind și făcând un pas înapoi. Deși mulți dintre colegii lui își etalau deja trupurile bronzate de soarele Pacificului, bărbatul ce se apropia avea chipul palid și ochii încă încercănați, trădând nopțile nedormite, însă nu încăpea îndoială că el era. Mișcările degajate ale umerilor lui dreپți, îmbrăcați în uniforma kaki, sugerau o forță pe care Frances n-o observase câtă vreme bărbatul stătuse neclintit în fața ușii lor. Ținea pe umăr o raniță, iar femeia a încremenit la gândul că infanteristul s-ar fi putut pregăti să părăsească vasul.

Fără să știe ce face, Frances s-a furișat înapoi lângă perete și, cu o mână lipită de piept, l-a ascultat cum trece pe lângă ea de-a lungul culoarului. O depășise deja cu câțiva pași, când și-a încetinit mersul. Frances, ținându-și inexplicabil respirația, și-a dat seama că el avea să se oprească. Ușa s-a întredeschis, și din spatele ei s-a ivit capul lui, la nici un metru distanță. Bărbatul i-a zâmbit. Era un zâmbet sincer, care părea să-i îmblânzească trăsăturile ascuțite ale feței.

– Te simți bine? a întrebat-o el.

Femeia n-avea cuvinte pentru a-și explica prezența în ascunzătoare. Era conștientă că se înroșise și a dat să spună ceva, apoi a dat doar din cap în semn de încuviințare.

Infanteristul i-a aruncat o privire iscoditoare, după care și-a coborât ochii către coș.

– Acolo e cine cred eu că e? a șoptit el.

Sunetul vocii lui i-a făcut pielea ca de găină.

– Nu se simte foarte bine, a răspuns Frances. M-am gândit că are nevoie de aer curat.

– Ai grijă să te ții departe de puntea D. Se fac inspecții și tot felul de lucruri de acest gen.

Bărbatul s-a uitat peste umăr, ca pentru a se asigura că nu mai e nimeni prin preajmă.

– Îmi pare rău pentru prietena ta, i-a spus el. Nu mi s-a părut corect.

– Nici n-a fost, a zis Frances. Nu era vinovată de nimic din ce s-a întâmplat. E doar o copilă.

– Ei bine, marina militară poate fi o gazdă neiertătoare.

Infanteristul a întins o mână și i-a atins ușor brațul.

– Totuși, e totul OK?

Femeia s-a înroșit iar, așa că el a încercat să se corecteze.

– Vreau să spun cu voi, celelalte? Vă simțiți bine?

– Ah, suntem bine, i-a răspuns ea.

– Vă trebuie ceva? Mai multă apă de băut? Mai mulți biscuiți?

În colțurile ochilor lui se formaseră câte trei cute. Când vorbea, ele se adânceau, mărturie a anilor pe care bărbatul și-i petrecuse în aerul sărat și, poate, uitându-se printre pleoape către cer.

– Pleci undeva? l-a întrebat Frances, arătând către raniță.

Orice, numai să nu se mai holbeze la el.

– Eu? Nu... Asta-i doar uniforma mea cea bună.

– Aha!

– În seara asta sunt din nou liber, a continuat el.

I-a zâmbit, ca și cum asta ar fi fost un lucru bun.

– Vii la serata dansantă?

– Poftim?

– N-ai auzit? În seara asta o să aibă loc o serată dansantă pe puntea de decolare. Ordinele căpitanului.

– Oh! a exclamat ea, mai tare decât intenționase. Oh! În regulă!

– Sper ca mai întâi să se dea puțin drumul la apă, a rânjit el. Voi, fetelor, o s-o luați la goană când o să dați de mirosul a o mie de mateloți asudați.

Frances și-a coborât privirea către pantalonii ei șifonați, însă atenția lui se îndreptase spre o siluetă îndepărtată.

– Ne vedem acolo, sus, i-a spus bărbatul, reluându-și expresia de infanterist.

Apoi, dând din cap cu o mișcare ce aproape că ar fi putut fi luată drept un salut milităresc, s-a făcut nevăzut.

Orchestra Infanteriei Marine Britanice ședea pe postamentul special improvizat lângă sala de mese de pe punte, nu departe de insula vasului, și tocmai începuse să cânte *I've Got You Under My Skin*. Motoarele *Victoriei* erau oprite pentru reparații, așa că nava plutea senină și nemișcată pe apele liniștite. Pe punte, câteva sute de mirese, îmbrăcate în cele mai bune rochii ale lor (în măsura în care li se permisesse accesul la ele), se învârteau pe ringul de dans, unele în compania bărbaților, altele, chicotind, două câte două. În jurul insulei fuseseră instalate mese și scaune aduse din sala de mese, ocupate acum de cei ce nu mai puteau sau nu mai voiau să danseze. Deasupra lor, pe cerul indian, stelele scânteiau ca niște policandre, scaldând marea în raze argintii.

Cu un mic efort de imaginație și dacă ignori tunurile, puntea zgâriată ori scaunele și mesele șubrede, te-ai fi putut crede în oricare dintre marile săli de bal ale Europei. Pe căpitan îl bucura neașteptat de mult spectacolul, considerând (cu ceva sentimentalism, trebuia să admită) că era nici mai mult, nici mai puțin decât ceea ce merita bătrânica în ultima ei călătorie. Puțin fast și câteva zorzoane. O mică petrecere.

Bărbații, gătiți în cele mai bune uniforme de dril, păreau veseli cum nu mai fuseseră de zile bune, în vreme ce miresele (revoltate după închiderea temporară a salonului de coafură) se înveseliseră și ele simțitor, grație introducerii dușurilor de urgență cu apă sărată. Highfield se gândea că le prinsese bine tuturor să aibă o scuză pentru

a se aranja un pic. Până și militarilor le plăcea să se fâlească în ținutele tropicale de paradă.

Stăteau în pâlcuri deja bine stabilite sau sporovăiau în grupuri, bărbații uitând pentru o vreme de precizia structurii ierarhice. Ce naiba? își zisese căpitanul, când una dintre femeile-ofițer îl întrebase dacă vrea să impună separarea „cuvenită”. Călătoria era deja extraordinară.

– Cât timp îi trebuie *Victoriei* să-și umple rezervoarele, domnule căpitan Highfield?

Lângă el stătea una dintre pasagere, o membră a serviciului auxiliar feminin al forțelor maritime britanice, pe care Dobson i-o prezentase cu o jumătate de oră în urmă. Era mărunțică, brunetă, foarte serioasă și îl descususe atât de mult în legătură cu caracteristicile vasului, încât căpitanul fusese tentat s-o întrebe dacă nu cumva spionează pentru japonezi. Dar n-o făcuse. Nu știa de ce, însă ea nu-i părea genul care să aibă simțul umorului.

– Tu știi? Eu nu cred că ți-aș putea spune pe nepregătite, a mințit el.

– Ceva mai mult decât le trebuie băieților tăi, a murmurat doctorul Duxbury, apoi a început să râdă.

Drept mulțumire pentru dârzenia cu care înfruntaseră situația apei, căpitanul Highfield le promisese tuturor câteva „înghițituri” suplimentare de rom. Doar ca să mai încălzească puțin seara, anunțase el, în uralele oamenilor. Bănuia, totuși, că doctorul Duxbury își făcuse cumva rost de o porție mai mare decât cea cuvenită.

Ce naiba? și-a zis din nou Highfield. Tipul oricum avea să dispară curând. Iar pe el îl durea piciorul atât de tare în seara aceea, încât se gândea să ia la rândul lui câteva înghițituri în plus. Dacă situația apei ar fi fost alta, și-ar fi pus piciorul rănit într-o baie rece (asta părea să-i mai aline suferința), însă așa îl aștepta încă o noapte aproape nedormită.

– Ați luptat alături de multe portavioane americane? l-a întrebat femeia. În Golful Persic, am acostat lângă USS *Indiana* și trebuie să vă spun că navele americane par mult superioare vaselor noastre.

– Știi multe despre vapoare, nu-i așa? a spus doctorul Duxbury.

– Sper că da, i-a răspuns pasagera. De patru ani fac parte din serviciul auxiliar al forțelor maritime.

Medicul n-a părut s-o audă.

– Aduci cu Judy Garland. Ți-a zis mai zis cineva treaba asta? Ai văzut-o vreodată în *Me and My Girl*?

– Mă tem că nu.

Hai că începe! s-a gândit căpitanul. El îndurase deja mai multe cine în compania doctorului mandatat și cel puțin jumătate dintre ele culminaseră cu momentul în care individul se apucase să-și lălăiască melodiile lui îngrozitoare. Duxbury vorbea atât de mult despre muzică și atât de puțin despre medicină, încât Highfield se întreba dacă n-ar fi trebuit ca marina să-i verifice mai atent calificarea înainte de a-l angaja. Totuși, în ciuda îndoielilor lui, nu ceruse un al doilea medic, așa cum poate că ar fi făcut în călătoriile trecute. Își dădea seama, cu o muștrare de conștiință, că firea distrată a lui Duxbury îi convenea, căci nu-și dorea un ins eficient, care să pună prea multe întrebări cu privire la piciorul lui.

Căpitanul a aruncat o ultimă privire înspre adunarea veselă dinaintea lui. Orchestra începuse un vioi dans scoțian, iar fetele chiuiau și se învârteau, cu pași ușori și obraji aprinși. Apoi s-a uitat la Dobson și la căpitanul de infanterie, care discutau lângă bărcile de salvare cu un căpitan de aviație. Munca lui luase sfârșit. De acum înainte puteau să preia ei controlul. El oricum nu fusese niciodată grozav la petreceri.

– Mă scuzați, a spus și s-a ridicat, cuprins de dureri. Trebuie să mă ocup de o mică problemă.

Și, zicând acestea, Highfield s-a întors înăuntru.

– Lui Jean i-ar fi plăcut la nebunie, a zis Margaret.

Așezată pe un scaun comod, adus de Dennis Tims din camera de odihnă a ofițerilor, și cu umerii acoperiți de un șal, fata radia de bucurie. Un somn bun și înzdrăvenirea lui Maude Gonne îi îmbunătățiseră semnificativ starea de spirit.

– Biata Jean, a replicat Frances. Mă întreb ce-o fi făcând.

Avice, aflată puțin mai încolo, dansa cu unul dintre ofițerii îmbrăcați în alb. Părul ei, coafat cu grijă la salon, arunca sclipiri de culoarea

mierii sub luminile lămpilor cu arc, în vreme ce talia suplă și fusta cu pliuri complicate nu-i trădau în nici un fel sarcina.

– Nu cred că femeia de colo își face prea multe griji, nu-i așa? a comentat Margaret, dând din cap.

La nici două ore după plecarea lui Jean, Avice îi transformase patul într-un spațiu de depozitare a rochiilor și încălțărilor pe care voia să și le aducă din cufăr.

Frances se înfuriase atât de tare, încât fusese nevoită să se lupte cu imboldul de a le azvârli pe toate pe jos.

– Care-i problema? protestase Avice. Nu e ca și cum i-ar mai trebui acum.

Încă sărbătorea faptul că, în acea după-amiază, câștigase întrecerea „cel mai ingenios mod de a folosi materialele de bricolaj”, cu poșeta ei de seară împodobită. Mai târziu avea să le spună fetelor că, dacă ar fi fost să iasă seara în oraș, n-ar fi acceptat să poarte poșeta respectivă nici la doi metri distanță de ea. Important era s-o învingă pe Irene Carter. Acum se afla cu două puncte înaintea ei în concursul pentru titlul de regină a *Victoriei*.

– Și nu cred că-și face griji pentru ceva...

Frances s-a oprit.

– Hai să nu ne mai gândim la așa ceva în seara asta, ce zici? Acum nu mai avem ce face.

– Nu, a recunoscut Frances.

Pe ea n-o interesaseră niciodată în mod special hainele și, cam de când se știa, se refugiase cu dragă inimă în uniformă. Nu-și dorise nicicând să atragă atenția asupra ei. Și-a netezit fusta. Pe lângă podoa-bele cu care se împăunau celelalte femei, rochia pe care cândva o considerase elegantă i se părea acum de prost-gust. Dintr-un capriciu, își desfăcuse cocul strâns la ceafă și se privise în oglinjoara din cabină, văzând cum părul care i se revărsa pe umeri îi îndulcea trăsăturile. Acum, înconjurată de toate acele coafuri aranjate cu grijă, după ore în șir de stat cu bigudiuri și loțiuni fixative, se simțea banală, imperfectă și tânjea după sentimentul de siguranță pe care i-l dădeau acele ei de păr. S-a întrebat dacă i-ar putea vorbi lui Margaret despre temerile ei, dacă ar putea căuta o alinare. Dar chipul transpirat al

prietenei sale și trupul ei umflat, îndesat în aceeași rochie de pânză cadrilată pe care o purtase în ultimele patru zile, i-au oprit întrebarea pe buze.

– Să-ți aduc ceva de băut? a spus ea în schimb.

– Of, frumoaso, credeam că nu mă mai întrebi, a exclamat Margaret pe un ton prietenos. M-aș duce eu, dacă n-ar fi nevoie de o macara ca să mă salte de pe scaunul ăsta.

– O să-ți aduc niște suc.

– Domnul să te aibă în pază! Tu nu vrei să dansezi?

Frances s-a oprit.

– Ce?

– Să știi că nu trebuie să stai cu mine. Mă descurc. Du-te și distrează-te!

Infiriera a strâmbat din nas.

– Sunt mai fericită pe margine.

Margaret a dat din cap în semn de încuviințare și a ridicat o mână.

Nu era tocmai adevărat. În seara aceea, ocrotită de semiîntuneric, de atmosfera mai plăcută și de muzica datorită căreia ceilalți nu-i mai dădeau atenție, Frances simțise că i se strecoară în suflet dorul de a fi una dintre acele fete ce se învârtteau pe ringul de dans. Nimeni n-ar fi judecat-o pentru asta. Nimeni n-ar fi luat-o în seamă. Toți păreau a fi acceptat că dansul era doar atât: o nevinovată diversiune, o plăcere simplă, furată sub lumina lunii.

A luat două pahare cu suc și s-a întors la Margaret, care-i urmărea pe dansatori.

– Eu nu m-am dat niciodată în vânt după dansuri, i-a mărturisit fata, și totuși, uitându-mă acum la lumea de colo, aș da orice ca să fiu printre ei.

Frances a făcut semn cu capul înspre pânțele lui Margaret.

– Nu mai e mult, i-a zis ea. Pe urmă o să poți traversa jumătate din Anglia în pași de foxtrot.

Își spunea că n-avea nici o importanță că nu-l văzuse. Că ar putea fi chiar de preferat să nu-l întâlnească, având în vedere că arăta așa cum arăta. El probabil era pierdut în mulțimea aceea întunecată, dansând cu vreo fată drăguță, gătită într-o rochie viu colorată și o

pereche de pantofi satinați. Ea oricum se obișnuise atât de tare să-i respingă pe bărbați, încât nici n-ar fi știut cum să se poarte altfel.

Singurele petreceri la care luase parte ca adult fuseseră cele organizate în saloanele de spital, iar acolo dansurile fuseseră ușoare. Dansase ori cu colegii ei, care îi erau, în majoritate, vechi prieteni și deci rămâneau la o distanță respectuoasă, ori cu pacienții, care-i trezeau un vag sentiment matern și care, în general, păstrau o oarecare stimă pentru oricine făcea parte din „personalul medical“. Deseori, Frances se trezea șoptindu-le să „aibă grijă cu piciorul ăla“ sau asigurându-se că se simt bine și după ce au traversat ringul de dans. Asistentă-șefă, Audrey Marshall, glumise spunându-i că se poartă ca și cum i-ar scoate la o promenadă medicală. Frances nici n-ar fi știut cum să se comporte cu acei bărbați care râdeau plini de ei, unii părând atât de chipeși în uniforme lor de gală, încât îi tăiau răsuflarea. N-ar fi știut cum să poarte conversații ori să flirteze fără o intenție anume. S-ar fi simțit prea rușinată în anosta ei rochie de un albastru pal, pe lângă ținutele superbe ale celorlalte.

– Bună! a salutat-o el, așezându-se alături. Mă întrebam unde te-aș putea găsi.

Frances abia dacă mai putea vorbi. Ochii lui negri o priveau fără șovăială din mijlocul unui chip îmblânzit de luminile nopții. Simțea pe pielea lui un iz de acid fenic, miros specific materialului din care îi era făcută uniforma. Mâna lui stătea așezată pe masa din fața ei și a trebuit să se lupte cu pornirea irațională de a i-o atinge.

– Mă întrebam dacă ți-ar plăcea să dansezi, i-a spus bărbatul.

Frances s-a holbat la mâna lui și, pusă în fața posibilității ca aceasta să i se așeze pe talie, ca trupul lui să se lipească de al ei, a simțit că intră în panică.

– Nu, a răspuns brusc. De fapt, eu... eu tocmai plec.

Au urmat câteva clipe de tăcere.

– E târziu, a admis el. Speram să urc mai devreme, dar am avut un mic incident jos, în bucătărie, și câțiva dintre noi au fost chemați pentru a lămuri situația.

– Oricum, îți mulțumesc, a zis ea. Sper să te bucuri de restul serii.

Avea un nod în gât. Și-a strâns lucrurile, iar el s-a ridicat pentru a o lăsa să treacă.

– Nu pleca! a intervenit Margaret.

Frances s-a întors.

– Haide! Pentru numele lui Dumnezeu, femeie, mi-ai ținut companie toată afurisita de seară, dar acum măcar atât poți să faci: să dai o tură pe ringul de dans. Arată-mi ce pierd!

– Margaret, îmi pare rău, dar eu...

– Îți pare rău, dar ce? Of, hai, Frances! N-are nici un rost să stăm amândouă ca niște mimoze. Bagă viteză! cum ar fi spus draga noastră prietenă. Un dans pentru Jean.

Frances s-a uitat din nou la el, apoi la puntea aglomerată, la nesfârșitul vârtej de culori și nuanțe de alb, neștiind sigur dacă o speria intrarea în mulțime sau apropierea de el.

– Dă-i drumul, femeie!

El îi era încă alături.

– Un dans scurt? a întrebat-o, întinzându-i brațul. Ar fi plăcerea mea. Temându-se să vorbească, Frances l-a luat în tăcere de braț.

În seara aceea nu avea să se gândească la cât de puțin posibil era totul. La faptul că în ea se treziseră sentimente despre care își spusese cu multă vreme în urmă că sunt primejdioase. La faptul că, în mod inevitabil, aveau să existe consecințe dureroase. Pur și simplu a închis ochii, s-a întins pe spate în pat, apoi și-a îngăduit să se cufunde în momentele pe care le închisese în adâncul sufletului: cele patru dansuri în timpul cărora el o ținuse la piept, cu o mână strângând-o pe a ei, iar cu cealaltă sprijinindu-i mijlocul; faptul că, în timpul ultimului dans, deși el rămăsese, în mod regulamentar, la o distanță de câțiva centimetri, ea tot reușise să-i simtă răsuflarea pe gâtul gol.

Și-a amintit privirea lui în clipele în care îi dăduse drumul. Oare fusese vreun regret în lentoarea cu care degetele lui se desprinseseră de ale ei? Oare făcea vreun rău cuiva dacă-și închipuia că fusese? Oare nu existase o ciudată forță a expresivității în modul lui de a-și pleca fruntea spre a ei și a-i spune, cât se poate de încet, „mulțumesc“?

Sentimentele pe care le avea pentru el o uimeau și o rușinau. Totuși, descoperirea capacității de a nutri asemenea trăiri îi trezea cheful de a cânta. Emoțiile haotice, copleșitoare, de care avusese parte în acea seară o făceau să se întrebe dacă nu cumva căzuse pradă vreunui virus transmis pe mare. Niciodată nu se mai simțise atât de înfierbântată, incapabilă să-și adune cum se cuvine gândurile. Și-a mușcat mâna, încercând să oprească valul de isterie ce i se umfla în piept și amenința să se spargă în numai Dumnezeu știa ce. S-a silit să respire adânc, străduindu-se să-și recapete calmul interior care-i oferise mângâiere în ultimii șase ani.

Fusese doar o serată dansantă.

– O serată dansantă, a șoptit ea ca pentru sine, trăgându-și cearșaful deasupra capului.

De ce nu poți fi recunoscătoare pentru asta?

A auzit pași, apoi voci bărbătești. Cineva discuta cu infanteristul din fața ușii, un tânăr înlocuitor cu păr roșcat și ochi somnoroși. Frances a rămas întinsă, ascultând doar pe jumătate, întrebându-se dacă era momentul schimbului de tură. După aceea s-a ridicat în capul oaselor.

Era el. A rămas neclintită preț de încă un minut, verificând dacă nu cumva s-a înșelat, după care a coborât pe nesimțite din pat, cu inima lovindu-i pieptul ca un ciocan. S-a gândit la Jean și au cuprins-o fiori reci. Poate că atracția față de el o orbise într-atât, încât nu văzuse ceea ce se afla chiar în fața ochilor ei.

Și-a lipit urechea de ușă.

– Ce părere ai? întreba el.

– A fost o oră bună, i-a răspuns celălalt infanterist, dar presupun că n-ai de ales.

– Nu-mi place, a continuat el. Nu-mi place deloc să fac așa ceva.

Frances s-a îndepărtat de prag și, chiar în momentul acela, mânerul s-a răsucit, iar ușa s-a deschis fără zgomot. Chipul lui s-a strecurat înăuntru, un ecou al celui de mai devreme, și a surprins-o acolo, șocată și albă la față în fâșia de lumină ce pătrundea dinspre becurile de pe culoar.

– Am auzit voci, a explicat ea, conștientă că era mai mult dezbrăcată.

Și-a înhățat din spate șalul, pe care și l-a aruncat peste trup, strângându-l bine în jurul ei.

– Îmi pare rău că te deranjez, i-a spus el cu voce scăzută și zorită, dar jos a avut loc un accident. Mă întrebam... Uite ce e, avem nevoie de ajutorul tău.

Serata dansantă se încheiase cu câteva întâlniri neoficiale în diverse părți ale vasului. Una dintre ele se mutase între pereții încinși ai sălii motoarelor de la babord, unde un mecanic valsase cu o mireasă de-a lungul pasarelelor ce flancau motorul principal. Informațiile pe care le avea infanteristul până în momentul acela nu era foarte clare, însă cei doi căzuseră în puțul ce adăpostea motorul. Bărbatul era inconștient, iar femeia avea o tăietură urâtă pe față.

– Din motive evidente, nu-l putem chema pe medicul navei. Dar trebuie să-i scoatem de acolo înainte să se schimbe tura.

Bărbatul a șovăit.

– Ne-am gândit... Eu m-am gândit că ne-ai putea ajuta.

Frances și-a strâns brațele în jurul trupului.

– Îmi pare rău, a șoptit ea. Nu pot coborî acolo. Va trebui să apelezi la altcineva.

– O să fiu de față. O să rămân lângă tine.

– Nu despre asta e vorba...

– N-ai de ce să-ți faci griji, pe cuvântul meu. Ei știu că ești infirmieră.

Atunci s-a uitat în ochii lui și a înțeles ce voia el să spună.

– N-are cine altcineva să ne ajute, a continuat bărbatul și s-a uitat repede la ceas. Ne-au mai rămas doar vreo douăzeci de minute. Te rog, Frances!

Nu-i mai spusese niciodată pe nume. Nici nu-și dăduse seama că el i-l știa. Vocea lui Margaret a răzbătut încet prin întuneric.

– Vin și eu cu tine. O să-ți stau alături. Dacă te-ai simți mai bine cu câteva dintre noi în jur.

Pe Frances o chinuia nehotărârea, zăpăcită de apropierea lui.

– Uită-te doar la ei, te rog! Dacă e ceva cu adevărat grav, atunci o să-l trezim pe doctor.

– Să-mi iau trusa, a spus femeia.

A întins mâna sub pat, după cutia de tablă. De cealaltă parte, Margaret s-a ridicat cu greu și s-a îmbrăcat cu un capot care acum abia dacă-i mai acoperea pânțele. Apoi a strâns-o discret de braț pe Frances.

– Unde mergeți? a întrebat Avice și a tras de întrerupătorul becului.

S-a ridicat în capul oaselor, clipind somnoroasă în timp ce lumina inunda încăperea.

– Ieșim numai să luăm o gură de aer curat, i-a răspuns Margaret.

– Nu m-am născut ieri.

– Mergem să ajutăm doi oameni care au fost răniți jos, a spus atunci fata. Vino cu noi, dacă vrei.

Avice s-a uitat la ele, ca și cum și-ar fi cântărit hotărârea.

– Măcar atât ai putea să faci, a continuat Margaret.

Avice a alunecat jos de pe pat, s-a strecurat în capotul ei din mă-tase de culoarea piersicii, a trecut pe lângă infanteristul care, cu un deget așezat pe buze, i-a ținut ușa deschisă, apoi le-a urmat în timp ce străbăteau pe tăcute culoarul, îndreptându-se către scări.

În spatele lor, infanteristul roșcat și-a reluat poziția, păzind o cabină în care acum nu se mai afla decât o cățelușă adormită.

Înainte să-i vadă, au auzit voci venind din străfundurile navei, de la capătul a ceea ce lui Margaret îi păreau a fi nesfârșite șiruri de trepte și culoare înguste, care duceau până la sala motorului de la babord. Era o căldură puternică. Luptându-se să țină pasul cu ceilalți, Margaret a început să gâfâie, fiind nevoită să-și șteargă deseori fruntea cu mâneca. Simțea în gură gust de ulei. Atunci le-a ajuns la urechi un plânset strident, întrerupt de un vălmășag de voci șoptite, atât bărbătești, cât și femeiești, unele certându-se, altele ademenitoare, toate având în fundal un amestec intens de bufnituri și zăngănituri, sunetul uriașei inimi a bestiei. Poate ca reacție la zgomote, Frances a grăbit pasul și aproape că a luat-o la fugă, împreună cu infanteristul, de-a lungul culoarului.

Margaret a ajuns în sala motoarelor cu câteva secunde în urma tuturor celorlalți. Când a deschis în sfârșit tambuchiul, căldura era atât de dogoritoare, încât a trebuit să stea o clipă nemișcată, pentru a se acomoda.

A pășit pe pasarela din interior, apoi s-a uitat în jos, în direcția din care se auzea larma. La vreo patru metri și jumătate sub ei, într-un puț uriaș săpat în podea, ce aducea puțin cu un ring de box scufundat, un tânăr marinăr zăcea pe jumătate întins pe podea, sprijinit dintr-o parte de o mireasă care plângea, iar din cealaltă parte de un prieten. Un joc de cărți fusese evident abandonat pe o ladă dintr-un colț, în vreme ce pe podea erau împrăștiate câteva pahare răsturnate. În mijloc, motorul uriaș (un organ labirintic format din țevi și valve) pompa și scrâșnea din enormele lui părți metalice într-un ritm constant, asurzitor. Din timp în timp, valvele scoteau șuierând nori de aburi, ca într-o melodie infernală. În capătul cel mai îndepărtat, pitită sub pasarelă, o altă mireasă se ținea de o parte a feței și plângea.

– Totuși el ce-o să zică? Ce-o să creadă despre mine?

În față, Frances alerga către scara ce ducea în măruntaiele motorului, pășind fără zgomot pe podeaua din metal striat. Și-a croit drum prin mulțimea amețită de băutură, s-a lăsat în genunchi și a examinat ceea ce se afla sub cârpa murdară și plină de sânge cu care era înfășurat brațul bărbatului.

Margaret s-a sprijinit de cablul metalic care servea drept balustradă și s-a uitat cum una dintre celelalte fete îi desprinde miresei vătămate mâna de pe tâmplă și îi tamponează rana vineție cu o cârpă udă. Câțiva matrozi, îmbrăcați încă în uniforme cele bune, se învârtteau în jurul întregii scene, dând la o parte bucăți de balustradă și niște tuburi de oxigen supradimensionate. Doi dintre ei fumau, trăgând cu sete din țigări, așa cum fac oamenii aflați în stare de șoc. Pe lângă pereți, țevile motorului luceau în lumina slabă.

– S-a răsturnat peste balustradă și tuburile au căzut peste el, a strigat unul dintre bărbați. Nu ți-aș putea spune unde l-au nimerit. Avem noroc că n-a sărit în aer toată șandramaua.

– De câtă vreme și-a pierdut cunoștința?

Frances vorbea cu glas ridicat, pentru a se face auzită peste larma motorului.

– Cine mai e rănit?

Acum nu mai exista nici urmă de precauție în atitudinea ei. Era electrizată. Lângă ea, infanteristul, care-și descheiase gulerul uniformei de paradă, îi urma instrucțiunile și căuta diverse obiecte în trusa ei medicală. La rândul lui le dădea ordine marinarilor rămași, dintre care doi au țâșnit pe scară în sus, aparent bucuroși să se dea la o parte din drum.

Avice stătea pe pasarelă, cu spatele spre perete. Neliniștea de pe chipul ei îi dădea de înțeles lui Margaret că fata luase deja o hotărâre: acela nu era un loc în care să-și dorească să se afle. Margaret și-a amintit brusc de Jean și, pentru o clipă, s-a întrebat dacă vreuna dintre ele era în siguranță, având în vedere pedeapsa primită de colega lor. Dar apoi i-a aruncat o privire lui Frances, care tocmai se aplecase deasupra bărbatului inconștient și îi verifica pupilele cu o mână, în vreme ce cu cealaltă scotocea prin trusa medicală, și a știut că nu putea să plece.

– Își revine. Cineva să-i țină capul într-o parte, vă rog. Cum îl cheamă? Kenneth? Kenneth, a strigat infirmiera, poți să-mi spui unde te doare?

L-a ascultat, după care i-a ridicat o mână și l-a tras de fiecare deget.

– Deschide-mi aia, te rog!

Infanteristul a întins mâna spre locul indicat de ea și a scos ceea ce părea a fi o trusă de cusut. Margaret s-a întors cu spatele. Sub tălpile ei, pasarela vibra în ritmul motorului.

– La ce oră au zis că o să se schimbe tura? a întrebat agitată Avice.

– Peste paisprezece minute, i-a răspuns Margaret.

Se întreba dacă n-ar trebui să coboare și să le aducă aminte cât era ceasul, dar părea să n-aibă nici un rost: mișcările lor erau cât se poate de grăbite.

Când s-a întors la loc, atenția i-a fost atrasă de un bărbat. Acesta stătea așezat pe podea, într-un colț, iar Margaret și-a dat seama că, de câteva minute încoace, el nu-și mai luase ochii de la Frances. Felul ciudat în care o privea a făcut-o pe Margaret să se întrebe dacă nu

cumva capotul prietenei ei lăsa să se vadă puțin prea multe. Apoi a observat că interesul lui nu era tocmai pofticios, dar nici binevoitor. S-a gândit că bărbatul părea, în mod ciudat, a ști ceva. Simțindu-se stânjenită, Margaret s-a tras mai aproape de Avice.

– Cred că ar trebui să plecăm, i-a spus aceasta.

– Nu mai are mult, a zis Margaret.

În secret îi dădea dreptate colegei sale: acela era un loc îngrozitor. Cam așa și-ar fi putut imagina cineva iadul, dacă ar fi avut o asemenea înclinație. Și totuși Frances nu păruse niciodată mai în largul ei.

– Îmi pare rău că te-am pus în situația asta, Nicol. Nu puteam să-l las. Nu în halul în care era.

Jones Galezul a tras cu un deget de gulerul care-i strângea gâtul și s-a uitat în jos, la uleiul de pe pantalonii lui.

– E ultima oară când mă mai las convins de Duckworth să iau parte la puțină distracție după program. Prostul dracului! Uniforma mea de dril e distrusă.

Și-a aprins o țigară, cu ochii la însemnele de pe pereți care interziceau fumatul.

– Oricum, amice, îți rămân dator.

– Cred că altcuiva îi ești dator, a spus Nicol.

Apoi s-a uitat la ceas.

– Dumnezeu! Frances, mai avem opt minute până să trebuiască să-i scoatem de aici.

Lângă el, așezată pe podea, Frances terminase de curățat tăietura de pe chipul miresei. Fata se oprise din plâns, iar acum era albă la față, într-o stare de șoc exacerbată, bănuia Nicol, de alcoolul pe care părea să-l fi băut. Părul infirmierei, ud de transpirație, atârna inert în jurul feței. Capotul ei din bumbac deschis la culoare, care între timp i se lipise de piele, era mânjit de ulei și unsoare.

– Dă-mi, te rog, morfina, a spus ea.

Nicol a scos sticluta maronie din trusă. Frances i-a luat-o, apoi l-a apucat de o mână, pe care i-a așezat-o peste un tampon de tifon pus pe tâmpla fetei.

– Ține ăsta! i-a spus ea. Cât poți de strâns. Cineva să-l controleze pe Kenneth, vă rog. Să se asigure că nu-i e rău.

Cu o ușurință născută din experiența îndelungată, Frances a scos dopul sticlutei și a umplut o seringă.

– În curând o să te simți mai bine, i-a spus ea tinerei rănite și, în timp ce Nicol se dădea la o parte pentru a-i face loc, a potrivit acul pe piele. Va trebui să-ți cos tăietura, a continuat ea, dar îți promit că o să fac suturile cât pot de mici. Oricum, cea mai mare parte a rănii o să-ți fie acoperită de păr.

Fata a dat mutește din cap.

– Trebuie să faci asta aici? a întrebat Nicol. N-am putea s-o ducem sus și s-o coși acolo?

– E o femeie-ofițer care patrulează pe puntea hangarelor, a intervenit unul dintre bărbați.

– Lasă-mă doar să-mi fac treaba, a zis Frances, cu o foarte ușoară notă de oțel în voce. O să fiu cât se poate de rapidă.

Ceilalți îl scoteau afară pe Kenneth, urcându-l între ei pe trepte și strigându-și unul altuia să aibă grijă la picior ori la cap.

– Prietena asta a ta n-o să zică nimic, nu-i așa?

Jones s-a scărpinat în cap, urmărindu-i.

– Adică putem avea încredere în ea?

Nicol a dat din cap în semn de încuviințare. Lui Frances îi trebuiseră mai multe încercări pentru a vâri ața în ac. A văzut că mâinile îi tremurau.

El se străduia să găsească o cale de a-i mulțumi, de a-și exprima admirația. Sus, când o ținuse în brațe în timpul dansului, o văzuse pe acea fată stângace relaxându-se și, pentru o clipă, luminându-se la față. Acum, în sala motorului, nici n-o mai recunoștea. În viața lui nu văzuse o femeie atât de încrezătoare la datorie și știa, cu o mândrie pe care o simțea pentru întâia oară, că se afla în prezența unui egal.

– Cât timp? a întrebat Frances.

– Patru minute, i-a răspuns el.

Ea a scuturat din cap, ca și cum s-ar fi aflat în fața unei imposibilități personale. Din clipa aceea Nicol n-a mai fost în stare să gândească. La prima împunsătură, una dintre prietenele fetei a leșinat, iar colegelor

lui Frances li s-a spus s-o scoată afară și s-o ciupească până își revine. Cusătura a fost întreruptă din nou, când doi bărbați s-au luat la ceartă. Nicol și Jones au intervenit pentru a-i despărți. Timpul se scurgea înainte, limbile ceasului mișcându-se fără încetare de la o cifră la alta.

Infanteristul s-a pomenit stând în picioare și trăgând cu ochiul la ceas, convins că până și printre zgomotele asurzitoare ale motorului poate auzi pași.

Apoi Frances s-a întors către el, cu fața murdară și roșie din pricina căldurii.

– Suntem în regulă, i-a spus ea și a schițat un zâmbet. Am terminat.

– Mai avem puțin peste un minut și jumătate, a replicat Nicol. Haide, trebuie să vă luăm de aici! Lăsați-o! le-a strigat el matrozilor, care încercau să repare balustrada. N-avem vreme. Ajutați-mă doar s-o ridic!

Margaret și Avice stăteau lângă tambuchiul de pe pasarela de deasupra lor, iar Frances le-a făcut semn că pot să plece. Margaret și-a fluturat mâna, ca pentru a-i transmite că o vor aștepta.

Nicol s-a ridicat și i-a întins o mână, astfel încât infirmiera să se poată sălta în picioare. Ea a șovăit, după care a acceptat, netezindu-și părul care-i căzuse peste chip. Bărbatul a încercat să nu-și lase privirea să-i alunece înspre capotul ei, care acum îi scotea clar în evidență rotunjimile elegante ale pieptului. Sudoarea îi aluneca pe piele, scurgându-se sub formă de pârlăieșe murdare în scobitura dintre sâni. Dumnezeu să mă ajute! s-a gândit Nicol. Uite o imagine pe care o să mă chinuiesc să mi-o scot din minte!

– Va trebui să ții rana uscată, i-a șoptit Frances fetei. Să nu te speli pe cap vreo două zile.

– Oricum am și uitat când mi-am spălat ultima oară părul, a bombănit mireasa.

– Stai așa! a exclamat Jones Galezul de lângă Nicol. Nu cumva te știi?

La început, Frances a părut a presupune că bărbatul i se adresa fetei rănite. Apoi a înțeles că vorbea cu ea și ceva din expresia ei s-a înăsprit.

– Tu n-ai fost niciodată pe Morotai, a spus Nicol.

– Morotai? Neah!

Jones scutura din cap.

– Nu de-acolo. Dar eu nu uit niciodată o figură. Te cunosc de undeva. Nicol a observat că Frances se albise la față.

– Nu cred, a zis ea încet.

S-a apucat să-și strângă trusa medicală.

– Ba daaaa... da... știu eu că o să-mi aduc aminte, a continuat să clatine din cap Jones. Eu nu uit niciodată o figură.

Femeia s-a ridicat, ținându-și o mână pe frunte, ca și cum ar fi durut-o capul.

– Ar fi bine să plec, i-a spus ea lui Nicol. Ei o să-și revină.

Privirile li s-au întâlnit doar pentru o clipă.

– Urc cu tine, i-a zis el.

– Nu! a răspuns repede femeia. Nu, mă descurc. Mulțumesc.

Fâșii de bandaj și resturi din trusa medicală zburaseră sub pasarelă, însă ei n-a părut să-i pese. Și-a strâns capotul în jurul trupului și a început să-și croiască drum pe lângă motor, îndreptându-se către scări cu trusa la subraț.

– Oh, nu...

Nicol și-a luat cu greu ochii de la Frances și i-a întors către Jones Galezul. Acesta se holba la ea și clătina uimit din cap. Apoi pe chip i-a licărit un zâmbet poznaș.

– Ce e? a întrebat Nicol.

El tocmai o urma pe femeie înspre trepte și întindea mâna către haina pe care și-o aruncase peste o cutie cu scule.

– Nu... nu se poate... niciodată...

Jones a aruncat o privire peste umăr și, dintr-odată, a dat de cel cu care, din câte se pare, voia să vorbească.

– Hei, Duckworth, tu te gândești la ce mă gândesc și eu? În Queensland? Nu e, nu-i așa?

Frances urcase scara și mergea acum către celelalte fete, ținându-și capul plecat.

– Eu mi-am dat seama numaidecât, a răspuns glasul cu un puternic accent londonez. Vechiul Rest Easy. N-ai fi zis, nu?

– Ce se întâmplă? a spus Avice de deasupra. La ce se referă?

– Nu-mi vine să cred! a continuat Jones Galezul și a izbucnit în râs. O infirmieră! Stai să vezi când i-o spune dragului de Kenny! O infirmieră!

– Despre ce dracu' vorbești, Jones?

Când Jones s-a întors către Nicol, pe chipul acestuia se zărea același surâs amuzat cu care întâmpina cele mai multe dintre surprizele vieții, fie că era vorba despre câteva înghițituri în plus de băutură, despre o victorie pe mare ori despre trișatul cu succes la jocul de cărți.

– Nicol, drăguța ta infirmieră de colo, a explicat el, era pe vremuri damă de consumație.

– Ce?

– Duckworth știe. Am dat peste ea la un club din Queensland, acum vreo patru sau cinci ani.

Râsul lui, ca și vocea, răzbătea peste zgomotul motorului, până la urechile bărbaților și femeilor care străbăteau pasarela, ducându-se epuizați către ușă. Unii se opriseră, ca reacție la exclamarea lui Jones, și ascultau.

– Nu fi ridicol, omule!

Nicol și-a ridicat ochii către Frances, ajunsă aproape de tambuchi. Ea se uita înainte, dar, poate la capătul unei nevăzute lupte interioare, și-a îngăduit să arunce o privire în jos, înspre el. În ochii ei a citit resemnarea. Atunci și-a dat seama că îl cuprinseseră fiori reci.

– Dar e căsătorită!

– Poftim? Cu peștele ei? Trofeul patronului, asta era! Iar acum, uite-o! Îți vine să crezi? S-a transformat în Florence Nightingale!¹

Hohotele lui de râs neîncrezător au răsunat pe urmele pașilor grăbiți ai lui Frances până la ieșirea din tambuchi și dincolo de acesta, pe toată lungimea coridorului.

¹ Florence Nightingale (1820–1910) a fost prima infirmieră modernă și precursora serviciilor sanitare actuale. Datorită ei, spitalele din secolul al XIX-lea s-au transformat în instituții cu dotări adecvate și personal de specialitate (n.tr.)

Capitolul 15

*Era o fată englezoaică,
Susan Summers o chema,
Paișpe ani deportată,
Oricare suflet o știa.
Arendașu' nostru libertatea i-a cumpărat
Și de nevastă a luat-o imediat,
De mare folos ne-a fost ea apoi,
În Van Diemen's Land¹ cât am stat.*

*din Van Diemen's Land,
cântec popular australian*

Australia, 1939

Înainte de sosirea domnului Radcliffe, Frances verificase de trei ori cutia din tablă pentru biscuiți. Se uitase și în fundul sertarului cu tacâmuri, în ghiveciul aflat în spatele ușii cu plasă împotriva insectelor și sub salteaua din camera care fusese cândva, cu mulți ani în urmă, a părinților ei. Își întrebase de câteva ori mama unde erau

¹ Colonie britanică întemeiată pe insula cunoscută astăzi sub numele de Tasmania, aflată în sud-estul coastelor australiene. În anii 1800–1853 a reprezentat principala colonie penitenciară a Imperiului Britanic, numele ei fiind multă vreme asociat cu asprimea vieții deținuților, condamnați la deportare chiar și pentru cele mai mărunte infracțiuni. (n.tr.)

banii, iar răspunsul fusese evident în aburii de alcool pe care-i împrăstia sforăitul femeii.

Dar nu și pentru domnul Radcliffe.

– Deci unde sunt? a întrebat-o el, zâmbind așa cum zâmbește un rechin când își cascadează fălcile ca să muște.

– Îmi pare foarte rău. Nu știu ce-a făcut cu ei.

Frances își ținea glezna proptită în spatele ușii, pentru a-i limita bărbatului posibilitatea de a vedea înăuntru, însă domnul Radcliffe s-a aplecat într-o parte și s-a uitat prin plasa împotriva insectelor, către locul în care mama ei se legăna în fotoliu.

– Nu, a spus el. Desigur.

– Nu se simte foarte bine, a explicat fata, trăgându-și stânjenită fusta. Când o să se trezească poate că o să-mi spună.

În spatele lui, a zărit doi vecini trecând pe stradă. Șușoteau ceva, cu ochii ațintiți către ea. Nu era nevoie să le audă cuvintele pentru a ști despre ce discutau.

– Dacă vreți, aș putea să trec eu mai târziu cu banii.

– Poftim? Așa cum a trecut mama ta săptămâna trecută? Și acum două săptămâni?

Bărbatul și-a trecut mâna peste partea din față a pantalonilor, netezind o cută inexistentă.

– Presupun că nu i-a mai rămas destul în poșetă nici cât pentru o bucată de pâine.

Frances a tăcut. Judecând după felul în care el se tot învârtea în prag, ai fi zis să aștepta ca ea să-l invite înăuntru. Dar fata nu voia ca domnul Radcliffe, cu hainele lui scumpe și pantofii lui lustruiți, să se instaleze în mizeria din salonul lor. Nu înainte ca ea să fi avut ocazia de a face ordine.

Cei doi stăteau față în față pe verandă, prinși într-un penibil joc al așteptării.

– O vreme n-ai mai fost pe aici.

Nu era tocmai o întrebare.

– Am stat cu mătușa May.

– Ah, da! S-a stins, nu-i așa? Cancer, am dreptate?

Frances putea acum să răspundă fără ca ochii să i se umple de lacrimi.

– Da, a spus ea. Am stat acolo... ca s-o ajut puțin.

– Condoleanțe. Probabil știi că mamei tale nu i-a mers bine cât ai fost plecată.

Domnul Radcliffe s-a uitat pe lângă ea, prin ușă, iar fata s-a luptat cu imboldul de a o mai închide un pic.

– A... rămas în urmă cu plățile. Și nu doar față de mine. De-acum n-o să mai poți cumpăra pe datorie nici de la Green, nici de la Mayhew.

– O să mă descurc.

Bărbatul s-a întors către mașina sclipitoare parcată pe stradă. Doi băieți se studiau într-una dintre oglinzile laterale.

– Pe vremea când lucra pentru mine, maică-ta era o femeie foarte frumoasă. Asta face băutura din om.

Frances l-a privit în ochi.

– Presupun că nu-ți pot spune prea multe despre ea.

Fata a continuat să tacă. Domnul Radcliffe și-a mutat greutatea de pe un picior pe altul, apoi s-a uitat la ceas.

– Tu câți ani ai, Frances? a întrebat-o el.

– Cincisprezece.

El a cercetat-o cu atenție, de parcă ar fi cântărit-o. După aceea a oftat, ca și cum ar fi fost pe cale să-și calce pe inimă.

– Uite ce e, o să te las să muncești la hotel. Poți să speli vase. Să faci puțină curățenie. Presupun că n-ai cum să te bazezi pe mama ta că o să te întrețină. Bagă de seamă să nu mă dezamăgești, altfel vă trimit pe amândouă la plimbare.

Până să apuce Frances să-i mulțumească, domnul Radcliffe era deja înapoi la mașină, gonindu-i pe cei doi băieți.

Pe domnul Radcliffe îl cunoștea de aproape o viață. Majoritatea celor din Aynsville îl știau. Era deținătorul singurului hotel din localitate și proprietarul mai multor case din scânduri. Frances nu uitase vremurile în care mama ei, care încă nu căzuse pradă băuturii, obișnuia să dispară seara pentru a lucra la barul hotelului, iar ea rămânea

în grija mătușii May. Mai târziu, mătușa May avea să regrete ziua în care o sfătuisese pe mama lui Frances să se angajeze acolo. „Dar, draga mea, într-un cătun ca ăsta trebuie să accepți slujbele atunci când vin, nu-i așa?”

Viața lui Frances la hotel a fost ceva mai bună. Cel puțin în primul an. În fiecare zi, imediat după ora nouă, se prezenta la muncă în bucătăria din spate, lângă un chinez tăcut care se încrunta și o amenința cu un cuțit uriaș atunci când nu spăla și nu toca legumele pe placul lui. Fata făcea curățenie în bucătării, ștergea podelele cu un mop al cărui cap se înnegrise, până la ora patru ajuta la pregătirea mâncării, apoi trecea la spălat. Pielea mâinilor i se usca și îi crăpa din pricina apei fierbinți, iar spatele și gâtul o dureau pentru că stătea aplecată deasupra chiuvetei micuțe. Învățase să-și plece privirea în preajma femeilor arțăgoase care stăteau degeaba în toiul după-amiezii, nevând mai nimic altceva de făcut decât să bea și să se văicărească. Dar se bucura să câștige bani și să aibă un pic de control asupra a ceea ce, până atunci, fusese o existență haotică.

Domnul Radcliffe îi reținea chiria și îi plătea puțin în plus, doar cât să-și acopere cheltuielile pentru mâncare și întreținerea casei. Frances și-a cumpărat o pereche de pantofi noi, iar mamei sale i-a luat o bluză crem, brodată cu fir bleu. Genul de bluză despre care își închipuise că i se potrivește. Femeia a primit-o cu lacrimi de recunoștință și a promis că, dacă i se va da puțin timp, se va pune din nou pe picioare. Frances ar putea chiar să meargă la facultate, așa cum îi promisese May. Să scape din văgăuna aceea împruțită.

Dar apoi, eliberată de responsabilitatea întreținerii casei, mama ei a început să bea și mai vârtos. Din când în când, venea la barul hotelului și se apleca peste tejghea îmbrăcată în rochii decoltate. Inevitabil, spre sfârșitul serii, ajungea să le țină discursuri bărbaților din jurul ei și fetelor care lucrau acolo. Dădea cu mâna după muște inexistente și o striga pe Frances pe tonuri critice și, în același timp, pline de milă la adresa propriei persoane. În cele din urmă intra cu zgomot în bucătării ca să-și dojenească fiica pentru nereușitele ei (faptul că nu se îmbrăca frumos, că nu-și câștiga singură pâinea, că își permisese să se nască și să-i strice viața mamei sale), până când Hun Li o înșfăca în brațele lui

vânjoase și o azvârlea afară. Pe urmă bărbatul se încrunta la Frances, de parcă eșecurile mamei ar fi fost din vina ei. Ea nu încerca să se apere. Se lămurise cu ani în urmă că nu prea avea rost.

Dar Frances nu-și dădea seama cum reușea mama ei, în ciuda sărăciei, să facă rost de bani pentru a se îmbăta atât de tare.

Apoi, într-o noapte, femeia a dispărut cu toate încasările din seara aceea. Frances tocmai își luase o pauză de cinci minute și se așezase pe o găleată din debara, pentru a-și mânca feliile de pâine cu margarină pe care i le lăsase Hun Li, când a auzit tărahoiul. Și-a lăsat jos farfuria și s-a ridicat, dar domnul Radcliffe a și dat buza înăuntru.

– Unde-i târfa aia hoată?

Frances a încremenit, cu ochii cât cepele. Știa deja, cu un gol în stomac, la cine se referea bărbatul.

– A dispărut! La fel și nenorociții mei de bani! Unde e?

– Nu... nu știu, a bâiguit Frances.

Domnul Radcliffe, în mod normal atât de civilizat, de manierat, se transformase într-o creatură furioasă, stacojiu la față, cu trupul amenințând să-i plesnească din cămașă, cu pumnii strânși ca într-un efort de a se stăpâni. S-a uitat fix la fată un timp care i s-a părut o veșnicie, parcă evaluând posibilitatea ca ea să spună adevărul. Pentru o clipă, Frances s-a gândit că s-ar putea să facă pe ea de frică. Apoi el a plecat, trântind ușa în urma lui.

Pe mama ei au găsit-o două zile mai târziu, inconștientă, în spatele măcelăriei. Nu mai avea nici un ban, doar câteva sticle goale. Era desculță. Într-o seară din aceeași săptămână, domnul Radcliffe s-a dus „să schimbe două vorbe cu ea”, apoi s-a întors la hotel și i-a spus lui Frances că a hotărât, împreună cu mama ei, ca femeia să plece pentru o vreme din oraș, aceasta fiind cea mai bună soluție. Nu era o prezență prielnică pentru afaceri. Aproape nimeni nu mai avea încredere în familia Luke. El personal îi dăduse o mână de ajutor.

– Doar până când o să se îndrepte un pic, a explicat bărbatul. Deși Dumnezeu știe cât are să dureze asta.

Frances a fost prea uluită ca să reacționeze. În seara aceea, când a ajuns acasă, când a simțit tăcerea apăsătoare din micuța locuință

și a văzut facturile lăsate pe masa din bucătărie, alături de biletul din care nu înțelegea exact unde plecase mama ei, și-a pus capul pe brațe, apoi a rămas așa până ce, epuizată, a adormit.

Trecuseră aproape trei luni de atunci, când domnul Radcliffe a chemat-o la el. Umbra mamei sale se mai estompase, iar oamenii din oraș încetaseră să șușotească ori de câte ori o vedeau trecând. Unii chiar o salutau. Hun Li se arătase împăciuitor, având grijă ca în cina ei să existe resturi din carnea de vită ori de berbec și ca ea să aibă pauze regulate. Odată îi lăsase două portocale, deși mai târziu negase și își ridicase cu o furie prefăcută satârul atunci când ea îi pomenise despre asta. Fetele de la bar o întrebaseră dacă se simte bine și îi împletiseră părul ca între surori. Una o invitase la un pahar după terminarea turei. O refuzase, dar îi fusese recunoscătoare. Când o alta băgase capul pe ușa bucătăriei și îi ceruse să dea o fugă până-n biroul domnului Radcliffe, Frances tresărise, temându-se că avea să fie acuzată la rândul ei de furt. Așa mamă, așa fiică, după cum umbla vorba prin oraș. Ce se naște din pisică șoareci mănâncă. Dar când a bătut la ușă și a intrat, chipul domnului Radcliffe nu părea mânios.

– Stai jos! i-a spus bărbatul.

Părea s-o privească aproape cu simpatie. Frances s-a așezat.

– Va trebui să-ți cer să pleci din casa ta.

Ea n-a apucat să deschidă gura pentru a protesta, căci el a continuat:

– Războiul o să schimbe situația în Queensland. Sunt trupe care se îndreaptă înapoi, iar orașul o să devină aglomerat. Mi s-a spus că vin oameni care pot să-mi plătească o chirie mult mai bună. Oricum, Frances, n-are sens ca o fată așa de tânără ca tine să umble singură prin ditamai casa.

– Sunt la zi cu chiria, a spus Frances. Nu v-am dezamăgit nici măcar o dată.

– Știi asta foarte bine, scumpo, și nu sunt genul de om care să te dea afară în stradă. O să te muți aici. Poți ocupa una dintre camerele de sus, cea în care obișnuia să doarmă Mo Haskins. Știi care! Iar eu o

să-ți rețin o chirie mai mică, așa că o să ai ceva mai mulți bani în buzunar. Cum ți se pare?

Convingerea lui că ea avea să fie mulțumită de această învoială era copleșitoare, prin urmare lui Frances i-a venit greu să-i spună ce gândea: că locuința de pe Ridley Street era căminul ei. Că, de când îi plecase mama, începuse să se bucure de independență, că nu se mai simțea ca și cum s-ar fi clătinat pe marginea prăpastiei. Și că nu voia să i se îndatoreze lui, așa cum sugera noua înțelegere.

– Eu chiar aş prefera să rămân în casă, domnule Radcliffe. O să... o să lucrez ore suplimentare ca să acopăr chiria.

Domnul Radcliffe a oftat.

– Mi-ar plăcea tare mult să te ajut, Frances, zău că mi-ar plăcea! Dar când mama ta a tulit-o cu încasările mele, mi-a lăsat o foarte mare gaură în buget. O foarte – mare – gaură, pe care va trebui s-o acopăr!

Bărbatul s-a ridicat și a venit lângă ea. Mâna pe care și-a pus-o pe umărul ei i s-a părut fetei extrem de grea.

– Dar asta-mi place la tine, Frances. Spre deosebire de bătrâna ta mamă, tu nu ești o escroacă. Așa că o să te muți aici. O fată ca tine n-ar trebui să-și petreacă cei mai frumoși ani ai vieții făcându-și griji din pricina chiriei. Tu ar trebui să ieși în oraș, să te gătești puțin, să te distrezi. În plus, nu e bine ca o tânără să fie văzută locuind singură...

A strâns-o de umăr. Frances s-a simțit imobilizată.

– Nu. De sâmbătă într-o săptămână o să-ți muți lucrurile aici, iar eu o să mă ocup de toate celelalte. O să trimit un băiat să-ți dea o mână de ajutor.

Mai târziu, Frances avea să-și dea seama că era posibil ca fetele să fi știut ceva ce ea n-avea cum să afle. Că simpatia, prietenia sau, într-un caz, ostilitatea pe care i-o arătau nu izvorau, așa cum presupunea ea, din faptul că locuiau sub același acoperiș, ci din ceea ce înțeleseseră în legătură cu poziția ei.

Și că, atunci când Miriam, o evreică scundă, cu părul lung până la talie, o anunțase că își va petrece o după-amiază întreagă ajutând-o să se aranjeze un pic, nu o făcuse dintr-o amicitie feminină, ci ca urmare a instrucțiunilor altcuiva.

În orice caz, Frances, neinstruită în ale prieteniei, se trezise prea intimidată de atenția nefamiliară ce i se acorda pentru a mai protesta. La sfârșitul zilei, după ce Miriam o coafase, îi strânsese bine mijlocul rochiei de un albastru intens pe care o modificase pentru a-i veni bine, apoi i-o prezentase domnului Radcliffe, lăudându-se cu transformarea, Frances bănuia că ar trebui să fie recunoscătoare.

– Măi să fie, uită-te la tine! a exclamat bărbatul, pufăind din țigară. Cine-ar fi crezut, eh, Miriam?

– Dac-o dichisești, n-arată prea rău, nu-i așa?

Frances și-a simțit obrazii arzând sub privirile lor scrutătoare și sub stratul de machiaj. S-a luptat cu impulsul de a-și ascunde pieptul sub brațele încrucișate.

– Îți vine s-o mănânci, nu alta! De fapt, cred că micuța noastră Frances s-a irosit lângă Hun Li, nu zici? Sunt sigur că-i putem găsi ceva mai decorativ decât spălatul sticlelor.

– Mie mi-e bine, a intervenit Frances. Serios! Sunt foarte fericită să lucrez cu domnul Hun.

– Bineînțeles că ești, scumpo, și faci o treabă foarte bună. Dar uitându-mă la cât de frumușică te-ai făcut, mă gândesc că mi-ai fi de mai mare folos în față. Așa că, de azi înainte, o să servești băuturi. Miriam o să te învețe cum merg lucrurile.

Așa cum se întâmpla deseori, Frances s-a simțit trasă pe sfoară. Ca și cum, în ciuda statutului ei de adult în lume, parcă existau prea mulți oameni care puteau lua decizii în numele ei. Iar dacă a surprins ceva în privirea lui Miriam, ceva care îi trezea un nou sentiment, unul vag supărător, atunci nici măcar ea n-ar fi fost în stare să-și explice despre ce era vorba.

Se cuvenea să fie recunoscătoare. Se cuvenea să-i fie recunoscătoare domnul Radcliffe pentru că-i dăduse frumoasa cameră de la mansardă la un preț mult mai mic decât și-ar fi putut permite. Se cuvenea să-i fie recunoscătoare pentru că se îngrijea de ea când nici unul dintre părinții ei nu avusese bunul simț s-o facă. Se cuvenea să-i fie recunoscătoare pentru că-i acorda atâta atenție, pentru că-i comandase două rochii bune când descoperise că Frances abia dacă

avea o haină care să nu fie jerpelită, pentru că o invita săptămânal la cină și nu lăsa pe nimeni să-i vorbească de rău mama de față cu ea, pentru că o proteja de interesul militarilor care invadaseră orașul. Se cuvenea să fie recunoscătoare pentru că cineva o găsea atât de frumoasă pe cât o vedea el.

Nu era cazul să-l ia în seamă pe domnul Hun Li când acesta o trăsesese deoparte într-o seară și-i șuierase, într-o engleză stălcită, că ar trebui să plece. Acum! Ea nu era o proastă, indiferent ce-ar fi spus ceilalți.

Prin urmare, în prima noapte în care, în loc să-i ureze noapte bună, domnul Radcliffe a invitat-o să vină în apartamentul lui după cină, lui Frances i-a venit greu să-l refuze. Când a pretextat că e oboșită, bărbatul a făcut o față tare tristă și i-a zis că nu se poate să-l lase singur după ce el a distrat-o toată seara, nu-i așa? Părea așa mândru de vinul lui special adus din import, încât era musai ca și ea să bea un pic. Mai ales al doilea pahar. Iar când domnul Radcliffe a insistat ca Frances să se așeze lângă el pe canapea, și nu pe scăunelul în care stătuse confortabil, ar fi fost nepoliticos să-l refuze.

– Știi, tu ești, de fapt, o fată foarte frumoasă, Frances, i-a zis el.

Aproape că o hipnotiza felul în care bărbatul îi tot șoptea la ureche. Felul în care, fără ca ea să observe, mâna lui mare îi mângâia spatele ca pe al unui copil. Felul în care rochia i-a alunecat de pe pielea goală. Mai târziu, când și-a amintit momentul, și-a dat seama că nu încercase mai deloc să-l oprească fiindcă nu înțelesese decât prea târziu ce ar fi trebuit să oprească. Și nici nu fusese atât de rău, nu-i așa? Fiindcă domnul Radcliffe ținea la ea. Așa cum nu mai ținuse nimeni altcineva. Domnul Radcliffe avea să se îngrijească de ea.

Frances poate că nu știa cu siguranță ce simțea, de fapt, pentru el. Dar știa că se cuvenea să-i fie recunoscătoare.

Fata a rămas la hotelul Rest Easy vreme de încă trei luni. Două dintre ele, ea și domnul Radcliffe (care n-a invitat-o niciodată să-i spună pe numele mic) s-au obișnuit ca vizitele lui nocturne să aibă loc de două ori pe săptămână. Uneori, bărbatul o invita în apartamentul lui după ce o scotea în oraș pentru cină. Alteori se ivera,

neanunțat, în camera ei, iar lui Frances nu-i plăcea asta fiindcă, de cele mai multe ori, domnul Radcliffe venea beat. Odată, el nu i-a spus aproape nimic, ci s-a mulțumit să-i deschidă ușa și să se prăbușească peste ea, făcând-o să se simtă precum un receptacul și să-și petreacă apoi ore în șir încercând să-și spele mirosul lui de pe trup.

Fata și-a dat destul de repede seama că nu-l iubea, indiferent ce i-ar fi spus el. Acum știa de ce avea domnul Radcliffe atâtea femei printre angajați. Însă nu mică i-a fost surprinderea când a remarcat că nici una dintre ele nu-i invidia poziția de iubită a patronului, deși o favoriza, oferindu-i salarii mai mari, rochii mai multe și atenții mai numeroase decât celorlalte.

Dar în ziua în care domnul Radcliffe i-a sugerat să-l „distreze” pentru o vreme pe un prieten al lui, Frances a priceput totul.

– Îmi pare rău, a răspuns ea și zâmbetul i-a tremurat când s-a uitat la cei doi bărbați. Nu cred că v-am auzit bine.

Domnul Radcliffe i-a pus o mână pe umăr.

– Neville ăsta are o adevărată slăbiciune pentru tine, scumpo. Fă-mi o favoare. Ajută-l doar să se simtă mai bine.

– Nu înțeleg, a spus ea.

Degetele lui au strâns-o mai tare. Era o noapte înăbușitoare, iar mâna lui îi alunecase pe piele când o înșfăcase.

– Eu cred că înțelegi, scumpo. Nu ești proastă.

Frances a refuzat, înroșindu-se până în albul ochilor pentru că el o crezuse capabilă de așa ceva. Apoi a refuzat din nou și a încercat, printr-o singură privire revoltată, să-i transmită toată durerea pe care i-o pricinuia sugestia lui. Aproape că a luat-o la fugă înspre scări, în timp ce lacrimi de umilință îi înțepau ochii. Își dorea cu disperare să se refugieze în siguranța camerei sale, știind că celelalte fete o urmăreau din priviri, iar militarii, deveniți nelipsiți, fluierau după ea. Dar, în clipa următoare, a auzit din spate pașii lui tunători. Până să ajungă la ușa încăperii, domnul Radcliffe o prinsese deja din urmă.

– Ce crezi că faci? i-a strigat bărbatul, răsucind-o brusc cu fața către el.

Chipul lui avea aceeași culoare ca atunci când o acuzase pe mama ei de furt.

– Luați mâna de pe mine! a țipat Frances. Nu-mi vine să cred că-mi cereți să fac așa ceva!

– Cum îndrăznești să mă umilești în halul ăsta? După tot ce-am făcut pentru tine, după ce te-am îngrijit, am uitat de toți banii pe care mi i-a furat maică-ta, ți-am cumpărat rochii, te-am scos în lume când toți ceilalți din oraș ziceau că n-ar trebui să mă ating de o Luke nici măcar cu o prăjină de trei metri...

Fata se așezase și își acoperise fața cu mâinile, ca să nu-l mai vadă. De jos, a auzit cum cineva se pune pe cântat, dar e primit cu ocări.

– Neville îmi e un bun prieten, pricepi, fetișcană prostuță? Un foarte bun prieten. Fiul lui a plecat la război, el e cum nu se poate mai trist, iar eu încerc doar să-i abat gândul de la toate. Deci, iată-ne petrecând toți trei o seară plăcută, ca între prieteni, iar tu începi să te porți ca o copilă răzgâiată! Cum crezi că se simte Neville?

Frances a încercat să-l întrerupă, însă domnul Radcliffe n-a lăsat-o.

– Credeam că ești mai bună de atât, Frances.

Și, spunând acestea, vocea lui a scăzut în intensitate, devenind împăciuitoare.

– Unul dintre lucrurile care mi-au plăcut întotdeauna la tine e firea ta simțitoare. Nu-ți place să-i vezi pe oameni nefericiți. Ei bine, dacă te gândești la cum sunt orânduite lucrurile pe lumea asta, nu-ți cer prea mult, nu-i așa? Doar să ajuți pe cineva al cărui fiu s-a dus, poate, să-și piardă viața în luptă...

– Dar eu...

Frances nu știa cum să-i răspundă. Izbucnind în plâns, și-a ridicat o mână de pe față. El i-a luat-o într-a lui.

– Eu nu te-am obligat niciodată să faci ceva, nu-i așa?

– Nu.

– Uite ce e, scumpo, Neville e un om de treabă, nu?

O piticanie căruntă, mustăcioasă, cu o față ca de șoarece. Îi rânjise toată seara. Frances crezuse că îl interesa conversația cu ea.

– Iar tu ții la mine, nu-i așa?

Fata a dat din cap, fără să scoată o vorbă.

– Ar însemna foarte mult pentru el. Și pentru mine. Haide, scumpo, nu-ți cer prea mult, nu-i așa?

Domnul Radcliffe i-a ridicat fața către a lui. A silit-o să-și deschidă ochii.

– Nu vreau, i-a șoptit ea. Nu asta.

– Ai da o jumătate de oră din viața ta. Și nu e ca și cum nu ți-ar plăcea, nu?

Din nou Frances n-a știut ce să-i răspundă. Niciodată nu fusese îndeajuns de trează încât să-și amintească. Domnul Radcliffe a părut a-i lua tăcerea drept o încuviințare. A condus-o până la oglindă.

– Să-ți spun cum facem, a început el. Tu te duci și te aranjezi un pic. Nimeni nu vrea să vadă o față plină de lacrimi. Eu o să pun pe cineva să-ți aducă două pahare cu băutură (din coniacul ăla bun, care-ți place ție) și pe urmă o să-l trimit sus pe Neville. Voi doi o să vă înțelegeți de minune.

Domnul Radcliffe a ieșit din cameră fără s-o privească.

De atunci încolo a mai făcut-o de atâtea ori, încât a pierdut șirul. Știa doar că de fiecare dată era tot mai beată. Odată i s-a făcut rău, iar bărbatul și-a cerut banii înapoi. Domnul Radcliffe se înfuria tot mai tare, iar Frances își petrecea tot mai mult timp în baie, frecându-și pielea până când și-o umplea de pete roșii, jupuite, făcându-le pe fete să tresară când trecea pe lângă ele.

Până la urmă, cu ultima ocazie, în vreme ce barul devenea tot mai gălăgios, iar scările se umpleau de zgomotul pașilor, Hun Li a prins-o în timp ce se furișa în pivniță. Ascunsese acolo o sticlă de rom și, știind că o așteptau doi militari în permisie, cărora domnul Radcliffe le lăsase impresia că ar putea avea șansa de a petrece puțin timp cu ea, se așezase în colțul dintre butoaiele de Castlemaine și McCracken, unde înghițea cu sete din sticla deja pe jumătate goală.

– Frances!

Fata s-a răsucit brusc. Beată fiind, a avut nevoie de ceva timp pentru a se concentra, așa că l-a recunoscut pe chinez doar după cămașa albastră și după brațele lui vânjoase.

– Să nu ziceți nimic, a bolborosit ea și a lăsat jos sticla. O să pun banii la loc în casa de marcat.

Bărbatul s-a apropiat de ea pe sub becul chior, iar Frances s-a întrebat dacă nu cumva voia la rândul lui s-o pipăie.

– Trebuie să pleci, i-a spus el.

Chinezul a alungat un fluture de noapte care i se apropiase de față.

– Ce?

– Trebuie să pleci de aici. Locul ăsta nu bun.

Era cea mai lungă replică pe care i-o adresase de aproape un an și jumătate. Frances a izbucnit în râs, un râs amar, furios, care s-a transformat în plâns. Apoi s-a îndoit, ținându-se de coaste, incapabilă să-și recapete suflul.

Bărbatul a stat stânjenit în fața ei, după care s-a apropiat cu băgare de seamă, de parcă i-ar fi fost frică s-o atingă.

– Am luat ăștia pentru tine, i-a zis.

Pentru o clipă, fata s-a întrebat dacă avea să-i dea un sandviș. Apoi a văzut că pumnul lui era plin de bancnote. Un ghemotoc mare și murdar.

– Ce-i asta? i-a șoptit ea.

– Omul de săptămâna trecută. Ăla...

Domnul Hun Li s-a poticnit, neștiind cum să-l descrie mai bine pe cel mai recent „prieten” al domnului Radcliffe.

– Ăla cu costumul țipător. Are un local cu jocuri de noroc. I-am furat din mașina lui.

Și-a împins pumnul spre ea.

– Ia-i tu! Pleacă mâine! Poți să plătești pe domnul Musgrove să te ducă la gară.

Frances nu s-a clintit, așa că bărbatul a continuat să-i întindă insistent pumnul.

– Pleacă! I-ai câștigat.

Tânăra s-a holbat la bani, întrebându-se dacă nu cumva era atât de beată, încât își închipuia toată scena. Dar când și-a întins un deget, era solid.

– Nu credeți că o să-i spună domnului Radcliffe?

– Și ce dacă? Până atunci o să fii departe. E un tren care pleacă mâine. Du-te! Pleacă!

Când a văzut că nu spune nimic, bărbatul s-a prefăcut mânios.

– Aici nu bine pentru tine, Frances. Tu ești fată bună.

Fată bună. Frances s-a uitat îndelung la omul acela, pe care abia dacă-l crezuse în stare să vorbească, darmită să-i arate atâta bunătate. A luat banii și i-a băgat în buzunar. Sudoarea lui înmuiase bancnotele, care s-au mototolit când le-a vârat între fâșiile de țesătură. Și-a scos mâna afară și i-a întins-o chinezului în semn de mulțumire.

Când a văzut că acesta nu i-o ia, a înțeles că era posibil ca simpatia lui Hun Li să fi fost umbrită de ceva la care ea nu voia să se gândească. Ceva ce-i fusese dăruit, în doar trei luni, de „meseria” ei.

Bărbatul a dat din cap, ca și cum ar fi fost rușinat de propria rețineră.

– Dar dumneavoastră? l-a întrebat Frances.

– Ce-i cu mine?

– Nu vă trebuie banii ăștia pentru dumneavoastră?

N-ar fi vrut să-i pună întrebarea. Deja simțea bancnotele strălucindu-i binefăcătoare în buzunar. Chipul lui era de nepătruns.

– Eu n-o să am niciodată așa multă nevoie ca tine, i-a răspuns el.

Apoi s-a întors și spinarea lui lată s-a pierdut în întuneric.

Capitolul 16

Spălatul rufelor: La bord există condiții limitate pentru spălatul rufelor... Nu atârnați nimic la uscat pe un hublou, pe sabord¹ sau în oricare alt loc vizibil din afara vasului.

Instrucțiuni pentru pasagere, nava britanică Victorious

Douăzeci și cinci de zile

– Biata bătrânică! Oricum ai privi-o, nu e o soartă meritată.

Bărbatul și-a așezat cu blândețe mâna pe trupul ei, părându-i-se că simte prin metalul rece ecourile anilor de luptă.

– Prea bună pentru ei. Mult prea bună.

S-a îndreptat, apoi s-a uitat în spate, conștient că-i vorbise cu glas tare navei lui și nerăbdător să se asigure că Dobson nu-i fusese martor. Secundul era complet zăpăcit de schimbările pe care căpitanul le făcuse în rutina de pe vas și, cu toate că-i plăcea să-și tulbure mai tânărul coleg, Highfield își dădea seama că exista o limită până la care putea merge înainte de a fi obligat să dea socoteală altcuiva.

Indomitable nu avusese nici un centimetru pătrat pe care el să nu-l cunoască, nici o fărâmbă de istorie care să nu-i fie familiară. Îi văzuse punțile scufundate în largul Adriaticii, în vreme ce trupul ei uriaș era azvârlit de colo până colo de parcă ar fi fost o bărcuță cu vâsle pe

¹ Deschizătură în peretele lateral al unei nave, folosită pentru scurgerea apei, aerisire, încărcarea și descărcarea mărfurilor etc. (n.tr.).

timp de furtună. O cârmise prin Oceanul Arctic în iarna din '41, când zăpada era de cincisprezece centimetri pe punte, iar turelele se acoperiseră cu un strat de gheață atât de gros, încât douăzeci de matrozi înarmați cu cazmale și lopeți fuseseră nevoiți să-și petreacă două ore încercând s-o mențină în stare de funcționare. O ținuse pe linia de plutire în vreme ce se lupta cu piloții sinucigași porniți de pe aerodromurile din arhipelagul Sakishima Gunto, când un avion kamikaze ricoșase la propriu pe puntea de decolare, acoperind-o cu valuri de apă și combustibil, apoi o purtase prin apele Atlanticului, ascultând în tăcere ecourile rău-prevestitoare care anunțau prezența submarinelor inamice. Îi văzuse puntea de decolare transformată într-un uriaș crater când, la începutul războiului, nu mai puțin de trei avioane Barracuda se ciocniseră în aer și se prăbușiseră peste ea. Nu mai știa sigur câți oameni pierduseră, câte ceremonii funerare oficiase în larg, câte trupuri încredințase apelor. Și asistase la ultimele ei clipe. Sub ochii lui puntea i se răsturnase și alunecase la fund, luându-i cu sine pe puținii membri ai echipajului despre care i se spusese că erau deja morți, pe iubitul lui băiat, al cărui trup se afla undeva în iadul ce scuipa un fum dezgustător peste rămășițele de la suprafață, devenite rugul lui funerar. După ce și prora se scufundase, iar valurile se strânseseră deasupra ei, nu mai rămăsese nici urmă că *Indomitable* ar fi existat măcar.

Victoria era alcătuită aidoma cu sora ei geamănă. Lui Highfield i se păruse ceva aproape straniu când pășise pentru prima dată la bordul ei. Pentru o vreme o dușmănise. Acum simțea o îndărătnică obligație față de ea.

În dimineața aceea îl contactaseră. Comandantul flotei britanice din Oceanul Pacific luase personal legătura cu el prin telegraf. Pe un ton glumeț, îi spusese lui Highfield că, pentru restul călătoriei, poate renunța la ședințele de vopsit. Nu era nevoie să-i obosească prea mult pe oameni cu întreținerea. *Victoria* urma să fie controlată în doc uscat la Plymouth, înainte de a fi modificată și vândută cine știe cărui armator sau de a fi dată la casare. „Bătrânica n-are nimic“, telegrafiasse el drept răspuns. „Sugerez cât se poate de ferm prima variantă.“

Încă nu le spusese celor din echipaj. Cei mai mulți, bănuia el, nici nu observă pe ce navă se află, atâta vreme cât cabinele aveau dimensiuni decente, banii veneau în mod regulat, iar mâncarea era comestibilă. Odată cu terminarea conflagrației, mulți urmau să părăsească de tot marina militară. El și bătrânul vas nu aveau să mai fie decât o amintire obscură printre poveștile de război schimbate la ora cinei.

Highfield a oftat și a încercat să-și lase greutatea pe piciorul bolnav. A doua zi urmau să acosteze în Bombay. El nu intenționa să dea atenție instrucțiunilor comandantului. De câteva zile își pusese echipelile de vopsitori și matrozi să șlefuiască, să lăcuiască, să lustruiască. Cei din marină știau că un echipaj ocupat e mai puțin probabil să dea de bucluc, iar cu o încărcătură ca a lor, aceasta era o luptă continuă. Highfield voia ca pe nava lui să nu existe nici măcar un șurub de alamă în care să nu se poată oglindi.

Se aștepta ca oamenii lui să facă presupuneri cu privire la faptul că era ceva în neregulă cu el. Se putea ca și guvernatorul Gibraltarului să observe. Nu era un om prost. Naiba să mă ia dacă o să te părăsesc mai devreme, i-a spus el în tăcere navei, strângându-și o mână pe balustradă. O să mă agăț de tine până când o să-mi cadă afurisitul ăsta de picior.

– Doamnelor, tot ce trebuie să faceți este să amestecați o lingură de praf de ouă cu două linguri de apă. Lăsați amestecul să se așeze vreme de câteva minute, până când praful absoarbe tot lichidul, apoi zdrobiți eventualele cocoloașe cu o lingură de lemn. S-ar putea să fie nevoie de puțină forță... de puțină sudoare a frunții, știți.

Femeia a observat fețele lipsite de expresie.

– E o vorbă englezească. Nu înseamnă... sudoare propriu-zisă.

Margaret stătea cu caietul în poală și cu stiloul în mână. Renunțase să mai noteze cu câteva rețete în urmă, atenția fiindu-i atrasă de murmurul conversațiilor din jurul ei.

– O prostituată? Nu-mi vine să cred. Cu siguranță cei din marina militară n-ar fi lăsat una să călătorească împreună cu atâția bărbați.

– Ei bine, n-au știut, nu-i așa? Nu se poate să fi știut.

– Puteți pregăti tot felul de lucruri cu ajutorul prafului de ouă. Adăugați puțin pătrunjel sau cresson și obțineți foarte bune... așa-zise

ouă jumări. Deci să nu vă simțiți neputincioase doar pentru că e posibil să nu aveți ingredientele cu care v-ați obișnuit acasă. De fapt, fetelor, cu siguranță nu veți avea ingredientele cu care v-ați obișnuit acasă.

– Dar cine Dumnezeu s-ar fi căsătorit cu ea? Credeți că a fost unul dintre... clienții ei?

– Și dacă el nu știe? Nu credeți că marina ar trebui să-i spună?

Aceeași poveste se repeta pe toată nava. În ultimele câteva zile, Frances Mackenzie, poate cea mai puțin remarcabilă pasageră pe care o transportase vreodată *Victoria*, devenise cea mai celebră dintre toate. Cei care avuseseră câtuși de puțin de-a face cu ea erau fascinați de faptul că tânăra pe care o crezuseră sobră avea atâtea umbre în trecutul ei. Celorlalți povestea fostei „carriere” a fetei li se părea captivantă, așa că se simțeau obligați s-o înflorească, adăugându-i informații pe care nimeni nu putea încă să le dezmință. Asta dacă ar fi existat cineva care să fie tentat s-o facă. Următoarea coborâre pe uscat era încă destul de departe și nu existau prea mari îndoieli că, până în momentul respectiv, acela era cel mai fascinant lucru care se întâmplase de-a lungul călătoriei.

– Am auzit că a fost în tren. Știți voi, trenul pe care îl trimiteau trupelor. Era plin de... din astea.

– Crezi că au controlat-o de boli? Știu că în cazul transporturilor americane așa s-a procedat. Vreau să spun, pentru Dumnezeu, s-ar putea să fi împărțit baia cu ea!

Margaret se luptase cu impulsul de a le întrerupe, de a le informa pe acele femei proaste și bârfitoare că habar n-aveau despre ce vorbesc. Însă îi venea greu să intervină când nici ea nu știa adevărul.

Nu era ca și cum Frances ar fi spus ceva. În noaptea accidentului, se retrăsese în patul ei și stătuse acolo, prefăcându-se că doarme, până în dimineața următoare, când celelalte plecaseră din cabină. Același lucru îl făcuse și la întoarcerea lor. Abia dacă vorbise, păstrând discuțiile la nivelul strict necesar. Îi dăduse cățelușei puțină apă. Proptise ușa pentru a o ține deschisă. Asta dacă nu le deranja. Evitase sala de mese principală. Margaret nu era sigură că Frances mai mâncase ceva de atunci.

Avise ceruse, oarecum ostentativ, să fie mutată în altă cabină, iar când singurul pat disponibil se dovedise a nu fi pe placul ei, anunțase sus și tare că vrea să aibă cât mai puține legături cu Frances. Margaret îi spusese să nu mai fie a naibii de ridicolă și să nu plece urechea la o mulțime de bârfe nenorocite. Nu se putea să existe nici un pic de adevăr în ele.

Dar îi era greu să se arate pe atât de vehementă pe cât i-ar fi plăcut să fie, când Frances nu făcea mai nimic pentru a se apăra. Margaret însăși, care de obicei nu prea rămânea fără cuvinte, găsea cu greu ce să-i spună. Se considera, în cele mai bune momente ale ei, un pic naivă și nu reușea să împace imaginea tinerei oarecum pedante, simplu îmbrăcate, cu „una din alea“. Singurele ei informații despre asemenea femei proveneau de la un afiș din cabina lui Dennis Tims, pe care apărea poza uneia dintre ele, alături de mesajul intransigent: „Bolile venerice – ucigașul tăcut“, și din westernurile văzute cu frații ei, în care damele erau înfățișate laolaltă în fundul cine știe cărei cârciumi. Oare Frances purtase rochii cu corsajul strâns pe trup și se machiase strident pentru a-i pofti pe bărbați să intre? Oare îi ademeneau la etaj, își desfăcuse picioarele și îi invitase să-i facă numai Dumnezeu știe ce? Asemenea gânduri nu-i dădeau pace lui Margaret, umbrindu-i orice schimb de replici cu Frances, în ciuda tuturor dovezilor de bunătate pe care le primise din partea fetei. Știa asta și se simțea rușinată. Bănuia că și Frances o știa.

– Ei bine, mie mi se pare dezgustător. Sinceră să fiu, dacă părinții mei ar fi aflat că o să călătoresc cu o asemenea persoană, nu m-ar fi lăsat în ruptul capului să urc la bord.

Fata din fața ei și-a îndreptat umerii, scuturată de un fior moralist. Margaret s-a uitat lung la rețetele cu praf de ouă din fața ei și la mângăliturile distrase pe care le făcuse în caiet.

– Te pune pe gânduri, a spus tânăra de lângă ea.

Margaret și-a îndesat caietul în coș, s-a ridicat și a părăsit încăperea.

Dragă Deanna,

Nici nu-ți pot spune cât de mult mă distrez la bord. E chiar surprinzător, ținând seama de toate. Cumva m-am pomenit candidând pentru

titlul de regină a Victoriei, un premiu acordat miresei ce se va dovedi cu un pas înaintea celorlalte în toate chestiunile feminine. Va fi încântător să am ocazia de a-i dovedi lui Ian că pot reprezenta un avantaj pentru el și cariera lui. Până acum am câștigat puncte pentru îndemănare, croitorie, talent muzical (am cântat Shenandoah, iar publicul m-a apreciat foarte mult) și, n-o să ghicești niciodată, în competiția Miss Picioare Încântătoare! Mi-am purtat costumul de baie verde și pantofii cu toc asortați. Sper să nu te fi supărat prea tare că i-am luat. Țin minte că-i purtai atât de rar și am considerat că era o prostie să-ți „pentru ocazii” când au mai rămas atât de puține evenimente mondene în Melbourne, acum, după plecarea Aliaților.

Tu ce mai faci? Mămica mi-a scris că nu mai corespondezi cu tânărul acela drăguț din Waverley. A fost destul de vagă cu privire la cele întâmplare. Îmi vine foarte greu să cred că cineva ar putea să renunțe cu atâta cruzime la o fată. Cu excepția cazului în care și-a găsit pe altcineva, presupun.

Bărbații pot fi o adevărată enigmă, nu-i așa? Îi mulțumesc în fiecare zi lui Dumnezeu că Ian are un suflet atât de devotat.

Trebuie să te las, draga mea soră. Se „fluieră pentru scaldă”, iar eu îmi doresc cu disperare să înot. Voi trimite scrisoarea data viitoare când vom acosta și voi avea grijă să-ți povestesc toate aventurile prin care voi trece acolo!

*Iubitoarea ta soră,
Avice*

Era prima dată când mireselor li se permitea să se scalde și vreo câteva dintre ele, resimțind încă efectele lipsei de apă, nu profitau din plin de ocazie. După ce și-a terminat scrisoarea și a ieșit pe puntea de la prora, Avice a văzut în jurul ei sute de femei cufundate în oceanul limpede, țipând în timp ce pluteau pe lângă bărcile de salvare. Marinarii și ofițerii care nu conduceau ambarcațiunile stăteau sprijiniți de marginile vasului, fumau și le priveau.

Încă nu se zărea nici un semn al sarcinii. Avice își studiase cu o oarecare mândrie mijlocul încă plat, dar și atrăgătoarea împlinire a bustului. Ea nu avea să fie ca Margaret, una dintre acele balene fleșcăite,

care stau prin colțuri, gâfâind și asudând, cu gleznele și picioarele umflate în chip grotesc, ca ale unui elefant. Ea avea să se asigure că va rămâne suplă și în formă până la final. Iar când urma să se îngrașe, intenționa să se retragă acasă, să înfrumusețeze camera copilului și să nu mai iasă în lume decât după naștere. Așa procedează o doamnă.

Acum că nu o mai chinuia greața, era convinsă că sarcina avea să-i priască. Ajutată de nelipsita lumină a soarelui, pielea îi strălucea, iar părul ei blond căpătase noi sclipiri. Atrăgea atenția asupra ei oriunde mergea. După ce starea ei devenise cunoscută, se întrebase dacă n-ar trebui să se acopere ceva mai mult, dacă nu s-ar cuveni să fie un pic mai modestă. Dar mai erau atât de puține zile până ce aveau să intre în apele europene, încât i se părea păcat să le irosească. Avice și-a dezbrăcat rochia de plajă, apoi s-a îndreptat puțin, doar pentru a se convinge că putea fi văzută în poziția cea mai avantajoasă pentru ea, înainte de a se întinde ca o podoabă pe punte, să se bronzeze. Fără a lua în seamă nefericita situație cu Frances (și ce mai întorsătură neașteptată fusese, una demnă de romane!) și în parte datorită punctelor pe care le acumula constant pentru titlul de regină a *Victoriei*, lui Avice i se părea că izbutise să-și transforme călătoria într-una destul de reușită.

Puțin mai încolo, pe teugă¹, Nicol stătea sprijinit de un perete. În mod normal n-ar fi fumat pe punte, mai ales în timpul serviciului, dar în ultimele câteva zile trăsesese fără încetare din țigară, cu un soi de înverșunare, de parcă mișcările repetate ar fi putut să-i simplifice gândurile.

– Intri mai târziu?

Lângă el și-a făcut apariția un marinar cu care jucase deseori *Uckers*, un soi de *Ludo*² marinăresc. Bărbații urmau să fie chemați la scaldă după ce și ultima mireasă avea să iasă din apă.

– Nu.

Nicol și-a stins țigara.

– Eu, da. Abia aștept.

¹ Construcție situată deasupra punții superioare de la prora unei nave, în interiorul căreia sunt amenajate magazine și, mai rar, locuințe pentru echipaj (n.tr.)

² Joc de societate de origine indiană, jucat pe o planșă cu pionii și zaruri (n.tr.)

Din politețe, infanteristul s-a prefăcut interesat. Marinarul a arătat cu degetul mare înspre femei.

- Droaia de colo. Când le văd cum se distrează. Îmi amintesc de fetele mele de acasă.

- Aha!

- E un râu care trece pe lângă capătul grădinii noastre. Când fetele mele erau mici, le duceam acolo în zilele însorite, ca să le învățăm să înoate.

Pierdut în amintiri, bărbatul a făcut o mișcare ca de bras.

- Vezi tu, dacă tot locuiau lângă apă, trebuiau să știe cum să se țină la suprafață. Doar o măsură de siguranță, zic.

Nicol a dat din cap într-un fel care ar fi putut sugera încuviințarea.

- Uneori am crezut că n-o să le mai văd. De multe ori, dacă e să fiu sincer. Nu că tu ți-ai permite prea des să te gândești la așa ceva, nu, băiete?

Fără să vrea, Nicol a zâmbit când s-a auzit descris astfel de marinarul mai în vârstă.

- Totuși ... totuși. Ne așteaptă vremuri mai bune.

Bătrânul a tras cu sete din țigară, apoi a azvârlit-o în apă.

- Mă miră că moș Highfield le-a lăsat să se scalde. Credeam că vederea atâtor femei dezgolite ar fi prea mult pentru el.

După-amiază vremea urma să rămână frumoasă, așa cum era de câteva zile bune. Sub ei, în apele liniștite, două femei se zbăteau și țipau, îndreptându-se către una dintre bărcile de salvare, în vreme ce altele stăteau sprijinite de balustrada vasului și le strigau cuvinte de încurajare. O fată a zbierat isteric când prietena ei a stropit-o.

Marinarul le-a privit cu o admirație nevinovată.

- Un ghiuj bătrân, Highfield ăla. Întotdeauna mi s-a părut așa. Te pune pe gânduri omul care vrea mereu să stea singur.

Nicol n-a spus nimic.

- Pe vremuri, m-aș fi luat la harță cu oricine ar fi zis că e un cârmaci prost. Tre' se recunosc că atunci când era în convoaie ne făcea mândri. Dar se vede că acu' și-a pierdut îndemânarea. I s-a dus încrederea în el, nu-i așa, de când cu *Indomitable*?

Bărbatul mai în vârstă încălca nerostita înțelegere care exista între membrii echipajului de a nu vorbi nici măcar despre cele petrecute în noaptea aceea, darmite despre cine ar putea fi vinovatul. Nicol nu i-a răspuns, ci s-a mulțumit să clatine din cap.

– N-a putut să dea ordine. Nu când era important. Am mai văzut eu așa ceva, de-alde ăștia care vor să facă totul cu mâinile lor afurisite. Zic că dacă ar fi avut capul pe umeri în noaptea aia, ar fi putut da ordine, iar noi am fi salvat o mulțime de oameni. Dar pur și simplu s-a blocat în el, fir-ar să fie! N-a mai văzut pădurea din cauza copacilor.

Nicol se gândea că dacă ar fi căpătat câte un șiling pentru fiecare strateg de birou pe care îl întâlnește în timpul serviciului militar, ar fi fost un om bogat.

– Eu mereu am crezut că a fost o mică glumă din partea șefilor să-i dea pe mână nava-soră ca s-o aducă acasă... Nu... Nu cred că ajungi să cunoști un om până nu-l vezi pe lângă ce-i e lui mai drag. I-am fost subordonat vreme de cinci ani și n-am auzit nici măcar o voce care să intervină pentru el.

Au rămas tăcuți o vreme. În cele din urmă, poate dându-și seama că dialogul lor fusese mai degrabă un monolog, marinarul a întrebat:

– Te bucuri că o să-ți revezi familia, nu?

Nicol și-a aprins altă țigară. Ea nu era acolo. Nici nu se așteptase să fie.

În noaptea aceea nu mai putuse dormi, căci vorbele lui Jones îl obsedau aproape la fel de mult ca senzația de a fi fost trădat. Încet-încet, pe măsură ce întunericul lăsa loc zorilor, neîncrederea i se risipise și începuse să pună cap la cap unele indicii disparate, unele nepotriviri din purtarea ei. Când se aflaseră în măruntaiele navei, și-ar fi dorit ca ea să nege indignată, ar fi vrut s-o audă cum se revoltă împotriva calomniei. Nu se întâmplase nimic din toate astea. Acum își dorea ca ea să se justifice, de parcă l-ar fi tras cumva pe sfoară.

N-a fost nevoie să pună nici o altă întrebare pentru a se lămuri cu privire la cele aflate. Cel puțin nu lui Frances. Când s-a întors în cabină, bărbații vorbeau în continuare numai despre ea. Era o copilă naivă, povestea Jones Galezul, aplecându-se peste marginea

hamacului pentru a-și lua o țigară. Avea o tonă de fard pe față, aproape ca și cum celelalte ar fi machiat-o în glumă.

Nicol s-a oprit în tambuchi, întrebându-se dacă n-ar trebui să se întoarcă de unde venise. Ceva l-a făcut să rămână, fără să știe sigur ce.

Din câte se pare, Frances îi fusese oferită chiar lui Jones, însă acesta o refuzase. Fata dădea de bănuir din pricina siluetei.

– Slabă ca o scândură, a zis Jones, cu țâțe ioc.

Și pentru că era beată, a adăugat el. Apoi și-a strâmbat buzele, de parcă i s-ar fi dat ceva dezgustător.

Patronul o trimisese sus împreună cu unul dintre camarazii lui, iar ea căzuse pe scări. Toți izbucniseră în râs, căci era ceva comic la copilă aia schiloadă, plină de fard și beată criță, cu picioarele rășchirate.

– De fapt, a continuat Jones, pe un ton mai serios, m-am gândit că e minoră, știți ce zic? N-aveam chef să mă ia poliția de guler.

Duckworth, aparent un cunoscător în materie, i-a dat dreptate.

– Da' fir-ar a dracului să fie! Acum nici nu ți-ai dat seama, nu-i așa? Parcă nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase!

Nu, remarcase Duckworth. Dacă n-ar fi recunoscut-o ei, nimeni n-ar fi aflat.

Nicol se apucase să-și tragă în jos hamacul. Se gândise să tragă un pui de somn înainte de următoarea tură.

– Ai grijă, Nicol! s-a auzit din spatele lui glasul lui Jones. Sper că nu-ți dă prin minte să te streкори acolo ceva mai târziu, să-i ceri una mică. Trebuie să-ți pui deoparte banii pentru nevasta aia a ta.

Galezul a început să râdă zgomotos.

– În plus, acum arată ceva mai bine. S-a mai șlefuit nițel. Probabil că ți-ar cere o avere.

Nicol a crezut că o să-l pocnească. O parte irațională a ființei lui ar fi vrut să-i facă același lucru și ei. În schimb, și-a întipărit un zâmbet fals pe chip, simțindu-se chiar în clipa aceea ca și cum ar fi comis un act de trădare, apoi a dispărut în spălător.

Se lăsase noaptea. *Victoria* înainta prin apele întunecate, fără să-i pese de oră sau anotimp, de toanele și de capriciile celor de la bord, motoarele ei uriașe lucrând supuse sub ea. Frances stătea întinsă în

patul ei, ascultând sunetele ce-i deveniseră familiare: ultimele comenzi date cu ajutorul sifleelor, conversațiile șoptite, pașii șovăitori ce anunțau pregătirile de culcare ale pasagerilor, pufniturile, gemetele și răsuflările tot mai domoale, care-i spuneau că cele două femei din cabina ei se cufundau în somn. Erau sunetele calmului, ale singurătății, cele care o vesteau că e din nou liberă să respire. Simțea că-și petrecuse o bună bucată din viață așteptând asemenea sunete.

Iar afară, abia răzbătând până la urechile ei antrenate, sunetele a două picioare ce se mișcau pe podeaua culoarului.

El sosise la patru dimineața. Îl auzise murmurând ceva către celălalt infanterist în momentul schimbării gărzii, vocea lui fiind urmată de ecourile pașilor primului bărbat, care plecase spre sala de mese sau la culcare. Frances continuase să-l asculte pe cel din fața ușii, așa cum făcea, parcă, de sute de nopți înapoi.

În cele din urmă, când n-a mai putut îndura, s-a ridicat din pat. Nevăzută de cele două femei care dormeau alături de ea, a mers în vârful picioarelor până la ușa de oțel, înaintând prin beznă cu pași siguri și tăcuți. Chiar înainte de a ajunge lângă prag, a rămas pe loc, cu ochii închiși, de parcă ar fi durut-o ceva.

Apoi a mai făcut un pas și, cu grijă, fără zgomot, și-a așezat obrazul lângă ușă. Încet-încet, și-a lipit de ea tot trupul, întâi coapsele, după aceea mijlocul, pieptul, sprijinindu-și palmele de-o parte și de alta a capului și simțind, prin țesătura subțire a cămășii de noapte, trăinicia neclintită a metalului rece.

Dacă-și întorcea capul și își apăsa urechea de ușă, aproape că-l auzea respirând.

A stat ceva vreme așa, pe întuneric. O lacrimă i s-a rostogolit pe chip și i-a căzut pe piciorul gol. După ea a urmat alta.

De afară nu se mai auzea decât hurea stinsă al motoarelor.

Capitolul 17

Printre cele trei sute de articole pe care Crucea Roșie le-a urcat la bord pentru mirese se numără așternuturi, prosoape, obiecte de scris, medicamente, produse cosmetice, precum și tone de compot de fructe la conservă, creme, biscuiți, cărnuri și cutii cu bomboane de ciocolată. Organizația le-a mai furnizat 500 de scaune pliante din pânză și o carte specială despre moșit.

Sydney Morning Herald, 3 iulie 1946

Douăzeci și șase de zile

Se poate presupune, fără teama de a greși, că un port mare, mai ales unul care a servit ca escală aproape în toți anii de război, a văzut cam de toate trecând prin el. Arme, blindate, produse alimentare, mătăsuri, mirodenii, trupe, negustori, texte sacre și deșeuri scârboase, toate l-au străbătut, fără a stârni prea multe comentarii.

Bătrânii marinari își aminteau răgetele de coșmar ale celor șase tigri albi închiși în lăzi spre a fi duși în casa unui mogul al cinematografiei americane. Altora le rămăsese în memorie strălucitorul dom din aur al unui templu, transportat pentru un înfumurat șef de stat european. Nu trecuse multă vreme de la cele câteva săptămâni în care portul răspândise o mireasmă rară, după ce o macara, cu ajutorul căreia fuseseră ridicate cinci sute de sticle de parfum grețos, își vârsase încărcătura pe doc.

Dar apariția a șase sute și ceva de femei ce așteptau să coboare pe uscat în Bombay a oprit în loc traficul din preajma docului Alexandra. Tinerele, înșirate pe marginea punților în rochiile lor de vară viu colorate, își fluturau pălăriile și poșetele, vocile lor înălțându-se pline de energia adunată în trei săptămâni și jumătate petrecute pe mare. Sute de copii alergau de-o parte și de alta a docului, cu brațele întinse în sus, strigându-le pasagerelor să le azvârle monede, mai multe monede. Mici remorchere se învârtteau ca niște sateliți pe sub prora uriașă a *Victoriei*, trăgând-o zgomotos după ele și întorcând-o în poziția potrivită de-a lungul cheiului. În timp ce nava aluneca elegant la locul ei, multe dintre femei scoteau exclamații de mirare că un vas atât de mare putea să încapă prin ecluză. Altele exclamau cu ceva mai multă vigoare strigăte de nemulțumire la adresa mirosului și își lipeau baste albe de fețele radioase. Și, de la un capăt la celălalt al cheiului, privirile se ridicau înspre mărețul portavion ce nu mai transporta nici un avion. Bărbați și femei îmbrăcați în veșminte și sariuri colorate, militari, docheri și negustori, toți se opriseră pentru a vedea cum Nava Mireselor face manevrele de intrare în port.

– Trebuie să rămâneți laolaltă și să nu vă îndepărtați de drumurile principale.

Femeia-ofițer din serviciul feminin lupta să se facă auzită peste zarva făcută de cele care-și doreau cu disperare să coboare de pe vas.

– Și trebuie să vă întoarceți până la ora douăzeci și două. Căpitanul Highfield a spus foarte clar că nu va tolera întârzierile. Ați înțeles?

Trecuseră doar câteva luni de când marinarii indieni se răzvrătiseră în port. Intraseră în grevă pentru a protesta împotriva condițiilor de trai. Încă se dezbăteau motivele pentru care situația escaladase, însă era incontestabil că se ajunsese la o înverșunată luptă armată între rebeli și trupele engleze, care durase mai multe zile. Avuseseră loc numeroase discuții aprinse despre cât era de înțelept ca femeile să fie lăsate pe țărm, însă, dat fiind că ele rămăseseră pe vas în Colombo și Cochin, nu părea drept să mai fie ținute la bord. Femeia-ofițer a ridicat o mapă și, cu mâna liberă, și-a șters fruntea de sudoare.

– Ofițerul de serviciu va nota numele fiecărei pasagere întoarse la bord. Aveți grijă să vă numărați printre ele.

Era o căldură aprigă, iar Margaret stătea agățată de marginea vasului, dorindu-și, în timp ce mulțimea se împingea și se zvârcolea împrejurul ei, să poată găsi un locșor în care să se așeze. Lângă ea, Avice stătea numai pe vârfuri, cu o mână streășină la ochi, strigându-i peste umăr despre tot ce putea zări.

– Trebuie să mergem la Poarta Indiei. Din câte se pare toată lumea merge la Poarta Indiei. Și despre clubul Willingdon se spune că ar fi încântător, dar e situat la câțiva kilometri în afara orașului. Au terenuri de tenis și o piscină. Crezi că ar trebui să luăm un taxi?

– Eu vreau să găsesc un hotel cumsecade și să-mi ridic picioarele pentru o jumătate de oră, i-a răspuns Margaret.

Stătuseră în picioare și așteptaseră preț de aproape două ore, cât îi luase *Victoriei* să coboare ancora, timp în care gleznele ei se umflaseră din pricina temperaturii apăsătoare.

– Avem destulă vreme pentru asta, Margaret. Noi, doamnele pe cale de a deveni mame, trebuie să rămânem active. Ooh, uite! Sunt pe cale să ne lase jos.

Se formase o coadă pentru trăsuricile trase de cai ce aveau să le ducă pe femei până la Poarta Roșie de la intrarea în doc. Cele care deja coborâseră pe pasarelă erau acum strânse în jurul lor, sporovăind, controlându-și poșetele și pălăriile de soare sau arătând către priveliștea îndepărtată a orașului.

Dincolo de poartă, Margaret zărea bulevarde largi, mărginite de copaci, de-o parte și de alta a cărora se înălțau hoteluri mari, case și magazine. Trotuarele și carosabilul erau ticsite de lume în mișcare. După atâta vreme petrecută pe mare, spațiile largi și pământul tare aproape că o amețeau și de câteva ori s-a pomenit legănându-se, fără a ști dacă să dea vina pe căldură sau pe „picioarele de marinar”¹.

Două femei au trecut pe lângă ea, purtând pe capete coșuri imense cu fructe, cu aceeași nonșalanță cu care miresele își purtau pălăriile. Șușoteau între ele, își acopereau gura și chicoteau printre degetele încărcate de bijuterii. În timp ce Margaret le urmărea, una dintre ele a observat ceva pe jos. Ținându-și spatele perfect drept, a întins un

¹ Abilitatea de a merge drept pe puntea unui vas care se clatină (n.tr.)

picioar descult, a ridicat obiectul cu degetele, l-a luat în mână, apoi l-a băgat în buzunar.

– Ei drăcie! a exclamat Margaret, care nu-și mai văzuse propriile degete de la picioare de câteva săptămâni bune.

– Se pare că la hotelul Green va avea loc o serată dansantă.

Avice își cerceta notițele din carnețel.

– Câteva dintre fetele de la 8D o să se ducă acolo ceva mai târziu. Le-am spus că s-ar putea să ne întâlnim cu ele la ceai. Dar îmi doresc cu disperare să merg la cumpărături. Am impresia că mi-am cumpărat tot ce se putea cumpăra de la magazinul de pe vas.

– Eu vreau doar un nenorocit de scaun, a bombănit Margaret. Nu-mi pasă nici de plimbări turistice, nici de cumpărături. Vreau doar pământ uscat și să stau dracului jos!

– Chiar crezi că se cuvine să folosești atât de multe cuvinte urâte? i-a murmurat Avice. Zău că nu se cade să auzi așa ceva din partea cuiva în... în...

Apoi, în timp ce glasul lui Avice se stinge, Margaret a sesizat îndemnul la tăcere. S-a întrebat ce le provocase. Urmărind privirile celorlalte, s-a întors și a văzut-o pe Frances străbătând pasarela în urma lor. Purta o bluză albastru-deschis, încheiată până la gât, și pantaloni kaki. Își pusese pălăria de soare cu boruri largi și ochelarii fumurii, însă părul auriu-roșcat și mâinile lungi îi confirmau identitatea.

Ajunsă la capătul pasarelei, a șovăit, conștientă poate de liniștea din jurul ei. Apoi, când a văzut mâna ridicată de Margaret, și-a croit drum prin mulțime, spre locul în care stătea lângă Avice. În timp ce înainta, fetele se dădeau la o parte din calea ei ca o mare ce se despică.

– Te-ai răzgândit deci?

Margaret își dădea seama că vocea ei părea tunătoare în tăcerea ce se lăsase.

– Da, i-a răspuns Frances.

– O iei razna dacă stai prea mult la bord, eh?

Margaret s-a uitat la Avice.

– Mai ales pe o căldură ca asta.

Frances a rămas neclintită, cu ochii ațintiți către Margaret.

– E destul de strâmt, a spus ea.

– Ei bine, eu votez să găsim un bar ori un hotel în care să putem...

– Ea nu merge cu noi.

– Avice!

– Lumea o să vorbească. Și Dumnezeu știe ce s-ar putea întâmpla! N-avem de unde ști dacă nu cumva pe străzi umblă foștii ei clienți. Ar putea crede că suntem niște...

– La naiba, nu fi ridicolă! Frances e cât se poate de binevenită să meargă cu noi.

Margaret își dăduse seama că toate femeile din jur trăgeau cu urechea. O grămadă de harpii limbute, așa le-ar fi numit tatăl ei. Cu siguranță nimic din ce făcuse Frances, oricare i-ar fi fost trecutul, nu justifica un astfel de tratament, nu?

– Cu tine, poate, a replicat Avice. Eu o să-mi găsesc pe altcineva cu care să mă plimb.

– Frances, a spus Margaret, provocându-le pe femei să mai deschidă gura, ești binevenită să vii cu mine. Compania ta o să mă bucure.

Era greu să-ți dai seama din spatele ochelarilor de soare, însă Frances a părut să se uite pieziș la marea de fețe neînduplecate.

– Mă poți ajuta să găsesc un loc plăcut în care să mă așez.

– Ai grijă doar să nu găsească un loc în care să se întindă.

Frances a întors brusc capul, strângându-și poșeta între degete.

– Haide! a îndemnat-o Margaret, luând-o de mână. Hai să mergem la vechea Poartă a Indiei.

– De fapt, m-am răzgândit.

– Ah, haide! S-ar putea să nu mai ai niciodată ocazia de a vedea India.

– Nu. Mulțumesc. Ne... ne vedem mai târziu.

Până să apuce Margaret să-i mai zică ceva, tânăra a dispărut înapoi prin mulțime.

Femeile au strâns rândurile, murmurând pline de o virtuoasă indignare. Margaret s-a uitat înspre pasarela îndepărtată, pe care abia dacă putea distinge silueta înaltă și subțire, care urca încet spre vas. A așteptat până când a dispărut în interior.

– A fost urât din partea ta, Avice.

– Nu sunt o ființă îngrozitoare, Margaret, așa că nu-i nevoie să te uiți la mine în felul ăsta. Sunt doar sinceră. Nu accept ca singura mea plimbare pe uscat să-mi fie stricată de fata aia.

Tânăra și-a netezit părul, după care și-a așezat cu grijă pălăria de soare pe cap.

– În plus, în starea în care ne aflăm, cred că ar fi cel mai bine să ne îngrijorăm cât mai puțin. Nu se poate să ne priască.

Șirul înaintase. Avice a luat-o pe Margaret de braț și a condus-o în grabă către o trăsurică.

Margaret știa că ar fi trebuit să meargă la Frances. Participând la acea izbucnire simțea că scuzase oarecum tratamentul la care fusese supusă colega ei de cameră. Însă își dorea cu disperare să simtă pământul sub picioare. Și îi venea atât de greu să găsească vorbele potrivite.

Doar cu o mână de mirese rămase la bord, nava s-a transformat într-un vârtej de activitate stăruitoare. Echipe întregi de matrozi au început să umble înapoi și încolo pe punțile pe care, în mod normal, bărbații nu aveau acces, pentru a freca, vopsi și lustrui. Câțiva stăteau în patru labe pe puntea de decolare, luptându-se cu spumă și perii din lemn să curețe de pe betonul cenușiu încăpățânatele băltoace de combustibil de aviație, în care lumina se reflecta în toate culorile curcubeului. Mici remorchere descărcau lăzi uriașe, pline cu fructe și legume proaspete, ce erau introduse apoi în cală prin tambuchiuri, în timp ce, de cealaltă parte, tancurile petroliere se apuiau să realimenteze vasul.

În alte condiții, Frances poate că s-ar fi bucurat să vadă nava la lucru, pe deplin antrenată în cursul firesc al îndatoririlor ei. Acum, însă, observase surâsul prefăcut al ofițerului de serviciu din vârful pasarelei, apoi privirea cunoscătoare pe care acesta o schimbase cu tovarășul său când ea se întorsese la bord și îi arătase permisul de acces. Văzuse căutăturile insistente ale vopsitorilor sau ochii lăsați în jos și salutul mormăit de femeia-ofițer care, mai devreme, îi urase veselă să aibă o dimineață plăcută.

De-a lungul ultimelor zile, se tot întrebasese cum e cu putință să te simți atât de singur pe un vas plin cu atâția oameni.

Ajunsesse la doar câțiva pași distanță de micul dormitor, când l-a văzut. Până atunci, își spusese că plimbările ei pe navă fuseseră pentru a lua o gură de aer proaspăt, pentru a se sili să părăsească înăbușitoarea incintă a cabinei. Acum, când îl recunoscuse pe bărbatul ce se apropia, știa că nu fusese sinceră cu ea însăși.

Frances s-a uitat în jos la propriile haine, cercetându-și fără să vrea ținuta, așa cum obișnuia să facă pe vremea când era la datorie, și simțind cum pielea o furnică din pricina unui amestec de îngrijorare și nerăbdare. Nu era sigură ce-ar fi putut să-i spună. Știa însă că el nu se putea să nu-i zică ceva. Erau prea aproape unul de celălalt.

S-au oprit. S-au privit doar o clipă, după care și-au lăsat ochii în jos.

– Cobori pe țărm? a întrebat-o el, arătând către port.

Frances nu putea citi nimic pe chipul lui, nici un indiciu. Oare ar trebui să-i fiu recunoscătoare pentru simplul fapt că mi-a vorbit? s-a întrebat ea.

– Nu... am... m-am hotărât să stau aici.

– Să te bucuri de pace și liniște.

– Ceva de genul ăsta.

Poate că el nu-și dorise să-i vorbească, dar era prea bine crescut pentru a-i leza sentimentele.

– Mă rog... câtă liniște poți avea cu... cu așa ceva...

A arătat spre locul în care câțiva mecanici reparau un echipament aflat la înălțime, glumind zgomotos între ei în timp ce munceau.

– Da, a spus ea.

Nu-i mai venea în minte nici o altă replică.

– Ar trebui să profiți la maximum de asta, a continuat bărbatul. E... e greu să găsești un locșor pentru tine la bordul navei. Vreau să spun, un loc adevărat...

Frances s-a gândit că poate el înțelegea mai mult decât spunea.

– Da, i-a răspuns. Da, este.

– Eu...

– Hei, infanteristule!

Un matroz, cu șapca trasă fercheș într-o parte, se îndrepta către ei, ținând în mână un bilet.

– Vor să vii în camera de control înainte să intri în tură. O scurtă informare despre vizita guvernatorului.

Când tânărul s-a apropiat, Frances și-a dat seama că el o recunoscuse. Privirea pe care i-a aruncat-o în timp ce înmâna biletul a făcut-o să tresară.

– Mă scuzați, a spus și obrajii i s-au înroșit.

Când le-a întors spatele, a sperat întrucâtva că el o s-o roage, poate, să mai rămână o clipă. Că o să-i spună, poate, ceva prin care să-i arate că n-o vedea la fel ca toți ceilalți. Zi ceva! și-a dorit ea. Orice!

Câteva clipe mai târziu, a smucit ușa dormitorului, apoi a lăsat-o să se închidă greoaie în urma ei. S-a sprijinit de ea, iar spatele i s-a lipit prin bluză de oțelul neiertător. Își ținea maxilarele atât de încleștate, încât o dureau. Până în momentul acela, nu se gândise niciodată la cât de dreaptă e viața, cel puțin nu în legătură cu ea. Își văzuse pacienții suferind și, uneori, se întrebase de ce Dumnezeu îl lua pe unul sau îl lăsa pe altul chinuit de asemenea dureri. Dar niciodată nu se întrebase cât de corecte fuseseră propriile experiențe. Descoperise cu multă vreme în urmă că era mai bine să nu se gândească deloc la anii aceia. Acum însă, când toate celelalte emoții se involburau în sufletul ei ca într-un cocteil infernal, simțea pendulul trecând de la tristă deznădejde la furie oarbă pentru felul în care se desfășurase viața ei. Oare nu suferise destul? Oare acesta era adevăratul test al hotărârii ei și nu cele văzute în război? Oare cât trebuia să mai plătească?

Maude Gonne, poate înțelegând că Margaret coborâse pe uscat, zgâria fără astâmpăr la ușa. Frances s-a aplecat, a ridicat-o, apoi s-a așezat pe pat, cu ea în poală.

Cățelușa nu s-a liniștit câtuși de puțin. De fapt, nu i-a dat nici o atenție lui Frances. Femeia a stat și a mângâiat-o, uitându-se la ochii lăptoși, care n-o vedeau, la trupșorul ce tremura, tânjind cu disperare după o singură persoană.

A strâns animalul la piept, fiindu-i milă de situația grea în care se afla.

– Știu, i-a șoptit ea, lipindu-și obrazul de căpșorul moale. Crede-mă, știu.

*

Obişnuiţi cu căldura intensă din Bombay şi fără să ia în seamă uriaşele ventilatoare ce se roteau deasupra lor, chelnerii din barul hotelului Green transpirau vizibil. Sudoarea le scliffea pe frunţile lucioase şi li se scurgea pe sub gulerile uniformelor imaculate. Însă disconfortul lor era pricinuit mai puţin de căldură (căci seara era relativ plăcută) şi mai mult de nesfârşitele comenzi ale celor o sută şi ceva de mirese care aleseseră respectivul bar pentru a-şi încheia ziua petrecută pe ţărm.

– Dacă trebuie să mai aştept fie şi un minut băutura, jur că o să mă iau la ceartă cu omul ăla! a spus Avice, făcându-şi vânt cu evantaiul cumpărat în acea după-amiază şi uitându-se cum nefericitul chelner se strecura prin mulţime, cu tava ridicată. Mă ofilesc! a adăugat ea, către spinarea lui ce se îndepărta.

– Face tot ce poate, a replicat Margaret.

Ea avusese grijă să-şi soarbă încet băutura, căci îşi dăduse seama, judecând după aglomeraţia din bar, că probabil serviciul avea să fie lent. Se simţea întremată: putuse să stea o jumătate de oră cu picioarele ridicate, iar acum îşi sprijinise capul de spătarul scaunului, savurând adierea răspândită de ventilatorul din tavan.

Era la fel peste tot: la Greens, la Bristol Grill, la marele hotel Taj Mahal. O combinaţie între sosirea *Victoriei* şi acostarea simultană a câtorva nave care transportau trupe umpluse zona portului de petrecăreţi închipuiţi, oameni deveniţi veseli şi nesăbuiţi pentru că războiul se terminase, iar ei se apropiau tot mai mult de casă. Cercetaseră mai multe locuri înainte de a hotărî că la Green aveau şanse să stea jos. Acum, din poziţia avantajoasă pe care o ocupau pe verandă, se uitau în urmă, prin arcadă, la ringul de dans, populat de bărbaţi şi femei ce aruncau priviri pline de speranţă (şi uneori pline de lăcomie) în direcţia meselor. Unele dintre mirese începuseră să bea cocteiluri John Collins şi puncieri cu rom încă de la ora prânzului, iar acum simţeau efectele mahmurelii care le cotropea. Păreau neliniştite şi vag nemulţumite, cu fardurile scurse pe feţe şi cu părul pleoştit.

Margaret n-avea nici o mustrare de conştiinţă pentru faptul că acaparase un scaun. În după-amiaza aceea, fără să-i pese de arşiţă, de

praf sau de propria „stare delicată” pe care ea însăși o tot invoca, Avice o târâse pretutindeni. Se plimbaseră prin toate magazinele europene, își petrecuseră cel puțin o oră în prăvăliile armatei și marinei militare, apoi o alta târguindu-se cu bărbații și băiețandrii ce le asaltau cu chilipiruri aparent de neratat. Margaret se săturase iute de tocmești. I se părea incorect să țină de câte o rupie ici și colo, în fața sărăciei cumplite a vânzătorului. Avice, însă, se avântase în activitatea asta cu un entuziasm uluitor, după care își petrecuse o mare parte din seară etalându-și diversele obiecte cumpărate și scoțând exclamații de uimire din pricina prețurilor obținute.

Margaret fusese copleșită de puținul pe care îl văzuseră din Bombay. Fusese șocată de imaginea indienilor care dormeau pe stradă, de aparenta lor indiferență cu privire la propriile condiții de trai. De felul în care arătau mâinile și picioarele lor sfrijite pe lângă trupul ei dolofan, hrănit cu lapte, de metehnele lor trupești și de copii aproape dezbrăcați. I se făcuse rușine pentru nopțile în care se plânsese de patul inconfortabil din cabină.

Băutura i-a fost servită, moment în care și-a făcut un scop din a-i da bacșiș chelnerului de față cu Avice. Apoi, după plecarea bărbatului, și-a îndreptat privirea către *Victoria*, care plutea senină în port, și s-a întrebat, cuprinsă de vinovăție, dacă Frances se culcase. Toate luminile de pe vas erau aprinse, dându-i acestuia un aer festiv, dar fără avioane ori oameni, puntea de decolare părea pustie, ca o întinsă câmpie nepopulată.

– Ah! Un loc! Vă deranjează dacă stăm cu voi?

Margaret s-a întors și a văzut-o pe Irene Carter, flancată de una dintre prietenele ei, cum își trage un scaun de cealaltă parte a mesei. Femeia le-a adresat un zâmbet larg, rujat, care însă nu i s-a reflectat și în privire. În ciuda căldurii, părea proaspătă și aducea cu sine un vag parfum de crin.

– Irene, a spus Avice, al cărei surâs aducea întrucâtva cu un mârâit. Ce plăcere!

– Suntem epuizate, a zis Irene, azvârlindu-și pungile de cumpărături sub masă și ridicând o mână pentru a chema chelnerul.

Acesta s-a ivit numaidecât lângă ea.

– Toți băștinașii ăștia care se țin după tine peste tot! A trebuit să-l rog pe unul dintre ofițeri să le ceară să mă lase în pace. Nu cred că-și dau seama cât pot fi de sâcâitori.

– Am văzut un bărbat fără picioare, a mărturisit tovarășa ei, o fată rotofeie, cu un aer melancolic.

– Stătea pur și simplu în drum, pe un covor! Vă puteți imagina?

– Cred că e posibil să fi rămas blocat acolo, a adăugat cealaltă fată. Poate că cineva l-a așezat pe jos și l-a lăsat.

– Noi abia dacă i-am observat. Am fost atât de ocupate să facem cumpărături, nu-i așa, Margaret?

Avice a arătat spre propriile pungi.

– Așa-i, a confirmat Margaret.

– V-ați luat ceva drăguț? a întrebat Irene.

Lui Margaret i s-a părut că vede o sclipire ca de oțel în ochii ei.

– Oh, nimic din ce te-ar putea interesa! i-a răspuns Avice, cu zâmbetul neclintit.

– Zău? Am auzit că ți-ai cumpărat ceva pentru finala concursului „Regina Victoriei”.

– Natty Johnson te-a văzut la magazinele armatei și marinei militare, a completat fata cea rotofeie.

– Chestia aia? Cred că n-o s-o port. Sinceră să fiu, nici nu m-am gândit la cum o să mă îmbrac.

Margaret a pufnit încet, cu nasul în propria băutură. Avice își petrecuse aproape o oră defilând prin fața oglinzii în tot felul de ținute.

– Tare aş vrea să știu ce-o să poarte Irene Carter, bodogănisă ea. O să am eu grijă s-o fac praf.

Dăduse pe trei rochii noi mai mult decât ar fi cheltuit tatăl lui Margaret pentru a-și hrăni vitele timp de un an.

– Oh, eu îndrăznesc să spun că o să-mi scot ceva de prin cufăr, a spus Irene. La urma urmei, e doar o mică distracție, nu?

– Cu siguranță.

Fir-ar a dracului să fie, s-a gândit Margaret, uitându-se la surâsul lui Avice, care parcă nici usturoi nu mâncase, nici gura nu-i mirosea.

– Îți dau cum nu se poate mai multă dreptate, a spus Irene. Știi ce, Avice? O să le zic fetelor ălor care te bârfeau că ai luat competiția prea în serios cât de mult se înșală. Uite-așa!

Femeia a făcut o pauză.

– Și că am auzit asta direct de la sursă.

Apoi și-a ridicat paharul ca pentru un toast. Margaret a trebuit să-și muște cu putere buza ca să nu râdă de mutra lui Avice.

Cele patru femei, silite să stea laolaltă mai degrabă de lipsa meselor libere, decât de camaraderie, și-au petrecut împreună aproape o oră și jumătate. Au comandat pește cu curry. Lui Margaret i s-a părut delicios, însă l-a regretat când a lovit-o indigestia. Celelalte mirese, însă, și-au fluturat ostentativ mâinile în dreptul buzelor și l-au declarat necomestibil.

– Sper să nu-i fi făcut vreun rău copilului, a zis Avice, așezându-și o mână peste umflătura inexistentă.

– Am auzit vestea. Felicitări! i-a spus Irene. Soțul tău știe? Presupun că e al soțului tău, a adăugat ea, apoi a râs, scoțând un sunet ca de clopoțel, pentru a dovedi că glumise.

– Cred că mâine o să primim poșta, i-a răspuns Avice, al cărei surâs grațios devenise un pic mai țeapăn. Îmi închipui că deja le-a spus tuturor. Când o să ajungem la Londra, o să dăm o petrecere, a continuat ea. Simțim că am ratat ocazia, din cauza războiului, așa că o să organizăm un mare chef. Probabil la Savoy. Iar acum, desigur, va fi o dublă sărbătoare.

Asta cu Savoy-ul a fost nimerită, s-a gândit Margaret. Irene a părut, pentru o clipă, furioasă.

– De fapt, Irene, poate că ți-ar plăcea să vii și tu. Mămica și tăticul meu o să vină cu avionul din Australia – știi noul serviciu Quantas? – și sunt sigură că le-ar plăcea la nebunie să te vadă. Având în vedere că vei fi nou-venită la Londra, sunt sigură că te vei bucura să ai alături orice prieten pe care l-ai putea găsi.

Avice s-a aplecat spre ea, cu un aer conspirativ.

– Întotdeauna te simți mai bine când ai măcar un eveniment în agenda mondenă, nu-i așa?

Pac-pac! și-a zis Margaret, care începuse să se distreze. Discuția aceea era mult mai mârșavă decât orice își făcuseră vreodată frații ei unul altuia.

- Aș fi încântată să vin la micuța ta reuniune, dacă o să pot, a replicat Irene, ștergându-și colțurile gurii. Bineînțeles, va trebui să văd ce planuri o să mai am.

- Bineînțeles.

Avice a sorbit din apa cu gheață, în timp ce pe buze îi flutura un mic surâs.

- Dar mi se pare minunat că vei avea ceva care să-ți abată gândul de la cele întâmplare.

Avice a ridicat o sprânceană.

- Oh, povestea aceea oribilă despre cum te-ai împrietenit cu o prostituată! Vreau să spun, cine Dumnezeu ar fi putut să știe? Și la atât de puțin timp după ce altă prietenă de-a ta a fost prinsă cum fraterniza cu mecanicii aceia murdari.

- Cu chiloții în vine, a completat fata rotofeie.

- Ei bine, da, e un fel de a spune, a zis Irene.

- Eu abia dacă... a început Avice.

Irene vorbea pe un ton preocupat.

- Trebuie să te fi îngrijorat foarte tare că nu știai dacă urma să fii băgată în aceeași oală... știi, ținând cont de ce spune toată lumea despre dormitorul vostru și despre cele ce se petrec acolo. Noi ți-am admirat stoicismul. Nu, mica ta petrecere e o idee foarte bună. O să-ți abată gândurile de la tot ce s-a întâmplat.

După-amiaza se scursese înspre seară și, pe măsură ce lumina scăzuse, gândurile ei deveniseră tot mai întunecate. Incapabilă să mai stea între pereții cabinei, cochetase cu ideea de a părăsi vasul. Dar nu avea pe nimeni care s-o însoțească, iar Bombayul părea să necesite o anumită robustețe a spiritului pe care ea n-o avea. Așa că ieșise și se îndreptase către puntea bărcilor, aproape de locul în care o dusesse pe Maude Gonne cu doar o săptămână în urmă.

Acolo stătea acum, în vreme ce luminile portului scânteiau pe suprafața apei ca de cerneală, întrerupte ocazional de trecerea

zgomotoasă a câte unui remorcher cu un șlep după el. Un straniu amestec de mirosuri – mirodenii, păcură, parfum, carne stricată – se răspândea în aerul liniștit, făcând-o să se simtă fermecată și, în același timp, dezgustată de simplul fapt că respira. Gândurile i se mai domoliseră puțin. Își spusese că avea să facă ceea ce făcuse întotdeauna. Avea să meargă mai departe. Mai rămăseseră doar două săptămâni până când urma să ajungă în Anglia și învățase cu multă vreme în urmă că, dacă te străduiești suficient, poți îndura orice. Nu avea să se gândească la ceea ce s-ar fi putut întâmpla. Învățase demult că militarii care supraviețuiesc cel mai ușor războiului sunt aceia care trăiesc fără să se gândească la ziua de mâine, care pot să pună la socoteală până și cele mai mărunte binecuvântări. Frances își cumpăraseră un pachet de țigări de la magazinul de pe vas. Acum și-a aprins una, conștientă că era un gest autodistructiv, dar savurând gustul înțepător. De cealaltă parte a apei, voci se strigau unele pe altele, iar de undeva din depărtare răsună o melodie indiană, o singură notă delicată, tânguitoare.

– Ar fi bine să ai grijă. N-ar trebui să te afli aici.

Femeia a tresărit.

– Ah! a spus ea. Tu ești.

– Eu sunt, i-a răspuns bărbatul, stingându-și propria țigară. Maggie nu-i cu tine?

– E pe mal.

– Împreună cu toate celelalte.

Tânăra s-a întrebat dacă exista vreun fel politicos de a-l ruga s-o lase în pace. Era îmbrăcat în salopeta lui de mecanic. Se făcuse prea întuneric pentru ca Frances să vadă petele de motorină de pe salopetă, dar le simțea mirosul, pe lângă cel al fumului de tutun. Detesta mirosul de motorină. Tratase prea mulți oameni arși, ale căror trupuri erau îmbibate în așa ceva și parcă simțea încă textura vâscoasă a țesăturilor pe care fusese nevoită să le desprindă de pe carnea lor.

O să-mi reiau munca de infirmieră în Anglia, și-a spus ea. Audrey Marshall îi dăduse la plecare o scrisoare personală de recomandare. Cu experiența ei în serviciul forțelor armate șansele nu aveau să-i lipsească.

– Ai mai fost vreodată în India?

O enerva faptul că-i era întrerupt șirul gândurilor.

– Nu.

– Ai văzut multe țări, nu-i așa?

– Câteva, a răspuns ea. Mai mult baze.

– Atunci ești o femeie umblată prin lume.

Asta se întâmplă pentru că Margaret nu-i aici, și-a zis Frances. El e unul dintre acei oameni care simt nevoia să aibă spectatori. S-a străduit din răputeri să-i zâmbească.

– Îmi imaginez că nu mai mult decât oricine altcineva care a fost în serviciu militar activ.

Bărbatul și-a mai aprins o țigară și a suflat îngândurat fumul înspre cer.

– Dar pun pariu că tu mi-ai putea răspunde la o întrebare.

Frances s-a uitat la el.

– Există vreo diferență?

Femeia s-a încruntat. Pe mal, două vehicule intraseră într-o fundătură și claxonau cu putere. Sunetul răsuna dintr-un capăt în celălalt al docului, acoperind muzica.

– Poftim?

Ea a trebuit să se aplece puțin ca să-l audă.

– Între bărbați.

Mecanicul i-a zâmbit, dezvelindu-și dinții albi în întuneric.

– Vreau să zic, preferi o anumită naționalitate?

Judecând după expresia de pe chipul lui, Frances și-a dat seama că auzise ceea ce i se păruse că auzise.

– Scuză-mă, i-a spus.

A trecut pe lângă el, cu obrazii arzând, însă când a întins mâna spre clanța tambuchiului, el i-a pășit în față.

– Nu trebuie să ai o criză de pudoare din cauza mea, i-a spus.

– Vrei, te rog, să mă scuzi?

– Știm cu toții ce ești. Nu-i cazul s-o luăm pe ocolite.

Bărbatul îi vorbea cu o voce cântată, așa că ea a avut nevoie de o secundă pentru a cântări amenințarea din vorbele lui.

– Te rog, vrei să mă lași să trec?

– Știi, te citisem complet greșit.

Dennis Tims a clătinat din cap.

– În cabină îți ziceam domnișoara Frigider. Domnișoara Frigider. Nu ne venea să credem că ești căsătorită. Te credeam măritată cu unul din ăia de tocesc Biblia, cu un virgin pe viață. Cât de mult ne înșelam, nu-i așa?

Inima lui Frances o luase la goană, în timp ce femeia încerca să-și dea seama dacă ar putea să se împingă pe lângă el ca să ajungă la ușă. El își ținea o mână așezată comod pe clanță. Simțea încrederea din spatele forței lui, siguranța unui bărbat care, din punct de vedere fizic, obține întotdeauna orice vrea.

– Așa de curată și de cuminte, cu bluzele tale încheiate până la gât. Și, de fapt, nu ești decât o târfă oarecare, ce, fără îndoială, l-a convins pe vreun marinar să-i vâre un inel pe deget. Cum ai reușit, eh? I-ai promis că o să te păstrezi toată numai pentru el, nu? I-ai zis că e singurul care a însemnat ceva?

Bărbatul a întins o mână către pieptul ei, însă Frances i-a dat-o la o parte.

– Lasă-mă să ies! i-a cerut ea.

– Ce s-a întâmplat, domnișoară Mimosă? Nu-i nimeni prin preajmă care să afle.

În clipa aceea a apucat-o de brațe și a împins-o către balustradă. Frances s-a poticnit când greutatea lui a izbit-o precum un zid. Din depărtare, de la hotelul de lângă port, se auzeau râsete.

– Am văzut fete ca tine în nu știu câte porturi. Cele de teapa voastră n-ar trebui lăsate să urce pe vas, i-au șoptit la ureche buzele lui umede.

– Dă-te jos de pe mine!

– Ei, haide! Doar nu te aștepti să cred că nu faci și tu un ban în plus cât ești aici...

– Te rog...

– La o parte, Tims!

Glasul a răsunat de la dreapta ei. Tims și-a ridicat capul, iar Frances a aruncat o privire peste umărul lui. El stătea în loc, cu ochii negri arzând în lumina slabă.

- La o parte, Tims!

Tonul lui era ca de gheață. Mecanicul s-a convins de identitatea celui alt bărbat, a zâmbit, apoi a renunțat la surâs, de parcă n-ar fi știut sigur cât de prietenos se cuvenea să fie.

- O mică neînțelegere cu privire la plată, a spus el, retrăgându-se de lângă Frances și controlându-și ostentativ pantalonii. Nu trebuie să-ți faci griji. Știi cum sunt fetele astea.

Frances a închis ochii, căci nu voia să vadă chipul infanteristului. Tremura din toate încheieturile.

- Treci înăuntru, a spus încet infanteristul.

Tims părea remarcabil de calm.

- Cum ziceam, pifane, a fost doar o mică neînțelegere legată de preț. Ea voia să-mi ia de două ori mai mult decât în mod obișnuit. Ne consideră pe noi, marinarii, o piață captivă, înțelegi ce spun?

- Treci înăuntru! a repetat Nicol.

Frances s-a tras mai aproape de perete, căci nu voia să stea nici măcar în raza vizuală a lui Tims.

- O să păstrăm povestea asta doar pentru noi, eh? Nu vrei, presupun, să afle și căpitanul ce poamă are la bord. Sau cine sunt prietenii ei.

- Dacă până la sfârșitul călătoriei te mai prind că te uiți măcar în direcția doamnei Mackenzie, o să ai de-a face cu mine.

- Cu tine?

- S-ar putea să nu se întâmple la bord. S-ar putea să nu se întâmple nici măcar în timpul călătoriei ăsteia. Dar o să ai de-a face cu mine.

- Nu vrei să-ți faci un dușman din mine, pifane!

Tims era lângă tambuchi. Ochii îi scliffeau în beznă.

- Nu mă ascuți.

A urmat o clipă de liniște apăsătoare. Apoi, aruncând o ultimă privire aspră către cei doi, Tims a ieșit cu spatele prin tambuchi. Frances era pe cale să răsuflă din nou, când capul lui uriaș, tuns scurt, a reapărut.

- Ți-a oferit o reducere de jumătate din preț, nu?

Bărbatul a râs.

- O să-i zic cucoanei tale...

A ascultat cum pașii mecanicului se îndepărtau în direcția cabinei lui.

– Ai pățit ceva? a întrebat-o încet Nicol.

Femeia și-a netezit părul din jurul feței și a înghițit în sec.

– Sunt bine.

– Îmi pare rău, i-a spus infanteristul. N-ar fi trebuit să...

Glasul i s-a stins, de parcă n-ar fi știut sigur ce să mai zică. Ea n-a fost în stare să-și dea seama dacă avea destul curaj pentru a-l privi. Până la urmă i-a șoptit un „mulțumesc” și a fugit.

Când s-a întors în cabină, a mai găsit doar un infanterist: tânărul gornist Emmett dormea tun, cu brațele întinse deasupra capului, liniștit ca un prunc. În cămăruță plutea un miros stătut. Căldura atârna greu în aer, peste scrumierele abandonate și pantofii goi. Nicol și-a scos uniforma, s-a spălat, apoi, cu prosopul pe după gât și cu apa evaporându-i-se deja de pe piele, și-a scos hârtia de scris din dulap și s-a așezat.

El nu se pricepea la scris scrisori. Cu mulți ani în urmă, când încercase, descoperise că stiloul i se poticnea în cuvinte, că sentimentele așternute pe foaie arareori le oglindeau pe cele din sufletul lui. Acum, totuși, vorbele i-au venit ușor în minte. Renunța la ea.

E la bord o pasageră, a scris el, o fată cu un trecut urât. Văzând ce a îndurat, mi-am dat seama că orice om merită a doua șansă, mai ales dacă există cineva pe lume dornic să îi acorde una, în ciuda poverii pe care o duce cu el.

Ajuns aici, Nicol și-a aprins o țigară și a rămas cu privirea ațintită în gol. A stat așa ceva vreme, fără să ia seama la bărbații care se certau pe coridor, la sunetele trompetistului care repeta în baie, la cei care începuseră deja să urce în hamacele din jurul său.

În cele din urmă, și-a așezat din nou penița stiloului pe hârtie. A doua zi urma să ducă mesajul pe uscat și să-l trimită prin telegraf. Indiferent cât avea să-l coste.

Presupun că încerc doar să-ți spun că-mi pare rău. Și mă bucur că ai găsit pe cineva care să te iubească, cu bune și cu rele. Sper să se poarte bine cu tine, Fay. Să ai șansa la fericirea pe care o meriți.

A recitit de două ori scrisoarea până să-și dea seama că scrisese numele lui Frances.

Capitolul 18

Acum înțelegeți de ce soldații britanici respectă femeile în uniformă. Ele și-au câștigat dreptul la cea mai profundă stimă. Când veți vedea o fată îmbrăcată în uniformă kaki sau în albastrul forțelor aeriene, cu câteva trese pe tunică, amintiți-vă că nu le-a dobândit fiindcă a tricotat mai multe șosete decât oricare alta din Ipswich.

A Short Guide to Great Britain, War and Navy Departments,
Washington, DC

Treizeci și trei de zile

Guvernatorul Gibraltarului era cunoscut nu doar în rândul membrilor marinei militare, ci și printre funcționarii publici britanici drept un om deosebit de inteligent. În timpul Primului Război Mondial își clădise o reputație de mare strateg, iar cariera diplomatică îi adusese recompense pentru tactica asemănătoare cu aceea a unui șoim și pentru abilitățile de observator. Dar până și el a rămas preț de câteva clipe cu ochii holbați la puțul de lift, înainte de a-și da seama ce vede.

Căpitanul Highfield, care tocmai îl conducea înspre puntea de decolare, unde era pregătit concertul de bun venit al Orchestrei Infanteriei Marine Britanice, s-a înjurat în gând pentru că nu verificase dinainte traseul. Un puț de lift e un puț de lift. Niciodată nu crezuse că ele o să aibă atâta îndrăzneală, încât să-și atârne lenjeria

intimă de-a lungul lui. Albe sau de culoarea pielii, cenușii de la atâtea purtări sau delicate ca pânza de păianjen și tivite cu dantelă franțuzească, sutienele și rufăria de corp fluturau vesel până în capătul de sus al golului ca de peșteră, imitând flamurile ce salutaseră sosirea la bord a marelui om de stat. Și acum, iată-l, crema diplomației britanice, pe mareață navă de război a lui Highfield, înconjurat de un alai ordonat, format din marinari cu ținute impecabile, încremenit în fața unor șiruri întregi de chiloți.

Dobson. Individul probabil știuse despre asta și totuși alesese să nu-l avertizeze. Căpitanul Highfield și-a înjurat în sinea lui piciorul rănit, care îl silise să nu-și părăsească biroul în dimineața respectivă și îi crease astfel ocazia mai tânărului său coleg. Nu se simțise bine și hotărâse să se odihnească, știind că ziua avea să fie lungă și grea, prin urmare îi încredințase lui Dobson sarcina de a se asigura că totul merge strună. Ar fi putut să-și dea seama că secundul va găsi o cale de a-l submina.

– Eu... Veți descoperi că aceasta este o traversare oarecum neconvențională, s-a încumetat să remarce căpitanul, după ce și-a venit în fire suficient cât să poată vorbi. Mă tem că a trebuit să fim puțin mai... pragmatici cu privire la proceduri.

Guvernatorul rămăsese cu gura căscată, în vreme ce obrații lui lăsau să se vadă o foarte slabă urmă de roșeață. Chipul lui Dobson, senin pe sub șapcă, nu trăda absolut nimic.

– Aș adăuga, Excelența voastră, că acesta nu reprezintă sub nici o formă un indiciu al gradului nostru de respect.

Highfield a încercat să-și strecoare o notă de umor în glas, însă n-a obținut nici o reacție.

Soția guvernatorului, care își ținea poșeta în fața ei, și-a înghiontit pe furiș soțul. Apoi și-a lăsat capul într-o parte.

– Nu-i nimic din ce n-am mai văzut până acum, domnule căpitan, a spus ea binevoitoare, iar buzele i-au tresărit, poate din amuzament. Cred că războiul ne-a expus pe toți unor scene mult mai înfricoșătoare.

– Desigur, a zis guvernatorul. Desigur.

Tonul vocii lui lăsa să se înțeleagă că era puțin probabil.

– De fapt, e admirabil că mergeți atât de departe pentru a le asigura confortul pasagerelor dumneavoastră.

Femeia și-a așezat o mână pe mâneca lui și pe chip i s-a ivit un licăr de înțelegere.

– Continuăm?

Situația s-a îmbunătățit pe puntea de decolare. După ce-i primise la bord pe guvernator și pe ceilalți pasageri în portul Aden, *Victoria* începuse să se îndrepte încet către nord, prin Canalul Suez, o șuviță de apă argintie, mărginită de dune, ce sclipea atât de tare în arșița de afară, încât cei care o priveau de pe marginile vasului se vedeau siliți să-și umbrească privirea. În ciuda căldurii, miresele erau vesele sub umbrele și pălării de soare, iar orchestra își continua cu viteză programul, ignorând disconfortul provocat până și de uniformele tropicale.

Pentru că echipajul își reluase îndatoririle, guvernatorul și soția lui au fost de acord să jurizeze concursul de step, cel mai recent din seria concursurilor desfășurate sub titlul „Regina *Victoriei*” și menite să le țină pe femei ocupate. Sub o uriașă umbrelă, care-l apăra de cele mai aprige raze ale soarelui, înarmat cu gin și apă tonică turnate peste cuburi de gheață, apoi pus în fața unui șir de fete care chicoteau, până și guvernatorul se mai îmblânzise. Soția lui, care-și luase răgazul de a sta de vorbă cu fiecare dintre participante, a acordat în cele din urmă premiul unei blonde frumoșele, o alegere îndreptățită, date fiind felicitările entuziaste cu care a fost primită de celelalte mirese. După aceea, doamna guvernator i-a mărturisit lui Highfield că australiencele i se păruseră „niște persoane destul de simpatice. Teribil de curajoase, având în vedere că i-au lăsat în urmă pe cei dragi și au bătut atâta drum.” Molipsit un pic de veselia acelei după-amiezi, căpitanului i-a venit greu s-o contrazică.

Dar apoi totul a început iarăși să meargă rău.

Highfield era pe cale să anunțe încheierea evenimentului și să le sugereze noilor săi pasageri să-l însoțească sub punte, unde bucătarul pregătise un prânz întârziat, când a observat agitație la tribord. *Victoria* plutea agale pe lângă o tabără militară, iar miresele, care zăriseră un grup numeros de bărbați caucazieni, se îngămădiseră pe marginea punții de decolare. Rochiile lor viu colorate fluturau în

bătaia brizei, în vreme ce ele își fluturau bucuroase mâinile înspre tinerii bronzăți ce se opriseră din lucru pentru a le privi cum trec și a le striga complimente. Când s-a aplecat să se uite mai bine, căpitanul le-a auzit pe femei țipând și a zărit salaturile înfocate ale bărbaților goi până la brâu, care se înghesuiseră deja lângă gardul de sârmă ce împrejmuia perimetrul și își mijeau ochii în bătaia soarelui.

Highfield a urmărit cu atenție scena, pentru a se convinge că bănuielile lui erau corecte. Apoi, cu inima grea, a întins mâna către megafon.

– Mă bucur că le-ați oferit oaspeților noștri, guvernatorul și soția lui, o primire atât de înflăcărată, a spus el, uitându-se la marele om de stat, a cărui spinare se încorda pe măsură ce descoperea imaginea de pe uscat. În hangarul din față le vor fi servite gustări suplimentare celor care doresc să ia ceaiul. Între timp, ați putea fi interesate să aflați că tinerii cărora le faceți cu mâna sunt prizonieri germani.

Irene Carter a abordat-o pe Avice după concurs, pentru a-i spune că o bucură victoria acesteia („Cel mai bine e să profiți la maximum de picioarele alea înainte să apară varicele, nu-i așa?”) și pentru a se lăuda cu cea mai recentă tranșă de corespondență care-i fusese livrată. Primise șapte scrisori, nu mai puțin de patru de la soțul ei.

– Trebuie să ni le citești pe ale tale, i-a spus ea, cu ochii ascunși în spatele ochelarilor fumurii. Mama mea zice că a invitat-o pe a ta la ceai, după ce a aflat că noi două călătorim pe același vas. Probabil își doresc cu disperare să afle ce mai facem.

Și pun pariu că tu ai povestit totul, s-a gândit Avice.

– Hei-ho! Mă duc să iau ceaiul și să citesc scrisorile de la Harold. Tu ai primit multe?

– Daa, o mulțime! a răspuns Avice, fluturându-le în aer.

Doar una dintre ele era de la Ian. O pitise sub cea primită de la mama ei, astfel încât Irene să nu-și dea seama.

– Oricum, mult noroc la următorul concurs, a continuat ea. Cred că e cel de costume, deci sunt sigură că o să te descurci mult mai bine. Te-ai bronzat atât de tare, încât ai putea să-ți legi o eșarfă în jurul taliei și să te dai drept băstinașă.

Și, strângându-și în mână „certificatul”, Avice s-a îndepărtat, încercând să pară cât mai puțin îngâmfată cu puțință.

Frances nu era în dormitor. Arareori o mai găseai acolo. Probabil că stătea ascunsă pe undeva. Margaret participa la o prelegere despre locurile ce meritau vizitate în Anglia. Avice și-a scos pantofii și s-a întins, pregătindu-se să citească cele mai proaspete vești de la Ian într-o atmosferă de rară intimitate.

A parcurs în grabă scrisorile de la tatăl ei (afaceri, bani, golf), pe cele de la mama ei (amănunte privind călătoria, rochii) și pe cele de la sora ei („și eu foarte fericită, mulțumesc, bla-bla-bla”), după care a ajuns la plicul semnat de Ian. I-a admirat scrisul, întrebându-se cum putea cineva să simtă autoritatea doar din cerneală și hârtie. Mama îi spunea mereu că e ceva imatur la un bărbat cu scris urât. Sugerează faptul că are un caracter întrucâtva neformat.

Avice s-a uitat la ceas. Mai erau zece minute până la prima tură de prânz. Avea exact atâta timp cât îi trebuia ca să citească scrisoarea. A desfăcut-o și a scos un mic oftat de plăcere.

Un sfert de oră mai târziu, încă se holba la ea.

Matrozul le-a găsit pe Frances și pe Margaret așezate la o masă, în sala de mese de pe punte. Mâncaseră înghețată. Frances deja se obișnuise cu relativa tăcere ce se lăsa ori de câte ori îndrăzneă să se arate în public. Margaret sporovăise cu înverșunare. O dată sau de două ori îi întrebaseră pe cei mai insistenți dintre cei care se zgâiau la ele dacă vor o îmbucătură din înghețata ei, apoi îi înjurase în barbă când îi văzuse cum se înroșesc.

– Doamna Frances Mackenzie? a întrebat matrozul.

Părea dureros de tânăr, iar gâtul lui abia dacă umplea gulerul uniforme. Frances a dat din cap în semn de încuviințare. Într-o oarecare măsură, aștepta momentul ăsta de zile întregi.

– Căpitanul ar vrea să vă vorbească în biroul lui, doamnă. Mi s-a ordonat să vă aduc.

În sala de mese s-a făcut liniște. Margaret s-a albit la față.

– Crezi că e vorba despre câine? i-a șoptit ea.

– Nu, a răspuns Frances. Sunt destul de sigură că nu.

Își dădea seama, judecând după expresia de pe fețele celor din jur, că și celelalte femei erau destul de sigure. „Nedorită, nu veni” au început ele să șoptească. Doar că, de data asta, miresele nu mai arătau pic de îngrijorare.

- Să nu stai mult, i-a spus o voce, în timp ce ea părăsea sala de mese. N-ai vrea să înceapă lumea să te vorbească.

Avice zăcea întinsă pe pat. De undeva din apropiere, se auzea un sunet straniu, un geamăt slab, gutural, și abia cu o vagă uimire a înțeles că provenea din propriul ei gât.

S-a uitat lung la mâna în care ținea scrisoarea, apoi la verigheta de pe degetul ei subțire. Pereții camerei parcă s-au strâns în jurul ei. Dintr-odată, s-a aruncat jos din pat, a căzut în genunchi și a început să vomite convulsiv în castronul care nu mai fusese luat de acolo după primele ei zile de grețuri. A icnit până când au durut-o coastele și a început s-o usture gâtul, ținându-și brațele strâns în jurul mijlocului, de parcă ele ar fi fost singurele care îi împiedicau întreaga ființă să se întoarcă pe dos. Deși tușea, încă își auzea propria voce bolborosind „Nu! Nu! Nu!”, ca și cum ar fi refuzat să accepte că monstruozi-tatea aceea putea fi adevărată.

Până la urmă, vlăguită, s-a împins înapoi și s-a sprijinit de pat, cu părul lipit de față în șuvițe asudate, cu mâinile și picioarele atâr-nându-i stângace și greoaie pe podeaua tare, cu rochia și machiajul neîngrijite. Se întreba dacă nu cumva totul fusese un vis. Poate că scrisoarea nici nu exista. Marea poate să te aducă într-o asemenea stare, auzise asta de la o mulțime de marinari. Dar foaia era acolo, pe perna ei. Cu scrisul frumos al lui Ian. Superbul lui scris. Superbul, îngrozitorul, diabolicul lui scris.

De afară, a răsunat țacănitul tocurilor unui grup de femei ce tre-ceau pe lângă cabină, discutând între ele. Maude Gonne, așezată chiar în spatele ușii, și-a săltat căpșorul, ca și cum ar fi așteptat să audă o voce cunoscută printre cele de pe culoar, apoi, dezamăgită, și l-a cul-cat la loc între labe.

Avice s-a întors în direcția din care venea sunetul, legănându-și capul ca o bețivă. Se simțea desprinsă de toate. Nu-și dorea nimic mai

mult decât să se întindă. O greutate uriașă parcă i-ar fi apăsât creștetul. Nu era în stare decât să se holbeze la podeaua din tablă ondulată.

A împins castronul înapoi sub pat. Fără să ia în seamă mirosul, metalul neiertător de sub ea sau propriul păr ud, s-a lungit pe jos, cu ochii la cealaltă scrisoare, ce-i stătea deschisă alături. Mama ei îi transmitea:

Le-am spus tuturor că petrecerea o să aibă loc la Savoy. Tăticul tău a obținut un preț foarte avantajos cu ajutorul unei relații din domeniul hotelier. Și, Avice, draga mea, n-o să ghicești niciodată: familia Darley-Henderson va include evenimentul în călătoria pe care o face în jurul lumii! De parcă n-ar fi fost îndeajuns de captivant că guvernatorul și soția lui și-au anunțat la rândul lor prezența. Acum că s-a terminat războiul, oamenii par mult mai încântați să călătorească. Și vor avea grijă să-ți fie publicată fotografia în revista Tatler. Draga mea, poate că am avut eu unele îndoieli cu privire la nunta voastră, dar trebuie să-ți spun că mă bucură teribil călătoria asta. O să punem la cale un chef despre care o să se vorbească luni de zile, nu doar în Melbourne, ci și în jumătate din Anglia!

Iubitoarea ta mamă

P.S. Nu-i da nici o atenție surorii tale. În momentul de față e puțin cam acră. Bănuiesc că o roade invidia.

P.P.S. N-am primit încă nici o veste de la părinții lui Ian și e păcat. L-ai putea ruga tu să ne trimită adresa lor, astfel încât să-i putem contacta noi? Vreau să știu dacă își doresc să invite pe cineva anume.

Fusese o după-amiază lungă și destul de obositoare, iar când fata a intrat în cameră, căpitanul Highfield a trebuit să facă un oarecare efort pentru a se ridica în picioare, așa că a rămas în spatele biroului său, astfel încât să se poată sprijini de el. Sosirea guvernatorului și toate dificultățile organizării îl sleiseră de puteri și de aceea (poate și pentru a menaja pudoarea fetei) alesese să organizeze întâlnirea fără ajutorul preotului ori al unei femei-ofițer din serviciul feminin.

Când matrozul i-a anunțat venirea, ea s-a oprit în prag, apoi a rămas acolo și după plecarea acestuia, strângând în mâini o mică

poșetă. Era a doua oară când căpitanul o vedea de aproape și, din punct de vedere fizic, era uluitoare. Numai purtarea o împiedica să fie irezistibilă. Părea să-și fi perfecționat obiceiul de a se pierde în fundal. Acum, după ce se informase cu privire la reputația ei, înțelegea și de ce.

Highfield i-a făcut semn să se așeze. S-a uitat în podea preț de câteva minute, încercând să găsească o cale de a deschide discuția, dorindu-și ca, măcar de data aceasta, să fi putut ceda altcuiva scaunul de căpitan. Cu oamenii lui, chestiunile disciplinare erau lipsite de ocolișuri: se respecta procedura, se mai trăgea câte un perdaf, dacă trebuia. Dar altfel stăteau lucrurile cu femeile, după cum își zicea el exasperat, gândindu-se la tânăra din fața lui și la acelea care intraseră acolo înaintea ei. Pe lângă tone de bagaje, ele își aduceau la bord și toate problemele, ba mai creau și altele pe deasupra, după care te făceau să te simți vinovat, dându-ți impresia că greșești doar pentru că respecti regulile.

Afară se transmitea prin megafoane comanda „pe loc repaus“, ce anunța pauza de masă a echipajului. Highfield a așteptat până când s-a făcut liniște.

– Știi de ce te-am chemat la mine? a întrebat el.

Fata nu i-a răspuns. A clipit încet, de parcă ar fi fost sarcina lui să se justifice.

Haide, omule! și-a spus căpitanul. Termină odată! După aia o să-ți poți turna o băutură țeapănă.

– Mi-a fost adus la cunoștință că, acum câteva zile, ai fost implicată într-un fel de incident petrecut sub punte. În cursul cercetărilor cu privire la această chestiune, am auzit lucruri care... m-au îngrijorat puțin.

De la Rennick aflate, cu o seară în urmă. Unul dintre matrozi îl abordase pe steward, îi șoptise că s-au iscat tot soiul de necazuri, după care îi dezvăluise ce se vorbea pe seama fetei. Rennick nu ezitase să-i spună lui Highfield. Nimeni n-ar fi pomenit despre așa ceva de față cu acela care-l servea pe căpitan fără convingerea că informațiile vor ajunge drept la șeful cel mare.

– E vorba despre tine, despre viața pe care ai dus-o înainte să urci la bord. Mă tem că voi fi nevoit să deschid subiectul, oricât de jenant ar putea fi pentru tine. Spre binele oamenilor mei și spre buna purtare a tuturor celor de pe vas, trebuie să știu dacă aceste... aceste zvonuri sunt adevărate.

Ea n-a scos o vorbă.

– Să presupun din tăcerea ta că nu sunt... neadevărate?

Când a văzut că tânăra nu-i răspunde nici a treia oară, căpitanul a început să se simtă stingherit. Rușinea, adăugată disconfortului său fizic, l-a făcut să-și piardă răbdarea. S-a ridicat în picioare, poate ca s-o impresioneze mai tare cu autoritatea lui, și a ocolit biroul.

– Nu încerc să te persecut în mod deliberat, domnișoară...

– Doamnă, a replicat ea. Doamna Mackenzie.

– Dar regulile sunt reguli și, așa cum stau lucrurile, nu le pot îngădui femeilor de... teapa ta să călătorească pe o navă plină de bărbați.

– De teapa mea.

– Știi ce vreau să zic. Și așa îmi e destul de greu să transport atât de multe femei într-un spațiu restrâns. Ți-am cercetat... situația și nu pot permite ca prezența ta să-mi destabilizeze vasul.

Numai Dumnezeu știe ce-ar fi zis guvernatorul Gibraltarului, dacă ar fi aflat de prezența acestei pasagere. Darmite soția lui! Abia se oprișeră din tremurat după episodul cu zburdalnicii prizonieri germani.

Fata a stat o vreme cu ochii în pământ. Apoi și-a ridicat capul.

– Domnule căpitan Highfield, mă dați jos de pe vas?

Vorbise cu voce joasă și calmă. Bărbatul a fost întrucâtva ușurat că ea fusese cea care rostise cuvintele.

– Îmi pare rău, i-a zis el. Simt că n-am de ales.

Tânăra părea a se gândi la ceva. Atitudinea ei sugera că nu găsisese aproape nimic surprinzător în vorbele lui. Dar felul în care își strânsese foarte puțin pleoapele lăsa să se vadă și disprețul pe care i-l stârneau.

Nu era reacția la care se așteptase căpitanul. La furie, poate. La gesturi teatrale, ca în cazul celorlalte două nefericite. Pentru asta îl pusese pe matroz să aștepte afară.

– Ești liberă să spui ceva, a îndemnat-o el, când tăcerea a devenit apăsătoare. În apărarea ta, vreau să zic.

A urmat o lungă pauză. După care fata și-a așezat mâinile în poală.

– În apărarea mea... sunt infirmieră. Soră medicală, mai precis. Am lucrat în domeniu vreme de patru ani și jumătate. În timpul ăsta am tratat câteva mii de soldați, unora salvându-le viața.

– E foarte bine... că ai reușit să...

– Mă transform într-o ființă umană care să merite osteneala?

Tonul ei devenise tăios.

– Nu asta am...

– Dar nu pot, nu? Pentru că niciodată nu mi se va îngădui să-mi uit așa-zisul trecut. Nici măcar la câteva mii de kilometri distanță de el.

– Nu insinuam că...

Femeia l-a privit drept în ochi. Lui Highfield i s-a părut c-o vede îndreptându-și umerii.

– Știu foarte bine ce insinuați, domnule căpitan. Că, în ceea ce mă privește, serviciul militar e cel mai puțin important. La fel ca majoritatea ocupanților acestei nave, ați ales să-mi definiți caracterul în funcție de primul lucru pe care l-ați auzit. Și apoi să acționați în consecință.

Tânăra și-a netezit rochia peste genunchi și a tras adânc aer în piept, ca și cum i-ar fi venit destul de greu să se stăpânească.

– Ce intenționez să spun, domnule căpitan Highfield, înainte să mă întrerupeți, este că, de-a lungul carierei mele, am tratat probabil câteva mii de soldați. Unii fuseseră terorizați și maltratați fizic. Unii îmi erau dușmani. Mulți ajunseseră la mine mai mult morți decât vii. Dar nici unul, a zis tânăra și a făcut o pauză pentru a respira, nici unul dintre ei nu m-a tratat cu lipsa de respect pe care tocmai mi-ați arătat-o dumneavoastră.

Highfield nu se așteptase ca ea să fie atât de liniștită. Atât de clară. Nu se așteptase să fie el acuzatul.

– Uite ce e, i-a răspuns pe un ton împăciuitor, nu mă pot preface că nu știu despre tine.

– Nu, și se pare că nici eu nu pot. Pot doar să încerc să duc o viață utilă. Și să nu mă gândesc prea mult la lucruri pe care, poate, n-am avut cum să le controlez.

Cei doi s-au cufundat într-o tăcere stânjenitoare. Minteă bărbatului lucra în mare grabă, străduindu-se să găsească o cale de a rezolva situația ieșită din comun. De afară, se auzeau conversații șoptite, așa că Highfield și-a scăzut vocea, intuind o cale de a-și salva demnitatea.

– Uite ce e... îmi spui că ceea ce ți s-a întâmplat n-a fost din vina ta? Că s-ar putea să fi fost... mai degrabă aceea împotriva căreia s-a păcătuț decât cea care a păcătuț?

Dacă ea și-ar fi susținut cauza, dacă ar fi făcut o promisiune cu privire la comportamentul ei viitor, atunci poate...

– Spun că, indiferent cum s-ar fi întâmplat, nu vă privește.

Încheieturile degetelor ei se albiseră din pricina emoțiilor pe care și le înfrâna.

– Singurele lucruri care vă interesează, domnule căpitan, sunt: profesia mea, care, așa cum ați fi aflat din lista pasagerilor și din carnetul meu de serviciu, dacă v-ar fi interesat să vă uitați pe ele, este de infirmieră; starea mea civilă și comportamentul meu la bordul navei, despre care veți afla, cred eu, că a respectat toate regulile privind buna cuviință.

Glasul ei căpătase forță. Vârfurile urechilor ei albe se înroșiseră, fiind singurul semn al unei frământări ascunse.

Highfield și-a dat seama, cu o oarecare uimire, că se simțea ca și cum el ar fi comis o greșeală.

Și-a coborât privirea către hârțile pe care erau înșirate în amănunt procedurile privind debarcarea mireselor. „Dați-o jos în Port Said“, îi spusese șefa Crucii Roșii Australiene. „S-ar putea să fie nevoie să aștepte un pic o ambarcațiune care s-o aducă înapoi. Oricum, multe dintre ele dispar în Egipt.“ Era o inconfundabilă notă de dispreț în acele „ele“ rostit de ea.

Doamne, încurcată mai era treaba! Al naibii de încurcată! Căpitanul își dorea să nu fi pornit niciodată discuția și să nu fi dezgropat morții. Acum, însă, fata intrase în sistem. Măinile lui erau legate.

Poate recunoscând ceva în expresia de pe chipul lui, tânăra s-a ridicat în picioare. Părul pieptănat spre spate îi scotea în evidență trăsăturile nobile, aproape slave, și cearcănele de sub ochi. Pentru o clipă, bărbatul s-a întrebat dacă nu cumva, înainte de a pleca, ea va încerca să-l lovească, așa cum făcuse cea mică, după care s-a simțit vinovat că se gândise la așa ceva.

– Uite ce e, doamnă Mackenzie, eu...

– Știu. V-ar plăcea să plec.

Highfield se chinuia să găsească ceva de spus, ceva prin care să poată transmite corect amestecul convenit între autoritate și părere de rău.

Ea ajunsese la jumătatea drumului către ușă, când l-a întrebat:

– Vreți să vă examinez piciorul?

Cele din urmă cuvinte s-au oprit brusc pe buzele căpitanului, care a clipit.

– V-am văzut șchiopătând. Când credeți că sunteți singur. Puteți foarte bine să aflați și că obișnuiam să stau noaptea pe puntea de decolare.

Highfield era acum complet debusolat. Și-a dat seama că-și trăsese piciorul în spatele lui.

– Nu cred că e...

– N-o să vă ating, dacă asta vă face să vă simțiți mai bine.

– N-am nimic la picior.

– Atunci n-o să vă deranjez.

Au rămas în capetele opuse ale încăperii. Nici unul nu se clintea. În privirea ei nu exista nimic care să vorbească despre vreo invitație.

– Eu n-am... N-am pomenit nimănui despre asta, s-a trezit el spunând.

– Mă pricep destul de bine să păstrez un secret, a replicat ea, privind-l drept în față.

Căpitanul s-a lăsat greoi pe scaun, apoi și-a ridicat cracul pantalonilor. De câteva zile încoace, nu mai voia să-și cerceteze îndeaproape piciorul.

Preț de-o clipă, tânăra a rămas dezarmată. S-a tras înapoi, după care a înaintat și a examinat cu atenție rana.

– Clar e infectată.

A făcut un semn către piciorul lui, ca și cum l-ar fi întrebat dacă se supără, pe urmă și-a așezat mâinile pe el, lăsându-le să-i alunece pe toată lungimea răni și pe pielea înroșită din jurul acesteia.

– V-a crescut temperatura?

– M-am simțit eu și mai bine, a recunoscut bărbatul.

Femeia l-a studiat vreme de câteva minute. Highfield și-a dat seama (cuprins de ceva asemănător cu rușinea) că nu tresărise când ea îi atinsese pielea.

– Cred că e posibil să aveți osteomielită, o infecție care a pătruns până la os. Infecția ar trebui drenată și să luați penicilină.

– Ai așa ceva?

– Nu, dar domnul doctor Duxbury ar trebui să aibă.

– Nu vreau să fie implicat.

Ea nu s-a arătat surprinsă. Căpitanul se întreba dacă ceva din toate astea nu mirosea a nebunie. Nu reușea să-și scoată din minte spaima ce se ivise pe chipul ei când îi văzuse pentru prima dată piciorul. Și felul în care și-o ascunsese numaidecât.

– Aveți nevoie de ajutor medical, i-a spus ea.

– Nu vreau să afle Duxbury, a repetat bărbatul.

– În cazul acesta, eu v-am oferit opinia mea profesională, domnule căpitan, și vă respect dreptul de a o ignora.

Fata s-a ridicat, apoi și-a șters mâinile pe pantaloni. El i-a cerut să aștepte, după care a trecut pe lângă ea și a deschis ușa. L-a chemat pe matrozul de pe culoar.

Băiatul a intrat, aruncând priviri când către căpitan, când către femeia din fața lui.

– Du-o pe doamna Mackenzie la dispensar, i-a cerut Highfield. Trebuie să ia niște lucruri.

Tânăra a șovăit, parcă așteptând să i se pună vreo condiție, să i se dea vreun avertisment. Nu i s-a mai zis nimic.

Căpitanul i-a întins mâna în care ținea cheia. Când i-a luat-o din palmă, ea a avut grijă să nu-i atingă degetele cu ale ei.

Acul i-a pătruns în picior, cu o ușoară alunecare mecanică a metalului ce a intrat în carne, apoi a ieșit, trăgând afară lichidul infectat din interior. În ciuda durerii pe care i-o provoca procedura, Highfield simțea cum neliniștea care-l chinuise începea să se risipească.

– Veți avea nevoie de încă o doză de penicilină, peste aproximativ șase ore. Apoi de câte una pe zi. Se începe cu o doză dublă, pentru a vă forța organismul să pornească lupta împotriva infecției. Iar când veți ajunge în Anglia, va trebui să mergeți direct la doctor. S-ar putea să vă interneze.

Femeia a revenit asupra răni.

– Dar aveți noroc. Nu cred că e cangrenoasă.

Vorbea pe un ton calm, lipsit de emoție, refuzând, în cea mai mare parte a timpului, să-l privească pe căpitan în față. La final, i-a așezat pe picior și ultima bucată de tifon, după care s-a lăsat pe călcâie, astfel încât el să-și poată trage în jos cracul pantalonului. Era îmbrăcată cu aceiași pantaloni kaki și aceeași cămașă albă în care o văzuse atunci când venise în biroul lui pentru a o însoți pe mireasa mai tânără.

Highfield a oftat ușurat, știind că-l aștepta o noapte fără dureri. Tânăra s-a apucat să strângă echipamentele medicale pe care le adusesese de la dispensar.

– Ar fi bine să păstrați niște pansament aici, i-a spus ea căpitanului, fără să-și ridice ochii din podea. Mâine va trebui să vă schimbați bandajul.

I-a scris în grabă câteva instrucțiuni pe o bucată de hârtie.

– Ori de câte ori veți fi singur, să stați cu piciorul ridicat. Și încercați să-l păstrați uscat. Mai ales pe vreme umedă. Puteți lua analgezicele câte două deodată.

I-a așezat pe masă tifonul și leucoplastul, după care a pus la loc capacul stiloului împrumutat de la el.

– Dacă rana începe să se agraveze, trebuie să consultați un chirurg. Iar atunci nu vă veți mai putea permite să amânați.

– O să spun că a fost o neînțelegere.

Fata și-a ridicat capul.

– O confuzie cu privire la identitate. Ți-aș fi recunoscător dacă, până la finalul călătoriei, ai putea să-ți faci puțin timp ca să-mi administrezi injecțiile alea cu penicilină.

Tânăra s-a uitat lung la el, apoi s-a ridicat în picioare. Părea, poate pentru prima oară în ziua aceea, speriată. A înghițit în sec.

– Nu pentru asta am făcut-o, i-a spus ea.

Bărbatul a dat din cap în semn de încuviințare.

– Știu.

Căpitanul s-a ridicat și a încercat să-și lase cu grijă greutatea pe piciorul bolnav. După aceea i-a întins o mână.

– Mulțumesc, a spus el. Doamnă Mackenzie... Soră Mackenzie.

Femeia s-a holbat o vreme la mâna întinsă. Dat fiind uluitorul calm de care dăduse dovadă până atunci, Highfield a fost surprins să vadă că, atunci când i-a luat mâna și a ridicat privirea către el, avea lacrimi în ochi.

Capitolul 19

Pe alții chinul i-a lăsat cu cicatrice imposibil de înlăturat. Frigul care-ți jupuia pielea, frica și apropierea de o moarte timpurie, lipsită de sens, amestecate cu simpla degradare a unei vieți petrecute pe o mică navă de război, supusă intemperiilor, au aprins o viață întreagă de oroare față de război.

Richard Woodman, Arctic Convoys 1941–1945

Treizeci și cinci de zile (o săptămână până la Plymouth)

În anonimatul din spatele sălii pentru prelegeri, Joe Junior se foia neîncetat, poate simțindu-se pe nedrept întemnițat de constrângerile mediului său de viață. Uitându-se în jos, la burta ei ca o minge, privind cum carnețelul ei zdrențuit se legăna, ca o micuță corabie, pe valurile seismice produse de mișcările copilului, Margaret se gândea că îl înțelege. Vreme de săptămâni întregi, pe navă timpul păruse a sta în loc. Ea simțise o nevoie disperată de a-l revedea pe Joe și o tot mai profundă frustrare legată de felul în care zilele se târau una după alta. Acum, însă, de când intraseră în apele europene, clipele goneau pe lângă ea, lăsând-o cuprinsă de neliniște.

I se părea că e grotescă. Burta i se umflase enorm, iar pielea albă îi era străbătută de vinișoare purpurii. Mai reușea să-și înghesuie picioarele doar într-o pereche de sandale lăbărțate și zgrunțuroase. Fața, care nu-i fusese niciodată alungită, o privea acum din oglinda

băii comune sub forma unei desăvârșite luni pline. Cum ar putea Joe să mă mai vrea? se întreba Margaret. El se căsătorise cu o fată sprintenă, activă, care putea să alerge la fel de iute ca el, cu care putea să se ia la întrecere călare, pe nesfârșitele întinderi verzi ale fermei. O fată al cărei trup ferm și elastic îl lăsase fără cuvinte atunci când i se arăta dezgolit.

Acum avea să se trezească priponit de o scroafă grasă, urâtă și greoaie, care se așeza cu răsuflarea tăiată chiar și după cel mai scurt șir de trepte. Ai cărei sâni, palizi și vânoși, atârnavă și lăsau să se scurgă lapte. O scroafă care se dezgusta până și pe sine. Deja n-o mai liniștea afecțiunea lipsită de complicații pe care o simțise în timpul discuției lor de acum câteva săptămâni. Cum ar fi putut s-o liniștească? El nu-i văzuse noua înfățișare.

Și-a schimbat poziția pe micul scaun de lemn și a oftat încet din pricina disconfortului. Prelegerea din ziua aceea era intitulată „Lucruri pe care e posibil să le fi văzut soții voștri“. În ciuda numelui, ea conținea doar repetate referiri la „orori imposibil de povestit“, orori pe care, în mod evident, vorbitorul le considera prea imposibil de povestit ca să le mai descrie. Conform spuselor responsabilului cu bunăstarea pasagerelor, important era să nu-și forțeze soții să vorbească despre ce li s-a întâmplat. Istoria arăta că majoritatea bărbaților se simt mai bine dacă nu stăruie asupra trecutului, ci pur și simplu Merg Înainte. Ei nu vor ca femeile să îi bată la cap, cerându-le să le povestească totul. Au nevoie de cineva care să le distragă atenția prin veselie, care să le amintească de bucuriile în numele cărora au luptat.

Discursul ofițerului a făcut-o pe Margaret să simtă, pentru prima dată, că ea și Joe nu erau parteneri, așa cum socotise, și că, în virtutea sexului ei și a experiențelor lui, între ei se căsca o uriașă prăpastie. Joe făcuse doar o singură dată aluzie la propriul canon: prietenul său, Adie, fusese ucis în Pacific, în timp ce se afla pe punte, la doar câțiva metri distanță de Joe. Margaret își văzuse atunci soțul clipind furios, ca să alunge micul val de lacrimi ce i se înălțase în ochi. Nu insistase să afle detalii, dar nu pentru că i s-ar fi părut ceva ce el trebuia să îndure în intimitate, ci pentru că era australiancă. Dintr-un neam zdravăn de fermieri. Iar imaginea unui bărbat cu lacrimi în ochi, fie

el și irlandez (căci știau cu toții cât de mult se puteau emoționa ei) o făcea să se simtă un pic ciudat.

Responsabilul cu bunăstarea le-a avertizat că aveau să apară tensiuni suplimentare, născute din faptul că ele și soții lor proveneau de pe continente foarte diferite. Nu încăpea îndoială că acest lucru avea să sporească presiunea asupra miresei, indiferent cu câtă căldură urmau să fie primite de către socrii lor britanici. El le-a sugerat fetelor să-și găsească un prieten în noua familie. Sau poate să facă schimb de adrese cu unele dintre noile lor prietene de la bordul vasului, astfel încât să aibă cu cine vorbi, în caz că s-ar simți cuprinse de cine știe ce frământări.

Era posibil ca, vreme de câteva luni, soții lor să fie mai iuți la mânie, mai ursuzi uneori.

– Înainte să-l cenzurați, ar fi bine să vă luați un răgaz pentru a vă gândi că s-ar putea ca izbucnirea lui să aibă alte motive. Că s-ar putea ca el să-și fi amintit un lucru cu care nu vrea să vă împovăreze. Și, înainte de a-i răspunde dându-vă drumul la gură, ați putea să vă gândiți la tot ce a făcut soțul dumneavoastră în slujba țării lui și a dumneavoastră. În Anglia, noi avem o expresie.

Ofițerul a făcut o pauză, lăsându-și privirea să cuprindă micuța încăpere.

– „Fruntea sus“. Iată ce a făcut imperiul nostru să rămână puternic de-a lungul ultimilor ani. V-aș recomanda s-o folosiți des.

Însoțitorul ofițerului de infanterie îi făcuse deja de două ori semn să ajute la curățarea popotei. A fost nevoie de un insistent „hai, omule, bagă viteză!“ din partea lui Jones, pentru ca Nicol să se trezească din visare.

În jurul lui, ofițerii terminaseră de mâncat, iar acum se retrăgeau pentru a fuma pipe și a citi scrisori sau ziare vechi. În timpul prânzului, circulase îndelung o glumă cu privire la starea motoarelor *Victoriei* și se pariase dacă ele aveau să reziste sau nu până la Plymouth. Alte glume, care circulară în paralel și de la care porneau multe discuții deșănțate, se refereau la trei matrozi care fuseseră informați că urmau să se prezinte în fața Comisiei de Examinare

a Amiralității, pentru a încerca să devină ofițeri, și la posibilele răspunsuri pe care avea să le dea un tânăr pe care mai toți îl considerau la fel de isteț și de manierat ca un catâr.

– Ești pe jumătate adormit, omule?

Jones aproape că l-a împins în anexa popotei.

– Secundul era cu ochii pe tine în timpul toasturilor. Stăteai acolo ca o momâie. La un moment dat am crezut că o să-ți vâri mâinile în buzunare.

Nicol n-a fost în stare să-i răspundă. În mod normal, statul în poziție de drepti în timpul toasturilor ar fi fost un reflex pentru el. Ca acela de a-și lustrui ghetele ori de a se oferi să facă ronduri suplimentare. Dar ceva ciudat se petrecuse cu simțul responsabilității lui.

Și-o imagina pe ea cum coboară de pe vas, apoi se vedea pe sine urmând-o. În timpul prânzului, își îngăduise să viseze cu ochii deschiși că soțul ei i-ar putea trimite o „nedorită, nu veni“, apoi se ocărâse pentru că-și dorise ca o asemenea rușine să se abată asupra ei.

Dar nu se putea abține. De fiecare dată când închidea ochii, îi vedea chipul atent. Micul surâs strălucitor pe care ea i-l dăruise când dansaseră. Îi simțea mijlocul, mâinile așezate ușor pe trupul lui.

Oare cu cine era măritată? Oare îi vorbise soțului despre trecutul ei? Mai rău, oare bărbatul făcuse parte din acel trecut? Nu părea să existe nici o cale de a o întreba, fără să insinueze că el, la fel ca toți ceilalți, era îndreptățit să aibă vreo părere despre viața ei. Și ce-i dădea dreptul să întrebe ceva?

Asemenea gânduri îi făceau pleoapele să se închidă strâns, pentru a se feri de imagini pe care nu voia să le admită. În cabina lui, soldații, familiarizați cu vizitele trecătoare ale demonilor războiului, îl ocoleau cu grijă. Știau că, uneori, amintirile se întorc pentru a-l bântui pe om, zumzând pe deasupra lui, bombardându-i în picaj mintea și pârjolindu-i-o. Aș putea să-i spun, își zicea Nicol. Aș putea să-i explic o mică parte din ce simt. Vorbele ar putea funcționa ca o valvă de presiune. Ea n-ar trebui să facă nimic.

Însă chiar din clipa în care cuvintele i se conturau în gând, știa că nu avea să le poată rosti cu voce tare. Femeia își clădise un viitor

pentru sine, găsisse o oarecare stabilitate. El n-avea nici un drept să spună ori să facă ceva care ar fi putut să-i dăuneze.

Cu o noapte în urmă, stătuse cu ochii spre cer, uitându-se la constelațiile care, cândva, îl intrigau, și blestemase conjuncția planetelor, ce făcuse ca drumurile lor să cârmească unul pe lângă celălalt, într-un moment ce i-ar fi putut salva pe amândoi. Eu aș fi reușit s-o fac fericită, se gândea el. Cum îndrăzneă soțul ei necunoscut să spună același lucru? Sau poate că o parte egoistă a ființei lui voia doar să-și răscumpere greșeala și să-și domolească propria vinovăție, făcând pe salvatorul.

Această neplăcută revelație l-a silit să ajungă la concluzia care l-a îndemnat să facă schimb de tură cu Emmett și să se țină, în următoarele câteva zile, departe de ea.

Nu mai era frământat de trecutul ei, ci de faptul că ea scăpase.

– Șeful de echipă era încă în pat la unsprezece fără zece dimineata. Ar fi trebuit să-l auzi pe căpitan: „Nu ești mai potrivit ca șef de echipă decât oricare dintre afurisitele alea de fete de jos.” Știți pe unde a umblat, nu? Subofițerul însărcinat cu disciplina crede că a fost la infirmerie, împreună cu americanul. Au cercetat... proprietățile curative ale alcoolului.

Au izbucnit hohote de râs. Nicol și-a ridicat privirea către fotografia regelui, așezată la loc de cinste pe perete, după care s-a așezat lângă Jones, pregătindu-se să părăsească popota la rând cu ceilalți. La patru zile după ce își trimisese telegrama, primise una drept răspuns. În ea scria simplu: „Mulțumesc!” Semnul exclamării, cu tot ce transmitea el, îl făcuse să tresară.

Maude Gonne a început să urle pe neașteptate, în clipa în care Margaret a deschis ușa. Fata a cuprins disperată botul cățelușei cu mâna și s-a împleticit către pat, șuierând:

– Șșșt! Șșșt, Maude! Taci acum!

Cățelușa a lătrat de două ori, iar Margaret a fost mai aproape ca niciodată s-o plesnească.

– Acum taci din gură! a certat-o ea, cu ochii ațintiți înspre ușă. Haide, potolește-te! i-a șoptit, în vreme ce animalul se învârtea în cercuri mici pe patul ei.

Cuprinsă de vinovăție, Margaret s-a uitat la ceas, întrebându-se când avea s-o mai poată scoate din cabină. Maude Gonne încercase deja de mai multe ori să fugă. Ca și în cazul lui Joe Junior, spațiul limitat începea să-și facă efectele.

– Haide! a spus fata, pe un ton liniștitor. Nu mai e mult, îți promit.

Abia atunci și-a dat seama că nu era singură în dormitor. Avice stătea neclintită în patul ei, cu fața la perete, cu genunchii strânși la piept.

Margaret s-a uitat lung la ea, timp în care cățelușa a sărit jos și s-a apucat să zgredăne la ușă, fără tragere de inimă. Tânăra a socotit că era a patra zi de când Avice zăcea în felul ăla. În puținele momente în care se ridicase din pat ca să mănânce, ciugulise din ce se afla pe farfuria ei, după care se scuzase și plecase. Rău de mare, le zisese ea celor care o iscodiseră. Însă apa nu fusese agitată.

Margaret a făcut un pas înainte și s-a aplecat deasupra siluetei culcate, de parcă ar fi putut culege vreun indiciu de pe chipul ei. Odată, făcuse asta crezând că Avice dormea, dar o cuprinsese un amestec de spaimă și rușine când văzuse că ochii îi erau larg deschiși. Se întrebese dacă să discute cu Frances. Poate că Avice suferea din pricina unei probleme medicale. Însă, dată fiind dușmănia dintre cele două, nu i se păruse corect față de nici una dintre ele.

În plus, Frances arareori mai era acolo. Din motive pe care nimeni nu și le putea explica, începuse să ajute la infirmerie, după ce doctorul Duxbury acceptase cu bucurie sarcina de a organiza finala concursului „Regina Victoriei”. Dacă nu era la dispensar, Frances dispărea vreme de câteva ore în fiecare zi, fără să dea vreo explicație cu privire la locul în care se ducea. Margaret presupunea că ar fi trebuit să se bucure, fiindcă o vedea mult mai fericită, dar îi simțea lipsa. Rămasă singură, avea mult prea mult timp la dispoziție pentru a se gândi. Și, așa cum îi plăcea tatălui ei să spună, asta nu era niciodată un lucru bun.

– Avice? a șoptit ea. Ești trează?

Fata a răspuns abia la al doilea îndemn.

– Da, a spus ea.

Margaret a rămas stânjenită în mijlocul micului dormitor, uitând pentru scurtă vreme de trupul ei umflat, în timp ce încerca să-și dea seama cum ar fi fost mai bine să procedeze.

– Pot să... pot să-ți aduc ceva?

– Nu.

Tăcerea se prelungea împrejurul său. Se gândea că mama ei ar fi știut ce să facă. S-ar fi dus drept la Avice, ar fi luat-o în brațe cu acea increzătoare atitudine maternă a ei și ar fi întrebat-o: „Ei, hai, ce-ai pățit?”. Și, pusă în fața siguranței femeii, Avice și-ar fi mărturisit frământările sau problemele medicale, dorul de casă, sau orice altceva ar fi necăjit-o.

Doar că mama ei nu era acolo. Iar Margaret era în stare s-o cuprindă în brațe pe Avice din proprie inițiativă cam tot atât cât ar fi fost în stare să ducă vâslind întreaga navă până în nenorocita de Anglie.

– Aș putea să-ți aduc o ceașcă de ceai, a îndrăznit ea.

Avice n-a răspuns.

Margaret stătea de aproape o oră pe pat și citea, căci nu se încumeta să le părăsească nici pe Avice, nici pe cățelușă, în care nu avea încredere că va păstra tăcerea.

Afară, ușoara întetire a mișcării de pe vas indica pătrunderea în ape mai reci și mai agitate. Acum, după săptămâni întregi petrecute la bord, fetele erau în deplină armonie cu vibrațiile *Victoriei*, căci se obișnuiseră cu omniprezentul bâzâit al motoarelor și puteau ignora neîncetatele comenzi care punctau fiecare sfert de oră.

Margaret se apucase să-i scrie tatălui ei doar pentru a descoperi că nu mai avea nimic nou să-i spună despre viața pe navă. Nici nu concepea să aștearnă pe hârtie adevăratele evenimente care avuseseră loc, iar în rest nu era vorba decât despre așteptare. Fata se simțea ca și cum ar fi trăit pe un coridor, așteptând să-și înceapă noua ei viață.

Îi scrisese în schimb lui Daniel: un șir de întrebări despre iapă și rugămintea stăruitoare de a jupui cât mai mulți nenorociți de iepuri cu puțință, astfel încât să poată veni în Anglia s-o viziteze. Fratele ei îi trimisese doar o scrisoare, pe care Margaret o primise în Bombay. Cuprindea doar câteva rânduri și îi transmisea puține vești, în afară

de cele privind starea vacilor, starea vremii și subiectul unui film pe care băiatul îl văzuse în oraș, însă ea își simțise inima mai ușoară. Acele câteva rânduri îi arătau că fusese iertată. Dacă tatăl lor l-ar fi silit pe Daniel să-i scrie, amenințându-l cu cureaua, fratele ei mai degrabă ar fi pus în plic o foaie albă decât să se supună.

S-a auzit o bătaie puternică în ușa cabinei, ceea ce a făcut-o pe Margaret să se repeadă la Maude Gonne și să-i întrerupă brusc lătratul. Cu animalul în brațe, a început să tușească forțat, încercând să imite sunetul.

– Stai așa! a strigat ea, ținându-și mâna lată strânsă blând, dar ferm, în jurul botului cățelușei. Vin acum!

– E acolo o doamnă A. Radley?

Margaret s-a întors cu fața către patul lui Avice. Aceasta s-a ridicat, clipind. Avea hainele șifonate și chipul palid, lipsit de orice expresie. A alunecat încet pe podea, ridicându-și o mână spre păr.

– Avice Radley, a spus ea și a întredeschis ușa.

În fața ei stătea un tânăr matroz.

– Ați primit o telegramă. Să veniți în după-amiază asta la camera de transmisiuni.

Margaret a lăsat-o pe cățelușă în spatele ei, după care a făcut un pas înainte, ca s-o ia de braț pe Avice.

– Oh, Doamne! a exclamat ea fără să vrea.

Matrozul a observat că cele două femei se albiseră la față. Atunci a îndesat o bucată de hârtie în mâna lui Avice.

– Nu vă uitați așa, doamnă. Sunt vești bune.

– Poftim? a zis Margaret.

Tânărul n-a luat-o în seamă. A așteptat ca Avice să-și coboare privirea către hârtie, după care a vorbit din nou, cu glasul plin de bucurie.

– E din partea familiei. Părinții dumneavoastră vor fi în Plymouth pentru a vă întâmpina când veți coborî de pe navă.

Avice hohotea deja de aproape douăzeci de minute, lucru care la început păruse excesiv, iar acum devenea de-a dreptul alarmant. Margaret, uitându-și reținerea de mai înainte, se urcase în patul

colegei sale, iar acum stătea lângă aceasta, încercând să nu se gândească la felul în care mobila scârțâia amenințător sub greutatea ei.

– E în regulă, Avice, tot spunea ea. E în regulă. Ian n-a pățit nimic. Afurisita aia de telegramă doar te-a speriat un pic.

Matrozul le spusese vesel că domnul căpitan nu fusese tocmai încântat. Bombănise că data viitoare o să folosească telegraful ca să primească liste de cumpărături. Dar îngăduise transmiterea mesajului.

Margaret și-a arătat nemulțumirea.

– N-ar fi trebuit să trimită pe cineva în felul ăsta. Ar fi trebuit să-și dea seama că o să te sperie de moarte. Mai ales în starea în care ești, nu?

Încerca s-o facă să zâmbească. Însă Avice nu i-a răspuns. Dar, până la urmă, plânsul a început să se domolească, până ce s-a transformat într-un simplu ecou al hohotelor de mai devreme, într-un suspin ce i se oprea din când în când în gâtlee. Când Margaret a simțit, în sfârșit, că partea cea mai rea trecuse, s-a dat jos din pat.

– Gata, gata! a spus ea fără rost. Odihnește-te! Liniștește-te un pic.

S-a întins pe propriul pat și a început să turuie despre planurile lor pentru ultimele zile ale călătoriei, despre cele mai interesante prelegeri la care puteau participa, despre pregătirile lui Avice pentru finala concursului „Regina Victoriei”, orice numai s-o scoată pe fată din depresie.

– Trebuie să-ți pui din nou pantofii ăia verzi, satinați! flecărea ea cu vitejie. Nici nu știi câte fete și-ar tăia și-o mână pentru ei, Avice! Una de la 11F zicea că a văzut unii exact la fel în *Australian Women's Weekly*.

Avice avea ochii roșii și iritați. Tu nu pricepi, se gândea ea, privind țintă înspre peretele gol, fără să ia în seamă nesfârșitul șir de vorbe ce se înălța din patul de jos. Doar pentru o clipă, am crezut că totul o să fie bine, că o să am o cale de scăpare din povestea asta.

Stătea neclintită, ca și cum ar fi putut cumva să se transforme în stană de piatră.

Doar pentru o clipă, am crezut că vin să-mi spună că a murit.

– Oricum, iată-mă vârât în zoaie până la gât, printre oalele care se revărsau pe culoare, în timp ce nava stătea înclinată la patruzeci și cinci de grade spre stânga, iar bătrânul intră, înaintând cu greu prin apă, mă măsoară din cap până în picioare, își stoarce șapca de vreo câțiva litri de apă de santină și îmi zice: „Sper că șosetele alea din picioarele tale nu sunt desperecheate, Highfield. Nu admit abaterea de la standarde pe nava mea.“

Căpitanul și-a întins piciorul.

– Cea mai grozavă parte e că avea dreptate. Numai Dumnezeu știe cum și-a putut da seama pe sub un metru și jumătate de apă, dar avea dreptate.

Frances s-a îndreptat și a zâmbit.

– Am avut și eu asemenea șefe, a spus ea. Cred că erau în stare să spună exact câte pastile se aflau în fiecare flacon.

A început să-și așeze instrumentele la loc în trusă.

– Ah! a exclamat Highfield.

Apoi și-a dres glasul.

– Bine, atunci. Patruzeci și unu de capete de torpile, separate de carcase, două carcase goale, treizeci și două de bombe, majoritatea demontate, patru cutii cu muniție pentru încărcătoare de 115 mm, o cutie cu muniție de 115 mm pentru tunuri în monturi duble, de artilerie grea și ușoară, nouă cutii cu diverse tipuri de armament, încărcătoare pentru armament de infanterie și tunuri aeriene de calibru mic. Ah, și douăzeci și două de cartușe pentru diverse arme individuale. Astea sunt acum încuiate în magazia mea personală.

– Ceva îmi spune, i-a răspuns Frances, că nu sunteți pe de-a-ntregul pregătit pentru pensionare.

Afară, peste umărul lui stâng, soarele apunea. Cobora la orizont într-un ritm mai lent decât obișnuia s-o facă în apele pe care le străbătuseră până atunci. Oceanul se întindea împrejurul lor, nuanța lui cenușie fiind singurul semn că temperatura scăzuse. Acum erau deseori urmăriți de pescărușii porniți să adune mâncarea de prisos cri gunoaielor aruncate peste bord de bucătarul vasului sau bucățile de biscuiți azvârlite de fetele care se amuzau urmărindu-le pe păsări cum prind fărâmele din zbor.

Highfield s-a aplecat. Țesutul cicatrizat de pe piciorul lui semăna cu ceara topită a unei lumânări.

– Cum e...?

– În regulă, i-a spus Frances. Probabil că puteți să vă dați seama.

– Mă simt mai bine, a recunoscut el.

Apoi, întâlnind privirea fetei, a adăugat:

– Mă mai doare puțin, dar situația s-a îmbunătățit mult.

– Temperatura v-a revenit la normal.

– Credeam că m-a prins sudamina.¹

– Probabil ați avut-o și pe asta.

Frances știa că bătrânul se simte mai bine. Se vedea din purtarea lui. Ceva se schimbase, făcându-l să nu se mai închidă în sine cu atâta înverșunare. Acum în ochii lui apăruse un licăr nou, iar surâsul i se iveau ușor pe buze. Când stătea drept, o făcea mai degrabă cu mândrie, decât din dorința disperată de a dovedi că încă e capabil.

Bărbatul a început să-i istorisească altă întâmplare. Una despre o carcasă de torpilă dispărută. Ea își terminase treaba, așa că și-a îngăduit să se așeze cuminte pe scaunul din fața lui și să-l asculte. Highfield îi mai spusese aceeași poveste și cu câteva zile în urmă, dar n-o deranja. Simțea că lui nu-i venea ușor să vorbească. Ajunsese la concluzia că era un singuratic. Descoperise deseori că cei aflați la conducere sunt cei mai singuri.

În plus, Frances trebuia să admită că, având de înfruntat primirea rece pe care i-o făceau în continuare majoritatea mireselor, strania melancolie a lui Avice și absența infanteristului, se bucura de tovărășia căpitanului.

– ... iar blestematul o folosea ca să gătească pește. „N-am găsit nimic altceva care să semene cu o oală pentru pește“, zicea. Îți spun, când ne-am gândit mai bine, i-am fost recunoscători că n-a folosit focosul.

Râsul a izbucnit din pieptul lui Highfield precum un lătrat, ca și cum l-ar fi luat prin surprindere, iar Frances a zâmbit din nou, căci nu voia să trădeze faptul că istorioara lui îi era familiară. După fiecare

¹ Eruptie cutanată de vezicule mici pline cu lichid clar, care apare după transpirații abundente sau în cursul unor boli febrile (n.red.)

glumă, bărbatul obișnuia să arunce o privire înspre ea, o mișcare imperceptibilă, dar în care tânăra îi citea stânjeneala în preajma femeilor. N-ar fi vrut s-o plictisească. Iar ea nu avea să-l lase să creadă că o făcuse.

– Soră Mackenzie... pot să-ți ofer ceva de băut? La ora asta, beau deseori câte un păhărel.

– Vă mulțumesc, dar nu beau.

– Deșteaptă fată!

L-a urmărit cum își ocolește biroul. Era o masă de lucru superbă, în culoarea întunecată a lemnului de nuc, împodobită cu piele de un verde închis. Camera personală a căpitanului ar fi putut sta foarte bine în orice casă înstărită, cu covorul, tablourile și scaunele ei tapitate. Frances s-a gândit la sărăcia echipajului de sub punte, la hamacele, dulapurile și mesele decolorate ce îi serveau drept mobilier. Numai în marina militară britanică văzuse asemenea diferențe izbitoare față de condițiile de trai ale personalului, iar asta o făcea să-și pună întrebări cu privire la țara către care se îndrepta.

– Cum s-a întâmplat? l-a întrebat ea pe căpitan, în timp ce acesta își turna băutura.

– Ce?

– Piciorul. Nu mi-ați zis niciodată.

Bărbatul era cu spatele către ea și, pentru o clipă, a încremenit suficient cât s-o facă să priceapă că întrebarea ei nu fusese atât de lipsită de însemnătate pe cât intenționase.

– Nu trebuie să-mi povestiți, a continuat fata. Îmi pare rău. N-am vrut să fiu indiscretă.

El parcă nici n-a auzit-o. A acoperit sticla cu dopul, apoi s-a așezat la loc. A sorbit îndelung din lichidul chihlimbării, după care a început să vorbească. *Victoria*, a spus el, nu era nava lui.

– Eu am luptat pe sora ei, *Indomitable*. Din '39. Pe urmă, cu puțin înaintea capitulării Japoniei, am fost atacați. De sus încercau să ne acopere șase Albacore, patru Swordfish și Dumnezeu mai știe câte altele, aveam oameni la toate armele, dar nimic nu-i nimerea. Am știut de la bun început că s-a zis cu noi. Nepotul meu era pilot. Robert

Hart. Douăzeci și șase de ani. Băiatul surorii mele mai mici, Molly... Era un... Eram apropiați. A fost un flăcău de treabă.

O bătaie în ușă i-a întrerupt pentru scurtă vreme. Timp de o clipă, un licăr de furie i-a luminat trăsăturile lui Highfield. Bărbatul s-a ridicat și a traversat încăperea cu pași apăsați. A deschis ușa, s-a uitat repede pe hârtiile ce i-au fost întinse, apoi a dat din cap către tânărul telegrafist.

– Foarte bine, a murmurat el.

Frances, încă pierdută în vorbele de mai înainte ale căpitanului, abia dacă a remarcat toate astea. Bătrânul și-a reluat locul și a lăsat foile să cadă lângă el, pe birou. A urmat o lungă tăcere.

– A fost... împușcat? l-a întrebat fata.

– Nu, i-a răspuns Highfield, după încă o înghițitură zdravănă. Nu. Cred că ar fi preferat să fie așa. Una din bombe a căzut în cala cu numărul doi, aruncând în aer câteva punți, de la cabinele ofițerilor până la sala centrală a motoarelor. Am pierdut șaisprezece oameni în acea primă explozie.

Frances putea să-și imagineze scenele de la bord, putea să simtă în nări mirosul fumului și al motorinei, să audă țipetele oamenilor prinși în bătaia flăcărilor.

– Printre care și nepotul dumneavoastră?

– Nu... nu, asta-i problema. I-am scos prea târziu, înțelegi? Fusesem răsturnat de suflul exploziei și eram un pic amețit. Nu mi-am dat seama cât de aproape de magazia cu muniție se detonase bomba. Focul a făcut să plesnească vreo câteva din țevile interioare. S-a prelinș pe lângă fusul cârmei, pe lângă magazia cu echipamente de navigare și pe lângă depozitul principal, apoi a urcat iar pe sub transportorul de muniție. La un sfert de oră după prima izbucnire, muniția a luat foc și a aruncat în aer jumătate din interiorul navei.

Bărbatul a scuturat din cap.

– A fost asurzitor... asurzitor. Credeam că s-a despiciat cerul. Ar fi trebuit să trimit mai mulți oameni acolo, jos, care să verifice dacă magaziiile erau închise, care să oprească focul.

– Poate că ați fi pierdut mai mulți.

– Cincizeci și opt, în total. Nepotul meu se afla pe platforma de control.

Highfield a șovăit.

– N-am reușit să ajung la el.

Frances a rămas neclintită.

– Îmi pare rău, i-a spus ea.

– M-au obligat să cobor, a continuat căpitanul, căci acum cuvintele îi veneau pe limbă repede, ca un șuvoi, ca și cum ar fi așteptat prea mult. Nava se ducea la fund, iar eu îmi urcasem toți oamenii (aceia care se mai puteau ține pe picioare) în bărcile de salvare. Marea era ciudat de liniștită și vedeam bărcile plutind la picioarele mele, aproape nemișcate, ca niște frunze de nufăr pe un heleșteu, toate mânjite de sânge și motorină, fiindcă oamenii îi trăgeau pe răniți afară din apă. Era atât de cald! Noi, ce rămași la bord, ne stropeam cu furtunuri, încercând pur și simplu să nu părăsim vasul. Și, în timp ce ne străduiam să ajungem la camarazii loviți, în timp ce bucăți din navă se despica și ardeau, nenorociții de japonezi continuau să ne dea târcoale. Nu mai trăgeau, doar se roteau pe deasupra noastră, ca niște vulturi, de parcă le-ar fi plăcut să ne vadă cum suferim.

Highfield a luat o înghițitură mare din băutură.

– Încercam încă să-l găsesc când mi s-a ordonat să cobor.

Și-a lăsat capul în piept.

– Două distrugătoare au venit să ne ajute. I-au gonit în sfârșit pe japonezi. Mi s-a ordonat să cobor. Tot echipajul meu a stat și s-a uitat cum am lăsat nava să se ducă la fund, știind că, probabil, mai erau oameni vii acolo, jos, oameni răniți. Poate chiar și Hart.

Bărbatul a făcut o pauză.

– Nici unul n-a scos un cuvânt. Doar s-au... uitat.

Frances a închis ochii. Mai auzise povești asemănătoare și știa ce cicatrice lăsau în urmă. N-ar fi avut ce să-i spună ca să-l aline.

Au ascultat cum, prin megafoane, doamnele erau chemate în camera de odihnă din față, la o expoziție de obiecte din fetru. Frances a observat cu surprindere că, la un moment dat, se întunecase afară.

– Nu-i un sfârșit de carieră prea grozav, nu?

Ea a auzit ruptura din vocea lui.

– Domnule căpitan, i-a spus, singurii oameni care au încă toate răspunsurile sunt aceia care n-au înfruntat niciodată întrebările.

Dincolo de pereții apartamentului, luminile de pe punte se trezeau la viață pâlپând și aruncând sclipiri reci, de neon, prin fereastra încăperii. Dintr-odată, s-a auzit o frântură de conversație gălăgioasă, când mai mulți oameni au părăsit oficiul unității de aviație, iar prin siflee s-a dat comanda „pregătiți pentru primirea bord la bord a șle-pului cu porții în plus“.

Căpitanul Highfield s-a uitat în jos, apoi la Frances, rumegând adevărul spuselor ei de adineauri. A sorbit îndelung din pahar, fără să-și ia ochii de la ea.

– Soră Mackenzie, a început el, în timp ce-și așeza băutura pe masă, vorbește-mi despre soțul tău.

Nicol stătuse aproape trei sferturi de oră în fața sălii de cinematograf. Dacă i s-ar fi permis să vadă filmul, tot n-ar fi vrut să se uite la *The Best Years of Our Lives*, cu tot cu finalul lui fericit pentru acei soldați care urmau să se întoarcă acasă. Atenția lui se îndrepta către celălalt capăt al coridorului.

– Nu-mi vine să cred! îi spusese Jones Galezul, în timp ce se ștergea cu prosopul în cabina lor. Auzisem că o să fie dată jos. Și nici una, nici două, căpitanul zice că totul a fost o afurisită de neînțelegere. N-a fost o neînțelegere, asta pot să-ți spun! Ai văzut-o și tu, nu-i așa, Duckworth? Amândoi am recunoscut-o. Nu pricep.

Bărbatul s-a frecat energic la subsuori.

– Știu eu de ce, a intervenit un alt infanterist. Fata e înăuntru, la un păhărel cu șefu’.

– Ce?

– În apartamentul lui. Bătrânul meteorolog tocmai i-a dus căpitanului rapoartele pe termen lung și a văzut-o acolo, cuibărită pe canapea lângă el, bând ceva.

– Potaia bătrână și vicleană! a spus Jones.

– Nu-i proastă, nu?

– Highfield? Ȃla n-ar fi în stare să capete o bucățică nici dacă ar intra într-un bordel cu o hârtie de cinci lire înfiptă în ureche.

– Una-i regula pentru noi și alta pentru ei, asta-i sigur, a spus cu amărăciune Duckworth. Vi-i puteți închipui lăsându-ne să aducem o târfă în cabină?

– Probabil te înșeli.

Nicol vorbise fără să-și dea seama ce spune. Cuvintele lui au continuat să atârne grele în tăcerea care s-a lăsat.

– Ea nu s-ar duce în apartamentul căpitanului.

Și-a coborât vocea.

– Vreau să zic că nu există nici un motiv pentru ca ea să fie acolo.

– Taylor știe ce-a văzut. Și pot să vă mai zic ceva. Nici nu e prima dată. El socotește că-i a treia oară pe săptămâna asta când o zărește înăuntru.

– A treia oară, eh? Hai, Nicol, băiete! Știi la fel de bine ca mine care-i motivul.

Vocea stridentă a lui Jones a izbucnit într-un hohot de râs.

– Ce părere aveți, băieți? La șaiszeci de ani, căpitanul nostru a descoperit în sfârșit bucuriile cărnii!

În cele din urmă, Nicol a auzit voci. În timp ce se retrăgea lângă țevi, ușa ce dădea spre holul căpitanului s-a deschis. Infanteristul n-a scos un sunet, însă a rămas fără aer când a văzut silueta subțire pășind ușor afară din apartament și întorcându-se cu fața către căpitan. N-a fost nevoie să se uite prea mult la ea pentru a fi sigur cine era: imaginea ei, până la cel din urmă detaliu, îi pătrunsese deja adânc în suflet, ca și cum cineva ar fi gravat-o acolo.

– Mulțumesc, zicea Highfield. Nu prea știu ce altceva să-ți spun. De obicei nu am tendința să...

Ea a scuturat din cap, ca pentru a-i arăta că orice i-ar fi dăruit fusese o nimica toată. Apoi și-a netezit părul. Nicol s-a pomenit pășind înapoi în umbră. Nu am tendința să... să ce? Răsuflarea i s-a oprit în piept, iar mintea i s-a golit. Se simțea altfel decât atunci când soția lui îi dezvăluise că-l înșela. Se simțea mai rău.

Cei doi și-au șoptit câteva cuvinte pe care nu le-a putut auzi, după care ea și-a ridicat din nou glasul.

– Ah, domnule căpitan! a strigat. Am uitat să vă spun... șaisprezece.

Nicol abia a reușit să-l zărească pe Highfield cum se uită lung la față, cu un aer nedumerit.

Ea a pornit înspre hangarul principal.

– Șaisprezece doze de penicilină rămase în flaconul cel mare. Șapte în cel mai mic. Și zece pansamente sterile în punga albă. Cel puțin atâtea ar trebui să fie.

Nicol a continuat să audă râsul căpitanului până când a ajuns la capătul culoarului.

Capitolul 20

Plictiseala săptămânilor în şir petrecute pe mare trebuie trăită ca să fie pe deplin înţeleasă şi, în cazul multora, nemulţumirile unei astfel de existenţe erau, pe termen lung, infinit mai vătămătoare pentru minte decât potenţialul pericol de a fi aruncaţi în aer de inamic... atunci când nu ne băteam cu duşmanul, ne băteam între noi.

L. Troman, Wine, Women and War

Două zile până la Plymouth

În lipsa cailor şi a unei piste de curse ori a cursanţilor de la şcoala de pilotaj, despre care se putea garanta că avea să dea de bucluc din când în când, n-ar fi trebuit să fie de mirare că se pariase cu atâta înverşunare pe capetele coafate impecabil ale concurentelor ce aspi-
rau la titlul de regină a *Victoriei*. Poate că doamnele Ivy Tuttle şi Jeanette Latham ar fi fost un pic demoralizate dacă ar fi aflat că exista o cotă de patruzeci la unu împotriva lor sau poate că mersul deja unduios al lui Irene Carter ar fi devenit şi mai semeţ dacă ea ar fi ştiut că se miza cinci la doi în favoarea ei. Dar, de zile întregi, toată lumea ştia deja că adevărata favorită, pe ale cărei cosiţe blonde pusese rămăşag o bună parte din echipajul navei câte un şiling sau chiar mai mult, era Avice Radley.

– Foster zice că are nişte mize mărişoare în favoarea ei, a strigat Plummer, maşinistul cel tânăr.

– Altceva are ea mărișoare, a urlat santinela care tocmai pleca.

– Și-a făcut socoteala că, dacă o să iasă pe primul loc, el va trebui să dea jumătate din banii pe care i-a câștigat la cursele de cai în Bombay.

De câteva ore, intraseră în apele reci și agitate ale Golfului Biscaya, însă la peste treizeci de metri sub puntea de decolare, în puțul ce adăpostea motorul, temperatura rămăsese în jurul apăsătoarei valori de treizeci și șapte de grade. Tims, gol până la brâu, învârtea roțile lustruite ce trimiteau aburul către turbinele motorului, în vreme ce Plummer, care unsese mecanismul principal, pipăia marginile lagărului pentru a vedea dacă nu s-au supraîncălzit, înjurând uneori, când pielea lui venea în contact cu metalul încins.

Între ei, cadranul telegrafului care făcea legătura cu coverta transmitea de sus ordinele de a pune motoarele să „scoată fum” sau să meargă „la viteză maximă”, în încercarea de a depăși greul cât mai curând cu putință, în vreme ce, împrejurul lor, peste neîncetatele scrâșnete și vuiete ale mașinăriilor, bătrânul vas ostenit scârțâia și gema în semn de protest. Aburul se încăpățâna să iasă prin valve în mici nori chinuiți, iar cârpele care încercau să-l înăbușe erau ude, îmbibate cu apă clocotită. Prin aceste degajări, *Victoria* insista să-și arate vârsta. Numeroasele ei cadrane și aparate de măsurat îi priveau cu nepăsarea inexpressivă a unei babe arțăgoase.

Plummer a terminat de strâns un șurub, și-a prins cheia în suportul de pe perete, după care s-a întors către Tims.

– Așadar n-ai pus tu câteva părăluțe pe vreuna dintre ele?

– Ce? s-a încruntat Tims.

Părea un ticălos atunci când era în toane proaste, însă Plummer, care se obișnuise cu el, a trăncănit mai departe.

– Concursul din seara asta.

Zgomotele motorului erau atât de puternice, încât se vedea nevoit să folosească gesturile pentru a da mai mult înțeles vorbelor sale.

– S-au pariat mulți bani pe el.

– Prostii! a răspuns Tims, cu dispreț.

– Totuși, mi-ar plăcea să le văd pe toate înșirate în costumașele lor de baie, ce zici?

Bărbatul a trasat niște curbe în aer și a făcut o mutră obraznică, aproape comică pe chipul lui de adolescent.

– Ți-ar stârni pofta pentru nevastă.

Replica a părut să-l enerveze și mai tare pe Tims, care și-a șters fruntea lucioasă cu o cârpă murdară, apoi s-a aplecat după o cheie fixă. Apele tot mai furioase făceau ca uneltele să sară și să se rostogolească zăngănind pe podea, punând în pericol gambele și degetele de la picioare.

– Nu știi de ce te ambalezi atâta, a mârâit el. Tu o să fii de serviciu toată noaptea.

– Două lire am pus pe fata aia, Radley, a spus Plummer. Două lire! Am pariat când cota era încă de trei la unu împotriva ei, așa că dacă o să câștige, mi-a pus Dumnezeu mâna-n cap. Dacă nu, am intrat la apă. I-am promis bătrânei de maică-mea că o să plătesc o vacanță pentru toți la Scarborough. Dar sunt optimist din fire, vezi tu? Socotesc că n-am cum să pierd.

Tânărul s-a cufundat în admirarea cine știe cărei scene pe care și-o imagina având loc sus.

– Fir-ar să fie, fata aia arăta fantastic în costumul de baie, la concursul Miss Picioare Încântătoare. Avea niște craci grozavi! Crezi că le dau ceva în Australia? Am auzit că jumătate din fetele de-acasă sunt crăcănate.

Tims, care nu părea a-l lua în seamă, se uita la ceas. Plummer a continuat să bată câmpii:

– Toți ofițerii o să apuce să vadă concursul, să știi. Cum poate fi corect, ei? Mai avem de stat două nopți la bord și toți ofițerii au dreptul să le admire pe fete în costumele lor de baie, iar noi suntem blocați aici, în sala motorului central. Știi că infanteriștii fac schimb de tură la nouă, deci până și ei o să prindă o parte. O regulă pentru unii, alta pentru noi. Nu prea e corect, nu? Acum că s-a terminat războiul, ar trebui să arunce o privire la toate nedreptățile din blestemata de marină militară.

Plummer a verificat un cadran, a tras o înjurătură, după care i-a aruncat o privire lui Tims, care stătea cu ochii pironiți în perete.

– Hei, ești bine, Tims? Ceva te-a scos din țâțâni, nu-i așa?

– Ține-mi locul jumătate de oră, a spus Tims, întorcându-se către tambuchiul de ieșire. Am ceva de făcut.

Dacă ar fi putut să vadă momentele de început ale concursului „Regina Victoriei”, tânărul Plummer poate că ar fi fost mai puțin încrezător cu privire la călătoria lui în Scarborough. Deși mulți erau siguri că va câștiga cu ușurință, Avice Radley părea ciudat de ștearsă. Sau, așa cum spusese unul dintre marinari în termenii pasionaților de curse, arăta ca un măgar cu trei picioare.

Cocoțată pe scena improvizată, alături de celelalte concurente, în fața meselor încărcate ce alcătuiau cea din urmă cină formală a pasagerelor, Avice era palidă și îngrijorată, în ciuda strălucitoare rochii din mătase stacojie pe care o purta și a sclipirii părului ei auriu ca spicul de grâu. În vreme ce alte fete chicoteau și se agățau una de alta, încercând să-și păstreze echilibrul pe tocuri atunci când nava se clătina sub ele, ea stătea deoparte, singură, cu zâmbetul ofilit, cu ochii încercânați de cine știe ce griji îndepărtate.

De două ori a luat-o de mână doctorul Duxbury, gazda evenimentului din acea seară, și s-a străduit s-o convingă să-și descrie pe larg planurile pentru noua ei viață ori să-și amintească momentele preferate din timpul călătoriei. Avice a părut să nu-l observe, nici măcar atunci când bărbatul s-a apucat să cânte pentru a treia oară *Waltzing Matilda*.

Trebuie să fi început grețurile de dimineață, a remarcat cel puțin una dintre mirese. Orice viitoare mamă arată jalnic în primele câteva luni de sarcină. E doar o chestiune de timp. Câteva fete, dintre cele mai puțin generoase, au sugerat că, poate, fără corset și cosmetice, Avice Radley n-ar fi fost niciodată frumoasa pe care o luaseră toți. Iar când o comparai cu luminoasa Irene Carter, splendidă în albastru și culoarea piersicii, aparent nepăsătoare în fața valurilor umflate, îți venea greu să nu le dai dreptate.

Vocea doctorului Duxbury s-a stins, lăsând loc câtorva aplauze răzlețe, oferite doar din politețe. N-ai cum să răsplătești la nesfârșit aceeași melodie și, oricum, era posibil ca medicul să fi fost prea „pilit” ca să mai dea vreo atenție publicului.

În cele din urmă, chirurgul a observat semnele frenetice pe care i le făcea din capătul scenei căpitanul-locotenent și, după câteva încercări, a arătat teatral către căpitanul Highfield, ridicându-și palmele ca pentru a spune că pe el nu-l anunțase nimeni.

– Doamnelor, a început Highfield și s-a ridicat iute în picioare, poate pentru ca Duxbury să nu apuce să se pună iar pe cântat.

A așteptat până când liniștea s-a lăsat treptat peste hangar.

– Doamnelor... După cum știți, aceasta este ultima noastră seară de petrecere pe *Victoria*. Măine vom acosta la Plymouth, iar voi vă veți petrece seara organizându-vă lucrurile și asigurându-vă de două ori cu ofițerii din serviciul feminin dacă aveți pe cineva care să vă întâmpine la sosire și un loc în care să mergeți. Măine dimineață, pe puntea de decolare, vă voi prezenta mai amănunțit toate aranjamentele făcute, dar, pentru moment, vreau doar să vă spun câteva cuvinte.

Femeile, multe dintre ele nerăbdătoare din pricina emoțiilor așteptării, îl priveau dându-și coate și șușotind. Pe margini, bărbații stăteau în picioare lângă pereți, cu mâinile strânse la spate. Matrozi, ofițeri, infanteriști, mecanici, toți purtau uniforme de gală, în onoarea evenimentului. Highfield și-a dat seama că unii dintre ei le îmbrăcau pentru ultima oară. Și-a coborât ochii către propriile haine, știind că nu avea să mai treacă mult până să spună același lucru despre sine.

– Nu pot... nu pot pretinde că a fost cea mai ușoară încărcătură pe care am avut-o vreodată de transportat, a spus el. Nu pot pretinde nici măcar că m-a bucurat gândul de a o primi la bord, deși știu că unii membri ai echipajului au fost încântați. Dar atât vă pot zice: pentru un „viețăș”, așa cum suntem porecliți noi, unii dintre navigatori, a fost o călătorie cât se poate de... educativă. Acum n-o să vă plictisesc cu un discurs prea lung despre dificultățile drumului pe care vi l-ați ales. Sunt sigur că ați auzit destule pe tema asta.

A făcut semn cu capul înspre responsabilul cu bunăstarea pasagerelor și a auzit un val de râsete politicoase.

– Însă vă voi spune doar atât: la fel ca noi toți, veți descoperi probabil că următoarele douăsprezece luni vor fi cele mai solicitante și, să sperăm, cele mai satisfăcătoare din viețile voastre. Deci, ceea ce vreau să vă transmit este că nu sunteți singure.

A privit în jur, către chipurile tăcute, nerăbdătoare. Sub luminile aspre ale punții hangarelor, nasturii suflați cu aur ai uniformeii lui scânteiau.

– Aceia dintre noi care și-au petrecut viața în serviciul militar vor fi nevoiți să găsească noi mijloace de trai. Aceia dintre noi care au descoperit că experiențele din război i-au schimbat profund vor trebui să găsească noi căi de a relaționa cu cei din jur. Aceia care au suferit vor trebui să găsească noi căi de a ierta. Ne întoarcem într-o țară care, probabil, ni se va părea necunoscută. Și noi s-ar putea să ne trezim străini de acele locuri. Așa că, da, mireselor, vă așteaptă o mare provocare. Dar vreau să vă spun că a fost o plăcere și un privilegiu să iau parte la călătoria voastră. Suntem mândri să vă primim printre noi. Și sper că atunci când veți privi în urmă, cu bucurie, la primii ani petrecuți în Marea Britanie, veți considera că aceasta n-a fost doar o călătorie spre noua voastră existență, ci chiar începutul ei.

Puțini au observat că, în timpul unei părți din discursul său, căpitanul a părut a i se adresa unei femei anume, că atunci când a spus „nu sunteți singure“, privirea lui s-a oprit, poate, ceva mai mult asupra ei decât asupra oricui altcuiva. Dar asta nu era relevant. A urmat un moment de tăcere, după care femeile au început să aplaude, iar câteva dintre ele să strige, până când aplauzele și uralele au încins treptat întreaga încăpere.

Căpitanul Highfield s-a așezat, după ce a dat din cap cu recunoștință către mulțimea de chipuri încețoșate. Încercând să nu zâmbească atât de larg pe cât și-ar fi dorit, a observat că aplauzele nu veneau doar din partea femeilor de jos. Ci și din partea bărbaților.

– Ce părere ai? i-a șoptit el, cu pieptul încă umflat de mândrie, femeii de alături.

– Foarte frumos, domnule căpitan.

– De obicei nu mă dau în vânt după discursuri, a continuat Highfield, dar în cazul ăsta mi s-a părut potrivit.

– Nu cred că e aici cineva care să vă contrazică. Vorbele dumneavoastră au fost... bine alese.

– Au încetat fetele să se mai holbeze la tine?

Căpitanul i-a adresat întrebarea fără s-o privească, așa încât, de la celelalte mese, ar fi putut să pară că nu face decât să-i mulțumească stewardului pentru farfuria cu mâncare.

– Nu, i-a răspuns Frances, luând o îmbucătură de pește cu furcu-lița. Dar e în regulă, domnule căpitan.

N-a fost nevoie să adauge: sunt obișnuită. Highfield i-a aruncat o privire lui Dobson, aflat la două scaune distanță, care, în mod evident, nu se obișnuise încă. După patruzeci de ani de stat cu ochii mijiți spre mare, căpitanul nu mai vedea la fel de bine ca pe vremuri. Dar până și el a reușit să deslușească vorbele ce ieșeau printre buzele posomorâte ale secundului său, pe al cărui chip se citea dezaprobarea.

– Își bate joc de navă, asta face, bombănea furios Dobson, cu nasul în șervetul lui de damasc. De parcă și-ar pus în minte să-și bată joc de noi toți.

Locotenentul care stătea alături a observat că Highfield se uita drept la ei și s-a înroșit. Căpitanul a simțit cum vasul se ridică sub el, spărgând încă un val.

– Un pahar de lichior, soră Mackenzie? Ești sigură că nu ți-ar plăcea o băutură mai tare?

A așteptat până ce apa s-a mai domolit, apoi și-a ridicat paharul în semn de salut.

Numai douăzeci de minute. Motorul mergea mult mai bine sau, cel puțin, la fel de bine pe cât avea s-o facă vreodată. Davy Plummer pariase două lire întregi. Și al naibii să fie dacă avea să stea singur acolo, în sala motoarelor, în vreme ce absolut toți mateloții, din fundul navei și până la biroul de radiogoniometrare¹, le vedeau pe fete defilând în costume de baie.

În plus, el avea de gând să părăsească marina militară după întoarcerea în Blighty. Ce puteau să-i facă dacă, pentru prima dată, nu aveau să-l găsească la datorie? Să-l oblige să înoate până acasă?

Davy Plummer a controlat termometrele care trebuiau controlate, a șters cu o cârpă țevile mai problematice, și-a zdrobit țigara sub talpă

¹ Determinarea direcției unui radioemitter cu ajutorul undelor electromagnetice (n.tr.).

și, aruncând iute o privire peste umăr, a urcat în fugă scările ce duceau spre pasarelă și s-a îndreptat către tambuchiul de ieșire.

Voturile fuseseră numărate, iar Avice Radley pierduse. Membrii juriului, printre care se numărau doctorul Duxbury, două femei-ofițer și preotul, căzuseră cu toții de acord că ar fi vrut să-i acorde premiul doamnei Radley (medicul fusese deosebit de impresionat de felul în care tânăra interpretase, cu o săptămână în urmă, melodia *Shenandoah*), dar consideraseră că, date fiind prestația ei extrem de ștearsă în ultima seară, vădita tendință de a nu zâmbi și faptul că dispăruse imediat după ce dăduse un răspuns într-adevăr greu de înțeles la întrebarea: „Ce îți dorești cel mai mult să faci după ce vei ajunge în sfârșit în Anglia?” (Irene Carter: „Să-mi cunosc soacra”; Ivy Tuttle: „Să strâng bani pentru orfanii de război”; Avice Radley: „Nu știu”), nu mai exista nici o îndoială cu privire la cine trebuia aleasă câștigătoare a întregii competiții.

Irene Carter purta panglica cusută de mână cu încântarea drăgăstoasă și înlăcrimată a unei proaspete mămică. A declarat că fusese cea mai frumoasă călătorie din viața ei. Sinceră să fie, simțea că și-a făcut cel puțin șase sute de noi prietene. Și spera ca toate să-și găsească în Anglia fericirea pe care cu siguranță o meritau. Nici nu avea cuvinte să le mulțumească îndeajuns membrilor echipajului pentru bunătatea și eficiența lor. Era convinsă că întreaga asistență îi va da dreptate în privința faptului că discursul căpitanului fusese cu adevărat inspirator. Când a început să le mulțumească nominal foștilor ei vecini din Sydney, Highfield a intervenit și a anunțat că, dacă ofițerii și lucrătorii vor dori să mute mesele spre marginile încăperii, Orchestra Infanteriei Marine Britanice va asigura muzica pentru un mic dans. („Dans!” a ciripit doctorul Duxbury și mai multe femei s-au grăbit să se îndepărteze de el.)

Davy Plummer, aflat lângă partea din spate a estradei, s-a uitat dezgustat la fișa de pariu scrisă de mână, pe care Foster i-o dăduse cu nici două zile în urmă, după care a strivit-o și a băgat-o în buzunarul salopetei. Ale naibii femei! Deși avea o cotă amețitoare, aia n-ar fi putut să arate mai rău nici dacă ar fi avut o pungă de hârtie pe cap.

Tânărul tocmai se pregătea să se întoarcă în sala motoarelor, când a dat cu ochii de două mirese ce stăteau într-un colț. Șușoteau ceva, acoperindu-și buzele cu mâinile.

– N-ați mai văzut niciodată un muncitor? le-a întrebat el, întinzându-și marginile salopetei.

– Ne întrebam dacă dansezi, a spus fata mai micuță de statură, ce avea părul blond și dacă ai putea s-o faci fără să ne umpli de unsoare.

– Doamnelor, habar n-aveți ce poate să facă un mașinist cu mâinile.

Uitându-și foaia de pariuri, Davy Plummer a făcut un pas înainte. La urma urmei, era un optimist din fire.

Ceremonia de încoronare trebuia să aibă loc la ora zece fără un sfert. Asta însemna că Frances avea la dispoziție aproape cincisprezece minute pentru a da o fugă până la capătul culoarului și a lua fotografiile cu Spitalul Clinic Australian, pe care căpitanul Highfield ceruse să le vadă. Albumul ei se găsea în cufărul din cală, dar pozele preferate (primul cort sanitar, petrecerea din Port Moresby, Alfred) le ținea lângă pat, într-un caiet. Cu pas sprinten, femeia s-a apucat să străbată coridorul care făcea legătura între hangar și dormitoare, atingând din timp în timp peretele, pentru a-și păstra echilibrul.

Apoi s-a oprit.

El stătea în fața cabinei și tocmai își scotea o țigară dintr-un pachet moale. Și-a băgat-o în gură și s-a uitat pieziș la Frances. Privirea lui i-a dat de înțeles că apariția ei nu-l surprindea.

Nu-l mai văzuse din seara în care venise pe turelă, după Tims. De atunci, tânăra fusese nevoită să se lupte cu bănuiala că el o evita și, de mai multe ori, se gândise să-l întrebe pe infanteristul cel tânăr de ce preluase tura de noapte.

Și-l închipuise de atâtea ori, luase parte la atâtea discuții imaginare cu el, încât vederea lui în carne și oase era copleșitoare. Chiar în timp ce picioarele o purtau către el, simțea din nou că o cuprinde vechea rețineră, ceea ce a făcut-o să-și netezească ușor fusta.

Femeia s-a oprit lângă ușă, neștiind sigur dacă să intre. El era îmbrăcat în uniformă de paradă, iar asta i-a trezit o fulgerătoare

amintire a nopții în care dansaseră, când ea fusese ținută strâns lângă acea țesătură închisă la culoare.

– O țigară? a întrebat-o bărbatul și i-a întins pachetul.

Frances a luat una. Infanteristul i-a întins flacăra, astfel încât să nu fie nevoită să se aplece spre el pentru a-și aprinde țigara. Când s-a lăsat în jos, și-a dat seama că nu-și mai putea lua ochii de la mâinile lui.

– Te-am văzut la masa căpitanului, i-a spus el în cele din urmă.

– Eu nu te-am văzut pe tine.

Îl căutase. De câteva ori.

– Nu trebuia să fiu acolo.

Glasul lui părea ciudat. Frances a tras din țigară, conștientă că, oricum ar fi stat, tot stânjenită s-ar fi simțit.

– E destul de neobișnuit s-o invite lângă el pe una dintre femei.

Sângele ei s-a răcit cu vreo două grade.

– N-am de unde să știu, a răspuns ea cu prudență.

– Nu cred c-a mai făcut-o vreodată în timpul călătoriei.

– Vrei să-mi spui ceva?

Bărbatul a părut nedumerit. Frances și-a uitat stânjeneala de mai înainte.

– Fără îndoială, întrebarea ta e: de ce eu, dintre toți oamenii, am fost pusă la masa căpitanului?

Infanteristul și-a încleștat maxilarul. Pentru o fracțiune de secundă, ea l-a văzut așa cum era posibil să fi arătat în copilărie.

– Eram doar... curios. Ieri după-amiază am trecut să te văd. Și pe urmă te-am zărit... ieșind de la căpitan...

– Aha! Acum înțeleg. Nu întrebai, doar insinuai.

– N-am vrut...

– Deci ai venit să mă chestionezi cu privire la moralitatea purtării mele?

– Nu, eu...

– Oh, și ce-o să faci, infanteristule? O să raportezi căpitanului? Sau doar târfa?

Ultimul cuvânt i-a redus la tăcere pe amândoi. Frances și-a mușcat buza. El îi stătea alături, cu umerii drepți, de parcă ar fi fost încă la datorie.

– De ce vorbești așa? a întrebat-o încet.

– Pentru că m-am săturat, infanteristule! M-am săturat să-mi fie judecat absolut fiecare gest de tot felul de ignoranți, care apoi îmi găsesc tot felul de lipsuri.

– Eu nu te-am judecat.

– Pe naiba!

Femeia s-a înfuriat brusc.

– Nu mă mai deranjez să dau explicații. Nu mă mai deranjez să îndrept părerea cuiva despre mine, dacă nici respectivul nu se deranjează să...

– Frances...

– Ești la fel de rău ca toți ceilalți. Te credeam altfel. Credeam că pricepi ceva în legătură cu mine, că înțelegi din ce sunt făcută. Dumnezeu știe de ce! Dumnezeu știe de ce am ales să-ți atribui sentimente pe care n-ai fost niciodată capabil...

– Frances...

– Ce e?

– Regret ce-am spus. Te-am văzut doar... și... îmi pare rău. Serios! S-au întâmplat niște chestii care m-au făcut să...

Bărbatul a lăsat fraza neterminată.

– Uite ce e, venisem la tine pentru că voiam să află ceva. În timpul războiului, am făcut lucruri... cu care nu mă mândresc. Nu m-am purtat întotdeauna într-un fel pe care oamenii – cei care nu cunosc întreaga situație – să-l considere vrednic de admirație. Nici unul dintre noi, probabil nici măcar soțul tău, n-ar putea spune contrariul.

Tânăra l-a fixat cu privirea.

– Asta-i tot ce voiam să-ți zic, a încheiat el.

Pe Frances o durea capul. Și-a sprijinit o mână de perete, simțind cum podeaua se ridică și coboară sub picioarele ei.

– Cred că ar fi mai bine să pleci, a spus ea încet.

Nu mai putea să se uite la el. Dar îi simțea ochii ațintiți asupra ei.

– Noapte bună, infanteristule! i-a urat ea cu emfază.

A așteptat până când i-a auzit pașii întorcându-se grăbiți către hangare. Balansul navei nu le schimba câtuși de puțin ritmul, așa că

Frances le-a urmărit mersul metronomic, până când ușa trântită a tambuchiului i-a dat de înțeles că plecase.

Atunci și-a închis, foarte strâns, ochii.

În sala centrală a motoarelor, undeva sub puntea hangarelor, pompa a doua, acea pompă de alimentare sub înaltă presiune ce transfera combustibilul către boiler, a cedat, poate din pricina vechimii, a tensiunii sau a încăpătănării unei nave care știa că era pe cale de a fi retrasă din circulație și făcută bucăți. O mică fisură, de nici doi centimetri, a îngăduit combustibilului sub presiune să iasă spumegând la suprafață, întunecat și clocotitor, ca saliva din colțul gurii unui bețiv. Și să se transforme în picături foarte fine.

E imposibil să vezi punctele nevralgice ale unui motor de vas, acele locuri în care mici porțiuni de metal, slăbite de rupturi ori de presiunea pusă asupra îmbinărilor, ajung la temperaturi interioare uriașe. Dacă nu pot fi depistate de numeroasele aparate de măsurat din sala motorului sau prin înșelătoarea pipăire cu ajutorul cârpelor, sunt descoperite din întâmplare, hotărâtor fiind momentul în care combustibilul începe să se scurgă prin ele.

Nevăzut și neauzit de către oamenii care se bazau pe el, motorul central al *Victoriei* lucra energic mai departe, neștiut, prea roșu, prea încins. Combustibilul a plutit pentru puțină vreme prin aer, sub forma unor invizibile picături minuscule. Apoi țeava de eșapament, la doar câțiva centimetri de pompa crăpată, a licărit asemenea răutății din ochii unui diavol, s-a aprins și, pufnind brusc, a profitat de ocazie.

Prostule! Prostul naibii! Nicol a încetinit în fața magaziei cu prelate. Mai rămăsese doar o noapte până când Frances avea să plece pentru totdeauna, o singură noapte în care ar fi putut să-i spună puțin din ce însemna pentru el și, în schimb, se purtase ca un nătâng fudul. Ca un adolescent gelos. Iar astfel, nu se dovedise cu nimic mai bun decât oricare altul dintre proștii plini de prejudecăți de pe nava aceea veche și găurită. Ar fi putut să-i spună atâtea, să-i zâmbească, să-i arate puțină înțelegere. Atunci ea ar fi știut. Și dacă nu s-ar mai fi întâlnit nimic altceva, ea ar fi știut. „La fel de rău ca toți ceilalți”,

îi spusese. Era cea mai urâtă dintre bănuielile pe care le avusese mereu despre sine.

– Fir-ar al dracului să fie! a exclamat Nicol și a izbit cu pumnul în perete.

– Te frământă ceva, pifane?

Tims blocase coridorul, îmbrăcat în salopeta lui plină de motorină și unsoare. Ceva și mai inflamabil îi lumina chipul.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat el încet. Nu mai ai pe cine să disciplinezi?

Nicol și-a privit încheieturile degetelor însângerate.

– Vezi-ți de treabă, Tims!

Fierea i s-a urcat în gât.

– Vezi-ți de treabă? Cin' te crezi? Comandantul?

Infanteristul s-a uitat în spatele lui, la culoarul gol. Pe puntea G nu se zărea nimeni. Cei care nu se aflau la datorie erau strânși în zona hangarelor, bucurându-se de petrecere. Pentru o clipă, s-a întrebat de cât timp stătuse Tims acolo.

– Te-a supărat prietena, nu-i așa? Nu-ți cedează așa cum ai crezut?

Nicol a tras adânc aer în piept. Și-a aprins o țigară, a stins chibritul între arătător și degetul mare, după care l-a vârât în buzunar.

– Te mănâncă și nu poți să te scarpini?

– Te-oi fi crezând tu mare și tare pe nava asta, Tims, dar peste vreo două zile n-o să mai fii decât un alt matelot șomer, la fel ca toți ceilalți. Un nimeni.

Încerca să păstreze un ton calm, însă furia abia stăpânită continua să-i zbârnâie în urechi. Tims s-a lăsat pe călcâie, încrucișându-și antebrațele enorme în dreptul pieptului.

– Poate că nu ești genul ei.

Și-a ridicat bărbia, ca și cum tocmai s-ar fi gândit la asta.

– Ah, scuze, am uitat! Oricine e genul ei, cu condiția să aibă două parale...

Primul pumn n-a părut a-l surprinde pe Tims, care s-a ferit. Pe al doilea, mecanicul l-a blocat cu un upercut orbitor, care l-a prins nepregătit pe Nicol, explodându-i sub bărbie și izbindu-l de peretele din spate.

– Crezi că acum o să-i mai pari frumușel târfuliței tale, pifane?

Cuvintele s-au abătut asupra lui ca o nouă lovitură, răzbătând dincolo de zgomotul motoarelor, de murmurul îndepărtat al orchestrei, de zăngănitul deznădăjduit ale parâmelor ce se legănau pe lângă pereți. Dincolo de zvâcnetul propriului puls, care-i răsună în urechi.

– Poate că pur și simplu n-ai fost destul de bărbat pentru ea, cu uniforme tale fandosite și cu obiceiul de-a respecta mereu ordinele.

Nicol simțea mirosul de motorină de pe trupul mecanicului, simțea cum răsuflarea lui îi atinge pielea.

– Ți-a zis cum îi place, nu-i așa? Ți-a zis că voia să-mi simtă mâinile pe țâțe, că voia să...

Cu un răcnet, Nicol s-a repezit la Tims și s-a prăvălit pe podea împreună cu el. A început să dea orbește în carnea din fața lui, fără a ști sigur unde nimerește cu pumnii. A simțit cum trupul celui alt bărbat se răsucesce sub el, apoi a văzut cum pumnul uriaș se ridică în aer și-l izbește. Dar nu se mai putea opri, chiar dacă se știa în pericol. Abia dacă simțea ploaia de lovituri ce cădea peste el. O ceață sângerie coborâse asupra lui și toată furia strânsă în ultimele șase săptămâni, în ultimii șase ani, ieșea la iveală cu de-a sila prin intermediul pumnilor și al forței, făcând ca ocările să-i zboare una după alta printre dinții încleștați. Ceva asemănător (poate că fusese umilit în fața unei femei, poate nedreptățile adunate în douăzeci de ani de serviciu) părea să alimenteze atacul lui Tims, așa că, în vălmășagul de sânge, ghionți și pumni, nici unul dintre cei doi n-a auzit sirena, în ciuda apropierii de megafonul aflat deasupra lor.

– Foc! Foc! Foc! răsunau cu insistență instrucțiunile transmise prin siflee. Atenție echipa de avarie, se închide al doilea sector de bază. Toți infanteriștii pe puntea bărcilor!

Concurente de la „Regina Victoriei” erau conduse jos de pe scenă. Zâmbetele strălucitoare le dispăruseră de pe fețe, iar Irene Carter își strângea în jurul ei panglica câștigătoare, de parcă ar fi fost o vestă de salvare. Margaret le-a aruncat o privire în timp ce, prinsă în marea de trupuri, s-a pomenit îndreptându-se către ușă. În spatele lor, mesele rămăseseră abandonate, cu șarlota de mere și salata de

fructe uitate pe farfurii, cu paharele pe jumătate goale. În jurul ei, femeile cuprinse de neliniște își ridicaseră glasurile, izbucnind într-un mic crescendo înfricoșat la fiecare nouă instrucțiune transmisă prin siflee. Margaret și-a cuprins pântelele cu o mână ocrotitoare și a pornit către ieșirea laterală de la tribord. Parcă s-ar fi luptat cu un curent nemaipomenit de puternic.

O voce striga de undeva de sus:

– Repede, doamnelor, vă rog! Cele ale căror nume de familie încep cu litere de la N la Z să se strângă în locul de adunare B, toate celelalte, în locul de adunare A. Haideți, nu vă opriți!

Margaret ajunsese la marginea mulțimii, când o femeie-ofițer a prins-o de braț.

– Pe aici, doamnă!

Femeia-ofițer și-a întins brațele, arătând în față și baricadând ieșirea de la tribord.

– Trebuie să dau o fugă până jos.

Margaret a tras o înjurătură printre dinți când cineva a lovit-o cu cotul în spate.

– Nimeni n-are voie jos. Doar în locurile de adunare.

Margaret simțea apăsarea trupurilor ce se înghesuiau pe lângă ea, mirosurile amestecate a câteva sute de parfumuri și loțiuni.

– Ascultă, e foarte important! Trebuie să iau ceva.

Femeia a privit-o ca pe o nebună.

– E un incendiu la bord, i-a spus ea. Categorie nu se coboară. Ordinele căpitanului.

Margaret a ridicat tonul, în el împletindu-se neliniștea și frustrarea.

– Nu pricepi! Trebuie să mă duc acolo! Trebuie să mă asigur... trebuie să am grijă de... de...

Poate că femeia-ofițer era ceva mai îngrijorată decât voia să lase să se vadă. S-a înfuriat și ea numaidecât. A suflat în fluier, încercând să cârmească pe cineva la dreapta, după care și-a scos fluierul dintre buzele țuguite și a șuiert:

– Nu crezi că toți au câte ceva de păstrat? Îți poți imagina ce haos s-ar stârni dacă fiecare ar începe să scotocească după albume foto ori

bijuterii? E un incendiu! Din câte știm noi, e posibil să fi izbucnit în cabinele femeilor. Acum, te rog să mergi mai departe sau pun pe cineva să te miște!

Doi infanteriști deja încuiau tambuchiul de ieșire. Margaret s-a uitat în jurul ei, încercând să găsească o altă cale de a coborî, apoi, cu inima strânsă, a început să înainteze prin îmbulzeală.

– Avice!

Frances stătea în ușa dormitorului tăcut, holbându-se la silueta nemișcată de pe patul din fața ei.

– Avice? Mă auzi?

Nici un răspuns. Pentru o clipă, Frances a pus lipsa de reacție pe seama faptului că Avice, asemenea celor mai multe dintre mirese, refuzase deja să-i mai vorbească. În mod normal n-ar fi insistat. Dar ceva, poate chipul rigid și palid al femeii, poate privirea ei buimăcită, a făcut-o să repete întrebarea.

– Pleacă! i s-a răspuns în cele din urmă.

Vocea părea slăbită, contrastând cu agresivitatea tonului. Atunci s-a pornit sirena. Afară, pe culoar, a început să urle o alarmă de incendiu, într-un urlat ascuțit și insistent, urmat de pași ce treceau în grabă prin fața ușii.

– Echipa ofensivă, adunarea la incendiul de la motorul central. Direcția, motorul central. Toți pasagerii, la locurile de adunare.

Uitând de orice altceva, Frances s-a uitat repede peste umăr.

– Avice, asta-i alarma! Trebuie să plecăm!

La început, a crezut că Avice nu înțelege semnificația sirenei.

– Avice, a spus ea irascibilă, asta înseamnă că e un incendiu la bord! Trebuie să plecăm!

– Nu!

– Ce?

– Eu nu plec.

– N-ai cum să rămâi aici. De data asta nu cred că e un exercițiu.

Sunetul alarmei îi umplea trupul lui Frances cu adrenalină. Și-a dat seama că aștepta zgomotul unei explozii. Războiul s-a terminat, și-a spus ea și s-a silit să respire adânc. S-a terminat! Dar asta nu

explica panica de afară. Ce se întâmpla? O mină răătăcită? Nu se auziseră pocnete de gloanțe, nici nu se iscase în aer acea vibrație zguduitoare ce anunță o lovitură directă.

– Avice, trebuie să...

– Nu!

Frances stătea în picioare în mijlocul dormitorului, incapabilă să priceapă purtarea fetei. Avice nu luase niciodată parte la lupte, trupul ei nu se înfiora la simplul auz al unei sirene. Dar nu se putea să nu înțeleagă.

– Pentru Dumnezeu, vrei să te duci cu Margaret?

Poate problema stătea în faptul că Frances era cea care o ruga să plece. Avice și-a ridicat capul. Parcă n-ar fi auzit nimic.

– Tu ești bine, a spus ea, cu glas aspru. În ciuda a tot ce s-a întâmplat, tu-l ai pe soțul tău. După ce-o să cobori de pe nava asta, o să fii liberă, respectabilă. Pe mine nu mă mai așteaptă nimic altceva decât rușine și umilință.

Alarma era acum însoțită de chemările insistente ale unui megafon îndepărtat. „Foc! Foc! Foc!” Lui Frances îi venea greu să gândească limpede.

– Avice, eu...

– Uite!

Avice i-a întins o scrisoare. Parcă ar fi fost surdă la vocile îngrijorate, la pașii ce alergau pe afară.

– Uită-te la ea!

Frica a făcut ca, la început, Frances să nu înțeleagă nimic din cuvintele scrise pe hârtia ce-i fusese pusă în față. Groaza îi usca gura și-i făcea gândurile să se rostogolească de-a valma. Fiecare celulă din trup îi striga să se îndrepte către ușă, către un loc sigur. Sub ochii lui Avice, și-a lăsat din nou privirea distrată să-i alunece peste scrisoare, iar de data asta a descifrat cuvântul „scuze” și a sesizat că s-ar putea afla în prezența unei catastrofe personale.

– Ne lămurim mai târziu, a spus ea, arătând cu mâinile către ușă. Haide, Avice, hai să mergem la locul de adunare! Gândește-te la copil!

– Copil? La copil?

Avice s-a uitat lung la Frances, ca la o imbecilă, apoi, istovită și resemnată, s-a prăbușit la loc pe perna ei.

– Of, du-te! a zis ea, după care și-a îngropat fața în pernă, lăsând-o pe Frances să stea mută lângă ușă.

Lui Nicol i-au trebuit câteva secunde să-și dea seama că brațele care îl smuceau nu erau ale lui Tims. Bătea ca la fasole, pumnii îi zburau în stânga și în dreapta, capul i se mișca greoi înainte și înapoi la fiecare impact, dar își dădea vag seama că ultima dată când nimerise în carnea cuiva, vaietul de protest nu fusese al mecanicului. Amețit, s-a dat în spate, simțind că-l usturau ochii pe măsură ce încerca să se concentreze și deslușea, treptat, imaginea lui Tims, aflat la câțiva metri mai încolo, cu doi marinari aplecați deasupra lui.

Între timp, Emmett îl trăgea de haină cu o mână și își masa tâmpla cu cealaltă.

– Ce naiba faci, Nicol? Trebuie să mergem sus, îi spunea colegul lui. La locurile de adunare! Tre' să le urcăm pe mîrele în bărci. Dumnezeu mare, omule! Uită-te în ce hal ești!

Abia atunci a sesizat Nicol alarma și s-a mirat că n-o observase mai devreme. Poate că o acoperise țiuitul din urechile lui.

– E de la motorul central, Tims! striga mașinistul cel tânăr. Fir-ar să fie, am dat de belea!

Bătaia a fost dată uitării.

– Ce s-a întâmplat?

Tims era deja în picioare și se înclina către băiat. O tăietură lungă îi brăzda obrazul. Chinuindu-se să se ridice în picioare, Nicol s-a întrebat dacă el i-o făcuse.

– Nu știu.

– Ce-ai făcut?

Uriașa mână însângerată a lui Tims a țâșnit și l-a înșfăcat pe băiat de umăr.

– Nu... nu știu. Am lipsit cinci minute ca să mă duc să le văd pe fete. Pe urmă m-am întors și tot nenorocitul de culoar era plin cu fum.

– L-ai închis? Ai închis tambuchiul?

– Nu știu... era prea mult fum. N-am putut nici măcar să trec de depozitul cu bombe.

– Drace!

Tims s-a uitat la Nicol.

– Mă duc acolo, jos.

– Mai e cineva la motorul central?

Mecanicul a scuturat din cap, tresărind de durere.

– Nu. Artificierul plecase deja. Mai rămăsese doar afurisitul de băiat nătâng.

Primul firișor de fum și-a croit drum spre nările bărbaților, făcând ca, pentru câteva clipe, să se lase o tăcere apăsătoare.

– Căpitanul e de vină, a zis Tims. Poartă ghinion Highfield ăsta. O să ne dea gata pe toți!

Capitolul 21

*A e de la ARMATA ce dragă ne este
B e de la BRUNE și BLONDE neveste,
C e la CURAJ, căci mult au avut,
D e de la DRUMUL pe care l-au străbătut,
E de la EFORTUL pe care l-a făcut fiecare,
F e de la FORȚA pusă la încercare...*

*Ida Faulkner, mireasă de război, citată în Forces Sweethearts,
Wartime Romance from the First World War
to the Gulf, Joanna Lumley*

Mașinistul-pompier a ieșit din norul de fum negru cu pașii nesiguri ai unui orb, strângând încă furtunul într-o mână, în vreme ce pe cealaltă și-o ținea întinsă, în așteptarea cuiva care să-l tragă spre un loc sigur. Casca de protecție i se înnegrise, iar degetele care s-au întins pentru a i-o trage de pe cap au descoperit, arzându-se, cât de încinsă era.

Green a tușit, și-a șters funinginea de pe ochi, apoi s-a îndreptat și s-a întors cu fața către căpitan.

– I-am făcut față, domnule. Am închis câte tambuchiuri am putut, dar s-a întins până la sala motorului de la tribord. Sistemul de stingere cu apă n-a funcționat.

Bărbatul a scuipat flegmă neagră pe podea, apoi și-a ridicat din nou privirea, ochii ivindu-i-se albi în mijlocul feței pline de funingine.

– Nu cred că a ajuns până la rezervorul principal, fiindcă ar fi aruncat în aer sala de control a mașinilor.

– Stingătoare cu spumă? a întrebat căpitanul.

– E prea târziu pentru asta, domnule. Incendiul nu mai este alimentat doar de combustibil.

Pe lângă el, o echipă formată din infanteriști, mașiniști și pompieri navali stătea pregătită, ținând strâns în mâini furtunuri și extingtoare, așteptând ordinele care aveau s-o trimită în bătaia focului.

Despre Highfield se spusese deseori că, pe *Indomitable*, știa unde se află fiecare încăpere, fiecare compartiment, fiecare magazie din acel oraș plutitor, fără a fi nevoit să studieze vreodată o hartă. Acum, pe nava-geamănă, căpitanul schița în minte posibilele traiectorii ale focului.

– Știm încotro se îndreaptă?

– Nu putem decât să sperăm că o s-o ia spre tribord. În felul ăsta s-ar putea să pierdem motorul de acolo, domnule, dar incendiul o să ajungă la suprafață. Deasupra avem rezervorul cu lubrifiant și turbo-generatorul.

– Deci lucrul cel mai rău care s-ar putea întâmpla ar fi să rămânem blocați.

În jurul lui, sirena de incendiu continua să se tânguiască pe culoarul îngust. De undeva din depărtare, Highfield auzea cum erau adunate femeile.

– Domnule...

– Dar?

– Dar nu pot garanta că o să se întindă într-acolo, domnule.

Descoperit din vreme, un incendiu într-una dintre sălile motoarelor putea fi stins cu ajutorul extingtoarelor și, în cel mai rău caz, al unui furtun. Chiar și dacă era descoperit cu întârziere, de obicei putea fi ținut sub control prin îngrădire, adică prin stropirea cu apă a pereților exteriori, astfel încât să scadă temperatura încăperii. Dar, numai Dumnezeu știe cum, focul ăsta ajunsese deja prea departe. Unde erau oamenii? ar fi vrut să strige căpitanul. Unde erau stingătoare? Și nenorocitele alea de stropitori din tavane? Dar se făcuse prea târziu pentru asemenea întrebări.

– Crezi că s-ar putea îndrepta către camera de control?

Bărbatul a dat din cap în semn de încuviințare.

– Dacă o s-o arunce în aer, atunci o să ajungă la focoașe și la depozitele cu bombe.

– Domnule.

Avionul acela! Chipul acela! Highfield s-a silit să-și alunge imaginea din minte.

– Dați jos femeile de pe navă!

– Poftim?

– Coborâți bărcile de salvare!

De pe covertă, Dobson s-a uitat la oceanul agitat.

– Domnule, eu...

– Nu-mi asum nici un risc. Coborâți bărcile de salvare! Ascultă și tu un afurisit de ordin, omule! Green, ia-ți băieții și echipamentele! Dobson, am nevoie de cel puțin zece oameni. O să golim cât vom putea camerele cu bombe, pe urmă o să inundăm naibii toată zona. Locotenent, vreau ca tu și încă doi oameni să încercați să ajungeți în culoarul de sub sala pompelor. Deschideți tambuchiurile depozitului cu lubrifiant și inundați-l. Inundați cât mai multe compartimente din jurul celor două săli ale motoarelor.

– Dar sunt deasupra nivelului apei, domnule.

– Uită-te la valuri, omule! De data asta, o să facem marea să lucreze în favoarea noastră.

Pe puntea bărcilor, Nicol încerca să convingă o fată care plângea, ținându-și brațele strânse în jurul vestei de salvare, să coboare într-o barcă.

– Nu pot! țipa ea, arătând către apele negre, ce se zvârcoleau la picioarele ei. Uită-te cum arată! Doar uită-te cum arată!

În jurul lor, infanteriștii se chinuiau să mențină ordinea și calmul, în ciuda sirenelor și a instrucțiunilor transmise prin siflee, ce răzbăteau din celelalte părți ale vasului. Din când în când, câte o femeie începea să urle că vede sau simte miros de fum și atunci un val de frică se împrăstia printre celelalte. Cu toate astea, fata zguduită de plâns nu era singura îndărătnică ce refuza să ia loc în bărcile de

salvare care, pe lângă soliditatea *Victoriei*, păreau niște bucăți de plută, legănate amenințător de oceanul înspumat.

– Trebuie să cobori! a strigat Nicol, pe un ton ceva mai ferm.

– Dar toate lucrurile mele... Ce-o să se întâmple cu ele?

– N-o să pățească nimic. Focul o să fie stins cât ai zice pește și pe urmă o să poți urca înapoi la bord. Acum, haide! Se face o coadă în spatele tău.

Oftând în semn de împotrivire, fata s-a lăsat coborâtă în barcă, iar coada s-a târât înainte cu câțiva centimetri. În spatele lui Nicol, mulțimea formată din câteva sute de femei aștepta, după ce fusese condusă afară din hangar și înspre bărcile de salvare. Majoritatea pasagerelor erau încă îmbrăcate în rochiile de seară. Vântul le șuiera pe la urechi, făcându-le pielea de găină fetelor care dărdăiau și își strângeau brațele în jurul trupurilor. Unele plâneau, altele afișau zâmbete strălucitoare, dar neliniștite, ca și cum ar fi încercat să se convingă singure că totul nu era decât o aventură încântătoare. Una din trei refuza categoric să coboare în barcă și trebuia să primească ordine sau chiar să fie luată pe sus. Nicol nu le învinovătea. Nici el nu voia să părăsească nava.

În beznă luminată de reflectoare, îi zărea pe acei membri ai echipajului care își aminteau de *Indomitable*. Trăgeau cu ochiul unii la alții și, încercând să nu-și lase expresiile de pe chipuri să-i trădeze, rămâneau concentrați pe coborârea mireselor înspre relativa siguranță a apelor de sub ei.

Nicol a ținut de mână următoarea femeie. Era mâna lui Margaret, a cărei față, rotundă ca o lună plină, se albise complet.

– Nu pot s-o las pe Maude, a spus ea.

Bărbatului i-au trebuit câteva secunde pentru a înțelege despre ce era vorba.

– Frances e jos, i-a răspuns el. O s-o aducă ea. Haide, nu mai poți aștepta!

– Dar de unde știi?

– Margaret, trebuie să cobori în barcă!

Nicol vedea chipurile îngrijorate ale celor care se legănav în cuterul suspendat.

- Hai! Nu le face pe celelalte să aștepte.

Strânsoarea fetei era surprinzător de puternică.

- Trebuie să-i spui s-o ia pe Maude!

Infanteristul s-a uitat în spate, prin fumul și haosul de sub covertă.
Nu pentru câine se temea el.

- Coboară în aia, Nicol!

Căpitanul de infanterie s-a ivit în spatele lui, arătând către barca aflată bord la bord cu vasul cel mare.

- Ai grijă ca toate să-și îmbrace vestele de salvare.

- Domnule, aș prefera să aștept pe punte, dacă...

- Vreau să urci în barcă!

- Domnule, dacă nu vă deranjează, eu o să...

- Nicol, în barcă! E un ordin!

În vreme ce cuterul în care se afla Margaret dispărea pe lângă portavion, căpitanul de infanterie i-a făcut semn cu capul lui Nicol să se îndrepte către mica ambarcațiune rămasă, apoi s-a uitat mai bine la el.

- Ce naiba s-a întâmplat cu fața ta?

Câteva minute mai târziu, barca lui Nicol atingea apa cu o bufnitură surdă și umedă, care le-a făcut pe mai multe fete să țipe. În timp ce se lupta cu centurile de siguranță și cu prinderea vestei de salvare pe trupul unei mirese excesiv de isterice, Nicol a cercetat ambarcațiunile din jur, până când a dat cu ochii de Emmett. Tânărul infanterist arăta către singura vâslă pe care o avea.

- Nu există nici o nenorocită de frânghie, striga el, și jumătate din vâsle lipsesc. Blestemata aia de navă e o ladă de gunoi plutitoare.

- Începuseră să le înlocuiască, dar n-au apucat să ajungă decât la jumătate. Denholm a dat ordinul, după ultimul exercițiu, a spus altă voce.

Nicol a căutat și a găsit ambele vâsle ale bărcii lui. Avea noroc. Erau în siguranță. Din partea lui, puteau să plutească toată noaptea. În jurul lor, oceanul spumega în nuanțe de cenușiu închis, valurile înălțându-se îndeajuns de puțin încât să nu înfricoșeze cu adevărat, dar suficient de sus încât să le facă pe femei să se țină bine de marginele bărcuțelor. De deasupra, peste vâjâitul care-i acoperea urechile,

Nicol reușea să audă tot mai rapidele comenzi date prin siflee, cărora li se alăturase deja sirena. S-a uitat îndelung la nava care scârțâia, la norul de fum subțire, dar bine conturat, ce se înălța din spațiul de sub cabinele femeilor.

– Ieși! i-a spus în tăcere lui Frances. Du-te într-un loc din care să te pot vedea!

– Nu pot să rămân aproape de tine, i-a strigat Emmett. Cum o să ținem bărcile laolaltă?

– Ieși! Ieși afară acum! a zis Nicol cu voce tare.

– Hei! a intervenit o femeie din spatele lui. Știu eu ce putem să facem. Haideți, fetelor...

– Nu plec!

Frances o înșfăcase pe Avice, fără să-i mai pese de părerea pe care o avea fata despre ea și fără s-o mai intereseze felul în care urma să fie perceput contactul fizic. Auzea zgomotele bărcilor de salvare ce atingeau apa, strigătele celor care părăseau nava și o cuprinsese frica oarbă că ele nu aveau să mai poată scăpa.

Nu încercase să-i împărtășească nimic din toate astea lui Avice care, din câte bănuia, nu mai era în stare să gândească logic. O detesta pe ființa aceea stupidă, prea superficială ca să recunoască măcar că le erau amenințate viețile.

– Știu că ți-e greu, dar acum trebuie să pleci.

De zece minute încoace tot vorbea cu glas blând, melodios. Dulce, liniștitor, detașat, așa cum obișnuia să li se adreseze celor mai grav răniți dintre soldați.

– De acum nu mai am nimic, a spus Avice, pe un ton aspru ca șmirghelul. Mă auzi? Totul e distrus! Eu sunt distrusă!

– Sunt sigură că se poate rezolva...

– Se poate rezolva? Ce-o să fac? O să mă „descăsătoresc”? O să vâslesc până în Australia?

– Avice, acum nu-i momentul...

Frances a simțit miros de fum. Asta i-a zbârlit părul de pe ceafă.

– Oh, cum ai putea să pricepi? Tu, care ai conduita morală a unei pisici fără stăpân!

– Trebuie să ieșim!

– Nu-mi pasă. Viața mea s-a sfârșit. Aș putea la fel de bine să stau aici...

Avice s-a întrerupt când, deasupra lor, ceva s-a prăbușit pe punte. Vibrațiile pe care izbitura le-a trimis către pereții micuței încăperi au părut s-o smulgă din transa ei. De după ușă s-a ivit chipul unui bărbat:

– N-ar trebui să mai fiți aici, le-a spus el. Lăsați-vă lucrurile și plecați!

Omul dădea semne că ar vrea să intre în cameră, însă atenția i-a fost distrasă de un strigăt venit din celălalt capăt al culoarului.

– Acum! a mai spus el și s-a făcut nevăzut.

Frances s-a uitat îngrozită către ușa deschisă, doar cât să vadă picioarele din spate ale cătelușei dispărând prin ea. A cochetat cu ideea să se ducă după animal, însă o privire aruncată expresiei înnebunite de pe chipul lui Avice i-a arătat care îi erau prioritățile.

A urmat o nouă prăbușire, după care glasul unui bărbat din capătul punții hangarelor a strigat:

– Blocați tambuchiurile! Blocați tambuchiurile acum!

– Of, pentru Dumnezeu!

Mâinile lui Frances erau puternice. A înhățat-o pe Avice de un braț, și-a umplut pumnul cu o bucată din rochia ei și a tras-o afară din cabină, dându-și seama că, în sfârșit, fata putea fi mișcată. Coridorul era plin de fum. Frances a încercat să se strecoare pe sub el, acoperindu-și cu o mână gura și nasul.

– Turela! a strigat ea făcând semn într-acolo.

Cele două au pornit-o spre turelă, poticnindu-se, pe jumătate oarbe, cu plămânii încinși și tușind. Au deschis cu stângăcie tambuchiul și s-au prăbușit afară, icnind și gâfâind. Frances s-a dus până la margine și s-a aplecat peste ea, bucurându-se așa mult de aerul curat, încât s-a scurs un minut până să observe scena de jos: sub ele se întindea o rețea de bărci, prinse între ele cu ajutorul unor frânghii maronii și noduroase. Femeia și-a ridicat ochii către suporturile goale și a văzut că toate bărcile de salvare fuseseră coborâte în apă. Știa că trebuiau să mai fie oameni la bord, căci le auzea vocile răzbătând de jos. Dar nu-și dădea seama cum ar putea să ajungă până la ei.

Cineva le-a zărit și a început să strige. Mai multe brațe gesticulau de jos.

– Ieșiți! urla cineva. Ieșiți acum!

Frances s-a uitat la apă, apoi la fata de lângă ea, încă îmbrăcată în cea mai bună rochie a ei. Ea era o bună înotătoare, ar fi putut să se arunce și să iasă la suprafață printre bărcile de salvare. Nu-i datora nimic lui Avice. Mai puțin decât nimic.

– Nu putem să urcăm pe puntea de decolare. E prea mult fum pe culoar, a spus ea. Va trebui să sărim.

– Nu pot! a replicat Avice.

– Distanța nu e foarte mare. Uite, o să te țin eu!

– Nu știu să înot.

Frances a auzit ceva trosnind afară, semn al unui infern pe care nu voia să-l înfrunte. A înșfăcat-o pe Avice și au început să se lupte, una încercând cu disperare s-o tragă pe cealaltă către margine.

– Ia mâna de pe mine! a țipat Avice. Nu mă atinge!

Turbată, s-a apucat să zgârie și să dea cu pumnii în brațele și umezii lui Frances. Fumul se strecura pe sub tambuchi. De undeva de foarte jos, Frances auzea glasuri de femei strigându-le. A simțit un miros înțepător și inima i s-a umplut de groază. A prins în pumn o bucată zdravănă din rochia de mătase a lui Avice și a târât-o pe aceasta până la marginea turelei. Acolo, însă, talpa de cauciuc a unuia dintre pantofi i-a alunecat pe metal, ceea ce a făcut-o să se gândească brusc: și dacă n-o să mă salveze nimeni? Atunci a auzit un țipăt și, înlănțuite, cele două femei s-au pomenit căzând în gol, dând din mâini și din picioare, în timp ce se îndreptau către apa ca de cerneală de sub ele.

Cu cheia fixă în mâini, căpitanul se chinuia să scoată bomba din șurubul de pe perete.

– Afară! le-a strigat el oamenilor care, câte trei deodată, scoteau penultima bombă din magazie. Luați furtunul! Inundați compartimentul! Inundați-l acum!

Își scosese masca, pentru a se face mai bine auzit, iar glasul îi suna răgușit din pricina efortului de a vorbi și a respira.

- Domnule căpitan! a țipat Green prin mască. Trebuie să plecăm acum!

- Asta nu iese. Trebuie să fim prudenți.

- N-aveți cum să le scoateți pe toate, domnule. N-aveți timp. Acum putem să inundăm compartimentul.

Mai târziu, Green avea să-și spună că era posibil ca Highfield să nu-l fi auzit. N-ar fi vrut să-și lase comandantul acolo, dar știa că există o limită până la care un om se poate strădui, înainte ca nevoia de a-i apăra pe ceilalți să-i întreacă îngrijorarea.

- Dați drumul apei! urla Highfield. Du-te!

Green s-a întors și, în clipa aceea, a auzit ceva căzând. Și-a aruncat orbește casca de protecție înspre căpitan, sperând să ajungă la el, sperând ca bătrânul s-o vadă cumva prin perdeaua de fum. Cu inima încărcată de o rea presimțire, a ieșit, împingându-și echipa de la spate.

Cu gura larg deschisă și cu părul lipit de față, Frances a străpuns suprafața apei. A auzit voci, apoi și-a dat seama că niște mâini o trăgeau în sus, încercând s-o ridice din valurile atât de reci, încât îi tăiau răsuflarea. La început, oceanul n-a vrut să-i dea drumul. Îl simțea strângându-i hainele ca într-un clește de gheață. În clipa următoare, s-a trezit pe podeaua bărcuței, zbătându-se și sufocându-se ca un pește ajuns pe uscat, icnind în vreme ce glasurile încercau s-o liniștească, iar o pătură îi era strânsă în grabă peste umeri.

Avice, a șoptit ea. Dar când ochii au încetat s-o mai usture din pricina sării, a văzut cum colega ei de cameră era săltată peste marginea celui alt capăt al cuterului, ca o pradă de pescar. Rochia cu care participase la concursul de frumusețe era acum mânjită de motorină, iar pleoapele și le ținea strânse pentru a nu zări viitorul.

E teafără? ar fi vrut Frances să întrebe. Însă un braț a cuprins-o și a strâns-o cu putere. Nu i-a dat drumul, așa cum s-ar fi așteptat, ci a continuat s-o țină, făcând-o să simtă apropierea de trupul lui solid, ardoarea cu care o apăra, și lăsând-o, brusc, fără cuvinte. *Frances*, a spus, chiar lângă urechea ei, o voce întunecată de ușurare.

Căpitanul Highfield era întins pe puntea de decolare, lângă cei doi mașiniști care îl căraseră până acolo. Membrii echipajului stăteau în picioare împrejurul lui, cu mâinile în buzunare, unii ștergându-și sudoarea ori funinginea de pe fețe și scuipând zgomotos în spatele lor. Din depărtare, pe sub cerul negru, răzbăteau strigăte de confirmare, pe măsură ce, în diverse părți ale vasului, incendiul era considerat stins.

S-a terminat, domnule căpitan, i-au spus ei. E sub control! Am reușit! Rosteau cuvintele pe jumătate șoptit, ca și cum n-ar fi știut sigur dacă îi mai putea auzi. Ulterior aveau să se iște alte discuții, despre cât de mare fusese imprudența ca un bărbat ajuns la rangul și vârsta lui să se arunce cu atâta nechibzuință în lupta împotriva focului. Lumea urma să dea din cap și să observe cât de nepriceput era Highfield la delegarea sarcinilor, cum un alt căpitan poate că ar fi stat deoparte și ar fi privit imaginea de ansamblu. Însă mulți dintre oamenii lui aveau să-i dea dreptate. Aveau să se gândească la Hart, la camarazii lor care pieriseră, și să se întrebe dacă nu cumva și ei ar fi procedat la fel.

Însă toate astea urmau să se petreacă abia peste câteva ore sau chiar peste câteva zile. Pentru moment, Highfield zăcea pe punte, fără să ia seama la vorbele lor liniștitoare. Preț de un minut întreg s-a lăsat tăcerea, căci oamenii îi vegheau trupul prăbușit, îmbrăcat încă în uniforma de gală, acum udă și pătată de fum. Ochii lui rămăseseră ațintiți asupra cine știe cărei drame îndepărtate.

Membrii echipajului s-au uitat ce s-au uitat la căpitan, apoi au început să-și arunce priviri furișe unul altuia. Cineva s-a întrebat dacă n-ar trebui chemat medicul navei, care tocmai organiza un cor format din ocupantele bărcilor de salvare. Atunci Highfield s-a ridicat într-un cot, cu ochii injectați. A tușit o dată și încă o dată, după care a scuipat flegmă neagră pe punte. Și-a mișcat gâtul, ca și cum l-ar fi durut.

– Ei, ce mai așteptați? i-a întrebat el, cu voce gravă și furie în priviri. Verificați fiecare nenorocit de compartiment, până la ultimul. După aia scoateți-le pe blestematele alea de femei din blestematele alea de bărci și urcați-le înapoi pe blestemata asta de navă.

Două ore le-au trebuit pentru a scoate portavionul în afara oricărui pericol. Pescarii spanioli ce au trecut pe acolo cu puțin timp înainte de ivirea zorilor, ca să vadă dacă cei aflați încă în apă n-au nevoie să fie salvați, urmau să povestească ani de zile după aceea despre bărcile de salvare pline cu femei gătite în rochii de seară viu colorate, care stăteau claie peste grămadă și cântau în cor *The Wild Rover No More*. Cuterele erau legate între ele, ca într-o uriașă pânză de păianjen, cu nenumărați ciorapi cafenii de nailon, înnodeți pe lungime.

În fiecare barcă se găseau câte doi infanteriști. Apa stropea pereții bărcilor, ridicând la suprafață ciorapii aruncați ori sfâșiați și făcându-i să plutească precum niște alge maronii. Vocile femeilor erau domoale din pricina ușurării și a oboselii, când s-a răspândit vestea că nu aveau să mai petreacă multă vreme în micile ambarcațiuni. Că ele și lucrurile lor se aflau în siguranță.

El nu contenea să se uite la ea, iar acum, când trupul adormit al lui Avice, încă înfășurat în pătură, se sprijinea moale de al ei, femeia îl privea la rândul său, peste corpurile aplecate ale celorlalte pasagere, tăcută și fără să clipească, ca și cum ochii lor ar fi fost legați printr-un fir invizibil.

Căpitanul era în viață. Focul fusese stins.

Urmau să urce iar la bord.

Capitolul 22

Țineți minte, armata nu vă va trimite către o destinație decât dacă s-a verificat că „bărbatul acela” e acolo și vă așteaptă. Pe scurt, considerați-vă niște colete livrate prin poștă.

Sfat inclus într-o broșură oferită mireselor de război ce călătoreau la bordul vasului Argentina, Muzeul Imperial al Războiului

Douăzeci și patru de ore până la Plymouth

Au trecut câteva ceasuri până când temperatura a scăzut suficient încât să poată fi verificate mecanismele, dar după coborârea echipei de lucru, a fost destul de clar că sala motorului central nu mai putea fi reparată. Căldura topise țevăria și sudase niturile de podea. Pereții și tambuchiurile se îndoiseră, iar la nivelul superior, jumătate dintre cabinele marinarilor dispăruseră, căci focul făcuse ca punțile de deasupra să se deformeze atât de tare, încât să răstoarne mai multe suporturi. Unii matrozi donaseră pături și perne, astfel încât tovarășii lor rămași fără pături și lucruri personale să poată dormi relativ confortabil, în hangarul din față. Nimeni nu s-a plâns. Cei care pierduseră fotografiile și scrisori prețioase se consolau cu gândul că, în mai puțin de douăzeci și patru de ore, probabil aveau să-i revadă în carne și oase pe oamenii care le dăruiseră scumpele amintiri. Cei care își aminteau ce se întâmplase pe *Indomitable* răsufiau pur și simplu

ușurați că nimeni nu pierise. Și dacă războiul nu i-ar fi învățat nimic altceva, asta tot era o lecție dobândită.

– Crezi că poți șchiopăta până în port?

Highfield ședea pe covertă, cu ochii spre cerul cenușiu care se însenina, scoțând la iveală petice de un albastru curat, ca și cum și-ar fi cerut scuze pentru seara anterioară.

– Suntem la mai puțin de o zi distanță. Ne-a rămas un motor funcțional. Nu văd de ce nu.

– Se pare că bătrânica ta a suferit un pic.

McManus vorbea cu glas scăzut.

– Și mi-a șoptit o vrăbiuță că erai puțin cam prins înăuntru pentru a te simți confortabil.

Highfield și-a alungat din minte gândul la șuruburile care prindeau armamentul în perete și la gâtul care-l ustura. A mai luat o gură din băutura cu miere și lămâie pe care i-o pregătise stewardul său.

– Sunt bine, domnule. Nici o grijă. Echipajul... a avut grijă de mine.

– Bravo! O să arunc o privire pe raportul tău. Mă bucur că ai putut să ții totul sub control. Fără să le sperii prea mult pe doamne, vreau să zic.

Râsul amiralului a căpătat un ecou metalic prin legătura radio.

Highfield a ieșit de pe covertă și s-a oprit pe puntea de decolare. În capătul dinspre pupa, un rând de bărbați își croia încet drum de-a latul vasului, spălând urmele fumului care se ridicase în sus. Gălețile lor, pline cu o apă gri, înspumată, aruncau stropi pe măsură ce înaintau. Lucrau în jurul zonelor care se îndoiseră și pe care nu se putea păși în siguranță. Câțiva infanteriști munciseră la construirea unor bariere care să le îngrădească. Stricăciunile erau vizibile, însă totul fusese bine orânduit. La intrarea în Plymouth, nava lui Highfield avea să fie sub control.

Nu pierduse nici măcar un singur om.

Nimeni nu era îndeajuns de aproape încât să audă râsuflarea tremurătoare a căpitanului, în clipa în care s-a răsucit pentru a se întoarce pe covertă. Dar asta nu însemna că n-a existat.

De la ora micului dejun, cel puțin o sută de femei se înșiraseră răbdătoare lângă tambuchiul principal, așteptând să li se permită din nou accesul în cabinele lor. Se discuta în șoaptă despre starea în care se aflau lucrurile lor, despre teama că prețioasele haine alese cu grijă pentru ziua sosirii aveau să fie, poate, distruse de apă și fum. Deși pe acea punte nu existau avarii evidente, dacă te atingeai de un perete ori de un pat, rămâneai cu o dâră neagră ce arăta că totul era acoperit cu un strat subțire de funingine. În timp ce fetele deja sosite stăteau și discutau, liniștindu-se la fiecare instrucțiune dată prin siflee, în caz că avea să le anunțe permisiunea de a intra, noi pasagere se îndreptau către coada formată.

Margaret, așa greoaie și într-o lună avansată de sarcină cum era, s-a năpustit prin tambuchi din prima clipă în care a fost deschis. Până să ajungă alte mirese la baza scării, ea era deja în cabină.

– Maude! Maude!

Ușa fusese deschisă. Fata s-a lăsat în genunchi și s-a uitat pe sub paturile de jos.

– Maude! a strigat din nou.

– Ai încercat în sala de mese? Multe sunt încă acolo, sus.

O femeie-ofițer din serviciul feminin își vârâse pentru o clipă capul pe după ușă. Margaret s-a întors și a privit-o năucită, până când și-a dat seama că femeia o credea în căutarea vreunei alte mirese.

– Maude!

A scotocit pe sub fiecare pătură, a ridicat saltelele și a smuls deznădăjduită cearșafurile. Nimic. Cățelușa nu era nici în vreunul dintre paturi, nici în vreuna dintre valize. Nu se afla nici măcar în pălăria lui Margaret, locul în care își găsea de obicei alinarea.

Margaret a înțeles brusc amploarea căutărilor ce o așteptau chiar în clipa în care a auzit țipătul. Preț de o secundă a rămas neclintită, apoi, în timp ce altcineva striga: „Ce naiba e aia?“, s-a repezit pe ușă afară și a străbătut clătinându-se culoarul care ducea către băi.

După aceea avea să-și dea seama că probabil știuse adevărul încă dinainte de a ajunge acolo. În afara cabinei, baia era singurul loc pe care Maude îl cunoștea pe navă, singurul loc în care trebuie să se fi dus, crezând că avea s-o găsească pe Margaret. Fata s-a oprit în prag,

cu ochii la pasagerele strânse lângă chiuvete. Le-a urmărit privirile, până când a zărit-o pe cățelușa ghemuită în spatele ușii, lângă mai multe dăre negre lăsate pe faianța ce acoperea peretele prin care pesemne încercase să-și croiască cu ghearele o cale de scăpare.

Margaret a înaintat și a căzut în genunchi pe podeaua udă. Un suspin greu i-a izbucnit din piept. Piciorușele animalului erau țepene, iar trupșorul, rece.

– Oh, nu! Oh, nu!

Chipul i s-a schimonosit ca al unui copil. A luat în brațe cadavrul cățelușei.

– Oh, Maude, îmi pare nespus de rău! Îmi pare foarte, foarte rău!

A rămas acolo timp de câteva minute, sărutând blănița udă, încercând să readucă la viață corpul, știind că nu mai exista nici o speranță. Cele care erau de față aveau să spună că Margaret n-a plâns cu adevărat, ci a stat pur și simplu cu cățelușa în brațe, de parcă ar fi lăsat o durere uriașă să-i pătrundă în suflet.

În cele din urmă, când privirile îngrijorate din jurul ei s-au transformat în șoapte, tânăra s-a desprins de pe dușumea, și-a dezbrăcat puloverul și a învelit-o pe Maude în el. Apoi, gemând și sprijinindu-se cu o mână de peretele zgâriat, s-a ridicat în picioare. Și-a strâns povara la piept, așa cum ai strânge un copil.

– Vrei... vrei să chem pe cineva? a întrebat-o una dintre femei, care și-a pus o mână pe brațul ei.

Margaret n-a părut s-o audă.

Plângând amarnic, s-a întors de-a lungul culoarului, cu mâinile încheștate pe trupșorul înfășurat în pulover. Cele care nu erau ocupate cu propriile bunuri afumate se uitau după ea, curioase să afle cine era bebelușul.

O tăcere neliniștită a coborât asupra navei. Femeile întoarse în cabinele lor nu sporovăiau ușurate, chiar dacă cele mai mari stricăciuni suferite constau într-un strat de funingine. Noaptea trecută le zguduise și le arătase cât de precară era situația lor. Călătoria nu mai era o aventură. Printre ele nu exista nici măcar una pe care să n-o fi

copleșit, dintr-odată, dorul de casă. Indiferent ce-ar fi ajuns să însemne „acasă”.

Femeia-ofițer și-a pus o mână sub brațul lui Frances, în timp ce aceasta se ridica în pat, surprinsă de oboseala pe care i-o pricinuisese neînsemnatul efort. Femeia a învelit-o cu o pătură, apoi s-a întins pentru a i-o așeza mai bine pe cealaltă în jurul umerilor. Infanteristul și-a retras brațul cu care o sprijinea și, cu o urmă de reținere, și-a desprins mâna dintr-a ei. Frances i-a întâlnit privirea și, pentru o fracțiune de secundă, nu s-a mai simțit epuizată.

– Sunt bine, i-a spus ea femeii-ofițer. Vă mulțumesc, dar zău că n-am nimic. Mi-ar fi la fel de bine în patul meu.

– Domnul doctor Duxbury spune că oricine a stat în apă trebuie ținut sub observație timp de câteva ore. Ai putea avea hipotermie.

– Vă pot asigura că nu e cazul.

– Ordinele sunt ordine. Probabil o să ți se dea drumul până la ora ceaiului.

Femeia-ofițer s-a mutat lângă patul lui Avice, unde a netezit păturile cu gesturi iuți, materne, care i-au amintit brusc lui Frances de spitalul din Morotai. Însă ei se aflau într-o cameră de lângă infirmerie, un soi de magazie pentru detergenți, din câte bănuia Frances, judecând după cutiile stivuite în jurul lor și după mirosul pătrunzător de clor. Pe pereți se vedeau tabele, care includeau liste de materiale, și dulapuri unde erau ținute substanțe ce puteau fi inflamabile. Pe Frances au trecut-o fiorii.

– Scuze pentru cameră, i-a spus femeia-ofițer. Avem nevoie de infirmerie ca să-i îngrijim pe bărbații care au inhalat fum și nu e permis să vă amestecăm. Țsta-i singurul loc în care v-am putut așeza pe voi două. Dar o să dureze numai câteva ore, bine?

Infanteristul, la câțiva centimetri distanță de pat, o fixa cu privirea. Frances îi simțea căldura ochilor și o savura. Păstra încă în jurul trupului urma brațului cu care el o cărase înapoi pe navă, ținându-și capul așa aproape de al ei, încât, dacă și-ar mai fi înclinat puțin gâtul, ar fi putut să-și lipească pielea de a lui.

– Acum, doamnă Radley, stați confortabil?

- Sunt bine, a spus Avice, cu nasul în pernă.

- Bun! Eu trebuie să dau o fugă alături și să-i așez comod pe bărbați, dar o să mă întorc cât pot de repede. V-am adus niște haine drăguțe și curate, cu care să vă schimbați când o să vă simțiți în stare. Le așez aici.

A pus pe un dulăpior teancul de rufe împăturite cu grijă.

- Așa! Sunt sigură că dumneavoastră, doamnelor, v-ar prinde bine o ceașcă de ceai. Infanteristule, vrei să faci tu onorurile? Jos e haos și nu vreau să mă lupt ca să-mi croiesc drum până la bucătărie.

- Aș fi încântat.

Frances i-a simțit mâna strângându-i-o ușor și, preț de o clipă, a uitat de încăperea în care se afla, de Avice, de foc. Era pe o barcă de salvare, privindu-l drept în ochi pe bărbatul acela, spunându-i tot ce ar fi vrut să-i spună vreodată, tot ceea ce nu crezuse nicicând că ar vrea să-i mărturisească, totul fără să scoată o vorbă.

- O să mă uit mai târziu la tăieturile alea, i-a șoptit ea și a rezistat impulsului de a-i atinge fața.

Își imagina cum avea să-i simtă pielea sub vârfurile degetelor, grija cu care avea să-i îngrijească obrazul rănit.

În timp ce se îndrepta către ușă, el s-a uitat peste umăr. A zâmbit când a descoperit că ea încă îl urmărea, ținându-și, fără să-și dea seama, o mână ridicată spre păr.

- Presupun că nu-ți dorești prea tare să rămâi cu mine pe cap, nu-i așa?

În timp ce el închidea ușa, tăcerea era străpunsă de vocea lui Avice. Fără prea multă tragere de inimă, Frances și-a îndreptat gândurile către femeia din fața ei.

- Nu mă interesează cu cine stau, i-a răspuns ea cu răceală.

Era ca și cum orele petrecute împreună în barca de salvare nici n-ar fi existat, ca și cum Avice, stânjenită că fusese salvată de acea femeie, ar fi fost acum hotărâtă să restabilească distanța dintre ele.

- Mă doare stomacul. Corsetul ăsta e prea strâns. Mă ajuți să mi-l dau jos?

Avice a alunecat încet din pat, cu părul despicat în șuvițe decolorate, pline de sare. Cu o grijă impersonală, Frances a ajutat-o să-și

scoată rochia distrusă, apoi corsetul țepăn și sutienul. Abia când a sprijinit-o pentru a se ridica înapoi în pat, a observat pata ce se întindea pe partea din spate a capotului din mătase de culoarea piersicii. S-a aplecat pentru a culege de jos rochia murdară și a dat peste noi dovezi. A așteptat ca Avice să se întindă, după care s-a oprit încordată lângă ea.

– Trebuie să-ți spun ceva, a început Frances. Sângerezi.

În cămăruța aceea, printre cutiile stivuite până în tavan, cele două au studiat în tăcere capotul. Avice l-a dezbrăcat și s-a uitat lung la pata rubinie, care continua să se întindă pe cearșaf. A citit pe chipul lui Frances ce însemna asta. N-a existat nici o schimbare vizibilă în purtarea ei. A acceptat fără nici un comentariu prosopul curat adus de colega ei.

– Îmi pare rău, i-a spus Frances, simțind în suflet un grăunte de tulburare. S-ar... s-ar putea să fi fost șocul căderii în apă.

Se pregătise sufletește pentru ca Avice să țipe la ea, poate să găsească o plăcere în a-i adăuga pe lista de presupuse păcate și copilul pierdut. Însă fata n-a spus nimic, ci s-a supus doar rugămintilor blânde ale lui Frances de a sta liniștită, de a-și pune prosopul acolo, de a lua un analgezic sau două. În cele din urmă, a spus:

– De fapt, e bine și așa. Bietul bastard mic.

A urmat un moment de tăcere uluită, de parcă până și pe ea ar fi surprins-o cuvintele alese. Frances a făcut ochii mari.

Avice a clătinat din cap. Apoi, dintr-odată a zvâcnit brusc, îndoindu-se de mijloc, de parcă s-ar fi sufocat, și a izbucnit în plâns. Hohote sfâșietoare au umplut cămăruța, când tânăra s-a prăbușit înapoi pe patul îngust, cu fața îngropată în cearșaf, cu trupul zguduit de zgomotele înăbușite ca de niște unde seismice.

Frances a lăsat rochia să-i cadă din mâini, s-a urcat tăcută în patul lui Avice și, uluită, s-a așezat lângă ea. A stat acolo ceva vreme, până când, incapabilă să mai suporte îngrozitoarele sunete, a luat-o în brațe pe fată și a ținut-o la piept. Avice nici n-a respins-o, nici nu s-a sprijinit de ea. Părea atât de bine ferecată în propria nefericire intimă, încât nici nu știa că Frances este acolo.

- O să fie bine, i-a spus infirmiera, neștiind dacă și-ar fi putut justifica vorbele. O să fie bine.

A trecut un timp până când suspinele s-au mai domolit. Frances a mai adus câteva analgezice de la dispensar și un sedativ, în caz că avea să se dovedească necesar. Când s-a întors, Avice stătea cu spatele sprijinit de perete și cu o pernă proptită sub ea. S-a șters la ochi, apoi i-a făcut semn lui Frances să-i dea rochia, din buzunarul căreia a scos o bucată de hârtie umedă și zdrențuită.

- Poftim, acum poți s-o citești cum se cuvine, a spus ea.

- „Nedorită, nu veni“?

- Nu. Oh, mă vrea, nu încapе îndoială...

Avice i-a întins hârtia și, conștientă de faptul că traversaseră un soi de prag, Frances a luat-o, iar de data asta a citit pe îndelete frânturile pe care apele Atlanticului nu apucaseră să le spele.

Ar fi trebuit să-ți spun cu multă vreme în urmă. Dar te iubesc, draga mea, și n-am putut îndura gândul de a-ți vedea chipul trist la aflarea veștii ori cea mai mică posibilitate de a te pierde... Te rog să nu mă înțelegi greșit, nu-ți cer să nu vii. Trebuie să știi că relația dintre mine și soția mea seamănă mai mult cu una dintre frate și soră decât cu orice altceva. Tu, scumpa mea, însemni pentru mine mult mai mult decât ar putea ea vreodată...

Vreau să știi că absolut nimic din ce ți-am spus în Australia n-a fost vorbă în vânt. Însă trebuie să pricepi, copiii au vârste foarte mici, iar eu nu sunt genul de om care să nu-și ia în serios responsabilitățile. Poate când o să mai crească puțin, o să ne gândim din nou?

Așadar, îmi dau seama că-ți cer foarte mult, dar gândește-te la asta în zilele care ți-au mai rămas la bord. Am o sumă frumușică pusă deoparte și te-aș putea instala într-o locuință minunată în Londra. Și aș putea fi cu tine câteva nopți pe săptămână, ceea ce, dacă stai bine să te gândești, e mai mult decât apucă să petreacă majoritatea soțiilor cu bărbații lor din marina militară...

Avice, spuneai mereu că tot ce contează e să fim împreună. Dovedește-mi, draga mea, că acesta e adevărul...

În timp ce se gândea la ultimele cuvinte ale scrisorii, Frances nu știa dacă ar fi bine s-o privească drept în față pe Avice. Nu voia ca fata să aibă impresia că nu mai poate de bucurie.

– Ce-o să faci? a întrebat-o cu prudență.

– Bănuiesc că o să mă întorc acasă. N-aveam cum, câtă vreme era... dar acum presupun că aș putea trăi ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Absolut nimic nu s-a întâmplat. Părinții mei oricum nu voiau să vin.

Glasul îi era neconvingător și rece.

– O să fie bine, să știi.

În reacția fetei la replica asta s-a întrezărit o urmă din vechea Avice, din disprețul care-i spunea lui Frances că vorbele și persoana ei erau lipsite de valoare. Avice a lăsat scrisoarea să-i cadă pe acoperitura patului. Privirea cu care-și fixa acum colega de cameră era deschisă, nestingherită.

– Cum reușești să-ți continui viața, a întrebat-o, cu toate astea pe cap? Cu toată rușinea asta?

Frances a înțeles că, pentru prima oară, cuvintele nu erau atât de dure pe cât păreau. Dincolo de chipul palid, în ochii lui Avice se citea o curiozitate sinceră. Și-a ales cu multă grijă cuvintele.

– Cred că am descoperit... că fiecare dintre noi duce cu sine câte ceva. O povară rușinoasă.

Frances a băgat mâna sub trupul tinerei, a scos prosopul și s-a uitat la mărimea petei. L-a ascuns discret, apoi i-a dat altul. Avice s-a răsucit în pat.

– Dar tu ai scăpat de povară. Pentru că ai găsit pe cineva dispus să te ia. În ciuda... trecutului tău.

– Mie nu mi-e rușine de mine, Avice.

Frances a strâns rufele murdare, pentru ca femeia-ofițer să le ducă la spălătorie. Apoi s-a așezat pe pat.

– Ai putea foarte bine să afli. De-a lungul vieții, am făcut un singur lucru de care mi-e rușine. Și nu-i vorba despre chestia aia.

Serviciul surorilor medicale din armata australiană înființase un centru de recrutare în Wayville, lângă spitalul de campanie. Frances

își petrecuse ceva vreme făcându-și ucenicia ca infirmieră la spitalul Showground din Sydney, lucrase pentru o familie cumsecade din Brisbane, ca să-și achite cursurile, iar acum, fiind necăsătorită, aptă din punct de vedere medical, fără persoane în întreținere și având o călduroasă recomandare din partea asistentei-șefe, nou-înființatul Spital Clinic Australian abia aștepta s-o primească. A fost nevoită să mintă în privința vârstei, însă privirea cunoscătoare pe care i-a aruncat-o ofițerul în momentul în care s-a apucat să-și calculeze noua dată de naștere i-a lăsat de înțeles că nu era prima. La urma urmei, se aflau în plin război.

Angajarea la Spitalul Clinic, spunea ea, a fost ca o întoarcere acasă. Surorile erau curajoase, capabile, vesele, miloase și, mai presus de toate, profesioniste. Erau primele care o acceptau necondiționat, care îi apreciau strădania și dedicarea. Proveneau din toate colțurile Australiei și nu erau câtuși de puțin interesate de trecutul ei. Cele mai multe dintre ele aveau câte un motiv pentru care rămăseseră necăsătorite și fără persoane în întreținere, însă rareori voiau să stăruie asupra subiectului. În plus, specificul muncii lor le făcea să trăiască fără să se gândească la ziua de mâine, concentrându-se asupra prezentului.

Frances n-a încercat niciodată să ia legătura cu mama ei. Se gândea că refuzul trăda, probabil, o latură mai degrabă neîndurătoare a personalității ei, însă nici măcar această descoperire dureroasă cu privire la propria persoană n-a ispitit-o să se răzgândească.

De-a lungul anilor, ea și celelalte surori au lucrat în Northfield, în Port Moresby și, în cele din urmă, pe insula Morotai, unde Frances l-a întâlnit pe Chalkie. Atunci a învățat că suferințele prin care trecuse ea nu erau cele mai îngrozitoare lucruri pe care le putea păți cineva, nu și dacă țineai seama de cruzimile săvârșite în numele războiului. A ținut în brațe oameni care trăgeau să moară, a pansat răni care o îngrețosau, a curățat latrine rău mirositoare, a spălat cearșafuri infecte sau a dat o mână de ajutor la ridicarea unor corturi jerpelite din pricina uzurii și a mucegaiului. În viața ei nu fusese mai fericită.

Au fost bărbați care s-au îndrăgostit de ea. În spital era aproape un lucru firesc, căci mulți dintre militari nu mai văzuseră de mult timp vreo fată. Câteva cuvinte blânde, un zâmbet și gata, îți atribuiau

calități pe care poate că le aveai, poate că nu. Frances l-a crezut și pe Chalkie unul dintre ei. A considerat că, în delirul lui, era posibil ca el să nu mai vadă nimic altceva dincolo de surâsul ei. O cerea de nevastă cel puțin o dată pe zi, dar ea nu-i dădea prea multă atenție, la fel cum făcuse și cu ceilalți. Nu avea de gând să se mărite niciodată.

Până în ziua în care a sosit artileristul.

– De el te-ai îndrăgostit?

– Nu. El a fost cel care m-a recunoscut.

Frances a înghițit în sec.

– Făcea parte din unitatea ce fusese cazată lângă hotelul în care locuisem cu mulți ani în urmă. Știam că avea să vină o vreme când voi fi nevoită să părăsesc Australia, că va fi singura cale prin care voi putea scăpa de...

Femeia a făcut o pauză.

– Așa că m-am decis să accept.

– El a aflat? Soțul tău?

Frances își așezase încet mâinile în poală. La auzul întrebării, și-a încheștat degetele, și le-a desprins, apoi și le-a încheștat din nou.

– În primele câteva săptămâni după ce l-am cunoscut, și-a petrecut jumătate din timp aiurând. Îmi recunoștea fața. În unele zile credea că suntem deja căsătoriți. Din când în când îmi spunea Violet. Cineva mi-a zis că așa o chema pe răposata lui soră. Uneori, noaptea, târziu, mă ruga să-l țin de mână și să-i cânt. Când durerea se înrăutățea foarte mult, chiar îi cântam, deși am o voce îngrozitoare.

Tânăra și-a îngăduit să schițeze un surâs.

– Niciodată n-am întâlnit un om mai blând. În noaptea în care i-am spus că vreau să mă căsătoresc cu el, a plâns de fericire.

Avice a închis ochii din pricina durerii, iar Frances a așteptat până când crampele s-au domolit. După aceea și-a continuat istorisirea, vorbind cu glas limpede în camera peste care se lăsa întunericul.

– Comandantul lui, căpitanul Baillie, știa că Chalkie nu are familie. Mai știa că eu nu aveam prea multe de câștigat de pe urma căsătoriei și că, fără prea multe ocolișuri, însurătoarea l-ar face pe Chalkie fericit. Așa că și-a dat acordul când presupun că, dacă ar fi fost în locul

lui, mulți alții s-ar fi opus. Probabil că n-a fost un gest foarte onorabil din partea mea, dar țineam cu adevărat la Chalkie.

- Și știai că vei primi dreptul de a părăsi țara.

- Da.

Pe buze i-a fluturat un zâmbet.

- Chiar e ironic, nu-i așa? O fată cu trecutul meu să se mărite cu singurul bărbat care n-a atins-o cu un deget.

- Dar cel puțin ți-ai păstrat reputația nepătată.

- Nu. Asta nu s-a întâmplat.

Frances și-a atins ușor fusta, aceeași fustă murdară și scorțoasă din pricina sării pe care o purtase în barca de salvare.

- Cu câteva zile înainte să-l iau de bărbat pe Chalkie, eram afară, în fața cortului ce servea drept sală de mese, spălam niște bandaje, când artileristul ăla a venit și...

Frances a înghițit în sec.

- ... a încercat să-mi bage mâna pe sub fustă. Am țipat și l-am plesnit destul de tare peste față. Doar așa puteam să scap de el. Dar celelalte infirmiere au dat fuga afară, iar el le-a spus că nu sunt bună decât de un singur lucru. Că mă cunoaște din Aynsville. Asta m-a făcut să mă decid, înțelegi? Orașul era foarte mic și eu le spuseseam celorlalte de unde vin. Ele știau că nu se putea să nu fie adevărat.

Femeia a făcut o pauză.

- Cred că le-ar fi fost mai ușor dacă ar fi aflat de la el că am omorât un om.

- I-a spus cineva lui Chalkie?

- Nu. Dar cred că din milă pentru el. Oh, unii au ales să ignore totul! Presupun că atunci când te afli atât de aproape de moarte, reputația oamenilor nu mai contează. Însă toți știau ce simțea Chalkie pentru mine și că era vulnerabil. Bărbații sunt loiali unii față de ceilalți... Uneori asta iese la iveală în feluri ciudate.

- Dar infirmierele te-au judecat așa cum am făcut-o și eu?

- Majoritatea, da. Cred că asistenta-șefă a avut un alt punct de vedere. Munceam cot la cot cu ea de multă vreme. Mă cunoștea... mă cunoștea ca fiind altfel. Mi-a spus că ar trebui să profit la maximum de ce mi-a oferit Chalkie. Puțini au parte de a doua șansă în viață.

Avice s-a întins și a rămas cu ochii pironiți în tavan.

– Cred că avea dreptate. Nimeni nu trebuie să știe. Nimeni nu trebuie să știe... nimic.

Deloc convinsă, Frances a ridicat o sprânceană.

– Chiar și după tot ce s-a întâmplat?

Avice a săltat din umeri.

– Anglia e o țară mare. Sunt mulți oameni acolo. Și de acum înainte, Chalkie o să aibă grijă de tine.

Când a văzut că Frances nu răspunde, a întrebat-o:

– Nimeni nu i-a spus adevărul până la sfârșit, nu-i așa? Nici după cele petrecute?

– Nu, a zis Frances. Nimeni nu i-a spus.

De cealaltă parte a ușii, de unde ascultase, ținând încă în mâini cele două căni cu ceai rece ca gheața, infanteristul și-a îndepărtat încet capul de suprafața dură și a închis ochii.

Capitolul 23

Au existat povești de dragoste și au avut loc câteva nunți, iar pentru că ne aflam pe teritoriu olandez, au trebuit semnate o mulțime de hârtii... De obicei dentistul era acela care făcea verighetele, cu sfredelul lui, iar rochiile de mireasă mergeau de la creații făcute din plasă albă împotriva țăntarilor până la uniforme ale asistentelor medicale din serviciul armatei australiene... Conform politicii militare, mireasa revenea în Australia la scurt timp după căsătorie.

A Special Kind of Service, Joan Crouch

Morotai, insulele Halmahera, 1946

– Știu că e împotriva regulamentului, a spus Audrey Marshall, dar i-ai văzut. Ai văzut cât a afectat-o.

– Îmi vine destul de greu să cred.

– Era o copilă, Charles. Din câte mi-a spus, avea cincisprezece ani.

– Admit că el ține foarte mult la ea.

– Atunci ce rău e în asta?

Asistenta-șefă a tras un sertar și a scos din el o sticlă în care se afla un lichid cafeniu. A ridicat-o, iar bărbatul a dat din cap în semn de încuviințare, refuzând adaosul de apă tratată cu clor dintr-o carafă de pe biroul ei. Avuseseră de gând să stea de vorbă mai devreme, însă avusesse loc un accident pe drumul ce ducea către stația de radiolocație americană: un jeep se ciocnise cu un camion olandez care

transporta provizii și se răsturnase, omorând un om și rănind alți doi. Căpitanul Baillie își petrecuse mai bine de o oră printre autoritățile olandeze, completând formulare și discutând despre incident cu comandantul olandez. Printre victime se numărase și ordonanța lui, așa că era tulburat și epuizat.

A luat o înghițitură, fiind evident că nu voia să-și bată capul și cu această nouă problemă, pe lângă toate celelalte.

– Ar putea stârni tot soiul de necazuri. Omul nici nu știe ce-i în mintea lui.

– Știe că o iubește. Asta l-ar face fericit. Și, în plus, ea ce să facă? Nu mai poate lucra ca infirmieră, acum că a aflat toată lumea. Nici în Australia nu mai poate rămâne.

– Ei, haide, țara-i mare!

– Cineva a găsit-o până și aici, nu-i așa?

– Nu știu...

Asistenta-șefă s-a aplecat peste biroul ei.

– E o infirmieră bună, Charles. O fată bună. Gândește-te la câte a făcut pentru ai tăi! Gândește-te la Petersen și la Mills! Gândește-te la O'Halloran și la rănila alea nenorocite.

– Știu.

– Ce strică? Băiatul e lefter, nu-i așa? Tu spuneai că n-are nici o rudă.

Femeia și-a coborât un pic vocea.

– Știi la fel de bine ca mine cât e de bolnav.

– Iar tu știi că am încercat din răputeri să descurajez asemenea lucruri. Pentru început, mă gândesc la toate hârțoagele alea blestemate.

– Ești în relații bune cu olandezii. Chiar tu mi-ai zis-o. Ei o să semneze tot ce le pui în mână.

– Ești convinsă că-i o idee rezonabilă?

– Pentru el ar însemna puțină fericire, iar pentru ea, un colac de salvare. Ar avea dreptul să meargă în Anglia. Ar fi o infirmieră minunată acolo. Cui poate să-i facă rău?

Charles Baillie a oftat adânc. Și-a lăsat paharul pe masă și s-a întors către femeia din fața lui.

– E greu să ți se refuze ceva, Audrey.

Asistenta-șefă i-a zâmbit cu satisfacția cuiva care știe că lupta e câștigată.

– Eu fac ce am de făcut, i-a răspuns ea.

Preotul era un om pragmatic. Sătul de durerea și suferința la care asistase, s-a lăsat ușor convins să dea o mână de ajutor. Și-a spus că tânăra infirmieră, una dintre preferatele lui, era exemplul perfect pentru puterea izbăvitoare a căsătoriei. Iar dacă asta urma să-l ușureze, măcar în parte, pe bietul suflet de lângă ea de ororile ultimelor lui săptămâni, atunci era destul de sigur că Dumnezeuul lui avea să înțeleagă. Când asistenta-șefă i-a mulțumit, preotul a răspuns că, după părerea lui, Atotputernicul e mult mai pragmatic decât îl crede oricare dintre ei.

Felicitându-se pentru soluția găsită și poate cu un strop de curiozitate privind felul în care urma să fie primit planul lor de către împiricinați, cei trei au rămas în biroul asistentei-șefe îndeajuns cât să-și sărbătorească chibzuiala cu încă un rând de băuturi. În scopuri medicinale, desigur, a spus zâmbind femeia, după ce a făcut o remarcă despre paloarea feței căpitanului Baillie. Nu suporta să vadă un bărbat palid la față: mereu îi venea să-l controleze pentru a vedea dacă n-are o boală a sângelui.

– Singura problemă pe care o are sângele meu e că nu conține suficient whisky, a bombănit căpitanul.

Au băut în cinstea surorii Luke, a viitorului ei soț, a încheierii războiului și a lui Churchill pe deasupra. La puțin timp după ora zece, au intrat în cortul ce servea drept salon, ceva mai dreپți și mai puțin relaxați, căci se aflau în fața celor pe care îi aveau în grijă.

– Ea e în salonul B, le-a spus sora medicală, care tocmai citea o scrisoare la biroul de unde erau supravegheați bolnavii pe timpul nopții.

– Cu caporalul Mackenzie, a remarcat asistenta-șefă, întorcându-se triumfătoare către căpitanul Baillie.

Lucrurile aveau să iasă bine pentru toți.

– Poftim, vezi?

Au străbătut culoarul nisipos dintre paturi, având grijă să nu trezească pacienții care adormiseră deja, apoi au dat la o parte perdeaua, astfel încât să poată pătrunde în salonul următor. Pe drum, căpitanul Baillie a făcut o pauză pentru a plesni, înjurând printre dinți, un tânăr care-i atacase ceafa. Dar odată ajunși în prag, cei trei s-au oprit brusc.

Când i-a auzit intrând, sora Luke și-a ridicat privirea. S-a uitat la ei cu ochii mari, de nepătruns. Stătea aplecată deasupra patului în care zăcea Alfred „Chalkie” Mackenzie, încă pe trei sferturi acoperit cu o plasă împotriva insectelor. Tocmai trăgea un cearșaf alb peste chipul tânărului.

Avice dormea când infanteristul a revenit cu două noi căni de ceai, încă fierbinți. A ciocănit de două ori, după care a intrat, pășind cu grijă în timp ce trecea pragul micuței încăperi. A pus cănila pe masa dintre paturi. Sperase întrucâtva ca femeia-ofițer să fie și ea prezentă.

Frances, care stătea aplecată deasupra lui Avice, a tresărit, fiind clar că nu se așteptase să-l vadă. Obrajii i s-au îmbujorat puțin. Îi părea extenuată. Cu câteva ore în urmă, Nicol poate că ar fi cedat tentației de-a o atinge. Acum însă, după ce o auzise vorbind, știa că nu avea s-o facă. S-a retras lângă ușă și a rămas acolo, cu picioarele depărtate, cu umerii drepți, ca pentru a reafirma ceva față de sine însuși.

– Nu... nu mă așteptam să vii, i-a spus ea. Credeam că ai fost chemat să faci altceva.

– Îmi pare rău că a durat atât de mult.

– Domnul doctor Duxbury m-a declarat sănătoasă. Doar îmi strângeam lucrurile, ca să mă pot întoarce în cabină. Avice probabil că o să-și petreacă noaptea asta aici. S-ar putea să mă întorc, să mă asigur că n-a pățit nimic. Cei de la infirmerie sunt un pic suprasolicitați.

– Ea se simte bine?

– O să-și revină, a zis Frances. Aveam de gând s-o caut pe Maggie. Ce face?

– Nu prea bine. Cățelușa...

- Vai!

Chipul femeii s-a posomorât.

- Oh, nu! Și e singură?

- Sunt convins că ar bucura-o compania ta.

Frances încă nu-și schimbase hainele, iar el tânjea să-i șteargă dâra neagră de pe obraz. Și-a încordat mâna la spate.

Tânăra a înaintat, apoi s-a uitat peste umăr, la Avice care dormea.

- M-am gândit la ce mi-ai spus, a început ea, cu glas scăzut, conspirativ, despre faptul că războiul ne-a silit pe toți să facem gesturi cu care nu ne mândrim. Până să aud asta de la tine, am crezut mereu că sunt singura care...

Bărbatul nu se așteptase la așa ceva. A făcut un pas în spate, nevând suficientă încredere în sine încât să vorbească, pe jumătate voind să-i strige să tacă. Pe jumătate dorindu-și cu disperare să-i audă cuvintele.

- Știu că n-am putut întotdeauna să ne vorbim... sincer. Că e... complicat și că loialitatea față de alții ar putea uneori...

Femeia a lăsat fraza neterminată, ridicându-și brusc ochii către el.

- Dar voiam să-ți mulțumesc. Tu ai... n-o să încetez să mă bucur că mi-ai spus acele lucruri. Și o să fiu pe veci foarte recunoscătoare că ne-am cunoscut.

Ultimele vorbe au fost rostite în grabă, ca și cum ea ar fi trebuit să le scoată cu forța, înainte de a-și pierde curajul să le zică.

Nicol s-a simțit dintr-odată neînsemnat, demn de compătimire.

- Da. Ei bine, a replicat el, când a reușit să pronunțe cuvintele, e oricând plăcut să-ți faci un prieten.

S-a simțit meschin încă din clipa în care a deschis gura ca să adauge:

- Doamnă.

A urmat o mică pauză.

- Doamnă? a repetat ea.

Zâmbetul sfios dispăruse. Mișcarea a fost atât de delicată, încât bărbatului i s-a părut că numai el ar fi putut-o vedea. N-am de ales! ar fi vrut să-i strige. Pentru tine fac asta!

Frances i-a cercetat chipul. Ceea ce a descoperit acolo a făcut-o să-și plece capul și să-și ferească privirea.

– Îmi pare rău, i-a spus Nicol. Acum trebuie să plec. Mai am treabă de făcut. Dar... o să vă placă în Anglia.

– Mulțumesc. Am aflat multe despre ea din prelegeri.

Reproșul din replica ei l-a izbit ca un pumn.

– Uitați ce e... sper să vă gândiți mereu la mine...

Infanteristul își ținea mâinile țepene pe lângă corp.

– ... ca la un prieten.

Cuvântul nu sunase nicicând atât de neplăcut. Ea a clipit puțin prea repede, iar el, rușinat, s-a silit să se uite în altă parte.

– Ești foarte amabil, dar nu cred, infanteristule, a spus Frances.

A scos un mic oftat, apoi s-a întors și a început să împăturească din nou hainele din micul teanc aflat pe patul ei. Când a vorbit din nou, durerea a făcut ca vocea să-i devină tăioasă:

– La urma urmei, nici măcar nu știu cum te cheamă.

Margaret stătea la capătul dinspre pupa al punții de decolare, lângă parâme, cu un pulover întins peste pânțele umflat și cu un batic pe cap, în încercarea zadarnică de a-și împiedica părul să-i biciuiască prea tare fața. Era întoarsă cu spatele către covertă și își ținea capul plecat peste legăturica din brațele ei.

Cerul se făcuse cenușiu, căci norii încărcăți de ploaie atârnav grei și posaci deasupra apei. Albatroși uriași se roteau pe urmele vasului, plutind purtați de curenți, de parcă ar fi fost atârnați la capătul unor fire invizibile. Din când în când, Margaret se uita înspre legăturica ei și noi lacrimi îi cădeau pe țesătura din lână, întunecând-o cu pete mărunte, neregulate. Ea le ștergea blând, cu degetul mare, apoi își cerea din nou tăcut iertare trupșorului țepăn.

Vântul care-i sufla peste batic a împiedicat-o s-o audă pe Frances apropiindu-se prin spatele ei. Când în sfârșit a văzut-o, nu putea fi sigură de când timp se afla acolo.

– Funeralii pe mare, a spus ea. Încerc doar să-mi adun curajul ca să-i dau odată drumul, știi?

– Îmi pare foarte rău, Maggie.

Privirea lui Frances era tristă. Mâna pe care a întins-o către prietena ei era șovăitoare.

Margaret s-a șters la ochi cu palma. A scuturat din cap și a oftat adânc, exasperată că nu se putea controla.

Nu părea să existe nici o delimitare clară între mare și cer. Apele întunecate, neprimitoare, se luminau la orizont, devenind plumburii, după care dispăreau printre norii ce se rostogoleau. Parcă ar fi plutit înspre nicăieri, parcă navigarea însăși nu putea fi decât un act de credință oarbă.

Ceva mai târziu, cu mult înainte să se simtă pregătită, Margaret a înaintat. A ezitat o clipă, ținând trupșorul strâns la piept, mult mai strâns decât ar fi îndrăznit s-o facă dacă ar mai fi existat viață în el.

S-a oprit, a scos un sunet scurt din fundul gâtului și a dat drumul legăturicii în ocean. Nu s-a auzit nici un zgomot.

S-a agățat de balustradă cu degetele albite din pricina forței cu care o strângea, încă uluită că se afla atât de sus față de valuri, încă lup-tându-se cu impulsul de a opri nava, de a-și lua înapoi ceea ce pierduse. Apele îi păreau dintr-odată prea întinse, mai degrabă o rece trădare decât un pașnic sfârșit. Își simțea brațele insuportabil de goale.

Lângă ea, Frances i-a arătat în tăcere ceva.

Puloverul bej abia dacă se mai zărea sub ele, plutind la suprafața apei, ca o fărâamă de culoare deschisă. Apoi s-a cufundat în siajul înspumat al vasului. Nu l-au mai revăzut. Au rămas pe loc, fără să scoată un cuvânt, lăsând vântul să le lipească hainele de spate, uitându-se cum spuma din urma *Victoriei* se umflă, se desface și apoi dispare.

– Oare am fost nebune, Frances? a întrebat Margaret în cele din urmă.

– Poftim?

– Ce naiba am făcut?

– Nu știu sigur ce...

– Am renunțat la tot ce aveam, la toți cei dragi, la casele noastre, la siguranța noastră. Și pentru ce? Ca să fim agresate și pe urmă considerate ușurate, cum a pățit Jean? Ca să ne ia marina militară la întrebări cu privire la trecutul nostru, de parcă am fi niște infractoare

nenorocite? Ca să trecem prin toate astea și pe urmă să ni se spună că nu suntem dorite? Pentru că nu există nici o garanție, nu? Nimeni nu spune că bărbații ăia și familiile lor o să ne vrea, nu-i așa?

Vocea îi era gâtuită din pricina vântului.

– Ce dracu' știu eu despre Anglia? Ce știu cu adevărat despre Joe sau despre ai lui? Despre copii? Eu n-am fost în stare să am grijă nici măcar de un biet câine...

Fata și-a lăsat capul în piept. Cele două nu luau în seamă puntea umedă de sub picioarele lor, nici privirile insistente ale vopsitorilor care lucrau de cealaltă parte a insulei.

– Știi... trebuie să-ți spun... cred că am făcut o greșeală îngrozitoare. M-am lăsat dusă de o idee, poate de gândul că o să scap de corvoada gătitului și a spălatului pentru tata și pentru băieți. Iar acum că sunt aici, nu vreau decât să mă întorc la familia mea. Îmi vreau familia înapoi, Frances! Îmi vreau mama.

Margaret plângea amarnic.

– Îmi vreau cățelușa.

Orbită de lacrimi, s-a simțit cuprinsă de brațele subțiri, dar puternice ale lui Frances.

– Nu, Maggie, nu! O să fie bine. Ai un bărbat care te iubește. Te iubește cu adevărat. O să fie în regulă.

Margaret ar fi vrut să se lase convinsă.

– Cum poți spune asta după tot ce s-a întâmplat aici?

– Joe e unul la un milion, Maggie. Până și eu știu asta. Iar pe tine te așteaptă o viață minunată pentru că e imposibil ca ai lui să nu te îndrăgească. O să ai un copilăș superb și, fată sau băiat, o să-l iubești mai mult decât ți-ai închipuit vreodată. Of, dacă ai ști cât de mult așa...

Chipul lui Frances s-a schimonosit și din piept i-au izbucnit sughițuri năvalnice, împreună cu un puhoi de lacrimi. Îmbrățișarea cu care o alina pe Margaret s-a transformat în strădania de a se liniști pe sine. A încercat să-și ceară iertare, să-și vină în fire, și-a fluturat mâna în semn de scuză mută, dar nu s-a putut opri.

Margaret, silită de uimire să se adune, a luat-o în brațe.

– Ei, hai! i-a spus cu voce stinsă. Haide, Frances, hai... hai, asta nu-i felul tău...

I-a mângâiat părul, încă prins la spate din seara trecută. Șocul trebuie să fie de vină, s-a gândit ea, amintindu-și cum le văzuse pe cele două fete plonjând în apele zbuciumate. I s-a făcut greață simțindu-se vinovată că n-o întrebase pe Frances dacă se simte bine. Și-a ținut prietena la piept, cerându-și în tăcere scuze, așteptând ca furtuna să se potolească.

– Ai dreptate. O să ne fie bine, a șoptit ea, continuând să-i mângâie părul lui Frances. S-ar putea să ajungem vecine, nu-i așa? Iar tu să-mi scrii, Frances! Nu mai am pe nimeni altcineva aici, iar Avice n-o să fie bună de nimic. Doar tu mi-ai rămas...

– Nu sunt ce crezi.

Frances plângea deja îndeajuns de tare, încât să atragă atenția. Un mic grup de marinari se strânsese în capătul îndepărtat al punții de decolare, fumând și holbându-se.

– Nici n-am cuvinte să-ți spun...

– Ah, hai, e momentul să lași totul în urmă!

Margaret și-a șters ochii.

– Uite, în ceea ce mă privește, ești o fată grozavă. Am aflat tot ce aveam nevoie să aflu și puțin din ceea ce n-aveam nevoie. Și știi ceva? Eu tot te consider o fată grozavă. Iar tu ai face bine să păstrezi naibii legătura cu mine!

– Ești... foarte... drăguță.

– Voiai să spui grăsuță, nu-i așa?

Frances a zâmbit fără voia ei.

– Hei! Voi două! Plecați de-acolo!

S-au întors pentru a da cu ochii de un ofițer care stătea lângă insulă și le făcea semne să intre. Margaret s-a întors din nou către Frances.

– Ah, haide, fetițo! Nu fi prostuță! Nu tu, dintre toate.

– Of, Maggie... sunt așa de...

– Nu! a întrerupt-o fata. Ăsta-i noul nostru început, Frances! Nou din toate punctele de vedere. Cum spuneai, o să fie bine. O să facem noi să fie bine.

A strâns-o pe Frances lângă ea, în timp ce o porneau înapoi, de-a lungul uriașei punți.

– Pentru că nu se poate ca totul să fi fost în zadar, nu-i așa? Trebuie să facem să fie bine.

După cină, când fetele s-au întors în dormitor, bărbații încă lucrau: frecau, lustruiau, vopseau, șlefuiiau... bombăneau. Discuțiile dintre ei se auzeau pe culoare, în ciuda sporovăielilor emoționate ale mireselor care-și strângeau lucrurile. Nu văd care-i rostul, bodogăneau membrii echipajului unul către celălalt. Nava oricum se duce la fier vechi. Nu pricepeau de ce afurisitul de Highfield nu putuse să le dea o amărâtă de zi liberă. El nu știa că războiul se terminase? În pofida a tot ce se întâmplase, Frances era liniștită: pe el nu-l mai văzuse din seara incendiului, iar vorbele matrozilor îi anunțau tot ce trebuia să știe despre starea lui.

Când au pătruns prin tambuchi în spațiul destinat cabinelor, o pârțică din ea a sperat că infanteristul va fi acolo. Că, deși nici unul nu trebuia să stea de gardă în noaptea aceea, el tot ar putea fi în fața ușii, cu picioarele înfipite în poziția obișnuită, cu ochii privind-o complice.

Însă coridorul era gol, la fel ca acela de deasupra, cu excepția femeilor care se învâртеau încoace și încolo, cerându-și înapoi cosmeticele împrumutate sau prezentându-și una alteia ținutele pregătite pentru îmbarcare, în scopul unui schimb de păreri. Poate că așa era cel mai bine. Frances simțea că emoțiile ei se ridicaseră prea aproape de suprafață, ca și cum isteria și nerăbdarea temătoare care cuprinseseră nava o molipsiseră și pe ea.

– Bună seara, doamnă Mackenzie.

Era Vincent Duxbury, îmbrăcat într-un costum crem, din pânză de in.

– Înțeleg că, mai târziu, s-ar putea să vă vedem pe la infirmerie. E plăcut să vă avem de serviciu.

Bărbatul și-a înclinat pălăria înspre ele, în semn de salut, apoi și-a continuat relaxat drumul, fluierând, din câte i s-a părut ei, melodia *Frankie and Johnny*.

Doamnă Mackenzie. Soră Mackenzie. Și n-avea nici un rost să-și dorească altceva, și-a spus Frances, în timp ce o ajuta pe Margaret să

intre în micuța încăpere. Niciodată nu avusese vreun rost. Ea știa asta mai bine decât oricine.

Pe la nouă și jumătate, Frances a lăsat-o pe Margaret în cabină, după ce suferința și epuizarea pricinuită de sarcină își dăduseră mâna pentru a produce o dulce narcolepsie. În majoritatea nopților, Margaret era nevoită să se trezească, în ultima vreme chiar de câte două sau trei ori, pentru a lipăi somnoroasă până la baia femeilor, aflată la capătul coridorului, pe drum dând din cap în semn de salut către infanteriștii aflați încă la datorie. În seara aceea, însă, nu s-a mai deșteptat, iar în timp ce se întorcea la Avice, rămasă la infirmerie, Frances se bucura pentru asta.

A străbătut în liniște culoarul tăcut, căci pantofii ei moi nu scoteau aproape nici un sunet când trecea pe lângă ușile închise. În celelalte cabine aerul era încărcat de mirosul cremelor de față aplicate din belșug, pereții erau înveseliți de rochiile spălate cu grijă, iar somnul era tulburat de înțepăturile bigudiurilor, ale acelor de păr și ale viselor pline de emoții. Nu și în mica noastră cabină, și-a zis Frances. Margaret încercase să-și pună părul pe bigudiuri, dar renunțase înjurând. Ajunsese la concluzia că, dacă el nu avea s-o mai vrea acum, arătând cum arăta, erau puține șanse ca niște bucle precum cele ale blestematei de Shirley Temple să mai schimbe ceva.

Frances și-a continuat drumul, cu părul necoafat, cu gândurile la fel de întunecate ca apele de afară, străduindu-se să închidă în mintea ei tambuchiurile ce duceau către subiectele ce nu trebuiau analizate, precum un marinar care se luptă să oprească o inundație. A urcat cu pași ușori treptele dinspre infirmerie, dând din cap către un matroz singuratic, ce trecea grăbit pe lângă ea, ducând un pachet la subraț.

A auzit cântecele încă dinainte să ajungă la dispensar. Le-a ascultat, căutând să-și dea seama de unde veneau. Judecând după asprimea vocilor și după textul melodiilor, Frances a dedus că doctorul Duxbury îi pusese pe bărbați să cânte melodii din filme și spectacole de teatru. Judecând după armonizarea îndoielnică, și-a dat seama că era posibil ca dispensarul să fi rămas cu ceva mai puțin alcool steril decât avusese cu o zi înainte. Altădată poate că l-ar fi raportat pe

medic. Sau poate că ar fi intrat și s-ar fi ocupat chiar ea de problemă. Acum, însă, a rămas tăcută. Mai rămăseseră doar câteva ore de petrecut la bord. Doar câteva ore de petrecut pe navă. Cine era ea să decidă dacă se cuvenea sau nu ca echipajul să cânte?

Cântecul s-a stins într-un sfârșit melancolic. Frances a intrat fără zgomot în cameră și s-a uitat în lumina slabă la fata care zăcea pe pat, palidă și neclintită.

Pentru Avice, partea cea mai rea trecuse. Acum dormea, albă la față și cumva mai mică sub plapumă și sub pătura aspră distribuită de marina militară, pe care și le trăsesese până sus, în jurul gâtului. Se încrunta în somn, de parcă ar fi presimțit deja încercările prin care avea să treacă în săptămânile următoare.

Frances a lăsat lumina stinsă, dar în loc să se urce în patul rămas liber, s-a îndreptat spre micul scaun de alături și s-a așezat pe el. A stat acolo o bună bucată de vreme, cu ochii țintă la cutiile de carton din jur, ascultând melodiile ce se porniseră iar, întrerupte de câte o criză de tuse ori de doctorul Duxbury, care oferea o versiune alternativă. Dincolo de zgomotele din încăperea alăturată, Frances auzea sunetul motorului rămas în funcțiune, mai slab, mai puțin dinamic decât înainte, și își imagina ocările mașiniștilor care asudau în strădania lor de a sili îndărătnica navă să intre în port. Se gândea la ofițerul cu navigația, la radiotelegrafist, la santinelă și la toți ceilalți care mai erau treji pe uriașul portavion, întrezărind întoarcerea la familiile lor și schimbările care îi așteptau. Se gândea la căpitanul Highfield, în impunătorul său apartament de sus, știind că aceea putea fi ultima lui noapte petrecută pe apă. Cu toții trebuie să găsim noi mijloace de trai, le spusese el. Noi căi de a ierta.

Eu trebuie să încerc să revin la felul în care mă simțeam când am pus prima dată piciorul pe vas, și-a zis Frances. La ușurarea și nerăbdarea de atunci. Trebuie să uit că el și povestea asta au existat vreodată. În schimb, o să-i mulțumesc în fiecare zi lui Chalkie pentru ceea ce mi-a dăruit.

Măcar atât putea face în situația dată.

Parcă ațipise, când a auzit sunetul. O tuse atât de discretă, percepută la marginea stării de conștiință, încât, după aceea, nu avea să

știe niciodată cu certitudine de ce o trezise. Frances a deschis un ochi și s-a uitat la silueta neclară a lui Avice, aproape așteptându-se să se ridice și să ceară un pahar cu apă. Însă fata nici nu s-a clintit.

Frances s-a așezat în capul oaselor și a ciulit urechile.

Cineva a tușit din nou. Era genul de tuse care denotă dorința de a atrage atenția. Femeia și-a părăsit scaunul și a traversat încăperea.

– Frances, a spus un glas, atât de încet, încât numai ea l-ar fi putut auzi.

Apoi încă o dată:

– Frances.

Ea s-a întrebat pentru o clipă dacă nu cumva dormea încă. Alături, doctorul Duxbury tocmai cânta *Danny Boy*. Deodată s-a întrerupt și a izbucnit într-un plâns zgomotos, fiind consolată de cei din jur.

– N-ar trebui să fii aici, a șoptit Frances, făcând un pas înainte.

N-a deschis ușa. Primiseră instrucțiuni stricte: secundul îi avertizase că, în seara aceea, era interzis orice fel de interacțiune între bărbați și femei, de parcă faptul că era ultima noapte pe vas ar fi putut induce un soi de nebunie erotică.

Pe moment el n-a mai spus nimic. Apoi:

– Voiam să mă asigur că te simți bine.

Femeia a scuturat din cap, căci nu pricepea nimic, și a răsuflat încet.

– Sunt... bine.

– Ce-am spus... n-am vrut să...

– Te rog să nu-ți faci griji.

Frances n-avea nici un chef să reia discuția.

– Voiam să-ți zic că... mă bucur. Mă bucur că te-am cunoscut. Și mi-aș dori... mi-aș dori...

A urmat o lungă tăcere. Inima ei bătea cu putere. Cântecul încetaseră. De undeva, dinspre canal, s-a auzit o sirenă de ceață. Frances a stat nemișcată pe întuneric, așteptând ca el să vorbească iar, până când și-a dat seama că dialogul se încheiase. Bărbatul îi zisese tot ce avea să-i zică.

Abia dându-și seama ce face, Frances s-a apropiat mai mult de ușă. Și-a lipit obrazul de ea, așteptând în tăcere, până când a auzit sunetul pe care-l pândea. Atunci s-a retras și a deschis ușa.

În lumina slabă din fața dispensarului, ochii lui erau umbriți, de nepătruns. S-a uitat la el, știind că era ultima oară când îl vedea și silindu-se să accepte o soartă pe care, pentru prima dată, ar fi vrut s-o sfârșame în bucățele. Nu avea dreptul să-l dorească. Își tot spunea asta, cu toate că fiecare părticică din trupul ei îi striga contrariul.

– Ei bine!

Surâsul ei timid, strălucitor, i-ar fi frânt inima.

– Mulțumesc! Mulțumesc că ai grijă de mine. De noi, vreau să spun.

Frances și-a îngăduit să-i arunce o ultimă privire, după care, fără a ști sigur de ce, i-a întins o mână subțire. După o secundă de ezitare, el i-a luat-o și cei doi și-au strâns solemn mâinile, fără a-și lua nici o clipă ochii unul de la celălalt.

– E timpul să mergeți la culcare, băieți! Trebuie să fiți odihniți mâine dimineată!

Cei doi s-au uitat unul la celălalt. Vocea lui Vincent Duxbury devenea tot mai puternică, pe măsură ce ușa se deschidea, aruncând un dreptunghi de lumină pe culoar.

– Acasă, băieți! Măine mergeți acasă! „Acasă, acasă, cutreierând...”

Frances l-a tras pe infanterist în cămăruță și a închis fără zgomot ușa în urma lui. Au rămas la câțiva centimetri distanță unul de celălalt, ascultând cum bărbații părăseau infirmeria, ieșind pe culoar. S-au auzit multe bătăi pe spate și o scurtă, dar dureroasă, pauză de tuse.

– Trebuie să vă informez, spunea doctorul Duxbury, că sunteți cel mai grozav grup cu care am avut vreodată privilegiul de a... „Vesela-mi ceată de frați...”

Glasul medicului s-a răspândit pe coridor, fiind pentru scurtă vreme acompaniat de răspunsul discordant al celorlalți.

Ea era atât de aproape, încât putea să-i simtă răsuflarea. Își ținea trupul încordat, ascultând, în timp ce mâna îi rămăsese, fără să-și dea seama, într-a lui. Pielea ei rece era plină de bășici.

– „Vesela-mi ceată”... la, la, la, la.

Dacă Frances nu și-ar fi ales tocmai acel moment pentru a-și ridica privirea spre el, poate că Nicol n-ar fi făcut-o niciodată. Dar ea și-a ridicat fața, cu buzele întredeschise, ca pentru o întrebare, și i-a

pipăit tăietura de deasupra sprâncenelor, urmărindu-i conturul cu degetele. În loc să se retragă, așa cum intenționase, el și-a ridicat la rândul său mâna către a ei, atingând-o și apoi, mai ferm, cuprinzând-o într-a lui.

Cântecele de afară au sporit în intensitate, după care s-au întrerupt, lăsând loc conversației. Cineva a căzut și, de undeva din depărtare, a răzbătut un înăbușit „tu, de colo!”, urmat de pașii energici ai cuiva cu autoritate.

Nicol abia dacă auzea toate astea. O auzea, în schimb, pe ea, răsuflând încet și îi simțea degetele tremurând drept răspuns. Cu pielea arzând, el i-a tras mâna în jos, lăsând-o să alunece peste obrazul lui, fără să simtă vreun pic de durere, nici măcar când a trecut peste porțiunile iritate și învinețite. La sfârșit, și-a lipit-o apăsător de buze.

Frances a șovăit, după care, cu un sunet ce amintea de un scurt suspin de deznădejde, și-a retras mâna, iar gura i s-a înălțat către a lui. Degetele ei le strângeau acum pe ale lui de parcă așa le-ar fi putut face să nu se mai desprindă în veci de ea.

Era dulce, atât de dulce, aproape la limita indecenței. Nicol și-ar fi dorit s-o închidă în el, să-i umple trupul, s-o cuprindă, s-o primească în adâncul lui. Știam eu! se bucura o parte din el. O cunoșteam! În treacăt, pe măsură ce devenea tot mai conștient de fierbințeala propriei nevoi disperate, a simțit umbra unui pericol, ceva acuzator, și n-a știut dacă senzația era îndreptată împotriva ei ori a lui. Dar atunci a deschis ochii și i-a întâlnit pe ai ei, iar în infinita durere și în nesfârșitul dor pe care l-a citit în ei, a găsit ceva uluitor, ceva atât de sincer, încât și-a dat seama că îi tăiasse răsuflarea. Și, în timp ce-și pleca din nou chipul către al ei, Frances a fost cea care s-a retras, ducându-și o mână la gură, fără să-și desprindă privirea.

- Îmi pare rău! i-a șoptit ea. Îmi pare foarte rău!

I-a aruncat o scurtă privire lui Avice, care dormea în continuare, apoi și-a dus repede mâna spre obrazul lui, de parcă ar fi vrut să-și întipărească imaginea și prezența lui în cine știe ce colțișor ascuns al ființei ei.

În clipa următoare, ea dispăruse, iar bărbații de afară exclamau, în timp ce încercau să priceapă ceea ce tocmai văzuseră. Ușa magazinului

s-a închis încet, dar ferm între ei, țăcănitul ei surd, metalic, semănând cu acela al unei porți de temniță.

Ceremonia s-a desfășurat marți seara, aproape de ora unsprezece și jumătate. În alte condiții, ar fi fost o noapte minunată pentru o nuntă: luna plutea aproape de pământ, parcă mărită pe cerul tropical, scăldând tabăra într-o stranie lumină albăstruie, în vreme ce adierea brizei abia dacă tulbura frunzele palmierilor, oferind însă o discretă ușurare după arșița de peste zi.

Pe lângă tinerii însurăței, la cununie au mai luat parte doar trei persoane: preotul, asistenta-șefă și căpitanul Baillie. Mireasa, al cărei glas cu greu putea fi auzit, nu s-a dezlipit de lângă mire pe toată durata slujbei. Imediat după ceremonie, preotul și-a făcut de mai multe ori semnul crucii și s-a rugat să fi procedat corect. Asistenta-șefă i-a alungat căpitanului propriile îndoieli și i-a amintit că, dată fiind starea în care se afla lumea din jurul lor, acest mic gest n-ar trebui să-i împovăreze conștiința.

Mireasa a stat cu capul plecat, ținându-l de mână pe tânărul de lângă ea, ca și cum și-ar fi cerut scuze. La sfârșitul slujbei, și-a cuprins fața în mâini și a rămas o vreme neclintită, până când și-a ridicat iar chipul și a suspinat ușor, ca un înotător ce iese la suprafața apei.

– Am terminat? a întrebat asistenta-șefă, care părea cea mai stăpânită dintre toți.

Preotul a dat din cap în semn de încuviințare, încă încruntat, cu privirea în pământ.

– Soră?

Fata a deschis ochii. Lăsa impresia că nu poate sau nu vrea să se uite la cei din jur.

– Așa! a spus Audrey Marshall, după care s-a uitat la ceas și a întins mâna spre hârtiile ei. Ora decesului, douăzeci și trei patruzeci și patru.

Capitolul 24

Aseară, când portavionul Victorious a ajuns în Plymouth... câteva dintre fete au fost așa de nerăbdătoare să întrezărească ceva din Marea Britanie, încât s-au îngrămădit lângă un stâlp de susținere până când l-au dărâmat, iar douăzeci dintre ele au căzut pe puntea aflată la doi metri și jumătate mai jos. Au scăpat nevătămate. Una dintre mirese n-a putut lua parte la bucuria generală. La capătul călătoriei de 20 800 de kilometri a aflat că soțul care ar fi trebuit s-o întâmpine fusese dat dispărut după un accident aviatic.

Daily Mirror, miercuri, 7 august 1946

Opt ore până la Plymouth

O uniformă a marinei militare, fără un trup uman care s-o susțină, e ceva ciudat. Cu țesătura ei groasă și întunecată, cu galoanele și nasturii ei de alamă, vorbește despre cu totul alte sfere ale existenței, despre parade, despre eforturile (călcat, cusut, lustruit) făcute pentru întreținerea ei. Vorbește despre corectitudine, rutină și obiceiuri ordonate, despre cei care o poartă și despre cei ale căror uniforme se potrivesc cu ea. În funcție de tresele sau medaliile ce i se adaugă, vorbește și despre o istorie a conflictului. Spune o poveste: a luptelor purtate și câștigate, a sacrificiilor făcute. A curajului și a fricii.

Dar nu-ți spune nimic despre o viață. Highfield se uita la uniformă lui, călcată cu grijă de steward și atârnată acum sub

învelitoarea din hârtie, pregătită pentru a doua zi, când avea să fie purtată pentru ultima oară, la acostarea *Victoriei*. Ce spune uniformă aia despre mine? se întreba căpitanul, lăsându-și mâna să-i alunece peste mânecă. Oare vorbește despre un om care n-a știut cine e decât în vreme de război? Sau despre un om care abia acum își dă seama că lucrurile de care credea că fuge – intimitate, omenie – sunt tocmai acelea care i-au lipsit mereu?

Highfield s-a întors către harta marină ce stătea întinsă pe masa lui de lucru, lângă un compas. Sub birou se afla un cufăr pe jumătate umplut. Bătrânul știa unde trebuia s-o fi băgat stewardul lui, așa că n-a trebuit să-și strecoare prea adânc mâinile pe sub hainele împăturate cu grijă pentru a găsi fotografia înrămată care, în ultimele șase luni, stătuse cu fața în jos în sertarul lui. A scos-o și a dat la o parte hârtia în care Rennick o învelise cu atenție. Rama de argint încadra poza unui tânăr ce-și ținea brațul pe după umerii unei femei surâzătoare, care, cu o mână ridicată, încerca să împiedice vântul să-i răvășească părul în șuvițe negre peste față.

O să scoată un om în toată firea dintr-un flăcău, așa-i spusese Highfield surorii lui. Marina militară îi transformă pe băieți în bărbați. El urma să aibă grijă de nepotul lui.

Căpitanul s-a uitat îndelung la imaginea tânărului care-i zâmbea larg, cuprinzându-și soția pe după umeri. Apoi a împins puțin harta într-o parte și a sprijinit fotografia pe masă. Avea să fie ultimul lucru pe care urma să-l ia de pe navă.

Ajunseseră la doar câteva ore distanță de Plymouth. Până să se trezească femeile, vasul își va fi început pregătirile pentru a le arunca în noile lor vieți. A doua zi, încă de la primele comenzi date prin si-flee, portavionul urma să roiască de treburi: liste nesfârșite de bifat și controlat, bărbați și femei așezați la coadă pentru a-și recupera cuferele, îndatoririle procedurale și formale pe care le implică intrarea în port a unei nave uriașe. Highfield le văzuse pe toate: entuziasmul, nerăbdarea oamenilor ce așteptau să coboare pe țărm. Doar că de data asta războiul se sfârșise. De data asta știau că plecau în siguranță, că întoarcerea avea să fie permanentă.

Urmau să se reverse de pe vas, drept spre îmbrățișările înlăcrimate ale celor dragi, spre ochii închiși strâns în semn de recunoștință, spre emoția stângace a copiilor. Urmau să plece pe jos ori în mașini gălăgioase, către căminele care poate că rămăseseră așa cum și le aminteau sau poate că nu. Cei norocoși urmau să simtă că s-a umplut un gol.

Însă nu toți erau norocoși. Căpitanul văzuse uneori rude venind să întâmpine un vas, cu toate că primiseră deja temuta telegramă, căci nu puteau sau nu voiau să accepte că John, ori Robert, ori Michael al lor n-o să se mai întoarcă niciodată acasă. Le puteai zări chiar și în mijlocul furnicarului de oameni, cu ochii ațintiți către pasarelă, ținând strâns în mâini poșete sau ziare, sperând să li se arate că s-au înșelat.

Apoi, la bord, mai erau și cei asemenea lui Highfield. Cei a căror întoarcere nu era primită cu mulțumiri vesele și zgomotoase. Cei care își croiau discret drum prin învălmășeala de familii reunite, poate pentru a fi întâmpinați, la mulți kilometri distanță, de plăcerea mută a rudelor care-i tolerau din milă familială. Din datorie.

Highfield s-a uitat din nou la uniforma pe care, a doua zi, avea s-o poarte pentru ultima dată. După aceea și-a tras un scaun, s-a așezat la biroul lui și a început să scrie.

Dragă Iris,

Am ceva vești pentru tine. N-o să vin la Tiverton. Te rog să-i transmiți scuzele mele lordului Hamworth și să-i spui că aș fi bucuros să compensez orice neajunsuri financiare pe care i le-ar putea pricinui hotărârea mea.

După ce am reflectat, am decis că o viață pe uscat probabil nu-i de mine...

Nicol nu știa unde altundeva să meargă. Chiar și la ora unu fără un sfert noaptea, cabina era o gloată clocotitoare de bărbați gălăgioși, amețiți de așteptare și de paharele băute în plus, care-și scoteau fotografiile din dulapuri și le strângeau în ranițe supraîncărcate, în timp ce făceau schimb de istorisiri despre locurile în care aveau de gând să meargă, despre ceea ce voiau să facă mai întâi. „Dacă doamna mea ar putea găsi pe cineva care să aibă grijă de copii...” El nu voia să stea

printre ei, fiindcă nu se simțea în stare să riposteze la glumele lor prietenoase. Simțea nevoia să fie singur, să mediteze la cele ce i se întâmplaseră.

Avea încă pe buze gustul ei. Trupul îi era încărcat, străbătut de un imbold dureros. Oare ea îl ura? Oare îl credea la fel de rău ca Tims sau ca oricare altul? De ce-i făcuse și el așa ceva, după ce femeia își petrecuse săptămâni întregi, ani chiar, disprețuindu-i pe bărbații care o priveau doar în felul acela?

Nicol a urcat pe puntea de decolare.

Nu se așteptase să aibă companie.

Căpitanul stătea pe teugă, în fața covertei. Era doar în cămașă, cu capul descoperit în bătaia vântului. Când a dat să iasă pe punte, infanteristul s-a oprit în prag, gata să se retragă, însă Highfield îl zărise, iar Nicol și-a dat seama că nu putea să plece fără să-l ia în seamă.

– Ți-ai terminat tura?

Infanteristul a înaintat, până când a ajuns alături de căpitan. Vremea se răcise, fiind pentru prima dată când îi era cu adevărat frig, de când plecaseră din Australia.

– Da, domnule. În noaptea asta nu stăm de pază pe lângă cabinele mireselor.

– Tu ai fost postat în fața ușii surorii Mackenzie, nu-i așa?

Nicol și-a ridicat brusc ochii. Însă privirea căpitanului era blândă, îngândurată.

– Aceea era cabina, domnule.

Nu-i venea să creadă că Frances nu fusese dezgustată. Mâinile ei reci îl trăsese rădă la ea, nu-l respinseseră. Pe Nicol aproape că-l luase cu amețală din pricina nesiguranței. Cum am putut să fac una ca asta, după ce mi-a făcut Fay mie?

Highfield stătea cu mâinile vârâte adânc în buzunare.

– Toate se simt bine, nu? Am auzit că două dintre ele au ajuns la infirmerie.

– Toate sunt bine, domnule.

– Bun! Bun! Duxbury unde-i?

– E... ăăă... cred că probabil trage un pui de somn, domnule.

Căpitanul i-a aruncat o privire piezișă, a citit ceva pe chipul infanteristului și a scos un mormăit încet, dar deslușit.

– Ești însurat, Nicol? Nu-mi mai amintesc dacă mi-a spus Dobson.

Nicol a șovăit. S-a uitat în zare, acolo unde oceanul întunecat întâlnea cerul, iar un pumn de stele ieșise la iveală, după ce norii se împrăștiaseră, lăsând luna să lumineze preț de câteva clipe peisajul aflat în perpetuă mișcare.

– Nu, domnule, a răspuns el. Nu mai sunt.

A remarcat aerul întrebător al bătrânului.

– Să nu te îndrăgostești prea tare de libertate, Nicol. Lipsa responsabilităților, a legăturilor... poate fi o sabie cu două tăișuri.

– Încep să înțeleg asta, domnule.

Cei doi au rămas acolo pentru o bucată de vreme, cufundați într-o tăcere prietenească. Gândurile lui Nicol se zvârcoleau asemenea apelor, făcându-i pielea ca de găină când se îndreptau către femeia de sub punte. Ce-ar fi trebuit să fac? se tot întreba, iar și iar. Ce-ar trebui să fac?

Highfield s-a apropiat un pic de el. A scos o cutie de trabucuri din buzunar și i-a oferit unul.

– Poftim, sărbătorim! a spus bătrânul. Ultima mea noapte în funcția de căpitan. Ultima mea noapte după patruzeci și trei de ani petrecuți în marina militară.

Nicol a luat trabucul și l-a lăsat pe bătrân să i-l aprindă, ținându-și mâna căuș, pentru a proteja flacăra de suflarea brizei.

– O să vă lipsească... să fiți aici, pe mare.

– Ba nu, n-o să-mi lipsească.

Nedumerit, Nicol s-a întors către căpitan.

– O să mă întorc direct pe mare, a continuat Highfield. O să văd dacă pot echipa nave comerciale sau altele asemenea. Mi s-a spus că cererea e mare. Nu știu, Nicol. Fetele astea m-au pus pe gânduri. Dar ele pot să...

A ridicat din umeri.

– Nu vi se pare... că v-ați câștigat timpul pe uscat, domnule?

Căpitanul a oftat.

– Nu sunt sigur, Nicol, că știu cum să trăiesc pe uscat. Indiferent cât de mult timp.

Undeva de sub picioarele lor, plăcile de metal nituite ce alcătuiau puntea de decolare a *Victoriei* au gemut, semnalând o îndepărtată mișcare tectonică. Cei doi s-au uitat în lungul suprafeței revopsite, către zonele descoperite, în care măruntaiele vasului stăteau sub cerul liber al nopții. Gândurile li s-au îndreptat către motorul a cărui sforțare se citea în dărele întrerupte de spumă ce înlocuiau linia continuă, întinsă, pe care portavionul ar fi trebuit s-o lase prin apă. Nava știa asta. Ei amândoi o simțeau.

Căpitanul Highfield a tras din trabuc. N-avea haina pe el, dar nu părea să simtă frigul.

– Știi că a fost în Pacific?

– *Victoria*?

– Cea pe care ai avut-o în grijă. Sora Mackenzie.

– Domnule.

Oare ea ce făcea în clipele acelea? Se gândea la el? Fără să-și dea seama, Nicol și-a dus mâna către față, către locul atins de ea. Abia dacă mai auzea spusele căpitanului.

– Ce femeie curajoasă! De fapt, toate sunt curajoase. Gândește-te! Măine pe vremea asta ele vor ști unde le e viitorul...

Alături de bărbatul acela, bărbatul pe care Nicol își dorea să-l urască, își dorea să-l înjosească pentru simplul fapt că avea dreptul s-o revendice. Dar ținând cont de felul în care îl descrisese Frances... cum ar fi putut el să deteste un soldat blând și afectuos? Cum ar fi putut să-l disprețuiască pe omul care, chiar și dintr-un pat de spital, se dovedise un soț mai bun decât fusese Nicol vreodată...?

Infanteristul își simțea capul înfierbântat, în ciuda aerului răcoros al nopții. Se gândea că poate ar trebui să plece, să stea singur pe undeva. Oriunde!

– Domnule, eu...

– Biata fată! Știi, e a doua de pe nava asta.

Nicol simțea că îi arde pielea. Dintr-odată îi venea să se arunce în apa rece.

– A doua din ce punct de vedere, domnule?

– Văduvă. Ieri am primit o telegramă pentru una dintre fetele de pe puntea B. Avionul soțului ei s-a prăbușit în Suffolk. În timpul unui zbor de antrenament, îți vine să crezi?

– Soțul doamnei Mackenzie a fost ucis?

Nicol a încremenit. Vinovăția îi împungea sufletul, de parcă cele întâmplate ar fi fost urmarea dorinței lui.

– Mackenzie? Nu, nu, el... el a murit acum ceva vreme. În Pacific. Ciudată decizie, zău așa, să părăsești Australia fără să ai la ce veni. Totuși, ăsta-i războiul!

Highfield a adulmecat aerul, ca și cum ar fi putut mirosi apropierea de pământ.

Văduvă?

– Ia te uită! Acum aproape că nu mai merită să mergi la culcare. Hai, Nicol, vino să bei ceva cu mine!

Văduvă? Cuvântul suna minunat. Infanteristul ar fi vrut să strige cât îl ținea gura: „E văduvă!”. Oare ea de ce nu-i spusese? De ce nu spusese nimănui?

– Nicol? De ce-ai avea chef? Un pahar de whisky scoțian?

– Domnule?

Infanteristul și-a aruncat ochii către tambuchi, căci brusc îl cuprinsese o dorință disperată de a se întoarce la cabina ei, de a-i spune ce aflate. Oare de ce nu-i dezvăluise Frances adevărul? se întreba el. Mi-ar fi putut mărturisi! Și dintr-odată a înțeles: ea credea, probabil, că statutul de femeie măritată îi va oferi singura protecție pe care a avut-o vreodată.

– Devotamentul tău față de datoria militară e admirabil, omule, dar de data asta îți ordon: mai relaxează-te și tu un pic!

Nicol și-a simțit trupul înclinându-se înspre tambuchi.

– Domnule, eu chiar...

– Haide, infanteristule, fă-mi pe plac!

Bătrânul a așteptat, până când s-a convins că Nicol pornește înspre cabina lui. Apoi l-a privit cu o rară și vicleană complicitate în zâmbet.

– În plus, cum o să se poată odihni cățelușul ăla, dacă te tot ascultă cum te foiești prin fața ușii?

Când infanteristul s-a întors către el, Highfield l-a admonestat cu degetul.

– Nu-mi scapă prea multe, Nicol. Oi fi eu pe cale să mă pensioneze, dar îți zic ceva: puține lucruri se întâmplă pe nava asta fără știrea mea.

Până să părăsească el apartamentul căpitanului, se va face deja prea târziu ca s-o mai trezească. Dar acum nu-l mai deranjează. Știe că are timp. Cu stomacul plin de whisky și cu acel cuvânt încă răsunându-i în minte, are tot timpul din lume. În timp ce traversează puntea de decolare, mijeste ochii, pentru a-i feri de albastrul prea strălucitor al cerului, după care încetinește pasul pe puntea hangarelor și, când ajunge în zona destinată femeilor, se oprește pentru a savura liniștea din zori, tipetele pescărușilor din Plymouth, sunetele de acasă.

Se uită îndelung la ușă, îndrăgind acea placă dreptunghiulară de metal așa cum nu mai îndrăgise nimic în viața lui. Apoi, după o clipă de ezitare, se întoarce, își duce mâinile la spate și rămâne colo, cu picioarele înțepenite pe podeaua pătată de fum, clipind încet, cu mintea un pic încetoșată de băutură și trabucuri.

E singurul infanterist care, a doua zi, nu va îmbrăca o uniformă călcată și lustruită. E singurul infanterist care încalcă ordinele, apropiindu-se nepermis de mult de mirese.

E singurul infanterist la datorie pe toată lungimea punții hangarelor, iar pe chipul lui se citesc mândria și sentimentul de proprietate, amestecate cu o inexprimabilă ușurare.

Capitolul 25

Miresele australiene ale marinarilor britanici, 655 la număr, au pășit aseară pe pământul Angliei, când portavionul Victorious, cântărind 23 000 de tone, a ancorat în portul Plymouth. Ele ne-au adus următoarele povești:

AVENTURĂ: doamna Irene Skinner, în vârstă de 23 de ani, urmașă a reverendului Samuel Marsden, care s-a stabilit în Australia în 1784, a spus:

– S-ar putea să ne instalăm în Newfoundland, în Anglia sau în Australia, de fapt, în orice loc în care vom găsi aventură și mulțumire.

ROMANTISM: doamna Gwen Clinton, în vârstă de 24 de ani, al cărei soț locuiește în Wembley, ne-a vorbit despre căsătoria ei:

– El era cazat alături de mine în Sydney. M-a fascinat și asta a fost tot.

PESIMISM: doamna Norma Clifford, soția de 23 de ani a unui mecanic naval:

– Mi s-a spus că în Anglia nu se găsesc deloc pantofi.

Ea și-a adus cu sine 19 perechi.

Daily Mail, 7 august 1946

Plymouth

– Eu nu ies! Îți zic: m-am răzgândit.

– Haide, Miriam! Nu fi toantă!

– Îți zic: m-am răzgândit. M-am uitat încă o dată la fotografiile pe care le am și m-am hotărât că nu-mi place cum arată.

Margaret stătea pe marginea patului, ascultând discuția imperioasă de alături. Trecuse deja o jumătate de oră de când cele două femei strigau una la cealaltă. Nefericita Miriam părea să se fi zăvorât înăuntru și nici una dintre cele cu care își împărțea cabina, toate stând la coadă la baie în momentul incidentului, nu se mai putea îmbrăca.

După cum prevestise una dintre femeile-ofițer, pe navă era haos. De jur-împrejurul ghinionistelor ocupante ale dormitorului 3F, miresele alergau încoace și încolo pe coridoare, țipând după bunurile răătăcite ori după prietenele absente. Bărbații primeau un șir neîntrerupt de instrucțiuni prin siflee, toate pentru a pregăti debarcarea, în vreme ce aerul era încărcat de chemările marinarilor care își îndeplineau sarcinile de ultim moment. Ofițerii din serviciul feminin se strângeau deja în dreptul pasarelei, pregătite pentru ultimele îndatoriri: să confirme că fiecare mireasă trece printr-un ultim control, își are toate bagajele cu ea și urmează să fie trecută în mâini sigure.

– Mirese, tura a doua, ultima strigare pentru sala de mese, ultima strigare pentru sala de mese.

Megafonul a şuierat, apoi s-a închis cu un păcănit. Izolat de toată agitația și fără Avice ori Frances, dormitorul era tăcut. Margaret și-a coborât ochii spre hainele pe care le purta. Acum nu mai încăpea decât într-una dintre rochiile ei, dar până și aceasta îi stătea întinsă pe la cusături. S-a apucat să frece o mică pată de ulei, știind că n-avea să ajute la nimic.

– Atunci vrei să-mi dai cel puțin furoul, Miriam? Nu putem sta aici toată dimineața.

– Eu nu deschid ușa!

Glasul fetei era isteric.

– E un pic cam târziu pentru asta. Ce-ai de gând să faci? Să dai din mâini și să zbori înapoi acasă?

Valijoara ei, făcută cu grijă, stătea la picioarele patului. Margaret a netezit pătura de lângă ea, acolo unde obișnuia să stea Maude, și a tras adânc aer în piept, tremurând. Era prima dimineață în care nu

reuşise să mănânce nici măcar o bucăţică de pâine prăjită uscată. Îi era greaţă din pricina emoţiilor.

– Nu-mi pasă! Nu ies!

– Of, pentru Dumnezeu! Ascultă, cheamă-l pe infanteristul de colo! El o să ne ajute. Hei, tu!

Margaret a rămas nemişcată, simţind o mişcare lângă uşa ei. Nedumerită, a deschis-o şi s-a tras în spate când infanteristul s-a prăbuşit în cabină, într-un amestec greoi de mâini şi picioare.

– Bună! i-a spus Margaret, în timp ce el încerca să se ridice.

– Scuză-mă!

O femeie cu părul prins într-un turban din prosop a lipăit până la uşa lui Margaret. I s-a adresat lui Nicol:

– Miriam Arbiter s-a încuiat în cabina noastră. Nu ne putem lua hainele.

Infanteristul şi-a masat capul. Lui Margaret îi era clar că bărbatul abia se trezise. A adulmecat aerul, observând mirată un iz de alcool ce venea dinspre el, apoi s-a aplecat un pic, pentru a se asigura că nu-l confundă cu altcineva.

– Ar trebui să fim pregătite pentru coborârea pe ţărm în mai puţin de o oră, iar noi nu putem nici măcar să ajungem la lucrurile noastre. Va trebui să aduci pe cineva!

Nicol a părut să-şi dea brusc seama unde se află.

– Trebuie să vorbesc cu Frances!

Bărbatul s-a ridicat cu stângăcie în picioare.

– Nu-i aici.

El s-a arătat speriat.

– Ce?

– Nu-i aici.

– Cum a putut să-mi scape?

– Uite ce e, infanteristule, poţi, te rog, să rezolvi problema? Trebuie să-mi coafez părul, altfel n-o să se mai usuce la timp.

Fata din prag a arătat spre ceasul pe care-l purta.

– S-a întors azi-noapte în cabină, după care a plecat iar.

– Unde e?

Infanteristul a prins-o pe Margaret de încheietura mâinii. Chipul i se aprinsese din pricina îngrijorării, de parcă tocmai și-ar fi dat seama cât de puțin mai aveau până să se împrăstie cu toții.

– Trebuie să-mi spui, Maggie!

– Nu știu.

Atunci a înțeles ea ceva ce-o sâcăia de săptămâni întregi.

– Credeam că s-ar putea să fie cu tine.

Avice stătea în baia infirmeriei și își trecea pentru ultima dată rujul peste buze. Sub două straturi groase de rimel, genele îi scoteau în evidență ochii albaștri ca marmura. Tenul ei, până atunci palid ca al unei fantome, părea acum a străluci de sănătate. Întotdeauna e important să arăți excelent, mai ales într-o zi specială, și asta e miracolul cosmeticelor. Cu ceva pudră, puțin fard de obraz și un ruj bun, nimeni n-o să știe ce lucruri îngrozitoare se petrec în sufletul tău. Nimeni n-o să afle că încă te simți un pic nesigură, chiar dacă ai cearcăne vineții sub ochi. Pe sub cele două piese ale taiorului roșu-închis, bine strâns în talie cu o curea de calitate, nu o să se vadă nici un semn că mijlocul ți-a fost cu doi centimetri mai gros sau că rămășițele viselor tale încă sângerează în nenumărate straturi de vată. Nimeni nu trebuie să știe că, în secret, te simți ca și cum ai fi, la propriu, întoarsă pe dos.

Așa, și-a spus Avice, în timp ce-și privea imaginea din oglindă. Arăt... arăt...

El nu avea să-i iasă în întâmpinare. Știa asta cu aceeași certitudine cu care credea că, acum, îl cunoaște în sfârșit. Ian urma să aștepte până când avea să primească o veste de la ea, până când avea să știe cum stau lucrurile. Dacă ea urma să-i spună „da”, atunci el avea să-i cadă la picioare cu declarații de dragoste eternă. Probabil avea să-și petreacă ani de zile zicându-i cât de mult o iubește, cât o adoră, cum oricare alta (lui Avice nu-i venea să-i spună „soția lui”) nu însemna nimic pentru el. Dacă ea urma să-i spună că nu-l vrea, bănuia că el avea s-o jelească vreo câteva zile, apoi avea să considere că a avut noroc și a scăpat. Și-l imagina stând la masa din bucătărie, cu gândul deja la nava pe care se afla ea, arțăgos și distant cu englezoaica lui,

incapabilă să-l înțeleagă. O femeie care, dacă-l cunoștea pe Ian la fel de bine pe cât îl cunoștea Avice, alegea să nu-i pună prea multe întrebări cu privire la motivul proastei lui dispoziții.

Un ofițer din serviciul feminin, care era posibil să fi fost sursa de inspirație pentru inventarea cuvântului „energic“, și-a băgat capul pe ușă.

– Vă simțiți bine, doamnă Radley? Am aranjat să vi se ducă valiza cea mică până pe puntea bărcilor, astfel încât să nu fiți nevoită să cărați nimic.

Femeia i-a zâmbit veselă.

– Ei, grozav! Nu-i așa că arătați sută la sută mai bine decât ieri? E totul în regulă?

Femeia-ofițer a făcut semn cu capul înspre pânțele lui Avice, după care și-a coborât vocea, cu toate că erau singure în cameră:

– Mai aveți lenjerie intimă pe care vreți să v-o aduc de la spălătorie?

– Nu, mulțumesc! i-a răspuns Avice.

După tot ce fusese silită să îndure, nu era pregătită să suporte umilința de a discuta despre chiloții ei cu o străină.

– O să fiu gata în două minute, a continuat ea. Mulțumesc!

Femeia-ofițer s-a retras. Avice și-a băgat rujul înapoi în cutia lui, după care și-a presărat pe față un ultim strat de pudră fină. A stat pe loc preț de câteva clipe, după care s-a răsucit cu câteva grade la stânga și la dreapta, controlându-și (cu o mișcare bine exersată) imaginea. La final, doar pentru o secundă, chipul i s-a posomorât și s-a privit sincer, văzându-și, dincolo de obrajii fardați cu grijă, ochii fardați. Arăt, s-a gândit ea... mai înțeleaptă.

Highfield, flancat de Dobson, de primul locotenent și de radiotelegrafist, stătea pe acoperișul covertei, de unde îi dădea ordine timonierului prin sistemul de comunicații, în timp ce bătrânul vas de război își croia greoi drum prin apa tot mai îngustă, iar coasta Angliei, la început doar o urmă încețoșată, se transforma treptat în realitate palpabilă în jurul lor. Dedesubt, marinarii, îmbrăcați în cele mai bune uniforme ale lor, erau perfect aliniați de jur-împrejurul marginii exterioare a punții de decolare, în vreme ce ofițerii și gradele

superioare ocupau posturile din zona insulei. Era o „procedură alfa“, sau „prod A“, cum o numea echipajul. Toți așteptau, într-o tăcere aproape desăvârșită, cu picioarele depărtate, cu mâinile la spate, cu hainele lor imaculate ascunzând întrucâtva aspectul vechiului vas hodorogit pe care călătoreau. De obicei, acostarea e unul dintre cele mai grozave momente pentru un căpitan. Nu se poate să nu te umpli de mândrie când stai pe un măreț vas de război, cu întreg echipajul la picioare, auzind deja uralele mulțimii primitive. Highfield știa că printre ei nu exista om care, în bucuria bine orânduită a unei asemenea ceremonii, să nu uite pentru câteva clipe de cele petrecute în ultimele luni.

Victoria, însă, nu uita. Cu motorul sughițând, cu cârma amenințând din timp în timp să se blocheze, nava uzată se trudea să intre în port, bruscată de mecanici și de remorchere, nepăsătoare la frumusețea dealurilor din Devin și Cornwall, ce se înălțau de-o parte și de alta. În dimineața aceea, când vizitase sala motorului de la tribord, mecanicul-șef raportase că, probabil, sosirea în sfârșit acasă era un lucru bun. Se îndoia că ar mai fi putut-o reporni pe bătrânică.

– Știe că și-a făcut treaba, remarcase el vesel, ștergându-și mâinile pe salopetă. I-a ajuns. Trebuie să vă zic, domnule, că o înțeleg.

– Coverta către port, schimbați cursul la zero șase zero.

Căpitanul s-a întors către radiotelegrafist, pe care l-a auzit repetându-i comanda. Soarele strălucea deosebit de puternic, aruncând genul acela de lumină care anunță o zi frumoasă și senină. Golful Plymouth Sound era superb, după părerea lui Highfield un decor potrivit pentru retragerea bătrânului vapor și pentru primirea mireselor. Câțiva nori albi pluteau pe cerul limpede, iar marea, presărată cu valuri înspumate, scânteia în jurul navei, cumva oglindind-o în splendoarea ei. După Bombay și Suez, după nesfârșitul albastru tulbure al oceanului, totul părea incredibil de verde.

Docurile începuseră să se umple încă din zori. Mai întâi se iviseră câțiva bărbați ce păreau să nu aibă astâmpăr. Cu gurile ridicate împotriva frigului, fumau sau dispăreau pentru scurtă vreme, ca să se realimenteze cu ceai și pâine prăjită. Fuseseră urmați de grupuri mai mari, de familii, ce se adunaseră în pâlcuri pe țărm și arătau din când

în când către vaporul care se apropia. Le făceau semne cu mâna mireseilor ieșite deja pe punte. Radiotelegrafistul luase legătura cu căpitanul portului și cu membrii Crucii Roșii. Raportase că unii dintre soți fuseseră nevoiți să doarmă în pragurile ușilor. Nu mai exista nici un locșor liber în tot Plymouthul.

– Toată lumea la posturi pentru intrarea în port, toată lumea la posturi pentru intrarea în port, părăsiți aparatul curent, eliberați puntea superioară, închideți toate ușile și tambuchiurile.

Megafonul s-a închis. Fuseseră ultimele comenzi înaintea intrării în port. Căpitanul stătea cu mâinile sprijinite de balustrada din fața lui. Se întorceau acasă. Orice ar fi însemnat asta.

Nicol scotocise infirmeria, sala de mese de pe punte și baia mireseilor, unde fusese cât pe ce să stârnească o răzmeriță însoțită de țipete. Acum alerga într-un suflet de-a lungul punții hangarelor, către principala sală de mese a pasagerelor, fără să ia în seamă privirile curioase ale ultimelor femei ce se întorceau de la micul dejun. Acestea mergeau braț la braț, cu părul coafat, cu rochiile și hainele călcate la dungă, cu umerii ușor aduși din pricina entuziasmului. De două ori trecuse Nicol pe lângă alți infanteriști, ce se îndreptau către puntea de decolare. Văzându-l în goană și cunoscându-i reputația, colegii lui bănuiseră că primise cine știe ce însărcinare oficială urgentă. Abia după aceea, când îi observaseră uniforma șifonată și fața nespălată, remarcaseră, poate, că Nicol arăta puțin cam neîngrijit. E uimitor cum unii oameni simt că pot deveni neglijenți, odată ce știu că se apropie de casă.

Bărbatul s-a oprit brusc în dreptul ușii principale și a cercetat încăperea. La mese mai erau așezate doar vreo treizeci și ceva de mirese. Pentru că ceasul debarcării era atât de aproape, majoritatea pasagerelor terminaseră de împachetat și așteptau pe punțile bărcilor sau pe turele, cu fustele fluturând în bătaia aspră a brizei. Nicol a rămas pe loc preț de câteva clipe, așteptând ca o fată să se întoarcă ori alta să-și ridice capul, pentru a se convinge că nici una dintre ele nu era ea. Apoi și-a blestemat capul amețit.

De unde să-și înceapă căutarea? Lumea forfotea peste tot. Cum să găsească el, doar în jumătate de oră, o persoană din șase sute, pe o navă precum un labirint de camere și compartimente?

– Doamna Trevor Annette.

Femeia-ofițer stătea în capătul pasarelei și o aștepta pe doamna Trevor să-și croiască drum spre fruntea grupului. S-a lăsat o clipă de tăcere, înainte ca o blondă cu părul buclat și pălăria strâmbă, drept urmare a luptei pe care o dusesese pentru a-și face loc printre celelalte, să-și ridice valiza.

– Eu sunt! a țipat ea. Cobor!

– Bunurile dumneavoastră au trecut de vamă. Cuferele vă vor aștepta pe chei și va trebui să prezentați un act de identitate pentru a le ridica. Puteți debarca.

Femeia-ofițer și-a mutat mapa în mâna stângă.

– Mult noroc! a spus ea și a întins cealaltă mână.

Doamna Trevor, cu ochii deja la piciorul pasarelei, i-a strâns distrată mâna, apoi și-a săltat valiza pe șold și a început să coboare, clătinându-se pe tocurele înalte.

Zgomotul era asurzitor. La bord, vocile femeilor se înălțaseră într-un val de nerăbdare, în timp ce capetele se clătinau, zbatându-se să întrevadă un chip drag în mulțimea de pe mal. La piciorul pasarelei, câțiva infanteriști stăteau neclintiți, respingând gloata ce se îmbulzea să le întâmpine pe fete.

Pe chei, o fanfară cânta *Colonel Bogey* și un radioamplificator încerca în zadar să-i îndepărteze pe oameni de margine. Grupuri întregi se înghesuiau, aclamau sau își fluturau mâinile, încercând să atragă atenția și strigând mesaje ce erau luate de vânt, pentru a se pierde în zarva generală.

Margaret stătea la rând, cu inima bubuindu-i în piept, și spera să nu mai treacă mult până când avea să se poată așeza. Femeia din fața ei tot sărea în sus, străduindu-se să vadă peste capetele celorlalte, și deja o izbise de două ori. În mod normal, asta ar fi fost de-ajuns ca Margaret să-i mârâie la ureche una sau două vorbe usturătoare, însă acum gura i se uscaseră, iar emoțiile o țintuiau în loc.

Totul îi părea atât de brusc, de grăbit. Nu apucase să-și ia rămas bun de la nimeni: nici de la Tims, nici de la bucătarul care lucra în sala de mese de pe puntea de decolare, nici de la colegile ei de cabină, care dispăruseră amândouă fără urmă. Gata? se întreba ea. Cele din urmă legături ale mele cu lumea de acasă au dispărut pur și simplu în vânt?

Când prima mireasă a ajuns la piciorul pasarelei, au izbucnit urale și un rând de blițuri au aprins aerul. Fanfara a început să cânte *Waltzing Matilda*.

– Sunt așa de emoționată, încât cred că o să fac pe mine! a spus fata de lângă Margaret.

– Te rog, fă ca el să fie acolo, te rog, fă ca el să fie acolo! murmură alta, cu nasul în batistă.

– Doamna Wilson Carrie.

Numele se înșirau mai repede acum.

– Bunurile dumneavoastră au trecut de vamă...

Ce-am făcut? se gândea Margaret, uitându-se la acea țară străină, nouă pentru ea. Unde era Frances? Avice? Timp de săptămâni, destinația fusese o reverie îndepărtată, un potir sacru ce putea fi doar visat, imaginat și răsimaginat. Acum, că ajunseseră acolo, Margaret se simțea tulburată, nepregătită. I se părea că în viața ei nu fusese mai singură.

Și, dintr-odată, iată! Numele i-a fost rostit de două ori, înainte ca ea să-l audă.

– Doamna Margaret O'Brien... Doamna O'Brien?

– Hai, fată! i-a spus o vecină, împingând-o în față. Bagă viteză! E timpul să cobori!

Căpitanul tocmai începuse să-i prezinte lordului primar coverta, când un ofițer și-a făcut apariția în ușă.

– O mireasă vrea să vă vadă, domnule.

Primarul, un bărbat cu trupul moale ca o budincă, pe umerii căruia colanul cu însemnele funcției atârna precum un hamac, căzuse pradă imboldului aproape irezistibil de a pune mâna peste tot.

– Vin să-și ia adio, eh? a remarcat el.

– Condu-o înăuntru!

Încă dinainte s-o vadă, Highfield s-a gândit că probabil știe cine avea să fie vizitatoarea. Femeia s-a oprit în prag și s-a îmbujorat când a văzut în compania cui se afla căpitanul.

– Îmi pare rău, a spus ea, șovăind. N-am vrut să vă întrerup.

Primarul era atent la cadranele din fața lui, către care își îndrepta pe furiș degetele.

– Secund, vrei, te rog, să te ocupi o clipă de domnul primar?

Ignorând privirea încruntată a lui Dobson, Highfield s-a îndreptat către ușă. Ea purta o bluză bleu, cu mâneci scurte, și o pereche de pantaloni kaki, iar părul îl avea prins într-un coc. Părea epuizată și nespus de tristă.

– Voiam doar să-mi iau rămas bun și să mă asigur dacă nu cumva vreți să mai fac ceva. Adică, dacă totul e OK.

– Totul e în regulă, i-a răspuns căpitanul, coborându-și ochii către piciorul său. Putem spune, cred, că acum ești liberă, soră Mackenzie.

Ea s-a uitat la cheiul plin de oameni.

– O să te descurci? a întrebat-o bărbatul.

– O să-mi fie bine, domnule căpitan.

– N-am nici o îndoială.

Bătrânul își dădea seama că ar fi vrut să-i spună mai multe acelei femei tăcute și enigmatice. Ar fi vrut să stea din nou de vorbă cu ea, să afle mai multe despre timpul petrecut în armată, s-o audă povestindu-i circumstanțele în care se căsătorise. El avea prieteni sus-puși și voia să se asigure că tânăra urma să-și găsească o slujbă bună. Că priceperea ei nu avea să se irosească. La urma urmei, nu exista nici o garanție că vreuna din fetele de pe vas urma să fie apreciată.

Dar căpitanul nu putea să zică nimic de față cu oamenii lui. Oricum, nimic care să fie considerat potrivit.

Frances a făcut un pas în față și cei doi și-au strâns mâinile, Highfield simțind din plin privirile curioase ale celorlalți bărbați.

– Îți mulțumesc... pentru tot, i-a spus el încet.

– Plăcerea a fost de partea mea, domnule. Mă bucur doar că am putut ajuta.

– Dacă vreodată... ți-aș putea fi de folos, în orice fel, aș fi încântat să-mi îngădui...

Ea i-a zâmbit și, preț de câteva clipe, tristețea i-a dispărut din ochi, apoi, cu o mișcare a capului care i-a dat de înțeles că el nu putea fi soluția, s-a făcut nevăzută.

Margaret stătea în fața soțului ei, amuțită de uimirea pe care i-o provoca imuabilul fapt că el exista. Simpla lui frumusețe în haine civile. Părul lui roșcat. Vârfurile late ale degetelor lui. Felul în care se holba la burta ei. Fata și-a așezat o șuviță de păr după ureche, dorindu-și brusc să fi făcut efortul de a se coafa. A încercat să vorbească, dar a descoperit că nu știa ce să spună.

Joe o studia parcă de o veșnicie. Margaret era șocată de cât de puțin cunoscut îi părea el acolo, în locul acela nefamiliar. Ai fi zis că noile împrejurimi îl transformaseră într-un străin. Jena a făcut-o să-și coboare ochii. Se simțea paralizată, cuprinsă de panică și de o rușine ciudată. Atunci Joe s-a apropiat de ea, cu un zâmbet uriaș pe chip.

– Fir-ar al dracului să fie, femeie, parc-ai fi o balenă!

A luat-o în brațe și a început să-i repete la nesfârșit numele, strângând-o atât de tare, încât copilul i-a dat un șut în semn de protest, care l-a făcut pe bărbat să tresară surprins.

– Ți vine să crezi, mamă? Zicea ea că ăsta mic dă din picioare ca un catâr și-avea dreptate! Ce părere ai?

Joe i-a mângâiat pânțele, apoi a luat-o de mână. A privit-o drept în față.

– Ah, Doamne, Maggie, ce bine-mi pare că te văd!

A strâns-o din nou în brațe, după care i-a dat drumul fără prea multă tragere de inimă, iar Margaret s-a trezit agățându-se de mâna lui, de parcă ar fi fost un colac de salvare în țara aceea nouă. În momentul acela a observat-o pe femeia care, cu capul înfășurat într-o eșarfă și cu poșeta strânsă la piept, stătea lângă Joe, la câțiva pași mai în spate, ca și cum n-ar fi vrut să deranjeze. În timp ce fata încerca, jenată, să-și îndrepte cu stângăcie rochia prea strânsă pe trup, femeia a înaintat și un surâs i-a înflorit pe față.

– Margaret, draga mea! Mă bucur foarte mult să te cunosc. Ia uită-te la tine! Probabil că ești istovită!

A urmat o scurtă pauză, după care, în vreme ce Margaret se lupta să-și găsească cuvintele, doamna O'Brien s-a apropiat și a strâns-o la piept.

– Ce curajoasă ești! i-a spus ea, cu buzele lipite de părul ei. Să bați atâta drum... departe de familia ta... Ei bine, să nu-ți faci nici o grijă! De acum o să avem noi grijă de tine. M-ai auzit? O să ne înțelegem de minune cu toții!

Margaret a simțit două mâini bătând-o ușurel pe spate, apoi acel vag parfum matern, în care se amestecau levănțica, apa de trandafiri și mireasma pâinii coapte. Nici n-a știut care dintre ei a fost mai mirat, ea ori Joe, când a izbucnit în lacrimi.

Căpitanul infanteriei marine l-a înhățat tocmai când încerca ușa infirmeriei. Nicol s-a smuls din strânsoarea care-i apucase umărul.

– Unde naiba ai fost, infanteristule?

Căpitanul avea un aer furios.

– Am... am căutat pe cineva, să trăiți!

Nicol cercetase cea mai mare parte a navei. Singurul loc rămas era puntea de decolare.

– Uită-te în ce hal arăți! Ce dracu s-a întâmplat cu tine, omule? Prod A, asta s-a întâmplat. Toată lumea era pe puntea de decolare. Și n-arăta prea grozav nenorocita de gaură din locul în care ar fi trebuit să te afli!

– Îmi pare rău, domnule...

– Îți pare rău? *Îți pare rău?* Ce dracu s-ar întâmpla dacă toți s-ar decide să nu mai vină, ei? Uită-te la tine! Miroși ca o afurisită de berărie!

De afară, Nicol a auzit noi urale înfundate. Afară! Trebuia să iasă pe punte. Acolo putea s-o întrebe pe una dintre femeile-ofițer dacă Frances părăsise deja nava. Nu știa dacă nu cumva ea se pregătea chiar în acele clipe să coboare.

– Sunt șocat de purtarea ta, Nicol. Dintre toți oamenii, tocmai tu...

– Îmi cer scuze, domnule, trebuie să plec.

Căpitanul infanteriei a rămas cu gura căscată. Ochii i se făcuseră cât cepele.

– Să pleci? Trebuie să pleci?

– Treburi urgente, domnule.

Acestea fiind zise, Nicol s-a strecurat pe sub brațul celui alt bărbat și a luat-o la goană, cu vocea apoplectică a căpitanului încă răsunându-i în urechi, în timp ce urca în fugă treptele.

Avice i-a zărit înainte ca ei s-o observe pe ea. Stătea sub turelă, cu pălăria prinsă în agrafe, astfel încât să nu i-o sufle vântul, și se uita la micul grup de pe țărm. Mama ei își luase pălăria împodobită cu o pană uriașă, de culoare turcoaz. Tatăl ei, a cărui pălărie era îndesată pe frunte, așa cum îi plăcea lui, se tot uita în jur. Avice știa pe cine căuta din priviri. Probabil că se întreba cum Dumnezeu să-l găsească în învâlmășeala de uniforme ale marinei militare. Ea, însă, abia dacă lua în seamă împrejurimile ori peisajul din spatele docurilor. Ce rost ar fi avut, când știa că nu avea să rămână?

– Radley. Doamna Avice Radley.

Fata a tras adânc aer în piept, și-a netezit partea din față a hainei, apoi a coborât încet până la piciorul pasarelei, cu spatele drept ca al unui manechin și cu bărbia ridicată, în încercarea de a-și ascunde stânjeneala din mișcări.

– Uite-o! Uite-o! a auzit țipetele entuziaste ale mamei sale. Avice, draga mea! Uite! Uite! Suntem aici!

În fața ei, acolo unde pasarela întâlnea cheiul, o mireasă pe care Avice o recunoștea de la prelegerile despre croitorie a fost luată prin surprindere și cuprinsă brusc în brațe de un soldat. Fata a lăsat să-i cadă valiza și pălăria pe care le ținea în mâna stângă, după care a rămas agățată la nesfârșit de el, cu degetele strânse în părul lui și cu chipul lipit de al bărbatului. Cei doi se mai desprindeau doar din când în când, pentru a-și atinge nasurile și a-și rosti în șoaptă numele. Pentru că nu putea să treacă pe lângă ei, Avice a fost nevoită să rămână acolo, blocată pe pasarelă, încercând să-și ferească privirea, câtă vreme cuplul se îmbrățișa cu patimă.

– Avice!

Mama ei ȋtopăia ȋn spatele celor doi, precum o plută viu colorată.

– Uite-o, Wilf! Uită-te la fata noastră!

Ȋn cele din urmă, soldatul și-a dat seama că le ținea ȋn loc pe celelalte mirese, și-a cerut scuze cu jumătate de gură, apoi a tras-o la o parte pe fata lui. Știți cum e, le-a spus el zâmbind.

Oh, da! i-a răspuns Avice. Știu cum e.

Mama ei, cu lacrimi de fericire pe obraz, a străbătut ȋn fugă cei câțiva pași rămași până la ea.

– Of, draga mea, ȋmi pare așa de bine că te văd! Ce zici de asta, eh? Frumoasă surpriza, nu?

Tatăl ei a trecut ȋn față și a cuprins-o cu brațele.

– De când ai plecat, maică-ta n-a ȋncetat să se frământa. Nu suporta gândul că sunteți certate, fiecare ȋn alt capăt al lumii. Ce zici de asta ca dovadă a devotamentului, eh, prințeso?

Pe chipurile amândurora se citeau din plin dragostea și mândria. Avice și-a dat seama, cu groază, că dacă aveau s-o țină tot așa, propriul ei chip urma să se frângă.

Atunci a trecut ȋn față Deanna. Purta un taior nou, de culoarea cireșelor.

– Care era prostituata? Mămica a fost cât pe ce să facă urticarie când a primit scrisoarea doamnei Carter!

– Unde-i Ian?

Mama ei se uita cu atenție la fețele bărbaților ȋmbrăcați ȋn uniforme marine militare.

– Crezi că și-a adus familia cu el?

– Ai face bine să nu-mi pierzi pantofii! i-a șoptit Deanna surorii sale. Vreau să mi-i dai din valiză ȋnainte să dispari.

– El n-o să fie aici, a zis Avice.

– Nu se poate să-l fi trimis deja ȋn misiune! Credeam că bărbații vor avea permisiunea să vă ȋntâmpine!

Mama ei și-a lipit de obraz o mână ȋnmănușată.

– Ei bine, slavă Domnului că am venit noi, Wilf! Nu crezi?

– Familia lui vine totuși să te ia? N-am primit nici o veste din partea lor, a spus tatăl ei, luând-o de braț. Le-am adus un radio fără fir. Cel mai bun din gamă.

Avice s-a oprit, afișând aerul cel mai calm de care era în stare.

– El n-o să vină, tată. N-o să mai vină niciodată. S-a... s-a schimbat planul.

A urmat un moment de tăcere. Tatăl ei s-a întors către ea. Lui Avice i s-a părut c-o aude pe sora ei pufnind cu încântare.

– Cum adică? Doar nu-mi spui că tocmai am cheltuit sute de lire pe biletele de avion, când nu avem ce naiba să sărbătorim? Ai idee cât a costat călătoria asta...

– Wilf!

Mama s-a întors din nou către fiica sa.

– Avice, draga mea...

– N-o să discut despre asta aici, pe un chei plin de oameni.

Părinții ei s-au uitat unul la altul. Deanna nu reușea să-și ascundă bucuria pricinuită de întorsătura neașteptată pe care o luaseră evenimentele. Parcă ar fi fost impresionată de dimensiunea catastrofei personale a lui Avice.

În timp ce toți patru stăteau pe chei, cu mulțimea forfotind în jurul lor, printr-un difuzor îndepărtat se transmitea rugămintea ca o persoană să se prezinte la căpitania portului pentru a lua o fetiță. Era îmbrăcată într-o haină roșie și spunea că o cheamă Molly. Autoritățile nu aveau alte informații.

Avice s-a uitat la nava din spatele ei. O mireasă alerga imprudent în josul pasarelei, încălțată într-o pereche de pantofi cu toc înalt. Când a ajuns la capăt, s-a aruncat în brațele unui ofițer, care a ridicat-o și s-a apucat s-o învârtască iar și iar. Avice își dădea seama că era vorba despre un ofițer după uniformă. Întotdeauna se pricepuse la uniforme. Să nu mai spuneți nimic! și-a îndemnat ea în gând părinții, în timp ce-și mușca buza. Să nu mai scoateți nici un cuvânt! Altfel o să stau aici și o să urlu atât de tare, încât tot Plymouthul o să se oprească în loc.

Mama ei și-a aranjat pălăria, și-a strâns ceva mai bine haina de blană în jurul umerilor, apoi a luat brațul lui Avice și l-a cuibărit în scobitura cotului ei. Poate pentru că înțelesese, poate pentru că văzuse ceva în expresia fiicei sale, a ales să n-o privească în față. Când a vorbit, în glasul ei se simțea un tremur ușor, dar clar.

– Ei bine, dragă, atunci când o să fii pregătită, o să avem o mică discuție la hotel.

Femeia a început să meargă.

– E un hotel foarte drăguț, să știi. Camerele au dimensiuni minunate. Avem un spațiu de relaxare numai al nostru, chiar lângă dormitoare, și priveliști ce bat tocmai până în Cornwall...

Frances a coborât încet pasarela, ținându-și valiza în mâna dreaptă, iar cu stânga atingând ușor balustrada. Se simțea invizibilă în grămada de oameni care aclamau și se îmbrățișau. În timp ce se apropia de chei, vedea cum figuri care-i deveniseră cunoscute de-a lungul ultimelor șase săptămâni erau luminate de zâmbete, contorsionate din pricina lacrimilor de emoție ori lipite cu patimă de ale soților. Preț de numai o clipă, și-a permis să-și imagineze cum ar fi fost să se numere și ea printre acele fete pe care le așteptau îmbrățișări la capătul drumului, pentru care nu una, ci mai multe perechi de brațe se întindeau, gata să le cuprindă.

Frances și-a continuat drumul. Un nou început, își spunea ea. Despre asta e vorba. Mi-am croit un nou început.

– Frances!

S-a întors și a văzut-o pe Margaret, cu rochia ridicată peste genunchii grăsulii, în timp ce-și flutura frenetic mâinile. Joe îi stătea alături, ținând-o pe după umeri. De cealaltă parte, o femeie mai în vârstă o ținea de braț. Bătrâna avea un chip blând, asemănător cu al lui Maggie, care acum strălucea, pătat de lacrimi.

Frances s-a îndreptat către ei. Își simțea pașii surprinzător de neșiguri pe uscat și se chinuia să meargă fără să se clatine. Cele două foste colege de cabină și-au lăsat jos bagajele și s-au îmbrățișat.

– Doar n-aveai de gând să pleci fără adresa mea, nu-i așa?

Frances a scuturat din cap și s-a uitat pe furiș la cei doi oameni mândri, care o revendicaseră pe prietena ei. Pe navă, ea și Margaret păruseră egale. Acum, într-o mare de familii, Frances se simțea mai mică.

Margaret a luat un stilou de la soțul ei și a primit o bucată de hârtie din partea soacrei sale. A pus penița pe foaie, dar s-a oprit și a început să râdă.

– Care-i adresa? a întrebat ea.

Râzând și el, Joe a mâzgălit ceva pe hârtia pe care Margaret a pus-o apoi în mâna lui Frances.

– De cum te instalezi, îmi trimiți adresa ta, m-ai auzit? Buna mea prietenă Frances, le-a explicat ea celor doi. M-a ajutat să mă îngrijesc. E infirmieră.

– Îmi pare bine să te cunosc, Frances, a spus Joe, întinzându-i o mână uriașă. Să vii în vizită pe la noi! Oricând.

Frances a încercat să-i întoarcă o parte din căldură prin propria strânsoare. Bătrâna a dat din cap în semn de încuviințare, a zâmbit, după care s-a uitat la ceas.

– Joseph, trenul! a murmurat ea.

Frances și-a dat seama că era timpul să plece.

– Să ai grijă! a zis Margaret și a strâns-o de braț.

– Abia aștept să aflu cum a mers totul, i-a spus Frances la rîndul său, făcând un semn cu capul către pânțele fetei.

– O să fie bine, a replicat Margaret, cu încredere.

Frances i-a urmărit pe cei trei cum se îndreaptă către porțile cheiului, braț la braț, sporovăind în continuare, până când oamenii s-au strâns în jurul ei și nu i-a mai putut zări.

A tras aer adânc în piept, încercând să-și înghită nodul din gât. O să fie bine, s-a încurajat singură. Un nou început. Și-a aruncat ochii în spate, către navă. Erau acolo bărbați care umblau încolo și înapoi, femeii care făceau încă semne cu mâinile. Frances, însă, nu vedea nimic și pe nimeni. Nu sunt pregătită, se gândea ea. Nu vreau să plec. A rămas în loc, o tânără subțire, îmbrâncită de mulțime, cu lacrimi șiroindu-i pe obraji.

Nicol s-a împins până în fruntea rîndului, făcându-le pe câteva dintre pasagerile care așteptau să protesteze zgomotos.

– Frances Mackenzie, i-a strigat el femeii-ofițer din serviciul feminin. Unde e?

Femeia s-a zbârlit.

– Nu te supăra, treaba mea e să îndeplinesc formalitățile pentru coborârea acestor doamne de pe vas.

Bărbatul a înșfăcat-o și a repetat, cu glasul răgușit de urgența situației:

– Unde e?

Cei doi s-au fixat cu privirea. Apoi femeia a mijit ochii și a lăsat stiloul să-i coboare de-a lungul a câteva pagini.

– Mackenzie, zici. Mackie... Mackenzie, B... Mackenzie, F. Asta e? Nicol a luat în grabă mapa.

– A plecat, i-a zis femeia-ofițer, smulgându-și înapoi foile. A debarcat deja. Acum, dacă vrei să mă scuzi.

Infanteristul a rupt-o la fugă spre celălalt capăt al navei, unde s-a aplecat peste balustradă, încercând s-o zărească în mulțime, să-i dibuie silueta cunoscută, zveltă și puternică, ori părul de un roșcat deschis. Sub el, mii de oameni se aflau încă pe chei, înghiontindu-se, croindu-și drum unii pe lângă alții, dispărând și reapărând.

Cu sufletul la gură și cuprins de disperare, Nicol a început să strige „Frances, Frances!” înțelegând deja amploarea pierderii, a înfrângerii pe care o suferea.

Vocea lui, înăsprită de emoție, a plutit vreme de câteva momente pe deasupra mulțimii, apoi a fost luată de vânt și dusă înapoi în larg.

Căpitanul Highfield a rămas printre ultimii oameni care au părăsit vasul. Își luase ceremoniosul rămas-bun, flancat de echipajul său, dar odată ajuns pe pasarelă, a rămas pe loc, cu privirea pironită în zare, de parcă nu l-ar fi îndemnat inima să coboare. Când și-au dat seama că bătrânul nu se grăbea să se miște, mai mulți ofițeri superiori au trecut în șir indian pe lângă el, făcându-i urări de bine pentru viitor. Dobson și-a scurtat cât a putut de mult vorbele de rămas-bun și i-a vorbit ostentativ despre următoarea sa misiune. Duxbury a plecat braț la braț cu una dintre mirese. Rennick, care rămăsese cel mai mult, a refuzat să-l privească în ochi, dar i-a strâns ferm mâna într-a lui și i-a spus cu glas tremurător „să aveți grijă de dumneavoastră”. Căpitanul i-a pus o mână pe umăr și i-a îndesat ceva în palmă.

Apoi a rămas singur, în capătul pasarelei.

Puținii spectatori de pe chei, cei câțiva care s-au deranjat să-i acorde vreo atenție, date fiind problemele presante de care trebuiau

să se ocupe, aveau să remarce mai târziu că li se păruse ciudat să vadă un căpitan rămas complet singur cu o asemenea ocazie, când pe țărm forfotea atâta lume. Și că, oricât ar părea de ciudat, arareori mai văzuseră un bărbat în toată firea care să pară atât de pierdut.

Capitolul 26

Atunci am văzut-o pentru ultima oară. Erau atâția oameni care țipau și strigau, și se împingeau ca să ajungă unii la alții, încât nu zăreai nimic. Mi-am ridicat ochii, dar cineva m-a tras de braț, apoi un bărbat și o femeie au fugit unul către celălalt și, drept în fața mea, s-au uitat unul la altul, după care au început să se sărute și iar să se sărute, cred că nici nu m-au auzit când le-am cerut să se dea la o parte. Nu vedeam. Nu reușeam să văd nimic.

În momentul acela, cred, mi-am dat seama că era o cauză pierdută. Totul era pierdut. Pentru că aș fi putut să stau acolo o zi și o noapte, aș fi putut să rămân veșnic în același loc, dar uneori trebuie să pui pur și simplu un picior în fața celuilalt și să mergi mai departe.

Așa că asta am făcut.

PARTEA A TREIA

Capitolul 27

Pare foarte trist că am lăsat în urmă atât de mulți camarazi minunați, despre care n-am mai aflat nimic de atunci și până azi... întâlneai foarte mulți oameni pe timp de război, când se legau mari prietenii. Majoritatea celor care-și amintesc acele zile recunosc că au făcut aceeași greșeală, de a nu păstra legătura.

L. Troman, Wine, Women and War

2002

Stewardesa, cu un imaculat zâmbet generalizat, străbătea culoarul dintre scaune, asigurându-se că toate centurile erau cuplate pentru aterizare. N-a observat-o pe bătrâna care-și ștergea ochii, poate de ceva mai multe ori decât ar fi fost necesar. Lângă ea, nepoata ei și-a prins propria centură. Apoi a vârat revista citită în timpul zborului în buzunarul de pe spătarul scaunului din față.

– E cea mai tristă poveste pe care am auzit-o vreodată.

Bunica a scuturat din cap.

– Nu-i tristă, draga mea. Nu în comparație cu altele.

– Bănuiesc că asta explică de ce ai reacționat așa când ai văzut nava. Dumnezeule, ce șanse erau s-o întâlnești, după atâția ani?

Bătrâna a ridicat ușor din umeri.

– Destul de mici, presupun. Deși poate că n-ar fi trebuit să mă mire. Multe vase care părăsesc marina militară sunt recondiționate, ca să spun așa.

Femeia își recăpătase vechea stăpânire de sine. Jennifer urmărise cum aceasta se așternuse treptat asupra ei, ca o cochilie transparentă, ce se întărea cu fiecare kilometru lăsat între ele și India. Bătrâna reușise chiar să-și dojenească de vreo câteva ori nepoata pentru că-și rătăcise pașaportul ori pentru că băuse bere înainte de ora prânzului. Jennifer se amuzase și, în același timp, se liniștise. Pentru că, până să urce în avion, bunica ei nu scosese aproape nici o vorbă vreme de șaisprezece ore. Cumva, păruse mai mărunță, mai fragilă, în ciuda confortului revigorant din hotelul luxos și din salonul de clasa întâi, în care personalul companiei aeriene le îngăduise să aștepte. În timp ce o ținea de mână, atingându-i pielea ca de hârtie, Jennifer se simțise și mai apăsată de vinovăție. N-ar fi trebuit s-o iei cu tine, își spunea. E prea bătrână! Ai târât-o de pe un continent pe altul și ai lăsat-o să aștepte într-o mașină încinsă, ca un câine.

Sanjay îi șoptise că ar trebui să cheme un doctor. Bunica se răstise la el de parcă ar fi făcut o propunere indecentă.

Apoi, la puțin timp după decolare, începuse să povestească.

Jennifer le-a ignorat pe însoțitoarele de zbor care ofereau băuturi și alune. Bătrâna s-a împins puțin în sus, îndreptându-și spatele, și s-a apucat să vorbească de parcă și-ar fi petrecut ultimele ore adâncită în conversație, nu cufundată într-o tăcere înspăimântătoare.

– Nu mă gândisem la ea ca fiind altceva decât un mijloc de transport, înțelegi? a zis ea brusc. O cale de a ajunge din punctul A în punctul B, de a trece peste apă.

Jennifer s-a foit stânjenită, neștiind sigur cum să răspundă. Sau dacă era nevoie de un răspuns. Pentru câteva clipe, și-a lăsat gândurile să rătăcească, întrebându-se dacă ar fi trebuit să-și sune părinții. Desigur, ei aveau să dea vina pe ea. Nu voiseră ca bunica să plece la drum. Jennifer fusese cea care insistase să călătorească împreună. Probabil că voise să-i arate lumea. Să-i lărgească orizontul. Să-i demonstreze că lucrurile s-au mai schimbat.

Bunica ei și-a coborât vocea. S-a întors către geam, ca și cum s-ar fi adresat cerului.

– Și iată-mă trăind sentimente pe care nu mă așteptasem niciodată să le trăiesc. Și încă atât de expusă, în fața tuturor acelor oameni, știind că era doar o chestiune de timp...

S-a uitat prin fereastră, la peisajul divin, la covorul încrețit format din norii albi ce pluteau netulburați prin aer.

– O chestiune de timp ...?

– Până să se afle.

– Ce?

Dintr-odată s-a lăsat tăcerea.

– Ce să se afle, bunico?

Ochii femeii s-au oprit asupra lui Jennifer și s-au făcut mari, ca și cum s-ar fi mirat s-o găsească acolo. Bătrâna s-a încruntat ușor. Și-a ridicat mâinile la câțiva centimetri distanță de brațele fotoliului, de parcă ar fi vrut să se asigure că poate să le miște.

Când s-a auzit iar, glasul ei era politicos, lipsit de orice emoție. Un glas potrivit pentru cafeaua de dimineață.

– Ești drăguță să-mi dai niște apă, Jennifer? Îmi e cam sete.

Fata a mai așteptat o clipă, apoi s-a ridicat și a găsit o stewardesă îndatoritoare, de la care a luat o sticlă cu apă minerală. A turnat într-un pahar, pe care bunica ei l-a golit din câteva înghițituri iuți. Părul bătrânei se împâslise în timpul călătoriei, iar acum stătea zbârlit în jurul capului, ca puful de păpădie. Fragilitatea lui o făcea pe Jennifer să vrea să izbucnească în plâns.

– Ce s-a aflat?

Nimic.

– Mie poți să-mi spui, a șoptit tânăra, aplecându-se în față. Ce te-a supărat acolo, pe șantier? Descarcă-te. Nimic din ce mi-ai putea spune n-o să mă șocheze.

Bătrâna a zâmbit. Apoi și-a privit nepoata cu o intensitate pe care fata a găsit-o aproape enervantă.

– Tu, cu atitudinile tale moderne, Jenny. Cu mica înțelegere dintre tine și Sanjay, cu expresiile tale terapeutice, cu „descarcă-te” ăsta al tău... Mă întreb cât de moderne îți sunt, de fapt, concepțiile.

Jennifer n-a știut cum să reacționeze. Era ceva aproape agresiv în tonul bunicii ei. Cele două au rămas pe scaune, au urmărit filmul transmis în timpul zborului și au adormit.

Apoi, când s-a trezit în sfârșit, bunica i-a spus povestea infanteristului.

El le aștepta, așa cum știuseră că o să se întâmple, în dreptul barierei pentru „sosiri”. Chiar și în mulțimea aceea de oameni, cele două i-au recunoscut imediat ținuta dreaptă și costumul călcat fără cusur. În ciuda vârstei și a vederii slăbite, bătrânul le zărise primul și deja le făcea semne cu mâna.

Jennifer a rămas în urmă, în timp ce bunica ei a grăbit pasul și, după ce și-a lăsat bagajele pe podea, l-a îmbrățișat. Cei doi au rămas o vreme agățați unul de celălalt, bunicul strângându-și cu putere soția, de parcă s-ar fi temut că o să lipsească iar.

– Mi-a fost dor de tine, i-a murmurat el, cu buzele lipite de părul ei cărunt. Of, draga mea, ce dor mi-a fost de tine!

Lovind dușumeaua cu vârfurile pantofilor, Jennifer s-a uitat în jur, la alte familii, întrebându-se dacă îi observase cineva. Ea avea întrucâtva impresia că deranja. Era ceva oarecum neliniștitor în pasiunea a doi oameni de optzeci de ani.

– Data viitoare, să vii cu mine, a spus bunica ei.

– Știi că nu-mi place să plec departe, a răspuns bărbatul. Sunt foarte fericit acasă.

– Atunci o să rămân eu cu tine, a replicat bătrâna.

În mașină, cu bagajele stivuite în spatele lor și cu bunica ei cumva întinerită, Jennifer a început să-i istorisească bunicului pățania cu nava. Tocmai ajunsese la partea în care descoperiseră numele vasului distrus, când bărbatul a oprit motorul. În timp ce fata încerca să descrie șocul suferit de bătrână (într-un fel care să nu se reflecte prea rău asupra propriei persoane), a observat că bărbatul o privea cu neașteptat de multă atenție. Jennifer s-a întrerupt, moment în care el s-a întors către soția lui.

– Aceeași navă? a întrebat. Era chiar *Victoria*?

Bătrâna a dat din cap în semn de încuviințare.

– Credeam că n-o s-o mai văd niciodată, a continuat ea. A fost...

Pot să-ți spun că m-a răscolit.

Bărbatul nu și-a luat ochii de la chipul nevestei lui.

– Oh, Frances! a spus el. Când mă gândesc că a fost cât pe ce să...

– Stai așa! a intervenit Jennifer. Zici că *tu* erai infanteristul?

Cei doi bătrâni s-au uitat unul la celălalt.

– Tu?

Fata s-a întors către bunica ei.

– Bunicul? Nu mi-ai spus niciodată! Nu mi-ai spus niciodată că infanteristul era bunicul meu.

Frances Nicol i-a zâmbit.

– Nu m-ai întrebat niciodată.

Până să cerceteze nava și să-și dea seama că ea deja coborâse, i-a povestit el lui Jennifer, în timp ce părăseau întinderea uriașă a aeroportului Heathrow, parcursese deja în fugă echivalentul a peste doi kilometri. Și în tot timpul ăsta o strigase pe nume. Frances! Frances! Frances! Pe urmă continuase să facă același lucru pe uscat, împingându-se prin gloata de pe chei, alergând în cerc și îmbrâncind oamenii din calea lui, cu uniforma murdară și mototolită, cu broboane de sudoare pe piele. Emoția era atât de intensă în jurul lui, încât nimeni nu-i dădea nici cea mai mică atenție.

A strigat până ce a răgușit. Până ce a început să-l doară pieptul de la atâta goană. Apoi, tocmai când l-a cuprins deznădejdea, când s-a oprit gâfâind, cu mâinile sprijinite de genunchi, mulțimea din zona debarcaderului s-a mai rărit, iar el a reușit s-o zărească. O siluetă înaltă, subțire, stând pe loc cu pachetul și valiza ei, cu spatele către mare, uitându-se la țara ce urma s-o adopte.

– Ce s-a întâmplat cu celelalte?

Frances și-a netezit fusta.

– Margaret și Joe s-au întors în Australia după moartea mamei lui. Au avut patru copii. Ea continuă să-mi scrie în fiecare an, de Crăciun.

– Deci nici un regret?

Frances a scuturat din cap.

– Cred că au fost foarte fericiți. Oh, să nu mă înțelegi greșit, Jenny dragă, nici o căsnicie nu e fără hopuri. Dar întotdeauna am avut impresia că Margaret și-a găsit un soț bun în persoana lui Joe.

– Dar Avice?

Fata a pus accentul pe litera A, de parcă ar fi amuzat-o încă sonoritatea demodată a numelui.

– Nu prea știu.

Începuse să plouă, iar bătrâna urmărea picăturile ce se scurgeau în diagonală pe geam.

– Mi-a scris cândva, ca să-mi spună că s-a întors în Australia și ca să-mi mulțumească pentru tot ce-am făcut. Scrisoarea era destul de formală, dar presupun că asta nu-i de mirare.

– Mă întreb ce s-a întâmplat cu el, a zis Jennifer. Pun pariu că, până la urmă, a divorțat de femeia aia.

– Știi ce? N-a divorțat. L-am întâlnit la un moment dat, nu-i așa? Bunica ei și-a împuns ușor soțul.

– La o recepție, acum vreo douăzeci de ani. Ne-au fost prezentați, iar eu mi-am amintit unde mai auzisem numele lui.

Jennifer s-a aplecat în față, interesată.

– I-ai spus ceva?

– Nu. Mă rog, nu tocmai. Dar în timpul conversației, am avut grijă să menționez pe ce navă venisem și i-am aruncat o privire cu subînțeles. Doar ca să știe. S-a cam albit la față.

– A plecat acasă destul de repede, dacă-mi amintesc bine, a continuat bunicul.

– Așa e!

Chipurile celor doi soți străluceau, luminate de o satisfacție împărtășită. Jennifer s-a lăsat pe spătarul scaunului tapisat, dorindu-și să poată aprinde o țigară. Și-a scos telefonul din buzunarul de la spate, pentru a vedea dacă Jay îi mai trimisese vreun mesaj, dar căsuța poștală era goală. Urma să-i scrie ea când avea să ajungă acasă. El urma să se întoarcă peste două săptămâni, iar Jennifer voia să-l revadă, însă nu-și dorea ca băiatul să-și facă vreo impresie greșită. I se părea că Jay avea potențialul de a deveni prea insistent.

– Știi, nu pricep de ce nu v-ați cuplat pe vas, dacă tot vă plăceați așa de mult, a spus ea, lăsându-și deoparte telefonul.

S-a simțit vag enervată de felul în care s-au privit bunicii ei, de parcă cele întâmplate între ei ar fi fost ceva ce ea n-avea cum să înțeleagă. Tonul i-a devenit mai categoric.

– Pur și simplu mă uimește faptul că oamenii din generația voastră își complicau viața mai mult decât era cazul.

Bătrânii n-au spus nimic. Apoi, de pe bancheta din spate, Jennifer și-a văzut bunicul întinzând o mână, luând-o pe a bunicii ei și strângând-o ușor.

– Presupun că e posibil, a zis el.

După ce i-a spus adevărul despre căsnicia lui, despre ce însemnase pentru el și soția lui, ea a rămas tăcută. S-a așezat pe iarbă, cu chipul neclintit, de parcă n-ar mai fi putut decât să se gândească la vorbele lui.

– Frances?

Bărbatul s-a așezat și el pe iarbă, alături de ea.

– Îți aduci aminte ce mi-ai zis în noaptea în care avioanele au fost împinse peste bord? S-a terminat, Frances. E timpul să mergem mai departe.

Ea s-a întors încet către el, cu o expresie aproape temătoare, de parcă n-ar fi îndrăznit să-l creadă.

– Există ceva frumos în asta, Frances. Avem voie s-o facem. Nu, avem dreptul!

În spatele hotărârii din glasul lui, se simțea o urmă de panică, de parcă ar fi fost posibil ca Frances să nu-și îngăduie șansa la fericire, de parcă și el s-ar fi numărat printre păcatele pe care ea simțea nevoia să le ispășească.

– Avem dreptul, mă auzi? Amândoi.

Femeia își privea cu înverșunare picioarele și, preț de o clipă, Nicol s-a gândit că inima ei rămăsese închisă pentru el. De neatins. Apoi și-a dat seama că Frances sughița, ca și cum pieptul ei s-ar fi chinuit să înfrâneze o emoție uriașă, înnebunitoare.

Un sunet slab i-a scăpat printre buze, moment în care el a remarcat că tânăra zâmbea și plângea în același timp, întinzându-și cu stângăcie mâna pe pământ, către a lui.

Nu se știe cât timp au rămas acolo, cu mâinile înlănțuite, lipite de iarba aspră. Familii gălăgioase treceau pe lângă ei în drum spre casă, privindu-i din când în când cu înțelegere, dar fără curiozitate. Erau un infanterist și iubita lui, reuniți după o viață întreagă petrecută departe unul de altul.

– Tu ești Nicol, i-a spus ea, în timp ce-și trecea degetele peste cutele încă pline de vânătăi ale feței lui. Căpitanul mi-a spus-o. Nicol. Te cheamă Nicol.

Felul în care îi rostea numele îl făcea să sune vesel. Îl făcea să pară o comoară.

– Nu, i-a răspuns cu convingere bărbatul și, în timp ce vorbea, propriul glas îi suna străin, nefamiliar chiar și pentru propriile urechi, căci trecuseră ani întregi de când cineva pronunțase ultima oară acel cuvânt. Eu sunt Henry.

Mulțumiri

Această carte a însemnat un efort uriaș în materie de documentare, iar apariția ei n-ar fi fost posibilă fără generozitatea cu care numeroși oameni mi-au acordat ajutorul și timpul lor. Primele mulțumiri trebuie să se îndrepte către locotenentul Simon Jones, pentru prietenoasele lui sfaturi, acordate cu nesfârșită răbdare, privitoare la cele mai mici detalii ale vieții la bordul unui portavion. Și pentru povețele deosebit de ingenioase despre cum aş putea să-i dau foc navei mele. Mulțumesc, locotenente! Orice greșeală îmi aparține în totalitate.

Mulțumesc în general Marinei Militare Britanice și în special căpitanului-locotenent Ian McQueen, locotenentului Andrew G. Linsley și tuturor celor de la bordul vasului *Invincible*, pentru că mi-au permis să petrec ceva timp la bord.

Îi sunt foarte recunoscătoare lui Neil McArt de la Fan Publications, pentru că mi-a îngăduit să reproduc fragmente din excelenta și instructiva lui carte, *HMS Victorious*. Și lui Liam Halligan de la Channel 4 News, pentru că mi-a atras atenția asupra minunatului film al lui Lindsay Taylor: *Death at Gadani: The Wrecking of Canberra*.

Accesul la jurnalele intime din acele vremuri a fost fascinant și m-a ajutat să dau culoare unei perioade pe care m-am născut prea târziu ca s-o cunosc. Pentru asta îi mulțumesc lui Margaret Stamper, căci mi-a permis să citesc superbul jurnal al soțului ei, despre viața pe mare, apoi să reproduc puțin din el, și lui Peter R. Lowery pentru

că mi-a îngăduit să fac același lucru cu jurnalul tatălui său, arhitectul naval Richard Lowery. Îi mulțumesc, de asemenea, lui Christopher Hunt și tuturor celorlalți angajați din sala de lectură de la Muzeul Imperial al Războiului, precum și celor de la arhiva de presă din Colindale.

Fără să le iau într-o anume ordine, le transmit mulțumiri mamei și tatălui meu, lui Sandy (Brian Sanders) pentru cunoștințele lui despre marină și pentru uriașa bibliotecă alcătuită din cărți despre războaiele navale, lui Ann Miller de la *Arts Decoratifs*, lui Cathy Runciman, Ruth Runciman, Juliei Carmichael și personalului de la *Harts* din Saffron Walden. Le mulțumesc lui Carolyn Mays, Alex Bonham, Emmei Longhurst, Hazel Orme și tuturor celorlalți de la Hodder and Stoughton pentru munca grea și pentru sprijinul oferit fără încetare. Le mai mulțumesc Sheilei Crowley și Lindei Shaughnessy de la AP Watt.

Și, ca întotdeauna, îi mulțumesc lui Charles pentru dragostea, îndrumarea editorială și sprijinul de ordin tehnic, pentru rolul de bonă și pentru că a reușit să pară interesat ori de câte ori i-am spus câte o nouă și fascinantă informație despre portavioane.

Dar cea mai mare parte din dragostea și mulțumirile mele se îndreaptă către bunica mea, Betty McKee, care, acum aproape șaiszeci de ani, cu incredibil de multă încredere și curaj, a făcut ea însăși călătoria și încă își amintește suficiente lucruri, încât să-mi ofere baza acestei povești. Bunicul ar fi fost mândru.

Fragmentul din poemul *The Alphabet* al miresei de război Ida Faulkner, citat de Joanna Lumley în *Forces Sweethearts*, a fost reprodus cu amabila permisiune a editurii Bloomsbury și a Muzeului Imperial al Războiului.

Fragmentul din *Arctic Convoys 1941–1945* de Richard Woodman a fost reprodus cu amabila permisiune a John Murray (Publishers) Ltd.

Fragmentele din *Sydney Morning Herald*, *Daily Mail* și *Daily Mirror* sunt incluse cu amabila permisiune a respectivelor grupuri de presă.

Fragmentele din documentele personale ale lui Avice R. Wilson au fost reproduse cu amabila permisiune a moștenitorilor și a Muzeului Imperial al Războiului.

Au fost incluse și fragmente din *Wine, Women and War* de L. Troman, publicat de Regency Press; *A Special Kind of Service*, de Joan Crouch, publicat de Alternative Publishing Cooperative Ltd (APCOL) Australia; de asemenea, au fost incluse fragmente din *The Bulletin* (Australia) și *The Truth* (Australia): s-au făcut toate eforturile pentru a fi contactați deținătorii drepturilor de autor, însă fără succes. Editura Hodder and Stoughton și autoarea vor fi bucuroși să atribuie toate extrasele, dacă aceștia vor dori să ia legătura.

Blue MOON este noua colecție pe care Editura Litera o dedică cititoarelor sale, care include cele mai frumoase povești de dragoste ale literaturii contemporane, cele mai apreciate titluri ale momentului, romane aflate în topurile internaționale, premiate, ecranizate sau în curs de ecranizare, traduse în zeci de limbi, cărți ale unor autoare care s-au bucurat de succes în ultimii ani, dar și volume noi ale unor scriitoare consacrate.

În colecția Blue MOON au apărut:

Jojo Moyes, *Ultima scrisoare de dragoste*

Danielle Steel, *Învingătorii*

Elin Hilderbrand, *Zvonul*

Jacqueline Susann, *Valea păpușilor*

Tatiana de Rosnay, *Se numea Sarah*

Jojo Moyes, *Înainte să te cunosc*

Nora Roberts, *Obsesia*

Jojo Moyes, *Fata pe care ai lăsat-o în urmă*

Danielle Steel, *Daruri de preț*

Danielle Steel, *Sub acoperire*

Kristin Hannah, *Privighetoarea*

Jojo Moyes, *După ce te-am pierdut*

Danielle Steel, *O viață perfectă*

Danielle Steel, *Jocuri de putere*

Martha Hall Kelly, *Când înflorește liliacul*

Danielle Steel, *Fiul risipitor*

Danielle Steel, *Aripile destinului*

Kristin Hannah, *A doua șansă*

Barbara Taylor Bradford, *Cavendon Hall*

Jojo Moyes, *Un bărbat și o femeie*

Jodi Picoult, *Pactul*

Nora Roberts, *Secrete și minciuni*

Jojo Moyes, *În căutarea unui destin*

Australia, 1946. Șase sute cincizeci de mirese pleacă în Anglia pentru a-i întâlni pe bărbații cu care s-au căsătorit în timpul războiului. Dar în locul vasului de croazieră luxos la care se așteptau, se trezesc la bordul unui portavion, alături de o mie de bărbați.

Pe punțile arse de soare, vechile iubiri și promisiunile trecute devin amintiri îndepărtate, iar tensiunea ajunge la limită, pe măsură ce miresele și soții lor revin asupra hotărârilor luate. Iar pentru una dintre mirese, Frances Mackenzie, devine curând clar că uneori călătoria este mai importantă decât destinația.

„Teribil de romantic și de emoționant.”

Daily Mail

„O lectură minunată: o poveste despre soartă și destin deloc sentimentală.”

Sunday Express

„Un roman captivant și mișcător... Moyes scrie cu farmec atât dialogurile, cât și fragmentele descriptive.”

Glasgow Herald

„Un roman scilipitor despre prietenie, familie și dragoste.”

Woman & Home

Jojo Moyes este autoarea bestsellerurilor *Înainte să te cunosc*, *După ce te-am pierdut*, *Fata pe care ai lăsat-o în urmă*, *Ultima scrisoare de dragoste* și *Un bărbat și o femeie*.

e
Book
disponibil

Tradiție din 1989

www.litera.ro

ISBN 978-606-33-2039-2

9 786063 320392